

**H. C. ANDERSENS
DAGBØGER**

III

H. C. ANDERSENS
DAGBØGER
1825-1875

UDGIVET AF
DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURSELSKAB
UNDER LEDELSE
AF
KÅRE OLSEN OG H. TOPSØE-JENSEN

III

G · E · C GADS FORLAG
KØBENHAVN

H. C. ANDERSENS
DAGBØGER
1845-1850

UDGIVET AF
HELGA VANG LAURIDSEN OG TUE GAD

KØBENHAVN
1974

UDGIVET
MED UNDERSTØTTELSE AF
CARLSBERGFONDET
OG
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

TILSYN:
ERIK DAL - DANIEL PREISZ

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE
© COPYRIGHT 1974
DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURELSKAB
ISBN 87 12 02 362-0

INDHOLD

Manuskriptbeskrivelse 1845-1850	VII - XII
Tidstavle 1845-1850	XIII - XXIV
H. C. Andersens dagbøger:	
1845-1846, ved Helga Vang Lauridsen..	1-181
1847-1850, ved Tue Gad	182-428

MANUSKRIPTBESKRIVELSE 1845-1850

De dagbøger, der er trykt i dette bind, omfatter alt hvad der er bevaret af følgende dagbøger: 1. »Reise fra Kjøbenhavn til Italien & 1845«, 31. oktober-1846 5. oktober. 2. »Reise til Engeland 1847«, 13. maj-22. september. 3. »Til Fyen 1848«, 11. maj-26. juni. 4. Et dagbogsblad fra København og Bregentved 1848, 18.-27. december. 5. »Kjøbenhavn til Sverrig 1849«, 17. maj-11. august (med en lakune 10.-20. juni). 6. To dagbogsblade fra København og Glorup 1849, 9.-22. september. 7. »1850 Reise til Jylland, Fyen &«, 17. maj-21. august.

Disse dagbøger tilhørte den del af H. C. Andersens dagbøger, som efter hans død tilfaldt Edvard Collin (jf. Indledning, bd. I, s. X), og kom i 1905 med den Collinske Manuskriptsamling til Det kongelige Bibliotek, hvor de har signaturen Collinske Samling 7, 4°, I 27-31 og II 1-8. Dagbøgerne er skrevet på blade og læg af blå, gråt og hvidt brevpapir i oktavformat. De blev 1925-1929 nyordnet og konserveret, hvorved de enkelte blade og læg blev oplæbet på fals og indsat i hefter. Dagbøgerne var oprindeligt upaginerede, men i forbindelse med konserveringen blev de folieret fortløbende, og omkring 1960 blev hvert hefte pagineret for sig.

Hefterne fordeler sig på følgende måde:

1. Collin 7, 4°, I 27 – I 31:

I 27. – S. 1–16. – 1845 31. oktober–6. december. – Foran er indklæbet et blad, hvorpå Jonas Collin har skrevet: »1845. / Reise til Italien / 31. Okt.–Lørd. 31. Dec.« – 1 læg gråt papir, 8 blade, 211 × 133 mm. – Trykt s. 1,1–20,1.

S. 17–24. – 1845 6.–21. december. – 1 læg blåt papir, 4 blade, 212 × 136 mm. – Trykt s. 20,1–29,8.

S. 25–32. – 1845 21.–31. december. – 1 læg hvidt papir, 4 blade, 215 × 142 mm. – Trykt s. 29,8–37,25.

I 28. – S. 1–26. – 1846 1. januar–24. februar. – Foran er indklæbet et blad, hvorpå Jonas Collin har skrevet: »1846 / Torsd. 1. Januar – (*derefter er overstreget* Torsd. 30 April / Fred. 12 Juni) Tirsd. 14. Juli«. – 1 læg, 13 blade, hvoraf de 4 første og de 3 sidste er hvide og måler 221 × 136 mm med mindre afvigelser, det første dog 221 × 140 mm; de mellemliggende 6 blade er blå og måler 220 × 136 mm. – Trykt s. 38,1–66,1.

I 29. – S. 1–28. – 1846 24. februar–30. april. – 1 læg hvidt papir, 14 blade, 222 × 137 mm med mindre afvigelser. – Trykt s. 66,1–100,24.

I 30. – S. 1–12. – 1846 1.–27. maj. – 1 læg hvidt papir, 6 blade, 215 × 138 mm. – Trykt s. 101,1–117,13.

S. 13–20. – 1846 27. maj–12. juni. – 1 læg hvidt papir, 4 blade, 212 × 133 mm. – Trykt s. 117,13–128,15.

S. 21–36. – 1846 13. juni–14. juli. – 1 læg, 8 blade, hvoraf de 2 første og de 2 sidste er blå og måler 210 ×

138 mm, mens de mellemliggende 4 blade er hvide og måler 212×132 mm. – Trykt s. 128,16–151,9.

I 31. – S. 1–16. – 1846 14. juli–22. august. – Foran er indklæbet et blad, hvorpå Jonas Collin har skrevet: »Tirsdag 14. Juli (*derunder er overstreget* Sønd. 23. Aug.) – Mand. 5. Okt«. – 1 læg blåt papir, 8 blade, 208×132 mm. – Trykt s. 151,9–172,22.

S. 17–24. – 1846 22. august–5. oktober. – 1 læg gråt papir, 6 blade, 220×135 mm; de 2 sidste blade er ubeskrevne. – Trykt s. 172,22–181,28.

2. Collin 7, 4°, II 1–II 3:

II 1. – S. 1–8. – 1847 13. maj–10. juni. – Foran er indklæbet et blad, hvorpå Jonas Collin har skrevet: »1847 / Reise til England / Torsd 13. Mai – (*derefter er overstreget* 31 Juli / – Mand. 30 Aug.) Onsd. 22. Sept.« – 1 læg blåt papir, 4 blade, 208×135 mm. – Trykt s. 182,1–192,3.

S. 9–20. – 1847 11. juni–24. juni. – 1 læg hvidt papir, 6 blade, hvoraf det første og sidste måler 231×141 mm, mens de mellemliggende 4 blade måler 233×142 mm. – Trykt s. 192,4–206,23.

S. 21–36. – 1847 24. juni–11. juli. – 1 læg, 8 blade, hvoraf det første og sidste er hvide og måler 210×134 mm, mens de mellemliggende 6 blade er grå og måler 201×126 mm. – Trykt s. 206,23–223,26.

II 2. – S. 1–4. – 1847 11. juli–14. juli. – 1 læg blåt papir, 2 blade, 199×119 mm. Trykt s. 223,26–227,19.

S. 5–16. – 1847 14. juli–31. juli. – 1 læg, 6 blade, hvoraf de to første og de to sidste er grå og måler $202 \times$

126 mm, mens de midterste to blade er blå og måler 196 × 123 mm. – Trykt s. 227,19–239,15.

S. 17–44. – 1847 31. juli–30. august. – 1 læg gråt papir, 14 blade, 200 × 118 / 126 mm. – Trykt s. 239,15–264,1.

II 3. – S. 1–15. – 1847 30. august–22. september. – 1 læg gråt papir, 8 blade, 200 × 120 mm. – Trykt s. 264,1–277,22.

3. Collin 7, 4°, II 3. – S. 16–27. – 1848 11. maj–26. juni. – Foran er indklæbet et blad, hvorpå Jonas Collin har skrevet: »1848 / (*derefter er overstreget* Sønd. 4. Mai – Mand. 19. Juni) / Torsd. 11. Mai – Mand. 26. Mai«. 1 læg gråt papir, 6 blade, hvoraf det første og sidste måler 211 × 135 mm, mens de mellemliggende 4 blade måler 225 × 135 mm. – Trykt s. 278,1–292,18.
4. Collin 7, 4°, II 4. – S. 1–2. – 1848 18. december–27. december. – Foran er indklæbet et blad, hvorpå Jonas Collin har skrevet: »1848 / (*derefter er overstreget* Torsd. 11 – Lørd 13 / Tirsd. 20 – Mand. 26) / Mand. 18 – Onsd. 27.« – 1 blad hvidt papir, 224 × 134 mm. – Trykt s. 292,19–294,26.
5. Collin 7, 4°, II 5 – II 7:
II 5. – S. 1–8. – 1849 17. maj–26. maj. – Foran er indklæbet et blad, hvorpå Jonas Collin har skrevet: »1849 / Reise til Sverige / Torsd. 18. Mai – Lørd. 11. August«. – 1 læg gråt papir, 4 blade, 222 × 133 mm. – Trykt s. 295,1–303,19.

S. 9-24. - 1849 26. maj-10. juni. - 1 læg gråt papir, 8 blade, 222 × 133 mm. - Trykt s. 303,19-320,10.

II 6. - S. 1-9. - 1849 11. juni-20. juni. - 1 læg gråt papir, 8 blade, 222 × 139 mm, tyndt papir, kun beskrevet på forsiden (bortset fra nogle linier på bagsiden af det første blad, trykt s. 321,13-16). - Trykt s. 320,11-329,18.

S. 10-20. - 1849 30. juni-14. juli. - Foran er indklæbet et blad, hvorpå Jonas Collin har skrevet: »Sønd. 1. Juli - Tirsd. 24. Juli«. - 1 læg hvidt papir, 6 blade, 210 × 137 mm. - Trykt s. 329,22-344,21.

S. 21-28. - 1849 14. juli-24. juli. - 1 læg gråt papir, 8 blade, 210 × 137 mm, tyndt papir, kun beskrevet på forsiden. - Trykt s. 344,21-354,8.

S. 29-40. - 1849 25. juli-27. juli. - 1 læg blåtonet papir, 6 blade, hvoraf de to første og de to sidste måler 208 × 136 mm, mens de midterste to blade måler 213 × 136 mm. - Trykt s. 354,12-365,15.

II 7. - S. 1-8. - 1849 29. juli-5. august. - 1 læg hvidt papir, 4 blade, 205 × 128 mm. - Trykt s. 365,16-374,23.

S. 9-14. - 1849 5. august-11. august. - 3 blade hvidt papir, 224 × 139 mm. - Trykt s. 374,23-382,5.

6. Collin 7, 4°, II 4. - S. 3-6. - 1849 9. september-22. september. - Foran er indklæbet et blad, hvorpå Jonas Collin har skrevet: »1849 / Sønd. 9. Sept. - Lørd. 22. Sept«. - 1 læg gråt papir, 2 blade, 207 × 133 mm. - Trykt s. 382,6-385,10.

7. Collin 7, 4°, II 8. – S. 1–20. – 1850 17. maj–2. juli. – Foran er indklæbet et blad, hvorpå Jonas Collin har skrevet: »1850 / Reise til Jylland, Fyen o.s.v. / Fred. 17. Mai – Mand. 19. Aug.« – 1 læg hvidt papir, 10 blade, 215 × 136 mm. – Trykt s. 386,1–410,9.
- S. 21–28. – 1850 3. juli–28. juli. – 1 læg hvidt papir, 4 blade, 215 × 136 mm. – Trykt s. 410,10–419,9.
- S. 29–36. – 1850 28. juli–19. august. – 1 læg hvidt papir, 4 blade, 214/216 × 136 mm. – Trykt s. 419,9–428,1.
- S. 37–38. – 1850 19. august–21. august. – 1 blad hvidt papir, 202 × 133 mm. – Trykt s. 428.

TIDSTAVLE 1845-1850

1845

- 7.4. Nye Eventyr. Tredie Samling. (Elverhøi, De røde Skoe, Springfyrene, Hyrdinden og Skorsteensfeieren, Holger Danske).
- 31.10.-1.11. Fra København over Roskilde, Korsør-Nyborg til Glorup.
- 1.-10.11. Glorup, gæst hos grev Gebhard Moltke-Hvitfeldt.
- 10.11. Fra Glorup til Odense.
- 11.11. Fra Odense over Assens-Aarøsund og Haderslev til Aabenraa.
- 12.11. Fra Aabenraa til Graasten, gæst hos hertug Christian August af Augustenborg.
- 12.-22.11. Graasten.
- 14.11. Besøg på Augustenborg.
- 22.11. Fra Graasten til Flensborg.
- 23.11. Fra Flensborg over Rendsborg til Altona og Hamburg.
- 23.-27.11. Hamburg. Otto Speckter.
- 27.-28.11. Fra Hamburg til Bremen.
- 28.-29.11. Bremen.
- 29.11. Fra Bremen til Oldenburg.
- 29.11.-17.12. Oldenburg, gæst hos Wilhelm von Eisendecher. Flere gange hos storhertug August af Oldenburg.
- 17.12. Fra Oldenburg over Delmenhorst til Hannover.

- 18.12. Fra Hannover over Braunschweig til Magdeburg.
 19.12. Fra Magdeburg til Berlin.
 19.12.—
 7.1.1846 Berlin. Jenny Lind.
 26.12. Til taffel hos kongen af Preussen, Friedrich Wilhelm IV.

1846

- 19.12.1845—
 7.1.1846 Berlin.
 3.-4.1. I Potsdam, gæst hos kongen af Preussen.
 6.1 Ridder af den præjiske røde ørn.
 7.1. Fra Berlin over Halle til Naumburg.
 8.1. Fra Naumburg til Weimar.
 8.1.—7.2. Weimar. Carl v. Beaulieu-Marconnay. Arvestorhertug Carl Alexander. Jenny Lind.
 7.2. Fra Weimar til Jena.
 7.—10.2. Jena.
 10.—11.2. Fra Jena over Naumburg og Weisenfeld til Leipzig.
 11.—20.2. Leipzig.
 18.2. Kontrakt med Carl B. Lorck om »Gesammelte Werke«.
 20.2. Fra Leipzig til Dresden.
 20.2.—2.3. Dresden.
 27.2. Aften hos prins Johann af Sachsen.
 2.—3.3. Fra Dresden til Prag.
 3.—5.3. Prag.
 5.—6.3. Fra Prag over Olmütz til Wien.

- 6.-18.3. Wien.
- 11.3. Besøg hos Henriette Collins broder Christian Thyberg i Baden.
- 18.-20.3. Fra Wien over Graz og Laibach (overnatning 19.3.) til Triest.
- 20.-24.3. Triest.
- 24.-25.3. Fra Triest til Ancona.
- 25.-26.3. Ancona.
- 26.-31.3. Fra Ancona over Macerata (overnatning 26.3.), Appenninerne (overnatning 27.3. i Monze), Spoleto (overnatning 28.3.), Terni, Narni (overnatning 29.3.), Civita Castellana, Nepi, Baccano (overnatning 30.3.) til Rom.
- 31.3.-1.5. Rom.
- 1.-4.5. Fra Rom over Cisterna (overnatning 1.5.), de pontinske sumpe, Terracina, Mola di Gaëta (overnatning 2.5.), Capua (overnatning 3.5.) til Napoli.
- 4.-20.5. Napoli.
- 12.5. »Liden Kirsten« (Det kgl. Teater).
- 20.5. Fra Napoli til Castellammare.
- 20.-25.5. Castellammare.
- 25.5. Fra Castellammare til Sorrento.
- 25.-27.5. Sorrento.
- 27.5. Fra Sorrento til Capri.
- 27.-29.5. Capri.
- 29.5. Fra Capri over Sorrento tilbage til Napoli.
- 29.5.-23.6. Napoli.
- 23.-27.6. Fra Napoli med skib - landgang 24.6. i Ci-

- vitavecchia, 25.6. i Livorno, 26.6. i Genova – til Marseille.
- 27.–30.6. Marseille. Ole Bull.
- 30.6. Fra Marseille over Arles til Nîmes.
- 30.6.–2.7. Nîmes. Bageren Reboul.
- 2.7. Fra Nîmes over Montpellier til Cette.
- 2.–4.7. Cette.
- 4.7. Fra Cette til Narbonne.
- 4.–5.7. Narbonne.
- 5.7. Fra Narbonne til Perpignan.
- 5.–6.7. Perpignan.
- 6.–7.7. Fra Perpignan over Prades til Vernet.
- 7.–13.7. Vernet.
- 13.7. Fra Vernet til Perpignan.
- 14.–15.7. Fra Perpignan over Narbonne til Cette.
- 15.–17.7. Cette.
- 17.7. Fra Cette til Montpellier.
- 18.7. Fra Montpellier over Nîmes til Avignon.
- 18.–20.7. Avignon.
- 20.7. Fra Avignon over Montélimar til Valence.
- 21.7. Fra Valence til Lyon.
- 21.–25.7. Lyon.
- 25.–26.7. Fra Lyon til Genève.
- 26.–28.7. Genève.
- 28.7. Fra Genève til Vevey.
- 28.–30.7. Vevey.
- 29.7. Chillon.
- 30.7. Fra Vevey til Bern.
- 30.7.–1.8. Bern.
- 1.–2.8. Fra Bern til Interlaken og Lauterbrunnen

- (overnatning). Udflugter i Berner Oberland.
- 2.-3.8. Bern.
- 3.8. Fra Bern til Basel.
- 3.-5.8. Basel.
- 5.8. Fra Basel over Strassburg til Mainz.
- 5.-10.8. Mainz.
- 10.8. Fra Mainz til Frankfurt am Main.
- 10.-15.8. Frankfurt.
- 13.-14.8. Besøg i Bad Soden.
- 15.-16.8. Fra Frankfurt til Eisenach.
- 16.-17.8. Eisenach.
- 17.8. Wartburg.
- 17.8. Fra Eisenach til Erfurt.
- 17.-19.8. Erfurt.
- 19.8. Fra Erfurt til Weimar.
- 19.8.-3.9. Weimar.
- 20.-25.8. Hos arvestorhertug Carl Alexander på Ettersburg.
- 3.9. Fra Weimar til Jena.
- 3.-7.9. Jena.
- 7.9. Fra Jena til Naumburg.
- 8.9. Fra Naumburg til Leipzig.
- 8.-16.9. Leipzig.
- 16.9. Fra Leipzig over Magdeburg til Braunschweig.
- 16.-18.9. Braunschweig.
- 18.9. Fra Braunschweig til Bremen. – Ridder af Dannebrog.
- 19.9. Fra Bremen til Oldenburg.
- 19.9.-5.10. Oldenburg.

- 5.-14.10. Fra Oldenburg over Bremen, Hamburg og
Kiel til København.
14.10. Tilbage i København.

1847

- Januar- »Das Märchen meines Lebens
februar ohne Dictung« I-II.
3.4. Nye Eventyr. Andet Bind. Første Samling.
(Den gamle Gadeløgte, Nabofamilierne,
Stoppenaalen, Lille Tuk, Skyggen).
13.5.-14.5. Fra København til Glorup.
14.5.-1.6. Glorup.
1.6.-4.6. Fra Glorup over Odense (overnatning 1.6.)
til Assens og Aarøsund (overnatning 2.6.),
derfra med skib til Kiel (overnatning 3.6.)
og med jernbane til Hamburg.
4.6.-6.6. Hamburg.
6.6.-7.6. Fra Hamburg til Bremen.
7.6.-8.6. Bremen.
8.6.-12.6. Oldenburg.
12.6.-13.6. Fra Oldenburg over Lingen og Utrecht til
Amsterdam.
13.6.-15.6. Amsterdam.
15.6. Fra Amsterdam over Haarlem til Leiden.
15.6.-16.6. Leiden.
16.6.-21.6. Haag.
19.6. Fest for H. C. Andersen.
21.6.-22.6. Rotterdam.
22.6.-23.6. Fra Rotterdam til London.

- 23.6.–10.8. London.
 4.7.–5.7. Hos Joseph Hambro i Kilburn.
 9.7.–10.7. Hos Richard Bentley i Seven Oaks.
 14.7. Udflugt til Hampton Court og Richmond.
 16.7. Møder Dickens hos Lady Blessington.
 17.7.–23.7. Hos Joseph Hambro i Kilburn.
 3.8.–6.8. Hos Richard Bentley i Seven Oaks.
 10.8.–11.8. Fra London over York (overnatning 10.8.)
 til Edinburgh.
 11.8.–19.8. Edinburgh. Gæst i Skotland hos Carl Joa-
 chim Hambro.
 19.8.–21.8. Fra Edinburgh over Stirling (overnatning
 19.8.) til Callander (overnatning 20.8.) og
 videre med skib på Loch Katherine og
 Loch Lomond til Dumbarton.
 22.8. Dumbarton.
 23.8.–24.8. Fra Dumbarton over Glasgow (overnatning
 23.8.) til Edinburgh.
 25.8.–26.8. Fra Edinburgh over York (overnatning 25.8.)
 til London.
 26.8.–29.8. London.
 29.8.–30.8. Hos Richard Bentley i Seven Oaks.
 30.8.–31.8. Ramsgate.
 30.8. Besøg hos Dickens i Broadstairs.
 31.8.–3.9. Fra Ramsgate over Ostende til Gent (over-
 natning 31.8.), derfra over Köln (overnat-
 ning 1.9.) og Koblenz (overnatning 2.9.)
 til Frankfurt.
 3.9.–5.9. Frankfurt.
 5.9.–7.9. Fra Frankfurt over Eisenach (overnatning

- 6.9.) til Weimar.
 7.9.–12.9. Weimar.
 8.9.–11.9. Hos arvestorhertug Carl Alexander på Ettersburg.
 12.9. Fra Weimar til Leipzig.
 12.9.–17.9. Leipzig.
 17.9.–18.9. Fra Leipzig over Braunschweig (overnatning 17.9.) til Hamburg.
 18.9.–21.9. Hamburg.
 21.9. Fra Hamburg til Kiel.
 22.9. Kiel.
 23.9. Tilbage i København.
 16.12. »Ahasverus«.

1848

- 20.1. Christian VIII dør, Frederik VII konge.
 22.2.–24.2. Februarrevolutionen i Paris.
 4.3. Nye Eventyr. Andet Bind. Anden Samling. (Det gamle Huus, Vanddraaben, Den lille Pige med Svovlstikkerne, Den lykkelige Familie, Historien om en Moder, Flipperne).
 23.3. Kongen afviser den slesvigholstenske deputations krav, krigen begynder.
 9.4. Slaget ved Bov.
 23.4. Slaget ved Slesvig.
 2.5. General Wrangel rykker op i Jylland.
 11.5.–12.5. Fra København til Glorup.
 12.5.–19.6. Glorup.

- 25.5. General Wrangel begynder sit tilbagetog.
 28.5. Slaget ved Dybbøl.
 5.6. Slaget ved Nybøl.
 19.6.–20.6. Fra Glorup over Korsør (overnatning 19.6.)
 til Espe.
 20.6.–22.6. Espe.
 21.6. Udflugt til Basnæs.
 22.6. Fra Espe over Slagelse til Sorø.
 22.6.–29.6. Sorø.
 30.6. Tilbage i København.
 1.9. Våbenstilstand.
 28.9. »The two Baronesses.«
 25.11. »De to Baronesser.«
 18.12. Festforestilling på Det kongelige Teaters hun-
 dreårsdag med »Kunstens Dannevirke«,
 forspil af H. C. Andersen.
 23.12.–31.12 Bregentved.

1849

- 1.1. Tilbage i København.
 3.4. Krigen begynder igen.
 17.5.–19.5. Fra København over Helsingborg (overnat-
 ning 17.5.), Halmstad, Falkenberg (over-
 natning 18.5.) og Varberg til Göteborg.
 19.5.–22.5. Göteborg.
 22.5.–25.5. Med skib fra Göteborg ad Götakanalen forbi
 Trollhättan, gennem Vänerne og Vättern
 og skærgården til Stockholm.
 25.5.–5.6. Stockholm.

- 31.5. Middag i Litteraturselskabet.
 2.6. Audiens hos kong Oscar I.
 3.6. Fest for H. C. Andersen i Trädgårdsför-
 eningen.
 5.6. Fra Stockholm til Uppsala.
 5.6.—11.6. Uppsala.
 11.6. Fra Uppsala til Stockholm.
 11.6.—18.6. Stockholm.
 18.6. Fra Stockholm til Uppsala.
 19.6. Fra Uppsala over Härvsta til Sala.
 20.6.—23.6. Fra Sala over Säter (overnatning 20.6.),
 Tuna (overnatning 21.6.), Rättvik (over-
 natning 22.6.) til Leksand.
 23.6.—25.6. Leksand.
 25.6.—29.6. Fra Leksand over Rättvik, Falun og Gävle til
 Älvkarleö bruk.
 30.6. Fra Älvkarleö bruk over Karlholms bruk,
 Lövsta bruk og Dannemora til Österby.
 1.7. Fra Österby over Salsta, Vattholma og Eke-
 by til Uppsala.
 2.7.—3.7. Uppsala.
 3.7. Fra Uppsala til Stockholm.
 3.7.—12.7. Stockholm.
 6.7. Slaget ved Fredericia.
 10.7. Våbenstilstand.
 13.7.—14.7. Fra Stockholm med skib gennem skærgården
 til Mem og videre ad Götakanalen til slu-
 serne ved Berg.
 14.7. Fra Berg over Linköping til Bjärka-Säby.
 14.7.—20.7. Hos grev E. F. von Saltza på Bjärka-Säby.

- 20.7. Fra Bjärka-Säby over Linköping til Berg.
 21.7. Fra Berg ad kanalen til Motala.
 21.-24.7. Motala.
 24.7. Fra Motala til Vadstena.
 24.7.-27.7. Vadstena.
 27.7. Fra Vadstena til Motala.
 28.7. Fra Motala til Mariestad.
 29.7. Mariestad.
 30.7. Fra Mariestad til Hönsäter.
 30.7.-31.7. Hönsäter.
 1.8. Blomberg.
 2.8.-3.8. Fra Blomberg til Hällekis, derfra med skib til
 Vänersborg.
 3.8.-5.8. Vänersborg.
 5.8.-10.8. Trollhättan.
 10.8. Fra Trollhättan til Göteborg.
 Omkr. 15.8. Tilbage i København.
 9.9. Soldaternes indtog i København.
 10.9.-11.9. Fra København til Glorup.
 11.9.-22.9. Glorup.
 29.9. Tilbage i København.
 3.10. »Meer end Perler og Guld« (Casino).
 18.12. H. C. Andersen's Eventyr. Med 125 Illustrationer efter Originaltegninger af
 V. Pedersen.

1850

- 1.3. »Ole Lukøie« (Casino).
 17.5.-18.5. Fra København til Sorø.

- 18.5.–24.5. Sorø.
 24.5. Fra Sorø til Rørby.
 25.5. Fra Rørby til Kalundborg.
 26.5. Fra Kalundborg over Aarhus til Silkeborg.
 27.5.–6.6. Silkeborg.
 4.6.–5.6. Udflygt til Tem.
 6.6.–7.6. Fra Silkeborg over Horsens (overnatning
 6.6.) og Vejle til Fredericia.
 8.6. Fredericia.
 9.6.–10.6. Fra Fredericia over Odense (overnatning
 9.6.) til Glorup.
 10.6.–5.8. Glorup.
 24.6. Frørup kildemarked.
 2.7. Fredsslutning i Berlin.
 13.7. Krigen med Slesvigholstenerne begynder.
 25.7. Slaget ved Isted. Frederik Læssøe falder.
 5.8.–6.8. Fra Glorup over Svendborg (overnatning
 5.8.), Gaabense og Nykøbing til Corselitze.
 6.8.–18.8. Corselitze.
 18.8.–21.8. Nykøbing.
 21.8. Fra Nykøbing over Gaabense til Vordingborg.
 22.8. Tilbage i København.
 29.9–4.10. Angrebet på Frederiksstad.

1845.

Reise fra Kjøbenhavn til Italien & 1845

Den 31 October; sidste Dag paa denne Tour i Kjøbenhavn; var hos Dronning[en] og hos Kongen; hele Dagen i
5 Virksomhed med Vesitter; sagde Collins Lev vel Kl 1; jeg fik ikke kysset min elskede Fader Collin; o jeg har en Angest for aldrig at see ham mere! – Gud, naar jeg iaften ruller ud af Byen, hvormange Liigvogne kunde da ikke kjøre forbi for det kommende Aar og fra Liigkisten lyse de kjæreste
10 Navne. Før naar jeg reiste ud bad jeg: Gud hvad vil Du paa denne Reise lade skee for mig; nu siger jeg: Gud hvad skeer med mine Venner i denne lange Tid. – Jeg havde baglænds Plads i Omnibus (No 15) Steinmann i Staben byttede med mig; Hofmann-Bang var min Naboe. Professor *Michaeli*
15 fra Kiel fulgte med. Jonna, Henrik, Gottlieb, Gusta, Viggo og Borggaard kom paa Posthuset til Afsked. Ved Midnat naaede jeg Roeskilde

November

Den 1 November over Ringsted og Slagelse til Korsør, kom
20 i godt Veir over Beltet; meget koldt, Bladene af Træerne; i Nyborg er Langes Selskab de skulle i denne Uge have baade

13) Plads i] derefter er overstreget Deligen

Mikkels Kjærlighedshistorie og en Comedie i det Grønne. Vogn med 4te Heste, Kudsk og Tjener ventede, kom her til Glorup Klokken 2; Excellensen tog saa venlig mod mig, (Dr: Winther mødte mig alt ved Ørebækkelunde). Begyndt Brev til Collin. I Seng Kl 9½ –

Den 2^{den}. Sov lige til Klokken 8; endte Brev til Collin, Ørsted, Van der Vliet, en lille Sæddel til Borggaard, sender disse i Aften med Posten. Besøg af Langes fra Ørebækkelunde. Gik op til Dr: Winther, hvor jeg drak Chocolate. Boer hyggeligt i N° 15 og 16 ud til Haven; Ild i Kakkelloven, dejligt Solskin; Vandet er ledet ud af det store Bassin der er bestrøet med brune Blade. Eensomt og stille. / om Middagen var Winther og Bjerring her med deres Koner; jeg har skrevet en Deel Breve i Dag.

Den 3 November. Sendt Brev til Faderen Collin, til H. C. Ørsted, til Mary Howitt, Van der Vliet, Arvestorhertugen af Weimar og en lille Sæddel til Borggaard. Det har frosset i Nat; spadseret i Haven. Op ad Dagen Solskin.

En smuk Efteraars Dag, naar Løvet er af Træerne men Solen skinner paa det grønne Græs og Fuglene qvidre, kan man ret bilde sig ind at det er en Foraarsdag; saaledes har den ældre Mand sine Øieblikke i Høsten, hvor hans Hjerte endnu drømmer Foraar.

Læst høit om Aftenen Agnete.

Den 4 November. Øm i Penis. Klart Frostveir. Spadseret. Der gaaer en underlig Mumlen gennem Skoven, den er blevet gammel, men Kilder og Bække unge, de svulme og sladre; ved hvert Vindstød høres en Knittren, det er de visne Blade

3) Excellensen ∴ Gebhard Moltke-Hvitfeldt 21) en] indføjet over linien

som falde ned. – Begyndt paa Walter Skotts Roman St Rons Brønden. –

5 *Den 5 November.* Excellensen er i Dag kjørt til Odense, jeg eensom paa mit Værelse til Klokken 6½ da først kom [vi] til Bords. I Formiddags drukket Kaffe hos Winther; der kom Fru Lindegaard og Frøknerne Rhamshard, som paa Tirsdag vilde til Kjøbenhavn. – De bleve her paa Glorup til Middag. Gjennemlæst og rettet mit Levnet af Petit og skrevet paa Brev til Zeise, det optog hele Dagen.

10 *Den 6.* Stærk Frost om Natten, alt i flere Dage Iis paa Vandet; altid øm i P. – Spadseret en Times Tid. I Aftes fik jeg det første Brev fra Faderen *Collin*. – Hvorledes en Dag gaaer. Op Klokken 8 og drikker Kaffe, pudslers og skriver til Klokken 10, gaaer saa op gennem den lange Alee ud af
15 Laagen paa Markveien til Holuf Gaard, seer paa Beltet og vandrer tilbage, læser, ordner syer, og Klokken 12 Frokost med et Glasportviin, hviler saa lidt, gaaer derpaa, som før en Time, det er samme Vei og den forlænges ud til den anden Side; skriver, og læser til henimod fire, klæder sig paa og det
20 er Middag fra fire til 5, nu kommer den kjedeligste Tid til Klokken 8; jeg sidder paa mit Kammer, gider intet bestille, ikke sove; een af Tjenerne blæser daarligt paa Fløite indøvende sig et Stykke, jeg tænker paa Fløitespilleren i Qvarantainen og har samme Følelse. / Blæsten suser ude, Ilden i
25 Kakkelovnen rumler, Maanen skinner ind. – Jeg vil ikke tænke paa dem Hjemme, saa længes jeg! – Nede fører jeg hele Conversationen fra 8 til 10; det rumler i Frøk: Ls Mave; Tjeneren der kalder Excellensen ud at nu er Forvalteren for

6) Rhamshard ∴ Ramshardt 27) Frøk: L ∴ Lise (Elisabeth) Raben

at tale med ham, er den eneste Hvile; jeg seer efter Uhret, det synes slet ikke at gaae og naar det endelig slaaer, saa falde Slagene som gik de til Sørgemarsch. – Kl 10 op og en halv Time derefter i Seng. –

Den 7. Gjort Blomster Lotteri til Dinéen i Dag, mange 5
Deviser.

a) Blomster ere Fugle-Polypper beving dem ved dit Hjerte. Her var stort Selskab i Anledning af en Frøken Moltkes (fra Nyborg) Giftermaal med en Lieutenant Bülow. Vi fik skrækkelig meget Mad; jeg læste et Par Eventyr. Sendt Brev til 10
Zeise med *Petits Biographie*.

Løvedag 8. Tøveir; øm; spadseret op til Dr: Winther og drukket Kaffe; pudslet. Vi skulde til Aften have været over paa Ørebækkelunde, men her kom til Middag Grev Bille Brahes og saa bleve vi hjemme; læste Eventyr for dem. Den 15
ene Dag som den anden.

Den 9. Paa en Nabo-Herregaard var Selskab, en nye Landsby-Tjener stod bag Fruen[s] Stol. »En Skee! en Skee!« hvidskede hun. »Nei, Deres Naade!« sagde Tjeneren, »det var ikke andet, end at det rumlede i min Mave!« Kjørt Klokken 12 i Kirke i *Langeaa*, hvor Bjerring prædikede; vi saae Præstegaarden, en ækel Kasse, der var kalket op og smukke Meubler sat ind; den unge Kone gav os Chokolade. – Igaar fik de den sidste Ladning af deres Tøi fra Kjøbenhavn; til ud paa Natten havde de moret sig med at faae det pakket 25
ud og stillet op. Fra Præstens Studerestue stod Døren op til Dagligstuen hvor han kunde skotte til sin unge Kone og hun

2) synes] s først skrevet d 23) sat] først skrevet sadt 23) unge] u først skrevet f

til ham. – Middag og Aften kom Dichmans og fra Svendborg;

Mandag den 10. Klokken 8½ kjørt fra Glorup, Excellence sagt Farvel, som om han skulde døe, bad mig lade være at
 5 skrive Vers om ham; kom Klokken 12 til Byen, søgte for-
 gjæves Kronprindsen; fandt Dr Guldbland ligge af Podagra; spiste til Middag hos Hansens; drev om og gjorde Vesitter. Fandt Brev fra Augustenborg, fra Ørsted og P. L. Møller. /
 Det er Mortens Aften i Aften, hele Byen lugter af Gaasesteeg;
 10 Justitsraad Andersen vilde have mig der om Aftenen; jeg blev hjemme, gik tidlig i Seng.

Tirsdag 11; sov slet; en elendig Seng, Lagnen ere som Haandklæder, de rulle sammen under Een; jeg vaagnede ved en Stikken, i – som jeg troede en Torn; min Angst, min
 15 Liden; hele Morgenstunden i Kamp om jeg skulde søge Læge. I et særdeles ilde Humeur reist[e] jeg fra Odense, Klokken 2¾; ingen Glæde ved det Hele, jeg som igaar var livsglad og Gud taknemlig. Frøken Lise Raben der er Stifts Dame i St Johannes Kloster med Pige reiste første Gang i
 20 sit Liv, med Deligense, jeg fulgte hende; over lille Belt i stærk Taage, vi saae ikke Fyret før vi var lige under det. – Jeg fik [i] Vognen fra Aarøsund en Herre fra Elberfeld, der var Jæger! havde skudt Ulve og Bjørne i Norge; fortalte en Kamp med en Bjørn; mente han kunde Dansk, det var
 25 nogle Ord kun og nu sagde han at han ikke med Dansk kunde reise i Sverrig, (jeg troer heller ikke i Danmark). I

3) Mandag] først skrevet Søndag 5) kom] k først skrevet h 12) Tirsdag 11] først skrevet Mandag 10 12) sov] s først skrevet v 13) Haandklæder] først skrevet Kar 16) særdeles] først skrevet et 23) Jæger] foran er overstregat Bjørnejæger! 23) havde] først skrevet han

Hadersleben traf jeg paa Posten Hr Timmermand. I Apenrade forlod jeg Deligensen Klokken eet, tog ind i Stadt Hamborg hvor jeg Klokken 2 kom i en god Seng og sov; endnu ængstelig, for det Onde i P. –

Onsdag 12 Kjørt med Extrapost til Gravensteen, det var 5
 taaget Veir og af og til Regn; Apenrade ligger smukt, om-
 givet af skovgroede Høie; Havet tæt op til Byen. Hvor vi
 kjørte Landet mere storartet end paa Øerne; et Sted, ganske
 Hede, med gamle Træer i Sumpene; i Kroen laae »Corsa- 10
 ren«, overalt taltes Dansk. Kom Klokken 2 til Gravensteen,
 Hertugen og Hertuginde meget naadige; jeg har til Naboe,
 en Pastor Lorenzen; spadserede med Hertugen og Prinds
 Woldemar af Holsteen & gennem Skoven ud til Veien og
 hjem. 4½ Taffel. / Prinds Woldemar reist. – Jeg læste 15
 Eventyr høit om Aftenen; Lorenzen og Dr: meget
 interesserede derved.

Torsdag 13 Lorenzen viist mig i Bibelen: Dom[m]erne
 9de, den eneste Parabel eller hvad der er ligt med mine Even-
 tyr, det græske Einos. – Jeg er noget forkjølet; det er lidt 20
 bedre med P. Det er curiøst altid naar jeg reiser til Udlandet
 bliver jeg der daarlig. Ved Taffelet havde jeg Prindsesse
 Caroline Amalia til Bords, Hertugen talte om at mine Lands-
 mænd havde nok skræmmet mig fra at komme til Sølvbryl-
 luppet. Læst om Aftenen Sneedronningen. Vi spadserede i
 Dag først med Hertuginde og Prindserne, derpaa med Her- 25

4) for] *foran er overstreget* lidende 5) Onsdag] *først skrevet* Tirsdag 6) Apen-
 rade] *foran er overstreget* Hadersleben 7) Hvor] *først skrevet* Vi 15)
 ∴: Steffensen 17) Torsdag 13] *først skrevet* Onsdag 12 18) den] *først*
skrevet en 19) Einos ∴: *græsk ainos* 24) Sneedronningen] *først afsat plads*
til navnet med - - - 24) Vi] *først skrevet* Ti

tugen og Grev Reventlau, ned til Flensborg Fjord, smukt Taage Grupering og Sol. –

Fredag 14. Lorenzen reist, hans Smiil behagede mig ikke i Dag, der var noget fremmed; ikke i Humeur; kjørt paa aaben Vogn med Dr Steffensen, Baron Ohlen & til Gravensteen, det var graaligt Veir; vi foer gjennem *Sønderborg*; paa Gravensteen blev jeg barberet; saae alle Sølvbryllups-presenterne; Prindsesserne fortalte mig Tablaaerne. Christian og Louise det var[:] Corinna. Hamlet. Robert. Iphigenia, Tancred. Stradello. Antigone. Nante – og da Lucia di Lammer[m]oor. Othello. Ungarer. Jeanedarc. Søvnkjægersken. Elisabeth. – Siden dannede een Figur af hver Gruppe med et blomsteromvundet Bogstav begge Navne. Smukke Presenter. En stor Dandsesal bygget op til Havedøren. Gärtners Portræt af Dronningen er ikke liigt og neppe godt. – Kjøerte fra Augustenborg i kold Luft; Hertuginde gav mig ud af Vognen sin Kaabe; saa man seer de ere nydelige mod mig. Klokken 6 kom vi hjem, jeg meget forfrosset. Ved Taffelet fik jeg den ældste Prindsesse til Bords (Augusta) Hertugen spøjte med mig. Han har taget sig af en lille fattig dansk Dreng Peter Larsen fra Christianshavn der har musikalsk Talent. / »jeg maa dog præsentere en Landsmand for Dem!« sagde Hertugen. Ved Theen kom den lille med en Slags Harmonica og spillede: schwanke nicht mein Vaterland, og flere Stykker. – Læste Eventyr paa Tydsk og paa Dansk. –

Løvedag 15. Gik paa Posthuset med Brev til Fru von Eisendecher; det er et mageløst deiligt Veir, stille og varmt

5) Gravensteen ∴ Augustenborg 9) [:] *ms. har punktum* 12) een] *tilføjet over linien, derunder er overstreget hver*

Solskin; jeg spadserede Søen rundt. – Ved Frokost læstes van der Vliets Brev til mig, stille Spot; jeg følte mig saaret; tog ikke med paa Jagten; Blodet knuger mig i Hals og Bryst! Lyst at flyve afsted; sygeligt Lune. – Ved Taffelet Prindsesse Caroline Amalia til Bords. Hertugen og Hertuginde 5
meget venlige mod mig; hun talte meget om Stampes, om *Jonna* og *Henrik*; bad mig ikke tage bort paa Tirsdag og jeg lovede at blive til næste Løverdage.

Søndag den 16. Spadseret i Morgenstunden ned til Flensborg Fjord, gennem Gravensteen, Skoven og Haven hjem. 10
Digt mod Thiele i Rendsburger Zeitung; politisk Tale ved Frokosten; ikke tilfreds. Spadseret med Hertugen, Hertuginde, Frøken Kaas & ned til Flensborg Fjord hjem over »Henriettenhöhe«; smukt Veir, men koldt. – Ved Taffelet 15
et Par Herrer fra Flekken indbudt. Læste[,] gik alt bort Klokkeren 10. (Diarée før Taffelet, Angst)

Mandag 17. Sov mindre godt; spadseret ned til Flensborg Fjord; følte mig ikke ret vel men det gik over da jeg havde gaaet meer end en Time; i Dag er det opad Formiddagen 20
blevet graaligt; (syet paa mit Tøi). Spadserede med Hertuginde ind i Skoven, følte Trykken for Brystet fik hende til at vende om og var rask; det store Sideværelse med Gulvteppet blev mig nu indrømmet, jeg har nu tre Værelser; det regner og rusker ude; i Berlings Tidende staaer fra Thomsens Avis om min Reise at jeg er indviteret til Weimar 25
af den unge Hertug. – Ved Taffelet Prindsesse Caroline Amalia; om Aftenen talte Dr Steffensen ret interessant om det Aandelige og Legemlige, om Liv og Død, von Krog gav Prosaen, med med sit humoristiske Blik. – Begyndte Brev til Fru Drevsen. 30

Tirsdag [18]. Stormende. Der fortaltes om den gamle Kammerherre von Krogh at han altid / tiltaler sin yngste Datter: Frøken Lotte! – »hvad skal hun see en Ballet, hun dandser dog bedre end Alle dem. Mine Børn ere ganske mærkelige, de ere en Ære for Menneskeheden.« Da Lotte ikke vilde comfirmeres skar hun sine Øienbryn og Øienhaar af, »nu kan jeg dog ikke staae frem, saa grueligt, som jeg seer ud.« – Til Taffel indtraf von Ahlefeldt fra Saxdorff med Frue, tre Døttre og en Frøken Reventlou. – (Hertuginde-
 5 Skildring før de kom). – Læst Eventyr paa Tydsk.

Onsdag 19. Reenskrevet Eventyret om den lille Pige med Svovlstikkerne, som Frøhlund faaar, det blev lagt inden i et Brev til Fru Drevsen og nu sendt afsted. Spadseret lidt imorges og siden med alle Damerne. Sad i Formiddags for Hartt-
 10 mann.

Torsdag 20. Siddet for Hartmann der i Dag har tegnet mig i Aquarel. I Altonaer Vochenblatt, staaer en Bemærkning til mig med Hensyn til Ove Thomsens Tale om min Reise, man ønsker »dieser Dichter mehr Stille und – – –«. –
 20 Forstemt derved. Spadseret med Hertuginde, som bød mig sin Arm, Prindsesserne og Ahlefeldts Damer til Königstuhl, fik vaade Fødder, føler mig lidt forkjølet. Skrevet Anbefalings Breve for Harttman. Ved Taffelet havde jeg Prindsesse Caroline Amalie. Hertugen ikke talt et Ord til mig hele
 25 Aftenen; uhyggelig; læst to Eventyr; træt; begyndt Indpakning.

Fredag 21. Hertuginde kjørt med Ahlefeldts Damer til

1) *Tirsdag*] først skrevet Mandag 2) altid] derefter er overstregat kalder 9) tre] først skrevet to 13) lidt] tilføjet over linien

Augustenborg. Byge-Veir og Torden. Trykken under Brystet. Forleden Aften var her en Doctor fra Hadersleben han gjentog det sidste Ord saa tidt at det blev uhyggeligt, det var, som en Klokke, der endnu slaar et Slag efter at man længe har ventet at det er forbi, det var som naar man kaster en 5 Steen i en Brønd og vil gaae bort, og nu kommer det ganske uventet: Sächsischen Schweiz, da ist lieblich, lieblich – lieblich – lieblich, lieblich. & – Jeg har siddet i Dag et Par Timer for Hartmann, som nu har gjort fire Portrætter af mig. Ved Taffelet talte Hertugen meget venligt til mig, jeg havde Caroline Amalia til Bords; Hertugen bad mig besøge sig paa 10 Hjemreisen. Spurgte igjen om Corsaren der var godt stemt for ham. – Hertuginde meget nydelig; paalagde mig endelig at skrive og at komme igjen. – /

Om Aftenen maatte jeg improvisere det gjorde stor Lykke, 15 Hofraadinde Petersen var der og alle Ahlefeldts; jeg sang[,] klippede, Dr. Steffensen syntes at more sig, de Andre med, Klokken var 12 før vi brøde op.

Løverdags den 22. Begge Prindserne kom op til mig paa mit Værelse før de toge paa Jagt og sagde mig Farvel; de 20 vare saa hjertelige. Jeg sad længe nede hos Hertuginde, der talte om de danske Forhold og Hertugdømmernes, om Hertugens Fader der skulde have været Konge i Sverrig. Fortalte mig at hun til Morgen havde skrevet til Dronningen om hvor behagelig jeg havde gjort dem Aftenen igaar; 25 Prindsesserne kom ogsaa og sagde Farvel; Caroline Amalia spillede i Spøg: »Lotte ist tod!« hvormed jeg var qvælt igaar af Fru von Ahlefeldt. Hertuginde bad mig skrive, komme

5) det er] det først skrevet den 12) der] først skrevet var

igjen, blive en gammel Ven af dem; var hjertelig og god.
 Dr: Steffensen bestemte sig til at følge med til Flensborg; vi
 kjørte og alt i Gaarden sprang Seeletøiet, skulde det være en
 ond Betydning, mon det gaaer galt paa Jernbanen. Vi
 5 kjørte, fra Vinduerne vaiede Hertuginde og Prindsessernes
 Lømmetørklæder. Til Brinknes fulgte Hartmann med; nu
 gik det over Heden, hvor store Trær vare satte ved Veien
 for i Sne at antyde den; forbi Hau sprang noget for af
 Vognen, saa den ikke kunde trækkes, nu maatte den bindes
 10 og Kudsken altid passe paa, var det skeet ned af en Banke,
 sagde han, kunde en Ulykke være skeet. I Flensborg skildtes
 jeg fra Doctor Steffensen der vilde besøge sin Fader; jeg tog
 da til Dölls, var nær taget Retour, men det blev mørkt. /
 Mødte paa Gaden *Rieffel* gik hen at besøge ham; Forlovel-
 15 sen med hans yngste Datter og den unge Mand var hævet,
 han og Konen, (der lavede Blodpølser) talte kun om *Amalia*,
 hendes Anerkjendelse og Berømmelse! – Hos Barberen jeg
 var, kjendte Svenden mig og var dansk fra Kjøbenhavn; hos
 Kammerherre Holsteins laae det mindste Barn af Mæslinger;
 20 vi talte en Deel om *Jenny Lind*. Var alt her hjemme Klok-
 ken 5 og sidder nu i min lille Stue, hvor jeg sov ifjor da jeg
 tog herfra til Föhr. Jeg har her gjort Udkast til P. L. Mül-
 lers Anbefaling og reenskrevet: den lille Pige med Svovlstik-
 kerne, spiiist Smørrebrød og drukket en halv Flaske Porter;
 25 det er underligt, hvor jeg tænker paa en Ulykke imorgen paa

1) hjertelig] først skrevet var 3) i Gaarden] først skrevet igaarden 6) Brink-
 nes o: Rinkenæs 8) antyde] først skrevet at 8) Hau o: Bau 14) Mødte]
Når siden vendes 90 grader, læses øverst til højre Kjøbenhavn den 31 October 1845
og til venstre derunder Naadigste Hertuginde! 19) Mæslinger] først skrevet
 Feber 24) en] først skrevet et

Jernbanen. Guds Villie skee med mig! – – Kammerherre Holstein kom at besøge mig i det jeg var halv afklædt. – Gik i Seng Klokken 9.

Søndag 23. Oppe imorges Klokken 4; Deligensen kom Klokken 5 og 10 Minutter, jeg fik Plads i Coupeen med en 5
Schleswiger *Milot*; (I Dölls Hotel er en ypperlig belærende Opvarter, eller Huusknecht; – De er en underlig Een, sagde han til mig fordi, jeg vilde have at han skulde saa snart skaffe mig min Regning da jeg vilde bort, og han mente det ha- 10
stede ikke); en skrækkelig tung Vei, gennem Hede; i Schleswig kom Seest's Søster og hilste saa venligt paa mig; Kelneren snød mig for omtrent 2 $\frac{1}{2}$ dansk; jeg var nu ene i Coupeen og rullede afsted; (i Flensborg skal paa Tirsdag gives en Tragedie Kong Valdemar og Tovelille af een derværende 15
Forfatterinde). Der var en Dansk, (næsten troer jeg han heed Kruse) fra Nyborg, som gik med og havde sit Fartøj ved Hamborg, som han vilde med til Valpareiso. – I Rendsborg saae jeg et Par bekjendte Ansigter; nu kørte jeg til Jernbanen, jeg havde virkelig en Slags Angest, ikke for at 20
døe, men for at lemlæstes; jeg fik en Frøken fra Fredericia, der første Gang var paa Jernbane. En ypperlig Vogn. / Ved Neumünster traf jeg en dansk Student, som her boede, samt Kammerjunker Wedel-Heinen der har været i Berlin. Klokken halv 6 i Altona; lykkelig overstaaet Farten jeg var bange for; en Jøde og Kone var i Vognen, han er Pleiefader til den 25
unge Sangerinde Jaque som vor Dronning har taget sig af.

1) Kammerherre] *foran er overstreget* Nu er jeg i Streits Hotel, mættet og glad, Brev fra min elskede Eduard. 26) Jaque] *foran er overstreget* Schak 26) vor] *indsfejlet over linien* 26) Dronning] *først skrevet* Dronningen

– Nu sidder jeg i Streits Hotel har faaet Beuf og Porter, Stuen varm og Brev fra Eduard, med Hyldest fra England; (forgjæves søgt Holcks).

Mandag 24 Vognet i Nat, var nær ved at besvime, stod
 5 op, drak Vand, troede at Værelset var fyldt med GasLuft; drømte en Deel om at tegne mig til Bidrag for Trængende, men mente jeg levet ikke til næste Aar; gik til Holcks; derpaa til *Speckter*, der viiste mig en Mængde udmærkede Tegninger til mine Eventyr, jeg sagde at jeg vilde dedicere
 10 ham en Samling! – Til Grantræet, ganske udmærket; han laandte mig fru Bachkerachts nyeste Bog »Weltglück«, imorgen sidder hun for ham. Tog ud til Altona og saae »Gewerb Ausstellung« de fleste Sager vare fra Altona; noget smukt Uldgarn; Freund arangerer mine Penge; var hos Zeise der
 15 modtog mig glad og nydelig, jeg indbødes til overmorgen; jeg fik hans Udgave af mine Eventyr. Idag da jeg sad i Alsterpavillonon var det første Blad: »litterarische Blätter der Börsenhalle«, der stod et smukt Digt til mig af Zeise; jeg blev glad. – Spiist til Middag hos Grev Holck med Kammerjunker Wedel-Heinen. Tog i Thalia Theater og saae »der ewige Jude«,
 20 et dumt Stykke uden Poesie og uden alt Værd; hjemme skrevet Brev til Jette Collin med Wedel-Heinen og sendt 6 Speckters Billeder til Eventyrene[;] travet om Aftenen i Gaden. – /
Tirsdag 25. Besøgt Dr Lebrecht Dreves (Neue Wall 27),
 25 som har oversat Digte af mig. Var hos Speckter hvor Fru Backeracht født Struve Forfatterinden til Weltglück sad for ham, hun var lidt koquet, vi bleve meget gode Venner og

7) gik] *foran er overstreget* syntes me 11) Bachkerachts ∴ Bacheracht
 24) Besøgt] *derefter er overstreget* Advokaten

jeg lovede at besøge hende naar jeg kom igjen; gik med Speckter til en riig Mand Abendroth eller Morgenroth, hvor man sværmede for mine Eventyr; spüste ved Table d'hote hvor der var kjedeligt; hørte Mad Palm-Spatzer som Lucrecia, morede mig ikke, drev om i Gaden, hedt Blod, Lyst – 5
gik til Billes havde Hovedpine, læste nogle Eventyr; –

Onsdag 26. Skrevet Breve til Næboes og Jette Hanck. – Kjært ud til Altona; Freund har arangeret mine Penge, gav hans ældste Søn et Exemplar af mine Eventyr. Middag hos Zeises 2½; borgerligt og net, Dreves og Wulff var der; Ud- 10
giveren af »Telegraffen« kom og talte om Boas; foræret Agnete og Maurerpigen til Zeise; kjørt i Omnibus hjem med Dreves, ved min Side kom en ældre Dame, hun kjendte mig, det var Orla Lehmanns Tante. Gik til Speckter kom fortid- 15
lig, gik ærgerlig bort og hen i Gaden – mit Blod brændte, hede Lyster, Svaghed – jeg gik tilbage igjen, som altid – ærgerlig over at jeg aldrig gjør noget; hjem og skrev Brev til Eduard pakkede Eventyr ind, gik til Speckter hvor jeg var »Dyreryggen« for det indbudte Selskab, læste en Deel Even- 20
tyr, Klokken 10 bort, gad ei gaae til Holcks, hvor de ventede mig. Drak Punsch i Pavillonen; hjemme atter hedt Blod, vilde Lyster. Regnen strømmer ned ud[e]; dyndvaade Fødder har jeg havdt. /

Torsdag 27. – Skrevet i Fru Billes Album:

I Stjernerne Tyccho skrev hvad han hedt, 25
Det lyste til Dannemarks Ære,
Men Du skrev dit Navn i Hjerterne ned
Det Sted er dog bedst at være.

21) Pavillonen] *foran er overstreget* Alst

Besøg af Zeise; jeg maatte skrive i hans Søsters Exemplar af Eberhardts »Hanchen«. Fik i Foræring sendt fra Kittler Lewalds Italien. Ondt i den ene Testikkel. Sagt Farvel hos Billes, Kittlers og Holcks her spiiste jeg Frokost; de ville
 5 endelig have mig til at blive og dinere hos Svigersønnen. Drak Caffe i Alster Pavillonen og gik hjem at pakke ind. I Svenske Aftenbladet, staaer at jeg skal snart have et nyt Drama af Stabelen; I Jahrzeiten mit Nytaarsønske fra Fodreisen. Sendt i en Pakke, ved Kittler Bøger og Brev til Eduard, Fru
 10 Balling, Jette Hanck. – Klokken 3½ kjørt til Elben, det regnede og blæste; en Baad med Capitainen fra Dampskibet kom forbi og hilste mig, vi talte sammen. Koldt og uhyggeligt Veir; jeg gik over med Sextus, det blev mørkt før vi naaede Harburg og havde da vor Nød med at lande, de kunde ikke
 15 faae fat i Tougene; da jeg var indskrevet gik jeg i Vertshuset zum weisen Schwann; Verten, Hr *Rübke*, sagde han havde kjendt mig af mit Portræt, som han havde seet hos Specter og derfor gaet paa Posten og spurgt om den berømte Danske Andersen var med; ja en Andersen har ladet
 20 sig indskrive, saa maa det være ham; han underholdt mig hele Tiden og præsenterede en ung Lærd for mig, der senere kom til. Klokken 8 afsted; det stormede. /

Fredag 28 kom Klokken 6½ til Bremen, tog ind zum Lindenhof; gik hen til Dr: Hartlaub, der var alt en lille Datter
 25 i Vuggen; var i Kirken. Gik til den gamle Hartlaubs, der ret synes et rigt Huus. »De har ikke Vittighed og søger den ikke!« sagde hun – jeg tænkte. Var der til Middag; hun var iført Silke med en stor sort Fløiels Trøie, kantet med sort

11) Dampskibet ☉: Vagtskibet

Bjørneskind; Oliemalerier paa Væggene; deilige Blomster, vi spiieste paa Sølv; jeg saae her første Gang Manden, han syntes yngre end Konen; til Aften med Dr: *Hartlaub* i Theatret og seet Des Teufels Antheil; La part du Diabel. grueligt, ubetydelig, »var vort Skuespil, som vor Opera, ikke sandt kunde det da ikke nok gaae,« sagde Dr Hartlaub, jeg gjøs indvendig. Dr Arens var med i Logen, spurgte idelig om Jenny Lind. – (Skrevet i Eftermiddag til Fru Eisendecker at jeg kom imorgen, enten med Dampskibet eller Diligensen.) Forestillingen i Aften var for en Madam Hofmann, som blev fremkaldt og trak en anden jammerlig Een med sig; jeg har Følelsen af at have drømt noget fadt. – Hjemme spiiist Beuf og drukket Porter, imellem nogle høittalende, kjedelige Personer. – De tænke nok ikke paa at jeg gaaer op og skriver i mit Album, kjedelige om dem; maaskee skrive de det om mig. /

Løvedag 29. Deiligt Veir, jeg burde have taget med Dampskibet i Dag. Besøg af Dr: Hartlaub. Arens traf mig ikke. Vesit hos den gamle Fru Hartlaub. Kjøbt Paraply, Sæbe og Handsker. Besøgt Consul Cæsar; pakket ind. Spiist ved Table d'hote og da midt under Maden afsted med Diligensen til Oldenborg; det var en smuk Vogn, en ung Handlende var med mig, han vilde til Kjøbenhavn næste Maaaned. I Delmenhorst drukket Kaffe. Kom efter fire Timers Kjørsel til Oldenborg; paa Posten tog Eisendechers Tjener mod mig; hjemme venlig Modtagelse; ved Thee læste jeg Grantræet, Elverhøi og Hyldemoer, det sidste behagede mindst.

4) La] *foran er overstreget la* 5) »var] *tilføjet over linien*

Søndag 30. Sovet mindre godt. Regnveir. – Søgt Edmond Beaulieu, men han laae syg jeg fik ham ikke at see, drevet lidt paa Gaden. Nu er det deiligt Veir! – Efter Bordet spadseret op og ned her i Gaden, deiligt stjerneklart; Haand-
 5 værkssvendene gik og sang; jeg har i Dag sendt Brev til Hertuginde af Augustenborg. Idag kom den tredie Broder til Beaulieu med sin unge Kone fra Leipzig; om Aftenen var Meyer og Kone her (Forfatteren til Neapel und die Neapolitaner); jeg læste en Mængde Eventyr og man var
 10 henrykt! Klokken blev 12 før jeg kom til Seng.

December.

Mandag 1ste. Regn og Storm; ledsaget af Tjeneren gik jeg gennem Haven ud til Jerndorff hvor jeg spiste Frokost; et ækelt Veir; hjemme siddet og renskrevet paa Romanen;
 15 igaar og i Dag givet Fru Eisendecker en Time i Dansk. Om Aftenen var Jerndorff her med Kone og Søster; jeg læste Eventyr.

Tirsdag 2^{den}. Smukt Veir; gaaet ud til Pott, hvis Frue jeg traf; skrevet og sendt hjem Attest for P. L. Møller, Brev
 20 til ham, Eduard og Augusta Collin, alle i eet; skulde have været til Storhertugen men det blev forsilde, gjorde Vesit med Eisendecker hos Baron Lytzov, Hofmarschall; spadseret igennem den hertugelige Have i det smukke Veir. Ondt i Maven / om Aftenen var Fru Gall her, jeg læste Eventyr;
 25 vi gik ikke i Theatret, da »Zopf und Schwerth« var forandret til »Ein Glas Wasser«. –

Onsdag 3. Tilsagt til Storhertugen kom der Kl 11 og saae

først den lille to Aars Prinds, som legede, saa kom Fru Scharnhorst i Morgendragt; Hertugen var meget gemytlig og livlig, hans afdøde Gemalinde havde læst for ham OT og Bazaren; han talte meget om Theatervæsen, ønskede at jeg 5
 igaar havde seet: »Et Glas Vand«. Vesit hos Ministeren Baron Beaulieu, der ret hjerteligt tog mod mig, *Edmond*, Officeren, min Ven fra Tharand var noget bedre og jeg fik ham at see og tale med; han har en ulykkelig Kjærlighed til en ældre Pige her! – Vesit af Pott. – Besøg end af den første Skuespiller her, *Keiser*. Paa Hofconsert; kjørt med Hofraad Eisendecker derhen, han var i Skoe og Strømper, Uniform; Alle derhenne i største Galla, kun Uniformer og jeg; meget stift; jeg blev ellers godt behandlet; i Concert Salen hang et stort Portræt af *Chr VI* malet af Tischbein (fra Eutin) En Overture over den afdøde Hertuginde 15
 »Volkslied«; Pott spillede et Solo-Nummer. Jeg sad ved den gamle Beaulieu der var ganske besaaet med Stjerner og Ordner. – Blev presenteret for mange Damer. Storhertugen talte to Gange med mig; den unge Hertug er temmelig ung – Hertuginde behagede mig meest; hun talte mest om Grækenland; hun havde en græsk Fess paa; jeg var saa træt at jeg var ved at falde om. – Klokken efter 11 kom vi hjem og det var behageligt. 20

Torsdag 4. Skrevet Brev til Arvestorhertugen af Weimar, som Fru Eisendecker corrigerede. Om Aftenen i Casino og derpaa med Eisendecker i Theatret hvor jeg saae Emilies Hjertebanken og Fabrikanten. Var i Dag ude og besøgte 25

9) Vesit] *foran er overstreget* I Aften 10) Keiser ∴ Kaiser 14) Chr VI ∴ Chr IV

Digteren Mosen, der behagede mig, gik derpaa op til den unge von Beaulieu. /

Fredag 5. Storm. Sendt Brev til De Marees i Braunschweig; besøgt *Edmund Beaulieu* der forærede mig sit Portræt, vi talte et Par Timer sammen; læst Dansk med Fru Eisendecker, ikke ret oppe i Humeuret; underlige Udslet paa den ene Haand; Hovedpine! – Tilsagt til Taffel hos Storhertugen; jeg sad mellem München og Storhertugen og Hertuginde talte meget med mig, der var ugeneert og net. Talte om Thorvaldsen om min Reise til Italien osv. – I Salen hang et stort OlieMalerie forestillende Rygen, en Present fra Hertuginde af Weimar. Om Aftenen var Hofdammerne Frau von Scharnhorst og Frøken Witzleben (Stiftsdame i Wimmeltoft) her og jeg læste Eventyr.

Løvedag 6 Brev til Jenny Lind; Besøg af Digteren Mosen, der for mig lader opføre paa Torsdag »Nathan der Weise«; jeg læste Grantræet for ham, spadserede med ham i Slotshaven og han fremsagde tre særdeles smukke Digte af sine egne. Vi talte om Poesie og Theatervæsen; han ligner noget Alexander Dumas, seer ud som en Africaner; brune funklende Øine! – Tilsagt i Aften igjen til ArveStorhertugen; den unge Mand var civil og saae godt ud, han er meget stor for sin Alder omtrent 18 Aar; jeg læste Grantræet, Toppen og Boldten, Nattergalen, Sneedronningen og Storhertugen, der ellers ved Læsning altid spiller Patience, sad en stille Tilhører og loe dygtig. Arvestorhertugen og hans ældre Søster (25 Aar) morede sig, talte meget fortrolig, vi kom godt ud af det! – De fik endnu Svinedrengen og den

14) Wimmeltoft ∴ Vemmetofte 21) Arve] tilføjet under linien

standhaftige Tinsoldat. Klokken var / halv eet før vi brød op; jeg var meget træt af at læse; den unge Hertug takkede mig særdeles. – I Morgen ere vi udbedte til Middag 5 Steder.

Søndag 7. Jeg har sovet mindre godt, er angrebet og har 5 Hovedpine; spadseret i Slotshaven. Billet fra Skuespiller Moltke til hans Benefice Forestilling i Aften. Middag hos Hofmarschallen, Baron Lytzow; den rigeste Mand her i Byen; meget elegant; jeg sad mellem Fruen og Intendantens Kone Fru Gal; vi fik Annanas Cardinal! efter Bordet spillede 10 Frøken Lytzow et Par [af] Jenny Linds Sange; naar der spilles, høres altid en uforklarlig Lyd i Væggen, som en Faarekylling; en Slags: »Spuckgeist«. – Vi bemærkede at den idelig hørtes, der var en Grevinde Wedel, i Familie med den danske Slægt, en Frøken Mönich, en Officeer Plüskov og 15 Flere; den lille Datter elskes af den unge Alexander Beaulieu, der endnu ikke er Student. Var i Theatret hvor Moltke havde Benefice og havde indbudt mig: Ein deutscher Krieger af Baurmfeldt; naar man kommer som Reisende uden Kritik, saa var det meget livlig, første Act især med de 20 comiske Scener; Jenke og Kaiser spillede godt. Oversat for Eisendeckers de 3 første Capitler af min Roman; bestemt at blive her til Onsdag otte Dage.

Mandag 8 Besøgt Skuespiller Moltke og takket for Billetten; han uhyre artig, førte mig til Gadedøren, gennem alle 25 Etager, han havde netop bespiist to fattige Skuespillere fra Jewer, hvor Selskabet var opløst. – Gik til *Mayer* hvor vi

3) I Morgen ere] *først skrevet* I Dag vare 20) første] *foran er overstreget*
og

talte om Litteratur, især Øehlenschläger, om hvis egentlige
 Betydning Tydskland ikke har Begreb. Spadseret Arm i Arm
 med min kjære Edmond Beaulieu, der i Dag var lidt bedre.
 Klippet for Børnene / Fastelavns Riis for Børnene; lille
 5 Gustave glædede sig overordenlig. Paa Torsdag bliver for
 min Skyld opført *Nathan der Weise*; begyndt paa Brev til
 Kammerherre Beaulieu: hvor megen Kjærlighed kan man
 dog lægge ind i et Brev og den bliver der, har endnu efter
 mange, mange Aar samme Friskhed, den er stærkere end
 10 Blomsternes Duft. Saae i Dag et Brev fra Fru von Scharn-
 horst til Fru Eisendecker hvori stod at Hertugen havde *sær-
 deles* fornøiet sig ved Eventyrene og den unge Hertug og
 hans Søster havde været ude af sig selv. Igaar fortalte Fru
 Lytzwow mig at den forviiste Konge af Sverrigs Liig, var efter
 15 Storhertuginde (hans Datters Død) bragt her til Olden-
 borg og stod i den hertuglige Begravelse. Iaftes i Theatret
 hilse den unge Hertug og jeg hinanden i Theatret. Hele
 Engen bag Haven staaer om Vinteren under Vand. Folk
 hilse mig saa venligt paa Gaden jeg er nu meget kjendt. Om
 20 Aftenen hos os Geheimerath von Beaulieu med Frue, den
 unge Ægtemand Eugen med Kone og Alexander, Edmund
 er endnu syg, dernæst Fru Gall og Lytzwows, jeg læste 7
 Eventyr; Eisendeckers fortalte mine Feil i Tydsk, jeg var
 lige ved at blive ærgerlig, men holdt mig, vi kom først til
 25 Sengs Kl 12.

Tirsdag 9. Besøgt Professor Pott; spadseret, sendt Brev til
 Kammerherre Carl Beaulieu i Weimar; efter Bordet, med

2) Betydning] tilføjet over linien, derunder er overstregt Værd 16) hertuglige]
 først skrevet kongelige

Eisendecker indbudt til Caffé hos Digteren *Mosen*; hvor Stäers Kone var, der bad mig hilse Manden i Rom; jeg læste et Par Eventyr; den grimme Ælling gjorde et dybt Indtryk paa *Mosen*, tidligere sagde han, skriv ægte danske Romaner, som Spillemanden, nu sagde han for Eventyr / har De et mærkeligt Genie; det er nyt og for vor Tid; gik med ham og Konen i Directions Logen og saae *Albinis Lystspil*: die gefährliche Tante, der blev godt spilt; jeg morede mig. Haglveir; hjemme læst for to Damer. 5

Onsdag 10. Brev fra De Marées i Brunswig at hans Kone var syg han kunde ikke tage mod mig; slet Veir. Foræret Edmond Baullieu Eventyr med Speckters Billeder, han var saa kjærlig mod mig; til Middag hos *Pott*, han behager mig ikke ret, han er for sød, vilde have at jeg skulde tage Musik med til Wien, som ikke maa indføres, sagde nei! – Spadseret med ham i Slotshaven. Aften hos Geheimeraad, Baron Beaulieu de Marconnay; her var en Deel Fremmede; jeg læste mange Eventyr, saa jeg blev træt og angrebet; vi fik Kastanier, Rødgrød, Punsch & – Edmund meget angrebet. 10 15

Torsdag 11. Regn og Blæst. Længe hos Edmund der har Guulsoet. Spadseret gennem Skoven, ellers inde hele Dagen; for min Skyld i Theatret: *Nathan der Weise*. Jeg følte mig syg, var ved at gaae hjem, men efter 3^{die} Act gik det over. – Slutningen af Stykket er flau. 20

Fredag 12. I Casino hver Morgen og læst Aviser; hos Edmond; Fru Eisendecker fortæller, da jeg nævnede Holbergs Pernille, at i Bremen, naar der vælges nye Senatorer og alle Haandværkerne komme fra Prosession beværtet de og de før- 25

2) Stäers ∴: Stahrs 6) De] først skrevet et

ste unge Damer i Byen opvarte dem, disse kaldes da Perniller. – Med Fru Eisendecker besøgt Jerndorff og Fru Gall; jeg var hos Grev Bernstorf. Taget Plads paa Posten til paa Onsdag. Af Kaiser indbudt til hans Forelæsninger i *Casino*;
 5 vi hørte *Hamlet*, især læste han Polonius godt, derimod Dame-Rollerne med halv Fruentimmerstemme, det syntes jeg mindre om. Jeg var meget træt, min Naboe sov. Frostveir.

Løvedag 13. Sne. Besøgt *Mosen* der forærede mig sit sidste Stykke Johan af Østerig, samt skrev et smukt Digt til
 10 mig. Læste flere Digte for mig f E Kreusschnabel. Jeg skrev foran i mine Eventyr til ham:

Ved Vintertid vi gik i Havens Gange,
 Der var ei Sang, der var ei Blomst ei Blad;
 Men fra din Læbe lød de søde Sange,
 15 Og Digterhjertet i dit Øie sad;
 Det husker jeg og dybt mit Hjerte banker, /
 Din Harpe blinker, som et VerdensFyr,
 Du bøier Hoved mildt i rige Tanker,
 Udgrunder Livets store Eventyr.

20 Besøgt Edmond Beaulieu, Alexander kom op til os. Til Caffé var her den lille Frøken Finck med Broder og Søster, jeg læste høit og følte mig syg; spadseret. Frost og Maaneskin. Aften hos Meyer hvor jeg læste og vandt stort Bifald; ikke rask. Jerndorffs vrede fordi jeg ikke kom der.

25 *Søndag 14.* Deiligt Solskins Frostveir. Folk løbe alt paa Skøiter. Sagt Farvel hos Jerndorffs, Galls og Lytzovs besøgt Edmond hvor jeg traf een af hans Venner Lieutnant Hay.

5) Polonius] først skrevet Pollonius 6) Fruentimmerstemme] først skrevet Fruentimmerstemmer

Spadseret med Alexander. Om Aftenen i Theatret Lumpacivagabundus, der var indlagt nye Witz og et Couplet om det nye Dampskib paa Hunte. *Jenke* blev fremkaldt. Ingen Brev endnu hjemme fra.

Mandag 15. Afskeds Audiens hos Storhertugen, der var 5
meget naadig; spurgte mig om Keisers Oplæsning om
Theatret her og hos os; og glædede sig ved at have gjort mit
Bekjendtskab; hos den unge Arvestorhertug traf jeg von
Rønneknamp der var lige kommet fra Grækenland, hvor
han havde ført sin Datter hen, som Hofdame; (Botzaris 10
er gift med en Officeer i Piræus og har født en Søn paa den
græske Festdag den 3^{die}). Var hos Hertuginde, der bad mig
komme igjen naar jeg reiste hjem; besøgt Frøken von Witz-
leben der er Stifts Dame i Wemmeltoft og af Grev Stolbergs
Familie. Afsked hos Mayer; Skrevet paa Brev til Faderen 15
Collin og Louise. Besøg af Jerndorff der vilde sige mig Far-
vel! Til Aften Selskab hjemme. Fru Moslim, Fru Gall &;
læst Eventyr.

Tirsdag 16. Hagl, Lyn og Torden, sagt Farvel hos Pott.
hos *Mosen*; den lille Erik græd ved Afskeden; skrev i Fruens 20
Stambog ogsaa i Fru Beaulieus. Besøgt Keiser; skrækkeligt
Veir; vaade Fødder. Vesit af Meyer. Middag hos Geheime-
rath Beaulieu. Ved Bordet blev jeg meget overrasket ved
at Beaulieu overrakte mig fra Storhertugen af Oldenburg en
meget smuk Ring; som Eisendecker vurderede til over 200 25
Rdlr preusisk. Jeg blev ganske forlegen; det / er ikke min
Hensigt, at sælge den, som E meente. Var endnu engang om
Aften hos Edmund og da i Theatret hvor de gav nach Son-

8) jeg] derefter er overstreget Kammerh

nen-Untergang og Christoph und Renate, det sidste har jeg seet bedre i Paris. Jeg frøs om Fødderne, disse vare vaade og jeg var ængstelig derved, at blive syg. Mosen bragt mig fra lille Erik een af hans Tinsoldater; hvilken han havde givet
 5 Faderen med til mig, at jeg skulde have med paa Reisen; der var noget Rørende deri. – Hjemme gik jeg snart til Sengs.

Onsdag 17. Sov egentlig ikke i Nat, hørte Vægteren give Signal; jeg var oppe halv 5, Fru Eisendecker ogsaa, vi drak Kaffe; hun tog Løfte af mig at jeg, naar jeg vente tilbage
 10 skulde boe hos dem; det samme ønsker Edmond, hos ham vilde jeg nu helst være. Gik i Maaneskin med Henrik til Posthuset; i det jeg skulde i Vognen, (Kl 6) kom Alexander for endnu at sige mig Farvel, det rørte mig! vi kyssede hinanden; endnu engang uden for Slottet saae jeg ham svinge Huen,
 15 jeg var bevæget, tænkte paa alle de Kjære jeg havde i denne By, hvor god Gud havde været mod mig, jeg synes det gik mig som lille Gerda i Sneedronningen. (Ringene sendte jeg med Henrik hjem til Eisendeckers at de kunde gjemme den for mig til jeg kom hjem fra Reisen). I Vognen med mig var
 20 en ældre Dame fra Aurik, hun fortalte at der boede en norsk gift (Frøken Wedel) – Strax udenfor Oldenburg styrtede den ene Hest paa Iislaget og kom under Vognen, den anden rev sig halvløs, jeg blev forskrækket. Vi fik et frygteligt Hagel-
 25 veir. I Delmenhorst meddeelte Verten mig engelske Nyheder; Middag i *Sükke*, hvor vi fik op en Bremer, der engang havde været i Gefle[,] jeg sendte med ham Hilsener til Hartlaubs; denne Side Neunburg fik vi paa Landeveien op,

2) seet] først skrevet set 5) der] først skrevet det 25) Middag] foran er overstreget han troede vi
 25) Sükke ๑: Syke 25) der] derefter er overstreget h

en næsten Balklædt Dame! Klokken var 10 om Aftenen før vi naaede / Hanover; jeg tog ind i brittisk Hotel, hvor jeg i anden Etage fik et lille Værelse, som i høi Grad mishagede mig, fik nu to andre smaae men var ærgerlig. – Besluttede at tage med andet Tog imorgen; det gaaer Klokken 10. 5

Torsdag den 18. Var nær kommet for sildig, først kunde ingen Droske faaes, saa var altid foran en Lastvogn, som vi ikke kunde komme forbi. I Lehrte fik vi fornemme Folk op, Damen sagde at det var den kjedeligste Tour hun endnu havde gjort! – Blev i Braunschweig i Banegaarden, Tøiet 10 visiteredes, i Restaurationen traf jeg i Kelneren, en Kelner fra Föhr. Klokken 2 herfra, Folk fra Braunschweig sagde at det var godt med Fru de Marees, hun havde nylig været paa Gaden. Sendt Kort til DeMarées og Vieweg; hos ham har der været Tyveri; en Poletibetjents Søn var Tyven. Atter i 15 Vogn hele Reisen med en Bergmands Lieutnant fra Trier. (Schöppenstedt ∘: Schildbürger) I Ochsenleben blev vi ¾ Time og da var det snart mørkt og uhyggeligt, Klokken var næsten 6 da vi naaede Magdeburg, vi havde maattet fare 20 langsomt da der var glat Iis paa Skinnerne; tog ind i Hotellet Herzog Stephan, nyt og elegant, fik et slet Kammer, blev ærgerlig, de maatte fløtte den ene Seng ud, nu var der ingen Klokke, jeg var vred og fik nu høiere oppe et godt Værelse, hvor jeg sidder i Varme, ude stormer det stærkt.

Fredag 19. Oppe Klokken 5½. En BærerKarl tog mit 25 Tøi uden at man sagde mig det, jeg blev meget hæftig, Alt var dog i Orden; det var Maaneskin, Glatiis. Jeg sad ganske

16) Trier] derefter er overstregt I 17) Ochsenleben ∘: Oschersleben
19) Magdeburg] M først skrevet B

ene de første Stationer; temmelig vant til Jernbane; jeg kom ikke sammen med Manden fra Trier, han hedte nok *Hochmuth*. I Köthen maatte vi strax afsted, saa jeg fik hverken Vaadt eller Tørt; Ingen i Selskabet tog Notitz af mig; ingen kom jeg i Samtale med; vi fik en saxisk Officeer og een med Grækenmütz og Ørn ind, de kaldte Jenny Lind den guddommelige. – Iisslag og uhyggeligt, det / gik rask; ved Grossbären har staaet et Slag 1813. Kom Klokken 1¼ til Berlin, tog ind i britisch Hotel, hvorfra jeg sendte Leietjeneren strax til Jenny Lind at jeg var kommet, om hun vilde skaffe mig Billet; hun lod sige, var der at faae skulde jeg faae, men ingen kommer. Eensom ved Table d’hote; et godt Værelse har jeg ud til Unter den Linden. – Klokken slog sex, da gik jeg ud, det regnede og var fælt, jeg kom til Operahuset, Billetter til Parterre og Gallerie fandtes, jeg gik i Parterret, der var sjofelt Selskab, Soldater, en fuld Fransmand; jeg stod ved Døren, hørte Jenny, var egentlig til Sinds at være vred paa hende, men hun smæltede mig. Hun synger tydsk, som nok jeg læser mine Eventyr, det hjemlige skinner igjennem, men, som de sige om mig, det giver just noget interessant. Theatret er glimrende prægtig; men jeg har ikke seet det, jeg var der kun for Jennys Skyld, som i en Drøm har jeg hørt hende. Jeg elsker hende ikke, som man maa, føler jeg nok. – Jeg er ikke ret glad, og dog er her hyggeligt i dette Værelse, jeg føler mig i Dag saa ene her i Berlin. –

Løverdags 20. Gik paa Posthuset hvor jeg fandt et Brev fra Jette Hanck; kjørte derpaa til Hasenhägerstrase N° 1

6) Ørn] *foran er overstreget snørt* 8) Grossbären ∴ Grossbeeren 27) Hasenhägerstrase ∴ Hasenheidestrasse

Jenny var paa Prøve, Madms: Johansen var blevet hjemme for at tage imod mig; jeg var ikke glad. Besøgte *Kletke* (Alte Jakobsstrase N° 8.) han stod lige og skulde reise til Breslau; jeg hørte der at Hitzig var rørt af et Slag; gik saa til Baron Løvenørn (Leipzigerstrase 109) han fortalte om Tyverie 5 her i Byen; en Officeer kom ind til en Juveeleer forlangte to kostbare Smykker for sin Brud, lidt efter kom en anden Officeer / af et andet Regiment, de kjendte hinanden, den første bestemte at Bruden skulde vælge blandt Smykkerne, tog 200 Rdlr i Vexel frem og gav Juveleren forud, og bad 10 Vennen blive der til han kom, som en Sikkerhed for Smykkerne, han gik; lidt efter kom en Politicomisær: De kjender mig nok ikke, men jeg er Politikomisær, sendt af Politiet for at underrette Dem om der gik falske Vexler, og at man vilde advare ham, som en Mand der var udsat for sligt, om 15 han ingen havde; ingen uden denne jeg fik i dette Øieblik; »men den er falsk!« sagde Kommisæren! – »Falsk?« raabte Officeren og en Strid begyndte; »De behager at følge med til Poletiet, men for ei at gjøre Skandale ville vi tage en Droske«; han tog een, de kjørte, men til deres eget Hjem, 20 og Juveleren var bedraget. – Vesitter hele Dagen. Om Aftenen hjemme.

Søndag 21. Blev i Morgenstunden overrasket ved at Holger Stampe traadte ind i Stuen, han var for min og Jenny Linds Skyld kommet fra Jena hertil. – Gik til *Rauch*, der 25

10) tog] *overstreges i ms.* 10) i Vexel] *tilføjet over linien sammen med senere overstreges* forud 10) forud] *tilføjet over linien* 10) og bad] *foran er overstreges* der dog 14) om] *derefter er overstreges* der vilde ikke B 16) ingen] *derefter er overstreges* jo 16) denne] *først skrevet disse to* 20) men] *derefter er overstreges* kom aldrig tilbage, ude

trykkede mig i sine Arme, kyssede mig og sagde, at mine Eventyr vare udødelige; gik til *Olfers* hvor jeg skal Fredag-aften. – Kjørtte til Jenny; hun tager ikke mod nogen sagde Portnersken; »jo mod mig! giv mit Kort!« og saa havde jeg
 5 intet! »siig mit Navn!« – Da kom hun selv mig imøde; hun var mere blomstrende, end da hun var i Kjøbenhavn; vi sad i Sophaen og talte om Collins; jeg traf Grev Vagtmeister der er nu forfløttet til *Brüssel*; – Besøgt Grev / Rewentlau, der tilbød mig at besørge mine Breve hjem; var hos Frøken
 10 Frohmann hvor jeg traf Edmonds Ven: I Operaen i Tribunen og saae Lachners Opera: *Chatarina Coronaro*; anden Act ret spændende. Decorationerne prægtige. En ung Dame nikkede til mig [og] loe fra første Etage, det var Gisola Arnim hun havde kjendt mig; fik min Kjole itu.

15 *Mandag 22.* Hos Fru Zimmermann hvor jeg fik mit Brev til Hertugen af Oldenborg oversat. Besøg hjemme af Politeknikeren Jørgensen og af Baron Løvenørn. Kjørt ud til Alexander Humboldt, som sagde at jeg ingen Anbefalings Breve behøvede, jeg var anbefalet ved mine Skrifter, at Kongen
 20 vilde see mig; vi talte om Jenny Lind og forskjellige Lande, om Øhlensch om Ørsted, der har sendt ham sin Bog om det Skjønne. – Gik ud til *Hosemann*, en lille tyk, feed Karl, hvor der var genialt uordentligt. Vesit hos Menisteren Savigny, de kom mig begge saa venligt imøde, indbød mig
 25 til Løverdagaften, senere kom Grevinde Bismar-Bohlen hvor jeg indbødes til Torsdag. Betina er reist sagde de, og pludselig aabnede[s] Døren og hun vraltede ind, skidden, løierlig! – »De seer bedre ud iaar, end ifjor!« sagde hun, »træk dig tilbage,« sagde hun til Datteren, »du er ikke blevet kjønnere,
 30 det er han!« – Jeg sagde noget, Gud veed hvad. »Han er

naiv!« sagde hun, gav mig een Finger og bad mig ikke see at hun forsvandt. – Spiiste med Stampe i Caffe royal. Igaar stod i Frankfurt Avis og Correspondenten at jeg har været paa anden Uge i Oldenburg og glædet ved Hoffet og i privat Kreds ved mine kostelige Märchen. – / Spiist med Holger Stampe i Caffe royal; Aftenen hos Frøken Frohmann hvor den unge Ulrichs var, Digteren Sternberg & – jeg læste mange Eventyr. +

Tirsdag 23 Noget angrebet; Besøgt Dr: Froerip, travet ud til Stampe – sendt Brev til Storhertugen af Oldenburg. – Besøgt Dr: Häring 3: Wilibald Alexis, der præsenterede mig sin Kone, en Engælænderinde; jeg maatte oversætte for ham et Brev fra Frøken Bremer; Geibel er her. Ikke ret i Humeur, føler mig dog noget ene! – Jenny har endnu ikke sendt Billet; een fik jeg alt iAftes af Frøken Frohmann, fra Prindsessen af Preusen. – Jeg havde skrevet til Stampe at han kunde faae den Billet Jenny sendte mig, han var her flere Gange, der kom Ingen; jeg blev ærgerlig. Gik i Nummerplads og sad ved Siden af Frøken Frohmann, foran Enken Fru Schinkel og en tyroler Billedhuggerinde; bag ved sad et Ægtepar, den unge Kone indlod sig i Samtale, spurgte mig om jeg var Jenny Linds Landsmand, jeg sagde jeg var Dansk,: »Kjender De da Deres Berømte Landsmand Andersen?« – »Ja noget!« svarede jeg. Frøken Frohmann loe stille. »Jeg elsker hans »Nur ein Geiger« og Billedbog« – Ja De kjender vel hans Portrait! »nei!« – Jeg følte jeg blev blodrød. »Gud«, sagde hun, »det er dog ikke Dem selv!«

9) travet] *foran er overstreget* derpaa 10) Oldenburg] *først skrevet* Weimar
25) Billedbog] *foran er overstreget* kun en

jeg sagde jo; og [hun] priste sin Lykke, osv det var en Datter af Digterinden Hohenhausen i Kassel, hun var her med sin Mand Ober-Regierungs Rath Rüdiger aus Minden in Westfalen. Jenny sang saa smukt at jeg ikke var vred paa hende. – Nei, nei, hun kan ikke have glemmt mig! Brev fra Humboldt. Brev fra Skræderen Worck.

Onsdag 24. Vesit af Dr: *Mein* og Stampe, meldt mig hos Hofmarschallen; sendt Brev til Ross i Halle. Gaaet ud til Jenny, Ingen hjemme, leveret / Brev af; imorges skrev jeg for Fru Zimmermann et Digt til hende med Kobberet »Engle som bærer en Helgeninde gennem Luften!« Brev til Jørgensen om ikke at skrive dem nogen Vise. Besøgt *Geibel*; »jeg har skrevet et Digt mod de Danske!« sagde han. »Ja to!« sagde jeg. Han greb min Haand og sagde: vi blive jo Venner! han var meget hjertelig. Besøgt *Jacob Grimm* der talte om Eventyr med mig. Cornelius er i Italien. Været hos Frøken Frohmann og skrev for hende et Vers i mine Eventyr til Ulrick. Sendt Brev til Fru Eisendecker. Intet hørt fra Jenny; jeg føler mig krænket, og veemodig! – hun er ikke i Berlin mod mig, som en Søster; skulde jeg have været hende fremmet her, da kunde hun have sagt mig det og jeg havde gjort det! – Hun har fyldt mit Bryst – jeg elsker hende ikke mere! hun har i Berlin skaaret det syge Kjød ud med en kold Kniv! – Hvad Tanker mon fylder hende siden hun tager saa lidt Notits af mig, jeg som kom til Berlin meest for hendes Skyld, jeg, som kunde have tilbragt en anderledes glad Juleaften. – Jeg levede for hende i Kjøbenhavn – hvad har jeg for det Meget jeg har givet og det til Een, som Verden kalder

7) Mein ∴ Meyn 15) Besøgt] foran er overstreget Spi

den ædleste og bedste! – Nu er det Juleaften! hvor Lykkeligt i Hjemmet hvor Manden har en Arne! nu er Juletræet tændt; Konen staaer med det mindste Barn paa Armen, det strækker Hænderne ud mod de mange Lys og springer høit af Glæde paa Moderens Arm, de andre Børn juble og see 5
 efter hvad mon de dog faae og en Kreds af Venner sidde der; – Den Fremmede ude, hans Juletræer er Stjernehimlen, Billederne nye Byer, nye Ansigter! – han flyver afsted! – under Guds Juletræ hæver jeg mit Hoved og siger Fader hvad giver Du mig – og maaskee faaer jeg en Liigkiste. / Halv syg gik 10
 jeg Klokkeren 8 til Fru Zimmermann, der var megen Forstyrrelse, a la Mad: Trumfmeyer; jeg traf en Hofdame her fra Prindsessen af Preusen, en Componist, en Maler; to Engle stode med Faner om Juletræerne, jeg fik en smukt indbundet Bog at skrive i og en Lampeskjærm; Damerne sang, jeg 15
 læste et Par Eventyr, kom hjem Klokkeren 11, Alle sov i Hotellet, jeg gik stille i Seng.

Torsdag 25 Juledag. Der ligger et Slør over mine Tanker, men deres Flugt gaaer mod Jenny! – Hvad har jeg gjort hende! – Er det af Forsigtighed for sit Rygte, hun tager saa 20
 lidt Notits af mig. »Jeg hader Dem ikke, for jeg har aldrig elsket Dem,« sagde hun en Gang, jeg forstod det ikke, nu forstaaer jeg det. Besøg af den unge Ulrick; kjørt ud til Reutscher i Fliederstrase 8, hvor jeg drak Kaffe; hjemme havde Professor Rauch været; lidt angrebet af at gaae i den 25
 raae Luft. Brev fra Jenny, hun er meget elskelig. Middag hos Professor Weys hvor jeg var særdeles hyldet, Fru Weys blev

2) nu er] er tilføjet over linien, derunder er overstreget tændes 21) hader] først skrevet elsker

ved at klappe min Haand; her var Horkels og Dr Meyn & –
 Aften hos Grev Bismark-Bohlen, hvor jeg læste to Eventyr,
 Wilhelm Grim var her, hans Personlighed behagede mig, han
 var meget for Grantræet, jeg traf her den svenske Gesandt

5 Grev Desong! –

Fredag 26 Brev fra Ross; Ude hos Jenny som havde Jule-
 træ, forærede mig Sæbe i Form af et Stykke Ost, eau de
 Collonne; var saa velsignet, klappede mig, kaldte mig et
 Barn, vi kjørte sammen hen til Mad Birck-Pfeiffer, som hun
 10 sagde var hende en Moder, hun fortalte i Vognen at hun gik
 nok ikke mere til Sverrig, at hendes Forhold der vare saa
 skrækkelige, at hun rimeligviis tog til Hamborg og blev der
 hos Arnemanns, at hun følte sig saa hjemme i Tydskland.
 Mad: Birck-Pfeifer kjendte / ikke det mindste til mine Skrif-
 15 ter, lidt efter lidt blev hun nettere, Jenny sagde jeg var saa-
 dant et godt Menneske og hendes Broder. Da jeg kom hjem
 fandt jeg Tilsigelse fra Kongen til Diners paa Slottet, jeg
 maatte sende Afbud til Rauch hvor jeg skulde have spiiist;
 Klokken 3 kjørte jeg med Tjener til Slottet hvor Kammerhr.
 20 Hofmarschall von Meiringen modtog mig! – Kongen var
 meget naadig, talte meget om Spillemanden, sagde, at han
 i Kjøbenhavn strax havde spurgt efter mig, mine Eventyr
 kjendte han ikke, Dronningen beklage[de] vor Kronprind-
 sesse[s] Sygdom, talte hjerteligt om Majestæterne & – Ved
 25 Taffelet sad jeg mellem Humboldt og Hofmarschallen; Kon-
 gen spurgte mig om Bissen. Efter Taffelet talte han og Dron-

5) Desong ∴ D'Ohsson 19) Klokken] K først skrevet L 20) Meiringen
 ∴ Meyerinck 20) Kongen] *foran er overstreget* først 21) Spillemanden]
 først skrevet Nur

ningen igjen længe med mig og Kongen bad mig komme til sig naar jeg igjen kom til Berlin. – En von Norden og flere Herrer hilste paa mig! – Tog om Aftenen til Frøken Frohmann hvor der var stort Selskab paa mig, Juletræet brændte, jeg læste Eventyr, Klokkeren 9 tog jeg til Olfers der ogsaa havde Juletræ og hvor jeg traf Warnhagen von Ense, Rauch og Billedhuggeren Tieck. 5

Løvedag 27. Brev til Grevinde Moltke og Eventyr til Kongen af Preussen, skrækkeligt Søle og Skyl. – I den preusiske Tidende staaer at jeg er her og at jeg hører mere Tydskland til end mit Fædreland. Middag hjemme. Brev fra Faderen og Jonna; skrevet selv en Deel Breve; Aftenen hos Savigny, hvor begge Brødrene Grim vare, jeg læste Sneedronningen og Svinedrengen; der var en Deel Fremmede; den unge Savigny, som har været i Spanien lovede mig Anbefalings Brev derhid. Brev fra Faderen Collin og Jonna. / 10 15

Søndag 28 December. Regn og Blæst; det er et fælt Veir; tilsagt til Prindsessen af Preussen Klokkeren 11; i Forværelset, eller hvor jeg ventede var en Have med Slyngplanter, Statue, frisk Vand; i det ene Værelse, pompeiansk malet, Statuer og Bøger, Gulvene saa glatte, som Iis; hun tog særdeles naadig mod mig, ligner Broderen, vi talte om Thorvaldsen, hun havde læst hvad jeg havde skrevet om ham, ogsaa min Billedbog; jeg læste Grantræet og grimme Ælling, hun syntes henrykt, Sønnen, der engang bliver Konge, trykkede to Gange min Haand og bad mig derpaa skrive mit Navn i en Bog han kom med, jeg skrev: »Gott segne die edle Herzen!« 20 25

1) bad mig] mig tilføjet over linien 9) Søle] først skrevet Solk 14) den] foran er overstreget og 24) Grantræet] foran er overstreget Sneedronningen

- Prindsessen sagde ja vi maa sees endnu engang før De reiser; en Legekammerat til Prindsen, samt den lille Prindsesse var der, en Officeer og Læreren Curtius fra Lybeck. Min Paraply forvexlet, jeg løb om og fandt den endelig hos
- 5 Zimmermanns. Besøgt Weiss; Brev til Jenny, Middag hjemme. Besøg hos Frøken Frohman hvor jeg gjorde Bekjendtskab med en Franskmand Sougey Avisard, en Ven af Bindsbøll. Aften hos Professor Weis hvor jeg traf Chamissos to Sønner, og to Døttre, jeg blev ordentlig gjort af.
- 10 *Mandag 29.* Siddet for en Maler. I Morgenstunden kom her Naturdigteren Worch der er Skræder; for at høre Jenny Lind, var han gaaet til Formanden for Statisterne og blevet Statist i Norma, romersk Krieger, han havde staaet hende ganske nær og blevet rørt, det maa man ikke og nu kunde
- 15 han ikke oftere komme der. Jeg bød ham til Billet 1 Thaler, han vilde ikke modtage den, jeg gav ham mine Eventyr, siden tog han da Rig[s]daleren, han saae fattig ud, fra mit Vindue saae jeg da han kom, at han gik om i Sidegaden og redede sit Haar. Han fortalte om sin Vandring paa Harzen,
- 20 der er Gemyt i Manden. Jeg sagde jeg vilde besøge ham: det er saa mange Trapper – men en saadan Udsigt seer De ikke noget andet Sted i Berlin, jeg kan see Solen staae op. – / Siddet for en ung Maler, Besøg af Dr Horkel. Kjørt ud til Jenny, som var paa Prøvet, kjørt til *Reutscher* der havde en særdeles elegant Middag, her var Forlæggeren Simion, som vil
- 25 foranstalte en Samlet Udgave af mine Skrifter med Portræt, jeg skal sidde for en Maler; gik hjem og var deraf en Deel afficeret. Aftenen hos Fru Zimmermann, hvor der var stort

2) samt] *foran er overstreget og*

Selskab, de unge Reimert, Geheimerath Matthes & Cornelius' Søster. Klokken gik til eet da jeg kom hjem. –

Tirsdag 30. Skylregn, sendt Brev til ^{a)} Ørsted, Jette Hanck og Fru Balling, ^{b)} Collin, Eduard, Jonna. Gik til Reventlau hvor jeg traf Fruen og Fru Vogt og tog mod Indbydelse til Løverdagaften. Besøgt Theodor Mügge der var meget elskværdig (Torsdag gaaer jeg med ham til Mundt) vi talte om Alle Slags; jeg har lidt Hjertebanken. – Endnu Kl 2 ingen Billet fra Jenny, ogsaa denne Gang ingen, da bliver jeg vred! – I dette Øieblik kom Billet fra Jenny Parquet Rechts 116, Middag hos Savigny, Fru Vos, Olfers, Fru og Menisteren for det Udenlandske, et underligt tørt Physiognomi, jeg læste Natergalen, han saa underligt paa mig, ingen loe, jeg havde en uhyggelig Følelse, som forstod de det ikke, jeg snakke[de] Noget og blev i den meest ilde Stemning, som fulgte mig i Operaen, hvor jeg sad bag Mad: Birck-Pfeiffer. – Jenny var i anden Act plastisk gribende, hendes Stemme rørte mig ikke ret i denne Musik, hun blev fremkaldt Operaen hysset, Chamisso vilde have havdt mig med til Aften men jeg var ikke i Humeur og drev hjem.

Onsdag 31 December. Imorges knap ude af Sengen kom Reutscher, han skulde besørge en Gesamt-Ausgabe af mine Skrifter. Simion vil give mig to Loudorer for Arket af min Biographie, som jeg leverer og ligesaa den ny Roman. Strax derpaa kom Lieutenant Chamisso, derpaa Digteren Jeg kunde ikke blive klædt paa[;] Klokken 12½ gik jeg til Olfers han førte mig alene om i Musæet, ypperlige LeerBu-

5) og Fru Vogt] tilføjet over linien; Vogt o: Voss 27) Olfers] først skrevet Of

ster malede bl. a. Machiawelli. – Altertavler. Venus forsk[. . .]n / En Apolo Musagetes; jeg saae Myntkabinettet og Vase-Samlingen. Besøgt Frøken Frohman. Brev til Humboldt. Middag her hjemme. Gik Klokken 6 ud til Jenny, hvor
 5 et Juletræ var tændt for mig; Jenny sang et Par Sange vi talte gemytlig, hun spurgte mig om den nye Barselstue og sagde hun troede og ikke troede, at jeg havde skrevet den, thi jeg var et Barn, og den var böshaft. – Som vi sad og spiste
 10 Iis, lød en Tone, som blev den slaet an paa Claveret, men stærkere; »hvad var det sagde vi begge to!« – Men i Clavere[t] var ingen Vibration, derfra kunde det ikke komme; »Hvad Tone var det?« Spurgte jeg, »Det var C!« »Gud Collin!« udbrod jeg og en Angest, der præssede Taarer i mine Øine, overfoer mig, jeg sagde Jenny Navnet og at jeg
 15 altid havde frygtet Syner og derfor ønsket kun som Toner at høre fra mine Kjære naar de døde! – Jenny blev ogsaa forskrækket; jeg var forstemt. – Jenny skulde paa Bal hos den engelske Minister, Grev Westermoorland, (Historien der om usand) jeg var med at vælge Baand. Fik Billet til
 20 Tribunen paa Fredag, Løfte om hendes Portræt, hun skrev et Par Ord for mig ud af Rückert til Alexander Beaulieu; gik til Frøken Frohmann, var mat; her var stort Selskab og Tableau! Jeg fik en smuk Tegning foran i mine Eventyr; Klokken 12½ kom jeg hjem! tak O gode Gud for det gamle
 25 Aar[!] et nyt lykkeligt rulle op! din Villie skee! –

1) Venus forsk[. . .] *papiret beskadiget* 10) i) *foran er overstreget* ved 23) en) *først skrevet et* 25) [!] *hul i papiret*

1846.

Januar

Torsdag den 1te. Det nye Aar ruller op! mit Livs »Reise-
Mährchen«. Gud, du skriver det ned, din Villie er den bedste.
Veiret er vaadt og graat, jeg gik til Theodor Mügge, han 5
førte mig op til Skuespillerinden Frøken Hagen, hun havde
faaet Brev fra en dansk pseudonym Oversætter af Kong
Renées Datter om hun vilde interessere sig for det, jeg sagde
at Herz selv oversatte det og vilde skrive til ham; hun fortalte
om Nielsen at han i München var optraadt i Kabale og 10
Liebe, og var saa forfjamsket ved at tale det tydske Sprog
at han istedetfor at sige: »Louise, Du bist blass!« sagde
»Louise, Du bist nass!« hele Huset brast i Latter, hun vid-
ste knap hvad hun skulde gjøre. – Hun vidste at Fru 15
Heiberg var en berømt, udmærket Kunstnerinde. – Vi
kjørte til Mundt, han var reist til Stettin. Hjemme blev
jeg overrasket ved et Besøg af Ministeren Savignys Frue,
Tjeneren mældte hende, den fornemme Eqvipage holdt uden
for, hun sad i Sophaen hos mig et Qvarteers Tid, sagde at 20
hun og hendes Mand: vi gamle Folk have ret glædet os at
De igjen kom til os! hun var saa gemytlig og god. Middag
hos den gamle Professor Horkel, der traf jeg begge Brødrene
Grimm, Wilhelm neckt mich immer; Weisz og hans Kone. –

15) udmærket] u først skrevet f 20) hun] først skrevet st

Om Aftenen da jeg kom hjem, fandt jeg Brev fra Humboldt[t] at Kongen havde befaleet ham at skrive mig til om det var, med Hensyn til m[in] Reise, mig beqvemt at komme til Postda[m,] da vilde han indbyde mig. Jeg blev glad de[r]-
 5 ved. Aftenen hos Professor Becker der jo tier i 7 Sprog. Her traf jeg en Grevinde Ahlefeldt der ikke kunde Dansk, Curtius var der. /

Fredag den 2^{den}. Siddet for Maleren, der endte mit Portræt, skrevet til Humboldt, Brev fra ham; Middag hos Professor Schlessinger, det var just Professor Rauchs Geburtsdag, han med Datter og Svigersøn Professor Tieck, Billedhuggeren og flere, jeg maatte læse et Eventyr og foer derpaa i Opera: Vestalinden (i Tribune) en ældre Militair, i Familie med Hitzig kjendte mig. Drak Porter
 15 hjemme.

Løvedag 3^{die}. Hovedpine. Besøgt Chamissos Børn, den ældste hedder Ernst, den anden Max; gik til Tieck, der forjæves har søgt mig i Hotel de Brandenburg og indbudt mig til Middag; han vilde læse for mig Julestuen; ogsaa Fru
 20 Steffens havde indbudt mig; gik til Fru Sawigny for at slippe for Indbydelse hos Fürst Ratzewill, da jeg saa gjerne vilde see Schackspears Sommernatsdrøm, det var Fürstens Geburtsdag, jeg traf Prindsessen af Preusen der bad mig komme til sig imorgen. Hjemme fandt jeg Tilsigelse fra Kongen der
 25 vilde see mig i Postdam; spiieste til Middag hos Simeon, hvor Geibel var, kjørt Klokken 7 paa Jernbanen til Postdam,

2) [] [] i linierne 2 - 4] kanten af papiret beskadiget

5) Becker ∴ Bekker

6) Dansk] ms. har Danske

4) Postda[m] således ms.

streget jeg kj

25) spiieste] foran er over-

kunde ikke finde ind i Slottet, Samtale med Skildvagten; Kongen og Dronningen meget naadige, de sad i Sopha, Humboldt og jeg ved samme Bord. 2 Hofdamer og tre Cavalerer ved et andet, drak Thee, læste: Grantræet; den grimme Ælling, Toppen og Boldten og Svinedrengen, jeg sad hvor Øehlenslæger havde siddet, Kongen talte om Da[n]-mark og Naturen, var henrykt; især Humboldt over mine Eventyr. Klokkeren efter 11 kom jeg derfra, søgte hen zum Einsiedler hvor jeg fik et Værelse. 5

Søndag 4, hele Natten sov jeg ikke, mit Blod i Bevægelse, hele Natten spillede et Klokkespil i Taarnet. Kjørt med andet Tog til Berlin; / maatte strax til Prindsessen af Preusen, der var meget elskværdig, viiste mig sit smukke Hjørneværelse, jeg læste Sneedronningen. Middag hos Fru Schmeling hvor de to Kaffe-Søstre Frøken Bardua var, snurrige gamle, den ene vilde absolut male mig. Aften i Königstätisches Theater og seet Das Mädchen aus der Feenvelt, kjedet mig. Aften hos Grevinde Bohlen, hvor jeg igjen læste. 10 15

Mandag den 5. Sad for Frøken Bardua, som malede mig i Olie; ud til Jenny, som var meget overhængt og gnaven, jeg ogsaa ødelagt, Afsked, vi sees i Weimar. Middag hos Tieck hvor Raumer, Historikeren var, Fru Steffens & Aften hos Fürst Razewill, en høist elskelig Familie, Førsten gik Arm i Arm med mig ind i det smukke Drivhuus, da jeg tog hjem holdt hans egen Eqvipage for Døren til mit Brug. 20 25

Tirsdag 6. Udaset. Blev kaldet til Prindsesse Carl der beklagede at hun ikke havde vidst jeg var her, at jeg skulde

18) Grevinde] først skrevet Grev Bo 24) det] først skrevet den 27) hun] først skrevet jeg

sige hendes Broder at det havde glædet hende at see een af hans Venner, bad mig, naar jeg *kom* til Berlin at besøge hende, hun vilde da præsentere mig for sin Gemal; som vi sad, kom en Laquei fra Prindsessen af Preusen og skulde
 5 sige at hendes Kongelige Høihed ikke maatte opholde mig forlænge, da jeg skulde til Prindsess[en] af P Klokken 12; »jeg skal ikke være ubeskeeden!« sagde hun halv vred. Frøken Block Hofdame. Hos Prindsessen af Preusen var Pückler Moskou, Prindsen kom, læste 3 Eventyr. Prindsessen høist
 10 elskelig, forærede mig et smukt Album hvori var Slottet: »det erindre Dem om den Hjørnestue hvor De har skjænket mig saa megen Glæde!« hun bad mig naar jeg kom til Berlin eller nær denne Stad at besøge sig. Gik til Olfers, der sagde mig Kongens Naade. Sendt Brev til Faderen, Eduard, Jette,
 15 Borgaard, Hartmann, Fru Bournonville. Middag hos Fru Zimmermann. Kongen udnævnt mig til Ridder / af den røde Ørn, 3^{die} Classe, og det er skeet paa Collins Geburtsdag; stor Glæde. Sendt endnu et Brev til Faderen. – Afsked hos Sawignys. Aften hos Fru Zimmermann, hvor min Skaal,
 20 der Märchen König blev udbragt og et Digt af Sturm fremsagt.

Onsdag 7. Tog ikke med første Tog; ondt i den ene Testikel; Besøg af Sturm. Ud i Werden, Guds Willie see! – Tak for Alt, Tak! Reist med det andet Tog fra Berlin over
 25 Köthen til Halle; her kom jeg Klokken 6; Froriep havde sagt mig at jeg traf i Halle Eilwagen, men ikke tænkt at jeg havde Overvægt, jeg maatte da med Diligensen, der kun gik til Naumburg, her kom jeg træet Klokken henimod to, og zum grünen Schild tog jeg ind.

30 *Torsdag 8.* Spadserede hen til Kirken; Kl 1 reist med Dili-

gense; der kom en Altonaer Jøde i Vognen, der idelig fortalte om sine »Liebschaften«, om en ung Kone han havde kysset, Alle ny Pasagerer fik de samme liderlige Historier, (om en ung Brudgom, der ikke maatte anstrænge sig;) der kom paa sidste Station to ubehagelige Folk i Vognen, hvis Skindpelse stank og selv lugtede de af Ost. Paa Posthuset ventede Beauli[e]us Tjener; Beaulieu omfavne[de] mig; bad mig følge med paa Bal hos General Beulewitz, hvor jeg traf mange bekendte og hele den hertugelige Familie. Arvestorhertugen fløi mig imøde trykkede mine Hænder og sagde; jeg kan ikke her tage mod Dem, som jeg vilde det hjem[me], o min Ven, jeg har længtes efter Dem! hans Gemalinde, kom mig ogsaa naadig imøde, jeg traf Frau Gross & – Storhertuginde lod mig kalde, jeg var saa mat i Benene saa svindel, at jeg nær var segnet om, hun spurgte hvad jeg feilte, og jeg sagde det var i Brystet, jeg kunde jo ikke fortælle at Støvlerne / klemte; hun kaldte Kammerherre Beaulieu at han strax skulde lade en Læge hente; jeg sagde ham hvad det var, at det var bedst vi lod hente en Skomager; Storhertugen meget naadig, jeg sad ved hans Bord; – tog hjem halv 12. –

Fredag 9. Min Stemme ganske rusten, forkjølet og angrebet. Klokken 10 gik jeg til Arvestorhertugen, op i de prægtige Værelser. Han kom mig imøde, trykkede mig til sit Bryst, kysede mig flere Gange, takkede mig for min Kjærlighed for ham, Arm i Arm gik vi til hans Værelse, sad saa længe og talte, til han blev kaldet i Statsraadet, da fulgte han mig Arm i Arm til den yderste Dør! – gik til Excellensen Møller

17) Kammerherre] først skrevet Kammerer 25) min] først skrevet sin

der kysede mig. – Nu er jeg hjemme, træt og glad. Spiiste med Beaulieu i »Erbprindsen«, gik derfra til Fru von Gross, hvor vi drak Kaffe; om Aftenen til Professor Froeriep, der kom Auerbach, Forfatteren til »Dorfgeschichten« han var
 5 en lille, tyk, rødmosset Person, et Naturmenneske! han var saa glad ved »Grantræet«; han sang for os, en Natur Sang.

Løvedag 10. Vesitter; efter Bordet spadseret med Beaulieu til Ober-Weimar og drak Kaffe, gik derpaa til Arvestorhertugen, jeg sad »paa min Plads«, som han kaldte det
 10 i Sophaen, han sagde, at vi altid maatte blive Venner, at jeg engang skulde komme og altid blive hos ham i Weimar; jeg sagde at jeg elskede mit Fædreland. »Men vi Tydske skjøne bedre paa Dem end de Danske! – Nu saa vexler De at være mellem os; giv mig Deres Haand!« han holdt den saa fast
 15 i sin! sagde at han elskede mig og trykkede sin Kind til min! / hans Gemalinde talte jeg ganske kort med, hun var meget mild og velsignet; jeg havde Billet af ham til Balkon; her blev første Gang givet »De lystige Koner i Windsor«; gik fra Theatret til Cancler Müller hvor Resten af Aftenen
 20 tilbragtes med Auerbach, Schöll og Beaulieu.

Søndag 11. Brev fra Edmond; Brev fra Eduard og Jette, samt et Creditiv paa 600 Rdlr. Da jeg vilde gaae ud var min Pengpung med 10 preusiske Daler borte, forgjæves søgte jeg og blev forstermt; da faldt det mig ind at Controlen igaar
 25 havde givet mig en fremmet Mantel; og at jeg stak Pengepungen deri, da jeg kom ned saae jeg at Kjortlen var ikke min, løb tilbage og vexlede, der maa Pengene stikke; det er en Fremmeds i Hotellet Erbprinzen, han er reist i Dag til

3) om] først skrevet kom

Ilmenau og kommer først overmorgen tilbage; det forstemmer mig en Deel for de mange Penge. – Var i Dag hos Aurbach, der gav mig to Bøger og et Stykke Manuscript af sine Dorphgeschichten. Vesitter. Min tabte Pengepung gjør mig denne Dag til en trist Dag! – Aften i Selskab med Auerbach hos jeg læste Eventyr; vi spiste varm Mad. – 5

Mandag 12. Vesitter; til Taffels hos Storhertugen, sad paa hans venstre Side; efter Bordet, stod jeg paa det glatte Gulv midtfor Storhertuginde; jeg blev svindel igjen og fortvivlet der over; hun bad mig gaae hen og støtte mig til en Stol; Hertugen spurgte til mit Befindende, jeg var ganske fortvivlet, saa kom Hoffolkene og spurgte; nu bliver Støvlerne blokket ud, det hjælper nok ikke for Svindel. – Aften Klokken 7½ til Arvestorhertugen, / her var Storhertuginde og siden kom Storhertugen; jeg læste Grantræet og Schneedronning; da vi kom til Bords sad jeg paa høiere Side af Arvestorhertugen, der under Bordet trykkede min Haand; han fortalte at da hans Gemalinde laae i Fødsels Smerter havde hun sagt hun vilde være den standhaftige Tinsoldat; Storhertuginde sagde mig meget naadigt og venligt; før jeg tog bort førte Arvestorhertugen mig ind i sit lille Drivhuus, var saa kjærlig og god. I Middags havde jeg trekantet Hat og Kaarde. – 10 15 20

Torsdag den 13. Vesitter. Sendt Brev til Hertuginde af Augustenburg; ikke i Humeur. Efter Bordet drukket Kaffe hos Fru Gross hvor jeg traf flere unge Damer. Indbudt til en engelsk Forestilling af Kjøbmanden i Wenedig men kunde ikke da jeg skulde til Storhertuginde, her læste jeg for 25

17) Arvestorhertugen] først skrevet Stor 21) sit] først skrevet sin

hende, Storhertugen og en lille Kreds Toppen og Boldten, den grimme Ælling og Gaaseurten. Sad ved Storhertugens Taffel; Arvestorhertugen trykkede min Haand bad mig be-
 5 tragte W, som mit andet Hjem og at vi maatte blive Ven-
 ner. – Maaneskin.

Onsdag 14. Smukt Veir, spadseret i Parken, sendt Brev til Fru von der Maase. Besøgt Fru Ahlefeldt der sagde at x ikke gjorde noget for Nogen, ikke gav de fattige Penge, hun, som xx stillede mig E i et Lys, der gjorde mig trist; hun
 10 fortalte om Fürst Pückler Moskau, at i een af hans Lands-
 byer havde een f Ex stjaalet, Ingen vilde eller kunde sige Tyven, »da vil jeg ønske denne Landsby maa gaae til Grunde«, og han lod dem ikke faae Arbeide, de ere Alle
 15 blevne fattige. I den prægtige Have, fandt man Skelettet af
 en ung Mand med et Sabelhug over Hovedet, Førsten lod ham begrave i Haven og har sat et Monument derover:
 »den Ubekjendtes Grav«, men Liget havde ypperlige Tænder og disse havde han først ladet brække ud og sætte ind i sin
 20 Mund og gjemt Resten for Fremtiden. ækelt! / Efter Bordet
 spadseret med Beaulieu og Schobert ud til OberWeimar, Aften hjemme og besøgt Fru Hofraadinde Kirmiss i hvis
 Huus vi boe, hun trakterede med Thee og Punsch.

Torsdag 15. Rimfrost; spadseret i Slotshaven, Besøg af Baron von Maltitz, skrevet paa tydske Breve. – Aften i Thea-
 25 tret og saae et kjedeligt flaut Stykke af Holtey: »Margrethe«, derpaa spillede Søstrene *Milanollo*, de saa ret nette ud og Therese var smukkest og spillede mig bedst. Derfra i Selskab hos Fru von Gross, hvor Arvestorhertugen og hans Gemal-

9) E ∴ Edmond 16) derover:] derefter overstreget for 21) Kirmiss ∴ Kirms

inde vare, jeg læste 3 Eventyr, »Klokken« gjorde meest Virkning, Førsten deri, sagde jeg ham var en Hentydning paa ham. »Ja, jeg vil stræbe efter det ædleste og bedste Maal sagde han og trykkede min Haand«. Vi sad sammen ved Bordet og han drak min Skaal, Schöll sad ved Siden af mig. Arvestorhertugen trykkede saa kjærlig min Haand. Schöll fulgte mig hjem, vi talte om min Ahasverus. 5

Fredag 16. Brev fra Holger Stampe. Vesit hos Fru von Kloss; sendt Brev til Edmund Beaulieu og Fru Eisendecker; Jenny Linds Haandskrift til Alexander Beaulieu. Læst venlig Anmældelse over mine nye Eventyr. Jeg er ikke ret glad, en Angst, en underlig Følelse trykker mig. Alt forekommer mig tom! – Aften stort Bal hos Digteren Baron Maltitz, her traf jeg den russiske Præst, der har været flere Aar i Kjøbenhavn, Konen og Datteren talte dansk. Arvestorhertugen kom seent fra Jagt; vi talte meget sammen. – 10 15

Lørdag 17. Besøgt Arvestorhertugen der førte mig ind til sin lille Søn Carl August, og gjorde Alt for at Drengen skulde lee og være i godt Humeur. »Han veed det er hans Faders Ven!« sagde han, »derfor er / han saa mild.« Arvestorhertugen tog bort, hans unge Gemalinde kom til, tog den lille paa sin Ryg og galloperede »hop!« om i Stuen, kaldte ham »Klumpe-Dumpe!« jeg havde ham paa min Arm og dandsede med ham, vi legede; Arvestorhertuginde sad ned paa Gulvet, jeg ogsaa og den lille legede at trække Tørklædet fra mit Ansigt. Ved Middags Bordet traf jeg Professor Wulff fra Jena; om Aftenen havde Beaulieu Selskab, flere Damer og Herrer, vi spiste godt, sladrede lystigt, jeg læste 20 25

25) Tørklædet] T først skrevet F

Eventyr; siden da Damerne vare borte, sad vi Mandfolk, (Engelænderen Marschal &) og sladrede til Klokken eet. Wulff var uudtømmelig i at fortælle Anecdoter. – Ikke vel.

Søndag 18. Vi sov i Dag til Klokken var over 10; da fik
 5 jeg Brev fra Arvestorhertugen der ventede mig Klokken eet; han læste for mig: »Waldeinsamkeit«, som han havde skrevet; han har Sands for Naturen. Vi talte om Eleonore Ulfeldt, om Matilde, om Wartburg; han viiste mig Grundrisset; vi vare een Time sammen; han yttrede stor Lyst til
 10 at reise til Stockholm om nogle Aar og jeg skulde da med. – Drak Kaffe hos Fru Gross. Brev i Dag fra Sturm og Scherr. Jeg føler mig saa underlig, halv søesyg. Hjemme i Aften. – Skrevet et Digt til den lille Prinds *Carl August*.

Mandag 19. Sendt Brev til Excellensen Moltke; Besøg[t]
 15 Fru Schwendel, en Veninde af Rantzau Breitenburg. Fru Gross oversat mit Digt. Brev fra Faderen Collin. Det er raat koldt. Middag hos Hr Schmidt, stor Spiisning! læste et Par Eventyr. Om Aften til / stort Bal hos Arvestorhertugen; prægtige Sale Uniformer og rige Toiletter. Menister Fru
 20 var i bruunt Flor med grønne Blade og en grøn Krands om sit sorte Haar. Frøken Ziegesar i hvidt med Epheu, hun saae ud som Skov-Eensomhed, en stor Bouquet paa Brystet med Epheu og et Par røde Bær. Fru Gross saae ud, som en Dronning Ester, i Dannebrogstøi med en Guldkrands om Hovedet. Arvestorhertuginde var i fee Flor, nydelig! det var hendes Moders Fødselsdag, Dronningen af

11) og] tilfajet over linien 13) et] først skrevet m 15) Schwendel o: Schwendler 22) Bouquet] B først skrevet P 26) Fødselsdag] først skrevet Fødselsdag

Holland. – Jeg sad ved en Engellænderinde til Bords; Beaulieu syg; kom hjem Klokken eet.

Tirsdag 20. Regnveir. Var hos Fru Gross hvis Søn smukt har oversat Digtet til den lille Prinds; sendt ham det i et »Album für den kleinen Prinzen Carl August, Weimar den 17 Januar«, den Dato paa hvilken jeg første Gang saae den Lille. Blev Klokken hen imod 7 kaldt til Arvestorhertugen, der med sin Gemalinde takkede mig for Bogen, jeg sad længe og talte med hende; hun kjendte Selbys og Ella; hun sagde mig at Van der Vliet var en daarlig Person og at han i den sidste Tid havde været i Fængsel for noget han havde skrevet om Kartoffelsygdommen. Da vi skildtes blev jeg af en Jæger ført gennem flere Værelser til Storhertugen. Her læste en Professor fra Jena over »Natdyrene«, det var noget langt og »svedte«; vi sad i Bibliotheket, og var en lille Kreds; Professor Michelsen var der; jeg følte mig ikke ret vel og ønskede at komme hjem, det blev seent; von Witzleben kjørte Beaulieu og mig hjem.

Onsdag 21. Spadseret i Slotshaven. Besøgt Frøknerne Laci-
cius og seet hendes Sculptur Arbejder til Døren i Göthes Værelset. Sendt Brev til Eduard Collin. Middag hos Fru von Pogewitz; hvor jeg læste, derpaa til Grevinde Redern, hvor Arvestorhertuginde sang og jeg læste: »Paradisets Have«. Ved Taffelet sad Schobert og jeg hos Arvestorhertugen. Mørk Aften nær ikke fundet hjem. /

Torsdag 22. I Nat kom Jenny Lind. Besøgt hende, hun var glad ved at see mig og bragte mig sit Portræt. Taffel hos Storhertugen, baaret der hen i Portesjæse, det er første

19) Laci- : Facius

Gang i mit Liv jeg er baaret. Efter Taffelet hjemme Besøg af Schwendler, gik med Beaulieu til Froeriep's hvor man ventede Arvestorhertugen og vilde derfor beholde mig, men jeg havde lovet mig til Maltitz, (der boer i Göthes Huus) og hvor jeg var indbudt til Middag i Dag, her læste jeg den lille Havfrue og endnu 3 Eventyr, man var henrykt.

Fredag 23. Brev til Reutscher. Besøgt Jenny Lind og hørte hende med Frøken Achte synge, den sidste var ikke heldig. Middag nede hos Hofraadinde Kirmess, hvor Fru Ahlefeldt og Frøknerne Fascius vare, min Skaal blev drukket til et Impromptu af Beaulieu. Aften Concert ved Hoffet; jeg i Kaarde og med trekantet Hat; der var stor Pragt og oplyste Sale; Jenny Lind sad ganske alene ved et Vindue og saae ned i sit Skjød, som et Slagtoffer; jeg stod forrest ved Siden af Arvestorhertugen der havde trukket mig frem; ved de Mendelsonske Lieder, faldt Jennys Øie paa mig og jeg troer hun saae idelig derhen. Jeg blev forestillet for Hertugen af Gotha, der er musikalsk og skriver Vers, han er Broder til Prinds Albert i England; Jenny saae hen paa mig, da jeg præsenteredes for ham, og jeg hilste hende først; han præsenterede mig igjen for sin Gemalinde og bad mig besøge sig i Coburg eller Gotha; talte lidt med Jenny; Alle henrykte; Arvestorhertuginden, sagde jeg er saa glad, gid jeg kunde springe omkring med hende! – Storhertuginden, Alle sagde de havde talt til Jenny om mig. – Arvestorhertugen havde talt om min Character. Meget træt da jeg kom hjem.

Løverdags 24. Sov ikke stort hele Natten og laae i een Sved. Med Beaulieu hos Jenny, der havde Hovedpine. »Hun

18) der er] er først skrevet var

var ikke meget naadig!« sagde han da vi gik, det var mig ubehagelig. Spadserede med Jenny i Parken 1½ Time, hun fortalte mig at hendes Sager stod slet i Sverrig at hun rimeligviis bosatte sig i Altona, hun holder særdeles meget af Mendelsohn Bartholdy. Middag hos Hofraad Schöll, der læste et Digt op med Hentydninger til mig, / digtet til en Forestilling for Arvestorhertugen [man] vil give et Eventyr i Tableau. I Theatret, indbudt af Arvestorhertugen. Jenny Lind (første Gang, *Norma*), jublende Bifald. Aften drak Thee hos Baron Maltitz.

Søndag 25 Jan: Med Cansler Müller og Beaulieu hos Jenny, som vi førte i Göthes, Wielands og Schillers Kammer, hun var henrykt over Indskriften under Schillers Buste. Middag hos Cansler Müller; om Aftenen hos Arvestorhertugen, jeg var træt, han vilde gjøre mig det hyggeligt; hans Ønske var at jeg blev Geburtsdagen over, det haabede ogsaa hans Moder; jeg sagde reentud at jeg kunde ikke ligge Beaulieu til Last. Han bad mig saa inderligt, tog mig om Livet og jeg sagde jeg vilde sove paa det. Brev fra Hertuginde af Augustenborg.

Mandag 26. Arvestorhertugen tog mig med til Grevinde Redern, hvor Jenny var; hun, Arvestorhertugen og Gemalinde, Vertinden, Grevinde Beust og jeg sad til Bords sammen, Jenny sang 6 Sange og til sidst en Psalme der dybt greb os Alle; »jeg kan Intet sige til hende, hun opfylder mig ganske!« sagde den unge Hertuginde, hun tog Jenny om Halsen, kysede hende, Jenny brast i Graad. Jeg maatte ile, for at komme til Taffel hos Storhertugen; da jeg kom derfra løb

7) [man] *ms. har til* 8) Arvestorhertugen] *først skrevet* Storh

jeg til Fru Klock, der for mig havde stor Middag, jeg var inderlig træt; gik i Theatret, [En] havde taget Beaulieus Plads, der var bedre end min, det ærgrede mig, han blev længe borte, jeg var uroelig. Jenny traadte op i Søvnjængersken, hun var mageløs; et lille Asen uden Stemme peeb Vertindens 5
Partie. Ved min Side sad en ung Forstmand, med et suurt Ansigt, han rørte ikke en Haand; og da jeg sagde ham er det ikke deiligt, sagde han kun o jo! – Pludselig i Slutningen blev han varm, der kom et eneste Klask og et »s gut« men 10
nu blev jeg ham ogsaa god. / Om Aftenen hos Arvestorher-
tugen hvor vi alle vare henrykte, dog maatte jeg læse den lille Havfrue, men med Ulyst, der var en Kammerherre Heldorf. Beaulieu ude af sig selv for Jennys Spil.

Tirsdag 27. Kjørt med Cansler Møller og Jenny til »Für-
15 sten Gruft«, vi stode ved Schillers og Göthes Kister; sidst vare vi ogsaa sammen ved en Grav: Thorvaldsens. Som vi stode her kom den østeriske unge Digter Rollet fra Jena og søgte mig. Ude var Snee og mange hundrede Krager; vi kjørte til »das römische Haus« hvor Carl August har boet 20
og alt staaer endnu i sin Simpelhed, fra den Tid. Middag hos Baron Maltitz med Beaulieu og *Jenny*; Maltitz havde i den Anledning skrevet et smukt Digt. Jenny fik en Bakke med Billedet af Göthes Huus, hun var meget rørt. Om Aftenen stort Selskab hos Kammerherre Plötz, alle de førstelige 25
Herskaber; jeg læste 3 Billeder, Jenny græd over Polichinel; hun maatte synge, jeg var i et ærgerligt Lune, udtalte det, var ubehagelig; henimod 12 kjørte vi hjem. Jeg var syg: Beaulieu sagde mig at jeg var paa Veie til at elske Jenny!

4) Søvnjængersken] først skrevet Søvnjængg 18) Snee] først skrevet St

jeg sagde ham det skete ikke. Han fortalte mig sit Hjertes Historie, jeg tænkte paa min egen og græd. – Brev fra og til Reuscher.

Onsdag 28. Frost og Solskin; med Beaulieu hos Jenny; vi gik paa Bibliotheket, saae Schillers Hjerneskal; fulgte Jenny i Theatret. Gjordt Vesit senere hos Grevinde *Redern*, Laqueien sagde ikke at der var nogen; jeg blev modtaget og Arvestorhertugen og Arvestorhertuginde vare der ganske hemmeligt med Jenny Lind, de troede strax jeg havde vidst det, men jeg anede det ikke; Arvestorhertugen drak et Glas med mig; tog mig om Livet; hans Gemalinde kyssede Jenny, og han kom tilbage for endnu at gribe hendes Haand, som han kyssede. / Middag hos Herders Datter Søn; om Aftenen i Jenny Linds Concert, Billetter igjen fra Arvestorhertugen. Jenny forandret sin Bestemmelse med at tage til Erfurth, hun reiser imorgen tidlig til Leipzig og derfra til Berlin. Gik med Beaulieu til Jenny, Porten var fuld af Mennesker. Hun bad os blive til Thee. Gennast kom men var saa net at gaae. Cancler Müller kom og snakkede, jeg var kjed af ham. Ude blev bragt Jenny en Serenade, de spillede af Norma og Søvn-gjængersken. Dank, herzlichste Dank Ihr Guten Weimaraner! fik vi hende til at sige. Hun stod i det aabne Vindue. Jeg var afficeret. Siden da de alle vare borte sad vi fire om Theebordet; Beaulieu udbad sig det Papir han havde i Formiddags hjulpet hende med at skrive, Texten til en Sang. Hun var god og elskelig. »Gud veed naar vi nu sees igjen sagde hun, men mellem os bliver det for hele Livet haaber

2) fra] først skrevet til 7) ikke] først skrevet Intet 13) 3) Stichling
22) Hun] først skrevet J 27) mellem] først skrevet vi

jeg!« – Jeg havde Krampe i Halsen Beaulieu kyssede mig. Da vi gik sagde hun »Tak fordi De er saa god mod Andersen!« – Den elskelige Pige. Hjemme talte vi meget om hende; jeg var lidende; B. bad mig græde ud; kyssede mig kjærligt.

5 *Torsdag 29.* Foræret B, Jennys Portræt, som hun havde givet mig; han var meget glad. Slet vaadt Veir. Middag hos de tre Engælændere *Horrocks*, den ældste har giftet sig med en Datter af Storhertugens Kammertjener, hun var ikke kjøn. Der var meget elegant og Alt i engelsk Stil ved Bor-

10 det. Aftenen paa Bal hos Maltitz; Arvestorhertugen talte med mig om Jenny, som han er ganske opfyldt af. Han ønsker at hun skulde væres hans Kones Selskaberinde og boe hos dem. – Kom hjem henimod 12. Schober var med og vi sad og snakkede til Klokken 1½. – /

15 *Fredag 30 Jan.* Middag hos Excellensen Bjelke. Aften hos Arvestorhertugen; han skrev mig til om jeg ikke vilde komme til ham ½ Time tidligere at vi kunde tale om Jenny; jeg kom 7½ sad i Sophaen hos ham, han var ganske bevæget, bad mig altid at skrive om hende, ikke nævne Navn, men

20 kun vor Veninde! – Han trykkede mine Hænder i sine. Nede i Selskabet hos ham læste Schöll et smukt Digt til Jenny; jeg læste Holger Danske og et Par Billeder, men var angrebet. Storhertuginde spurgte mig om jeg som Barn aldrig havde foretrukket en Profession for en anden og hun fortalte

25 at hun, som lille havde ønsket at være Skorstensfeier. »Naar jeg i Petersborg stod i SlotsVinduet, som lille Pige,« sagde hun, »og jeg saae en Skorstensfeier gaee over Pladsen og siden stige ud i en Skorsteen, tænkte jeg, hvor han maa være

27) og jeg] og først skrevet da

lykkelig, (saalangt ud, saa høit han kan see! —«) — Det fra-
perede mig, denne Tanke, hos Datteren af Ruslands Keiser. —
Schöll talte meget interessant over de forskjellige Religio-
ner. —

Løvedag 31 Jan. En rosende Kritik, i der Biene, sendt 5
mig fra Reutscher, samt Brev og Contract; Beaulieu fandt
det ikke fordeelagtig nok, vilde vi skulde tale med Wulff i
Jena, i det samme Øieblik kom han; han stemte mine For-
dringer overordenlig og sagde jeg kunde det, foreslog at skrive 10
til Cotta, der havde udgivet Göthe og Schiller og endelig da
Svar vilde vare længe, vilde han skrive i sit Navn til Lorck;
det lader at jeg nu faaer noget ud af det. Sendt Brev til Fa-
deren Collin, Ingeborg, Henrik Stampe, Edgard, og Ørsted.
Middag med Beaulieu hos Cansler Møller ganske ene. / Klip-
pet Billeder for Sønesønner[ne]; da jeg gik hjem følte jeg 15
mig ikke vel. Læst for Beaulieu.

Februar

Søndag 1. Brev fra Borggaard. Spadseret til römische Haus;
Solen belyste Dalen henimod Ober-Weimar; gik til Fru
Schwendler der forærede mig et Brev fra Jean Poul; han 20
har elsket hende, men hun følte at hun ikke passede for ham,
men havde ham kjær, som en Broder og blev hans Veninde;
hun fortalte at han havde en daarlig Broder, en Snedker (?),
der havde forvoldt ham stor Plage, han var saa fattig da han
skrev sin unsichtbare Loge at han maatte afskrive Kulmbach 25

1) saa høit] først skrevet han kan 25) Kulmbach] først skrevet Kl

Zeitung og sælge for derved at fortjene til Papir, han fik
 neppe 2 Thaler for Arket af sit første Værk. Hun sagde at
 jeg lignede mærkelig Jean Poul paa Pande og Øie, det havde
 fraperet hende sidst hos Arvestorhertugen, da jeg var saa
 5 bleeg og saae saa angrebet ud. – Hun fortalte om en Dame
 i Frankfurth der havde elsket J. Poul og søgt hans Bekjendts-
 skab, først gjennem hende, saa gjennem J. Pouls Kone, han
 kom efter det og skrev Damen et alvorligt Brev til; hun
 styrtede sig i Mains og døde. Jean Poul saae aldrig Havet,
 10 han gjorde uendelig mange Excerpter og kun eengang havde
 Fru Schwendler faaet Lov at rydde op. Hun roste meget
 Arvestorhertugen, talte mod Schobers Ubetydelighed, om
 Schöll[s] aandelige Betydenhed vare vi enige. – Spadseret
 med Beaulieu. Kaldet efter Bordet til Arvestorhertugen, som
 15 troede jeg vilde bort Onsdagmorgen og derfor vilde tale lidt
 med mig, da der ikke blev megen Tid dertil de næste to
 Dage. Aften hos Fru von Pogewitz, hvor der var stort Sel-
 skab og hvor jeg læste. Schobert hentet mig og førte mig
 hjem. / Brev fra Fru Balling.

20 *Mandag* 2. Storhertugen af Weimars Geburtsdag. Var i
 fuld Puds, med Kaarde og trekantet Hat til Cour; senere
 til stort Taffel, det vrimlede med Uniformer, alle Damer med
 lange Slæb, Pager bare Hertugindernes. Jeg sad hos Beau-
 lieu; Musikken spillede fra Galleriet; Ungareren,
 25 Bjelkes Svigersøn gratulerede mig til den hvide Falk Orden,
 sagde jeg havde faaet den; det glædede mig; jeg har endnu
 intet ellers hørt. Aften Festforestilling i i Theatret: Der

4) da] først skrevet og 24) 3) von Gheezy 27) Aften] A først
 skrevet S 27) Festforestilling] først skrevet Festforestillingen

Wildschütz Musik af Lorzing, meget kjedeligt; før Stykket blev paa Theatret selv en Sang afsjunget for Storhertugen. Der var i Logen Hertugen af Gotha, af Simaringen, af Reuss & Arvestorhertugen nikkede over til mig. Der var ingen Sang, intet Spil, Alt kjedeligt.

Tirsdag 3. Besøgt Schober der er en Ven af Liszt, han viiste mig Tegninger han havde gjort af Bekjendte, Middag igaar og i Dag med Beaulieu i »Erbprinz«. Jeg læser Bozs »Das Heimchen auf dem Heerde«. – Stort Bal ved Hoffet i en prægtig Sal; jeg spadserede med Arvestorhertugen om i Sideværelserne, der vare arangerede med Blomster og Vand-spring; jeg førte Grevinde Beust under Armen, underholdt mig længe med Frøken Zigesar. Der var en Mængde Hertuger, to fra Reutz. Excel: Møller viiste mig det Sted hvor han havde præsenteret Wieland for Napoleon, paa det Bal var 6 Konger. Jeg sad ved Hofdamen Excellens[e] Fritsches Taffel og tog hjem Klokken 12½.

Onsdag 4. Middag hos Fru Schwindler gjort Afskedsvesit hos Bjelke og hos Grevinde Redern. Aften hos Maltitz hvor jeg læste. /

Torsdag 5 Vesitter til Afsked; Klokken 2 Dinee dansant paa Belvedere; der var skrækkeligt koldt i de store Rum; blev præsenteret til Afsked for Storhertuginde, der var meget naadig, ogsaa den gamle Herre, der ikke vilde jeg tog bort; jeg var ærgerlig over den belovede Falk der ikke kom; spurgte derfor Ungareren hvorfra den Snak kom, han havde hørt det autentisk; ærgerlig; det var frygtelig kjedeligt at holde

15) havde] først skrevet har p 16) Excellens[e] linieudgang 18) Onsdag] først skrevet Fredag 19) Bjelke] foran er overstreget Bille

ud til Klokken 10; jeg var næsten lidende. Arvestorhertugen
 kjærlig, den Falk flyver altid forbi og nu mellem os! O hvor
 er jeg et svagt Menneske. Godt er det da, at jeg i min første
 Glæde ikke har skrevet hjem derom.

- 5 *Fredag 6.* Storhertugen sagde igaar. »De reiser alene;«
 »ja ganske alene!« – »Altsaa ikke uden med Deres Kammer-
 tjener.« I Dag ligegyldig for Falken. Gud skee Lov! – Af-
 skeds Vesitter. Var en Time hos Arvestorhertuginde og
 oversatte hende Jenny Linds Sange, hun tilbød mig Brev til
 10 Holland. Middag i Erbprinze, Kaffe hos Fru Kirmess, der gav
 mig en Lok af Göthes Haar. Faaet et af Göthes Breve.
 Hjemme kom Müller endnu en Gang at sige mig Lev vel.
 Var kaldet til Arvestorhertugen der omfavnede og kyssede
 mig, forærede mig en Bog med Prospector af Weimar.

- 15 16 Februar Groscherzoginn
 24 Juni Erbgrosher
 9 April Erbgroscherzogin
 31 Juli den lille
 Edmond 30 Nov.
 20 Carl B – 5 Sept:

Aftenen hos den franske Gesandt Reuchefoucauld der var
 koldt og fremmed; talte meget med min kjære Arvestorher-
 tug! – Hjem Klokken 11 1/2.

- 25 *Løvedag 7.* Gik om Morgenen Klokken 8 til Arvestorher-
 tugen, han tog mod mig i bar Skjorte kun med en Kappe
 om sig: det kan jeg jo, vi kjende hinanden; han trykkede mig
 til sit Bryst, vi / kyssede hinanden: tænk paa denne Time,

21) Reuchefoucauld =: Rochefoucauld 24) Klokken] først skrevet til

sagde han, som igaar, vi ere for hele Livet Venner. – Vi græd begge. Kjørte med Beaulieu og Marschal til Jena hvor jeg boer hos Boghandler Fromman. Middag[,] her var Mickelsens; vi spadserede, i Storm, Byen rundt ud til den gamle Fru von Wohlsogen, Søster til Schillers Kone; hun var ganske livlig den gamle Dame og opfyldt af min Billedbog. Aftenen hos Wulff hvor jeg traf Hase, der sagde mig at han ved Præsentationen for 1½ Aar siden ikke havde vidst hvem jeg var, nu vidste han det. Jeg blev syg af Tobaks Røg. Wulf læste sit nyeste Digt om Bacchus og svedte fælt; Opvarterken saae ud som en forjadsket Harpespillerske, hjemme; sagt Beaulieu Farvel! han kyssede mig saa inderlig, bad mig altid have ham lidt kjær, blive ham en tro Ven, han græd, jeg brast i heftig Graad. O nu er han borte, jeg føler mig saa ene; saa ene i Verden.

Søndag 8. Sovet taalelig; besøgt Holger Stampe der boer paa »Holzmark«, gik med ham til Professor Michelsen, hvem jeg gav Underretning om Bøger over Danmark og Sverrig; evig og altid fortæller han at han har Formue og at hans Kone er af Adel, hendes Slægt & – vi spadserede lidt langs Salefloden; her findes ingen Storke, derimod ere de af vittige Studenter tegnet af paa Portene, med Smaa-børn; det er altsaa kun ved slige Leiligheder at Storken kommer her; Middag her hjemme; Kaffeselskab med Professorer og Fruer, een var en født Houdevalker i Familie med Hafners. Jeg sidder paa mit Kammer, tænker paa Beaulieu og Arvestorhertugen; naar man er skildt fra hinanden føler man i Savnet ret hvor man elsker, man kalder tilbage i sin

5) Wohlsogen ∴ Wolzogen 8) ikke] *tilføjet over linien*

Tanke hver lille Erindring. / Aften hos Professor Michelsen hvor der var en 40 Mennesker samlet; jeg fik et Brev fra den lille Lonny Hildorf; jeg læste og blev beundret, Damerne vilde alle give mig Haand. Hase behager mig meget, han
 5 var meget fyldt ved mine Naturskildringer, men bemærkede i »Gaaseurten« at Lærken ikke sang naar den berørte Jorden. – Michelsen udbragte en Skaal for den skandinaviske Digter, holdt en lang Tale om Natur Sandheden hos Jenny Lind og Andersen, at Norden havde hvad Tydskland sav-
 10 nede. – En Søn af Digteren Rückert var her og lignede Faderen i høieste Grad; han behagede mig. Digteren Rollet mindre.

Mandag 9. Sne paa Bjergene. Besøgt Stampe hvor jeg drak Kaffe, gik til Wulff, derpaa til Hase, der boer smukt;
 15 han var meget elskværdig, foreslog mig at dersom Lork ikke forlagte mine Bøger, vilde han, (i Forening med Breitkoff und Härtel). Hjemme til Middag var Holger Stampe, da neppe Suppen var spiiist kom en Laquei, Arvestorhertugen var her og ventede mig hos den gamle Fru von Wohlsogen;
 20 jeg løb der ud i Sne og Søle; han var der fløi mig om Halsen vi kyssede hinanden; han havde lovet mig til i Dag Brevet til Erkehertug *Stephan*, og nu faldt det ham ind at han kunde jo selv bringe det saa saae han mig dog nok engang. Det kjære Menneske! – Jeg læste »Tannenbaum«,
 25 vi gik sammen til Slottet hvor vi atter omfavnedes, han bad mig komme til Sommer, ikke gaae til Italien, ganske blive! –

1) Tanke] T først skrevet E 3) Hildorf ∅: Helldorf 7) Michelsen] først skrevet Mick 10) var] foran er overstreget hv 19) Wohlsogen] først skrevet Wohlh 22) det] først skrevet den 23) saae han] han først skrevet vi

Vi omfavnedes og kyssedes; denne Gang græd jeg ikke. Det elskede Menneske. – Hjemme maatte jeg læse for en stor Kreds; jeg var angrebet, ondt i Maven, ond i Halsen; Febe[r]gys! slet ikke vel, det er som var en Sygdom i Anmarsch, mit Hoved banker og nu skal jeg dog i Selskab hos / 5
Mickelsens; her var kjedeligt! det schleswigholsteenske Vaaben var ophængt over Gardinerne.

Tirsdag 10. Smukt Solskin; Snee paa Bjergene rundt om. Besøgt Wulff hvor jeg fik Haandskrift af Immermann & – 10
Gik til den gamle Fru von Wohlzogen, som jeg læste 3 Eventyr; hun lovede mig en Haandskrift af Schiller. Spadseret med Holger ud af Byen, Bjergene toge sig smukt ud, jeg traadte i et Hul og fik en skiden Fod. Han fortalte mig at Henriks Forlovelse skulde declareres, at Moderen var der imod, det haarde Bæst! – Jeg er gal paa hende. Til det 15
Haarde har hun en fast Villie, ikke til det Milde. Et smukt Digt af Rollett, Stamblad af Haase. Om Aftenen var Michelsens hos os. Klokken 10 gik jeg paa Posten, Stampe var der; Frohmann reiste med mig, vi kom først afsted Klokken 12; det blev 20

[*Onsdag*] 11 Storm og Sne, vi maatte i Maanskin gaac over et Bjerg, da Hestene ikke kunde slæbe Vognen; vi kom Klokken 4 til Naumburg, ventede her til Diligensen gik Kl 6 og kjørte da til Weisenfeld, her blev vi til henimod 11, reiste da med fuld Vogn afsted, en smuk, vittig Mand var i Vognen, han fortalte om haarde Tvebakker i et Vertshuus, han havde skrevet 1820 paa dem og sagt det er jo interessante Tvebakker, jeg læser paa en at den er fra 1820; Konen forsikkre-

21) 11] senere tilføjet 23) Naumburg] foran er overstreget i linieudgang Naum

de at den kun var 14 Dage gammel. Kom Klokken 3 til Leip-
[z]ig og tog ind i Hotel Baviere, utilfreds med Værelserne, ikke
venlige Mennesker. Søgt Mendelsohn, fandt ham ikke; ærger-
lig. Fandt ham i Gevandthaus, han sendte alle Eleverne bort,
5 vi talte. Hjemme kom Auerbach, bad mig sige Du til ham;
lidt efter Besøg af Mendelsohn. Jeg drak Porter og gik tidlig
i Seng. /

12. Besøgt Lorck, der vilde og ikke vilde være Forlæg-
ger til mine Skrifter; gik til Gade, som boer net og tog ven-
10 ligt mod mig; han vil gerne componere Musikken til Nøk-
ken, jeg skriver nu efter Texten. Sendt Brev til Jenny Lind og
Madms: Johansen. Billet fra Mendelsohn til Concert i Ge-
wandthaus, her traf jeg Philipsens Broder, Svane, den for-
ulykkede Sanger Meyer og min gode Fromman som jeg
15 sagde Farvel, han reiser imorgen hjem. Ouverturen til Tann-
häuser mødte Oposition, jeg klappede, thi der laae et heel
Maleri deri. Mendelsohn spillede genialt en Composition af
Bethoven. Jeg havde Hovedpine og tog ikke imod Indbydelse
til en Hr, hvor Gade, David, Mendelsohn og jeg
20 blev indbudt; Gade fulgte mig hjem, jeg spiste og drak Øl,
det gik mig strax i Hovedet og jeg var ærgerlig derover, da
just Auerbach kom og vilde pluddre med mig, jeg havde
Lyst at være ene og trak mig fra ham; i Eftermiddags var
jeg med ham hos en Fru Harkort, jeg troer Svigermoder til
25 Kühne, Forfatteren;

13 Hovedpine. Brev fra Moltke til Glorup[.] Besøgt

1) Leip[z]ig] *ms. har* Leippig
forfatteren] *først skrevet* Digteren

24) Harkort] *først skrevet* Hartkort

25) For-

26) Glorup[.] *ms. har* Glorup, og derefter over-

streget sendt Brev til

Brockhaus og saa temmelig arangeret mine Sager der. 300 Rdlr for at gjennemlæse de ældre Ting og 3 Louidorer Arket; Middag hos Brockhaus (Henrik) Aften hos med Auerbach, der var Freges og Mendelsohn, han var henrykt over mine Eventyr og den Maade jeg læste dem paa, jeg blev meget gjort af. + 5

Løvedag 14. Sendt Brev til Arvestorhertugen og til Beau-lieu. Besøg af Lorck, der vil nu give det samme, som Brockhausen. Middag hos Fru Schletter. / Aften et nyt Selskab indrettet af Mendelsohn, hvor Damer og Herrer kom sammen, sang 4 Stemmige Sange og spiiste; jeg kjedede mig noget, det var, som en Musik Prøve; traf Forfatterinden Fany Tornow; sad mellem Fru Harkort og Fru Preuser Mendelsohn meget livlig. I Dag Besøg af Digteren Bødtcher, der forærede mig sin Agnes Bernaurinn. 10 15

Søndag 15. + Sendt Brev til Eduard; Middag hos Mendelsohn med Kalivoda og hans Søn; Aften hos Brockhaus, hvor jeg saae den forrige Othillie Wagner, der har været i Huus hos Øehlenschlægers, vi sad sammen og talte om Kjøbenhavn; jeg læste Sneedronningen; var ikke i Humeur over at skulde opgive enten Brockhaus eller Lorck. Fulgt hjem af den rige Sletter; var i Dag med Hofrath Keilh i Gallerie hos Speck; slet ophængte Malerier, vi fik Iis at spise. – 20

Mandag 16. Regn og uhyggelig, skrev til Brockhaus; føler mig i daarligt Humeur, Længsel efter Weimar; i Dag er der Fest og Glæde; tænke de paa mig! Beaulieu og Arvestorhertugen vel. Besøg af Digteren Bötcher. Middag hos Fru Harkort med Auerbach, og Kühne; jeg følte mig fremmet 25

13) Tornow ∴ Tarnow 14) Bødtcher ∴ Ad. Böttger

her; Fanny Tornow var Gjæst hun kommer fra Dessau. Aften i Theatret: Sie ist verheiratet, et meget slet Stykke. Tidlig hjem; sandselige Tanker +

Tirsdag 17. Brev fra Baronesse Bornstedt, der lever her hos
 5 en Tante, jeg maatte til hende, hun jublede og var mig ikke behagelig; hun vil dedicere mig sine nye Digte. Besøgt Dr: Härtel, og sagt ham at jeg blev enig med Lorck; Regn og Søl, slet ikke fornøiet! drømt at jeg var knuust paa Jernba-
 10 nen. Jeg troer jeg har Leversyge. – / Middag hos Brockhaus, der sagde jeg var fri, kunde handle, som jeg vilde; Bekjendtskab med Fru Preuser. Aften hos Hofraad Keil der improviserede min Skaal; Mendelsohn meget elskværdig.

Onsdag den 18. Gjort af med Lorck, han bliver min Forlægger; godt Humeur; Middag hos Henrik Brockhaus, hvor
 15 man sagde mig hjertelig Lev vel, gik med Auerbach i Musæum hvor jeg gjorde Bekjendtskab med to Redacturer: Aften hos Mendelsohn, han spillede een af sine Trio; jeg var i høi Grad mat og angrebet; Hofraad Keil kjørte mig hjem. –

Torsdag den 19 Sad for en Hr Schlick, der tegnede mig
 20 til illustrirte Zeitung, fik Vesit af Consul Frege, af Preuser der meget bad mig besøge sig, naar jeg kom igjen. Fik en deilig Bouquet Violer fra Fru von der Porten, Afskeds Væssitter. Et Digt af Fanny Tornow. Middag hos Lorck hvor mine Sager bleve gjorte af. – Aftenen i Gevandthaus, hvor
 25 jeg blev ført op i Preusers Loge, her kom ogsaa Mendelsohn op! Parish Alwars spillede Harpe, han har spillet, hvor Kong David spillede i Jerusalem, derhen reiste han og derfor. Sagt Farvel til Mendelsohn; følte mig ikke ret vel. –

22) von der Porten ☉: von der Pfordten

Fredag 20 Sendt Brev til Reutscher; talte med Lorck om Udgaven. Besøg af *Gade* til Farvel. – Tog med Jernbanetog Klokken 2 og kom 5¼ til Dresden, hvor jeg i Hotellet fandt to Breve fra Collin, eet fra Beaulieu, / eet fra Arvestorhertugen, eet fra Ørsted og eet fra Reutscher. Collin kunde ikke begribe hvor jeg kunde i Længden holde dette tomme Liv ud, meente jeg kunde ikke bære min Orden, før Kongen hjemme tillod det; jeg blev ærgerlig forstemt. Besøgte Fru Deecken der fortalte at Dronningen af Sachsen havde sagt hende at Dronningen af Preusen i et Brev til hende havde talt om mit Ophold i Berlin. +

Løvedag [21]. Besøgt Dahl, Falkenstein, de danske Prindsesser & – Faaet mit Patent som Ridder af den røde Ørn. – Ilde Humeur; skrevet et langt, lidende Brev til Eduard. – I Theatret og hørt Glucks *Alceste*. De gamle Guder ere døde; de er ikke mere Kjød af vort Kjød. Madam Schröder-Dewrient er en Ruin, Stillingen, og Spillet godt, men dog ikke følt som Jenny Linds, Stemmen aldeles Borte; Thisascheck saae ud som en Chineser. – Aften Selskab hos Baronesse Deecken hvor jeg læste; en rusisk Literat, der holder Forelæsninger, syntes henrykt og vil skrive over mit Humor. Slet Lune – +.

Søndag 22. Vesitter. Det er med Svagheder som vi ikke have, som med den tørre Muur man stryger de chemiske Svovlstikker paa, det tænder ikke Muren, men der kan selv hos vore Venner komme Stemninger hvor de ved at lade deres bittere Tanke stryge hen over det sagte, det gaer os som

1) Fredag] først skrevet Onsdag 16) de er] ms. har der er 19) Thisascheck ∴ Tichatschek 25) tænder] foran er overstreget kommer alt

Muren; naar man siden berører den med Haanden er der dog et Skin endnu af Svovlstikkerne. Brev fra Frøken Bornsted der var fornærmet, fordi jeg ikke var kommet til hende før min Afreise, jeg vidste vel hvad jeg skyldte en Dame; gik
 5 til Dahl og skrev der et Brev til Frifrøkenen. Aften hos Fru von Deeken hvor jeg læste og blev beundret; var ganske hæs. – /

Mandag den 23. Sendt Brev til Frøkenen Bornstedt og til Beaulieu i Weimar. Vesitter. Sendt Brev til Adler og bedet ham sige Kongen om min Orden. Faaet Billet af Intendanten
 10 Lüttichau til Amphitheatret og til hans Loge. Manden behager mig ikke, hans Tale om Jenny Lind passer ikke for hende, han er enten dum eller fornærmet. Spadseret ud af Porten. Middag hjemme, Fru Serre taget herud for at træffe mig. Kjørt med Fru Deeken ud til de holstenske Prindsesser, her var i Huset den lille Frøken Wind fra Beckeskov; jeg
 15 blev skrækkeligt hyldet, her var Ministeren Falkenstein, han tiltalte mig meest, han var enig med mig om Arvestorhertugens Elskværdighed, fortalte hvilken stor Forandring der var foregaaet med ham i de sidste Aar, siden de to vare paa Uni-
 20 versitetet. – Dronningen og Kongen af Preusen have skrevet til Dronningen af Sachsen om mig, jeg bliver rimeligviis til-
 sagt. Besøg af Preuser fra Leipzig. I Theatret før jeg tog ud til Prindsessen; saae det forældede Stykke af Kotzebue: der arme Poet og første Act af die Reise nach der Hochzeit, der
 25 syntes ganske pudsigt;

Tirsdag 24. Den historiske Musæums Directør Kraukling skrevet mig til at Musæet stod aabent for mig, sværmet for

2) Brev] *foran er overstregt* Sendt

10) Amphitheatret] *først skrevet* Amphiteh

15) Beckeskov ∴ Bækkeskov

»die unsterblichen Märchen«. / Middag hos Dahl, sammen med Fröhlich og med Meyer; i Theatret en ny Zaubler-Comedie af Räder: die verwünschte Prinzesinn; det var som Improvisation; ikke meget Humor; det var om de gode og den onde Fees Gave; een af Feeerne havde en elendig Udtale. Havet var ganske interessant; alle havde Fiskehoveder, en lille Laxe Prinds var ganske moersom; Hr Hummer gik altid baglænds; jeg tog bort Klokken 9 og hen til Serres hvor jeg fandt en stor Kreds, Fru Lyttichau, Maleren Hottenroth (Landskabsm); Hofrat Carus, der ikke ret behagede mig; jeg læste og var gruelig træt. – + Siddet for Maleren Grahl. –

Onsdag 25. Brev fra Hr Simion. Skrevet og sendt Brev til Hr Simion. Meget angrebet; igjen siddet for Maleren Grahl; besøgt hvis Frue har behandlet i en stor Roman, mit Billed: Rosen i Præstegaardens Have. Hun og Manden fulde af Henrykkelse. – Jeg maatte love dem en Aften naar jeg om et Aar kom igjen. – Middag hos Grev Baudissin, med Dr Schulz, Dewrient, Hiller, Dahl & Brockhaus – spadseret med Eduard Dewrient paa de brylske Terrasser. – Meget angrebet. – Aften hos Fru von Deecken, her var to Hofdamer, den ene var en Frøken Carlowitz; jeg læste Eventyr og Billeder; da jeg tog bort med Fru Serre, som kjørte mig til Hotellet, gav een af Damerne mig sin smukke Blomsterbouquet og nu fik jeg af de Andre, saa at jeg kom [hjem] beblomstret, som Jenny! –

6) interessant] først skrevet interessat 15) o: Hauptmann Zöllner
16) Have] først skrevet Has 18) med] foran er overstreget h 19) Brockhaus]
tilføjet over linien 25) [hjem] ms. har jeg

Torsdag 26. Besøg af Wolfsohn der læser over tysk Literatur han var ganske opfyldt af den grimme Ælling, vil sammenligne mig med Jean Poul; ført i historisk Musæum, hvor Alt ventede paa mig, der traf jeg Digteren Försters Enke, som jeg skal have besøgt paa mit første Ophold heri Dresden. Rostkammer er forenet med det historiske Musæum; her vare Vaa[b]nene smukt arangerede; Rustninge til Hest[e;] / Napoleons Kronings Skoe, en Pen & – Dahls Svigerfader havde den Passion at samle berømte Mænds Skoe, her vare fra ham Kants, Wielands og Murats. Göthes Navn i Haandskrift; Baggens Tegnebog, Thorwaldsens Modeleerstok; »der vil komme en Tid vi ogsaa ønske at have, Deres Skoe,« sagde Manden, som førte os om, da maa Samlingen særdeles udbrede sig, svarede jeg, naar mine kunne komme med. – Spiist Frokost hos Hauptmann Zölners og havde Beundring; sad hos Maleren hvor Fru Deeken med sine Døttre var; Middag med Dahl hos Fru *Crusen*; gik i Theatret til *Thomas Tornow*, morede mig godt; Brødrene Dewrient og Jomf Bayer, særdeles dygtige. Hos Serres særdeles stort Selskab, jeg var uvillig derover; en Frøken Garick fra Kjøbenhavn sang, jeg læste da »den grimme Ælling«. Russeren er ganske opfyldt af dette Eventyr, satte mig over Øhhlenschläger, fandt mig beslægtet med Jean Poul; en ny Verden var gaet op for ham ved mine Eventyr, han vil skrive over mig i Augsburgers Zeitung. – Theodor Hell og Kone vare der; en polsk Fürste & – Gik hjem Kl 11.

Fredag 27. Middag hos Grahls Svigerfader Oppenheim,

7) [] [] *et hjørne af papiret afrevet* 17) Tornow ☉: Thyrnau 20) Garick ☉: Garrigues 21) ☉: Wolfsohn

kjørte først med ham ud til hans smukke Villa ved Elben; stor Middag; Aften tilsagt til hans Majestæt Kongen, hos Prinds Johan; Kongen og Dronningen meget naadige mod mig, meget elskelig. Prindsesse Johan lignede i den Grad sin Tvillingsøster Dronningen af Preusen at jeg troede det var 5 denne. Prinds Johan bad mig komme til sig igjen naar jeg kom til Dresden. Dronningen tilbød mig Brev til sin Søster Erkehertuginde Sophie af Østerig[;] / det var høist elsværdige Børn; de to yngste Prindsesser nikkede endnu fra Døren til mig, efter at de havde sagt god Nat; jeg læste Grantræet, 10 hæsle Elling, Toppen og Boldten, og Holger Danske. Følte mig meget glad hos disse elskværdige Herskaber.

Løvedag 28. Mavesmerter. Middag hos Fru Serre med Geheimeraad Carus; saae i Theatret 3 Acter af Hugonotterne. Aften hos Først Løvenstein, den ældste Søn havde talt 15 med Jette Wulff i Lisabon og kjendte ONeils. –

Martz

Søndag 1. Min Mave er daarlig; i min Hals er det galt; ellers deiligt Foraars Veir. Brev fra Dronningen af Saxen til hendes Søster Erkehertuginde Sophie. Middag hos Ministeren Köneritz, der talte om Urolighederne; gid det ikke gjør 20 mig Reisen besværlig; lovede at anbefale mig til sin Broder, som er sachsisk Minister i Paris. Gik i Theatret og saae en Stump af die verwünschte Prindzessin, Aften hos Professor

2) stor] *ms. har stor, og derefter overstreget f* 2) Aften] *derefter er overstreget i*
The hos Fru

Grahl, hvor jeg saa Bendemann, hvor Minkewitz var og hvor jeg læste en Deel Eventyr. Mit Portræt fuldendt.

Mandag 2 Endnu en Gang hos Baronesse Decken, hvor der var arangeret Frokost for mig, hvor jeg fik en deilig stor
 5 Bouquet Violer; bedrøvet ved Afskeden; den gamle Frue var saa moderlig god. Hjemme Besøg af Vogler, Dahl og Baudissin, der tilbød sig at vilde oversætte mig. – Paa Posthuset kom Grahl og Hauptmann Zöllners og sagde Farvel, Fru Serre bragte Violer og Apelsiner. I Coupeen / sad jeg hos
 10 Conducteuren, det var aldeles sommerligt; kun til Grændsen Pederwarde beholdt vi disse Vogne, jeg fik da en Bagplads i en østerisk Vogn; Bjergene begyndte, de svømmede i Taage; Toppene stode klare, Nyet lyste, der laae Sneer rundt om. Aftensmad i Teplis.

Tirsdag 3. Tidlig (Kl 8) kom vi til Prag jeg tog ind zum schwarzen Ross, fik Værelse til Gaden, men det behager mig ikke saa godt denne Gang. – Vi mødte unge Soldater der marscherede til Polen; alle Mennesker strømmede i Skarer i Eftermiddag til Jernbanen for at see den Mængde Militair,
 20 som drog bort jeg kunde neppe komme frem. Meget træt og angrebet, forsøgt flere Gange at gaae ud med mine Anbefalings Breve, men jeg vendte altid om af Træthed, endelig mod Aften til Erkestorhertugen, til Grevinde Thun og Baronesse Aften hjemme læst og corrigeret Improvisatoren.
 25

Onsdag 4 Corrigeret. Deiligt Foraar, ikke Ild i Kakkelloven. Besøgt Professor Wiesenfeldt der kyssede mig. Middag hos Grev *Thun*, Grevinden førte mig til Bords, der var en

11) Pederwarde ☉: Peterswalde 24) ☉: Minckwitz

General, der har reist med Ingemann og bad mig hilse ham; jeg læste to Eventyr. Grevindens Fader eier Slottet Teschen. Aften hjemme, skrev paa min Biographie.

Torsdag 5. Gik ud til Erkestorhertugen og talte med Grev Grüne, blev bestilt til Kl 3. Var uvis, om jeg skulde reise 5 eller ei; her er uhyggeligt, skident; Opvartningspigen ækel, hun vilde saa gjerne i Lav med mig; der er ikke rart. – Kom til Arvestorhertugen der tog hjertelig mod mig, sagde jeg var særdeles hjertelig anbefalet ham; han bad mig naar jeg 10 kom til / Prag at betragte ham, som en gammel Bekjendt; han trykkede min Haand; jeg syntes godt om ham; han glædede sig ved min Gemytlighed som Digter og sagde at en slig Natur gjorde godt i vor Tid. – Saasnart jeg kom hjem, arangeret mig til Afreisen, Leietjeneren kom med Sæddel; der var kun to Stykker skrevet derpaa, ikke tre; jeg havde 15 min Nød med at faae det arangeret om, fik Lov at eftersee Tøiet og det var der; Vognene see ud som lange Huse; 8 Pladse i nogle 16 i andre og da er første Plads midt i. – Gik paa anden og valgte mig en hjørne Plads; et Locomotiv var nær gaaet over et Menneske; flere 1000 Soldater skulde bort 20 ½ Time efter os; det var Tropper, som flere Aar havde ligget der; Gaderne og Pladsen udenfor fyldt med Mennesker; Lommetørklæderne vaiede; Professor Wiesenfeldt kom at sige mig Farvel og kyssede mig; det var et storartet Skue, da vi foer afsted; hele Bjergskrænten besat med Mennesker. 25 Sligt har jeg aldrig seet før; det var storartet, sligt lader sig ikke arrangere; det var Masserne, som imponerede, det saae

1) : Vieth 4) 5] først skrevet 4 8) Arvestorhertugen : Erkehertugen 17) 8] foran er overstreget 11 23) Professor] foran er overstreget der v

ud som det rigeste tyrkiske Teppe, men Farverne var Menneske Klædninger, Hoveder; det var som Bjerget var formet af Mennesker; – over alt, mile vidt saa vi Folk; vi foer i gennem det store Böhmer Land i Maanskin og ved hver By stode Grupper, det saae ud som hele Folket havde samlet sig; disse böhmiske Ansigter, Fakkeltelysningen, de lasede Klæder, det uforstaaelige Sprog, som overalt klang, vi foer i den mørke Nat, Maanen var nede, over Viaducter, gennem Tuneler, Vinduerne raslede, Signalpiben lød, Damphesten pustede og jeg hældede tilsidst Hovedet mod Væggen og sov under den beskyttende Gu[d] /

Fredag 6. I Olmütz nye Vogne; vi saae flere Regimenter Cavalleri passere paa Sideveien; ved Lundenburg hvor jeg vilde tage lidt Frokost, raabte een paa mig, det var *Walter Göthe* fra Weimar, vi vare i samme Vogn. (I Nat havde jeg en Dame ved Siden af mig, hun var saa varm at jeg stak en Bog ind imellem os). – Klokken henimod 1 vare vi alt i Wien; en Soldat der visiterede troede at der stak et Brev indeni Adressen paa min Hatæske, han aabnede den. – Tog ind i Hotellet Stadt Frankfurth; giver for et Værelse i 3 Etage 4 Zwanziger, Penge Angest! Brev fra Eduard, Jette, P. L. Møller og Ingeborg, det sidste bragte mig i god Latter; Eduards var kun om daarlige Penge Udsigter. Læst Haucks Bemærkninger over mig, som Digter; det er eensidigt og ikke vel udarbejdet; opfattet som de opfatte mig hjemme, han har seet til at dreie og vænde mig saaledes, at jeg kan passe til

2) som] derefter er overstreget at 4) ved] foran er overstreget f 11) Gu[d] et hjørne af papiret afrevet 13) Sideveien] S først skrevet V 26) vænde] foran er overstreget V

hans Roman-Helt og dog ikke ligne ham. Skrev til Eduard. Besøg af Carstensen som er her med Kone. (Carstenskjolds Besøg)

Løvedag 7. Drak Caffé hos Carstenskjold; gaaet med ham ud; leveret Anbefalings Breve af. Besøgt Litz der tog venligt mod mig, Vesit hos ham fulgte paa Vesit; han var aparte klædt paa; indviterede mig til hans Concert imorgen. Thyberg er i Baden. Sendt Brev til Eduard og Jette. Taget en Lotteriseddel til 1½ Zwanziger 7.40.90. (Hauch har kun berørt mig i hvad jeg kan sættes i Forbindelse med hans Bog og Folks Omdømme, men derved været uretfærdig mod mig ved ikke at gaae ligesaa meget ind paa det øvrige Eiendommelige.) Middag hos vor Gesandt General Løvenstern, hvis Kone er en født Schimmelman; der var Digteren Baron Maltitz, jeg læste: den grimme Ælling og Gaaseurten. / hjemme fandt jeg Indbydelse til Concordia, hvor jeg skulde træffe sammen med Poeterne, men jeg var træt og blev hjemme; sandselige Tanker, drevet lidt om for at kjøles af.

Søndag 8 Vesitter! fandt Castelli, som jeg ikke har seet i 12 Aar, han kyssede mig, fortalte, at han havde havdt en stor Glæde, Kongen af Danmark havde gjort ham til Ridder af Dannebrogen, han betragtede Danmark, som sit andet Fædreland, han bad mig sige der at enhver Dansk var ham velkommen han vilde gjøre Alt for ham. Beklagede at Øehlen-schlægers *Dina* her var leet ud. Kritikken sagde Di - na!, som vi sad kom en exalteret Mand for Selskabet mod Dyrqvæleri; han sagde til Alt: »richtig!« – Nu kom Digteren *Seydl*. De

2) som] først skrevet og 4) 7] foran er overstreget 2 12) Eiendommelige] foran er overstreget S

- paastode at jeg var meget bekendt i Wien, at der havde staaet i Aviserne at jeg kom. Castelli har bygget sig et prægtigt Landsted, han har en Daasesamling; han gav mig een at kysse, det var Voltaires i Form af en Snegl. Besøgt
- 5 Commerzien-Rath *Tichy* gik derpaa Kl halv eet i Liszt's 3^{die} Concert, den ene Streng sprang efter den anden, her var hedt og Træk, jeg hørte igjen hans Phantasie over Robert. Han er en Storm Aand, der leger med Tonerne. En Tone-Jongleur, jeg forbauses, men smæltet ikke. – Grev Szechenyi
- 10 lod mig komme til sig Kl 6, jeg var ikke ret fornøiet med hans Maade at tage mig paa og dog var han jo saare høflig: jeg er tilsagt til imorg[en] halv 8 hos Erkehertuginde Sophie, bedet at tage Eventyr af forskjellige Slags med og som ogsaa kunde høres af den ældste Søn, den tilkommende Keiser.
- 15 Szechenyi er Broder til ham i Ungarn, der har skrevet over Hestevæsenet. / Gik ud i Theater an der Wien og hørte den Württembergske berømte Pischek, som *Zampa*; kom hjem; hedt Blod. Brev fra Eduard, Faderen, Jette, og en Altonaer Dame. –
- 20 *Mandag 9.* Drak Caffé hos Carstenskjold; besøgt Grev Salm, gift med en Førstinde *Clary*, han og Konen meget nydelige mod mig. Besøg af Castelli; han førte mig først til Digteren Baurmfeld, derpaa [til] Seidl, der viiste mig Musæet, jeg blev venlig modtaget af Først Didrickstein, som kom ind
- 25 for at tale med mig. Gik til Grilparzer der er blevet betydelig ældre. Spadseret paa Volden. Besøg af Carstenskjold.

11) hans] derefter er overstreget i linieudgang Maa 12) imor[gen] linieudgang
 14) høres] forskrevet 18) Jette] først skrevet M el. lign. 23) derpaa [til]
 ms. har derpaa det

Ventet til halv otte paa den belovede keiserlige Vogn, gik da derhen, traf Vognen, der skulde hente mig; sad en halv Time i Forgemak, kom da ind, Erkehertuginde Sophie tog venlig mod mig, saa kom Keiserinde Moderen, Franz den 1stes Gemalinde. Der var Grev Bombello, Prinds Vasa og 5
 Gemalinde, Hertugen af Hessen Darmstad, en gammel Erkehertug; en Mængde unge Prindser. Een af Hofdamerne var Søster til Fru Scharnhorst i Oldenburg og lovede at skrive og hilse. Drak Thee, læste Grantræet, grimme 10
 Ælling, de røde Skoe, Toppen og Boldten og Holger Danske. – Siden talte Erkehertuginde Sophie og Keiserinde Moderen meget med mig. Gik hen og drak Punsch.

Tirsdag 10. Drak Kaffe hos Carstensjold, Vesitter, Lizt meget familiær; sagde jeg var en Politicus, han holdt af Beaulieu og talt[e] godt om Arvestorhertugen. Spadseret paa 15
 Volden. Med Holbein i hans Loge og seet / to Acter af Fru Weisenthurns Die Fremde; gik da til Grev Crenneville hvor jeg traf Grev Salm og Fürst Clary, jeg læste og blev gjort af. –

Onsdag 11. Kjørt til Baden; Wien laae under os storartig; 20
 jeg havde Improvisatoren med og corrigerede Vandrigen til Vesuv. Jeg fandt Thybergs Karl syg, i det jeg talte til ham aabnedes Døren: »naa er De endelig der!« sagde Thyberg og fløi mig om Halsen, han saae mager og bleg ud, med Mustacher; vi pluddrede fra 12 til 2, jeg gik da hen i et 25
 Vertshuus, sad i en kold Stue med nogle skidne Bønder; spadserede ud mod Bjergene; drak Kaffe med Thyberg; vi

2) traf] først skrevet fra 5) Bombello o: Bombelles 6) Hessen] først skrevet Heh 6) Darmstad] først skrevet Dam 12) meget] tilføjet over linien

kyssedes og skildtes, jeg gav den syge Karl Haanden. I en Time var jeg igjen i Wien. En lille fransk Dreng i Vognen spurgte sin Fader om vi endnu var i Østerig. Han er ikke stiv i sin Geographie sagde Faderen. – Aften i Selskab hos Tichy
 5 hvor jeg læste, Datteren er gift i Kjøbenhavn med Schmidt fra Bekkeskov; Seidel foræret mig sine Digte.

Torsdag 12 Brev fra Adler. Vesitter. Middag hos Grev Louis Szechenyi; han var denne Gang høist elskværdig, Konen sagde hun ikke havde forstaaet mit Navn ret; hun
 10 sværmede just for mine Skrifter; Eventyrene og Bazaren laae paa Bordet; Baumann var med til Bords og den unge Szechenyi! Broderen, den berømte fra Pest kom til; jeg sagde ham at Eduard havde oversat hans Bog. Baumann læste af Bazaren det Stykke om Jernbanen og han bad mig besøge
 15 sig i Pest. – Hjemme skrev jeg Breve. Indført i

Fredag 13. Sendt Brev til Kongen og til Jenny Lind. Var hos Castelli, vi oversatte Pigen med Svovlstikkerne; Vesitter; fri Plads i Burg Theater hvor jeg saae anden Forestilling af
 20 Mad: Birck-Pfeifers: Marquise de Valette, det er en gaaen i Kjøllevandet efter Scribe, ikke uden Talent. Spurgt Kjælneren om Digteren Anastasius Grün var her i Hotellet, han kom og sagde / her ere to Digttere, siger over Kjælneren. Hr Endrés og Kärsterst ∴ det var Andersen og Carstensen. Tak, sagde jeg.

Løvedag 14 Sendt Brev til Ørsted og Fru Balling. Besøgt Ernst der spillede for mig, hans Violin klang, som en
 25 Menneskestemme. Middag hos General Løvenstern, Castelli

2) fransk] f først skrevet Ø 15) Indført] foran er overstreget See 15) ∴
 Concordia 19) Valette ∴ Vilette

der har faaet Danneborgsordenen kom ikke, han var syg. I Formiddags hos Grev Szechinyi hvor jeg skrev i Fruens Album ved Siden af Hertuginde af Angouleme. Aften hos Tichy hvor jeg traf Fru Walter og hendes Datter Fru Pulszky hvis Mand i Ungarn er Digter, de sværme for mig, 5 jeg maatte skrive flere Stamblade. 9½ gik jeg i Concordia hvor der var uhyggelig; det Par som var her kjendte mig ikke, jeg gik op og ned mellem to Borde, endelig kom een og spurgte om jeg var Andersen; jeg talte med Becker, Frankl, Baurfeldt – Gik derfra Klokken 10½ – Hr Kaiser, 10 Folkecomedie Digteren blev modtaget med Jubel. Mit Ophold omtalt i Bladene.

Søndag 15. Sendt med Carstensen hjem Papirene og Bog om Dresden, Seidels Digte og Kobbere. – I Nat Storm, Vinduet sprang op. Skylregn, Mavepine. Besøgt Castelli; taget 15 Plads paa Posten. Afbud fra Fru Pereira, Sønnen er død i Nat. (Nyt Ordsprog af mig: »Ak hvad ere vi Mennesker naar vi blive Poeter!«)

Mandag 16 Afsked fra Castelli; han besøger mig en 8 Dage om Sommeren paa sin Villa, bad mig skrive sig til. 20 Middag hos Baron Boul, kom halv 5 og det var 3 man ventede mig. Kjørt med Carstenskjold hen og besøgt en italiensk Hofraad; Aften hos / Løvenstern, hvor jeg traf Hofdamen Frøken Schönborn, som jeg bad bringe Erkehertuginde min Tak for den smagfulde Brystnaal jeg i Dag har faaet af hende, 25 til Tegn paa hendes Naade for mig. – Frøken Scharnhorst var der og en Svigersøn til den preussiske Minister i Berlin Canitz. En Prinds af Glücksborg; jeg læste og man var henrykt.

19) besøger mig ∘: bad mig besøge sig 21) Boul ∘: Bouilles

Tirsdag 17. Sendt Brev til Eduard, Faderen, Ingeborg, Augusta, Jette. Givet Carstenskjold min kostbare Brystnaal, som han skal bringe hjem. Sendt Improvisatoren paa Posten. Besøg af Walter Göthe der forærede mig et Reiseskrivetøi. Digteren Vogl var her og bragte mig sine Skrifter. I Saphirs Blad staaer at mit Udvortes ikke svarer til mine yndige Eventyr, men der er noget hjerteligt Barnligt hos mig, som strax vinder, jeg er en lang slank, »weibisch eleganter Mann«. – Faaet mine Sager paa Posten. Sendt gennem Carstenskjold Optegnelse paa mine Skrifter til Deinhardtstein. Gik i Borgtheatret hvor jeg havde frit Spersitz, saae der oprichtigste Freund; vi har det paa Dansk, jeg troer det hedder Speilet, derefter Luftschlösser hvor der var en ypperlig Dame, der snakke[de] rask om Kunst og Alt, men forkeert, vi kunne i Danmark faae flere slige Originale. Hilsen i Theatret af Schizenni, hjemme en Pakke fra ham til Sønnen det var min Improvisator. Ikke taget Fru Schmidts Pakke med til Fru Göthe.

Onsdag 18 Mange Drikkepen[g]e maatte jeg ud med, sov uroligt; var paa Banen 3 Qvarter til 7, Klokken 8 reiste vi; Toget gik i flyvende Flugt forbi Baden jeg tænkte paa Thyberg der; jeg er temmelig forkjølet. En Dame sad og leiede hele Tiden med sin Skjødehund; en ung Dame, var vist Vindenes Datter for hun sad i Træk og jeg maatte taale [det] den hele Reise, jeg skar Ansigt, den anden med Hunden hvidskede til hende om Trækken, men den var hendes og jeg blev mere og mere med Snue; i Gloknitz kom vi paa

16) Schizenni ☉: Szechenyi 23) vist] v først skrevet d 27) Gloknitz ☉: Gloggnitz 27) kom] foran er overstreget spiste vi og kom nu paa

Vogne og kjørte nu over Bjerget i Slangegang, en Mand, som jeg siden fik at vide af ham selv var herfra [talte] ide-
 lig med mig: Abr: Fränkel fra München, har »Lager von
 Schaafvolle« boer Burggasse 18. / Bjergformationerne
 smukke, jeg troer jeg saae Neusiedlersøen i Ungarn. – Kom 5
 til Müruzschlag hvor vi spiste Middag. Sangeren Pischek
 med sin Fader og en Recensent, der kjender mig var med,
 han vilde til Grätz for at synge der, som Hertugens Gjæst.
 Maatte ikke stige ind i Vognen før een af Officererne ved
 Banen der reiste med sin Kone, var traadt ind, det kalder 10
 jeg! Kom i Mørke til Grätz; det er mærkelig hvilke Bøinin-
 ger denne Bane gjør, vi vare et uhyre Tog. Dagen forud var
 een af Vognene sprungen ud af Skinnerne; Vien var ellers
 slet ikke saa storartet, som jeg efter Baron Ohlens Beskrivelse
 troede; men ved Vien foer vi over Veien og her lidt over 15
 Floden, saa at vi kunde kastes ud og drukne; et aabent Gal-
 leri foer vi igjennem. I Grätz maatte vore Pas eftersees. –
 Da jeg siden fra Posten reiste herfra kunde jeg ikke finde
 min Natsæk, det piinte mig, (den laae i Bunden under Vog-
 nen.) Jeg reiste herfra med en gammel Grevinde der ellers 20
 boede i Laibach men nu tog til et Gods ved St Peter. Punsch
 i Gratz.

Torsdag 19. – Drak alt Kaffe Klokken halv fem. Kjørte
 saa hele Dagen i Bjergnatur; Foraaret havde paa enkelte
 Steder slaet sig ned i en Kornmark, i et Piletræ eller et 25
 Frugttræ, som da blomstrede. Holdt Middag i Cilli, kom i

1) Mand] først skrevet Herre 4) 18] foran er overstreget 19 16) et aabent]
 først skrevet en lukket 21) St Peter] foran er overstreget Cilli

mørk Aften til *Laibach*, hvor Passene igjen toges fra os; jeg blev ærgerlig. I Hotellet Stadt Wien var en høist stor-
snudet Kelner. —

Fredag 20. Kold Nat; vi fik slet ingen Kaffe, men maatte
5 holde ud til Triest, Veien gik over stenede Egne; Alt ud-
brændt, en lille Plet paa nogle Alen derimellem dyrket. En
Obelisk var reist hvor pludselig Havet og Triest laae for os;
i Slangebugter ned ad, men Foraaret var dog ligesaa godt
om ikke bedre i Bjergene. Hvor jeg denne Gang har plaget
10 mig med Kuffert Angest og med at regne ud mine Penge
til hele Reisen; egentlig en Qval har det været. Kom her til
Klokken lidt over 10 og tog ind i Hotel Metternicht der lig-
ger paa Quaien lige ved Havet, jeg fik et lille Værelse meget
høit oppe, men med / Udsigt ud over Havet; spadseret lidt
15 om i Byen; her er mange Græker og rundtom italienske Pla-
cater. Gik i Seng Klokken 8½.

Løvedag 21. Sov til 8½; Skylregn og Scirocco, som an-
greb mine Nerver, mit Hoved var, som efter en forsviret
Nat. Gik til den oldenborgske Consul Guebhardt, der venligt
20 modtog mig og indbød mig til i Morgen Middag halv to,
førte mig ind til den danske Consul Øestereicher; gik derpaa
til den preusiske Consul Lütterott, der lovede mig Beskeed
om Dampskibs Reisen; Gaderne svømme med Vand, det
er heed Luft ude, koldt inde. Indført i den tydske Casino
25 hvor jeg læste Aviser; sad hjemme til Klokken 7½, havde
Vesit af Lütterott; kjørte med Guebhardt i Teatro grande
hvor der var en Forestilling for de Fattige, det var et stort
6 Etagers Huus; 1) Scene af Operaen de Medicis,

8) ad] først skrevet at 15) Græker] først skrevet Grækker

saa 2) første Act af Balletten Gisella, en Madms Fitz-James dandsede, derpaa Scene af Otello, – saa Cracoviennen og tilsidst Slutnings Arien af Cenorentola, Sanggerinden skal være en ægte Datter af Rosini; hun lignede ham. I MellemActen gjorde jeg Vesit i Grev Waldsteins Loge, Greven præsenterede mig der for sin Gemalinde. Det var ikke til at gaae hjem, vi maatte igjen kjøre, nu sidder jeg hjemme med Skinke, Oliven og Viin, det smager superb. 5

Søndag 22. Det klarer op i Veiret; sendt Brev til Fru von Eisendecker; gik til den nye Kirke, der vare flere smukke Malerier og et al fresco over Hovedalteret, det forestillede Christi Indtog i Jerusalem. – Middag hos den oldenborgske Consul Guebhardt, hvor vor: Hr Øestereicher var; Vi levede godt og fik blandt andet to Slags stærke Vine fra hans Villa, den ene smagte, som Tokaier; Fruen havde mig til Bords, paa Vegg[en] var malet, Prospeckt af Gaden med hans Faders Huus i Triest og hendes Forældres i Lemberg; jeg læste den grimme Ælling, de forstod det ikke ret; fandt paa Bordet en Oversættelse efter Carit Etlars LivsKonflicter, i en Udgave hvori Balzac, Dumas, & var optaget; vi gik en smuk Spadsere Tour ud forbi Villa Murat, der nu skal indrettes til en Restauration; her havde vi Staden bag os, Havet foran os og Istmen (Capodistria) Søen var stille, men der gik dog Bølgeslag; hele Promenaden fuld af Spadserende, Kjørende og Ridende; Mandeltræerne blomstrede; Solen skinnede varm. / Der fortaltes mig saa meget om Vanske- 10 15 20 25

11) et] først skrevet er 16) Vegg[en] *linieudgang* 16) hans] først skrevet deres
 16) Faders] tilføjet over linien 20) Balzac] først skrevet Balzak 24) hele]
 først skrevet vi

ligheden paa den forestaaende Reise, at jeg kan ikke vente det værre i Spanien. De beskrev Menneske[ne] frygteligt; ilde stemt kom jeg hjem og saae fra mit Vindue Solnedgangen, Husene paa Bjergene saae ud, som om de vare illumine-

5 rede; det lilla Hav blev purpur og derpaa Guld, da Solen var nede lød et Skud og Flaggene faldt; (i det danske staaer Kongens Navnetræk, det er sat deri for at det af Barbarerne kunde kjendes fra Maltesernes der see ligesaa ud). – En Tristhed trykker mig; jeg er endnu forkjølet og har lidt

10 ondt i Bryst og Hals. – Consul Øestericher synes en mægtig virksom Mand her, han har reist Støtten deroppe hvorfra vi første Gang saa Triest, han har kjøbt for Muraths Villa Murath; Fyrtaarnet har han reist. – Her gaae mange Tyrker paa Gaden, med Fess og Turban; Albanesere; ogsaa Dal-

15 matiske Bønder, med en Slags rød Fess, halv græsk; her ere mange Kaffehuse, de simplere Folk tale italiensk og Alle Gader med Bredesteen, de ere i Dag strax tørre og det skal være det bedste Thermometer at det bliver godt Veir; mørk er Aftenen derude; Reisen forekommer mig saa uhyg-

20 gelig; ak var jeg vel i Rom, derfra smiler det mig atter smukt, indtil Spanien. – Her sidder jeg igjen og skriver; mit Sind er let, Livet smukt; jeg blev af Lütrott ført til Baronesse der har reist i Grækenland, hun syntes eiendommelig og fører Huus, her var en Mængde Herrer og Damer,

25 hun har læst mine Romaner;

Mandag 23. Regn og Scirocco, det seer daarligt ud til Reisen; besøgt vor danske Consul Øestereicher, der boer rigt, i

1) jeg] derefter er overstreget har 12) Muraths] jvf. s. 80, l. 21; derefter er overstreget Søster 23) : Göschel

sin Sal har han afmalet Sundet, Constantinopel, Neapel, Wenedig, Edingburg & – Jeg har Hovedpine, er ikke ret istand! været hos Reyer & Schlick og hævet 100 # Banco. Middag hos den danske Consul Øestereicher, Alt der rigt og prægtigt; han bad mig om Brev til Collin, da han i Sommer kommer til Kjøbenhavn. Trist over Veiret. Følt mig søesyg og ilde. Først af Grev Waldstein til Gouverneuren der er »Erlau[ch]t« Stadion; han har Cirkel Mandagften. Det er en venlig ung Mand; her vare mange Herrer og der blev røget Tobak. Fik i Present af Grev ODonél Droste-Hülshofs Gedichte. – / Aften hos Fru Göschel, den originale Kone, jeg læste den grimme Ælling. Hjemme lidt raskere.

Tirsdag 24 Drømt om Storm, sovet uroligt; bedre Veir opad Dagen[,] taget Plads paa Dampskibet Maria-Dorothea; spiiist Frokost hos Grev der er en Descendent af Eleonore Uhlfeldt, hendes og Uhlfeldts Portræt hang paa Væggen; i Ungarn paa Faderens Gods ere mange Manuscripter hende vedgaaende; han lovede mig gjennem vor Consul hendes Haandskrift; læst Aviser i tydsk Casino; Vesit af Guebhardt og siden af Øestereicher, gav ham Brev til Collin og Ørsted. – Guds Villie skee, nu seiler jeg! –

Onsdag 25 Nu ere vi i Ancona; før vi forlode Triest igaar kom Lütterott og sagde mig Levvel! Office[r]er og Mandskab var fra Dalmatien og talte Italiensk[.] Klokken 4 seilede vi i smukt Veir; der var egentlig ingen Søe; paa illyrisk Side laae Parano; en Ungarer og en Wiener sluttede sig til mig; vi sad ved Dampskorstenen, Stjerneerne blinkede smukt;

15) o: Waldstein-Wartenburg 22) 25] først skrevet 24 26) Parano o: Pirano

jeg følte mig tryk og Gud hengiven; gik i min Koie Klokken 9, hele Natten var mellem at vaage, og sove i Portioner, Skibet knagede; imorges saae det ret eiendommeligt ud, hvorledes een stak eet Been, en anden begge paa eengang ud; jeg
 5 var den sidste thi jeg følte mig syg, endelig vovede jeg mig op, Klokken var 6½. Italiens Kyst laae for os; ganske nøiagtig efter 16 Timers Seilads, kom vi Klokken 8 til Ancona, der ligger Terrasse artig; Bjergene vare ganske grønne (inde i Landet ligge Apeninerne med Sne). En fransk Dame
 10 ombord spurgte mig om jeg var den berømte Digter Andersen, hun kjendte mig fra Enge[l]sk. Der var en Nonne ombord, hun havde været i Tjeneste hos en russisk Dame der var 103 Aar og vilde til Rom for at døe der, men var død i Laybac, hun havde taget Løfte af Nonnen at denne
 15 vilde reise til Rom og bede for hende naar hun døde; hun kunde ikke gaae hen af det bevægede Skib en ung Matros førte hende, tog hende fast om Livet, hvad Tanker maatte fødes; ak den Arme! – Steeg ind i Albergo della Pace boer her i tre Værelser med Grev og Ungareren
 20; to nette Mennesker; jeg fik strax Lyst til at gjøre Touren med dem til *Rom*; gik til den østeriske Consul Grev, hvem jeg var anbefalet af Grev Salm, her fik jeg, en Weturin, der i 4½ Dag fører os til Rom; ingen / Gavn af den østeriske Loyd, den anden Grev
 25 søgte mig dog op for at kjøre en Tour med mig. Gik op til Pav[e] Pius Monument; til Kirken øverst oppe, herlig Udsigt over Adriater Havet. Solen brændte. Udmærket

14) Laybac ☉: Laibach 19) ☉: Paar 20) ☉: Bogdanovič
 26) Pius ☉: Clemens XII

Table d'hotte, spadseret ud til den anden Triumphbue og den offentlige Spadseergang. Træerne kun ved at springe ud. Soldater og Fruentimmer i Vinduerne. En lille Unge stjal Ungarerens Pengepung af Lommen. – Sidder nu hjemme og seer paa Havet; iseng henimod otte, op Klokken 4 imorgen.

Onsdag [ɔ: *Torsdag*] 26. Kom afsted henimod 6; vi saae længe en Spids af Ankona, Havet for os. I Loretto det hellige Huus; i Gaderne et evigt Raab med Curonna di Madonna. Sov om Natten i *Macerata*, godt Vertshuus og god Mad.

Torsdag [ɔ: *Fredag*] 27 Gjennem Tolentino, Frokost i Valcimara, et skident Huus, kjørt en kort Reise i Dag og overnattet i Monze inde i Bjergene hvor vi nu have Regn. Igaar var det skjønndt, Solen varm; det var som Foraaret havde kysset alle Frugttræer, de stode i Blomster, Hvert Straae i Kornmarkerne vare fyldte med Solskin, de saae ud som det prægtigste Fløiel. Vor Ungarer førte ladte Pistoler med for Røverne, doppelt ladte med to Kugler. Hvor ere de spurgte jeg. I min Natsæk under Dem! – Jeg blev heftig og han maatte tage dem ud. – Grev *Paar* fortalte livlig om sine Reiser i Sverrig, Norge, Føhr & – Tænkt paa et Eventyr om Vaaren der reiser gjennem Landet – tænkt paa et Eventyr om Storken, med Familie der reiser til Ægypten. – Med den anden Veturin som følger os er den engelsk franske Dame og en Polsk, som reiser imellem med Maske, hun har Tjener og Pige. – Vi mødte to Gange idag fangne Røvere og et Læs Slaver. Ridderborge, forladte, ligge rundt om, saa gar med Vindelbroe. Træerne see ud som Kurve og disse biude da Viinrankerne fæste –.

6) 26] først skrevet 25

Fredag 27 [3: *Lørdag 28*] Afsted Klokken 5½ over Apenintoppen der ikke var vild, men koldt; paa Nedfarten meget smukt, Alt grønt; jeg leed af Gigt i Tænder og Kindbeen, Øine; i Foligno hos Barbeer, vore Pas tagne til Pole-
 5 tiet; – Disput mellem Ungaren og Grev Paar, den sidste meget moderat og for Regjeringen den anden liberal og ubillig. Idee til et Eventyr om Frihed og Constitution i en Hønsegaard. Foligno seer meget skiden ud; – Byen behager mig ikke; herfra til Spoleto; i Verthuset meget Vrøvl om at faae
 10 Senge, jeg var den der ingen kunde faae; tilsidst arangerede det sig og jeg kom i et aldeles mørkt [Værelse] med et Vin- due ind til de Andres;

Lørdag 28 [3: *Søndag 29*]. Høi lys Dag da vi kom afsted; vi gik over Monte Some, plukkede der Violer og deilige
 15 røde Blomster; vi mødte nogle frygtelige Karle, men Naturen var altid afvejlende, Mure af Huse stode nede ved den ud- tørrede Flod. I Terni tog vi Postvogn der kostede os 3 Scudi til Terni, Veien gik ved Afgrunde, vi kom igjennem en Villa, hvor vi gik i en Orange Alle, Figentræer stode i grønt, en
 20 deilig Grædepiil; jeg plukkede mig en blomstrende Laurbær- green. Vi hørte Vandet bruse, den eneste men evige Sang Annio synger, som den sang den for Tacitus og for os. Vi sad i Løvhytten og naar Solen skinnede paa Vandet syntes det at svulme, Støvskyerne at blive tættere; vi sad ved det
 25 svimlende Dyb. Da vi kom hjem vare vi indviterede at spise Frokost med den polske Prindsesse, hendes skidne Kok havde lavet Maden; vi kom til Narni, en venlig Stad, en storartet Udsigt og i Vertshuset venlige Fruentimmer, jeg sover med

14) Monte Some 3: Monte Somma

Ungareren; vi saae ned i det svindlende Dyb, vi gik i Kirke; gemytligt og prægtigt er her i Narni.

Mandag 30 Oppe Klokken 5, megen Afvexling, Sne paa Bjergene; Røvere og Qvinder førte paa Vogne. Idee om Olieskovens Dands; Ulmetræerne Charyatider med Frugt-Kurve, Backantinder; Kom Klokken 11 til Civitta Castelana her barberet og Frokost. Hotellet særdeles oppudset; over Nepi, til Baccano, et eensomt Vertshuus, der vist har været Kloster; den polske Prindsesse tog de to sidste Værelser, der stode vi; jeg sagde hende vi kunde ingen faae og ærgerlig 10
deelte hun og vi tre Reisende fik det ene; ærgerlig over den evige Venten efter hende, endelig kom vi da tilbords, uhyggeligt og skident Sted, men i Morgen ere vi i Rom! – /

Tirsdag 31. Oppe Klokken 4; kjørt over Campagnen, Bjergene, som malede paa Luften, jeg var henrykt; Ungareren 15
fandt det slet ikke smuk, snakkede evigt om sit Hjem, jeg blev ærgerlig og sagde, at nu vidste vi det! – Klokken 10 kom vi til Rom og betalte omtrent 2 Skudi for at slippe for Dogana; vi kjørte til Spilmann og Franz begge Stæder forlangte de 15 Skudi for 14 Dage, jeg gik i Caffè Græco, 20
fandt her *Bravo*, vi løb omkring, endelig i Borgognona N° 58 fik vi tre Værelser for 35 Scudi i tre Maaneder; jeg fik det mindste, altsaa 9½ Pjastrer – Aurelio jublede ved at see mig, traf Gurlitt, Brock, Allen, Clausens. Gik med mine to Reisende til Peterskirken og op til det franske Academies 25
Have, her laae Peppo paa Trappen, drak mezzo Caldo (i

1) svindlende] først skrevet svindel 3) Mandag] M først skrevet S 7) barberet] b først skrevet F 21) Borgognona] først skrevet Borgon 21) No] først skrevet f 23) Aurelio] foran er overstreget Gik med

Rospoli) (seet Pantheon) fik Brev fra Weis, Lind og Louise, Sæddel fra Eduard og Brev fra Hertugen af Weimar, alle saa velsignede jeg følte mig saa lykkelig. Greven gik til Fruentimmer, jeg hjem i stille Lykke. Gud, gid *jeg* kunde vel-
 5 signe Dig!

April

1ste Onsdag. Gaaet til Valentini og hævet 150 Mark Banko, som er 50 Scudi, ført mine to [Reisefæller] til Colosseum, forum romanum, Capitolium, St Apostoli. Besøgt
 10 Jerichau og Læssøe, Fru Göthe, der boer i Huset hvor jeg har ladet min Improvisator fødes; spadseret med de to til Maria del Angeli og Magiori; gaaet uden Overtøi, det er deilig
 15 Tak o gode Gud! –

2 April Torsdag. En Fødselsdag i Rom. Fru Göthe sendt mig en stor Bouquet, som var den af Mosaik, de deiligste
 20 dobbelte Anemoner og Stifmoderblomster. – Kjært med Fru Göthe til den hanoveranske Minister Kestner, til Frøken Adele Shoppenhauer, et overordenlig stykt Fruentimmer, til
 Frøken Lewald, hvor jeg traf Staer &. – Om Aftenen havde Danske og Svenske indbudt mig hos Lepri, de fra hvem det
 gik ud / var *Josephsen* og Kolberg; der var vist over 50; Brock ret østergade lapset, Marstrand flau vittig, de Øvrige

5) Under linien er overstreget Onsd 7) Mark] først skrevet Skudi 17) Mosaik] først skrevet Mosaic

især Svenskerne elskværdige udbragte min Skaal; een Dansk blev siddende uden at drikke med, Herre Gud, hvad har jeg gjort ham den Bøffel; der var Boesen, Holbeck, Kückler, Kolberg, Marstrand, Pedersen, Davidsen, Reck, & – jeg listede mig bort halv 10; Beck-Friis og flere Svenske. 5

Fredag 3. Besøgt Ministeren Due med Frue, de boe i samme Huus, som Clausens; de vare igaar i Vaticanet fortalte mig, og gik Salene igjennem, Fruen saae ikke en Smule, talte kun om Forlovelser i Stockholm; i Dag kunde Reck ikke gaae ud at see noget da han skulde i Boutikker med Damerne. – Været paa Keiserbo[r]gen, Dabranowitsch er grinagtig; kun oppudsede Huse synes han om, og en blomstrende Have. Das gefält mir! siger han. Sendt Brev til Faderen, Eduard og Louise. 10

Løverdag 4. Siddet for Kolberg der gjør min Buste. Besøgt Holms. Vesit af den hanoveranske Minister, og af Schicheny & – Spadseret i Villa Borgesa og seet Statuerne i Salene. Ungareren ubetalelig med sit Ungarn, han kjeder sig her, finder Alt smukkere hjemme. Tabt min Pengepung med henved 2 Scudi; opdaget at jeg paa Reisen ogsaa har mistet Nur ein Geiger. Det er nok i Dag Tabets Dag. – 15

Søndag 5. Palme Søndag, gik til Peters Kirken, saae Paven bæres om, Palmerne vaiede; de unge Diplomater gik uanstændigt og grinede, jeg skjændte paa to Romerinder der gjorde Støi; om Eftermiddagen hos Fru Göthe hvor jeg for en stor Kreds læste Eventyr. +. 20

Mandag 6 Besøg af Baron Cabrun og Datter. Statsmini-

1) o: O. J. Södermark

11) Dabranowitsch o: Bogdanovič

19) Pengepung] først skrevet Pengepug

steren *Due*, Anker, Brok, & – sad for Kolberg, sendt Brev til Arvestorhertugen; Middag hos Baron, med Læssøe, Jerichau og hans Kone. Koldt Veir, men efter Solnedgangen smukt; gaet længe paa monte del trinità; hørt at
 5 der skal være Brev til mig hos Bravo; urolig. –

Tirsdag 7 Brev fra Eduard at R er faldet aldeles igjennem; kjørt med Bogadanowisch og Grev Paar til Villa pamphilii; det var stærk Scirocco, Luften graae, Bjergene i Taage, imellem kom dog nogle Solstraaler, jeg strakte mig
 10 i det grønne Græs under de høie Pinier, der var Blomsterbede med Sand, Grønt og Steen, som forestillede Vaabner, en *Due* med Olieblad, en Ørn &. /

Onsdag 8. Siddet for Kolberg. I Dag kom Thomsen, med Herbst og, de ere væltede den sidste har slaat
 15 Knæet slemt saa at han ligger; Vesitter.

Torsdag 9. Gik med Thomsen og Herbst til Sextinske Capel, derpaa til Pederskirken, Paven velsignede os fra Balkonen. Fodvadskelse. Pilgrimene bespiist; Klokken 2 kom jeg træt og ødelagt til Lepre. I Dag er det Walter Göthes Ge-
 20 burtsdag, bragt Moderen hans Portræt; besøgt Baronesse Blome og drukket Thee der. Altid Scirocco, endelig iaften klar Luft.

Fredag 10. Gik forgjæves til Vaticanet; Bjergene laae med de deiligste Conturer; om Eftermiddagen ud i Vatikanet,
 25 saa Statuer; Etruriske Vaser, Tapeter, Ægyptisk, Stanzer. Malerier. Talt med Frøken Kjærulf og Frøken Larsen. – Dr:

1) Kolberg] først skrevet Jerich 6) R ∴ »Hr. Rasmussen« 11) Grønt] G først skrevet S 13) Thomsen] T først skrevet K 14) ∴ Engelhardt 15) Vesitter] foran er overstreget været med dem 26) Frøken Larsen] F først skrevet L; Larsen først skrevet Larzen

Recke seer ingen Ting reiser kun med Dues og gaaer nu til Livorno for at komme til en stor Fest – (for Due). I Peterskirken Misserere; kom træt hjem i deiligt Maanskin; jeg har forkjølet mig lidt.

Løvedag 11. Siddet for Kolberg; været paa Kunstnernes Udstilling; Tydskerne bad mig om mine Skrifter til deres Bibliothek, jeg lovede dem disse gennem deres hanoveranske Gesandt Kästner. Klokken 12 stoer Skydning i Gaderne. Igaar aftes kom en Berliner Dame med sin Datter hjem i via felice, de gik op af den steile Steentrappe; Moderen faldt tilbage over Datteren, denne døde paa Stedet, Moderen er død imorges; Manden ventes her til om otte Dage. Jeg har Mavesmerter. – Sendt Brev til Faderen og til Ingeborg. – Gik til Getto og kom ind i en Kirke hvor der paa en Grav stod *Umbra* og en deilig Qvinde hugget i Marmor, ligefor en talende Mands Buste med Indskrift Nihil; hvem vare de to? en Skygge og Intet. – Gik til Forum, til Peters Fængsel. Solnedgang fra Montepincio, Maanen rund og stor over Villa Borgeses Cypresser! – Deilig Aften. – /

Søndag 12 Paaskedag, gaaet ud til Peterskirken fik Plads oppe paa Balkonen over Corridoren, saae hele Menneskemassen, som fyldte Pladsen i det klare Solskin, men ingen Andagt kun Soldaterne, der commanderes faldt paa Knæ; da jeg gik ned i Gangen var Trængsel og jeg følte mig nærvøs, nærved at besvime, jeg satte mig paa Muren, ventede hvert Øieblik at falde om, Menneskemassen som bølgede mig forbi syntes at berøre hver Nærve i mig. – Da jeg kom paa Pladsen var det bedre; i Caffeen. Der traf jeg

1) Recke o: Reck 2) Peterskirken] først skrevet Kirken

mange Danske; om Aftnen til Kuppelbelysningen vovede jeg imidlertid ikke at gaae ud i Trængselen, jeg gik op paa Monte Pincio efter at jeg først havde spiiet til Middag hos den hanoveranske Minister Kästner, der førte mig til Bords, 5 drak min Skaal & – Paa Monte Pincio tog Belysningen sig godt ud, jeg saae her den første Ildflue, den satte sig og jeg vilde jage den, men dræbte den, den faldt paa Jorden, jeg traadte den, for at den ei skulde pines, og den lyste rundt om, jeg blev ilde tilmode derved. Forvandlingen prægtig, 10 dog syntes jeg bedst om Begyndelsen. Maanen holdt sig beskedent bag Cypresseerne.

Mandag 13. Siddet for Kolberg; mod Aften gaaet ud til Engelsbroen, der var Engelsborg arangeret som en Kirke med gothiske Vinduer og Pavens Navn; jeg var uvis om jeg skulde 15 tage en Plads paa en Balkon; Trængselen blev større, Vogn fulgte Vogn, Dreng skreg med Loger; jeg besøgte Engelhardt og Herbst (der har Feber) gik saa hen til Lepre og derpaa op paa Monte pincio, her følte jeg mig igjen saa nærvøs, at jeg var nær ved at gaae hjem fra det Hele, jeg 20 turde knap stige op til den øverste Deel af Trappen, mine Fødder vaklede, Alt svømmede forbi; jeg saae Fyrværkeriet daarligt, og kom saa rask hjem.

Tirsdag 14 Sendt Brev til Hertuginde af Augustenborg; i Eftermiddag med Grev Paar i Villa Borghese hvor en 25 Mand gik op i en Ballon, / tre MusikChor der ude; en uhyre Menneskemasse! Solen skinnede mellem Træerne paa det friske Græs. Manden gik i Balonen to Gange Amphi-

6) Ildflue] først skrevet Ilt 10) dog] først skrevet det 20) stige] først skrevet gaae 24) med] først skrevet i

teatret rundt og kastede Sonetter ud; steeg saa høit i Luften, først forsvandt han og da Balonen, som et lille Punkt. Folk gik hver hjem til sit. – Grev Paar fortalte mig sin Historie i Kirken, med den Geistlige; jeg søgte Dues, kom i et feil Huus og følte mig uheimlig. –

5

Onsdag 15. Ondt i Bagdelen, haardhed. Besøgt Fru Göthe der hver anden Nat vaager hos den syge Frue; hun har imorges faaet Mæle; besøgt Frøken Lewald, der fortalte om det sælsomme at sidde i det fremmede Huus, hos den fremmede Døende, medens Maanen skinnede saa stor og rolig ind af Vinduet. Graa Scirocco Luft. – Aften hos Baronesse Blome, læst Eventyr.

10

Torsdag 16. Bagdanovitz reist til Neapel. – Kjørt med Schezeny, Paar, Ottenfeldt & til Peters Kirken, som vi besteeg; jeg var i den øverste lille Kuppel; indeni Kirken, hvor vi gik Kuppelen rundt haglede Vandet ned af mig af Svinde; jeg saae, som et Dampskib paa Middelhavet. – Alt grønt og blomstrende; vi steeg ned under Kirken, hvor Paverne laae; var tæt ved St Peters Grav; saae mange vera imagine af den hellige Jomfru. Idag har Jerichau faaet Bestilling paa sin Jæger af en russisk Første; han var dog ikke ret glad. –

15

20

Fredag 17. Hele Dagen plaget af ondt i Bagdelen, det er enten en Byld eller Hæmmoroider, ængstelig og i slet Humeur, gaaet ud af porta pia og senere til Maria del Angeli og Diocletians Bade. Aften hos Baron Schwanefeldt hvor jeg læste Eventyr og gik ene hjem ned af den spanske

25

6) 15] først skrevet 14 10) stor] derefter er overstreget ind af 13) 16] først skrevet 15 17) et] først skrevet en 17) Dampskib] først skrevet Damskib 23) enten] først skrevet enden 24) ud] først skrevet til 24) Angeli] først skrevet Angele

Trappe; disputeret om Politik og Poeter med Frøken Le-
 wald. – Traf i Gaden Vertens lille Søn med Pigen *Luzia*, jeg
 lokkede ham med Pastitzier fra hende og fulgte ham saa
 hjem, han var lidt ængstelig, men Pastitzierne hjalp; i Dag
 5 efter Middagsbordet var en Deel Svenske og Danske hos mig
 og hørte tre Eventyr; Vert og Vertinde forskrækkede over de
 Mange og min Læsning, Pigen kom hvert Øieblik ind. –
 Deiligt Veir! – /

Løvedag 18. Gik imorges til Dr: Uhdall og lod ham see
 10 paa Bagdelen; han meente det var en Karfunkel; sad for
 Kolberg; jeg lider i Dag en Deel! I Eftermiddag læst hos
 Fru Göthe Schnedronningen, lider meget! – Tanke om at
 døe i Rom! – Livsfriskhed er i Tanken; nei mange Roser
 skulde endnu aabne sig for mig, hver med et Eventyr; jeg
 15 skal endnu see de milde Solstraaler i de danske Bøgeskove,
 omsuses af de kolde Vinde. – Gik i Theater fiano og saae
 Dukketheater; Dandsen var bedst, her fandt jeg Beenstræk-
 keriet paa sin Plads og moersomt. –

Søndag 19 Megen Smerte, ondt ved at gaae. – havde faaet
 20 Brev fra Frøken Schwanefeldt om [at] drikke Chocolate
 der Klokken eet, jeg lovede at komme (imorges i Nonne-
 kirken paa Monte pincio), jeg var lidende, maatte læse to
 Eventyr, sagde jeg var syg og gik hjem, for at tage Iglers
 paa, Pigen købte fire, der var ingen Barbeer at finde, hun
 25 hentede en Phormazeut, han saae skrækkelig ud, uden Hage-
 ben, han talte nede i Halsen og forlangte, da jeg spurgte
 derom 1 Scudo for at sætte Iglerne paa; nei Tak sagde jeg
 og sendte ham afsted, gik i Seng tog varme Omslag og skrev

12) lider] først skrevet lidt 25) skrækkelig] først skrevet skj

imidlertid til Uldal, der kom om Aftenen, erklærede det for en Byld lige ved Endetarmen; man bad mig skrive en Vise til Professor Clausens Afreise. Jeg begyndte derpaa, men fik kun eet Vers, som Josephsen skrev af;

Mandag 20. En meget daarlig Nat var det, jeg havde det 5
slet lagt under mit Hoved og altid borede jeg Omslaget op i Enden, saa jeg laae i en febril Tilstand; Uldal og Davidsen besøgte mig, de reise ulykkeligvis herfra imorgen til Neapel, han meente at jeg kunde faae skaaret Hul paa den til Aften. 10
Besøg af Baron Cabrun fra Berlin, der underholdt mig med at det var farligt at skjære den umoden op, at jeg rimeligviis fik flere &[;] von Schwarz besøgte mig og sendte / Bøger; Thereses Weltglück og Cola di Rienzi af Kirner (den viser os hvor større Bulver er i sin Cola di Rienzi.) Grev Paar tog 15
paa Bal hos den østeriske Gesandt, jeg laae med varme Om- slag turde neppe vride mig. Om Aftenen kom Davidsen [og] saae paa Bylden. (Eftermiddag Afskeds Vesit af Clausen) Besøg af Allen, Josephsen, Kolberg, Lunde, Herbst. Klokken var halv elleve og endnu kom ikke Uldahl, jeg var ogsaa 20
lidt angst for Opskjærelsen, slukkede Lyset og sov, da kom han; »jeg troer ikke jeg vil skjære den op«, sagde han, »der kunde komme Tilfælde og jeg reiser«, han saa paa den og sagde der var alt hul og trykkede nu, det var den voldsomste Smerte, han gjentog forskjellige Tryk 5 a 6 Gange, jeg skreeg høit *Jesu* og sank i Afmagt, det var et Moment, jeg vidste 25
intet mere, jeg syntes at gaee over i en Drøm, han stod for mig kastede mig Vand i Ansigt[et] :»ja jeg tog haardt!«

1) erklærede] først skrevet ær 2) skrive] først skrevet om 4) af;] derefter er overstreget Vesit af Clausen som sagde mig Levelvel. —

sagde han, »men jeg maatte faae alt ud«; han var saa venlig og hyggelig om mig, redte Sengen lidt bedre, Feberkulde gjøs i mig; det er Nerveus Gysning! sagde han, der var kommet meget Blod og Materie, jeg fik varme Omslag, følte mig
5 langt bedre og sov. –

Tirsdag 21. Meget bedre, men holder Sengen med varme Omslag, Besøg af Landsmænd og Josephson, Cabrun & fik Blomster sendt fra Frøken von Schwanefeldt. Folkene her i Huset meget omhyggelige; Manden Konen og den lille
10 Vincenzo besøge mig, Pigen Luzia er meget fortræffelig; idag har jeg faaet Hønskjødsuppe og Høns; drukket Orangevand med Sukker; ude et Øieblik Solskin, et andet Skylregn; i Sengen ligger jeg i Aften og skriver dette! Gud give jeg uden Skade maa kunde gaae ud imorgen! Gud være lovet
15 for en saa lille Plage paa Reisen. /

Onsdag 22. Grev Paar reed imorges til Tivoli, hvor jeg nu aldrig mere kommer; Veiret med Regn og enkelte Solstraaler, jeg tænkte at kunne gjøre et Par Vesitter, men jeg var meget mat og maatte blive hjemme; Kückler, Kolberg
20 og Södermar[k] gjorde Vesitter; de raadede ud og ind især Kolberg; Klokken 2 vilde jeg dog liste mig hen i Caffè græco og læse Aviser, udenfor traf jeg Cancelleraad Thomsen der bragte mig et Brev derfra, det var Brev fra Carstenskjold og indeni laae eet fra Jette Hanck; jeg følte mig efter en Kop
25 Caffè, som de sagde skulde [styrke], meget mat, saa Thomsen ikke turde lade mig gaae ene hjem men ledsagede mig, jeg var en Deel mat; han talte om Gallerier, foretrak Roms

6) Meget] *foran er overstreget* Man kom 19) Kolberg] *først skrevet* og 25)
skulde] *først skrevet* skud

Statuer for dets Malerier! roste Borgeserne men at der hang Stykker til een Rdlr ved Siden af Stykker til mange Tusind; Apelsiner sendt mig fra Frøken Schwanenthal; Besøg af von Schwartz, Josephson, Herbst & –

Torsdag 23 Gaaet smaat ud! mat, ængstelig for ny Sygdom, vundet op af spansk Trappe; skrevet Brev. 5

Fredag 24 Siddet igjen for Kolberg. Sendt Brev til Jette Hanck; gaaet og talt med Veturiner om Afreisen; mat. Aften i Lepre med Marstrand og Storck drukket Aliatico.

Løvedag 25. Efter at have været hos Kolberg gaaet med Paar hen og arangeret Veturin Reise til Neapel i Albergo del Orso, siddet igjen for Kolberg; Vesit hos Schwartz og Frue; gaaet til Villa Mils, som var lukket, derpaa gjennem Collosseum til Lateranet; udenfor blæste Vinden saa isnende kold, Bjergene laae med Skyer og dog var det i Solen en glødende Hede, gik saa til den hellige Trappe og Maria Magiora; i Caffè nuove lidt Kaffe og da hjem at skrive Breve; spadserede saa paa monte pincio hvor jeg saae en lille Balon fra nogle Børn gaae op fra en Gaard; Skyer, som havde de Torden hang over Rom; i Villa Borghese var nordisk grønt, saa friskt; Akasierne blomstrede; Klokkerne klang; jeg blev deroppe til Ave Maria og da over Corso til Lepre og hjem; det er hver Dag Scirocco. – (Tydskeren med Blusen. De Danske sagde hos Lepre til Stork: Farvel Stork. »Schlechter Witz!« sagde Blusemanden, i det han troede det var en Spads.) Caci Corcis Portræt saae jeg, hun er Artist fra det lille Theater Argentina. / 10 15 20 25

1) Malerier] først skrevet Mall 25) Schlechter] først skrevet Sh 27) Theater] derefter er overstreget Capranica

Søndag 26. Sad fra Klokken 8 til Klokken 12 for den hanoveranske Minister Kästner, som tegnede mit Billed; han er en Søn af Werthers Lotte og vil udgive Brevene til hende fra Göthe; Han fortalte om Øehlenschlägers utaaelige Forfængelighed, at han havde tirret saaledes Thorvaldsen at denne trak Kniv mod ham. »Du kan gjøre en Figur!« sagde Ø, »men jeg kan tale om den, og naar jeg taler, saa tier Du!« – Der blev altid klamret ved Bordet og tilsidst vilde de ikke spise med Øehlenschläger; han sagde at »de vidste ikke, hvad de berøvede dem selv!« – Kästner satte mine Eventyr over Ø. – Men han kan jo ikke dømme om hans nordiske Storhed. – Gik til Monte Cavallo med Herbst og derpaa til Villa Borgehse hvor Alt var saa nordisk grønt. Akasier, Frugttræer og Hyld blomstrede, det var ganske Sommer. Om Aftenen hos Schwartz hvor jeg traf flere Tydkere og Forfatteren til Cola di Rienzi; jeg læste Eventyr. Mat.

Mandag 27. Sendt Brev til Carstenskjold, deri Brev til Eduard og Jette, som jeg venter er i Wien, samt hjem til Ørsted og Fru Balling. Sad for Kolberg; jeg stoler ikke ret paa hans Talent, han er vist en »Freund«; han ærgrer sig frygteligt over Jerichaus Lykke; taler om Basunblæser og sin Foragt over Sligt og beder mig paa samme Tid rose hjemme hans Basrelief; han lider formeligt, og jeg kan ikke ret med disse academie Genier. Min Buste synes mig ogsaa materiel opfattet. Gik til Kirken degli Apostoli, hvor der var en Fest; Orgelet spillede smukt; gik til Peterskirken at sige

3) til hende] først skrevet mellem derefter er overstreget Peterskirken

16) 3: Rud. Kirner 26) til]

Farvel! herlig er den gamle Figur med Speilet, over Pavens Grav ved Kirkens øverste Deel. – Seet paa Pius Monumentet og halv veemodig sagt Farvel til Kirken; traf fra Stutgard, der fortalte mig om at »den lille Havfrue« skulde gjøres til Opera. Der var ikke aabent endnu i Vatikanet, jeg maatte vente, saae paa Bjergene, talte med Frøken Lewald, der gik med Staer. Sagt Farvel til Laockoon, Apollo, hans Bryst hæver sig, han skrider frem; inde hos Mumierne, een spidsnæset vil jeg altid huske. / Ved Tapeterne og ved Malerierne, kom meget udmattet fra Stanzerne og traf ved Kirken hvor der et Alter for St Knud, Thomsen, der var ganske ængstelig for mig saa bleg saae jeg ud; foran Altret ligger en Dansk: *Bredal*. – Gik hen til Engelhardt, som igaar første Gang var ude, og hvilede mig. Kaffe i Rospoli, og derpaa ved Ave Maria op paa Monte Pinzio; Alt blomstrer; der var en Duft af Akasier og Apelsinblomster. (Igaar saae jeg hos Käst[n]er en Arabesk af Blomster, det var Aarets Epopé, Blomster fra Januar, Krokus, til Enden af December, Citroner og Apelsiner med Blomst og Frugt). Det seer tomt ud at Pinien i Colonnas Have er borte.

Tirsdag 28 Afskedsvesitter, hos Szecheny, Gurlit, Palm; gaaet i Eftermiddag med Herbst til Maria del Angeli og Maria Magiori; spadseret paa Monte pinzio til Solen var nede; Luften frisk og duftende – Idag besøgte Prindserne af Glücksborg Paar; jeg talte længe med dem, de ville vist samme Dag, som vi til Neapel. + – Drak Orvietto.

Onsdag 29. Sov slet; Pas-Angest, at Passet ikke skulde

10) Stanzerne] først skrevet Stanserne 16) Apelsinblomster] ms. har Apelsinblomstrer 20) at] derefter er overstreget i linieudgang Pinie

komme i Orden til Afreisen. Gik til Excellenzen Kästner der tegnede nok [et] Billed af mig; drak Kaffe med ham; han fulgte mig til Kolberg, der tegnede [han] ham neden paa Billedet, medens K lavede paa Busten; meget varmt. Gik til
 5 Jerikau, hvis Kone lovede i Danmark til Collin eller Fru Lessøe at give en Tegning til mig. Hjemme var Passet i Orden og den Skræk ovre; Gud hvor jeg kan plage mig. Meget varmt. Middag Klokken 6 hos Schwartz med Lehmann og
 og Kästner, blev der til om Aftenen og læste Eventyr. Frøken Lewald og Brødrene Gurlitt; da jeg kom hjem
 10 fandt jeg fra Læssøe Brev om at kjøre med Fru Göthe, Frøken Cornelius og Jerickau til Cervarofesten imorgen. Vil ikke.

Torsdag 30. Endnu Klokken 8 kom Brev fra Fru Göthe om at tage med, men jeg vil ikke. Gaaet til Capitoliet, Janus
 15 Buen, Kloakerne, ponte rotte, Marcelli Theatret. Brev til Beaulieu i Weimar; fik et Brev fra Paris fra det historiske Selskab om at levere min Biographie dertil. – Besøgt Lehmann og seet hans store Arbeide, han har i Værk, Paven som velsigner de pontinske Sumpe. Røvergruppen / i Forgrunden seer interessant ud; jeg føler dog en Tomhed i Dag
 20 ved at vide Alle ude at muntre sig; Tiden vil ikke gaae og jeg har ikke Lyst at bestille noget. Paa Søndag reiser Jerichau og Kone til Danmark ,over Weimar. Lehmann reiser i November til Paris, der vil jeg træffe ham hos hans Broders. – Ved Middags Bordet var af Danske i Dag kun Kückler, han fortalte om Elise Stampes Sygdom; om H. P. Holst, der har gjort ækelt Cuur til hende, han den gifte Mand. –
 25 (Det fornøier altid at høre ondt om Een man har et Horn

2) af mig] først skrevet af ham

i Siden paa, Menneske er man.) – Caffè nuovo i Rospoli har en lille Have med Statuer, om Aftenen er Gassen tændt og brænder ud af begge Ender paa Hyrdens Fløite, Een Figur bærer Flammen paa et Fad; Guldfiske læge i Basinet under de store grønne Blade; (ogsaa her i Gaden tæt ved et lignende Basin tilhørende Torlonia). Gik hen i Capitoliet, saae Buste-Samlingen og Romerdrengen der tager Tornen ud af Foden; traf Thomsen og Engelhardt, vi gik til Statuerne, den døende Gladiator; jeg blev tilsidst mat, vi ville tage en Vogn, der var ingen, jeg blev mere angrebet, kom hen i St Marko, i det venitianske Palais og var meget svag, vi naaede en Caffè, jeg var ved at synke, dødbleg; drak Orangade! vi tog en Vogn, kørte over Monte Cavallo til Maria del Angeli, derpaa over Pjazza barberina og [M]onte pincio, Solen gik ned; vi kørte ud i Villa borghese; jeg frøs noget; ved via condotti steeg jeg af, let, som en Fugl, løb hjem efter en Kappe, mødte mange Vogne fra Cervaro, drak mezzo caldo; hjemme følt mig ilde; tænkt paa at blive syg i Rom, ikke kunne taale Heden i Sommer i Italien; nu er jeg bedre! Et Digt til mig fra Kästner, Anbefalings Breve. – Altsaa dette skulde være sidste Aften i Rom! Gud været takket og lovet for alt godt! Rom er mig dog nok ikke ret god! – Lad mig flyve bort, neppe kommer jeg mere til denne herlige Stad! /

4) Figur] først skrevet Figur el. lign.
har Ponte

4) læge o: lege

14) [M]onte] ms.

Mai

Fredag den 1ste. Klokken 6 skulde vi afsted, hver Smaating vi havde faaet i Huset blev sat i Regning, Veturinen bad os gaae hen i Caffè nuovo, da vilde han strax komme med
 5 Vognen og Damerne, vi gik derhen; ventede 1 Time, to Timer, jeg blev rasende vred, det virkede paa mine Nærve[r], jeg følte mig mat, saa jeg neppe kunde staae, jeg tænkte paa Mueligheden at jeg blev syg og dog ikke kom fra Rom, det trykkede mig, ængstede mig, det var, som jeg dog skulde døe
 10 her. Alle tre Gang[e] har Rom været mig Uheld bringende. (Kückler og Kolberg sagt Farvel). Kolberg kom igjen og gik og ventede med os; jeg bad ham staae nær ved Vognen for at Damerne kunde høre jeg var vred; endelig kom de, og jeg foer rasende i Veturinen der gav Damerne al Skyld; Klokken var
 15 halv 9 før vi kom ud af Rom; Campagnen er som en Valdplads, hvor Verdens Slaget er leveret; ved Albano saae vi Havet; Alt blomstrede. – Mellem Damerne saae jeg paa Ligheden med Fru Mikkelsen i Jena den der maatte være Cømtesse Brockdorf, hun smilede ogsaa til mig; Damerne
 20 reed til Genzano og skjændtes med deres Fører, smed Pengene til ham og sagde a Diavolo; i Cisterna, fik vi Natte-quarter; Comtesse B maatte bære Alt op; hun gik endogsaa ud af Veien med en anden tydsk Kammerjomfru; ja det ligner de Russer! sagde Grev Paar; vi sad alt ved det dækkede
 25 Bord for os og Damerne, da kaldte Camerieren os ind til det større, hvor vi fandt alle Nationer. Sov med Grev Paar, der snorkede skrækkeligt.

20) smed] først skrevet med

Løverdag den 2. Over de pontinske Sumpe, der frembød det meest smilende Grønne, men evig og altid det samme, Aleen fik ingen Ende; endelig naaede vi Terrezina; varmt Solskin, Havet med lange Bølger; sad med *Paar* paa een af Klipperne derude; Slaver arbeidede paa Veien; gik til de store Cacter; spurgte Damerne om de vilde med, Comtessen gik afsides jeg kaldte hende, bød hende min Arm, da sagde hun, jeg troede var den Russiske, Veturinen havde sagt det, De er vist Hr A, De kjender min Søster i *Jena*. Hun var Comtesse Brockdorf, Kammerpigen, der lignede Fru Michelsen havde jeg behandlet som Comtesse; Alt opløste sig i Lat-ter. – Efter Pas Viseren og Doganen, naaede vi alt Klokken 6 *Mola*. / Veiret ikke saa gunstig, som før jeg har været her; boede ogsaa i et andet Hotel; slet Sovekammer; Damerne gav Veturinen al Skyld, sagde at han havde sagt de ikke behøvede at ile; at der var en Grev Paar med sin Kone. (En Franciskaner Munk havde Contrabande ved Doganen). –

Søndag 3. Vi havde faaet Veturinen til at lægge een Dag til Reisen; vi bleve altsaa til 9½ i *Mola di Gaeta*; spadserede i Haven, hvor *Citronerne* hang store og tunge paa Træerne; vi spiste søde Citroner, som dog ere meget saftløse; imorgen Stunden saae jeg fra mit Vindue Vesuv ryge! Veiret mindre godt, det var endog noget koldt, jeg havde lidt ondt i Halsen; om Eftermiddagen naaede vi St Agathe, spiiiste godt og rullede nu til Capua, blev barberet; spadserede i en lille

1) 2] først skrevet B 7) gik] først skrevet kom 9) er] først skrevet kj 14) Sovekammer] S først skrevet H 21) Citronerne] først skrevet Orangerne
23) Vindue] først skrevet Vint 24) lidt] indfajet over linien

Have udenfor vore Vinduer; der var en stor Mængde Johannes Orme, som fløi lysende omkring i det grønne, det var som Ildgnister, der svandt og kom igjen! – (En Guitarspiller der altid sang »lustig tedeschi«). – Det kunde have
 5 blevet en heel Historie med Kammerpigen, om jeg i Tanken at hun var Grevinde Brokdorf havde spurgt om jeg kunde besøge hende uden at komme til de andre Damer. – Nu synes jeg ogsaa hun ser simpel ud, maaskee fordi hun nu ikke smiler og gebærder sig som Grevinde. – Der er
 10 en Overgang ogsaa med Menneskene, Romerne saa alvorlige, Neapolitanerne leende, hilsende; godt Humeur! Mandfolkene især smukke. Hvor jeg har seet skiden og lurvet ud paa denne Reise, men spart paa de bedre Klæder. – Koldt Veir! – /

15 *Mandag 4 Mai.* Forlod Klokken 6 Capua; Veiret var graat, Naturen er som i Norditalien, mange Popler, Vinen slyngede sig op af dem. Alt var snevert i Vognen, Alt trykkede; det var den sidste Formiddag vi længtes; efter Vesitation og Pas Aflevering maatte vi kjøre Damerne til Capo di
 20 Monte, det var en lang Omvei, de kjendte ikke selv deres Bolig; endelig fandt vi den; jeg var ærgerlig og fandt Alt mindre smukt; Pinierne saae ud som slidte Koste, Naturen, som Vrangen af Tapeter; det eneste Punkt, sagde jeg der ved Neapel ikke behagede mig var Capo di Monte! Den unge
 25 Dame saae vred til mig; vi skildtes ikke meget bedre end vi mødtes! – Da vi kjørte gennem Toledogaden mødte vi Kongen, Dronningen & ; lidt efter styrtede vor Hest og vi maatte ud af Vognen, endelig fik vi Logi paa St Luzia N^o

15) Mandag] først skrevet Fredag 23) det] først skrevet den

28; jeg kom paa 4de Sal for 4 Carlin om Dagen; (paa Veien uden for Neapel mødte vi flere Regimenter Soldater; paa eet Sted stode en Mængde Bønder, med Segler bundet paa Stager; vi troede halvt der var Oprør). her boer i Hotellet ved Siden af mig Davidsen og Volfhagen; Brock og Uldahl; 5
Frøken Bjerring. Gik med Paar paa Molo, søgte derpaa Fleischer og mødte paa Gaden en Dame der tiltalte mig og sagde at hun var Fru Kjærulf. [Ved] Middagsbordet traf jeg de Danske; spüst Iis og sidder nu Hjemme med Viin, 10
Apelsiner og Brød og seer paa Vesuv, som lyser lidt; jeg har skrevet et Digt derom. +

Tirsdag 5 Mai; i Dag for fem Aar siden seilede jeg fra Constantinopel paa det sorte Hav. Afleveret An[be]falings Breve [til] Baron Brockhausen preusisk Gesandt og Consul Muck. Besøgt Voigt og Frue hvor jeg drak Kaffe, han troer, 15
den Gamle at Konen allerede er frugtsommelig. Hævet 250 μ Banko hos Rotschild, talt med ham. Besøg af Grev Beck-Friis, som boer ved Siden af mig. Følte mig meget nærvøs, kunde neppe staae nær ved Altanen, saa let svimlede jeg. – Drak Mezzo Caldo; Prindserne af Glücksborg kom at besøge 20
mig, ærgerlig at jeg vist lugte[de] af det / ækle Punsch, de ere istand til at troe jeg elsker sligt. –

Onsdag 6. Skræderen sat nyt Foer i min Kjole og Krave for 4 Scudi. Besøgt Moltke 47 St Lucia og Fleischer; Paar er reist til Pestum; de Danske til Ischia, sendt Vesitkort der 25
til Jomf Fjeldsted. – Spadseret til Domkirken St Genaro og seet Blodet flyde, de holdt det runde Glas til Folks Læber og

5) Davidsen] D først skrevet J; 3: V. J. David 8) [Ved] ms. har Vi
24) Moltke] først skrevet Molk 24) Paar] foran er overstreget Pa

- deres Pande; Kirken luftig og lys; høi og vel! – Efter Bordet sovet, besøgt Josephson og spadseret gjennem Villa reale ind i Posilipogrotten, seet Virgils Grav og gaaet hjem af Hovedgaden, blev mat og gik i en Caffee, strax styrket, købte
- 5 Pastitsier, lod bringe Viin og sidder nu hjemme og seer paa Vesuv, der synes at være i Humeur iaften. Besøg af Consul *Muck*. Hvilken Lys Efekt, det skinnende blaae Vand i Maanskin; i Norden strøer Maanen Sølv paa Vandet, her er det Guld; jeg tæller 11 Fiskerblus, der kaster deres obeliskartige
- 10 Glands hen af Vandfladen. Fyrtaarnet med den dreiende Lanterne hvor Lyset snart blænder i sin Glands, snart svinde ganske bort; de tusinde Lys paa Gaden ved Fiske og Oransælgerne; nu kom en Række Børn i Prosession med Lys; det er som en Leg, de skrige og tumle, vælter imellem; denne
- 15 Skrigen, som var det en Fest Ankomst, der satte alle i Bevægelse; som sorte Skygger over Vandet og under det ligge Baadene med de udspændte Seil. Kun faae Stjerner sees, det er, som Himlen var løftet høiere og Stjerner[ne] veget foran den. Prægtigt seer det ud naar Blusset paa Fiskerens Baad
- 20 er skjult paa den anden Side, da ligger Baaden mørk paa Vandet, der er belyst under den; det er klart til Bundens, og man troer at see Fiske og Planter røre sig dernede. Kareeter med Løgter krydse hinanden, man seer kun Løgten, det synes rullende Ildkugler.
- 25 *Torsdag 7. Graat Veir!* gik til Moloen og det blev Regn,

6) Humeur] derefter er overstreget af 15) Fest] derefter er overstreget en 16) og under det] tilføjet over linien, derunder er overstreget og hen af det li 16) ligge] først skrevet Ba 20) er] derefter er overstreget skj 22) Kareeter] først skrevet To el. lign. 23) Løgten] derefter er overstreget i linieudgang det

Regnede saa hele Dagen; ved Posthuset kom et smukt ungt
 Menneske til mig, spurgte mig om jeg talte fransk og da jeg
 svarede ja, begyndte han – han var Ruffiani. – Gik til Prind-
 serne af Glücksburg der boe i Hotel de Russi, de vare just
 ved Regnen vendt hjem / fra en Tour; de gav mig Haanden, 5
 vi sad i ret fortrolig Samtale en Times Tid; gik saa ud tog
 en Vogn og kjørte til Voigts, her traf jeg Fru Guillimeaus
 gifte Datter med Mand, en Frøken Dreier, og Frøken
 der boe hos Ferrari omme i Albergo del fiori. Fru
 Voigt opholdt sig over Frøken Bjerring reiste med og boede 10
 sammen med de danske Herrer; de andre kjøbenhavnske
 Damer i Rom, sagde hun, havde stødt sig derover. Fru Voigt
 vil nu kun arbeide for sin egen Fornøielse. – Fru Guillimeau
 kom; »der har De Stof til et Poem, med Revolutionen her i
 Huset,« sagde hun bittert. Det var meget koldt mellem hende 15
 og Fru Voigt. Han sagde til sin Kone: »Snikkesnak!« – Gik
 hjem, men blev mat i Heden, gik og gik; uden for Slottet
 var jeg ved at segne om; ingen Vogn kom, Vandet haglede
 ned af mit Ansigt; det var Krisis, paa den anden Side
 Pladsen svandt Matheden og hjemme sprang jeg op af de 20
 frygtelige mange Trapper.

Fredag 8. Regnveir; ikke ganske rask; drevet om, ikke
 bestilt noget; saa en velklædt Mand ført af Soldater, Jern
 om Benet og en rød Slavetrøie kastet over Skuldrene. Gik i
 Villa reale og hørte Musik. Mine Naboer komne fra *Iscia*, 25
 Uldahl og Davidsen sad hos mig og snakkede til Klokken 12.

3) Prindserne] *først skrevet* Prinserne 4) de *først skrevet* der 7) Guillimeau
 o: Guillaumo 9) boe] *først skrevet* boer 12) havde] *først skrevet* g

Mine andre Naboer ere Grev Beck-Friis, A. og Prinds Galizin fra Rusland, besøgt dem i Formiddags.

Løvedag 9. Endnu ingen Breve; gaaet i Galleriet; løb gennem Salene med Malerier og saae kun paa Domenichinos SkytsEngel; hvilken Herlighed af Statuer; Junobusten, Torsoen af Psycke; & besøgt Ferrari, der tog ret glad imod mig og tilbød sig at være mig til Tjeneste med hvad han kunde; mødt der den unge Rottbøll, som er her med Familien; endelig igjen Solskin. Smerte i Siden af Maven, jeg skulde dog ikke have Tarmslyngning ☉: Convulvili i Maven. Kjøbt Opera Text to Gran Exemplaret. Vesuvs Top indhyllet i Skyer. – / Fik Opholdskort paa 2 Maaneder; Brev fra Faderen Collin. Drak Viin. Vesitter af Landsmændene. Sandselig i Blodet. +. Jeg brænder som Vesuv; hvilken Kamp!

Søndag 10. I Kirke; spadseret. Besøg af Fleischer. Veiret Sciroccoagtig, skrev igaar en Parable. Gik i Theater *del fundo*, der begyndte Klokken $\frac{3}{4}$ 9 jeg kunde ingen sidde Plads faae, men maatte nøies med en staaendes og kom da ved Siden af Prinds Golazin; jeg kom senere til at sidde ved Josephson; det var *Luzia*, Brambilla, sang hende, men jeg var iskold derved og tænkte paa Jenny[.] $\frac{1}{2}$ 12 gik jeg hjem uden at see Balletten. Grev Beck-Friis reist til Rom.

Mandag 11. Meget varmt; jeg gik ud i Formiddags, men Solen brændte Saft og Kraft ud af mig, jeg maatte tage en Vogn og komme hjem, her har jeg hele Dagen flittig skrevet paa min Biographie. Stor Middag hos den preusiske Menister Baron Brockhausen, der før har resideret i Stockholm; her

1) A. ☉: Arenz 10) Convulvili] *først skrevet* Convo 13) Sandslig
i] *først skrevet* Sandseligt 19) Golazin ☉: Galitzin

traf jeg Pavens Læge Arenz, der boer i Huus med mig; vi fik ganske udvalgte Vine og sade og talte sammen til henimod 10, da jeg kom hjem fandt jeg Vesit-Kort fra Prindserne af Glücksborg »Jules & Jean«. Deiligt Maaneskins Veir; de andre Danske paa Vesuv. 5

Tirsdag 12. Kjørt op til Voigts og aflagt Vesit; gaaet i Musæet og seet fresco fra Pompeie; eet med Høne der betragter en Snegl; de bekjendte Dandserinder, ere ganske smaa, kun Haandstore Billeder; saa to Fugle pille et Bygkorn. Gik til Mumierne og i Galleriet hvor jeg kun saae 10 Massaniellos Portræt; gik til Posthuset; det lufter i Dag noget, og jeg finder mig bedre; spiste alt Kl 12 og skrev saa paa Biographien. I de pompeianske Fresker i Dag saae jeg ogsaa eet hvorfra Thorvaldsen har taget Idee, det var en gammel Kone, som solgte Amoriner; hun havde dem i en 15 Hønskurv og holdt een i Vingerne, som man holder en Gaas. Vesit hos Cerillos.

Onsdag 13. Kjørt med Omnibus til Musæet, seet igjen de herlige Statuer, Psycken, Junohovedet; følte mig afficeret paa Hjemveien, gik i Osterie, det hjalp ikke. Solen gyder et 20 Ildbad over Een, det er som Marven tærredes ud og man svimlede; ængstelig søger man Skyggen. Efter Middag kold Blæst, Søn gik stærk; spadserede til Villa reale; skrev flittig paa Biographien; følt mig syg; tilbragt Aftenen inde hos de andre Danske, hvor jeg var veltalende, fortalte om Meislings 25 og andre Geschicter; Klokken blev 12 $\frac{1}{2}$. /

Torsdag 14 Besøgt Fru Cerillo; følt mig bedre; Frøken Knudsen ligger syg. Gik med Brock og Frøken Bjering i Carlintheatret hvor vi saae et fireagts Stykke om »ingen Tærte«, det blev udmærket spillet, der var en Dreng som 30

altid fik Smerte i Maven, naar han skulde læse Lexier, en Scene hvor Een skjulte sig med et Skrinjuveler og en drukken Mand kastede Tærten ned i Brønden, saa han kom hvid og rød op[,] morede ret. Brev fra Hertugen af Weimar. Indbydelse til den preusiske Minister, men blev hjemme og gik i Seng men fik ikke Ro for de snaksomme Naboer. Zemlen og Josephson have i Dag været hos Adelaide, der elskedes af Beck-Friis. Besøg af Moltke.

Fredag 15. Gjennem en lille Sidegade kan man herfra Huset, nogenlunde i Skygge naae hen til Toledo, jeg søger denne Omvei, for den brændende Sol, i Dag vælter Heden ned; hele Natten gik Søen stærk. – Klokken 12 reiste mine Danske til Pestum Capri & forud havde jeg Vesit af Frøken Bjerring ledsaget af Brock, de maa være forlovede. Skrevet flittig paa Biographien; gik til Ferrari, som gav mig Beskeed om, og Breve til Sorent, Ischia & – kjørte med Zemlen og Josephson til Capodimonte, med en smuk ung Kudsk; de andre gik gjennem Haven til nogle Fasaner, Aleen saa lang ud, jeg frygtede Mathed og forlod dem, gik paa Landevei, men her tilsidst var jeg nær ved at føle mig ilde; mødte Fleischer der vilde tage mig med i sin Vogn; jeg blev [d]og med mine to Svenske, talende om Jenny, Josephson er jo den Aviserne kalder den theologiske Candidat hun skal have! de dumme Aviser! – Vi kjørte en smuk Vei til Kirkegaarden, Viinrankerne hang i Guirlander fra Træ til Træ, Cacter og Pinier, men fra Vesuv og herhen er for fladt. Kirkegaarden var indbydende med sine deilige Blomster, her ligger et Kloster, Munke gik og spadserede, jeg hilsede flere og de reiste

1) naar] *foran er overstreget i linieudgang* naa 21) [d]og] *ms. har og*

sig op og viiste den største Venlighed. Grave og Kapeller
vare lidt smagløse; der bygges paa en stor Campo santo; et
Monument med en liggende død Qvinde mindede mig om
Grav Scenen i *Zampa*, der var noget saa sandt i den Dødes
Udtryk, jeg maatte altid see derhen. / vi kjørte ind i Byen 5
forbi den berygtede Gade, de Andre vilde vi skulde kjøre der
ind, jeg veed at Qvinderne ere fulde og bacchanalske mod
Aften, jeg holdt dem derfra, nogle Soldater gik forbi, loe og
anbefalede os Gaden, vi kjørte ikke derhen. Kudsken sagde
at de vare mere sikre end andre, vi spurgte ham om han 10
havde *sin* der, og han loe og pegede paa en anden Gade,
han var nok 16 Aar; vi kjørte til Massaniellos Huus der lig-
ger nær Torvet og smelter sammen med de andre; da vi kom
ud paa Quaaien var det interessant at see Brændingen;
Fiskerne havde faaet alle deres Baade hængt op; i store Bøl- 15
ger gik Søen. Vi kjørte til Villa reale og saae Brændin-
gen, Luften var varm og stille, men Søen, som i Storm;
(»der er haardt der ude!« sagde de gamle Søfolk) jeg kom
hjem følte mig halv søesyg, spiiste Apelsiner, drak Malvasiner
fra Torre del Græco og blev indre varm; ude brydes Søen; 20
i stille Veir seer jeg fra mine Vinduer en Klippe Havet
skjuler, nu skummer den hen derover. Fakler lyse fra Vesuv,
Søen bruser, ikke en Baad er ude; det er deilig paa Land-
jorden! +

Løverdags 16. En tung Scirocco, Luften graa; Bølgerne 25
væltede store Brændinger, jeg gik til Molo og saae det, Ski-
bene i Havnen gyngede, enkelte Baade gik, som paa høi Sø;
var i Musæet og saae Bronzernerne, Vasernerne og det hemmelige

10) mere] tilføjet over linien

Cabinet, Satyr og Gjeden i coitus er fra Udtrykkets Side mesterlig; et Røgelsefad baaret af Satyr & tilhørt Diomedes Datter; flere uterlige Billeder. – Spadseret i Villa reale og seet paa Bølgeslag; to uhyggelige Drengene. +

- 5 *Søndag 17* Imorges vækkede Læssøe mig han var med Frøken Lewald kommet her iaftes; besøgt hende, hun er fornem, jeg veed ikke, men hun behager mig ikke, Forstand og være Dame! – Besøgt Baron Schwanefeldt der ogsaa er kommen tog Vogn (5 Carlin) og kjørte med Læssøe ud til
10 Posilipegrotten, og derpaa den smukke Vei, [langs] med Søen, til Nisida, hvorfra vi saae Posilip, Bajæ og og Ischia. Skrevet Brev til Arvestorhertugen. Læssøe hos mig og saae Solnedgang; meget Folkeliv nede paa Gaden. – /

- Mandag 18.* Ingen Brev hos Fleischer eller paa Posten, jeg
15 vilde nu hjem og slutte med Jeremiade over at Brev med Creditiv var gaaet tabt, først gik jeg ind til Rotschilds og her laae fra den 13 Brev med Creditiv; jeg blev glad derved og bestemte min Udflugt til Overmorgen; jeg følte mig saae rask, gik en Deel omkring og Klokken 7 hen til Baron Brock-
20 hausen, jeg saae Grev Moltke kjøre til sin Dør, jeg sprang op ad Trappen efter ham, men han tog ikke imod mig, han skulde spise hos den preusiske Menister; jeg blev gal i Hovedet; søgte paa Carminelle 49 efter Fru Göthe; spiste med Moltke, Maleren Götzløf, den svenske Gesant & Brock-
25 hausen, gik med ham om Aftenen til Grevinde Lüthien hvor jeg traf en neapolitansk Prinds og den østeriske Gesandt &; jeg læste et Par Eventyr, spiste Iis; *Moltke* kjørte mig hjem

3) flere] først skrevet no 21) ikke] først skrevet in 24) Gesant] først skrevet Gesand

Klokken efter 12. (Idag læste jeg for Josephson Begyndelsen af min Biographie han læste nogle af sine Digte).

Tirsdag 19. Sendt Brev til Faderen Collin, første Afsnit af Biographien til Lork; Brev til Hertugen af Weimar, ført Læssøe op til Fleischer; besøgt Schwanefeldts hvor jeg tilfældigviis endelig traf *Göthe*, som jeg ikke saae i Rom, han saae sygelig ud, Lægerne siger han er lidt for overspændt; jeg skjændte lidt paa ham fordi han ikke vilde see mig i Rom; (ondt i Hovedet fordi jeg stod lidt med Grev Paar paa Balkonen, uden Hat;) kjørt op til Voigts, som ikke var hjemme; besøgt Schwartz og Prindserne af Glücksburg; – Om Eftermiddagen spiiist med Grev Paar henne i Hotel de Rome; vi sad paa Balustraden ud i Havet, nøgne Drengestode udenfor og skreeg paa at vi skulde kaste en Skilling ud til dem, bad om Brød; der var ellers Træk og jeg følte mig ganske kold; tog med Paar en Vogn, og vi kjørte ud til Nicida, smuk Solnedgang; da jeg kom hjem, var Kort fra Schwartz, jeg gjorde Vesit og traf der Consul Muck, der var en livlig Mand og fortalte Historier om Operaer & her i Neapel. – Gik hjem, drak Malvasier og spiiste Skinke. –

Onsdag 20. Sagt Paar Levvel, og bragt Natsæk og Hatæske til / Ferrari; kjørt med Jernbanen Klokken 12 til Castalamare og tog ind efter Fru Schwartz Raad i Albergo imperial, hvor de forlangte 8 Carlin for Værelse 8 for Middag & – jeg fik det da for 6 hver, men det er uforskammet; Tjeneren seer uvenlig ud, men Udsigten deilig, Havet vælter op til Huset; til Venstre hæver Bjerget sig, ganske grønt med Buske og Træer; en Ruin ligger Halvveis; til Høiere Vesuv

8) han] først skrevet vi 15) der] først skrevet det 22) med] først skrevet paa

hvor Røgen synes en Pinie, Eruptionens Røg bryder gennem den stille liggende Sky. – Lige for Camaldoli, Cap Mysene, Prosida og Ischia; de svømme i Rosenrødt; Luften er saa æterisk, Skyerne saa henaandede, Skibe staae som Skygebilleder mod Guldgrunden. –

5 *Torsdag 21.* Om Natten vaagnet ved Skud*, sov urolig, Brændingen idelig larmet; oppe halv otte, leiet en Vogn for
10 Carlin til piano di Sorrento, Calomella, Touren her hen af en ypperlig Vei langs Havet; Bjergene maleriske,
10 Vandet stille og blankt; jeg boer her afsides ned mod Havet, mellem Haver og Bjerge, ser mellem Pinierne Vesuv og har alt daglig for een Scudo. – Det er som sad jeg i en Frugtkurv af Druer og Oranger, til een Side ser jeg grønne og stenede Bjerge, til en anden Golfen med Castelamare og Vesuv,
15 hvor Røgen mild stiger i Veiret. Siddet paa Balkonen og skrevet Biographie; spüst sammen med Schwarts og Muck. Spadseret om Aftenen i de lange Slipper her gaae i et heelt Næt. Murene graae, forneden fugtig grønne, da Solen om Vinteren ikke kan virke; Oranger, Citroner, Viinløv, Figen
20 og enkelte Olietræer skygge over Muren; – Aften hos Schwa[r]ts Muck fortalt om Brevet fra Gudsmoder til Kongen om at ægte en Prindsesse af Østerig, Underskriften var eet af hendes Haar.

* Skudet var Prindsens Lystkutter der sprang i Luften.

25 *Fredag 22.* Hele Dagen skrevet paa Biographien, jeg var ganske opfyldt deraf; Slutning af Ophold i Kjøbenhavn og

1) Eruptionens] E først skrevet I 6) Torsdag 21] først skrevet Onsdag 20
8) Calomella ∴ Cucumella 17) et] tilføjet over linien 24) *Skudet . . .
Luften.] tilføjet på tværs i venstre margen ud for linierne 6 - 25

Ankomst til Slagelse. Calomella hvor vi boe har før været Kloster, Kirken er her endnu og besøges. Haven staaer paa en Klippehule, der er lukket om Vinteren for Smugleriets Skyld, der er lovet os at faae Permis til at aabne den; Middag hos Schwartz han faldt i Søvn efter Bordet; spadseret om Eftermiddagen, Aften hos Schwartz. 5

Løvedag 23. I tre Toner synger eller skriger en Dreng eensformig Morgen og Aften, det er trættende som Bølgeslaget ved Stranden, for sin Eensformighed. / Den hollandske Componist kom her og gjorde Vesit, han kunde ikke finde sig i disse indelukkede Gyder hvor man maa være en Eidechs eller føre Stylder med sig for at see sig omkring; spadserede i disse labyrintiske Gyder; i Aften lidt mere Ild fra Vesuv, men Aftnerne ere kolde. Jeg var med Schwartz nede i den store Hvælving under Gaarden hvor Brønden danner et stort Basin, her er Fiske i; spadseret i Haven hvor der voxer paa samme Træ Apelsiner og Citroner; Citronerne ere podede ind. Steeg ned til Hulen under Haven, den gaaer dybt ind under Jorden og i flere Afdelinger til Havet. 10

Søndag 24. Det er et evigt Skraal med den Unge hos Mucks; det er ikke Graad, det er arrigt Skraal. Da jeg sagde Tjeneren Mariani at jeg rejste imorgen gjorde han den Bemærkning at jeg maatte betale mere om Dagen, end den acorderede Skudo, thi jeg havde hver Aften drukket Thee oppe hos Schwartz. Ja hvad kommer det Sagen ved, jeg var jo der indviteret; noget skulde jeg jo dog have, jeg havde faaet 1/2 Flaske Viin! den stod endnu, thi den var udrikke- 15

1) Calomella] C først skrevet J 7) 23] først skrevet 24 9) den hollandske Componist o: Verhulst 20) 24] først skrevet 25

lig; jeg blev lynende gal, saa at jeg fik Mave Smerte; vilde
 bort; Schwa[r]tz og Muck overtalte mig at blive og jeg
 ærgrede mig over at gjøre det. Besøg af Zemlen der er igaar
 kommet til Sorrent og boer i Rosa Magra. Spadseret med
 5 Schwartz & til en Villa her nærved med Balkon ud over
 Havet, Havbunden var blaa grøn og nede i Søeplanterne
 blinkede Fiske i det de vendte sig. – Middag og Aften hos
 Schwartz med Blessig og Mucks. Det maa være underlig at
 10 at lave Luftballoner og tegne, Og hvad gjør da jeg? – Læst
 Eventyr, kjedelige Tilhørere. Uhyggeligt her. Mariani gloer
 ilde, Pigen er ganske kjøn, men seer ud som en Røverbrud.

Mandag 25 Tidlig kom Josephson her; jeg tog et Æsel til
 mit Tøi for 2½ Carlin, betalte min Scudo daglig og 6 Carlin
 15 Drikkepenge for 4 Dage! – Gik saa til Sorent hvor jeg
 havde Brev fra Ferrari til Pasquale i Albergo
 Corona di ferro. Betaler her 10 Carlin daglig; gik til Kirken
 hvor en Nonne skulde indvies og dennes to Søstre vare No-
 viser; det er en Kjøbmands Døttre. Her er 3 Kloster, eet
 20 for adelige Nonner, eet for Middelstand og eet for Bønder-
 folk. Kirken pyntet paa det meest brogede. / Engle i verkelige
 Klæder, røde blaae og Gule med Guldstjærner paa holdt
 en Baldaquin over Erkebispens Sæde; paa Altrene stode Lys
 og ny Sølvblomster. Et Orchester opførte Musik meest af
 25 Komiske Opera; vi fik hele Arien af Barberen om Bagtalelse.
 Jeg følte mig sært bevæget af det forunderlige Indtryk, et

1) gal] *foran er overstreget* G 6) Havbunden] *først skrevet* Van 7) hos] *først skrevet* me 13) 25] *først skrevet* 26 19) 3 Kloster, eet] 3 og eet *tilføjet over linien* 20) eet for Middelstand] eet *indføjet over linien* 23) over] *foran er overstreget* for

Par Damer græd meget, en gammel geistlig Herre græd. – En Præst med megen Mimik prædikede. Nonnerne fik vi slet ikke at see, men hørte dem synge tæt ved; Biskopen gik der ind og indviede hende; en Qvinde Stemme læste høit Messe. – Kanonerne skjød udenfor. Foran Altret stod to Gendarmer, 5 de løstes af der ved Borgervagten. Jeg fik en Stol tilbudt at sidde nær Altret. – En gammel komisk Officeer var der, som havde saa besværligt for at knæle. – Spadseret med Josephson og Zemler langs den Bjergkløft der gaaer fra Havet gennem Sorrent; der var store Klippehuler, hængende Slyngplanter; Qvinder stode dernede og vadskede. Vi gik ind i en 10 Citronhave og fik et Par Apelsiner, som netop fandtes. – Spadseret til Tassos Huus[.] Skrevet paa Biographien. Aften er det, to Løgter i hele den lange Gade, der er saa smal, at man ikke kan samle et heelt Stjernebillede. Der er kun kort 15 mellem Tassos Fødehuus og hans Grav, men det salte Hav ruller der i mellem, de salte Taarer i hans Levetid rullede ogsaa der imellem.

Tirsdag 26. Flere Dage øm i Tungen; her er lummert inde i Byen; spadseret omkring, opdaget Torsoen af en ægyptisk 20 Figur, med Indskrift, den var halv skjult af laset Vadsk en Kone tørrede paa den og om den; fandt flere gamle indmurede Basrelief f Ex Kamp med Amazonerne. – Gik mellem Bjergene og Byens Mure; hele Dagen skrevet paa Biographien. – Udsigt fra Josephsons og Zemlers Værelse i 25 Rosa Magra, den er prægtig men Huset duer ikke, det kan

5) Foran] først skrevet V 15) Der] D først skrevet H 17) der] derefter er overstreget i hj 19) 26] først skrevet 27 23) indmurede] først skrevet indl

man altid være vis paa naar Kunstnerne anbefale det, Billighed er her Hovedsagen. Udsigten deilig; Solnedgang, en Luftning gik over Havet, et Dampskib mellem Ischia og Procida. Marinari vare hos os, Touren til Capri bestemt
 5 til imorgen Klokken halv 7; blev barberet hjemme, Barberen feed og med vaade Hænder som lugte af Løg, det smager godt, hu! – Camerieren behager mig her.

Onsdag 27. Vaagnet allerede Klokken 4; smukt Veir, blikstille Søe, seglede med Zemler over til Capri, Vandet
 10 særdeles blaat, vi havde fire Roerkarle anført af den gamle Vincenzo, han var over 70 og roede rask og skreg, som en Dreng! Omqvædet paa Alt var Macaroni, som de vilde have af os naar vi naaede / *Capri*. Jeg maatte betale Doganen
 15 baade ved Sorent og her paa Capri, en Dreng tog min Kuffert paa Hovedet og vi steeg op hvor der var Vrøvl med Marinarerne om Betalingen, jeg gav dem en Carlin mere og de sagde jeg havde et godt Hjerte. – Nu sidder jeg hos Pagani med Udsigt over Havet. De flade Tage brænde under Fodsaallerne ophedede af Solen. – Jeg træffer strax den tydske
 20 Maler der i Neapel kom til Uldahl og Davidsen. Gik ned til Havet og badede; Solen brændte frygtelig, Vandet salt, som Ild, følte mig meget styrket deraf og gik hjem; Vandring mellem Haverne, hvilken Grønhed, Figen, Palme, Viinløv; der var smaa danske Kornmarker, røde flyv Tulipaner, vi
 25 kom til et forladt Kloster, en halv gal Kone boede ene her; spadserede mellem Myrter og Cacter med gule Blomster; smuk Solnedgang fra det flade Tag, Nyet stod i Æther over

6) Hænder] *foran er overstreget* Løg 8) 27] *først skrevet* 28 16) gav] *g først skrevet* h 20) der] *først skrevet* var

Kirken mellem Klipperne med Ana Capri. *Zemler* fortalte om en Prædiken i Jesuiter Kirken hvor en Munk var fordømt til Helved, da sagde Jomfr Maria, nei, han har læst Messer daglig til mig, men Djævelen sagde hans Synder vare saa store bad om han maatte blive veiet og da gik Skaalen lukt ned i Helved med ham, Djævelen loe og sagde seer Du Herre! Jomfruen kan ikke faae ham; da sagde Maria alvorlig til Christus, Du er mit Kjød og Blod jeg har baaret Dig, een Bøn maa Du opfylde, giv mig en Draabe af dit Blod og hun fik det og lagde det i Vægtskaalen og da hævede den sig høit op i Himlen med Munken. –

28 *Torsdag*. Spadseret mellem Hække og Korn ned til Stranden, her var Figen, Viin, Myrter, plukkede Blomster; Kala voxte langs Murene. Tog en Baad for at seile om til den blaae Grotte, Søen gik høit, jeg steg i Land ved Tibers Bad, Roerkarlen hjalp mig op og senere fik jeg en Stige for at komme ned i en Have, jeg klattrede og her gav en smuk Dreng mig en Haandfuld Nilliker. Efter Middags Bordet gik vi op til Tibers Villa der nu ere mere udgravet, Konen her havde været her i nogle 30 Aar, født 12 Børn og hendes Mand var styrtet ned da han vilde kaste en Steen ned for de Fremmede. Eremitten kjendte jeg igjen han var blevet meget ældre, han havde været der fra sit 18 Aar, nu var han 37 trediv, han sagde han huskede mig. Jeg troer / han havde Klumpfod; han var ikke geistlig, vi saae Kapellet, Sovestedet, Kjøkken og Spiiskammer, der var kun gamle Leer-

1) *Zemler*] *Z* først skrevet *S* 2) *Jesuiter*] først skrevet *Jesut* 6) *Djævlen*] først skrevet se *el. lign.* 7) *Jomfruen*] *foran er overstreget* Jøde- 12) 28] først skrevet 29

fade, tomme Flasker og en Olie og Ædikeflaske, der saae
 saa støvet ud at man ikke vidste om der var noget i eller ei;
 hans Fremmedbog fra 1834 hvori jeg stod havde Soldater
 brændt. – Vi saae det blaae Hav dybt under os og øinede,
 5 Amalfi, Salerno og Pæstum. Sundet her saae ikke bredt ud;
 paa hjemVeien var Cacter med mange gule Blomster, tjør-
 nede Epheu. Vi gik til Grotta Naturale, Veien førte mellem
 Haver og derpaa ned af en Steil steentrappe, som vilde vi ned
 i Dybet mellem Hav og Klipper; een af Dandserinderne fra
 10 iaftes var vor Guide, hun løste sit sorte Haar og viiste os
 hvorlangt det var, sagde hun var ikke forlovet, hun var
 casta, hendes Herre, en Bonde, var Hulens Patrone gik med
 og da en lille Dreng, kun i en Skjorte, kom med Nellikker og
 tiggede, understøttede han Drengen, thi det var hans Søn;
 15 vi kom ned i en stor Hule hvor endnu Ruiner vare af et
 Herkules Tempel, foran os en Kløft ned i Havdybet, paa
 den svævende lille Eng der gik Geder, Fugle fløi over Vand-
 fladen. – pigen stod med sine Lange Fletninger oppe paa den
 høie Tempelmuur, Udsigt til Sirenerne, Klippe Øer og hele
 20 Fastlands Kysten med Forbjerget, vi gik derpaa til arco
 naturale, Klippestykker, men Veien, der egentlig ingen var,
 men kun en Kravlen paa Klipperanden langs et Dyb; der var
 svimlende, med spidse Klipper og det dybe blaae Vand, hvor
 Søfuglene fløi under os; jeg var lige ved at svimle, maatte
 25 kaste mig paa Jorden, men det var som bævede den under mig,
 jeg krøb frem. – Anna Capri altid indhyllet i Skyer.

3) 1834] 1 først skrevet 3 9) een] foran er overstreget Bon 9) fra] først skrevet
 var 17) den] først skrevet det 18) sine] først skrevet sit 22) en] derefter
 er overstreget af

Fredag 29. Betalt 10 Carlin for Kost og Ophold daglig; meget venlige Mennesker, skrevet i Bogen, fandt deri Gotlieb Collins og Petzholdts Navne. – Seilede Klokken 7½ fra Capri, tæt uden for, saae vi Hoved af en Hai, det begyndte at blæse op; da vi naaede Fastlands Siden seilede vi langs den lige til Sorent, hvor man stiger op / netop tæt ved den Hule hvori ST. Antonio, Sorrents Skytspatron, havde sine Anfægtelser; her skal i gamle Dage, under Klipperne have gaaet en Vei lige til Castelamare, sagde Fiskerne; de vare tilfreds med Betalingen, det maa, som en Mærkelighed, noteres. Zemlen og jeg tog en Vogn for 8 Carlin og 2 Carlin Drikkepenge, den nye Vei er hugget i Klipperne langs Havet, Vinen hang i Guirlander, der er en deilig storartet Viaduct. Vico ligger prægtigt høit over Havet; vi kom til Castelamare, ret som Toget var gaaet af og nu maatte vi vente henved halvanden Time; her var ikke Orden skabt, vi vare paa første Plads, men paa Ventestedet her, kom Tiggere ind og Dreng, een vilde børste Skoe, een vore Klæder, 7 paastode hver at de havde baaret en enkelt Natsæk ind, og to græd, som Tegn paa at de vare de rigtige der havde baaret den. Een spillede vittig og talede nogle franske Ord. – Da jeg forlangte Beviis for mit Tøi, sagde de at naar sligt forlangtes betaltes det aparte, jeg maatte give en Carlin for Kufferten; i Solhede foer vi afsted Havet var i Bevægelse. Hos Ferrari var alt besat jeg maatte nøies med en Slags Gjennemgang til en andens Værelse; spadseret paa Moloen; spiiist Skinke og drukket Ischia Viin; imorgen kommer Thomsen og Engelhardt.

13) i] *først skrevet ud* 25) en andens] *foran en er overstreget de* 26) Skinke] *først skrevet Skj*

Løvedag 30. Drevet om; kjørt efter Bordet med Josephson og Zimlen til Herculanium, jeg havde ikke Lyst og det var en meget kold Blæst, Søen gik, jeg kjørte med min Kappe paa. I Herculanium nede i Amphitheatret hvor Brønden er,
 5 her var Steenmasker. I Herkulanum er det tæt ud til Havet, hvor den Smule Opgravning er, hvor der var en lille Huk ind i Lavaen saae man strax nye Sager, et Mosaikgulv, Marmorsoiler. I eet af Badestuerne fandt man tre Børneliig, de havde dukket sig; plukket Rosmarin og Venushaar dernede.
 10 Var i Haven ved Slottet i Portici, Gangene laae med Aske fra Vesuv (det gjør hele Kysten ved Sorrent) i et Basin var Guldffiske, de svømmede altid hen hvor jeg stod. – Det er Fru Lessøes Fødselsdag[;] i Middags da vi spiste i Herkules med Thorald drak vi hendes Skaal; om Aftenen traf jeg i Hotel-
 15 let her Thomsen og Engelhardt, gik med den sidste ud at see paa Illuminationen, thi det er Kongens Geburtsdag, hans og Dronning[en]s Portræt saae vi med / Lamper omkring; der var Fyr tændte paa Capri og over Sorent, Vesuv brændte. (I Dag flagede alle Skibene, 5 Dampskibe, de saae ud, som Faste-
 20 lavnsriis) Theatrene illuminerede, da jeg vilde hjem med Engelhard, blev jeg nærvøs, rystede og havde nær ikke naaet hjem.

Søndag 31. Det er Pindsedag og jeg har ikke tænkt derpaa. Kjørt med Josephson, Semlen, Hollænderen og den svenske Sanger der her skal deputerere, ud gjennem Pozzuoligrotten
 25 til Pozzuoli, her saae vi Jupiter Serapis Tempel, hen over det marmorne Gulv staaer Vand hvor i Fiskene løbe. – Folk vilde her sælge smaa Priaper; over Barrieren til Bajæ, saae

8) Badestuerne] først skrevet Badehusene 24) Pozzuoligrotten ∅: Posilipgrotten
 27) sælge] foran er overstreget sælge, som først er skrevet sende

Neros Bade, en gammel Karl gik ind og kogte et Æg, Zem-
 len klædte sig af og gik med, de blev længe derinde, jeg var
 hjerteangst for ham; drivvaad kom han ud. – En Dame
 maatte vente til han blev klædt paa, kjørt til Merkurs
 Templet, hvor der var stærkt Eccho, Bønderfolk vilde dandse 5
 Saltarello for os; Diana Templet, Form af et Æg. Venus
 ginetrix et smukt Tempel ved Havet; kjørt til de eleusæiske
 Marker, Solen brændte frygteligt, Havet blaat, smukt grønt
 om os. I Bajæ mange Aloer; gik til Neros 100 Værelser;
 (Basreliefs & blive ødelagt ved Fakler der holdes op for at 10
 de kunne blive synlige, de ere alt sorte af Røgen.) – Alle
 Tigge, det er som man legede at rapse; Alle sigte giv mig
 lidt[!] Koner, Piger, Børn. Dyr Tour næsten 2 Pjaster. Spiiste
 godt i Caffè Europeo, er det Gilde skal det være Gilde, vi
 drak Lacryma Christ, ude i Bajæ fik vi Falerner. – Aften 15
 i Theater fiorentini, (4 Etager) seet lo Schiavo di S Do-
 mingo, der er efter Victor Hugos Burg Jurgal og en Farze
 Far male per far male, begge originale italienske, jeg blev,
 ved det første, rørt. De spillede, paa deres Maade, godt, men
 bleve meget lidt aplauderede; kongelige Personer vare / i 20
 Theatret, thi vi havde en Soldat fremme.

Juni

Mandag 1ste Juni. I Dag er det Festen for Madonna del
 Arco, som Bournonville har benyttet i sin Ballet »Napoli«.

1) Neros] N først skrevet M 1) en] først skrevet den 8) Solen] foran er over-
 streget Ud 17) Burg Jurgal ∴ Bug-Jagal

Det er [i] en Landsby ved Vesuv, der holdes en Messe og derpaa spise og drikke de. – Jeg blev indbudt af den svenske Minister Bergmann at kjøre med ham; vi to foer ud til Portici og tilbage, holdt ved Madelaine-Broen, der passerede af de Hjemkomne, det var en Slags Bacchanale; alle 5 havde de Grangrene, og Guldpapir stukket paa Hatten, samt et stort sammen rullet Papir, et Madonnabillede, Andre førte dette udspændt paa et Træ der var behængt foruden med Kurve, Madvarer & – nogle, havde, hele Trophæer af Faareskind, Pølser og Brød; fra de overfyldte Vogne flaggede 10 broggede Lommetørklæder, flere vare sammenbundne, at det ret kunde være et stort Flag; nogle havde Piniekjerner paa Traade, hængende som lange Krøller fra Haaret, de kjørte Alle, som Gale; i Osterierne paa Veien sad de under 15 Løvhytter og spiiste, Fruentimmerne havde næsten alle brogede Fjær stukne i Haaret, der blev sjunget. – Tidligere i Dag var jeg med Engelhardt og Thomsen i Musæet og saae Marmor-Statuerne og *Bronzerne*, disse sidste ere de første i Verden, Thomsen var glad som et Barn, klappede Kustoderne, der igjen vilde kysse hans Hænder; syg og afficeret 20 paa Musæet.

Tirsdag 2 Juni. Hele Dagen flittig paa Biographien og sendt 6 skrevne Ark til Lork, de kostede 4½ Carlin ufrankeret. – Spadseret i Villa reale. Aften Capri Viin.

25 *Onsdag 3 Juni.* Hævet 100 R Banco hos Rotschild. I Caffè Europa traf jeg Pavens Læge Arenz han havde i Dag faaet *Brev Paven er død*. – Middag hos Voigts; Aften i Theatro nuovo hvor jeg dog kun saae den første Opera:

7) sammen] først skrevet samttet

Elixire d'amore, der blev daarlig givet, en fræk Elskerinde, en gemeen Dulcamare; den eneste Sanger var Tenoren. Josephson reist til Genua.

Torsdag 4 Juni. I Billedgalleriet, hvor jeg opdagede et Portræt af Christian den 2^{den}. Saae Raphaels Madonna, blev nerveus, fik Diaréh, var nærved at falde om, kørte det korte Stykke fra Musæet og op til Voigts / han og Konen paastode at Kirkegaarden her var deilig, jeg at den var smagløs. Thomsen & tog til Herculanium, jeg hjem og skrev paa Biographien. Varmt Blod. Scirocco.

Fredag 5. Min Mave slet; jeg meget nerveus; her er skrækkeligt med at tage sig iagt; man faaer Gigt, idet man strax sveder og let kommer i Træk; Neapolitanerne tør endnu ikke gaae i Vandet, først ved Junis Begyndelse er det af Poletiet tilladt at Badehusene komme ud. Spiist den sidste Middag med den svenske Sanger Gnospelius i Caffé Europa; nu er jeg træt af Neapel og maa dog holde ud til den 23 for Dampskibets Skyld, jeg betaler for anden Plads og erholder Billet til første. Paa Balkonen foran mig blomstrer Stokroser, Neliker & Solen skinner som nordisk Middags Sol nu efter Klokken 6 om Aftenen. – Kjøbt i Dag Saater for 2½ Carlin 3: 2½ ʒ som jeg hjemme giver 8 ʒ for. Skrevet færdig Forandringerne til Ravnem.

Løverdags 6. Jeg kører Omnibustourer for at faae Bevægelse. Brev fra Jette Hanck. Skrevet paa Biographien; træt af Neapel; let afficeret, gaet smaa Toure, hvor jeg strax kunde naae hjem. En Officeer begravet med stor Pragt, dæmpede Trommer hætteklædte Brødre, tre Kister, en Skare med Fa-

10) Blod] derefter er overstreget +

ner. -- Zelmer listede sig ind i Kirken og saae Liget blive taget ud & --.

Søndag 7. Traf i Caffeen i Morges Södermann og hans to Gutter, nok en Svensk og Boesen; de kom igaar; gik ombord paa Dampskibet Duca di Calabria, der var meget hedt
 5 og Segl spændtes rundt om, saa at man var, som i en Pose. Hollænderen traf jeg ombord, den svenske Minister Bergmann der gjorde mig bekendt med en genuesisk Marquis Coldeviin; udrændt seer Kysten ud og ved Cap Mysenum
 10 er en Landtunge, tætved, næsten i Form af Skelettet af en Crocodil. Procida saae stor og velbygget ud; vi havde en syg Tyrk fra Cairo ombord, vi havde ventet paa ham ½ Time, hvorfor han betalte 30 Pjaster, vi maatte finde os deri, han var dansk Consul; har leiet Huus paa Ischia for sig, Konen
 15 og hendes Søster. -- Der var den skrækkeligste Skrigen ved Landstigningen; der traf jeg Fru Göthes Tjener der er Ischiat, han førte mig i Triumph gjennem den skraalende og puffende Skare, til sin Broders Asen, et evigt Skrigen: Cavallere! Excellens! jeg reed først op til Vinzenzo, hvor Holst
 20 har boet og affecteert, siger de, hvo veed dog, skrevet paa / Ruden: Amalia, Adam og H P Holst, omklamret. -- I lille Sentinella kom Jomf: Fjeldsted og Jomf: Wallich mig imøde; jeg blev der og spiste til Middag, og jeg fik i Italien de første modne Figen. Besøgte Baron Schwanenfeldts, som boe
 25 ovenpaa, Frøken Lewald, hvis Fader er død nyelig, boer hos dem, hun var meget nettere end før; spadserede op og saae lidt Udsigt; det var forlangt at tage til Fru *Göthe*, her har

3) Södermann o: Södermark 9) Cap] først skrevet Capri 14) sig] tilføjet over linien 20) siger] først skrevet skr 22) Sentinella] først skrevet Sentill

nyelig været Fæsten Madonna med Fuglene. – Følte mig an-
 grebet, fik Draaber og laae paa Jomf: Fjeldsteds Sopha; reed
 saa ned, ledsaget af Damerne og Ferrari, det blæste, vi havde
 stærk Søe, saa jeg nær havde dumpet da jeg skulde ombord,
 Buxerne bleve røde af Baaden; Bølge fulgte paa Bølge, nær 5
 var jeg blevet søesyg; et Par Smaafartøier vippede os forbi,
 først ved Cap Mysenum blev smult Vande; Solnedgang,
 Guld var Himlen, Havet mørkeblaat, Ischia fik et Rosen-
 skjær, der var stærkest forneden bag det mørkere Procida;
 Klokken henimod 9 – det er tre Timers Seilads – saae vi 10
 Neapel; ST Luzia saae ud, som illumineret.

Mandag 8. Varmen vælter ned, tør neppe vove mig ud.
 Maven ikke ret istand; hver Morgen især Smerte. Badet i
 Havet og følt mig vel, gik usædvanlig meget omkring i Ga- 15
 derne i Eftermiddag, to Gange ned mod Molo, den sidste
 Gang følte jeg Mathed og naaede ind i en Caffé, drak Le-
 monade, men følte mig værre og værre, Heden sprak ud af
 alle Porer, jeg havde en Trang til at kaste mig ned paa Jor-
 den, og en Angst, jeg sendte Botega efter en Vogn, der var
 to Heste, men jeg havde neppe mere end 300 Skridt, jeg bød 20
 ham een [Carlin ?], han vilde ikke, jeg blev vred og gik,
 men naaede ikke længer, end til Fleischers Port, her maatte
 jeg gaae ind til Portneren og hvile, det var meget ængsteligt.

Tirsdag 9. Med Zelmen i Søebad; besøgt Gnospelius; kjørt 25
 med Omnibus Byen igjennem ud til Casa del poveri. Zelmen
 foræret mig et Billed til Erindring om sig; igaar var han sam-
 men med en Munk, der sagde det var et Mirakkel at de
 mødtes, han havde ham hjemme og læste for ham, Arm i

16) drak] d først skrevet f

Arm gik de i Corso, Munken troede at skulde omvende ham; i Dag reiste Zelmen Klokken 1 med Herculanum til Malta for at seile til Tunis. Skrevet om Aftenen paa Historien om min Skygge.

- 5 *Onsdag 10.* Badet. Sendt Brev til *Hartmann* med Text til Ravnen, et lille Brev til Fru *Balling*. Lidt Regn, / jeg sniger mig om i smaa Toure og følte mig strax afficeret. Tordenveir! flittig paa *Biographien*; jeg besøger *Ingen*; den preussiske Minister spørger om mig, den svenske er høflig og jeg
10 kan ikke raple mig sammen og gjøre Vesit; den halve Dag ligger jeg paa *Sophaen* og bestiller intet.

- Torsdag 11* Corpus Domini. Badet; Soldaterne marsjerede til Kirken, jeg listede mig først til *Jesuitterkirken*, der var egentligt Intet, men fra denne til *St Jenaro*, hang *Silketepper*
15 paa *Balkonerne* i de smalle Gader; jeg tog en Droske og kjørte til *St Genaro*, men maatte staae af et langt Stykke derfra. Alle Folk hilste de kongelige Vogne, man saae ingen Hilsner igjen kun Kongen og Dronningen hilste, de smaa Prindsedrenge ikke; jeg kigede ind i Kirken og kjørte saa til
20 *Caffe Europa*, hvor jeg spiiste Beuf og følte mig mat og ilde, hjemme bedre. – Da *Processionen* gik i Dag, kom en *Løbsk Hest* og splittede den, *Lysene* bleve slukkede, der var en stor *Forvirring*. *Tordenvejr* og hele *Eftermiddagen* Regn, men kjøligt, jeg følte mig meget bedre, hjemme *Salami* og
25 *Parmesan*, samt *Capri Viin*; ikke bestilt det mindste i Dag. *Hollænderen* reist, jeg fik da ikke mine *Eventyr*. –

10) raple] foran er overstreget rable, som først er skrevet kr el. lign. 16) Genaro] G først skrevet J 20) Europa] foran er overstreget Itali 21) Løbsk] først skrevet Lybsk

Fredag 12. Regnskyl hele Natten; sovet til henimod Klokken 9, gik til Badehuset, hvor jeg fik Diarée og maatte hjem igjen. Det er egentligt et skidt Climat for mig mærker jeg nok, naar bliver man vant der til; Thomsen er ogsaa stærk medtaget. – Hollænderen der er Musik Directeur i Haag og hedder Verhulst, huskede dog at aflevere Eventyrene. – Mødt i Dag paa Gaden Fru Cerillo og Frøken Knudsen, de bad mig spise hos sig en Dag, fortalte at Prindsesse Pignatelli, den yngre var i Kjøbenhavn blevet forlovet med William Scholten. Iøvrigt er jeg, Gud skee Lov, mindre mat i Dag, men hedt er det, 37 Grader, og Tordenveir. Klokken 9½ i teatro fjorentini og seet La finta strega efter Walter Scotts Gui Mannering. Jeg holdt hele Stykket ud, der ikke var videre. Mek Merillies spillede noget sentimental; det var en ganske almindelig italiensk Kone, lidt sentimental. – /

Løvedag 13 Meget varmt; følte mig ret vel, gik til Caféen og til Posthuset, hvor jeg sendte Brev med Biographie til Lorck, kjørte op til Voigts og her blev jeg mat, nær var jeg ved [at] segne ned til Gaden hvor jeg kom i en Droske og var rask igjen. Indbydelse til imorgen af Cerillos, Budet forlangte Drikkepenge, og jeg var dum at give en Carlin. Ferrari raadede mig fra at drikke Viin, kun nyde Iis. – Besøg af Boesen, sladdret med Thomsen. Pompei er lige paa Nippet til at gaae over til det chinesiske med deres Tegninger, smaa Forhold under det Skjønne; og de store Decorationer; følt mig ret vel iaften. –

Søndag 14. Badet. Den Eene siger det er godt, den anden at det svækker; nu har jeg ondt i Halsen. Imorges blev jeg

14) Mek] først skrevet Mak o: Meg

vækket fortidlig, det Fæ til Camerieren kom og sagde at der var en Vexler og skulde tale med mig og saa var det til Thomsen. Jeg har ingen Glæde af længer at være her, gid de otte Dage vare omme. – Laae den meeste Dag paa So-
 5 phaen og da jeg gik ud fandt jeg mig mere vel, end ellers, jeg spiiste hos Cerillos, læste et Par Billeder og et Eventyr, Comtesse Brockdorf var der; Cerillo sang italienske Sange til Guitaren. Frøken Knudsen var ude af sig selv af Kjærlig-
 10 Italien. Kom hjem, spadserede og var usædvanlig vel! Gud være lovet.

Mandag 15 Sendt Brev til Madms: Paap og Fru von Eissendecker; givet mit OpholdsKort til Poletiet for at faae mit Pas, imorgen om otte Dage, vil Gud, er Afreise til Marseille. –
 15 Følt mig ret vel; gik om Aftenen i Carlin Theater og saae et ypperligt S sammensurium; det var hele Theater og Prøve Vrøvl; Donna Characteristika, var fortræffelig, hendes Kjæleri for Pulcinella. – En Dreng spillede ypperligt. Scenen hvor han taler Primadonnaen til, som en simpel Pige ved
 20 Theatret og hun giver ham een paa Øret: jeg spiller Prindsessen siger hun. En Soldat sad med Vifte i Theatret og viftede sig. –

Tirsdag 16. Badet, Faaet Brev fra Ørsted og hans Kone, det er trykkende hedt. Først Sangeren til Jomfru
 25 Fjeldsted. Her er en rædsom Larm i Gaderne, evigt Ringen af Køer med Klokker paa, Gjeder med mindre Klokker; en Skrigen og Skraalen og saa har jeg ligeover for Een, der øver

5) mere] først skrevet mindre 24) ∴: Gnosselius 26) Gjeder]
 Gj først skrevet Kj ; foran er overstreget Skrig

sig i Generalbas, eller stemmer Claveer for hele Byen; det er en angribende susende skrigende, sønderrivende Malstrøm for Hørelsen, Smede hamre, Vogne rulle, Drengeskribe, og Folk der tale stille om huslige Sager, synes at slaes. / Vrvøleri med Passet, som Ferrari ikke vilde lade visere for 5
Genua, da det var »at kaste Penge bort!« sagde han; Dampskibet erklærede det nødvendig, jeg ærgerlig over Ferraris Hovmester Deeltagelse. – Lidt afficeret; skrækkeligt hedt. Kjørte til Capellet St Severo, hvor der er en ypperlig Christusfigur i Marmor, med et Marmorsløer over, man synes 10
at see gennem Stenen hvert Træk. En Marmorfigur i et Fiskernæt, det skal være Førsten selv, en anden Figur, hans Gemalinde forestillet i Pudencia ogsaa med Slør. –

Onsdag 17. Gaaet til Rotschild, ventet en Time der paa Cassereren og fik Resten af mit Creditiv 300 fr Banko, jeg 15
tog 18 Napoleons i Guld; følte mig allerede mat af Heden, kjørte hjem, skrevet Brev til lille Augusta Bournonville i Paris, som jeg gav Jomf Fjeldsted, der reiser i Dag Klokken 3 med Polyphem, sagt hende Farvel og gaaet op at hvile. Maven slet, Legemet afficeret, Heden utaalelig; Bud fra den 20
preusiske Minister at spørge til mit Befindende. Det er ikke mueligt at sove lidt, for Larm; især plager Gjenboen, denne gjentagende Fingerøvelse, denne evige Spillen Scala, det er som man aandelig blev killet paa eet Sted fra Morgen til Aften. – Middag hos Voigt; den gamle Brockenhuus havde 25
vrvølet der, her skal være Colera i Neapel! jo det er en rar Historie! nu skal vi ligge i Qvarantaine! Vi spiieste overordentligt godt; bag efter læste jeg uden Anstrængelse den

15) Creditiv] derefter er overstregtet paa 26) er] først skrevet var

grimme Ælling, men havde Skræk for at læse en til, da jeg følte Kræfterne være lige til Spidsen, man bad og jeg læste den mindste, men blev meget angrebet, maatte have Ædikke at lugte til, fik Draaber og da vi gik var jeg ved at segne før
 5 vi naaede til Vognen. Thomsen holdt mig under Armen; saa snart jeg sad og kjørte var det bedre, hjemme bragte den skikkelige Mand mig Iis, sad og sladdrede med mig. – Luften tung og varm.

Torsdag den 18. Sov for aabne Altandøre, med et Lagen
 10 over mig, men det var ikke mere end netop til at taale; sov mindre rolig. – I Morges badet med Herbst. En tung Hede laae over Bjergene, det er som et nyt Luft Element at være i. – Vogt sagde igaar at det var i hans lange Tid i Neapel ikke indtruffet at det havde været saa hedt i Juni, som det
 15 er. Vi havde 26 Graders Varme. – / Middag hos den preussiske Minister. Den nye Pave er alt valgt, det er en Cardinal Feretti der ikke er gammel, og gjælder for at have Characteer. Moltke og Bergmann spiiste med, jeg blev da bedet om at komme og læse kun et eneste Eventyr, jeg undskyldte med
 20 min Mathed, men Bønnen blev lagt ind i saa mange Complimenter: De er jo selv Skyld i, man plager Dem, hvorfor har De læst *saaledes* sidst. Efter Bordet, noget mat; Moltke kjørte en Tour med mig. Klokken 6 var Prosessionen til de fire Altre; to i Toledo, et ved St Carlo, og eet paa Largo del
 25 Castello; vi traf endnu ved Largo noget af Stadsen, der blev Skudt og der var Musik. Smukt var det at see hvorledes

1) at] først skrevet en 4) lugte] først skrevet lukke 9) Torsdag] T først skrevet O 22) læst] først skrevet ladet, derefter er overstreget os det høre 24) et] først skrevet en

Balkoner og Tage vare opfyldte med Mennesker. Kjørt med Moltke over Capo di Monte; Vesuv kastede Ild, Reflexen laae hen over Vandet. –

Fredag 19 Badet; sendt Biographie til Lorck, følt mig angrebet af Skrivningen; Varmen den samme. – Jeg har en 5
brændende Fornemmelse i Enden, det foruroliger mig for Afreisens Skyld; jeg har betalt over 50 Rdlr til Dampskibet, kom jeg nu ikke bort. Tog en Vogn og kørte forbi Villa reale ud til Dronning Johannes Slot; kom hjem Klokken 9. Imorgen tager Læssøe til Sorrent. – Varmen meget mattende. 10
– Igaar var Thomsen paa Largo for i en Kirke der er i en Kjælder at finde Conradins Grav, der fandtes en Ridder hugget paa en Steen, men Ingen vidste Besked; hic jacet læste man[,] det Øvrige, det Vigtigste var kalket over. Frøken Løvmand har i Brev sagt til Fru Voigt at Jonna 15
og Henrik Stampe have havdt Bryllup. Den ringeste Biskop i Neapel har aarlig mere en Landets første Biskop i Danmark. Om Aftenen gaar een her paa Gaden med en dinglende Løgte og samler Alting op i sin Kurv. Nætterne meget mørke, Stjernerne matte; i Dag halvveis bestemt at opgive Spanien, 20
eller rette[re] vant mig til Tanken om at lade være og søge ind i Schweitz. Iaften da jeg kørte forbi Castel del ovo, saae jeg otte Blus paa Vandet, det saae ud som en Leeg af Feer. De fleste Malere give Italiens Luft, som et Stykke blaaf Klæde, de glemme de fine Overgange, Variationen fra Hori- 25
zonten til det stærke Blaalige ovenover. Claude Laurent har seet og givet Italien. Lige for mig boer en Familie, Konen er pukkelrygget og Pukkelmavet, hun sidder tynd klædt med

4) angrebet] først skrevet me 10) tager] først skrevet fa

en bred nøgen Skilling i Haaret, hendes Lommetørklæde ligger sammenlagt paa Stolen foran, der staaer Manden alvorlig forneden som et Mandfolk, foroven, ogsaa som et Mandfolk, men uden Klæder; han er meget alvorlig, / paa den tredje
 5 Balkon sidder Pigen og syer; Manden gaaer Motion fra Konen til den næste Balkon, og tilbage igjen, men hver Gang han kommer til Pigen, siger han Kis og stikker hende med Fingeren, staaer saa igjen og taler alvorlig med sin gamle pukkelmavede Kone; han tænker ikke han har en Iagttagers
 10 lige over for sig. –

Løvedag 20 Efter Badet følt mig ret vel! blevet hjemme lige til Klokken 2 og pudset med at ordne og pudse, vadsket selv et Par Sokker, strakt mig paa Sophaen naar jeg følte mig lidt angrebet; gid jeg kun var fri for at komme til Baron
 15 Brockhausen iaften; forgjæves søger jeg at finde noget at pine mig med at være glemmt til afreisen, bare jeg ikke bliver syg! Sendt mig i Foræring fra Lauria, hvem jeg kjender fra Voigt hans Slægtnings Tarantinis Digte. Paa mit Loft er malet Amoriner. – »Hvorfor har de smaa, smaa koulørte
 20 Vinger og de større lange hvide?« – »Ja, see de store Dreng, de maa nu see lidt ordenlig ud, de kommer meget omkring, de Smaae, see Moder har en Kjole paa næsten af samme Farve som deres Vinger, det er af hvad der faldt af Kjolen, Moderen har lavet deres Vinger,« »Det kan de Smaa meget
 25 godt gaae med« sagde hun, »og de holder ogsaa af det fordi det er mere broget,« men de større Amorer smilede og skottede til deres Vinger, der var af Fjer! »Gud hvor du er ble-

1) bred] først skrevet for el. lign.
 føjet over linien

1) Skilling] først skrevet Skj

21) nu] til-

vet deilig!« sagde de til Smaabrødrene. Aften hos Baron Brockhaus, prægtige oplyste Sale; ude over Balkonen et Telt Tag, Blomster opstillede, vi drak Thee her, ikke en Luftning, før Klokkeren 10, da ganske lidt. Ambassadeuren L. og Fru og Søn Grevinde Lüthien, Schwarzenberg østerisk Gesandt; Lord Rokleby, der erklærede min Skildring i Improvisatoren for den bedste over Italien; jeg læste Nattergalen og et Par Billeder; hjem Klokkeren henimod 12.

Søndag 21. Badet. Kjørt til Dampskibscontoiret, sagt 10
Farvel hos Voigts. – Blev hjemme lige til henimod tre, men
da jeg kom ud paa Gaden var Luften ikke til at aande, jeg
var strax mat og gik hjem. Udslet paa Hagen, det er ogsaa
galt jeg ikke barberer mig selv, men faaer disse ækle Bar-
beereste. Følt Hunger, fik to Æg, gik siden hen og nød lidt 15
Salat med Løg i; det er ikke til at holde ud med Støi paa
Gaden. Nu holder der en Vogn, hvor den ene Hest evig og
altid slaer mod Steenbroen, hvor det varer! hvem venter de
paa! naa endelig kjører den, det var en Dame, de Fruen-
timmer kunne heller aldrig blive færdige! Nede paa Gaden 20
[lege] Drengene vist: slaae til Potten; de have opstillet en
lang grøn Agurk og stukket Pinde i den saa den kan staae
paa Spidsen, der bindes for Øinene paa en Dreng, han ledes
fra den og gaer saa med Kasteskaftet og slaer; her hører
Taalmodighed til den Leeg / thi hvert Øieblik afbrydes den 25
ved en Vogn eller et overfyldt Æsel, det er komisk at høre
den evige Gjentakelse af den tyske Camerie[re], naar han

6) Rokleby ∴ Rokeby 21) [lege] *ms. har lægge* 27) den tyske] den først skrevet C

taler til mig: »Hr Cavaleer!« – Badehusmanden siger ogsaa Signor Cavalliere! – Oleanderne blomst[r]er ligeoverfor paa Balconen, dobbelt, som Roser.

Mandag 22. Brev Nyheder hos Thomsen, der er Sygdom
 5 ombord paa Galathea – Farvel hos Fleischer, fik der et Brev fra Faderen *Collin* og *Jonna*. Nei, hvilken Hede! Skrevet Brev til Jenny Lind om at mødes i Schweiz. Vesit hos Cerillos og Moltke. Middag hos Baron Brockhausen, hvor Grevinde Lüthien spiste, hun boer egentlig paa Rygen; iaften tager hun til Castelamare. – Pakket ind. Thomsen meget angrebet af Varmen. –

Tirsdag 23. Iaftes fik jeg den Idee at det var Klokken 4 Morgens Skibet gik, det plagede mig saa at jeg sov slet hele Natten. Den Phantasie er ogsaa til stor Uleilighed. Badet.
 15 Sendt Brev til Jenny Lind. Kjøbt den nye Pave Leo IX^{des} Portræt (for 1 Carlin) der allerede i Dag er hængt ud. Klokken halv tre tog jeg alt ombord; da jeg var kommet i Baaden, sagde den ene Roerkarl, da jeg spurgte om Prisen 6 Carlin, jeg vilde ikke og forlangte Tarif: den har de i Roma,
 20 men ikke i Neapel! sagde han storsnudet; han vilde kaste mit Tøi i Land, der var ingen Vogn, ingen Faquin! Soldaterne havde hver faaet 1 Carlin, nu skulde jeg altsaa betale noget lignende ved det andet Sted jeg gik ud, jeg bestemte mig altsaa til at blive, men forlangte at vide hans Navn, »hvorfor?« sagde han. Det var en uforskammet Karl, en yngre
 25 han havde med kunde jeg see grine indvendig. – Da jeg kom ombord var han næsten stillende sig i Veien før jeg kom op,

15) Leo ☉: Pius 19) Carlin] *først skrevet Frank* 19) forlangte] *foran er overstreget* han vilde

»der er mange Pasagerer i Dag, det benytte vi!« sagde han; jeg var saa vred jeg dirrede, og gav ham Pengene, jeg Fæhoved. Gik derude og ventede i 3 af 4 Timer, vi kom først Afsted Klokken efter 5; det var ret godt Veir, jeg spiieste meget godt og nede i Kahytten, da Dineen var endt var vi Procida forbi og saa Ischia for os! Jeg sov ret ordentligt om Natten, Søen lidt bevæget. 5

Onsdag 24 Kom om Morgenens til Civitta vechhia hvor jeg ikke gik i Land; der lugtede ækelt paa Skibet; i Land lød Skud til Ære for den nye Pave; Søen tog til i Bevægelse. Vi 10 havde ombord Prindsen af Baden og Duglas gift med hans Søster, en Prinds Witgenstein, en Mængde en/gelske Familier; ved vort Frokostbord paa første Plads sad een; da Mand og Kone gik bort lode de deres Tjenestefolk, to Jomfruer tage deres Plads; Kunovski blev rasende vred derover 15 quel Impertinenz! sagde han høit og talte derom, den ene gik fra Bordet, den anden sagde, hun hørte til første Plads! det gjorde mig ondt for de to, da det jo var Herskabet der var Skyld deri; jeg havde bemærket en Mand alt igaar læse 20 tysk, tilsidst talte vi sammen, han sagde han var Svoger til Hofjægermester Brun i Kjøbenhavn, tilsidst kom det ud, at det var en preusisk Godsbesidder, der som Officeer havde giftet en Datter af Fru Bügel, han hedt Kunovski, altid citerede han for mig Ingemanns »Herlige Hav, ved din svulmende Barm har jeg hjemme!« – Veiret var slet, Søen gik 25 stærk! – Hele Dækket var, som en Vogn Remise, Vogn ved

5) endt] e først skrevet f 9) der] først skrevet det 9) lugtede] først skrevet
 luktede 21) Hofjægermester] først skrevet Brun 23) citerede] c først skre-
 vet g 25) Veiret] først skrevet Det

Vogn, under disse blev redt Seng og jeg sov der; eller rettere laae, og var skrækkelig søesyg, rundt om søe syge Folk, alt i morges før vi kom til Cevitta-Vecchia var jeg eengang lidt, men hvorledes var det ikke nu; jeg saae op paa de blinkende
5 Stjerner, det var Nat 6 Timer.

Torsdag 25. Imorgenstunden kom vi til *Livorno*, steeg i Land og tog ind i *Albergo del Switzero*, hvor der saae fattigt ud; jeg fik en daarlig *Boullion*, lidt *Kjød* og *Radicer*, samt en ret god *Viin*, sov lidt og besøgte *Dalgas*, der var ikke
10 videre ivrig i at gjøre noget for mig! – Jeg saae et *Par Kirker*, fik *Tilbud* om *Fruentimmer*, det ene efter det andet! det var ogsaa noget her! – tog tidlig ud ombord; vi seilede *Klokken 5* og *Veiret* blev værre og værre, *Vinden* peeb i *Tougværket*, *Søen* slog *Skibet* altid paa *Siden*, det gik næsten halv
15 over to tre *Gange* og da lidt frem ad igjen, det var en *Vaklen*, *Vognene* jeg laae under knagede, jeg ventede at de vilde styrte over mig; en *Mand* fik sin *Kone* ud fra een af *Vognene* da han sagde at det gik galt. Jeg troede ikke *Skibet* kunde holde de *Stød* ud, overalt knagede det; og *Kunovski*, der
20 ikke blev syg declamerede i *Spøg*: herlige *Hav!* jeg var ikke søesyg hele *Natten* men lidende! jeg tænkte paa *Døden!* *Sveden* sprak ud af alle / *Porer*, jeg følte en *Hede!* – Der kom ingen *Søvn*, det var mørk *Nat*, *Søen* slog over *Skibet* fra *Siden* af og naar det næsten syntes at gaae overende, hørtes
25 en *Jamren* fra nogle *Qvinder*. – Imorgenstunden sov jeg af *Mathed* over en halv *Time*. – *Reisen* der kun skulde være *8 Timer* blev *10*;

7) tog] først skrevet sa
overstreget v

10) ivrig] først skrevet af Ivrig

27) 10;] derefter er

Fredag 26. Vi laae i Genovas Havn; efter lang Venten kom vi i Land; jeg tog strax en Leietjener og gik til vor Consul *Morellet*, for at faae ham til at arangere mit Creditiv og mit Pas; det var Klokken 7 om Morgen, jeg maatte vente, endelig kom han; jeg sagde ham mit Ønske, da jeg 5 saa kunde blive i Genua og derfra over Land reise til Schweitz, han kjendte ikke mig, sagde nok, han havde hørt mit Navn, kjendte ikke til Broberg, sagde at neppe nogen Kjøbmand i Genua gav Penge paa det; mat og lidende brød jeg op og besluttede Søetouren; tog en Vogn og kjørte om 10 og saa en Deel Kirker, ak det var ogsaa en Seen, naar man er halv død. – Spiist Frokost i Hotellet, det var det bedste; jeg leed af en sælsom Angest; tog ombord og Klokken 3 seilede vi. – Veiret var blevet godt, Søen roligere, vi spiiuste paa Dækket; jeg lod min Seng lave heroppe; den sardinske 15 Kyst bestandig tæt ved; hvilke Bjerge, By tæt ved By, Søen blev mere og mere rolig, mit Hjerte var taknemligt derfor; jeg sov særdeles godt hele Natten indsvøbt i min Kappe paa Dækket. – En Mand fra Gibraltar, sang altid og slet.

Løverdags 27; Det var lidt mere bevæget Sæ da jeg vaagne- 20 nede, men jeg var herlig styrket; drak nu Boullon; den franske Kyst laae foran os; vi kom forbi Havnen til Tulon, jeg saae mange Skibe deroppe; vi havde en grevelig Familie fra Milano med, Datteren ung og blomstrende; der var en ret instrueret Mand fra Boulogne jeg talte med. I Genua havde 25 de fleste Reisende forladt os; jeg havde Dagen forud gjort Bekjendtskab med Douglas, han kjendte af dansk Litteratur,

1) Fredag] først skrevet Onsdag
skrevet Klok

11) man] først skrevet er

20) Det] først

Improvisatoren, sagde det var et berømt Værk, jeg sagde jeg var Forfatteren og / og han bukkede sig dybt greb min Haand; igaarmorges talte Prindsen af Baden til mig, dog uden vi sagde hinanden hvem vi vare, men vi vidste det. –

5 Klokken 9 omtrent laae vi uden for Marseille, vort Tøi blev ført til Dogane, vi havde Lov at gaae i Land, her var ikke alt det Pas Vrøvl, som i Italien. Tog ind i Hotel des Empereurs, det første, det vil nok koste! Søgte hen til Sieweking hvor jeg traf Sønnen, jeg var meget mat og angrebet. Brev

10 fra Arvestorhertugen af Weimar. Sandselig i Blodet, brændende, lidende af den Slags + sov tidlig.

Søndag 28. Søgt og fundet Frisch (Maison Folsch, Consul de Suede – Rue Silvabelle N° 39) – maatte kjøre hjem. Besøg senere af ham; han lagde Reiseplan for mig over Land

15 til Barcelone, jeg bestemte mig dertil. Ikke ret rask. Ole Bull kommer her i Morgen. Gik til Theatret, vendte om, gik igjen, mine Fødder, som et veklende Siv, tilsidst samlede jeg mig og kom i Theatret, første Rang; jeg saae Italienerinden i Algier, et underligt Stykke, Musikken tiltalte mig heller ikke,

20 Alizard, den berømte Basist var Pasch[a]en; derefter første Act af Norma, hvor han var Faderen og Rossi-Caccia gav Norma, hun sang med megen Skole, havde efectfuld Jenny Linds lange udholdende Toner, som udspundne Maane-straalere, men hun gjorde Grimasser og saae da styk, markeret

25 ud. Hjem 11½, sandselig Lyster, evig og altid +. Det er utaaelig. –

3) igaarmorges] gaar tilføjet over linien 4) uden vi] vi først skrevet at 4) vidste] foran er overstreget fik det 7) Empereurs] først skrevet Ce 19) mig] tilføjet over linien 21) Caccia] foran er overstreget Cacchia

Mandag 29. – Sendt Brev til Faderen Collin og til Lorck i Leipzig; arangeret mine Sager til Reise imorgen tidlig til Nismes. – Givet den preusiske Consul mit Creditiv, lidt urolig da jeg intet Beviis har derfor. – Uorden i Hotellet med at besørge mit Pas, en ubehagelig Leietjener, jeg maatte selv paa Poletiet, der fik jeg et nyt Pas, vor Consul, som besøgte mig, sagde at dette var noget ganske nyt, han ikke kjendte og / gik med i Poletiet, ja det var for Spaniens Skyld; spadseret til Havnen med Fritsch; ikke i Humeur med Reisen til Spanien; kom hjem og fandt ved Table d hote *Ole Bull*, der sagde mig at jeg i Amerika havde mange Venner, man havde spurgt ham meget om mig, min Spillemand f Ex var i godtkjøbs Udgave spredt mellem tusinder, han havde selv havdt flere Exemplarer, som han havde givet bort. Fortalte om Stepper og Niagara, om Bølgerne paa Verdenshavet, der steege een bag efter en anden i det Skibet var i Flugt og ligesom tittede over hinanden for at see og rulle ligegyldig hen over Skibet; (»ikke andet!« tænkte de nok) jeg sad med ham paa hans Værelse hvor vi drak Kaffe; hans Secretair bragte ham en Mængde franske Blade hvori han roestes; han fortalte Partisag i Amerika mod Vieuxtemps og ham. – Nu gaaer Ole til Algier.

Tirsdag 30 Iaftes efter at jeg var kommet i Seng, lød Serenade udenfor; det var for Ole Bull; det var en Samling af Sangere; der blev givet flere Chor, eller fiirstemmige Sange; en stor Skare fyldte den brede Gade foran; imorges vaagnede jeg tidlig fik paa 3 Dage en Regning paa 30 Frank,

13) Udgave] *først skrevet* Udkøb 21) Partisag] *først skrevet* Eri 21) mod] *kan også læses* med

tog afsted og ventet over en Time paa Gaden; (et Huus har til Skildt Kong René) der var ganske smukt om Marseilles; vi kom forbi blomstrende Granatbuske; efter en flere Timers Tour bleve vi alle indskibede paa et Trækskib, der gik paa

5 Canal de Bous; det var meget eensformigt og kjedeligt, jeg leed af en frygtelig Pas Angest, en febril Udtænken af hvad der kunde møde, det er dumt og sygelig. Ombord spiiste vi; Klokken 6 kom vi til Arles, der saae ud, som en italiensk By; Fruentimmer[ne] saae godt ud og havde et Slags Baand,

10 fiffigt bundet om Hovedet; en Soldat og en ung Matros vare med i Diligensen, Provindse minder om Danmark, fladt og frodigt, Kornmarker og Hække. Klokken 10 om Aftenen først kom vi til Nismes, der saae livlig ud, med sin belyste Boulevard og den Mængde skrigende Conducteurer, der

15 omringede os; – / tog efter Fritschs Raad ind i Hotel de Luxembourg, hvor der var en brillant Indgang, men jeg syntes mindre om Værelserne.

Juli

20 *Onsdag 1 Juli.* Gaaet hen til Bageren *Reboul*, jeg kom ind i Bageriet, en Mand der stod og arbeidet med Brødet, sagde han var *Reboul*, han havde et opvakt Ansigt, der gik venlige Træk over Ansigtet da jeg sagde mit Navn, at det var mig *Marmier* havde oversat i *Chanson de Nord*; jeg sagde jeg blev i Nismes for at besøge ham og han bad mig

11) fladt] først skrevet flatt
overstreget b

23) mig] tilføjet over linien

24) for] derefter er

til sig Klokken 2 i Dag. Gik til Amphietheatret der ligger inde i Byen og [er] i Omfang særdeles stort, Høide derimod langt ringere, end Collosseum. – Indeni var opreist et Fjællebods Theater med Lærreds Couliser & – En Soldat og hans Kone boe i Amphitheatret og ere Guider. Gik hen i Domkirken, der har et gam[melt] Basrelief i Fronten; indenfor ikke videre. Søgte Dianatemplet, men begyndte at føle mig ængstelig og vendte om. Klokken 3 gik jeg til Reboul han var ovenover Bageriet, i sit Værelse, han var ikke endnu klædt paa. I Værelset var et stort Bogskab med Litteratur, jeg saae fransk Oversættelse af Sophokles; paa Væggen hang to Billeder af hans Digt: det døende Barn, Englen alvorlig, Moder[en] som sovet ind af at vaage i Smerte, et andet var Oliemaleri, der svævede Engelen bort med Barnet medens Moderen laae over Vuggen. – Paa Væggen hang hans egen Portræt Basrelief af David; han sagde at han havde læst mit Navn i Revue de Monde; spurgte hvad jeg havde seet heri Byen; sagde han havde saa stor Lyst at besøge Norden. Han skrev et Par Ord til mit Album, trykkede et Par Gange fast min Haand. – Jeg syntes hele Bager-Haandteringen her var en Maskerade. – Jeg gik nu til Maison quarrée, der seer ganske ud, som eet af de græske Templer, de[t] ligger ligeud for Theatret, der er stort og i sin Facade minder om Børsen i Paris; gik til Dianatemplet der ligger inde i en Have med Fontaine; udenfor Templet var en Slags Forfrisknings Huus.

2) [er] *ms. har, overstreget*, er vist 2) særdeles] *først skrevet* heni 6) et] *tilføjet over linien, derunder er overstreget* nogle 6) gam[melt] *ms. har gamle*
 10) stort] *tilføjet over linien* 13) af] *foran er overstreget* cf 16) læst] *derefter er overstreget* af mig 18) sagde] *foran er overstreget* spurg 21) Jeg] *først skrevet*
 Een 22) de[t] *ms. har* der

– Ruinen, som / alle de her i Nismes godt bevaret; Solen
brænder, Blæsten er kold. – Jeg er i Provence, Troubadou-
rernes Land, og føler mig her saa forladt; det er mig som en
Slags Trøst at det blæser meget stormende ude, det trøster
5 dog at jeg ikke er gaaet Sø-Veien til Barzelone, just imorges
er Skibet seilet fra Marseille. Efter Bordet læst i Ingeborgs
Brev (et gammelt) og leet saa det klukkede i mig! den søde
Ingeborg! her er jo meget interessante Ting i Nismes, ro-
merske Ruiner, men, un-
10 ter uns, Ruiner og Antiquiteter ere
gode nok, men man trænger ogsaa til lidt Munterhed, og
egentligt er det slet ikke muntert, at see op ad saadan en
gammel Muur, mutters ene ude i Verden, hvor man kan
døe og begraves, medens dem man holder af troer man rei-
ser lystig omkring. – Spadseret, Luften var deilig frisk. »Vous
15 est trompez!« kom en Garcon ud fra en Caffé og sagde til
mig, jeg havde imorges givet ham en 5 Franks at vexle og
var gaaet bort i det han blev da længe borte og jeg glemte
det! jeg gav ham et Par Sous for hans Ærlighed, det er fri
Reise til Montpellier! deiligt kjøligt om Aftenen; i Seng
20 halv 10.

Torsdag 2 Juli Oppe Klokken 5; drak Kaffe i en lille
Caffé, hvor en Reisende laae og sov paa et Bord; Hovedet
paa Natsækken; kjørt paa Jernbane fra Nismes til Mont-
pellier fra 7 til 9; frugtbar Egn, Viin og Olietræer. Mont-
25 pellier gjorde intet behageligt Indtryk paa mig, smaae Huse,
Sol i Gaderne; jeg blev her barberet; 1½ Time efter gik
Toget igjen og jeg var Klokken 11½ i *Cette*, vi kjørt langs

10) men] derefter er overstreget Hj
først skrevet at

11) see] foran er overstreget sta

11) ad]

Havet, der saae ud som i Nærheden af Kjøge; tog ind i Le souché; gik strax til til Madam *Casalis* der talte dansk og hvor der saae formuende ud, der var en kjøbenhavnsk Jomfru *Lange*? – Tjeneren førte mig hen til *Le Cercle* hvor jeg traf Hr: *Casalis*, der ikke videre behagede mig! gik til den danske Consul *Jansen*, en ung Mand sagde han havde Fremmede kunde ikke modtage, jeg sagde jeg var dansk og Jansen kom og da han hørte hvem jeg var tog han hjerteligt mod mig, talte Dansk, indbød mig til en Spadseretour, da han maatte ud, med sine Fremmede, jeg afslog det og tog mod Indbydelse til imorgen Middag; den unge Mand, talte jeg lidt Fransk med, og han svarede paa Dansk, det var Jansens Broder. Spadseret til Moloen, det aabne Hav, blikstille! der var store Steenbrud og et Gaskogeri! gik Klokken 7 til *Cazalis* og fandt hos ham nu den hjerteligste Modtagelse, en god *Dinée*, Champagne; han tilbød mig Breve til Perpignan og Vernet, ja selv Penge om sligt behøvedes; vi sad paa Balkonen i den varme Aftenluft, han ledsagede mig hjem; jeg fik med les trois Mousquetaire. Jeg saae, som et Stjernesked forbi Maanen.

Fredag 3 Juli. Pas Angest, en underlig nerveus Stemning, gik med Jansen paa Maireriet, hvor den næst øverste sagde at med de Feil der var i mit franske Pas fra Marseille; (fransk Pas og jeg 23 Aar) kunde jeg udsættes for at aresteres; Lange gik til Mairen selv der var en meget fiin Mand, han tog det gamle Pas og udstedte et nyt til Perpignan; da jeg hjemme laae paa Sengen for at udhvile mig troede jeg at finde en

4) til] først skrevet le Ce 17) vi] foran er overstreget ha 21) nerveus] derefter er overstreget i linieudgang Stem 24) Lange o: Jansen 27) mig] derefter er overstreget syn

Feil i det ny Pas, vi opdagede da strax Navnet galt skrevet, jeg løb afsted igjen til Jansen men mødte paa Veien Mairén, der ærklærede det rigtigt! – Til Middag før alt dette var jeg hos Jansen, hvor der var en ung norsk Søecapitain, der havde
 5 for min Skyld ønsket at være der med, han havde flere af mine Skrifter ombord; han var lidt talende! – Fruen i Huset gjorde Undskyldning for mig at han var der, men at han ønskede det saa meget; jeg trykkede saa hjerteligt hans Hænder, som jeg kunde. Om Aftenen skulde jeg i Theatret samles med Cazalis,
 10 men jeg var træt og angrebet og gik til Sengs! –

Løverdags 4 Juli Oppe Klokken 5, Omnibus, kom først afsted henimod 7; jeg kom paa Dampskib og vi gik over en stor Søe der strækker sig om Bjerget bag Cette og vrimlede af Meduser; nu kom vi til Canalen, der fik vi Plads i et
 15 daarligt Trækfartøi, Solen brændte, der var overfyldt og evigt det samme, grønne Aleer langs Vandet; flere Sluser løftede os! – Ved Bezier forlod jeg Trækbaaden, og kom i Omnibus der førte mig op til Byen; en ung Mand jeg troede var fransk var en Würtemberger *Eben* der kom fra Lau-
 20 sanne hvor han havde været flere Aar; vi spiste daarlig oppe i Bezier, saae Monumentet for som har bygget Canalen; i en slet Vogn, med rigtigt »Folket« kjørte vi i Solhede til Narbonne, kom ind i et slet Vertshuus, kunde ikke faae Plads samme Aften med Diligensen, maatte blive,
 25 en Gendarme anholdt mig paa Gaden spurgte om jeg var Officeer, forlangte mit Pas. / Sov i Værelse med Hr Eben, der ugeneert lagde sig splitnøgen paa sin Seng. –

2) Mairén] *rettet* 6) lidt o: lidet 16) evigt] *først skrevet et* 21)
 o: Paul Riquet

Søndag 5. Med Diligensen (Coupe) til Perpignan, Damer i Vognen, som friserede sig, smurte sig med Pomade. – Perpignan Festning, her bleve Passene strax tagne, jeg fløttede ind i Hotel d'Europe hos Mad Charrasana, her var meget godt. Jeg gik til en Barbeer, der viiste mig sit Bibliothek, fortalte Marmier nyelig havde været her; en Procession af velklædte Mænd gik forbi; det er for at hilse paa Arago, som er her! han boede ogsaa i samme Hotel som jeg; om Aften brusede Larmen i den smalle Gade; bon soir! lød det og nu sang man en smuk Melodie, Solo med Chor! Arago kom ud og holdt Tale. – Det var mig nerveust angribende. – Folkets Stemme i godt Humeur er, som stille men dybt Hav, i Oprør [maa] det være Bølge paa Bølge. – Det er den 3^{die} Serenade jeg har været Vidne til. Jenny Lind, Ole Bull og Arago.

Mandag 6 Sov slet, føler mig angrebet; læst i Caffeen at der er Uroligheder i Barcelone; bestemt at gaae til Vernet. Syg, aareladt – bedre. – Hævet 200 Frank hos min Banquier; besøgt Domkirken, den er stor og har brogede Ruder, mange Altre, Christus underligt klædt paa; et Marmormonument med en Biskop. – Spadseret paa den store Promenade, hvor der er Aleer af Platantræer. Klokkeren 9 blev Tøiet afhentet, Klokkeren 10 en ryglænds Plads i l'Enterieur (3 Frank).

Tirsdag 7 Faret i Natten afsted mod Bjergene, det blev ganske koldt; Klokkeren 4 om Morgenen kom vi til Prades, her kom en Gensdarme og spurgte om Pas; jeg maatte vente længe til jeg fik en Vogn (10 Frank) og kjørte nu ind i

11) Folkets] først skrevet Folket er 13) [maa] ms. har mod 21) Biskop] først skrevet Biskob 26) Gensdarme] først skrevet Gend

Bjergene, en gammel Festning laae italiensk opad Bjergene
 men med røde Tage, kom til Vernet og tog ind i Etablise-
 mentet hos Kommandant Coudere; han og hans tykke Ma-
 dam tog mod mig, sagde her var alt en Dansk, ved Siden
 5 af ham fik jeg Værelse; det var en Schlesviger; vi
 spiiiste ved Table d'hote Klokken 10; en Soldat barberede
 mig; evigt suser og bruser Vandet udenfor; der er en Musik,
 et Liv deri! Luften høist forfriskende; spadseret lidt med
 og skrevet Breve. Taget et Bad, *Amélie* (det sva-
 10 geste) lagde mig paa Sophaen en halv Time og frøs, gik
 derpaa ud; det er et ganske egent Tairent her ved Vernet,
 Byen selv har ganske bulgarisk Character, der mangler /
 kun Minariterne; den er meget lille, ligger Therasse formig,
 og smudsig bruun, Tagene mørke røde og aabne Træluger
 15 overalt istedetfor Vinduer, jeg saae kun to ordenlige Vinduer
 i hele Byen, man seer ellers ind i den mørke aabne Luge;
 øverst en ussel Kirke, med to smaae aflange Huller, som
 Vinduer og tætved et halvnedstyrtet Taarn; Byen hæver sig
 over et Lag af Viinløv, og Kastanier; her er ved hvert hun-
 20 dredrede Skridt en mærkelig Forandring, det er som de meest
 forskjellige Naturer var kastet mellem hinanden; paa eet
 Punkt seer man over Viinhaver, Kornmarker paa Bjerget
 og over disse igjen grønne Enge, paa et andet Punkt er der
 kun de nøgne metalagtige Bjerge, med underlige fremsprin-
 25 gende Steenblokke, nogle smalle og lange, som sønderbrutte
 Søiler eller Statuer, andre Steder er der smaa Enge med

5) 3: Clausen-Schütz 23) disse] *derefter er overstreget grø* 24) me-
 talagtige] *derefter er overstreget B, først skrevet S* 25) sønderbrutte] *derefter er*
overstreget Kap 26) eller] *derefter er overstreget halv*

Popler og vilde Krusemynter, saa ægte dansk at man skulde troe at man havde skaaret det ud af Sjællands Sider; man gaaer nogle Skridt om en Klippe og Cypresser og Figen skyde frem imellem Viinløvet. – Overalt sladdrer Vandet, overalt seer man Flodnymphen, som har tusinde Ting at fortælle. 5
Efter Middags Bordet spadseret med flere Badegjæster gennem den lille By. Den berømte franske Maler var med. Træt kom jeg til Sengs Klokken 9.

Onsdag 8. Oppe Klokken 7, spadseret Bjergveien, Solen brænder i Dag; nogle Bjerger see skarpe ud, som havde de 10
Tænder, bag Byen er Bjerget afrundet, som var Havet gaaet over det og havde borttaget hver Ujevnhed. Her er egentlig en ydre Bjergmuur, steil og nøgen, derpaa en lavere, der som man draperer med Tepper, synes draperet med Prøver af 15
dansk Natur, Kornmarker, Enge med Høe, grønne Plainer, Fuglene synge idelig i Dalen; klattret op paa Bjergsiden, sidet midt i den brusende Strøm. – Efter Bordet meget træt, fortsat min Brevskrivning. /

Torsdag 9. Sendt Brev til Arvestorhertugen af Veimar og til Ingeborg, Faderen, Jonna, Louise og Fru Balling i eet. 20
Følt mig meget nerveus ved Frokostbordet var ved at segne om; bestemte mig dog til en Tour til Esels, vi rede gennem Vernet, Dalen deilig Solbelyst, men hedt, altfor hedt, vi reed gennem Cornelia ned til et smukt lille Huus, hvor der boede en Dame med sin Datter, der malede, Talent havde 25
hun, men vor franske Maler roste hende formeget, Portrætterne hun havde gjort var som Overdrivelser af Gärtners

3) Figen] først skrevet vi 7) 3: Adrien Dauzatz 13) der] foran er overstreget fuld

ængstelig Liig Portrætter. Mit Æsel vilde springe paa et andet, der blev sparket, jeg slap det og det løb; jeg tænkte aldrig at faae det og at skulde betale hele Dyret, jeg gik et langt Stykke forgjæves efter det, da kom en Kone og bragte
 5 det. I Cornelia saae vi Kirken der er opført i en smuk Stiil, havde Udhugninger om Vinduerne, der var for koldt derinde til at gaee omkring. Vi tog ind i et skrækkeligt Verts-
 huus, hvor Væggene vare malet af Støv og Tid, Gulvet
 10 transperant; 6 Svalereder vare inde i Stuen; der hang slette
 og over det ene hang et Stykke fedt Kjød med Haar paa, det brugtes hver Morgen til at pudse Støvlerne med, vi fik Brændeviin og Vand; reed i Solheden hjem til Etablissementet. – Kravlet efter Bordet op paa Bjerget.

15 *Fredag 10* Gaet til Flekken og set op til St Martin; skrevet paa Biographien; kravlet om paa Bjergene: den lange smalle Dal bugter sig mellem Bjergene, den synes en Flod af Træer mellem de udbrændte rødlige Klipper; Skrevet for Schütz-Clausen en Sang til Maleren Dau . . .
 20 hvis Geburtsdag det er paa Onsdag. – Føler mig ikke ret i mit Es, er ikke i Humeur; graae Skyer hænge over Bjergene. Gik op i den lille Kirke i Vernet og knælede foran Altret! Gud din Villie skee med mig bad jeg. Byen er som reist af Brosteen, smalle Gyder, man seer ind i / smudsige Hul-
 25 ler; Menneskene stykke, Børnene see ud som Dverge. – En Bissekrammer havde under Træet midt paa Pladsen udbredt sine Varer, Tørklæder og Bøger. – Spadseret mellem Bjergene. –

g) 6 Svalereder Stuen] *indskudt mellem linierne 10 og 11* 9) Dau. :
 Dauzatz

Løvedag 11 Gaet til Byen *Castel*; senere efter Frokostbordet kjørt i Kommandantens gamle Karosse hvor vi vare fem inden i, een bag paa og een hos Kudskene; nogle reed og saaledes kom vi til Fortet *Villefranke*, der har en ganske 5
næt lille halvmaurisk bygget Kirke; ordenlige Gader, et ret anstændigt Hotel; i flere Huse var smukke ma[u]riske Vin-
duer af Marmor! – Rendestenen der havde almindelig
Bredde vadskede de i. Ind i Spanien kommer man ogsaa af
denne Vei over *Olette*. – Jeg kommer ei til *Valenzia*, ei en-
gang til *Barzelone* denne Gang. – Fra Festningen gaaer gjen- 10
nem Klippen en muret Gang gennem en stor Grotte, hvor-
fra man kan komme ud til den anden Side. – Øverst oppe
ligger Castellet. I *Cassematten* Fængsel for tre Damer i *Louis*
XIV Tid. – Kjedeligt Selskab egentligt; finder mig slet ikke
hyggeligt hos disse Franske. – 15

Søndag 12 Spadseret til *Castel*; faaet et Bygkorn paa Øiet; skrevet i *Doctorens Album*; varmt Solskin; Kamp med mig selv om at reise til *Barcelone*. *Schütz* raader fra og siger det er at see af *Spanien*, som om jeg reiste til *Nicæe* og der vilde 20
kjende *Italien*. Kamp med mig selv. – En spansk Familie
kommet her. Varmen meget stor i *Barcelone*.

Mandag 13. Efter Frokost reist med *Mad*: og hendes Søn *Felix* til *Prades*, de *Andre* vilde følge med men bleve trætte og holdt ved *Villa franke*; *Schütz* reed med *Corally* og jeg fik ikke sagt ham Farvel! – Fik en *B[l]yants-* 25
Tegning, forestillende *Vernet af Dosats*; vi kom lige i det
Diligensen skulde afsted, men *Tøiet* der var baaret af *Esel*

7) Marmor] *M* først skrevet *St* 8) Ind i] tilføjet i venstre margen 12) man]
m først skrevet *d* 19) *Nicæe* ∴ *Nice*

maatte der endnu ventes paa; to Gange bleve vi spurgte om Pas! kom Klokk[en] 5½ til Perpignan.

Tirsdag 14. En søvnløs Nat, Sengen slet, stukket grueligt af Myg og Fluier. Hele Aftenen igaar Musik uden for paa
 5 Promenaden. – Gik [til] Poletiet og fik mit Pas istand; fik derpaa 1180 Frank i rede Penge; meget angrebet af Heden, slet Humeur fordi jeg opgiver Spanien, ærgerlig. Skrevet Brev til Geheime-Etatsraad Adler. Spadseret paa Promenaden. / I Kirken her er to Altere, der see ganske spanske ud;
 10 Madonna med Barnet i Guld, men rødtoghvidt Ansigt; hele Alteret Guld og Sølv. Paa et Billed, som forestillede Daaben stod en Stork og drak af Vandet; Efter Bordet hentedes mit Tøi og Klokken 10 rullede vi afsted, det var en ækel Plads bag i med to smudsige Karle og en Kone, uden for Byen
 15 fik Conducteuren hende oven paa Vognen og en ung halv-drukken Matros kom ind; det var høist sjofelt Selskab, de trak Støvler af og sad med bare Been, smudsige, stinkende Skjorter havde de paa, Støvet foer ind i Vognen, det var en Qval; i smaa Byerne spurgtes efter Pas. –

Onsdag 15; i Morges Klokken 4 passerede vi Narbonne, fik hverken vaadt eller tørt og kom træt til *Beziers*, spieste her en Frokost og gik saa hen i Domkirken, der er rummelig, en Mængde smaa Drengene knælede og nogle unge Geistlige holdte Orden. Udenfor smuk Udsigt over Dalen til Pyrenæerne. Klokken 11 skulde Trækbaaden komme fra Toulouse, jeg ventede der nede, drak Øl i et lille Opholdelses Huus; der var næsten ikke Skygge under de smaa Træer,
 25 maatte vente til Klokken 12½; jeg var næsten afmægtig,

22) Frokost] *foran er overstreget* god

og nu var der ingen til at bære min Kuffert ombord, jeg maatte selv; Skibet var overfyldt, uden Rækværk, jeg var nær ved at segne om, Solen djævelsk, ingen Luftning; det var en lang gruelig Tour, jeg var eengang nær ved at besvime (ogsaa i Diligensen havde jeg i Nat denne Fornem- 5
melse) Jeg var glad ved ikke at være reist til Barzelone. – Propfuldt i Skibet var der, som en Noas Ark, Side ved Side sad vi og uden paa, som Fluer paa en Sukkerkop, den lille Trappe op og Been hang ned fra alle Sider, det luftede gjen- 10
nem et lille Vindue, men snart kom et Menneske her og satte sig udenfra ind i det med hele Bagdelen; en syg Kone fra anden Plads blev baaret ind og lagt paa Gulvet hos os for at faae Luft. Og saa var der en utaaelig vittig Mand, godt klædt, men bestemt en Skrædder, som skulde sige altid 15
noget klogt! og saa skreeg de paa *Marie*, det var en almindelig kjedelig ung Pige af HaandværksKlasse. – Tilsidst røg de Tobak; en Drik Vand kunde man ikke faae, jeg var yderst trængende. – Klokken 5½ naaede vi først Dampskibet hvor der blev lidt bedere Plads, kjøligere, men ikke Vand at 20
drikke, for 2 Sous / fik jeg en Slurk, lunket Vand af en Dunk. Jeg var meget angrebet da vi kom i Land. Jeg sagde at jeg vilde til Mad: Goudard, ja det er den Omnibus, behag, sagde en Kone, som læssede paa. Vi kjører til Jernbanen, sagde en Mand, men Konen forsikkrede mig vi holdt ved Mad: Goudard, men Løgn blev det; jeg maatte kjøre 25
med ud til Jernbanen, lynende gal var jeg, skjændte, som jeg kunde, da jeg kom til Mad: Goudard var alt optaget, dog

5) i Nat] *først skrevet* igaar 9) luftede] *først skrevet* luffete 19) bedere] *først skrevet* bedet 24) vi] *først skrevet* ved

et Værelse paa første Sal fik jeg – Du gode Gud, det var kun med Dør ud til en Gaard lige over Kjøkkenet, hvor Mad Luften var den eneste Luft, der var en Alkove, Muggen og kvalm, jeg blev nerveus heftig, kunde græde og prygle Folk;

5 jeg var første Gang, jeg veed et ret heftigt Barn, ganske et iriteret Barn; Kelneren meget omhyggelig; jeg fik tilsidst den store Spisesal, hvor de redte til mig; jeg sad Halv nøgen paa Balkonen og lod mig blæse igjennem.

Torsdag 16 Fra i Aftes Klokken 9 til i Dag 7½ sovet.

10 Spiist deilige Østers og drukkert rinskviin, sovet igjen; bedt til Middag hos Jansen Klokken 7, men først 8 kom vi til Bords; der var skrækkeligt varmt, den franske Conversation gjorde hedere og da jeg kom ned i Forstuen hvor vi skulde spise Iis, var jeg ganske daarlig, Jansen fulgte mig hjem og

15 jeg fik min Mathed paa Veien. Hele Dagen Diaréh. – Jansen har en 14 Aars Datter, en ret net Pige, som opdrages i Kloster, hun var til Bords, saae hendes lille Have og Kattekillinger. Jansen fortalte at Madms Sontag o: Grevinde Rossi[s] Bedstemoder havde været Horevertinde, og denne gamle Ruf-

20 ferske gav Mad: Sontag i sin Glands en *Serenade*; hun maa have elsket denne gamle Bedstemoder. Generaler og fornemme Folk stode uden for med for at høre. – /

Fredag 17 – Ikke ret rask da jeg sagde Farvel til Jansen, tog et varmt Bad og følte mig bedre. Badehuset nydeligt

25 rundt om en lille Have med Springvand. – Hanerne vare Svanehalse med Hoveder. Frokost hos *Casalis* der vare høist elskelige mod mig, lovede at skrive i Sønnens Stambog, læst i Avisen om den skrækkelige Ulykke paa Jernbanen ved

8) sad] først skrevet sat 16) har] først skrevet han

Valenziennes just i det jeg selv skal paa een; kjørt Klokken 2 til Valengiennes, det gik godt, een Time er det hele, Byen seet fra denne Side meget smuk og et ypperligt Hotel du Midi hvor jeg seer ud over en lille Have, og Promenaden til Havet. I Casalis Stambog[:]

Som naar en Stjerne opgaar i vor Nat,

Kom Du med Dansk! – Sært Hjemmets Sprog bevæger!

Bevaer den Nøgle til en Aandens Skat,

Fra Kjæmpeviserne til Øhlschlæger

Det er et Arrangement her i Hotellet, man maa til table d hote trave hen i en anden Gade, jeg var ærgerlig. Aftenen kjølig, Udsigt over en frodig Landstrækning, som en Viinhave til Stranden, mange Landsteder. Aftenen slog de paa Tamborin paa Pladsen, der var een, som monotont læste høit hele Aftenen der ude paa Pladsen.

Løvedag 18. Diaréh; angrebet, slet ikke vel, ængstelig ved den forestaaende Tour. Seet de tre Grazier paa Pladsen.

Forrige Gang saae jeg Montpellier paa Vrangen, det er jo en stor net By. Klokken 2 kom jeg først afsted jeg var saa af[fi]ceret at jeg havde Angst for Reisen, følte mig en Afmagt nær, det gik imidlertid over ved Jernbanen; jeg kunde ikke faae Plads lige til Boucaire, kun til Nismes, vi fløi afsted, jeg tænkte paa Ulykken ved Valenciennes og syntes det maatte gaae her ligedan, hver Dybde vi kom forbi for[e]kom ventede os. (Sendt i Dag Brev / til Fru Cazalis i Cette). – Kom

2) Valengiennes 3) Montpellier 5) [:] *ms. har punktum* 6) Som Nat,] *derunder er overstreget* Saa kom Du med mit Dansk, det sært bevæger 8) Bevaer den Nøgle] *tilføjet over linien, derunder er overstreget* Bortkast ei Nøglen med ei *tilføjet over linien og derunder overstreget* den 11) trave] *t først skrevet* d 20) af[fi]ceret] *linieskifte*

lykkelig til Nismes og tog Plads med Diligensen, som gik
Klokken 5½ til Avignon; de Franske ere meget ugeneerte,
der laante den ene strax min Vifte, den anden mit Kort, Alt
hvad jeg tog frem skulde de have og saa traadte Kamælen
5 mig paa Benet; kom Kl: 9½ til Avignon over en lang, smuk
Hængebroe, tog ind i Hotel Palais royal, der var en tydsk
Kellner fra Baden. – Min Kuffert itu.

Søndag 19. Iaftes i Diligensen udviklet i mig hele Gangen
i »Dina«. Spadseret ved Rhonen og seet den afbrudte antikke
10 Bro; (tog Plads til imorgen i Coupé til Valence) Gik til
Pavernes Slot, det saae ud, som en Festning, et nøgent Slot,
nu er det Casserne, Domkirken er som en Fløi deraf, høist
ubetydelig, nogle halv udslettede Fresko; smuk Udsigt over
Rhonen til Byen paa den anden Side; gik til Musæet, hvor
15 der var en Buste af Vernet, Fader og Søn, den sidstes havde
Thorvaldsen gjort, men et vittigt Hoved havde med Blyant
overstreget *danois*, det ærgret mig lidt. Mazepa i de to Bille-
der af Vernet, givet af ham til »den gode Stad Avignon«;
Mazepas Hoved er ganske forskjelligt fra det paa Kobber-
20 stykkerne, det er ganske slavisk; flere smukke Malerier, nogle
Statuer, Antiquer & (Skrev paa Brev til Eduard om Lan-
geduq Canalen jeg seiled paa: I flere Timer glede vi under
den brændende Sol, hen ad den til at blive gal over eens-
formige Canal: grønt Græs, grønt Træ, en Sluse – grønt
25 Græs, grønt Træ en Sluse o sv) Ikke vel, lagde jeg mig paa Sen-

5) kom] først skrevet Kl 8) 19] først skrevet 20 11) Festning] foran er over-
streget nøgen 12) Domkirken] D først skrevet K 16) vittigt] først skrevet
kløgtigt 18) til] derefter er overstreget Avignon 22) flere] først skrevet sex
22) vi] derefter er overstreget hen 25) Ikke] foran er overstreget Og saa dette
Selskab

gen, henimod Aft[en] bedre, jeg gik ned paa Spadseretouren ved Rhonen, der var mange Spadserende, især Fruentimmer af Haandværkssklassen, gik hen til den afbrudte Broe[,] midt ude skjød et Figentræ ud af Muren, gik igjen til det pave-
lige Slot, traf en Markskriger til Hest med Tromme; det var
en ung Mand, naar han nævnede hans Majestæt tog han
og løftede paa Hatten. Viinløv hang ud over Vinduerne,
som store Maquiser. – Folk sige her eh bén, istedetfor
ebjen!

Mandag 20 oppe Klokken 4, gik paa Pladsen medens de
læssede paa Vognen følte mig ikke vel, men det blev bedre
da vi kom afsted; jeg havde Coupeplads med en ældre, for-
nem Englænder og en fransk Mand / der ikke hørte til de
første; Ansigtet bestemt til at være fremspringende var tryk-
ket fladt, et stort Adams Æble; vi foer afsted, som Djævelen
naar han vil hente en Sjæl før vor Herre, det var ængsteligt,
Hestene i Gallop og een Gang sprang een af Rømmene. Vi
fløi, som Leonore paa Wilhelms Hest. *Orange* har interes-
sante Alderdoms Rester, Theatret ragede over de andre Byg-
ninger og Triumphbuen var næst Septimius Severus; Ved
Mornas en Ruin. – (ved Orange vare vi nær ved at vælte
og maatte Alle ud af Vognen.) I Montelimart kom vi 11½
og fik Frokost, meget slet for 3 Frank; den franske Naboe i
Coupeen sagde til en anden Franskmand, »jeg har to Enge-
lændere, ingen Conversation,« hvem kunde vel have Lyst
at tale med ham. Klokken 4½ kom vi til Valence hvor jeg
tog ind i Hotel dela Post; tog et varmt Bad, spadserede og

1) Aft[en] i linieudgang 4) det] først skrevet et 25) ingen] foran er, over-
streget og 27) spadserede] derefter er overstreget hen

saa Championets Statue og over Rhonen, Ruinen af Slottet
 Crusol; ved Middagsbordet trakterede Engælnderen mig
 med Champagne jeg ham med fiin rød Viin og Seltser
 Vand. – Jeg sidder paa min Stue, to smaa Piger sladdre
 5 sammen, ligeover for, men den ene skotter altid over,
 Regnrendens Tude gaae ogsaa alle ind i Naboens, Huset
 hælder sig til Naboens, den unge Pige holder sig til Gjen-
 boens.

Tirsdag 21. Ombord Klokken 5; skrækkelig lang skidden
 10 Kasse af Skib, intet Solsegl; hele Dagen maatte man være
 der og anden Plads var næsten bedre end første (10 Frank
 fra Valence til Lyon) Kahytten ret net; men i Spisestuen sad
 Capitainen og drak med Trøielkædte Personer; Pigerne om-
 bord snød, tog flere Penge end de skulde. – Det gamle Bjerg-
 15 slot tog sig smukt ud[,] Skyggen af det og Bjerget
 det laae paa tog sig ud som en gigantiske Flagermuus. (igaar
 da vi kjørte forbi Bjergene ved Vauclease tænkte jeg
 Vauclease Flodstrøm har baaret Lauras Billed, Petrarks Vers
 bærer det evigt og ud over Verden; og den Strøm sprudler
 20 hvor i Verden man aabner hans Bog.) – Prægtige Hænge-
 broer kom vi forbi, men Seiladsen var trættende[;] kom
 forbi Vienne, hvis Kirke saa interessant ud. Klokken 5
 naaede vi *Lyon*, i Hotel du Nord fik jeg et slet Værelse i
 Gaarden paa 4 Sal, meget utilfreds. – I Theatret paa Tydsk:
 25 *Stradella*; slet

Onsdag 22 Gik at opsøge en Skrædder, Chaunis Place de
 Carmis og faar en ny sort Klædning. – / Gaaet med mit

9) 5] først skrevet 4 17) jeg] derefter er overstreget paa 23) i Gaarden 0: til
 Gaarden 24) paa] foran er overstreget til 27) Carmis 0: Carnot

Anbefalings Brev til Hr Banquier Bonsoir, der lovede mig An[be]faling til Geneve. Gik til den sveitsiske Consul der ikke vilde paategne mit Pas før jeg fik Visa fra Poletiet her; jeg gik op i prefecture de Police, man sagde at mit Pas var ikke i Orden jeg manglede Indenrigs Menisterens Paategning, men jeg har ikke været i Paris, men fra Marseilles skulde det have været sendt til Paris, det er ikke min Feil, jeg kjender ikke Brugen i Frankrig man har givet mig det som det er, min Consul har sagt Alt var i Orden; jeg maatte nu gjøre Rede paa de forskjellige Steder og hvilke Datoer jeg der havde været; tilsidst blev jeg tilsagt til Klokken 3; jeg var høist afficeret og lidende. Nu har jeg Passet, viseret af Poletiet; er der nu kun ikke noget nyt galt paa Grændsen, lider. – Daarlig Middagsmad. – Gik i Operaen, den franske, der var bedre, end den tyske jeg gik fra igaar; hørte Lucia di Lammermoor, en Mand deputerede, nogle Uvenner peeb tæt ved mig. Madam *Hebert*, som har været i Kjøbenhavn udførte Lucias Partie. – Der var ikke noget at sige. (Sandse- lig stemt +)

Torsdag 23. Gik til Domkirken, der ligger paa den anden Rhonebred; den har smukke Glasmalerier i Vinduerne; gik forgjæves til den sveitserske Consul, maatte derhen igjen Klokken halv 10 følte mig afficeret. Skrevet paa Biographien. Ak min Gud hvilken Angst for mit Pas, om jeg ikke kommer over Grændsen! hvad hjælper det Poletiet her siger det er i Orden, det sagde de ogsaa i Marseille! – Jeg er nerveus, kjed af Livet, lidende og to lange Dage og halv tredie Time endnu før jeg kommer afsted! – Oh! – Spadseret op paa den

20) Torsdag] T først skrevet O

høiereliggende Deel af Lyon og saae nu, som en hvid Sky
 Montblank; det er et heelt udstrakt Panorama nedent under
 mig. – Drevet om i Gaderne. – Om Aftenen i den tydske
 Opera og hørt Vebers Der Freischütz, næsten al Talen var
 5 taget ud, det hang knap sammen –; slet Sang, og Spil under
 al Critik; i Ulvesvælget var den vilde Hær det Bedste. – Jeg
 hørte derpaa en Act af Stradella, der smagte mig bedre, end
 første Aften, men gik dog fra de to følgende Acter.

Fredag 24. Vexlet Penge. Skrækkelig Solhede; Bygkorn
 10 paa Øiet; drevet kjedeligt om i Gaderne. / Skrevet paa
 Biographien; i fransk Opera, Donnizettis La favorite. (Sand-
 selig heftig + o det er piinligt)

Løvedag 25 Nye Klæder fra Skræderen (Kjole og to Par
 Beenklæder 198 Frank) føler mig ikke rask. Læst paa Fransk
 15 Marie Jeanne; Klokken 8 reiste jeg med Diligensen fra
 Lyon, havde N° 1 i Coupeen. Der var 7 Tydske med, det
 var fra den tydske Operatrup, der egentlig er fra Zürich, jeg
 fik en følsom Coristine ind til mig i Coupéen, hun havde
 ondt i Maven, sagde hun. –

20 *Søndag 26.* Hvilken Qval var ikke denne Tour, jeg ven-
 tede at blive tilbageviist ved Grændsen, for ikke at have In-
 denrigs Menisterens Paategning. Ved Bellegarde var ikke
 Grændse, som Poletiet troede i Perpignan, men i ;
 jeg følte mig uhyre afficeret. Kom Klokken 4 til *Geneve*;
 25 (det var meget udannede Mennesker disse Comediefolk; en
 gammel Mutter sagde hun havde »noch nicht Caffé im
 Bauch!« – hun spurgte om jeg havde hørt den tydske Opera
 i Lyon, Stradella: »Der sidder hun!« sagde hun og pegede

9) Fredag 24] først skrevet Torsdag 23

paa sin Datter; der havde været Elskerinden. – De [d]rak Øl og Liqueur) Da jeg steg ud af Vognen stod Præben Bille-Brahe for mig der er her i Pension. – Spiiste godt til Middag og sov tidlig. – Søen nedenfor meget blaae, det blæser stærkt og der gaae korte spidse Bølger. 5

Mandag 27. Der var intet Brev til mig paa Posten sagde Garconen; jeg blev lynende gal, gik selv der hen og saa var der fra Faderen Collin med Creditiv, men ikke Tilladelse til at bære Ordenen, ingen ny, som jeg dog egentlig ventede; uhyre heftig; mine to Breve fra Vernet ere vist gaaet galt; ærgerlig! skrevet til Eduard, en lille Sæddel deri til Faderen; skrevet til Fru Cazalis, spadseret med Bille-Brahe i Botaniskhave. Bygkornet paa Øiet generer meget. Stormende Veir og kold Vind. – Bille-Brahe spiist ved Tabel dhotte med mig; senere mødte jeg ham paa Gaden med Prindsen af Altenburg, jeg talte til ham: »Det er Prindsen!« sagde han forskrækket, som det var Porcelain han gik med; jeg skal ikke røre tænkte jeg og gik. Spadserede over til Roseaus Ø, hans Monument staaer der, opreist 1834, herfra saae jeg det sneebedækte Montblank. Store Bølger gik; spiiste Iis og spadserede lidt om. 10 15 20

Tirsdag 28 Klokken 8 imorges med Dampskibet Hølvættien fra Geneve til Vevay, Søen gik temmelig stærk, det blæste koldt, jeg sad med Kappe. / Kom til Vevay hvor der just var Marked (foire), gik hen og købte Traad og en Kam. Boer i Hotel les trois Couronnes og har en mageløs deilig Udsigt udover Søen, der gaaer næsten under Vinduerne, der er kun en lille Blomsterhave imellem. – Solnedgangen præg-

1) [d]rak] *ms. har trak* 13) generer] *g først skrevet s*

5 tig; Nymaanen stod i den rene Luft op mod Geneve hvor
 Søen syntes at begrændses af de lilla Jurabjerge, til Venstre
 ned mod Villeneuve, vilde Bjerge med Snee, ligeover for
 Savoies Bjerge, da det blev mørkt tændtes midt paa Bjer-
 get en Glædes Ild. – Skrev paa Biographien.

10 *Onsdag 29.* Chillon ligger ikke tætherved, men nærmere
 Villeneuve, det er to Miil derhen, jeg leiede en Vogn for 6
 Frank og kjørte den smukkeste Vei, man kan tænke sig.
 Bjergene have alle de takkede pitoreske Former, men ere
 dertil grønne lige til den øverste Spids, og den deiligste Af-
 vexling af Græs og Træer, Mange Byer og Huse rundtom.
 Utrolig de[i]lig ligger Chillon; den Morderkule; man viiste
 mig hvor de Fangne vare lagt sidste Gang at høre deres Dom,
 hvor Alteret tæt ved havde staaet og Galgen ligeover, gjen-
 nem et Hul i Muren var Ligene kastede i Havet. – Byrons
 15 Navn havde faaet en stor Streg siden jeg var her sidst, en
 Engelænder havde villet kradset det ud, men blev forhindret,
 Robert Peel og Victor Hugo havde ogsaa skrevet deres. –
 Følte med Foden, Fodtrinene Bonivar havde slidt. – Saa
 20 Taarnet med de tre Trin og neden for Afgrund hvor de
 havde styrtet dem ned og lemlæstet ligget paa Klippen til
 de døde, et dybere Fængsel havde Knive de faldt i. – Af-
 skyelige Morderhul. For Hertugen af Savoies Sovekammer
 havde været en stor Jernstang at skyde for. – Kjørte hjem i
 25 den varme Luft og smukke Natur. Ved Table d hote ikke
 ret vel. – Skrevet paa Biographien. Smuk Solnedgang og
 Maaneskin hen over Søen.

2) syntes] først skrevet synes 10) til] t først skrevet v 12) Morderkule] foran
 er overstreget Røverh 16) siden] først skrevet jeg 19) Følte] F først skrevet S

Torsdag 30 Oppe Klokken 4½, stor Regning. Kelneren bad mig tage sit Pas med for at faae det viseret. / Deilig Bjergvei, den snoer sig opad; Genfersøen under os; Afvexling af grønne frodige Dale og Bjerge. – I Bulle var det Marked, mange Mennesker samlede; i Fribourg blev vi 1½ Time, 5 besøgte Kirken, der er stolt og luftig! smuk Nedsigt til Flo- den Serene (?) hvorover er spændt en dristig Hængebro, aldeles ikke understøttet ved Piller, Jernbaand der paa den ene Side gaae ind i Husene i Byen og paa den anden Side ned i Klipperne holder den i uhyre Høide; Damerne i Diligensen 10 vovede ikke at kjøre over, men gik forud, jeg blev; en mindre er lidt derfra spændt. – Ved den sidste Station fik vi Postil- lon, der sagde til mig: vil De stige af og gaae, »det er mig for hedt!« – Men det er ogsaa Hestene for hedt! – »Hvorfor siger De det til mig alene, jeg betaler ikke for at gaae, naar 15 de Andre gjøre det skal jeg ogsaa!« jeg var vred, sagde det til Conducteuren der skjændte paa Karlen, lidt efter, da Conducteuren gik kom Karlen med ond Ansigt og spurgte: Hvorfor sagde De det til ham. – Jeg saae paa ham og sva- rede: Jeg hører ikke til de Folk man saaledes tør tale til! – 20 Saa! sagde han. – *Bern* en anseelig By med Arcader. De udhugne Bjørne have ægte humoristiske Physionomier. Sult[en] og tørstig drak derfor en heel Flaskeviin til Skinken. Sandselig stemt. +

Fredag 31. Vaagnet med Hovedpine, ikke vel! nærveus, 25 søgt to Gange preusisk Consul, han viserede uden Betaling[,] var anbefalet til Z , som jeg sagde god Dag og Far-

4) Bulle] *delvis skrevet henover Fribou med overstregning af Fri* 7) Serene ∴ Sarine ∴ Saane 23) Sult[en] *linieudgang*

vel! – Jeg gik ind i Kirken men blev viist ud af en Soldat, det var der Afstemning, Landstag, det gik igjennem og derfor skydes nu hele Eftermiddag og Aften. Stærk Solhede, spadseret ud for at see de levende Bjørne. – Fra Pladsen
 5 uden for Kirken dybt ned til Aar-Floden og Udsigt til de sneebedækte Alper, i Aften tage de sig især ud, som et stigende Sky-Land. – Saae i en Boglade Billeder til Gubitz Volkskalender med mit syge Barn og Engelen; det var som hørte jeg mere hjemme her. – Kjøbt udskaarne Træsager til
 10 dem hjemme, skrevet paa Biographien; ved Middagsbordet en Wiener der nyelig havde reist med en dansk Docter, som gik til Wien. Evigt Skyden. – /

August

Løverdag den 1. Meget varmt; ikke ret vel, skrevet paa
 15 Biographien. Klokken 10½ med Diligense til *Thun*; foran os *Jomfruen*, frugtbart og riigt; det er det Eiendommelige med Schweiz, at den venligste og rigeste Natur ligger op til den meest storartede og vilde; og dette Land har egentligt ingen Digtere, ingen Componister! dets Børn blive ikke in-
 20 spererede. – Göthe ligner denne Natur, Fylde og Storhed. – Ved Thun steget paa Dampskibet der gaaer til ; her tog jeg en ung Droskekudsk der saae godt ud, men opdagede senere han havde en lille Taar over Tørsten, for 6 Frank og 1½ Drikkepenge kjørte han mig gjennem Inter-
 25 laken til Lauterbrunnen, en storartet Natur, de brune

17) at] derefter er overstreget he 21) 3: Neuhaus 25) brune] foran er overstreget mørke

Schweitzerhuse laae paa de fløielsartige grønne Enge op af Bjergsiden, Maanen (i halv) stod over Jomfruen lige ved Silberhorn; Munken ogsaa med S[nee], vi kjørte lige hen mod Foden af den, Floden brusede stormende forbi; min Kudsk sagde mig at jeg ikke i Lauterbrunnen fandt Vogn tilbage 5
 jeg maatte enten tage ham en Time efter eller betale 18 Frank, altsaa 6 for hans og Hestens Ophold om Natten, jeg var nær ved at bestemme mig til at vende om en Time efter, men da jeg spurgte mig for i Hotellet var det Løgn det Hele. Staubbach tæt ved Vertshuset, gik der hen hvor jeg 10
 traf Hamborgeren med sin Kone, dem jeg traf paa Thunersøen. Det er egentligt upassen[de] af Staubach saaledes at pisse i Synet af Jomfruen for andet gjør det jo ikke; her var plage af uforskammede Tiggertøse. Schweits er er jo ligesaa galt om ikke værre, end Italien; boer i Steenbukken, ved Foden af 15
 Jomfruen tæt ved Staubbach. Dalen lang og snever. Pigerne tigge ved at jodle. – Om Aftenen erfarede jeg at det var den engelske Consul fra Cuxhaven med Kone jeg var sammen med.

Søndag 2. Indbudt af Consulen at kjøre med til *Grindelwald*, tog mod Tilbudet; herlige grønne Dale op ad Bjergene 20
 med Schweitserhuse paa; skrækkelig Plage med Tiggere, sygelige Mennesker, vi kom til Grindelwald, den lavere Gletsche med en stor Iishule hvor Vandet strømmede ud af og rullede store Stene, men Gletschen selv smudsig, den / 25
 gaaer tilbage i varme Sommere, men skyder frem i Vintrene; den øverste renere; her saae jeg Wetterhorn, Egger & – be-

3) [S]nee] *ms. har* Sted 16) Staubbach] først skrevet Ge 16) Pigerne]P først skrevet T 18) ∴ Dutton 27) Egger ∴ Eiger

talte 9 Frank for en Eenspænder tilbage til Interlacken, der er en ægte »sweitzerBy,« seilede paa Dampskibet Niesen, opkaldt efter et Pyramideformet Bjerg man kommer forbi. Fra Thun med Diligense i Regn og Tordenveir til Bern Klokken 9 om Aftenen.

Mandag 3. Iaftes bestemte jeg mig til ikke at gaa til Le Locle, fortryder det halv; reist imorges Klokken 9 fra Bern, med Engælænderen; der havde været i Italien, Petersborg, Stockholm og Kjøbenhavn, megen Læsning, i Solothurn hvor han roste Improvisatoren, spurgte jeg ham om han vilde gjøre Bekjendtskab med Forfatteren; – en litterair Franskmand var ogsaa med og en meget dannet Mand fra Solothurn; Klokken 9 om Aftenen naaede vi gjennem en smuk Bjergvei gjennem Jura, hvor vi kom forbi fire Ridderborge, til Basel og tog ind i Die drei Könige. Værelse ud til Rhinen, der bruser nedenfor.

Tirsdag 4. Brev fra Fritz i Marseille med et Brev fra *Collin* og *Eduard* og Fru *Balling* sendt til Neapel, *Jette Hancker* er død. – Sidste Gang lyste hendes Øine ved Afskeden. Tak, til vi sees! – Brev fra *Collin Ingeborg* og *Luise*, Brev fra *Arvestorhertugen* og fra Fru von *Eisendækker*. Besøgt Kirken der udenpaa er ægte gothisk; seet Raadhuset. Hvor Dødningsdansen før var staaer skreven *Chemin de fere*, og *Todtentanz*, de to Ting paa een Muur her ved Grændsen af Frankerige [har] noget gyseligt. en stærk Varme. –

Onsdag 5. Oppe Klokken 4, efter en søvnløs Nat, kjørt

8) Engælænderen] E først skrevet M 15) drei] d først skrevet K 17) Fritz
 19) Frisch 21) Arvestorhertugen] først skrevet Stor 22) Hvor] H først skrevet P 23) Chemin] først skrevet Jernb

til Jernbanen hvorfra vi tog Klokken 6; ved St Louis kom vi ind i Frankerige; jeg sad alene i en Vogn første Classe; denne Gang følte jeg ikke meget til Angest; det gik jevnt og godt; Klokken 10 var vi i Strassbourg hvor vi indskibedes paa et cölnsk Dampskib, ved Bordet sad jeg ved Siden af en Finlænder, vi talte vore Sprog sammen[,] en ung Baron fra Wien, [og en] Mailænder sluttede sig til mig; det var ellers en heed, kjedelig Tour. Solnedgangen smuk; vi fik ved Mannheim en Turner Forsamling ombord de vare i hvide Lærreds Klæder, hvid Hat og førte / Fane; ved een af Byerne b[r]ændtes Blaalys, flere kom om Bord med Musik, der blev holdt Tale og dandset. Jeg havde imidlertid Følelsen af at som Dansk, i den Stemning man nu er mod Danske, kunde jeg blandt disse exalterede Mennesker vente Ubehageligheder — — — Først Klokken halv 12 kom jeg til Mains, Hotel d Europe, hvor Dronning Vittoria har boet; Kelneren var noget drukken. —

Torsdag 6. Blev friseret, gik til Guttenbergs Monument, saae Kirken, Frauenlobs Grab og Monumentet af Schwanthaler, der staaer i en anden Kant; stærk Sol, følte mig afficeret, som i Neapel, ængstelig ved at gaee ombord; seilede halv elleve; i Nærheden af St Goar følt mig mat og afficeret; tog ind i Lillien, her har Victor Hugo boet med sit Fruentimmer Mad: Hillaire. Gik mat hen til Heuberger, ingen var i Stuen, da kom en ung Pige, det var Maria, som har skrevet mig til, hun kjendte mig ikke, da hun endelig gjættede mit Navn blev jeg inderlig modtaget; jeg maatte imidlertid hjem

5) ved] *foran er overstreget* jeg7) [og en] *ms. har overstreget* og en V11) b[r]ændtes] *først skrevet* saae

25) Maria ∴: Maria Melos

igjen, saa mat var jeg, kom senere traf Faderen og endnu to Døttre, en Student Hartmann fra Müllhausen i Elsass var her, læste to Billeder, spiste til Aften. Meget varmt. Lidt Torden.

Fredag 7. Hele Formiddagen skrevet paa Biographien.

5 Besøg af Heuberger. Dampskib følger Dampskib her forbi. Rhinbrederne noget tørre, ingen Træer kun de lave grønne Viinranker der ikke skjuler Bjergets Nøgenhed. – Middag hos Heuberger, min Skaal drukket i Champagne; spadseret alene langs Rhinen. Sandselig i Blodet + det er til at blive gal over.

10 *Løvedag 8.* Sovet urolig, jeg vækkedes ved et Skib, som forgjæves laae og skreeg paa Lotz, Dampen gjorde Larm. (Iaftes smuk Eccho fra Lureley af et Horn, de dybe Toner morede Tilhørerne meest.) Skrevet mig nærveus paa Biographien. Besteget den store / Ruin, men følt mig saa mat,
15 at jeg nær ikke var naaet Hjem. Middag igjen med Hartmann hos Heuberger. Ondt i Halsen, afficeret. Smukt Maanskin, da tager Rhinbrederne sig ud. Valdhorn og Eccho; Aften hos Heubergers til Kl 10. –

Søndag 9. Gik hen i Kirken, der er pyntelig og hvid, ved
20 Jordskjælvet forleden er Muren revnet; Uroeligheder i Cöln og Bonn. Middag hos Heuberger; spadseret og skrevet saa meget paa Biographien at jeg følte mig angrebet. I Avisen læser jeg at Heine er død i Schweitz, en halv Time fra Thun, netop Constitutions Dagen, eller hvad den hedte, i Bern, da
25 jeg var der; jeg kom i alvorlige Tanker. Skrevet i de tre Døttres Stambog; Mathilde fik da det mindst gode. Druknet flere Slags Rhinviin.

6) de] *ms. har den* 9) Sandselig] *først skrevet Løved* 24) Constitutions] *først skrevet den D*

Mand 10 sagt Farvel hos Heubergers, han og Hartmann fulgte mig ombord paa Skibet der gik forbi Klokken over ni, traf ombord Etatsraad *Nagel*, der egentligt ikke behagede mig; fuldt paa Dampskibet, ikke ret vel; vi kom paa Jernbanegaarden for seent til at gaa med Klokken 3 og maatte vente til 4½, jeg følte mig syg, ved at besvime, ængstelig; paa Dampvognen gik det bedre; efter een Time var vi i Frankfurth, hvor vi var en Time om at faae Tøiet og komme med Omnibus til Hotellet, jeg tog ind zum ruischen Hof, det første. – Freiligrath er gaaet til London paa en Kjøbmands Contoir for at ærnære Kone og Barn.

Tirsdag 11 Besøgt den unge Mum, Gutzkov og Fru Homberg, med hende og Manden ovre i Gjenboestaden og spiiist hos en Enke der holdt af mine Skrifter; afficeret; indført i Casino, skrevet paa Biographie saa jeg var ødelagt.

Onsdag 12 Besøg af Rollett, Middag hos *Pecklin*. Forstemt og ilde ved de bittere Udtalelser i Bladene den Stemning her er mod Danmark; Fru Pecklin kjørt mig til Theatret, hørte Tittus, meget hedt derinde. Hedt Blod + . Hævet Penge hos Rotschild

Torsdag 13 Siddet for Maleren Schram; ikke ret vel; kjølig Luft. Aften med [Posten] kjørt ud til Brentano, hvor jeg traf endnu en Broder og Brodersønner. Der var meget rart og hjerteligt! / Brentano har i Haven et Huus hvor han alene sover, sveitserartet i Formen, med Viinløv, indrettet, som i et Eventyr! En Bisværn arbeidede bag en Glasvæg,

g) zum] derefter er overstreget Hof 21) Torsdag 13] ud for linierne 22-26 og side 169, 1-5 lodret streg i venstre margen og vedtegning på langs Fredag 14 22) [Posten] ordet synes forskrevet; kan måske læses Posten

saa at man saae deres hele Virksomhed. Fra Balkonen Udsigt til en Bro over Floden; Køer bleve vandede: det er min Comedie! sagde han; var ganske opfyldt af Eventyrene; jeg læste et Par og i en kold, stjerneklar Aften kjørtes jeg til
5 Frankfurth.

Torsdag 13 August. Kjørt ud til Fru Homberg paa Jernbanen; – der traf jeg den rige Kunstsker Bernus, der med Kone og flere vare om Aftenen hos Hombergs. Fru von Gall og to smaae Døttre; jeg læste Eventyr.

10 *Fredag 14* Jeg fik iaftes et Soveværelse ligeover for; Hombergs særdeles nette mod mig! – en hollandsk Poet: Wolff gjort Besøg hos mig han har oversat hvad Sturm har skrevet over mig i Magazin des Auslandes. Kjørt ind igjen, Benny David, Broderen fra Paris var der. Læst Sturms smukke
15 Artikel. [*Besøg hos Brentano, se s. 168 l. 22 – s. 169 l. 5*]

Lørdag 15 Kjørt med Hr Bernus hen i deutsche Haus, hvor Maleren gav mig sin Märchen erzählerind; hjem til Bernus og saae Bissens Paris. Table d hote; sidde for Schram; han og Rollett kom endnu engang til Posthuus.
20 Grevinde Malvina Moltke er her, kjørt med Fru Peklin hen til hende. Reist fra Frankfurth Klokken 8 Aften.

Søndag 16 Kom Klokken 12 om Middagen til Eisenach hvor jeg boer i der halb Mond. Forsøgt at gaae op til Wartburg, men vendte om af Træthed; saae Kirkegaarden; kjen-
25 der jeg Ingen blandt de levende i en By, saa gaar jeg paa Kirkegaarden maaskee jeg kjender blandt de Døde nogle,

6) Torsdag 13] først skrevet Fredag 14 og derefter overstregt Sendt Brev til Arvestorhertugen 17) : Edward v. Steinle 18) Paris] P først skrevet B 26) maaskee] tilføjet over linien, derunder er overstregt for at see om

som leve. Den røde Leergrund i Skovbankerne skinne, som blomstrende Lyng. I Seng Klokken 9.

Mandag 17 Regn; gaaet halvveien op til Vartburg men blev saa træt at / jeg maatte vende om. Tog en Vogn og kjørte derop; smuk Natur; nede i Dalen er hugget i Klippen et stort M Storhertuginde's Navn; der vare en Deel Fremmede deroppe. Castelanen viiste mig Udgravningerne, Ud-sigt fra Taarnet. Luthers Stue med Blækklatten, Rustkammeret, Minnesangersalen, hvis Søilerækker ere tilmuret, men nu kommer frem. Arvestorhertugens ny Værelser. Comman-danten har sat Glas over Storfyrstens og Olgas Navne, som disse have skrevet paa Muren. Der stikker vel ogsaa Navne mellem de Andre paa Væggen, der fortjente Glas. – Kjört en Omvei ned, (seet Munken og Nonnen, Nonnen er nok den med Kasket!) Besøgt Hofgarthens, – Sønnen kun var hjemme, de Andre i Carlsbad. – Klokken henimod 3 fra Eisenach. – En Familie fra Weimar og en Tante til een af Hofdamerne var her; samt en forfransket Tydsker, der var fuld af Begeistring over Frankerige og franske Damer paa Tydsk Bekostning, jeg tog Tydsk Partie, det var vist en Probenreuter. Ved et Vertshuus vi kom forbi, sagde man at Vertinden var en bekjendt Skjønhed; jeg fandt det ikke, rødt og hvidt Kjød saae jeg uden Sjæl. – Kom Klokken 9½ til Erfurth og uagtet jeg havde betalt min Plads til Weimar, besluttede jeg at blive og tog ind zum Kaiser.

Tirsdag 18 Gaaet hen til Kirken der tager sig storartet ud, der var lukket; endt min Biographie, som den endtes i Vernet; seet igjen Kirken, og flere gamle Huse, eet med Vaaben

26) Tirsdag 18] først skrevet Mandag 17

paa saa ret eiendommelig ud. – Ved flere Kirke[r] og Huse stod Madonas Steenbilled, i en Krog bag nogle Buske ved en Kirke stod et; en poetisk Veemod greb mig over den Forladhed hvori Guds Moder stod; hvor mangan Krands
 5 er her ikke før henlagt, friske Blomster sat foran hende, Lampen tændt, nu stod hun forladt, glemt; stille lægger jeg min usynlige Krands for Din Fod! – Hvad maa Catoliken føle, som kommer mod Norden. – Torden og skrækkelig Skylregn. +

10 *Onsdag 19.* Afficeret, sovet slet. Ørsteds og Forckhammers have været her i dette Hotel den 20 Juli, begge Damerne havde det Værelse jeg har N° 14. Reenskrevet det sidste Blad af Biographien. – Reist Klokken 1½ fra Erfurth til Weimar, der var en Veimarsk Dame i Vognen, som ogsaa udtalte sin
 15 Glæde over at Arvestorhertugen var mig god; tog ind i Arveprindsen / Besøgt Baron Maltitz, han saae mig fra Vinduet løb ned af Trappen og faldt mig om Halsen. Folk jeg ikke kjender hilse mig i Gaden! det giver Weimar noget hjemligt.

20 *Torsdag 20.* Sendt Brev til Collin og Fru Hank. Besøgt Schöll og Eckermann; Arvestorhertugen har alt i Dag ladet høre om jeg var i Byen! Kjørt med Maltitz til Ettersburg, her er en Sal og et smukt Værelse for mig, med Roccoco-Meubler; Arvestorhertugen kom fra Ridetour, faldt Maltitz
 25 om Halsen og derpaa mig, jeg troer rigtig nok han fik Omfavnelse for at jeg kunde faae en. Til Taffels. – Have Anlægget smukt! – Om Aftenen fulgte Arvestorhertugen mig Arm

1) Kirke[r] ms. har Kirken 9) +] først skrevet San 10) Onsdag 19] først skrevet Tirsdag 18 20) Torsdag 20] først skrevet Onsdag 19

i Arm over Slotsgaarden til mit Værelse kyssede mig kjærlig, bad mig altid have sig kjær, skjøndt han kun var et almindeligt Menneske, bad mig blive hos sig i Vinter! – Jeg Ulykkelige har ved alt dette Følelsen af, denne store Kjærlighed kan ikke vedblive. Sov ind med veemodige glade Følelser, at jeg 5
var Gjæst paa den fremmede Fyrstes Slot, elsket af ham; Laqueierne kalde mig: gnädiger Herr! det er et Eventyr.

Fredag 21. Koldt, Regnveir. Dovnet; til Middag var Schöll her og Fru Gross; Schöll læste om Aftenen en aristophanisk Comedie Philoktét, der spiller her paa Ettersburg; 10
Chorene fortræffelige; om Aftenen kom Arvestorhertugen over til mig paa mit Værelse og vi sad og sladdrede til over Midnat. –

Løvedag 22 En ung Fætter af Hertugen er kommet, dennes Ledsager er een af Jesuitterne i Rom opdraget Hr Pilati; med ham, Hertugen og Fætter i een Vogn kjørte vi ud 15
i Parken og tog Frokost der, gik hjem gennem Skoven. Hertugen har ganske mod den stakkels Jesuit, der er Venligheden selv og idelig besøger mig. – Om Aftenen læste jeg Begyndelsen af nur ein Geiger. Frorieps vare her. – Arvestorhertugen 20
fulgte Fætteren til Sengs, men kom siden, da jeg var halv afklædt over til / mig og vi sladdrede, men i det forreste Værelse, for ei at være Hr Pilat saa nær. – Frorieps her om Aftenen.

Søndag 23. Solskin, spadseret ud at see Harzbjergene. 25
Besøg af Hr Pilati, vi talte om Religion; vor Tale snoede sig smidigt om hinanden. Han og hans Prinds afreist. – Nu faaar

8) 21] først skrevet 20 9) en] først skrevet et 24) Frorieps her om Aftenen.]
tilføjet under linien

jeg en Byld igjen paa samme sted som i Rom; – Gik med Arvestorhertugen i Skoven, paa en Bænk der talte vi meget og længe; han læste to Digte for mig han havde skrevet; bad mig gjøre mit til at Weimar blev hæderligt nævnet; bad mig
 5 altid holde lidt af ham; vi kom ind i Politik og han var meget billig; roeste Auerbach fordi han saa frit udtalte sig for ham; beklagede, hvorledes næsten Alle talte ham efter Munden. Arm i Arm gik vi til Slottet.

Mandag 24. Kjørt i Vogn med Arvestorhertugen ned til
 10 Weimar, Alle hilste og gjorde Front; steg af i Erbprinds; han lod sin Vogn blive til jeg kaldtes til Belvedere; henimod 3 kom en Husar med Indbydelsen og jeg foer afsted i Pragt og Herlighed, men ikke glad; Storhertuginde tog meget naadig mod mig, »velkommen til os!» sagde hun. Jeg saae
 15 igjen Beauilli[e]u; han kjørte med mig til sit Huus; hjertelig, velsignet og dog følte jeg han havde ønsket jeg var gaaet til Spanien, kommet senere paa Aaret, gik med ham til Fru Gross hvor jeg forkjølet mig i Haven; kjørte alene i Hertugens Vogn til Ettersburg; ondt og svullen i Lysken, det
 20 unge hertugelige Par kom og vi vare sammen, han fulgte mig som sædvanlig til mit Værelse og vi sladdre[de] sammen. Brev fra Eduard der skriver min Biographie reent jeg følte ordenlig Skam derved. – Fra Lorck Bøger til Gjennemlæsning.

25 *Tirsdag 25.* Ondt i Bylden og Svulsten; ret i daarlig Humeur! spadseret op til Lysthuset i Skoven. Musik klang fra

1) Gik] G først skrevet S 8) Slottet] derefter er overstreget Frorieps Fader, Søn og Datter her . . 22) følte] først skrevet føler 23) Gjennemlæsning] først skrevet kig 25) i] først skrevet for

Slotsgaarden; pakket ind. Bylden gaet op. – Spiist Frokost med den unge Hertuginde, der var nydelig og sagde at vi oftere i denne Verden samledes paa Ettersburg. Grev Beust arangerede en Droske, jeg foer med mit Tøi til Staden, gav 2 preusisk Daler Drikkepenge, som ærgrede mig, som forlidt for de 5 Dage og 1 Daler til Kuds[ken] / som kjørte mig ind, det var formeget. Kjørte med Arvestorhertugen til Belvedere og sagde ham, at jeg vilde til Danmark, naar han med Kongen af Holland reiste til Slessien, han vilde overtale mig at blive [til] Festen for Herders Monument. Ved Taffelet, som vi sad, kom Storhertugen, saa vi maatte reise os og tage mod ham. Storhertuginde i høieste Grad opmærksom mod mig. Spadseret Arm i Arm, fortrolig med Arvestorhertugen, vi udtalte os ret. – Spadseret senere med Storhertuginde i Haven; var paa Taarnet med Arvestorhertugen; maatte blive der til Thee, hvor den gamle Hertug var meget snaksom og særdeles venlig, man lod mig kjøre hjem fra Slottet, hvor jeg fløttet ind til Beaulieu.

Onsdag 25 [2: 26] Spiist med Beaulieu i Erbprinz; besøgt Fru von Gross, sladdret om Aftenen. – Sendt Brev til *Lorck*.

Torsdag 26 [2: 27] sendt Brev til *Eduard Collin*. Middag med Beaulieu og Plötz hos Baron Maltitz hvor jeg var Gjesten, den hædrede. Zeise har udgivet mine Digte paa Tydsk. Læst fra Engeland om mine Eventyr, vel optagne. – Træt og ikke ret oppe. –

Fredag 27 [2: 28] Trist Humeur. Brev til Wolff og Heuberger. Lyst efter at komme afSted; I hvor gode man her er jeg har dog Følelsen, kom aldrig for snart igjen hvor Du

6) Kuds[ken] *linieudgang* 21) 26] *først skrevet se* 24) fra] *først skrevet i*

havde det prægtigt. Middag i Erbprinds. Skomageren bragt mine Støvler og udbedt sig min Haandskrift for sin Kones Haandskrift Samling. /

5 *Løvedag 29.* Sendt Brev til Fru von Eisendecker og til Hertuginde af Augustenborg. Aften stort Selskab hos Fru von Gross hvor jeg læste Eventyr.

Søndag 30. Regnveir. En Hr Stilling fra Kjøbenhavn søgt mig. Middag hos Schöll. Tordenveir. Arbeidet hjemme. Kongen af Holland kom igaar.

10 *Mandag 31.* Graat Veir. Besøg her hjemme af Arvestorhertugen; der var fuld af Hjerte og Fortrolighed. Altid vil han jeg skal opgive at reise hjem. Middag hos Maltitz.

September

Tirsdag 1. Kjørt ud til Belvedere hvor jeg første Gang
15 mødtes med Kongen af Holland, han var meget naadig og venlig, saae ridderlig ud, har noget af Hertugen af Augustenborg ved sig. Storhertuginde blev forbauset over at jeg vilde reise, meente at jeg havde blevet hele Vinteren; hjertelig og god tog hun Afsked. Storhertugen klappede mig mange
20 Gange paa Armen, sagde at vi havde jo endnu ikke faaet talt med hinanden; Arvestorhertuginde sagde vi saaes oftere i vort Liv. – Arvestorhertugen meget mod min Reise! hvor Schiller og Göthe kunde arbeide, meente han ogsaa jeg kunde; i høieste Grad nerveus og angrebet af Staaen kom

4) 29] først skrevet 28 7) 30] først skrevet 29 18) reise] foran er overstreget Re

jeg hjem, da havde jeg glemt Nøglen, Ingen var hjemme, jeg maatte tye ned i Haven, Fru Kirmess kom, plagede mig formelig med bar Opmærksomhed; da jeg siden Klokken 8 kom til Fru Schwendler var jeg høist angrebet, tog tidlig hjem.

Onsdag 2 Besøg af Marschall; i Eftermiddag kom Arvestorhertugen til mig, han havde imorges været oppe før 4 for at sige Farvel til Kongen af Holland, derpaa paa Jagt, udaset kom han, for dog at see mig endnu engang og sige Farvel! vi lovede hinanden Troskab, han omfavnede mig. Aften med Beaulieu hos Baron Maltitz. /

Torsdag 3. Sagt Farvel! imorgen vil jeg afsted; da jeg kom i Dag hjem hørte jeg Beaulieu i Aften kaldet til Belvedere, jeg besluttede derfor strax at reise, tog en Eenspænder og rullede til Jena, tog ind i d: Sonne.

Fredag 4 Middag hos Frohmann med Holger Stampe, Aften ligesaa der; imorgen reiser Frohman. –

Løvedag 5. Stampe hos mig til Caffé og til Middag. Petits dumme Bog over mig og Oversættelse af Fodreisen, ærgerlig; ikke ret vel; igaar og i Dag oversat Digte med Wulff. Sandselig i Blodet +.

Søndag 6. Taaget Veir; Morgenmusik; Caffé hos Stampe. Middag hos Professor *Kock* der har reist i Kaukasus og nu nylig udgivet sin Reise; oversat med Wulf lille Viggo & – Aften hos Oberst Paschewitz, hvis Broder jeg kjender i Tharandt.

Mandag 7. Skytterne trak ud til Morgen med fuld Musik. – (H. C. Andersens Abenteuer und Märchen einer Neu-

1) glemt] først skrevet gh
skrevet eines

5) Onsdag] først skrevet Fredag

27) einer] først

jahrsnacht von Le Petit.) – (Gobert) læst dette Snavs og ærgret mig. – Faacet af Fru Kock første Deel af Mandens i disse Dage udkomne orientalske Reise. – Digtet med Wulff; igaar improviserede han for mig. – Stampe fulgt mig paa Posten; der kom ogsaa den unge Baron Gross. – Afsted Klokken 5 7, med en ung Student, der var Baron, og en Officeer; Turmburg ligger storartet, tænkt der paa min Erbgrossherzog og kom henimod tolv til Nauenburg og tog ind i *Grünen Schild*.

Tirsdag 8 Reist om Middagen herfra over Weisenfels, 10 Conducturen, som kjendte mig fra Weimar gav mig sin Coupée Plads hvorfor han fik Drikkepenge[;] tog i Leipzig ind hos Lorcks Swigerfader i *Stadt Hamburg* / et godt Værelse; venlige Mennesker følt mig vel. – Brev fra Fru Eisen-decker og Brüggemann.

15 *Onsdag 9* Besøgt *Gade*, der hav[d]e forlagt og glemt Nøkken, mødt Fru *Frege* paa Gaden og fulgt hjem med hende. Med stor Stads blev i Eftermiddag fire af de ved Ildebranden omkomne begravet, jeg glemte at see det, da *Gade* og *Josephson* vare hos mig. Aften alene hjemme.

20 *Torsdag 10* Meget varmt. Vesitter. Brev fra *Adler*; Middag hos Mendelson med *Gade*, David og Søsteren Fru Dulken, der fortalte om *Litz*, der ikke havde behaget Dronningen af Engeland fordi han kom ind i Salen og bekiggede hende med Lorgnet. – Hele Formiddagen corrigeret med 25 *Bötger*, min Biographie. – Som jeg ligger hjemme paa *Sophaen* og strækker mig, faaer jeg Brev fra *Beaullieu* med Brev fra *Mary Howit*. –

Fredag 11 Middag med *Gade* og *Bötcher* paa en ny Re-

6) Turmburg o: Dornburg

stauration, om Aftenen i Theatret og hørt de to første Acter af Lucrecia; siden hos von Pforten, hvis Geburtsdag og Bryllupsdag det var. Fru Frege sang »Sonnenschein« af Schumann.

Løvedag 12 Middag hos *Freges*; Brev til Eduard og Brev fra ham. Ganske godt Humeur, besøgt Josephson. Lorck 5
kommet. Bøtcher foræret mig sine Digte. Besøgt Fru Dulken.

Søndag 13 Meget koldt; ofte i denne Tid sammen med Gade, med ham i Opera, hvor vi traf Maleren Berg og Etatsraad Kock, spiste sammen om Aftenen. –

Mandag 14 Trættende med Vesitter og med at maatte 10
give Haandskrifter. Besøg af Digteren Apel, som forærede mig sin Melusine; Besøg af Etatsraad Thomsen, som er kommet fra Neapel og boer her i Huset; sammen med Wulff og Professor fra Berlin; Brev fra Hertuginde af Augustenborg. – Sendt Brev til Arvestorhertugen af Weimar. / i Theatret Hamlet, ikke videre; de klappede ved et 15
Par Replikker, som jeg forstod.

Tirsdag 15. Brev til Hertuginde af Augustenborg. Vesitter. Igaar kom Sangeren Schram, Aften hos Lorck, jeg læste Ællingen Wolff improviserede fortræffeligt til Gade og mig, 20
Schram sang. Træt. Alt i Orden med Lorck.

Onsdag 16 Reiste Klokken 11 fra Leipzig over Magdeburg, Professor fra Berlin fulgte til Ochtersleben; følte mig meget mat, [nær]ved at besvime; kom henimod 7 til Braunsschweig hvor jeg traf Hr De Marées paa Jernbanen, han kysede mig hjerteligt og fulgte med til Hotellet; 25
drak Porter +.

23) Magdeburg] *foran er overstreget* Leipzig
leben 24) [nær]ved] *ms. har derved*

23) Ochtersleben 3: Oschers-

Torsdag 17 Besøgt Vieweg. Middag hos De-Marees; reist Klokken 3 paa Jernbane til Hanover. I Theater seet Bryggeren i Preston; reist med Diligense Klokken 11 om Aften til Bremen.

5 *Fredag 18.* Til Bremen om Formiddag Klokken 11, besøgt Fru Hartlaub. I Theatret *Romeo og Julie*.

Løverdag 19 Besøgt Dr Hartlaub og Fru Hartlaub, reist Klokken 3 fra Bremen, traf ved den hertugelige Leir Egloffstein. I Oldenborg fandt jeg Eisendecher og Alexander Beau-
10 lieu paa Postgaarden;

Søndag 20, Det tager sig sært ud at jeg blandt Reisende staaer i Bremen som preusisk Ridder, ærgret mig derover og forstemt. – Vrøvleri over al den politiske Snak. – Besøgt Beaulieus og Mosen. Om Aftenen Beaulieus hos os. –

15 *Mandag 21* Brev fra Berlin fra Leutnant von Ezel. – Vilde gaae ud til Jerndorf men var saa mat at jeg vendte om paa Halvveien. Ilde Humeur over Tittelen i Avisen, dersom man gjør Nar deraf. /

Tirsdag 22. Gaaet lidt i Haven. – Om Aftenen Jerndorfs
20 hos [os]. – Brev fra Faderen Collin, Eduard og Jonna.

Onsdag 23. Audienz hos Storhertugen; temmelig længe Venten der; meget nerveus; smukt Veir. Brev til Eduard, Faderen og Jonna.

Torsdag 24. Middag hos Kammerherre Beull[i]eu.

25 *Fredag 25.* Skrevet Prospectus for den tydske Udgave og sendt den med Brev til Lorck. – Om Aften var den lille puklede Frøken Fink, hendes Broder, Generalinde Geil og

2) Bryggeren] derefter er overstreget fra
8) 3] først skrevet 2 15) Ezel 3: Etzel

5) Fredag] først skrevet Torsdag

flere [her], de skrege saaledes i Munden paa hinanden at jeg var ganske angrebet.

Løvedag 26. Alexander oversat med mig Nøkken, spadseret med ham i Slotshaven og følt mig ilde; om Aftenen var han hos os, Eisendeck[e]r musiserede, jeg gjorde tydske bous rimés. – 5

Søndag 27. Skulde have været med Beaulieus ud i Leiren, men opgav det, da jeg følte mig ilde; jeg har en underlig apoplectisk Fornemmelse i den venstre Kind og Arm. –

Mandag 28 Edmond har igaar været ærgerlig i Leiren, da jeg ikke kom. – Sendt Brev til Mary Howit, oversat med Meyer Pandeben. Om Aftnen her Wederkops og en gammel Frøken Rumohr. 10

Tirsdag 29. Ikke vel. – Om Aftnen Fru von Scharnhorst, som ikke ret smagte mig. Generalinde Geil.

Onsdag 30. Brev fra Faderen med Dannebrogssorden fra Kongen; meget glad, følt mig raskere, gik til Meyers og til Frøken von Witzleben og Fru Scharnhorst. – 15

October

Torsdag 1 Octo: Meyer besøgt mig og fortalt at jeg i Bremer Zeitung var spottet over »Ridder« i »Fremden Liste«. – Eisendeckers og Beaulieu have skjult det for mig. De sige at det er skrevet af Stahr, som ikke skal være god og fra Italien have skrevet ondt om mig. 20

Fredag 2 Octobr Skrækkelig slet Humeur. Til Taffels hos

5) Eisendeck[e]r] først skrevet Beau 8) Arm. -] derefter er overstreget Oversat med Meyer 11) her] først skrevet hos 17) Scharnhorst. -] derefter er i ny linie overstreget Torsdag 22) er] først skrevet var 23) have] først skrevet har

Hertugen, følte mig syg ved Taffelet, var ved at segne; skrækkelig Qval; da jeg kom hjem *vilde* jeg ikke med til Edmond Beaulieu; Eisendechers maatte gaae, jeg sad ene hjemme, i sort fortvivlet Humeur.

5 *Løvedag 3 October Besøgt Mosen, Bekjendtskab med Röt-scher*, der er her for den ny Skuespiller Sengers Skyld; (igaar vilde jeg have reist til Bremen.) / Altid i slet Humeur over Tittelen i Bremerzeitung. Aften hos os Frøknerne Rönnenkamp.

Søndag 4 Besøgt Meyer. Sendt Bog og Manuskript til
 10 Lorck, Middag var Edmon[d] og Röt-scher hos os; denne sidste behandlede mig noget overseende, var ganske forskjellig fra første Møde; Svarede ikke paa min Tale, dreiede af naar de andre drog mig ind i Conversationen; jeg blev fny-sende gal. – I Theatret deputerede den unge Frøken Senger,
 15 som Gret[c]hen i Faust; hun var ikke videre, sagde ikke engang Replikkerne rigtig, saaledes med Blomsten, er liebt mich, er liebt mich nicht, hvor hun blev forskrækket allerede ved det andet Blad, og der maatte dog være flere Blade end to; jeg gik bort under Forestillingen. *Röt-scher* løb ned i Parquettet,
 20 klappede i Ryggen, *Stahr*, der brølte »schön!« – Gik til Beau-lieus og drak Thee; sagde Farvel til de kjære Mennesker.

Mandag 5; sov urolig, oppe 4½ gik i deilig Maanskin til Posthuset. – Eisendecher og Frue vare oppe til Afsked. Alexander kom da vi Kl 6 kjørte afsted. Var i Bremen Kl 10.
 25 *Spiiste til Middag hos Hartlaubs; om Aftenen stort Selskab hvor jeg var »Dyret« – Otto Müller med sin Kjæreste kom ikke; de have forlovet sig uden forud at have seet hinanden. (Man fortæller Jenny Lind er udpebet i Freiburg)*

6) igaar] først skrevet i Dag 20) brølte] derefter er overstreget Bra

1847.

Reise til Engeland 1847.

Mai

Torsdag 13 Mai 1847

Jørgen Kock kom og fulgte mig til Posthuset 7½; jeg var 5
ganske nerveus ved at vente; her kom Gottlieb, Gusta, Jette
Collin og Ingeborg, derpaa Stampe og Jonna; Kellermann,
Jomf Fjelsted. Brosbøl, – Hartmann og Sophie. Kjørt i
Coupée N° 3, kom Klokken 11 til Roeskilde efter at have
passeret den ikke fuldendte Jernbane tversover. 10

Fredag 14.

Om Natten i Ringsted, ved Sorø-skoven ganske grøn;
følt mig iaftes ganske lykkelig, med Tak til Gud, i Nat
ikke i Humeur da jeg huskede at have glemt en Deel Papirer
i en Skuffe. – Gik Klokken 7½ over Beltet; Taaget Veir. – 15
De grønne Skove i Fyen laae som grønne Skyer paa Vandet.
– Passeret en ny Vei neden om Nyborg. De gule Blomster
paa Engene fortalte mig om min Barndom, der kom ved dem
Erindringer om de gule Blomster i Munkemose. – Alt saa
foraarsfrisk. Kom Klokken 11 til Glorup; hjertelig Modta- 20
gelse, lagde mig paa Sophaen og sov og forkjølede mig. Be-
søg af Dr Winther og Pastor Bjerring, foræret den første de
sidste Eventyr, Bjerring mit Portræt, Jomf: Ibsen fik begge

4) Torsdag] først skrevet Onsdag 11) Fredag] først skrevet Torsdag

Dele. Excellensen mine tyske Skrifter, han kysede mig for det. Skrevet fra Nyborg til Hans om at see efter Papirene. So-
vet, Sendt Brev til Hertugen af Weimar. I Seng Klokken 9½ –
Løvedag 15.

5 Vaagnet i smukt Solskin, gaaet til Skoven der var udsprun-
gen; hvide Anemoner, Smørblomster / der er vel ingen Va-
riation i Bøgens grønne, men Friskheden, det Rene, de mørke
Grene og Slagskyggerne gjøre en Afvexling. Kukkeren sang.
Storken saae jeg igaar staae i Reden med udbredte Vinger.

10 *Søndag 16* – Hver Dag renskrevet paa Ahasverus. I Dag
til Middag, Doctoren og Brolund og Bjerring; Krogs fra
Odense & – om Aftenen læst; Brev fra Faderen Collin med
Vexel fra Lork paa 500 preusiske Thaler. Skylregn.

Mandag 17 Regnveir og koldt. Skrevet til Faderen Collin
15 med Vexel, og til Theodor.

Tirsdag 18 – kjørt op til Winters og drukkit Thee der
om Aftenen. Hele Dagen var jeg nerveus og kunde ikke gaae
meget. Frøken Raben i Svendborg

Onsdag 19. Regn og Blæst. Ild i Kakkellovnen. – Løbet
20 lidt ad Landeveien i det slette Veir. Besøg af Otto Moltkes
Søn fra Odense, som er i Abrahamsens Sted. Endt Gjennem
Rettelsen af Ahasverus, læser den nu igjen.

Torsdag 20. Arbeidet paa Ahasverus. Spadseret lidt i Sol-

4) Løvedag] først skrevet Fredag 10) Søndag] først skrevet Løvedag
13) Vexel] først skrevet Creditiv 15) Theodor.] derefter er på ny linie overstre-
get Tirsdag den 18de. Fra Odense kom Otto Moltkes Søn der er kommet i
Abrahamsens Sted; General Lewetzau var med. - (Overstregningen er sket i to
omgange: Først er Tirsdag den 18de slettet, og Fra Odense er ført op efter
Theodor. derpå er hele passagen overstreget. 16) Tirsdag 18] først skrevet Ons-
dag 19 19) 19] først skrevet 20 22) Rettelsen] først skrevet Rettelelsen

skin, Formiddags Besøg af Winther og Bjerring. Tordenveir. Besøgt til Vogns Bjerring, nerveus derhenne, saa jeg knap kunde sidde paa Stolen.

Fredag 21. Meget koldt. Ikke rask blev hjemme da de Andre kjørte til Hesselagergaard. 5

Løvedag 22 reenskrevet paa Ahasverus, spadseret, læst om Aftenen af Romanen. Urolig Nat. Pulation.

Søndag 23. Pindsedag. [I] Aftes ringede Klokkerne for SolNedgang. Gik i Seng lidt over ti, jeg sov urolig! Blæsten rasede udenfor, jeg drømte at der stod nogen inde i mit Sovkammer, foer op og syntes jeg saae to Skikkelser, de bleve mere og mere gjennemsigtige i det jeg stirrede og der var ikke uden Væggen at see (– jeg veed det var Indbildning) jeg var imidlertid urolig, for Overfald, tænkte paa det, stod tilsidst op, tændte Lys, fik Nøglen af, da jeg saae paa Uret 15 var den netop 12. I Dag er det underligt faldet mig ind at Theodor og Christian Wulff var paa Havet – I Dag fik jeg Brev fra dem begge inde i et Brev fra Faderen Collin. I den grønne Skov har jeg holdt min Pindse-Andagt; Kukkerurt, hvide Anemoner, Skovmærker staae rundt om. Skoven er saa 20 jomfruelig reen grøn. /

Mandag 24. Sendt Brev til Fru Rüdiger i Minden (Vestphalen) Generalinde Luck i Berlin (med Brevet til Alfred de Vigny). Idag stor Præstemiddag, hvor Jomf Ibsen, Skovfogeden og Forvalteren var. Jeg havde Madam Kjær tilbords. Læste siden mange Eventyr, saa at jeg var noget angrebet. Undskyldte mig til Touren i Dag til Lundsgaard hvor Grevinde Ahlefeldt boer. 25

13) var] først skrevet er 24) Skovfogeden ∴ Skovrider H. F. West

Tirsdag 25 Der blev, for Tordenveir, intet af Touren. Endt Ahasverus. – Efter Bordet kjørt en Tour forbi Rygaard og gennem Skoven. Denne Reenhed og Friskhed derinde er gribende. Man føler sig derinde, som Svanen paa det friske
 5 gjennemsigtige Vand, det er ligedan for os man har en Fø-
 lelse af den samme Friskhed; som et Fløiel er grønsværen, de fine Skovmærke[r] de hvide Anemoner og Sollyset der falder paa enkelte Plette. – Paa Marken gik en Stork, en
 10 Ægypter, midt mellem danske Køer, de havde for Blæsten trukket sig ned i den sidere Deel af Marken[;] øverst oppe laae Pigernes Malkestole kast om og Driverens tjerede Huus stod der. – (Jeg har faaet en sort Plet paa mit Tandkjø[d] ved den kunstige Tand, nu ængster det mig, jeg er et Vrøvl). – Præsten bruger i Breve at skrive, jeg har en Historie til
 15 Dem naar *vi sees, Stik Ordet er* (f Ex) »En Skee, Hans!«

Onsdag 26 Excellensen og Frøken Charlotte Raben reist til Lundsgaard til Grevinde Ahlefeldt, jeg bad om at blive hjemme. Det var ingen god Dag! først løb det Glas Portviin mig strax i Hovedet og i det samme kom Doctoren og hans
 20 Broder, jeg skulde føre Conversation og var underlig tung. Ærgerlig! det er en rar Kuur at drikke Portviin, naar man ikke kan taale det. Spiiste alene. Drak Kaffe hos Jomfru Ibsen, da kom en Madam fra Nyborg hun vilde tale ene med mig, jeg lod hende komme op paa mit Værelse, det var om
 25 at tage Actier i hendes Garverie, jeg lod hende slaa Convelut om Ansøgningen og skrive uden paa til Excellensen, »Ridder af Elephanten, Storkors af Danebrogen &« sagde jeg; det

1) 25] først skrevet 24 5) os] derefter er overstreget at b 7) Skovmærke[r]
 linieudgang 12) Tandkjø[d] linieudgang

var hende svært at skrive det første, jeg er kun et Fruentimmer! [sa]gde hun, men da hun kom til etcetera, / standsede hun – sukkede og skrev »extra!« – Det bankede paa Døren, en rædsom Bursche havde fundet Vei op, jeg gav ham 24 β: »er De ikke født i Omegnen af Odense?« spurgte han mig; jeg fik ham afsted men havde en Angst at han skulde skjule sig og komme og stjæle om Natten. Om Aftenen fik jeg to Breve, et fra Eduard med Creditiv paa London, og eet fra Lohmeyer, som meddeelte mig en Samtale mellem Mary Hovith og Bentley, med Løgn og Vrøvl saa jeg fik største Ulyst til at reise til Engeland. – Skrev til Lohmeyer strax iaften. Fald[t] ikke i søvn før efter Klokken 12. 5

Torsdag 27. Skoven er saa jomfruelig frisk, det er et ordenligt Skov-Bad at gaae igjennem den. Reenskriver hver Dag. Kjørt Tour til Møllen der er fløttet fordi der kom Svamp. Frygteligt mange Oldenborg. Gaaet i Dag op til Docterens. 15

Fredag 28. Grevinde Ahlefeldt, Baron og Baronese Selby kommet her; spadseret med dem ved smuk Sol-Nedgang. Læst om Aftenen. Sendt Ahasverus hjem. 20

Løvedag 29. Gaaet op til Docteren, hvis Broder er kommet. Byld i Enden. Efter Bordet reiste Vedels. Igaar gik med Ahasverus Brev til Eduard, Ingeborg og Lieutenant Peder sen. Læst om Aftenen for Excellensen alene, som var rørende taknemlig. 25

Søndag 30. Inat Pulotion; i Efter Middag Brev om en

2) [sa]gde] hul i papiret 4) jeg] foran er overstreget han 12) Fald[t] linieudgang 18) Baron og Baronese Selby ∴ baron Fritz Wedell-Wedellsborg og hustru baronesse Ella Selby 22) Vedels ∴ Wedells

anden Postgang end jeg havde ventet, kun naar der er Plads i Diligensen kan man komme med fra Odense. – Vesit af Dirking-Holmfeldt. Ikke i Humeur. Brev fra Eduard og Baronesse Pechlin.

- 5 *Mandag 31.* Sovet daarlig for Bylden. Gaaet til Doctoren og sagt Farvel. Sendt Brev til Baronesse Pechlin. – Til Middag her General Lewetzau. –

Tirsdag 1 Juni, reist Klokken 7 fra Glorup. Vinter, hans Kone, og hendes Broder fulgte med til Odense, hvor det just
10 var Skyttelaugget, Alle Folk ude; jeg fandt kun Bekjendter ved at besøge Gravene og læse Navnene der; et velsignet Brev fra Eduard, første Afdeling af Ahasverus har meget / behage[t] ham. – Blev hjemme fra Stadsen. Ud paa Aftenen drog Drengene forbi med Skiven, som i gamle Dage. Om
15 Formiddagen hos Fru Søborg, som kjedede mig; saae Sønnens Kjæreste; – Middag hos Procurator Hansen. Man fortæller om Schønheider at han er saa gjerrig at han staaer op om Natten og gør for at Folk skal troe han har en Hund, men den vil han ikke holde. Naboens Hane lukker han ind
20 til sine Høns hver Morgen, men naar de skulle have æde, jager han den først ud.

Onsdag 2 Juni; kjedet mig i høieste Grad, sendt første Deel af Romanen hjem og Brev til Eduard og Fru Balling. Tabitha Plum kom med Diligensen; jeg havde den hele
25 Vogn alene, jeg, som vilde have taget Extrapost, da jeg ellers ikke kunde komme med, var Vognen besat. Ved Assensbelt traf jeg den unge Blædel, der skulde første Gang ud i Ver-

8) Tirsdag] først skrevet Onsdag 13) behage[t] ms. har behager 14) forbi] f først skrevet m

den, (til Stutgard); gav ham et Kort til Bülow i Hamborg. Kom om Aftenen til Arrøesund, tog ind hos Frederici, drak Thee hos Bruuns.

Torsdag 3 Juni. Kaffe og Frokost hos Bruuns! Spadseret i deres Have. En Pastor Calisen kom og var meget venlig mod mig. – Ventede til Kl 12 $\frac{3}{4}$ paa Dampskibet, blev saa nærveus at jeg havde ondt ved at gaae ned, fik min Frakke revet itu. Deilig Veir; reist med Politimesteren fra Altona. Havblik, blev henimod Aften nerveus igjen; kom i Kiel til Bahnhof Hotel, her var alt besat, jeg maatte vente blev ærgerlig; Verten rømmede sin Stue ud til mig; faldt over min Kuffert og forstuede Haanden; der er i Dag gaaet Hul paa Bylden, en ny kommet. Uvis om jeg reiser eller ei i morgen tidlig. (Oldenborger paa Havet).

Fredag 4 vaagnet tidli[g] og bestemt at gaae med 1ste Tog / Traf *Ferslew*, kjørte sammen. Christen Hübner saae jeg og Dr Hein, de vare med Toget. Meget varmt. En Kieler Kjøbmand, som kjendte mig. Kom Klokken 10 til Hamborg og tog ind hos Streits, gaaet lidt om med Ferslev; der kom en Vogn, en beskjægget Mand, nikkede bekjendt til mig, jeg troede at det var Falkenstein fra Dresden, sprang til Vognen, der holdt, greb hans Haand og sagde: »hvad skulde vi træffes her«, han trykkede min Haand, og jeg saae nu at det var Prindsen fra Nøer, Dronningens Broder, jeg blev flau! – Mødt forud Petit. Besøgt Holcks. Brev fra Fru Deecken; Table d hotte med Ferslev, der var en Hr Schieby fra Kjøbenhavn, med ung smagløs klædt Kone. Skrevet til

2) Frederici ☉: Friederici 3) Thee] T først skrevet P 5) Have] H først skrevet s 5) Pastor] P først skrevet S 15) tidli[g] ms. har tidlid

Jenny Lind og Jomf Grann, med Ferslev, taget Afsked med ham, i Theatret: Das Nachtlager in Granada, daarligt udført, traf der Lenz, Glasbrenner og Madam Glasbrenner – Peroni, Hjemme Kort fra Kittler; Brev fra Petit og fra
 5 Beskow. Gik i Theatret, hvor jeg saae Das Nachtlager in Granada, Musikken er uden Farve, det kunde ligesaa godt [være] i Danmark det spillede, som i Spanien, traf Lenz, Glasbrenner og Kone.

Løvedag 5. Faaet mine Penge-Sager ordnet hos Holcks;
 10 besøgt von Bülov; gik til Bessers, læste der i Examiners, min Dom om Jenny Linds Personlighed, at jeg betragtede hende, som en Søster. – Kjørt ud til Zeise, der viiste mig sin Oversættelse af Agnete; kjørt i Droske hjem. Besøgt Fru Backerach, hvem jeg lovede en heel Dag naar jeg kom igjen, hun
 15 var høist elskværdig. Middag hos Grev Holcks. Besøg af Kittler, der paastod jeg havde lovet ham min nye Roman for 2 Loudorer Arket og at han næsten kunde forlange / at faa den, men at han ikke gjorde det. – Kjøbt af ham mine Eventyr. – Regning fra Besser igjen paa den Bazar. – Drevet om.
 20 Mødt Wilde og den unge Lieutenant Prøsilius. Lieutenant L. fra Itzehoe. – Rød paa og ondt i Bagbylden; – Blev hjemme hele Aftenen. –

Søndag 6. Klokker 6 Besøg af Petit. Vesit af Carl Holten og senere af Faderen, spist der Frokost. – I Gaar og i Dag
 25 stærk Blæst. – Sendt Brev til Faderen Collin, Hertugen af Weimar og Lork. – Gav for to Dage 2 ₤ i Drikkepenge; kørte til Elben, gik over med Primus, Klokker 4re, Regn og Hagel. Paa Vagtskibet saae jeg Lieutenant Agerskou; Vi tilraabte

21) L. ∴: Linstow 27) gik] først skrevet k

hinanden. Der var meget livligt i Haarburg, Folk strømmede til Jernbanen, som nu i 4½ Time fører til Hanover. Jeg fik i Diligensen Nummer 5; det var nogle Hamborgere og en paa hamborsk oversat ung Franskmand, der røg ækelt Tobak, skidne Røgmænd, Conducteuren havde vi ogsaa i Vognen, med sin store ildelugtende Kappe, hele Conversationen culminerede i »Fruentimmer-Comers«, den unge Franskmand vidste god Beskeed i Hamborg. – Jeg gad tilsidst ikke snakke med dem. –

Mandag 7. Over Rothenborg kom jeg imorges Klokken 7 (fra iaftes Kl: 8) til Bremen og tog ind i britisch Hotel, Vertinden byttede mit smukke Værelse om med to endnu smukkere, overraskede mig med at have stryget alle mine Tørklæder ud og sat friske Blomster paa Bordet. Her er man særdeles vel! Fandt ikke Fru von Eisendecker, skrev hende til og besluttede at tage 3 Dage til Oldenburg. Middag hos Hartlaubs. Der er noget saa solidt; de gamle kostbare Meubler, de mange Oliemalerier, Concyllier, Chinesiske Sager, Alt tyder hen paa Landene hans Skibe besøger; var hos Cesars. Besluttet at opgive Theatret og sidder nu hjemme i min hyggelige Stue. – Det er ellers koldt. Hele Dagen Blæst, Regn og Solskin. /

Tirsdag 8. Sovet til 7½ – Her er i Hotellet (men afreist) to fra Upsala, Profes: Svanberg & – Regn og Blæst, spadseret; Formiddags Besøg hos Fru Hartlaub, Moderen. Senere Besøg hjemme af Dr Hartlaub. Drømt i Nat at jeg var forjaget fra mit Hjem, at Jenny Lind skulde gifte en fransk Capitain. –

6) ildelugtende] i først skrevet s 24) & -] læsningen usikker, måske blot en overstrøgning

Drømmen fortsattes endogsaa efter at jeg eengang havde været vaagen. – Færdig henimod 3 for at gaae med Dampskib til Oldenburg, da kom Brev fra Fru von Eisendecker, at det gik i Dag kun til Elsfleth, jeg tog Plads med Diligensen, fik
 5 en slet Plads N° 7, som dog blev ombyttet til 5; jeg havde en meget behagelig Reisekammerat, en ung Kjøbmand, der vil nedsætte sig i Kjøbenhavn. Kom Klokken over 10 om Aftenen til Oldenburg, Henrik var at tage imod mig. – Kom i Seng henimod 1. Alexander syg i Heidelberg.

10 *Onsdag 9.* Hjertelig Modtagelse hos Ministeren Beaulieu, som kyssede mig. – Edmond kjerlig og rar. Tilsagt imorgen til Taffels hos Hertugen i Rastedt, fortvivlet derover. Drevet til at tage ud til et Tracteursted, hvor Pigerne i »Cecilien-Schule« feirede den afdøde Storhertuginde's Fødselsdag, (den
 15 var igaar) jeg maatte læse tre Eventyr, kjørte med Beullieus. Gnaven. Besøgt Mayer, Wederkoop og den lille Fink. Om Aftenen Beaulieu ærgerlig, læst Eventyr. Træt. Torden.

Torsdag 10. Idag har Carl Beaulieu i Weimar Bryllup. Faderen ikke for Bruden. – Kjørt med Eisendeck[er] til
 20 Rastedt; megen Skovplantning, før var alt Hede. Derude har før ligget et Kloster. Her er grønt og venligt, men det var meget koldt. En stiv, fornem Grev Stolberg var her. Efter Taffelet gik jeg til den lille Kirke; om Aftenen læste jeg et
 25 Par Eventyr. Overhovmesterinden fortalte at hendes Fader havde været med at overføre Dronningen Matilde til Danmark, paa Søen skildtes det danske og engelske Flag ad, som var det et Varsel, Dronningen selv satte sig ned og syede det

19) Eisendeck[er] *hul i papiret* 25) havde] *herefter er overstregt f* 25) til] *først skrevet p*

sammen. -- Storhertugen og Datter meget venlige; Frau von Scharnhorst og Over[hofma]rschall München besøgte, begge havde læst Das Märchen / [meines Lebens.]

[Fredag 11.] Besøgt Jerndorf, der er syg og vil til Ems. Været hos Edmund Beaulieu paa Hovedvagten. Pakket ind. 5
Om Eftermiddagen hos Wedderkops, Finks, Mayer og Jerndorff; Læst Eventyr, noget angrebet. Afsked hos Excellensen Beaulieu, som bad mig boe hos sig altid, naar Eisendeckers ikke havde Plads; traf Pott der. -- Træt. Mit Tøi sendt afsted 7½. 10

Løvedag 12. Afsted Klokken 7, var først hos Edmond paa Hovedvagten; reiste med en Madam Schütte fra Bremen, som skulde besøge sin Søn i Amsterdam. Over Ahlhorn og Clopenbourg; vi fik en Madame op der var med mange Guldkjæder og meget skidne Negle. Dum Oeconomie hos hende og Fyren der var med. -- I Löningen, hvor Kirketaar- 15
net er faldet for en Deel Aar siden og var Byens Stolthed, overordentligt skident og daarlig Middag; i Lingen godt Hotel hos Langenschmidt; her blev jeg galt indskrevet og maatte løbe om igjen paa Posten; Nummer eet, som jeg havde 20
tog Madam Schøtt og hendes Cavaleer, Nummer 2, jeg gad ikke sige noget, da vi havde gjort Bekjendtskab, men var lynende gal, nu savnede jeg Basreliefs fra Ørstedes og var meget ærgerlig, endelig fandtes de dog i Vognen. Meget stræng Visitation paa Grændsen. -- Holland et særdeles 25

2) Over[hofma]rschall blækklat 3) [meines Lebens.] Resten af optegnelserne fra torsdag 10. juni og begyndelsen af dem fra fredag 11. juni mangler. 11) Løvedag] først skrevet Søndag 11) Løvedag 12.] derefter har Jonas Collin d.y. med blyant tilføjet 1847 14) Clopenbourg = Cloppenburg

Søndag 13

venligt, reenligt Indtryk, alle smaa Byerne, see ret anseelige ud. Over Oldenzaal, Goor til Deventer, hvor der var Marked', det er en stor Fæstning, prægtige Huse, Vaffelboutiker, forandrede Route og gik ikke til Arnheim, hvor man træffer Jernbane lige til Amsterdam, men tog med Deligensen til Utrekt; prægtige grønne Enge, Bøgeskov, enkelte Strækninger Hede, Hertugen af Oraniens Lystslot, hans Gemalinde var i Kirke, paa Taarnet vaiede Hollandsk Flag. Landeveien med murede brændte Steen. Reenlige Huse. Kom til *Utrekt*, hvor man paa Bahngaarden først gav mig for lidt Penge igjen og saa forældet Mynt, hvorpaa jeg her i Amsterdam har tabt. – Utrekt stor og betydelig. Gik paa første Plads, jeg stak noget støvet af mod det andet Selskab. Kom i een Time til Amsterdam og steeg af i Hotel pays bas! / Fik et Værelse ud til en lille Blomsterhave, ganske eensomt og stille. I Seng Klokken 9.

Mandag 14 Sov til Klokken henimod 9, gik da med Leietjeneren hen til Professor Froelich, hvem Ørsted havde anbefalet mig til, han tog hjerteligt mod mig, sagde at jeg, efter de hollandske Aviser var ventet et heelt Aar, gav mig et Brev til Digteren *van Lennep*, med Leietjeneren gik jeg derhen og følte mig noget mat, Lennep, en smuk, venlig Mand tog særdeles vel imod mig, han havde netop faaet en engelsk Oversættelse af een af sine Romaner; han indbød mig til Middag i sin Familiekreds. Jeg sendte ham senere til Foræring »das Märchen meines Lebens«, gik saa til Haven, hvor der ikke laae mange Skibe; Solen brændte, Luften

1) Søndag 13] *tilføjet mellem to linier* 19) Froelich o: Vrolik

var græsselig trykkende, jeg blev saa mat, at det var en Qval
 at naae hjem, hvor jeg, som ødelagt kastede mig [paa] Sen-
 gen og sov en feber Søvn. – Friseret. Mødt i Formiddags paa
 Gaden en Mand der tiltalte mig paa dansk, jeg troede det
 var hollandsk og syntes jeg forstod dette Sprog godt og saa 5
 var det een af Causes Svende. Saae en Dreng med Klæder,
 i to Farver, som vore Slaver, rødt og sort, det var Vaisen-
 huusbørn, saaledes skulle ogsaa Pigerne være klædte. – Kom
 til Middag hos Lenep hvor der var hyggeligt og smukt. ven-
 lige Børn, den ældste Søn voxen, Datteren ligesaa, to smaa 10
 Dreng. Moderen talte Fransk og hollandsk, vi fik kun Gaf-
 fel-Mad, en Slags tydske Klumper; ellers grøn Ærter, Jord-
 bær & Conversationen ret livlig, den ældste Datter behagede
 mig meget, hun vilde vide, om Damerne vare smukke i Kjø-
 benhavn, jeg sagde ja thi de ligner Hollænderinderne. Len- 15
 nep spurgte om jeg troede at jeg kunde læse hollandsk og
 gav mig noget Skrevet og da var det et Digt af ham til mig.
 Jeg skrev senere eet til Sara Lenep (den ældste Datter) og
 maatte skrive hende op, de danske Ord, en smuk Pige, en
 smuk / Karl, og Pandekage, tre Ord der syntes at behage 20
 hende meget! hun var nydelig og trykkede min Haand saa
 hjertelig da vi skildtes ad. Der var endnu en Herre, om det
 var en Digter, veed jeg ikke. – Hele Dagen før hvert Klokke-
 slæt, spille et Klokkespil smukt i Taarnene. Spadseret i Kal-
 vestraat. Jeg kom i Dag ind i en Boglade og spurgte om en 25
 Bog, man saa underlig paa mig, svarede keitet og saa igjen,
 da jeg siden gik forbi, opdagede jeg at mit Portræt, ved Siden

15) ligner] først skrevet de 23) før] først skrevet ved 24) spille] således ms.
 25) Boglade] først skrevet Boutik

af Frøken Bremers, hang paa et stort Blad, de Tid (dö teid) ligesom illustrirte Zeitung. Jeg gik nu i aften ind og vilde købe det; da kom Herren selv, man havde i Dag kjendt mig og derved var denne Forvirring kommet[,] han fortalte at
 5 han strax havde skrevet til Haag at jeg var her, Portrættet fik jeg foræret. Spadseret. Fruentimmer meest inde i Smaagaderne. Skyggefulde Træer hænge ud over Kanalerne (disse skulle i Sommeren stinke) Rachel har været her i disse Dage og givet nogle Forestillinger. Eet Theater her for hollandsk
 10 Vaudeville, har det Særegne at Publicum der ryger Tobak under Forestillingen. Man sidder med lange Piber; det er desværre nu lukket. – +.

Tirsdag 15. Regnveir. Diarée. – Kjørt til Palaiet, før Borgemesterens Bolig, en stor italiensk Bygning, tæt ved den nye
 15 *Børs, ligeledes moderne. Kirken lys og smuk. Kjørt til Haven, hvor Alt var i Regn og Graat, mange Skibe, vi kjørte til en Park inde i Byen, hvor der tæt ved laae Tivoli, den botaniske Have. Kom igjennem Jødequarteret, de rige Jøder boe langs Kanalen, luftigt og smukt, som alle andre Beboere,*
 20 *forbi Synagogen. Det almindelige Jødequarter, bredt og luftigt, ganske, som de andre Gader, paa eet Huus stod Aron og Moses hugget i Steen. – Musæet. Besøgt Professor Frølich der gav mig Breve til Leiden ti[1] Professor Geel og Etatsraad van Assen. Stor Regning / 3 engelske Dreng, den*
 25 *mindste ganske lille, vist 8 Aar, med Zigar, forlod Hotellet for at gaae til Engeland over Rotterdam. – Vi holdt skrækkelig længe paa Palaispladsen før Omnibussen igjen kom i*

15) Børs] *først skrevet Børse* 15) smuk] *først skrevet smukt* 22) Frølich o: Vrolik 23) ti[1] *linieudgang*

Bevægelse. Gik paa første Plads (een Gylden til Harlem.) eet
 Sted havde vi Vand paa begge Sider, graat Vand med Skum;
 steg af i Haarlem, hvor man kom Klokken 1½ (½ Times
 Fart) og maa vente til 5 og 5 Minutter; jeg lod Tøiet blive
 og løb til Kirken, udenfor staaer Monumentet for Lorenz 5
 Coster der angives, som Opfinder af Bogtrykkerkunsten, han
 holder en Bog og et stort A; inde i Kirken spillede just Or-
 gelet, der gjælder for det største i Verden og 8000 Metalpi-
 ber; der spillede smukt, Folk gik med Hatten paa inde i
 Kirken. – Loftets Hvælving var sat sammen af Brædder, 10
 som var det et krænget Skib. – Den forrige Konges Buste
 var her i Marmor. Udenfor Kirken er et Huus hvor paa stod
 malet Costers Portræt, om han har boet der veed jeg ikke.
 »Dit Huis it to huur« staaer der hvert Øieblik, det maa være
 til Leie. Ligeledes hier gaat men uit porren 3: her gaaer man 15
 ud for at kalde paa. Spiiste paa en Resturation, gav Kelne-
 ren 3 Centimes, han grinede, siden begreb jeg først at det
 var latterligt lidt, jeg troede det var 3 Sous. – Spadsret
 endnu engang til Kirken den var lukket; gik og ventede, saa
 at jeg blev nerveus. Toget kom; i Vognen hvor jeg kom sad 20
 sikkert een af de Herrer der var med Kongen i Weimar ifjor,
 ham jeg talte en Deel med i Belvedere, han vilde slet ikke
 vende sig til den Side hvor jeg sad, talte altid med sin Naboe,
 der syntes en gammel Excellence, tilsidst blev jeg ærgerlig
 og talte ikke til ham. Som vi kjørte faldt en Snoer ned for 25
 Vinduet og sank dybere og dybere, vi vidste ikke hvad det
 betød; Vognen svinglede ogsaa meget. Steg af ved Leiden,
 her kom et Ægtepar ud og vilde i Omnibus med, de troede

6) Opfinder] først skrevet angive

det var Haag. Tog ind i »Lion d'or«. Pigerne gaae med Træskoe paa, der see ud, som chinesiske Skoe, seete i Forstørrelses Glas. (Lennep gjorde mig i Amsterdam opmærksom paa et Huus [hvis] Vindues Skodder / vare lidt lukket til, det
 5 betyder at Een af Familien er død, jo mere tillukket, jo nærmere i Slægtskab).

Onsdag den 16de. Raadhuset med en stor Trappe op til med fire smaa røde Løver. Gik til Professor Geel, Konen kom strax og sagde at hun aldrig kom paa den Tid ned, men
 10 da hun hørte mit Navn maatte hun, i høi Grad henrykt over mine Romaner. Professor Schlegel i Musæet, hvis Kone har været sammen med mig hos Øehlenschläger, for flere Aar siden, førte mig om mellem Geripper af Aber, Elephanter og Nihilheste; saae deilige Fugle og Sommerfugle. – Gik til
 15 det antiquariske Musæum, hvor jeg ikke traf Professor Lehmans, en gammel Kustode førte mig om og var glad ved den Beskeed jeg gav ham (især om Æsopus). – Besøgt Etatsraad van Assen, der vilde at jeg skulde spise hos ham til Middag og lovede ialt at være mig til Tjeneste. Drak Kaffe hos Geels
 20 og gik med Schlegel til hans Kone, i hvis Stambog jeg skrev

Saa søndagsfestlig hele Landet staaer,
 Saa søndagsfestlig hilsed' mig din Stemme;
 En Have Holland er, hvor Hjertet slaer,
 Og hvor man strax sig føler glad og hjemme

25 Gaaet med Schlegel i bothaniske Have, hvor jeg saae nogle amerikanske Naaetræer. Skanzen hvor Angel-Saxerne have været paa Reisen med Hengist og Horss. – Table d hote i Leyden, ganske godt, jeg forstaaer saa temmelig det Holland-

15) Lehmans o: Leemans 28) temmelig] t først skrevet s

ske; den unge Borries, som var her en kort Tid skal have lært det ganske godt. – Tog Klokken 5½ med Omnibus til Bahngaarden, her hang en Plan paa *De Tid* med mit Navn og Billed, Folk saae paa mig, mon de kjendte mig; det er en underlig Følelse! – Første Gang ret i Humeur paa en Jernbane, jeg kunde have sjunget; det varede ikke en halv Time og vi vare i Haag i Hotel Duellen, da jeg spurgte efter Hertugen af Weimar vor Gesant og den russiske spurgte man strax om jeg ikke vilde have en Værelse med Conversations-Salon / men jeg svarede, jeg vil først see om jeg faaer *Vesiter*. – Jeg har Værelse ud til en stor Plads med Træer; – Van Houlst troer jeg bestemt gik forbi, han saae op [til] mig, mon han tænkte paa, : den der ligner Andersen? Hollænderne gjøre Overgangen fra Danske til Tydskere. Dansk hollandsk Tydsk, Svensk og Norsk ere meget beslægtet, saa kommer nok Engelænderne. – Hollænderne og Friserne løber over til Engelænderne. Jeg føler mig saa tilfreds i dette Hotel og dog ingen Breve! er bare ingen døde (O Gud! nei jeg vil ikke tænke derpaa). – Mellem Træerne damper Jorden, jeg tænker paa Ellemosen, paa Ellepigerne, er maaskee det Yndige kun Elverpigernes Tryllerie. Er det en Troldom! – +

Torsdag 17. Gik tidlig ud til Morgenstjerne, han sov, kom igjen, ventede længe, blev nerveus; mit Blod zittrende. – Drak Thee med ham, han synes meget ubetydelig, vist ikke Beskeed om noget, men venlig. Mødt Verhoulst, gik hjem med ham, han boer hyggelig i en Udkant af Byen, med Udsigt til Mark og Eng. Kjört med til Van der Vliet,

7) Duellen ∴ De Doelen 11) Van Houlst ∴ Verhulst 24) vist ∴ vidste
 25) Verhoulst ∴ Verhulst

der blev i høi Grad overrasket, forvirret, næsten dum, ved at see mig; han har for 14 Dage siden skrevet til Kjøbenhavn om jeg vilde boe hos ham. Alle Literater her ville gjøre et lille Gilde for mig; han forærede mig Oversættelse af alle mine Skrifter. Gik til den rusiske Minister von Maltitz traf ham ei, blev indbudt til Middag der; besøgt ham senere. – Været hos Henzel, der er her fra Berlin og hvis Kone, Søster til Mendelsohn er nylig død; han er utrøstelig, viiste mig hendes smukke Billed, han har gjort og saa hendes Portræt, som Liig. – Det er gribende at see en saa stærk Mand, saa dybt rystet. – Holland er Europas Idyl! Det er Schweitz ikke. Var til Middag hos den rusiske Minister von Maltitz, han synes en from Mand; hans Kone er en Amerikanerinde; den amerikanske Minister var her, han havde læst i America Improvisatoren, / jeg læste den grimme Ælling, Morgenstjerne kjørt mig hjem. Fandt hos ham et Brev fra Digteren Knep-
 pelhaut i Leiden, som indbød mig at boe hos sig. Gik i Operaen og hørte La favorite, sad i anden Etage hos Van Houlst. – Theatret er tre Etager, hele den hollandske Skuespiller Bande og den franske, havde vi bag ved os. I Foier'en blev ryget Tobak. – Kom træt hjem.

Løvedag [ɔ: Fredag] 18 Juni. Imorges Besøg fra Utrekt af forfatteren Nepveu, som forærede mig sin Roman *Bertha Coppier*; han er en Modstander af Van der Vliet, denne kom netop og med ham gik jeg paa Udstillingen, der var fortræffelige Ting, een af Malerne, Navnet har jeg glemmt, han har tegnet til Billedbog uden Billeder, traf jeg. – Der var Prindsen af Oraniens Død, en Kirkegang, hollandsk Huus & – Gik til

16) et] først skrevet en 16) Knepelhaut ɔ: Knepelhout

Bibliotheket hvor Underbibliothekaren viiste mig smukke [L]egende Bøger; hans unge Kone bragt[e] mig sin Beundring, hans Moder, over 70 saa[e] ud som var hun 50 udtalte sit Sind for mig. Spiist Middag hos Van der Vliet hvis lille Søn Christia[n] er kaldet op efter mig og Kun en 5 Spillemand. Konen kan kun hollandsk, men det gik dog ret godt med Konversationen, hun vilde altid at jeg skulde spise mere, rystede saa paa Hovedet og sagde det smagte mig nok ikke godt. – De kjørte mig hjem til mit Huus. –

Søndag [3: *Lørdag*] 19 Kneppelhaut har for min Skyld gjort 10 Reise heelt oppe fra Zuidersøen. Gik paa Posthuset, Brev fra Faderen Collin og Arvestorh: af Weimar han har i London mældt mig hos begge Dronningerne og Prinz Albert. Byttet Penge i Souveyens og Schilling – Ved Table d’hote med Kneppelhaut, traf her et Par af Diplomaterne jeg har været 15 med hos Baron Maltitz. Morgenstjerne ladet mig sige at han vilde mælde mig hos Kongen, men at jeg da ikke kunde tage bort, maaskee hele 8 Dage, det kunde gjerne vare saalænge før Audiensen tildeeldes mig; jeg opgav da at præsenteres. Besøg af Excellensen Maltitz, af flere Kunstnere & – Van der 20 Vliet godmodig Entusiast. Til Aften indbudt af min Musas Venner, vi samledes i Hotel d’Europe Klokken lidt over 7; jeg havde ordenlig lidt Fest-Feber. Her var en stor Deel, vi gik Klokken 10 tilbords / der bleve smukt flere Skaaler til mig udbragte, Van der Vliet var ganske begeistret! han ud- 25 bragte een for Faderen Collin, den ædle Mand der havde

1) Underbibliothekaren] U først skrevet B 2) [L]egende] ms. har legende
 2) bragt[e] linieudgang 3) saa[e] linieudgang 5) Christia[n] linieudgang
 14) Souveyens 3: sovereigns 19) da] først skrevet det

optaget mig som Søn; Kong Christian VIII og Frederik Wilhelm af Preusen havde givet mig Orden[er], naar disse bleve lagt paa min Kiste (da grinte den tykke Kelner) da ønskede han Gud maatte give mig Hæderskrandsen for mit
 5 skønne Livs Eventyr. Een talte om Hollands og Danmarks Forbindelse i Sproglig og historisk Betydning. Maleren Roccum (?) som har tegnet til Billedbog, en Skaal for mig som Maler, Kneppelhauth (paa fransk) for Frihed i Form og Phantasie. – Skuespiller Petters, den betydeligste af Skuespil-
 10 lerne gav os een Scene af Schrawenwerths »Tasso« – Humoristikeren læste. En anden gav en Oversættelse af mine Digte. Jeg tegnede mig til at give et Eventyr til Rembrandts Monument. Meget træt fulgtes jeg hjem Klokken eet af Van der Vliet, sov daarlig.

15 *Søndag 20.* Afskeds Vesit hos Morgenstjerne, Maltitz, sendt Brev til Faderen Collin til Eduard og til Jette Wulff. Formiddag hos Van der Vliet, hvorhen jeg gik, skrev i to Album. Min Improvisator er kommet her til oversat paa fransk. Kjørt med Kneppelhaut »in Bosch« hvor der er Musik og
 20 Promenade om Søndagen; smukke grønne Engpartier, kom forbi »Haus im Bosch«, kjørte de idylliske Veie med rige Landhuse, vi vare næsten tæt ved Leiden, Byen laae udstrakt for os; det var blevet koldt med eet, frøs, kom til Haag og fik mere Tøi og kjørte nu til Landsbyen Scheweningen der ligger ved Nordsøen, her vare vi ved Table d hote i Badehuset,
 25 Verhoulst, Hensel & der var en drukken Engelænder; gik ned til Havet og smagte paa det; graagrønt var det; en Række Fi-

6) Roccum o: Rochussen 9) Petters o: Peters 10) Schrawenwerth o: Jan van 's Gravensweert 11) o: W. J. van Zeggelen

skerskibe laae langs med Kysten, mod Aften seilede flere ud. Kneppelhaus kjøbte til mig to Musling Figurer og forærede mig. Der kom flere Venner ogsaa Damer som vilde see mig, Klokken 8 kjørte vi hjem hvor jeg igjen fik flere Poeters og Verhoulst Besøg, læste dem tre Eventyr; Vertinden sendte mig 5 Avisen hvori stod om Festen for mig, hun bad mig om et Vers til Erindring. / Verhoulst behagede mig særdeles. I Seng Kl 11.

Mandag 21. Sovet daarlig; imorges bragte Henssel mig et Brev til Bunzen i London; han græd igjen for sin afdøde 10 Kone, stakkels Mand. – Kneppelhaut tog Vogn og vi kjørte til Banegaarden, Alt betaler den Mand, bad mig boe hos sig naar jeg igjen kom til Holland. Traf paa Banegaarden den gode Van der Vliet han bragte mig Hager Avisen hvori 15 staaer om mit Ophold. Afskeden var mig noget tung. Hvor underligt i kort Tid at faae Folk kjær og da strax skilles. Van der Vliet er vist et fortræffeligt Menneske. – Kjært over Delf og Schiedam til Rotterdam der seer storartet ud. Med Leietjeneren gik jeg at søge Hr Rochusen, jeg fandt ham i 20 Atheneum, han bød mig ud til sin Kone udenfor Byen, men jeg takkede, da jeg var træt. Paa Hjemvejen spurgte jeg Leietjener[en] om her var Theater, han sagde at Rotterdam havde intet for en Fremmet, uden at see Jomfruerne dandse, jeg spurgte hvad det var for Jomfruer og han sagde »offent- 25 lige« og da jeg sagde »ja saa«, fortalte han strax at han kjendte Een, som hørte til de første Klasser, som holdtes af en ung Herre, men denne var borte og dersom jeg vilde kunde jeg tilbringe Aftenen hos hende for 10 Gylden, det var et sjældent lykkelig Tilfælde, sagde han. – »Ja jeg er ikke indrettet paa sligt« sagde jeg, De seer jeg er svag. »Men det 30

styrker!« sagde han. – Jeg afskedigede Karlen (, maaskee for ikke at komme i Fristelse) Traf ved en Table d hote en ung Oldenborger, som kom fra London og havde boet i det tyske Hotel i London med Portrætmaler Jensen og Ferslev. – Nu sidder jeg og løyer ovenpaa de angribende Dage i Haag. – Jeg boer i Hotel pays bas, tæt ved Maasfloden, lige over for er Marker og Aleer, mange Skibe og det særdeles store. – Alt synes Handel. Historien om den Fremmede i Holland der skulde ringe to Gange, saa kom Pigen med Potten, Kneppelhaut fortalte mig den. – Man gjorde mig opmærksom paa og moersomt er det Haags Vaaben er en Stork. – /

Tirsdag 22 Meget stor Regning; gik ombord i det hollandske Dampskib »*Batavier*«, jeg troede at det var nyt, men det er det ældste og gaaer, siger man i 24 [Timer] fra Rotterdam til London; første Plads 1½ ₧. Første Plads har sin Salon oven paa Skibet og Salonnens Tag gaaer sammen med Roerets og danner en Slags Balkon; jeg fik Køie N° 24; iaftes havde jeg seet at i N° 21 var en Hrr Bonnet, jeg var vis paa at det var Charles Bonet, og priiste mit forunderlige Held; jeg saae siden en Koffert med Jules Bonnet og Haabet faldt, denne var dog en Tydsker fra Augsburg (?) En ung Engælænder, gunstig (Jackson) var vel underrettet i Litteratur, her var en tyk Mand, der talte tydsk, han havde en engelsk Kone og en Mynde der gik med Dækken; flere talte Tydsk. The Wayter kunde kun engelsk og det var vanskeligt for ham at forstaae mig. Vi kunde ikke komme ud af Maasfloden ved Briell, da det var Ebbe og maatte gjøre en Omvei af flere Timer, saa at vi først Klokken 4 kom ud i

19) Bonet ∴ Boner 21) Augsburg ∴ Regensburg, A først skrevet R

Havet, altsaa efter 8 Timers Seilads. – Vi havde stor Ladning Kør og Faar. Desuden en Mængde Udvandrere til Amerika, Børnene legede nok saa glade. – (Skibdækket beladt med Kirsebær) – En Frøken Magdeburg fra Wisbaden, med en hexeagtig – Underlæbe, indlod sig i poetisk Samtale med mig, kjendte mine Eventyr og bad mig besøge sig i Wisbaden. Det lave Holland sank dybere og dybere i den graa gule Søe, denne var temmelig stille, dog om Aftenen blev jeg søesyg, uden at det kom til videre end at jeg søgte i Seng og laae mellem Søvn og Vaagen til Klokken

Onsdag 23

7 da jeg var paa Dækket, og saa Englands østligste Kyst; – vort Skib gik langsomt, (først Klokken 5 kom vi til London,) – Themsen tyder paa at England er Havets Behersker, her flyver dets Tjenere ud, hele Skarer af Skibe, hvert Minut kommer en Løber (Dampskib), de andre have Blomster i Hatten, denne sit lange Røg/-Flor, hvori mellem den røde Ildblomst titter frem. – Det lange hvide Kjølvand gaaer bagefter; – Kysten vist 3 a 4 Mile bred. Skibene kom for fulde Seil, brystene sig, som Svaner. Tusinde Fiskerbaade, som et Marked, som Kyllinger, som sønderrevne Papirstykker, – Dampskib paa Dampskib, som Rakter ved et stort Fyrværkeri; – Ved Gravesand saae det ud, som en stor Mosebrand, og det var Røgen af Dampskibe. – Lystjagter for unge rige Gentelmenn. Et brillant Tordenveir, mod Nord slog Lynet flere Gange ned og et Jernbane-Tog jog afsted med sin blaae Røg mod den sorte Sky, det tiltalte mig mere

3) Skibdækket] først skrevet Skibet

11) Onsdag 23] tilføjet mellem 2 linier

12) østligste] foran er et ulæst bogstav

end de storartede tilrøgede Bygninger paa den anden Side
Temsen. »Man veed De er her og siger Velkommen«, sagde
en Engælænder til mig. »Ja« tænkte jeg »Vor Herre veed
det!« ham er det som tordner. (Da Danmarks Konge var
5 Engeland[s] i vor Magtens Tid, dog det er ogsaa godt,
Sprogene ere dog Landenes Grændse.) – Ved Coustomhouse
hilste mig en Mand, det er Beckwith tænkte jeg og det var
det, men jeg hilsede ikke igjen, Engælænderne ombord havde
varet mig Ingen at troe, naar jeg steeg i Land, Ingen at ind-
10 lade mig med. Jeg var den første af Alle som betraadte
Engelskgrund. Beckwith viiste mig sit Brev fra mig; jeg blev
den sidste i Coustom house, da man havde glemt at sætte
mig paa Person-Listen. – Kjørt til Sabloniere Hotel fik Væ-
relse til Gaarden, Vinduerne saa med Røg, at mine Ærmer
15 bleve sorte. Solen skinner ind paa Sengen for at vise her
er Sol. – Beckwith har fra Klokken 8 imorges ventet mig, jeg
var meget forlegen derover. Drukket Porter og gaaet til Seng.

Torsdag 24 Solskin, Skyer. Kjørt ud til Rewentla[u] som
tog særdeles venlig imod mig og gav mig en l[a]ng Forkla-
20 ring paa Engeland og Engælænd[erne] / Man gjør ingen
Komplimenter, man mener det ærligt. Talte om Koos der
havde givet Depescher hjem med Hofhistorier; Ting der
ikke havde mindste Værd; sagde at alt var Etikette, det var
ikke, som i Tydskland at Kunstnere og Konger omgikkes. –
25 Gav mig et Brev fra Lork. – Kjørt hjem i Omnibus. Kjørt
ud til Marlborough-House, blev indladt i et kongeligt Væ-

7) Beckwith 3: John Beckwith Lohmeyer 18) Rewentla[u] *linieudgang*
19) l[a]ng] *hul i papiret* 20) Engælænd[erne] *hjørne afrevet* 22) Ting] T
først skrevet S 25) Kjørt] *foran er udstreget* Fandt 26) blev] *foran er udstre-*
get fandt

relse; Arvestorhertug kom, faldt mig om Halsen, kyssede mig, vi sad sammen; han sagde mig at det trykkede ham her; det var ham ikke mueligt at komme sammen med Digtere; Lady Blessington turde man ikke engang nævne man vilde see. Alt hørte til Partier, Dickens havde skrevet i Puncs og derfor kunde man ikke tale med ham. – Man døde af Etikette sagde han, Dronningen selv var bundet, to Gange Frokost, om Aftenen Klokken 8 Middag; – de havde været ude i deilige Parker, men Dronningen var nødt at være hjemme Klokken 8. – Hun kunde for Etiketten ikke, som man nyder i Tydskland, nyde. – »Men hun er Dronning«, sagde jeg, »hun kan sige jeg vil!« – »Ja, jeg sagde det samme, De maa jo kunde see hvem De vilde!« – »Det gaaer ikke an; man vil i hele Engeland opholde sig derover«, Sagde hun. »Det er Frihedens Land, hvor man dør af Etikette, o saa priser jeg mit lille Ettersburg!« – Hvor vanskeligt er det ikke at dømme om et Land, ved Fremmed at komme der en kort Tid; man seer det bedst ved at læse andres Skildringer og Opfatten af eens eget Hjem! – Der nedskrives hvad enkelte Individier fortælle, opfattet fra deres Standpunkt, der sees gennem sine egne »Reiselivets sittrende Brill[er«] kan man kalde det. Man tegner Landskaber, som paa Jernbane Flugt og ikke engang saa troe. Han bad mig / saa tidt jeg kunde, besøge ham [mellem] 12 og 2; gav mig Haanden og [.....] med en Hilsen til Jenny Lind. Intet [Brev] fra hende; man meente at mit Brev igaar ei var gaaet rigtig, da Nummeret

4) Alt] foran er udstreget Dickens 6) tale] t først skrevet k 12) jeg sagde] ms. har jeg har sagde, først skrevet jeg har sagt 13) De] først skrevet m 19) Der] først skrevet Man 21) Brill[er«] linieudgang 24) [] i linierne 24-25 hjerne af bladet afrevet, efter og har ms. begyndelsen til et ord, vi el. lign.

manglede, søgte hen til italienske Opera, løb meget om, fik
 tilsidst et Kort og senere et nyt Brev der givet af; hjemme
 fandt jeg Brev fra hende med den hjerteligste Velkommen.
 Travet om i Gaderne og nogenlunde orienteret mig i mit
 5 nærmeste Quartier; et Par Gange mat og angrebet; var paa
 Trafalgar Plads hvor Nelsons Statue staaer paa en Søi[1]e og
 to Vande springe. Det første jeg saae i Dag, da jeg kom ud
 var i et Vindue mit eget Portræt i Howits Journal i et Vin-
 due; senere kjøbt det. – Paa Gaden Musik og en lille Pige
 10 dandsede. Policineltheater. – Her er Neapels Liv men ikke
 dets Tummel, det ligner mere Paris i høiere Potens. – (Bryd
 Dem ikke om Deres Creditiv sagde Reventlou i Dag, jeg
 forstrækker Dem med Alt.)

Fredag 25. Kjørt imorges ud til Hambro, en skrækkelig
 15 lang Vei, traf Bang, hvis Kone er reist til Odense han fik
 mit Creditiv og lod mig faae 5 ₤, troede hjemme jeg havde
 faaet for lidt og skrev Brev derom, gik ind i Banken, en
 prægtig Bygning, med Vittorias Statue midt i. Kjørt ud til
 Jenny Lind, som boer evig langt ude, Vognen holdt og
 20 Madms Johansen kom ud og raabte Velkommen, derpaa
 Jenny Lind. Hun beboer hele Huset, der er høist hyggelig;
 en yndig lille Have, med skaaret Grønsvær, Blomster og
 skyggefulde Gange, hun bad mig spise hos sig, naar jeg
 vilde, ogsaa i Dag, men da det var saa tidlig, tog jeg ikke
 25 mod det. Hun sagde at hun vilde sørge / [for at jeg] fik
 Billet til Operaen, da den ellers [vilde blive] naragtigt dyr.

1) søgte] foran er overstreget skrev 16) ₤] først skrevet s 17) Banken] til-
 føjet over linien, derunder er overstreget Børsen 25) [] i linierne 25-26 hjørne af
 bladet afrevet 26) den] først skrevet det

30 til 50 Rdlr dansk. – [Hun] fandt 150 ₤ for min Roman for usselt, her maa Alt forlanges i overdreven Stiil; hun havde en lille Hund, som hun havde kjøbt og legede med. »Det var bra!« sagde hun da jeg fortalte at Hollænderne havde drukket Collins Skaal. – Tog hen til Reventlou, der 5
igjen holdt sine lange Taler over Aristocratiets Magt; Ingen turde kjøre i deres aflukkede Gade uden hvem der netop skulde ind der. En Ko, som var sluppet ind der vakte Opsigt og en heel Menneskemasse. Bomme vare for denne Gade. – Fru Reventlau havde sagt om Jenny Lind, hun er et dydigt 10
Fruentimmer, det seer man; jeg talte med Grevinde Reventlau, som var meget venlig; kom træt og sulten hjem. Besøg af Grimur Thomsen, som er her, han traf mig ikke. Brev til Prins Alberth.

Løverdags 26 Kjørt til G Thomsen uden at træffe ham, 15
derpaa til Hambro, der sagde at jeg kunde faae saa mange Penge jeg vilde have, indbød mig ud paa Landet hos sig til imorgen, men jeg kan ikke, læst danske Aviser; han fortalte om Baggesen at han havde været i Gjælds Fængsel i Paris. Man kjører her paa Liv og Død mellem Vognene. – Var i 20
Banken hvor Vittorias Statue staar. Imorges Brev fra Arvestorhertugen om at være lidt hos ham medens han blev mallet; Arvestorhertuginde kom; talt med hende og med Zigeesar. Kjørt ud til Reventlau søgte med ham forgjæves Lady Morgane. Følt mig angrebet og ængstelig ved den store 25
Verden jeg nu skal ind i; kjørt med Reventlau og hans ældste Datter til Lord Palmerston; her var den høieste Adel,

1) [Hun] hjørne af bladet afrevet 8) ind der] der først skrevet i 10) et] indføjet over linien 18) han] først skrevet man 25) den] først skrevet det

- Fru Palmerston, ligner noget Mad: Hanck og Fru von Holten; talt med Ziegesar, den ene Dame efter den anden blev jeg ført til, hver kjendte næsten alle mine Skrifter, Arvestorhertuginde præsenterede mig for Hertuginde af Suffolk,
- 5 hun var henrykt over Improvisatoren, den første Bog over Italien; Arvestorhertugen trykkede min Haand, her var en Hede, jeg / kunde neppe staae paa mine Been og maatte ud og have Luft. Man siger at Aristocratiet i England udelukker alle Kunstnere fra deres Kreds, jeg kan ikke sige det,
- 10 jeg fandt de venligste Menneske[r,] den hjerteligste Modtagelse, man siger at Dickens, Israeli, ere udelukkede fra disse Kredse, man kjendte mig, man modtog mig, om vor danske Gesandts Betydning, han førte mig ind, var Skyld deri veed jeg ikke. – Blev præsenteret for Hertuginde af Southerland,
- 15 der skal være den rigeste Dame i England. Hertug Bernhard af Weimars Søn var her. Bunzen og hans Kone toge paa det venligste mod mig. Engelske Ladys omringede mig med Begeistring over den grimme Ælling, Toppen og Boldten, Improvisatoren. – Toiletterne rige og smagfulde. Een Dame
- 20 var i rødt Atlatsk med sorte Blonder, ganske klædt til Cachucha! – Diamanter glimrede og uhyre Bouquetter prangede i Hænderne. Vi stode op paa hinanden men jeg blev draget igjennem de tætteste Kredse. Hertugen af Cambrice spurgte til Kongen af Danmark.
- 25 *Søndag 27.* Lidt mere Ro i Staden, spist Frokost hos Lyell, hvis Damer reise nu til Skottland, hans sidste geologiske Værk oversat paa spansk. Middag hos Rewentlaus med

3) Arvestorhertuginde] først skrevet He 10) Menneske[r,] *linieudgang* 20) rødt] *foran er overstreget* lyse

Hartmann. Sendt Brev til Ørsted og Baronesse [Pechlin]. Til Eduard, Jette og Augusta. – Leicester Square er intet fashionable Qvarteer, efter sligt sees altid i den høiere Verden. Besøg af Grev Barck. Været hos Arvestorhertugen.

Mandag 28. Siddet for Maleren Møller; ude hos Ham- 5
broe, som opdagede at det ikke var i Dag, men om 8 Dage
jeg skal til Lord Castlereagh; kom med sin egen Vogn og
hentede mig ud paa Landet, London var som sjunket i
Jorden, den friske Natur, Fløiels grønt Græs, smuk Solbelys- 10
ning, Alt fyrsteligt stort; de fleste af Folkene kunne dansk.
Køer og Heste gik, som til Stads paa Engene. / Jernbanen
susede under Qvarteret. – En blaalig Damp laae over Lon-
don; kjørte Klokken 10 afsted var Klokken 11 hos Revent-
lau og kjørte til Lady Paulet! skrækkeligt hedt, opfyldt med 15
Mennesker, paa Trappen i Stuerne, de dandsene havde som
et Bord at røre sig paa; talte med Lady Palmerstone, Lady
Stanley & mange og smukke Roser, Kurve paa Væggene
med Roser og Eviggrønt, et Bord ganske, som belagt med
Roser; jeg var et Par Gange ved at segne om af Hede og 20
Mathed. Det er Fornøielse. Klokken halv tre kom jeg først
bort. I Søndags var jeg hos Lady Morgan; smaa Roccocos
Værelser, en gammel, livlig stærk sminket Dame, en Altan
overdyngtet med Blomster ud til Gaarden. Hun havde Nat og
Dag tegnet af Thorvaldsen, hun sagde at hun til Ære for
mig vilde indbyde alle Londons berømte Forfattere. I største 25
Hast havde hun, sagde Reventlau, faaet en Deel af mine
Skrifter samlet og læst i. – Brev til Lorck.

1) [Pechlin] *ms. har Collin* 14) Paulet] *foran er overstreget Polle* 21) hos] *først skrevet med*

Tirsdag 29. Indbydelse fra President Laurie til Middag
 Onsdag, afslog det; kjørt ud til Bjelke fandt der Brev fra
 Lady Morgan med Indbydelse paa Onsdag Aften hos Lady
 en Datter af Mis Austen, Forfatterinden. Noget
 5 angrebet. – »Hvor boer De« og svarer man da et ikke
 fashionabel Qvarteer da er man sjunget. »Jeg boer i Peer-
 Madsens Gang!« Det er som i Laster Square skjøndt dette
 støder lige op til den fornemme Qvarteer, ja har for et Par
 Aar [siden] hørt dertil og dette er en stor Plads, med Træer,
 10 Grønsvær og Leicesters Statu[e.] / Besøgt Jomfru Grahn, der
 saae ikke meget comfortable ud, hun spurgte strax om Jom-
 fru Nielsens Dyd, om hun havde flere end Prindsen, og da jeg
 sagde at man opholdt sig derover bad hun mig sige Jomf:
 Nielsen, at det var meget rigtig, man skulde gjøre hvad man
 15 vilde. Hun sagde H. *Kone* har et Barn; nu begyndte hun at
 spørge »hvad er det for et Mandfolk J. L. har ude hos sig;
 det snakkes der meget om, det skader skrækkeligt hendes
 Rygte«. En S svarede jeg, som arangerer hendes Sager! – »Ja
 men om Natten kan han da ikke arrangere, dette maatte være
 20 løierligt det! han ligger der jo! – Tro Ingen A!« – Jeg fandt
 det afskyeligt, men karakteristisk, idet hun sagde Bravo til
 Jomfru Nielsen, at det var rigtig, fandt hun en Skygge dad-
 delværdig! – Jeg vidste ikke om jeg skulde blive vred eller
 ei. – »Hvorledes har min gamle Kjæreste det? – Han er jo
 25 blevet saa ækel tyk!« Der var noget saa gemeent i hele hen-
 des Tale, jeg troer ikke et offentligt Fruentimmer kunde tale
 anderledes. Eller det var en fransk let Samtale i tungt dansk.

1) Tirsdag] *foran er overstreget* Mandag2) Onsdag] *først skrevet* Tirs

3) Lady : Lady Duff-Gordon

10) Statu[e.] *linieudgang*

– Jeg har aldrig talt saaledes med et Fruentimmer, som med hende, ret artig var det. Moderen sad og rokkede dumt med Hovedet og sagde »Jøses dog!« – Rokkehoved. Kom dog endelig imorgen, det er min Geburtsdag. Hjemme Besøg af Reventlau og lille Christian, man havde lukket ham ind i Salonen; Jeg kom ned farende op af Søvne. Da jeg spiste kom Viscount Mahon, jeg blev forlegen gjorde Undskyldning, og da jeg gjorde det anden Gang løb han med Udbrudet, »jeg generer, jeg kommer en anden Gang« og saa løb han, jeg blev overrasket og forstemt, syntes jeg havde baaret mig keitet ad og just denne kunde skrive det hjem til Wynn. En Pige kom med Brev fra Lucile Grann, om jeg ikke kunde komme i hendes Loge i aften. – Da jeg i Dag besøgte Bark forærede han mig Billet til Stalles i Majestæts Opera. / (En Forfatter siger at han saae en Mand staae om Morgenen og om Aftenen endnu paa samme Sted: det er for at komme over Gaden. Dette er Overdrivelse, men dog betegnende. Næsten Enhver maa vente nogle Secunder for at slippe over hvor de større Gader krydse, men disse ere ikke, som i enkelte Byer, enkelte, men uendelige mange. Det er Massen som fraperer). Gik i Theatret og saa Elicire d’amore Lablache og Søn. Tenoren Gardoni behagede mig meest; »ham siger Folk jeg skal have« sagde Jomf Grahn »og jeg kjender ham ikke!« – Jeg var hele Anden Act og Divertissementet i hendes Loge, hun var ene der med Moderen. – »Gift Dem aldrig!« sagde hun, »det er reent galt!« – Hun talte om Hornemann, han skulde ikke gifte sig, han skulde huske paa sit Navn. hun var vittig. Hun fortalte hvem der holdt de for-

16) om Aftenen] om først skrevet den 28) Hun] foran er overstreget T

skjellige Dandserinder, sagde at Taglioni strax havde spurgt hende om hun havde faaet Børn. »Det er jo ikke noget!« havde Taglioni sagt! – Gik ned i min Plads og saae Resten. – Hjemme og i Seng halv to. –

- 5 *Onsdag 30.* Maleren Møller kom og tegnede mig, Besøg af Skræddermester Lange fra Odense. – Nu kom Mary Howitt med sin Datter, just da jeg vilde kjøre ud til hende, hun tog særdeles hjertelig mod mig, viiste mig min Biographie, dediceret Jenny Lind, sagde jeg skulde have Penge af
- 10 hende for den, flere Pund. Tilbød mig 10 Ø for Arket af mine nye Skrifter. – Bad mig ud at boe hos sig, syntes høist uinteresseret og venlig. – Kjørt til Hambro der lovede at tage sig af Sagen, og faae mere ud deraf, fortalte at han havde faaet Brev fra / sin Søn i Skotland, der skrev Andersen er
- 15 mere berømt i Verden end Thorvaldsen, kommer han til Skotland, jeg har ikke Plads i mit Huus for alle de som ville see ham. Indbød mig at være hos sig Søndag og blive Natten over; bad mig igjen ikke at bryde mig om mit Creditiv! – Besøgt Jomf: Grann hvis Geburtsdag det er i Dag. – Taget
- 20 ud til Westminster, kom ind i Digterhjørnet og den første Grav jeg stod veed var Schaekspear, jeg var afficeret, mine Tanker gik, som i et Chaos, jeg lænede mig til Graven; ved Siden ligger Thomson til Venstre og Southey til Høire for hans Fødder ligger Garrick og Scheridan og Samuel Johnsen.
- 25 De andre Dele af Kirken løb jeg igjennem, gik saa til Westminsterbroen, Westminsterhal bygges paa. Dampskibe kom og gik, der var et Liv, Solen brænder hedt. – I Aften Besøg af Grimur Thomsen som laante to Souvereigns; han fortalte at

10) af] først skrevet for

man i Paris havde bedet ham og Brook om at levere min Biographie til Revus du deux mondes, men de havde den ikke. Tog i Selskab hos Lady Gordon, en Datter af Mis Austen, hvor jeg er indført af Lady Morgan, her var Roccocos Værelser, en Mængde, som talte tydsk; traf en ung Herder fra Weimar; Biskoppens Datter sagde [mig] at man med Ængstelse havde ventet mig, hun havde følt Angest og Glæde for dette Møde, jeg sagde at jeg havde ogsaa Hjertebanken ved al den Hæder. En gammel Ven af Walter Scott lovede mig eet af hans Breve. Jeg maatte tale engelsk. Lady Standly talte italiensk til mig, kom i daarlig Humeur fordi jeg ikke kunde Sprog og tog hjem, der var ikke Vogn at finde, en Karl løb efter een. —

Juli

Torsdag 1 Juli. Da jeg sad for Møller, kom Beckwith, jeg savnede Vadsk og var fortvivlet, maatte med ham til Bentley, som / var meget elskværdig og hvis Person behagede mig meget; han gik strax ind paa at det var bedst Hambro var Mellemand med mine Sager. Indbød mig at kjøre med ham paa Landet næste Uge; — Tog ud til Reventlau, hvor jeg skulde spise i stort Selskab, og bad ham være fri, da Jenny Lind havde lovet mig Billet til Operaen, han frigav mig, jeg kom hjem, ventede, og nu kom Jenny Linds Secre-

1) Brook ∴ Brock 6) Biskoppens] *foran er overstreget* Erk 6) [mig] *ms. har man* 14) Juli] *foran er overstreget* Torsdag 17) som] *ms. har ved linieskift som / som*

tair og sagde at det var umueligt at faae Billet til iaften; – jeg gik da i Hay-Market og saa School for Scandal og Jacobite; Theatret er 3 Etager, lille, Bænkene (2 kun) paa hinanden i Pit Stalles (5 Schilling), de spille bedre i Kjøbenhavn; Sendt Brev til Faderen.

Fredagen den 2^{den} Juli. Sad hele Formiddagen for Møller; Skrevet til Mary Howitt. Kjørt med Omnibus ud til Old Bramton og fundet hen til Jenny Lind; hun vilde ikke tage mod Hambros Indbydelse. Der laae en Caricatur over hende paa Bordet, Directeuren der strøede Guld paa Halen af Nat-
 10 tergalen. Hun indbød mig til imorgen Middag; kjørt til Wilton-Terrase traf Grimur Thomsen tog en Vogn, vi kørte til Vestminster, besøgte Digter Hjørnet. Kirken har noget storartet, det skader at der er indrettet en lille Kirke inden i,
 15 men det er for Engælændernes Comfort; det er en stor Nation, og maaske, i vor Tid den eneste ret religiøse; der er en Agtelse for Sæderne, der er Moral; vi tale ikke om Udvæxter / og Afstrømninger, som der er i enhver stor By; der er en Høflighed hos Alle. Poletiet paa Gaden viser paa den op-
 20 mærksomste Maade til rette, i hver Boutik, hvor man tiltaler gives paa det venligste Svar. – Der er Ærlighed hos dette Folk, man føler sig hyggelig. – Og hvad er den Tale om den evige graa Luft, Steenkulsdampen, ja den sidste findes vistnok betydelig i enkelte Qvarterer, men den meest udstrakte
 25 Deel er ikke mere generet heraf, end Paris, jeg har set flere klare Solskins Dage og stjerneklare Aftener. – Gik fra Vestminster til Broen, der har givet sig, saae det Liv med Damp-

2) for] *foran er overstreget o derefter er overstreget et komma*

10) Guld] *først skrevet Salt*

19) Høflighed]

skibe, var inde i et lille Spisehuus og tog Frokost. Kjært til ST Pauls Kirken, den seer udenpaa betydeligere ud end inden i; jeg følte at Kirker skal man see i Italien, den er lille mod Peterskirken, har ikke det høitidelige som Maria Maggiore og del Angeli; den gjorde Indtryk paa mig som et herlig Pantheon, Monument for Nelson, En ung Figur hælder sig til Mo[nu]menten med Armen ud over Kjøbenhavn, støttende sig der, og som dansk havde jeg Følelsen af at han vilde vidske dette Navn ud paa Hæders Indskriften, Kjøbenhavn, Nilen, Trafalgar. (?) (Besøgt Redacturen af Times.) / Over alle Statuerne i Kirken laae et Slør af Støv, eller rettere af Kulrøg, der gav Statuerne et særeget silkeartig Overtræk. – Drevet hen paa et Kaffehuus, der traf jeg Marschall fra Weimar, fulgte hjem og drak Thee med ham, var nerveus og ilde, min Tunge ganske hviid, mit Hoved angrebet; gik lidt ud og saae paa de oplyste Boutikker; hvor mange Gas Flammer ere tændte, ja spørg om Stjernernes Tal paa Himlen. Folk kjøre om med kolosale Kasser, der kun bestaae af udspændte Placater, hvem læser disse, man begriber det ikke, Alt suser travlt forbi; der staaer Gadefeiere, (Dickens har skildret en saadan) jeg saae en Araber, Ørkenens Søn, Gadefeier i London. Omnibus følger paa Omnibus, Droske paa Droske, Equipager, med en Flugt, som var en vigtig Begivenhed i den eller den Deel af Staden og alle maatte derhen. Spillemænd, et heelt Musikchor staae paa Fortouget og spille, hvem hører det, Alle bruse forbi. En lille skotsk Dreng med Plaid, blæser sin Sækkepibe. (Saae paa et af Gravmo-

3) jeg] *foran er overstreget* i de engelske 3) er] *foran er overstreget* har ikke Peter
6) En] *først skrevet* han 7) med] *foran er overstreget* net 20) Dickens ∴ Thackeray

numenterne i Vestminster mit eget Ansigt; een engelsk Familie betragtede mig særdeles). – London er Byernes By, Rom ufortalt; de to Byer have meest opfyldt mig, London er den travle Dag, Rom, den stille, store Nat. Menneskene
 5 saa venlige, selv Politiet paa Gaden er et mærkeligt dannet, elskværdigt Politi! – Thorvaldsen har givet to udødelige Basrelief Natten og Dagen, det første har forunderlig grebet mig ved sin Ro, sin Storhed, derimod har jeg kun kunnet kalde Dagen smuk, den er mig ikke characteristisk, ja men hvorle-
 10 des skulde den da gøres vil man spørge; ja – det veed jeg ikke, det maae Inspirationen sige, Dagen er den travle Virksomhed, det er den flyvende Væverspole; to Byer danne mig Verdens Basrelief af Natten og Dagen det er Rom og London. Rom med sin Storhed. Dens Liv er kun Drømme; Carnevalet er en lystig phantastisk Drøm, selv Pios den 9 er kun en stor Tanke der drømmes. –

Løvedag 3 Juli. Kjært til Reventlau, traf ingen[;] til Hambro, som indbød mig at gjøre Reise med sig til Skottland. Kjært ud til Jenny Lind, spiiist Middag med hende 3½; – I
 20 Operaen, Billet fra hende til Pitt Stall. Hertugen af Weimar saae mig hilsede smaat, jeg ligesaa. Dronningen var der, ligner noget Jane Holck (Danneskjold). Prinds Albert; jeg blev syg og maatte i tredie Act forlade min Plads, Hertug[en] saae det, jeg gav en Slags Tegn ved at vifte for Heden. Een
 25 af Hofdamerne viiste mig til de andre. Jenny Lind var den samme som altid, men i Omgivningen smagte det mig ei, som i Kjøbenhavn og Weimar, selv i Berlin, det italienske Sprog

8) Ro] *foran er overstreget* Rost 15) phantastisk] *først skrevet* D 15) kun] *foran er et påbegyndt ord, ik el. lign.*

var mig hos hende en fremmet Kjole, for mit Øre. Hun sang deilig Slutningen, blev fremkaldt og fik Blomster. Jeg skulde i aften endnu hos Lord Palmerstone, gjort Undskyldninger der. – Sendt Breve til Vliet og Kneppelhaut.

Søndag 4. Besøg af Beckwith, han taler altid om at han er en fattig Karl, det generer mig, om at det gaaer ham daarlig; han borer sig fast og er saa ynkelig. Siddet for Maleren. Busbys Vesit. – Hartmann bragte mig Charles Bonner, en elskværdig Mand. / Frokost hos Reventlau. Kjørt med Hambro ud til hans Landssted, Hoskjer fra Algier, Bjelke, Hansen og Naboen var til Middag, her er meget rigt og smukt, læst grimme Ælling, i Seng Kl 11. 5 10

Mandag 5 Spadseret i Morgenstunden; stærk Solhede – London i een Taage; Alt Sommer, De mange Træer rundt om i det grønne giver det Hele Udseende af en stor engelsk Have. Hambro fortalt os, at han forlod Kjøbenhavn fordi han, som Jøde ikke var Valgbar. Carl Johan omfavnede ham engang. Vi kjørte ind i en dræbende Hede, saa at jeg var angrebet; kom forbi Newgate, hvor Tyvene hænges. – Ingen Post endnu; tog en Vogn hjem da jeg var for angrebet til at gaae i Omnibus. Solstraalerne skinne ind paa Gulvet, gennem Steenkulsrøgen, som gennem et Farvet Glas, en bruuu gul Straale. – Været hos Jomf Grahn, som forærede mig sit Portræt, eet til mig eet til Collin. »Er Jomfru Nielsen Prindsen troe?« Begyndte hun, fortalte om Grisis o[g] Perrotts lille Pige, om Jom[f] F og Bournonville. Det var en løs Samtale. »Hornemann er luun!« sagde hun. – Skrækkelig Hede. 15 20 25

19) Tyvene] T først skrevet F 22) bruuu] foran er overstreget g 25) o[g] ms. har os

– Middag hos Lord Castleragh, Faderen talte Tydsk, sat mellem ham og en ung Parlaments Lem, der kun kunde engelsk, en høist elskværdig Mand; jeg spurgte ham om den simple Mand kjendte Schackspear og han fortalte at i Theatret var en Acteur stoppet i det og da havde en Stemme fra Galleriet, hvor man betaler 6 Pens tilraabt ham Replikken; talte en Deel engelsk, Lady Castleraghs Søster talte tydsk, var meget hjertelig, vi kom tilsidst ind paa det religiøse Gebeeth. – Klokken var 11½ før jeg kom derfra og var glad at jeg havde undskyldt mig til Bal.

Tirsdag 6. Siddet for Møller, Klokken 10 kom Grimur Thomsen og vilde have mig med til Redacturen af Times, som havde indviteret os til Frokost, jeg havde ikke faaet Kortet. Manden, som jeg / igaar troede om vilde tigge var en Irlænder, som vilde bare tale med mig, og jeg viiste ham saa koldt bort, i Dag fik jeg Brev fra ham. Brev fra Collin at han er blevet Geheime Conferensraad og H. P. Holst Ridder. – Brev fra Frøken Bremer og fra en ung Dame i Danzig der var ganske opfyldt af mine Skrifter. – Brev fra Donner. Klokken 2 kom Jerdan, vi kjørte ud til Lady Blessington, der boer elegant og comfortable; hun trykkede min Haand, sagde at min Bazar vare en Skat af Poesi, som den ikke findes i mange Bøger til sammen, at hun havde nævnet den i sin sidste Roman. – Hun kjendte Spillemanden. Hende[s] Datters Mand, et stort Talent for Maleri og Sculptur aabnede os sit Attellier; vi gik ud paa en stor Altan omvoxt med Epheu og Viinløv; en sort Fugl fra Vandiemens Land, to hvide Pappegoier gy[n]g[e]de derude, den sorte Fugl maatte

7) var] *foran er skrevet begyndelsen til et ord, h* 24) Hende[s] *linieudgang*

slaae sin Trille for mig neden for var Roser og deilig grønsvær, to prægtige Grædepile, en Eng, hvor en Ko græssede; man var ganske paa Landet. Lady Blessington gik med mig i Haven og fortalte mig Ideen til en Bog, spurgte om jeg vilde udarbejde den, om den fattig[e] Mand, som havde Haabet 5 og en riig, som havde det Reelle, men ikke Haabet og han var ulykkelig, den fattige Lykkelig. – Hun viiste mig en Suite af Værelser, Napoleons Buste og Portræt fandtes rundt om, en Buste af Byron, Bulwers Portræt; til sidst kom vi i hendes Arbeids Værelse, her laae flere Bøger opslagne om Anna 10 Bollen. Vi talte om Jenny Lind, som hun skattede og havde Taarer i Øinene. Hendes Døttre gav mig Roser. Blev indbudt til Fredag otte Dage sammen med Bulver. Hun er noget corpulent, dog ikke meget. – / Brev til Lucile Gran. Kjørt ud til Lord Standley, Ladyens Søster taler tydsk; hendes Søsters Mand Lord Hamilton sad ved den anden Side af mig ved Bordet og talte godt Tydsk. – Flere Parlaments Lemmer vare der; hvor underligt paa Jorden, nu gaaer i Norden mange til Sengs og her begynder Middagen. Jeg sagde til den unge Dame jeg havde været hos [Lady Blessington;] »hos hende!« 20 lispede hun. Den Forfatterinde der i Danmark læses, nævnes ikke og jeg læses. Mine Bøger 3 forskellige Exemplarer laae paa Bordet. Klokken 11 vilde jeg bort, jeg var afficeret, man sagde jeg maatte ikke gaae, jeg undskyldte mig og gik mod at indbydes næste Søndag. Nerveus; en Herre paa Gaden viiste 25 mig særdeles høflig Vei! det er en mærkelig høflig Nation, hvor forskjellig fra de enkelte Personer man træffer tidt i Udlandet, jeg maa tænke paa min utaaelige Engælænder,

12) Døttre 3: Niecer 15) Ladyens] først skrevet h

der sidder i »Bazaren«. – Kjørt hjem første Gang i disse smaa Cabrioletter hvor Kudskene staaer bag paa og styrer Hesten. Stjerneklart er det og Lyn i Horizonten. Bark var i Dag og vilde igjen have givet mig Billet til Operaen, han har altid
 5 to. Apelsiner og Omnibus skal være det eneste billige i London. – Hamilton fortalte mig man vidste i Oxfordt da han var der, at jeg var i London. – Leicester Square er Qvarteer for offentlige Fruentimmer mærker jeg. Karlsvognen ruller i Aften over den grønne Plet hvor Leicester[s] Statue staaer.
 10 Boner kom til mig efter Klokken 12.

Onsdag 7. Tog med Boner hen til Taylor, hvor jeg spiieste / Frokost med *Spor*, fik min Billedbog paa Eng[elsk,] havde det godt, men var saa træt at jeg siden la[ae] hele Dagen, Boner var hos mig læste et Par af sine Digte. – Brev paa
 15 Brev, en heel Kurvfuld +

Torsdag 8. Været hos Hambroe og faaet Penge. – Vrøvleri med Mary Howit; Hr Bird her i gaar og talt hendes Sag. Middag hos Reventlau, talte Engelsk med min Dame ved Bordet. Meget træt kjørte jeg hjem med Hambroe. Brev til
 20 Eduard, Ingeborg, Jørgen Kock og Fru Balling; hollandske Aviser til Faderen. Fandt Brev fra M Howit som gjorte mig ærgerlig, jeg *maatte* komme imorgen! skrev jeg kunde ikke.

Fredag 9 Frokost hos Bentley, kjørte med ham, Morgan og
 25 Taylor ud til hans Landsted, der ligger over 4 danske Mil borte; smuk Natur, deiligt gruperer Træerne sig paa Grøn-

2) Hesten] *først skrevet* Hestene 5) billige] *først skrevet* S 7) der] *først skrevet* det 12) Spor] *først skrevet* Spoer 12) [] i linierne 12-13] *hjørne af bladet afrevet* 20) hollandske] *først skrevet* A 21) gjorte] *foran er overstreget* Fredag 9. 25) 4 *først skrevet* 5

sværet. – Det var første Gang jeg var paa egen Haand med
 3 som kun kunde Engelsk, blev særdeles venlig modtaget der-
 ude af Bentleys ældste Datter Kone og Sønner og Brodersøn-
 ner, den ene af disse meget smuk, Misstris Bentley sat hele
 Tiden og talte høit for sig selv ved Frokostbordet, det var 5
 nok sine Tanker hun sagde høit; vi gik i Haven der stødte
 til en Park, som kun ved en tynd Jernstang var skildt fra en
 Grevelig Park; en blaae Tone laae over Eggen. Stedet ligger
 i Byen; stor Dinee for min Skyld, da Damerne
 vare borte udbragte Taylor min Skaal under stor Acclama- 10
 tion, hvert Øieblik over den barnlige Aand, det religiøse Ele-
 ment min Inderlighed & – jeg sagde bevæget I can not
 speake Englisch, bat I hope I scal in a neuw Worck give the
 Sentimens of my Heart! I thank you! Der var saa prægtigt
 gammeldags. I Spisestuen Alt Roccoco, Kamin Indfatningen 15
 af Træ, de bonede Trævægge, de gamle Skabe, de porcelans
 Krukker. Der hang Portræt af Ridder Ruppert; som Yngling
 og ung Mand. Efter Bordet fandtes oven paa flere Damer,
 tre Mis der havde en Tante i Kjøbenhavn Fru
 Bornemann, Moder til Fru Raben. Jeg maatte synge, den 20
 danske Bonde Danmark deilig Vang og V /

[Løv]erdag 10. Efter Frokosten spadseret til den store Park,
 Roser og Eviggrønt næsten opad alle Husene. – Kom ind til
 en Kunst Maskandiser med et høist dramatisk Talent; her
 var alle tænkelige Ting, fra gamle Stole, hvor man ikke 25
 [kunde] falde i Søvn paa da saa Ryggen gav efter, til sand-
 skrit Blade; Bøger, (et heelt Hospital) Mumiemaske, por-

9) ☉: Seven Oaks 12) sagde] først skrevet var 19) ☉:
 Philips 22) [Løv]erdag] hjørne afrevet

selans Figurer. – Jeg blev til Middag og nu i tre Vogne, Bentley med mig foer vi til Jernbanen, i en By halv Veien fra Dover; det var den første Jernbane i Engeland, jeg skulde paa, Taylor var min Pilot; det var det hurtigste
 5 »Train« (den lille Datter af Bentley tog mig fortrolig under Armen i Banegaarden). Vi fløi, saa at [i] de tog vi mødte løb bogstaveligt Hatte og Hoveder i hinanden, naar man saae. Stakitter bleve til susende Vifter. – Ved Greenwich kom forskellige Tog fra Sideveie, saa at det var et Under vi
 10 ikke løb paa – Vi kom tilsidst over Huse og Tage ind i London. Hjemme fandt jeg vist 50 Breve og Billetter. Brev fra Eduard. Klokken 11 1/2 hentede Reventlau mig og jeg kjørte til Lord Palmerston, han og hans Gemalinde meget venlige; talt med Digteren Israeli, der saae jødisk ud; talte dansk med
 15 den portugisiske Minister[s] Kone en Jomfru Jordan. – Hjemme igjen 1 1/2. (Paa Jernbanen to store mørke Tuneler; der læste jeg i Morning cronicle at Harzreise var kommet ud paa engelsk, hvilket ærgret mig særdeles. Hjemme fandt jeg min Biographie paa engelsk og i Athenæum saae jeg mig
 20 nævnt, som Medarbeider af flere Blade.

Søndag 11 Frokost hos Horner, hvor jeg traf den unge Pugaard; man var høist elskværdig mod mig tog saa heed og angrebet ud til Mary Howit i Clapton, det var nok to danske Miil, Omnibus ere meget billige 1/2 Skilling den lange Vei.
 25 Hun boede rigt, der var Malerier, Statuer og en venlig Have, man tog særdeles / vel mod mig, vi spiiste tidlig til Middag

1) Figurer] derefter er overstreget) 1) Jeg] først skrevet V 4) det var] var først skrevet g 12) hentede] foran er overstreget kjørte 18) paa] først skrevet h 20) Blade] foran er overstreget Bøger 26) vel] ovenover har en fremmed hånd, formodentlig Jonas Collin d.y., skrevet 1847

og sad saa i den lille Have, jeg blev tilsidst af Varme og Sam-
 tale mat, man vilde jeg skulde ligge paa Sophaen; Datteren
 var meget hjertelig net ogsaa den ældste Søn, Manden i al
 sin Venlighed fremmet; jeg var meget mat; var ikke glad ved
 at kjøre alene den lang[e] Vei hjem, man bad mig blive, jeg 5
 vaklede og – bestemte at tage hjem; besøgte Freiliggrath,
 mit Portræt hang paa Væggen, Hartmann kom; kjørte saa
 Klokken 8 afsted, Heden trykkende, hvert Øieblik holdt Om-
 nibussen, jeg følte mig saa nerveus, nærved at besvime, saa
 ene, jeg var nærved at springe ud af Vognen og ind i et Huus 10
 og sige jeg er syg, Vandet flød ud af alle Porer, det var
 rædsomt, – aldrig! – Endelig var vi ved Banken, og tilsidst
 hjemme.

Mandag 12. Sov til den var 9, da kom Boner og var for-
 tvivlet over at jeg havde glemt at vi skulde spise Frokost hos 15
 Lokhardt, Walter Skotts Svigersøn, jeg var endnu ikke bar-
 beret, Vandet haglede ham ned af Ryggen sagde han, vi
 kom i en Gig – fik Brev fra Arvestorhertugen af Weimar fra
 Gravesend, vi havde ikke faaet sagt hinanden Farvel og han
 skrev derfor, før han forlod Landet, hvor hjerteligt! – Vi 20
 kom til Lockhart; en fiin fornem, byronsk udseende Enge-
 lænder, kold Modtagelse, nu kom han først efter hvem jeg
 var, Boner havde skrevet det utydeligt, og han var meget
 elskværdig, Datteren, en smuk, fiin livlig Pige liig Bedste-
 faderen var saa venlig mod mig; Lockhardt hentede mig 25
 Walter Skotts / Dagbøger, den sidste Linie deri var, »sovet
 godt i Nat, men imorgen« – og det endte, – ja i morgen er
 jeg hos Gud kunde tilføies! – Man viiste mig det meest liig

5) lang[e] *linieudgang* 7) kom] *ms. har komm* 27) er] *først skrevet var*

Oliebilled af ham, det var de malede Øine, som meest til-
 talte mig, der var en Skizze, der viiste bedst, sagde Lokhardt
 hvorledes han sad, det ene Been over det andet, Haanden
 paa Halsen af hans Hund. – Lovet mig Breve til Skotland og
 5 en Haandskrift af Walter Scott. – Kjørt hen til en Boghand-
 ler ved Convengarden, som har, fra Kjøbenhavn, ladet for-
 skrive alle mine danske Skrifter, de stode igaar paa dansk
 i the Atheneum, jeg er nok den første danske Digter, som
 saae det, han sagde at de gik godt af, flere Engelændere
 10 lagde sig efter Dansk; sendt min Biographie til Miss Lock-
 hardt. – (hos hende var i Frokost Stuen et Skjærmbredt,
 hvor jeg mellem de mange Billeder fandt Portrætter af tre
 Landsmænd, Ingemann, Øehlenschläger og Thorvaldsen).
 Sendt Brev til Kongen og til Student Zahrtmann; Reventlau
 15 tilbød mig at kjøre med sig til Anthoni Rothschild, her var
 Alt i fyrstelig Pragt, Marmor Trapper, Blomster og Spring-
 vand i Værelset, i Spisestuen en prægtig Kamin, udskaarne
 Træforsiringer i Væggen, Roccoco Sølvtoi opstilt, en ganske
 udsøgt Dinee, den unge Rottschild, et ægte simpelt Jøde-
 20 Ansigt, rundt og / og fedt; Baronessen ret smuk, Mode-
 ren et interessant Ansigt, hendes Søster Madam Montefjori,
 ligner Broderen i Neapel, jeg lovede ham en Billedbog uden
 Billeder med det med hendes Moder i Frankfurth. Pavens
 Kammerherre rev ned paa Thorvaldsens Monument i Peters
 25 Kirken, det saarede mig, skjøndt jeg var af hans Mening. –
 Kjørt til Heumarkt, gik hjem. (tænkt paa et Eventyr, ved

4) Hund] *foran er overstreget* store 11) Frokost] *først skrevet* Stu 13) Inge-
 mann] *først skrevet* Inge-mand (*linieskiift*) 17) en] *indsøjet over linien* 23) med
 hendes Moder] *med først skrevet* om 23) hendes o: hans

at huske paa Fornemheden hjemme, det kan kaldes: stort skal det være)

Tirsdag 13. Siddet for Møller Besøg af Northen Scow som taler godt dansk, han sagde at jeg ikke blot var kjendt af de høiere Kredse men af Folket i Engeland, han fik et af de hollandske Blade om mig, og lovede at føre mig til Udgiveren af Punsch; nu kom Charles Bonner, fik fra Fru Taylor hendes Oversættelser af Auerbach og af min Billedbog. Trykkende Hede, som i et af Venedigs Blykamre, gik derfor i Panorama og saae Cairo, Luften passede der til; Nilen, Pyramiderne Et Pilgrimstog til Mekka; Alt rundt om udbrændt, kun i Haverne ved Byen Grønt. – Ballonen forleden er styrtet ned med alle Menneskene, Ingen kom til Skade. (– Udødelighed maa være! naar [en] sand Kunstner en Mester gjør et selv feilfuld Billed, som han sønderriver, da opsamler man Stykkerne og bevare dem. Guds Billeder af sig selv, skulde han sønderrive og kaste bort nei! – en Schakspear, en Napoleon, en Socrates kastes hen i Krogen, nei, de maa leve, leve evig, og nu den mindre begavede, hvorfor fik / han saa lidt af Gaverne, Retfærdighed og Kjærlighed maa der være hos den fuldkomneste, den lidt begavede kan ei udslættes som et feilfuldt Tal, der maa være en Evighed, thi der er en evig Gud, –) – Middag hos *Bosby*. Fruen har oversat flere af mine Digte, netop dem jeg har forkastet; Etatsraad Franke var her; jeg blev meget gjort af; de unge Lady's viftede mig; fik Lov at gaae fra Bordet med Damerne; man holdt mig,

3) Northen Scow ∴ Norton Shaw 14) sand] *indføjet over linien* 14) en Mester] *indføjet over linien* 22) feilfuldt] *ms. har fFeilfuldt* 23) Bosby ∴ Bushby 26) fik Lov] *først skrevet maatte*

plagede mig, jeg blev seet paa, som et fremmed Dyr. Brev fra Lockhart med Anbefalinger til Skottland og Walter Skotts Haandskrift.

- Onsdag 14.* Klokken 9 kom Bonner og Bark, vi gik til
- 5 Hungersford Bridge, Frugtbutikker rundt om, Annanas, som kommer i tusind-viis med Dampskib fra Amerika; svævende hen over Themsen hvor Skibe og Baade suse; vi ventede i den tunge Solhede paa en Slags Flydebroe, det var Ebbe, de vaade slammede Sider af Themsen gik langt ud; det ene
- 10 Dampskib, kom og gik efter det andet, endelig kom vort, vi fløi hen under Westminsterbroen[,] the house of Lord tager sig storartet ud, nu gik vi paa en Jernbane fløi mellem Huse og Haver, hvor der var en lille Plet fri ved Jernbanen var plantet Blomster, Alt er comfortabelt og med Smag i Eng-
- 15 land; vi fløi afsted, hvor vi steg ud var Mis Gommory for at see mig, vi tog i Omnibus, jeg var første Gang oven paa. (Bark, Boner, Taylor, Fru Taylor, hans Søster, og Fru Spoers Søster); store prægtige Træer ved Veien, maleriske Kirker med Kornmarker og / Haver om. Gudsvelsignelse og Gud,
- 20 Brødet og Ordet. – Hampton Court, et stort rødagtigt Slot, Tiber og Caligula, de to første Ansigter ved Porten, Vi kom ind i Cardinal Wolsey's Spisesal, Solen skinnede gennem de brogede Ruder, hvor Ana Bullens Navn stod; paa eet Vindue var Henrik VIII Billed. Et prægtigt gothisk, hvælvet Loft,
- 25 forgyldt, Faner hang ned. Slottet er bygget af Cardinal Wolsey den store Facade ud til Haven 330 Fod. Trapper og Co-

15) vi fløi] *foran er overstreget* paa 15) Mis Gommory ∴ Mrs. Montgomery
 19) med] *tilføjet over linien, derunder er overstreget* ved (*dette ord først skrevet* og)
 20) et] *først skrevet* en

lononader storartede. Et stort Billedgallerie, her hang et Billed af Christian IV. Bark glædede sig ogsaa ved at see denne hans Stamfader. Det angreb mig at gaae i disse lange Sale, halv afmægtig, støttende mig paa Bark, fandt vi en Nedgang. Vi besøgte nu Lady »Gommory«, det var mærkelig hvor hun 5 forstod min Engelsk, ja næsten bedre, end jeg selv. Hvor Engelænderne ere høflige og saa smukt det klinger ikke som en Phrase, de glæde sig naar de see den gode Villie til at tale deres Sprog. Hun fortalte mig, at der paa Slottet fandtes en egen Slags Æderkoppe, som ei fandtes andet Sted, og 10 dem kaldte man »Wolseys Aand«. – Spiist Frokost og da afsted til Vertshuset at finde de Andre, vi spadserede i Haven der er tre engelske Miil i Omkreds; vi laae paa Grønsværet, foran en lille Aae med gule og hvide Aakander, de sidste vare utrolige store, det hele svømmende Blomsterpartie det deiligste Digt. / Kjært med Omnibus i en brænden[de] Solhede, til Richmond, mageløs deilig Udsigt fra Richmon Hill, over Themsen (en lang sivgroet Ø). – Vi roede paa Themsen, Vandet stod op paa det fine Grønsvær, det flød i 15 hinanden. Grædepilene hang ned deri, Epheu voxte riig som Drapperie op af Husene. – Et Par italienske med Citter tiggede. – Liremanden spillede N° 3. – Thomson har i hans »Seasons« gjort dette Sted berømt. I Haven vises hvor Jane Deans (Melothians Hjerte) talte med Dronningen. – Luften var tyk af Damp og Hede. – Vi kjørte i Omnibus til Taylors 25 Familie, Solen var, som Blod; – der var stort Selskab, jeg geneert ved at see saa støvet ud. Traf Digteren Gypson, For-

5) Gommory] oven over linien har en fremmed hånd skrevet Montgōmery 24) Melothians Hjerte ∴ Midlothians Hjerte 27) Gypson ∴ J. P. Simpson

fatter til »Gisella«, der behagede mig særdeles. – Kjørt med Bark og Boner hjem. Boutikkerne oplyste, Gaderne uendelige, Omnibusser »4000« siger man; Alt var Travlhed. –

Torsdag 15 Hambroe arangeret mine Pengesager, han
 5 kjørte mig hen til Taylor hvor jeg med Spoer spiste Frokost, besøgt Boner, der er som en Broder for en syg Broder. Kjørt med Komponisten Benedix, seet Wielands Statue. Rædsomt hedt. Middag hos Excellensen Dr Bunzen, Alt nyt og stort, et smukt Portræt af Kongen af Preusen, denne har
 10 foræret ham, traf Redacturen, hvis Ansigt ikke behagede mig; læst 4 Eventyr, B sagde han aldrig vilde glemme denne Nydelse & – jeg var saa angrebet, at jeg ude paa Gaden maatte holde mig ved Gitteret for ikke at falde om af Mathed. Før jeg tog til Bunzen fik jeg fra / Jenny
 15 Lind sendt Billet til Operaen, Regimentets Datter, men jeg maatte afslog, var tidligere med Bark ude hos Mis fra Ostindien, der var Ostindiske Feer, en græsk Antik fra Himalaia; det var en fiin, lidt for mager, nydelig Pige, hun og den ældre Søster vare særdeles venlige mod mig, sværmede
 20 for mine Skrifter.

Fredag 16. Kjørt lidt ud til Bjelke; Brev fra Neuwenhuis; kjørt med Bonner hen til Boghandleren Murray, saae der i hans Stue et udmærket Portræt af Byron, Næsen synes her længer eller anderledes, end paa Statuen Thorvaldsen har
 25 gjort; her var ogsaa Lockhardts Portræt, Walter Skotts, Thomas Moore, Campbel; laant der »the quarterly Review N^o CL, March 1845«, hvori staaer en høist smigrende Anmældelse af Improvisatoren, og det har man ikke hjemme om-

7) Wielands 3: Wellingtons 24) længer] *foran er overstreget* anderledes end

talt! – »Improvisatoren er et dansk Værk, digtet i det danske Sprog: det Sprog i hvilket Hamlet talte og tænkte, den sorgfulde Prins af Danmark« – En Ven har sagt at Corrinna var Improvisatorens Bedstemoder, maaskee, der er Træk, men Improvisatoren er en elskeligere Ledsager. – »We shall not see many more life-drawn pictures of the real Venice – the Venice of Schakespeares, Otway's, Schillers Radcliffe's art – and Byrons and Andersen's«, – osv – Kjørt til Middag med Jerdan ud til Lady Blessington, ved Bordet havde jeg Plads ved Postchefen og Ladyens Datter (?) Willingtons ældste Søn var næste Naboe, Tjenerne havde som andre store Steder Pudder i deres eget Haar, Napoleons Portræt var særdeles belyst. – Jeg sad just og skrev i tru Storie of my Life, da Dickens kom, / Vi trykkede hinandens Hænder, saae hinanden ind i Øinene, talte, forstod hinanden og paa Verandaen kom Taarene mig i Øinene da vi talte, Ved Bordet foreslog Grev Dorsai mig at drikke et Glas med sig og Dickens, ogsaa Wellington; – Efter Bordet, aftalte Dickens at vi hos ham skulde samles den 1ste August. – (Hvor det er underligt at see i London en Berlinsk Tidende, med lange Historier om hver lille dramatisk Pjalt der træder op i Provindsen, om store Kunstnere der træde op, som saa faae kjende, om Personligheder, der kun kjendes i den Krog de røre sig, Smaa Domme om Bøger.) – Kjørt hjem med Jerdan.

Løvedag 17. Torden, Skylregn; kjørt hen til Bonner 8½ og derfra til Boghandler Longmann; den yngste af Brødrene traf jeg engang i Kjøbenhavn hos Reitzel; talte om Mary

3) En] først skrevet Min 5) en] indføjet over linien 5) We] derefter er overstreget shta el. lign. 11) havde] først skrevet var 22) saa] først skrevet de

Howit, fik min »tru storie« – Blev syg ved Bordet, Fruen sang engelske, irske Sange for mig; nydelige Børn. – Kjørt Bonner hjem, han reiser imorgen, kysset ham til Afsked og lovet ham snart Brev. – Hjemme et Brev fra Fru Serre hun er her i London, med sin Mand. I Litterary Gazet en glimrende Anmeldelse af mig og »tru stori«. Betalt Regning i Hotellet og kjørt med alt mit Tøi ud til Hambro paa Landet for at faae Luft og Hvile, sendt igaar Afbud til Lady Gordon. [Om] Aftenen ret rask og livlig, talte med Hambro og Hoskjær.

Søndag 18. Deiligt grønt og friskt, skrevet paa / Dagbog og Breve. Opad Dagen kom den unge Hansen her og til Middag var Hunt, Kone og Broder. – Spadseret og følt mig raskere, end inde i Byen. *Hambro* fortalte om en Mand, der fandt Alt viist af Gud, uden at Kirsebær der var saa smaa voxte paa Træer, og Græskar der vare saa store at de voxte langs Jorden, men saa sov Manden, under et Kirsebærtræ og der faldt eet ned i Ansigtet og vækkede ham; naa det var godt det ikke var Græ[s]kar, som groede paa Træet, sagde han. *Hambro* fortalte at han som ung Mand stod i sin Gadedør og havde intet at bestille, da saae han een i største Hast løbe ned ad Gaden, han gik efter og Manden løb Gade op, Gade ned, kom tilbage igjen og gik ind til en Condittor, det var hans Virksomhed, min Ørkesløshed var ligesaa frugtbar. –

Mandag 19. Hambroe kjørt ind, jeg Enehersker; Vandret om i det Grønne, skrevet første Capitel af anden Deel i Romanen! Jernbanen suser forbi ind under Landeveien.

3) Bonner] først skrevet med 11) 18] først skrevet 17 18) naa] først skrevet naar 19) det] først skrevet der 24) Ørkesløshed] først skrevet Doven

Tirsdag 20. I Formiddags kom Møller herud for at ende mit Portræt, det generede mig at jeg ikke kunde traktere ham; skrevet paa Romanen

Onsdag 21. Lidt Tandpine. Skrevet Breve; igaar saae jeg første Gang i Steenkuls Taagen Kuppelen af Pauls Kirken, i Dag er den ikke at øine. Hoskjær tog igaar til Bristol, hans Kone kommer fra Kjøbenhavn Fredag. Hambro fortalte om Oste-Midden der sagde til den anden, der spurgte da den saae ud af Vinduet og saa en Mark: det er Verden! og det er en Ko, det Dyr som æder der, derfor er Marken, og Pigen Malker Koen og gjør Ost af Mælken for at vi kunne have noget at leve af! Alt er til for vor Skyld. Spadseret om Aftenen nede paa Engen og seet London oplyst; det var som om hundrede Blus tændtes. Maaneskin.

Torsdag 22. Begynder at have Lyst til Byen. »Giv Pigen kun Vadsk! har De noget!« sagde H. jeg gav og i Dag fik jeg Regning. Hoskjær kommet skrevet Breve. Spadseret. Ild Humeur fordi man ikke hjemme i Danmark gjorde nok af mig. – Smuk Solnedgang. Tandpine. /

Fredag 23. Gav $\frac{1}{2}$ R i Drikkepenge for 6 Dage; var ikke selv tilfreds dermed; kjørte med Hambro, og tog paa Halvveien en lille Vogn. – Fik mit gamle Værelse i Sabloniere Hotel. Kjørte ud til *Jenny Lind*; hun indbød mig til paa Mandag Middag, hun skulde i Parlamentet; drillede mig lidt, at jeg var et Barn, fordi jeg brød mig om at roses i Aviserne. Var forud hos Reventlau, leverede Brev til Fru von der Maase og Madam Hanck, til Jette Wulff, hvem jeg igaar

2) Portræt] først skrevet M 9) og det] derefter er overstreget Ko 16) Vadsk!] derefter er overstreget « 26) Fru] foran er et bogstav overstreget

fik Brev fra, og til Louise Lind og Eduard, Litterary Gazette og mit Portræt fulgte [med] hjem. Sendt en Pakke Bøger og 3 Portrætter af Jomfru Grahn hjem ved Hambro. – Reventlau skaffede mig ikke Billet til Parlamentets Slutning, drev derud af og mødte Hr Hunt der tog mig op i en Bygning lige over for White Hall, hvor jeg saae Toget. (Fra Vinduet i Fløien, steeg fra White-hall Charles I ud paa Skaffottet.) – Der kom mange Ambasadør Vogne, liig vort Kjøren i høieste Ret; Herolder og Drabanter, liig den pavelige Sveitsergarde; endelig kom Dronning [Vittoria] i en uhyre stor, gammeldags Karret, med kolosale Figur[er] paa og Alt forgyldt, hun var i hvidt Atlask, Prins Albert og end et Par andre i Vognen. Længe førud kjørte i en Vogn for sig Krone og Scepter. – Pager var i en Vogn; for Dronningens var 8 hvide Heste. Folk raabte Hurra; jeg var saa nerveus, at jeg neppe kunde staae, smeed mig i en Vogn, kom hjem, spiiste, drak / Øl og fik den voldsomste Tandpine; som jeg laae paa Sophæen, kom den berømte Tragiker Macready, jeg kjendte ham ikke, var ganske forstyrret af Pine, fik ham ihast afsted og nu først gik det op hvem han var; jeg blev ganske fortvivlet; forsøgte at gaae lidt ud, men var reent forstyrret af Gigt Tandpine. Kjød af London. Lyst til at reise; indbudt i Aften hos Lady Morgan, afslaaet det. –

Løvedag 24. Kjørte til Macready som jeg ikke traf hjemme; tog til Hoskjær hvis Kone og Børn jeg traf. Brev fra Fru Serre, som er her og gaaer til Skotland med Prindsen fra Java Saleb. – Et Brev fra Mary Howitt til Hambro,

12) Atlask] A først skrevet Si 25) tog] først skrevet g 26) Prindsen] først skrevet den

hvori hun var stødt og opgav at oversætte mere! skrev hende et Par venlige Ord til[;] forstemt. – Skrevet Breve. Skottlands Reisen bestemt.

Søndag 25. Nu er jeg kjed af London! – Fik igaar Indbydelse til at træde ind i Atheneum Club, som »berømt Reisende« – været igaar ude hos Grimur Thomsen, ligesaa besøgt, der spadserede med mig og viiste mig Haven hvor »den røde Rose« var plukket. Kjört i Dag til Reventlau og til Bang, ikke vid[s]t hvor jeg skulde drive hen; været ved Hængebroen; alle Boutikker lukkede. – Igaar stod en reenlig klædt Mand og Børn, fem Stykker, den ene mindre end den anden, alle i Sorg og holdt hver et Knippe Svovlstikker, var det udspekuleret for at vække Opmærksomhed, jeg troer det ikke, Folk saae paa dem og gik. Mændene som med en Kost staae og feie Gaden tvers over og vente en Penny. Besøg af Bark. Skrevet Breve. Dvask. / Gik ud i Gaderne og fandt meget at see, naar jeg betragtede det Enkelte; ud paa Fortougene gaae Jerngittere, under disse ere Kjældrene. Almuefolket stod i Skarer paa Gaden og sladdrede. Den sultne Fattigdom seer man. – Kom hjem, havde en Følelse i mit Blod, som om jeg skulde blive gal.

Mandag 26. Blev friseret, gik saa hen i Atheneum hvor man har optaget mig for to Maaneder. Det er Londons første Club. En prægtig Bygning paa Watterlo Plads. Alt fyrsteligt,. Bibliothek, Læsesal, Balkoner, man førte mig ned i Kjøkkenet og see der Elegansen, Viinkjældereren og Kaffe-skjænken. Læste i Examiner Kritik over min Biographie:

7) viiste] *foran er overstreget begyndelsen af et ord h* 8) Kjört] *foran er overstreget Gik* 12) et] *først skrevet en*

»Barndommen skrevet af en Mand, Mandommen skreven af et Barn.« – Prøvede at spise her og gav for en Kottelet og et halv Glas Soda Vand 3 Schilling, men det var paa Sølv. Tjenerne havde Silkestrømper, dem spiiste jeg jo med
 5 (sagde Jenny Lind). – Kjørte ud til Jerdan, han er gift, har nydelige Børn, Konen tog saa net mod mig, følt mig ret rask. Besøgt Lord som havde sendt mig Billet til Parlamentet han tog saa venlig mod mig, indbød mig til Skotland; Mødte paa Gaden som fik mig op i
 10 sit Huus, et Vindue vendte ud til Piccadilly, det levende London, et andet til Park, saa grøn, saa landlig, det var som en Troldom, to Modsætninger. Kjørt til Jenny Lind, hun syntes ikke ret om Rachel, fandt hende genial, men ikke sand, hendes Jeanne d Arc, ikke Jeanne D Ark. Vi talte om
 15 hvor man nu kom tilbage til Naturen. / Følte mig syg; Jenny lod mig ligge paa Sophaen, lod sin Vogn spænde for og Tjeneren følge med hjem. (Den unge Hjortsberg, hendes Pleiebroder kom der). Ikke vel over hvad hun fortalte mig om der var for at gifte sig med en riig Pige, »tro ham
 20 ei, sagde hun, det ender med at han vil laane Penge«. –

Tirsdag 27 Sovet daarlig; tog tidlig ud, kjørte til Taylor (kostede 3 β) traf ingen hjemme, var hos Hambro. Ikke et Ord om mig i de danske Aviser, meget om Øhhlenschlægers Ophold i Sverrig; »Menneske hvor er Du skrøbelig!« –
 25 Hambro indbudt mig til fri Reise med sig til Edingburg. – Sendt Brev til Arvestorhertugen af Weimar, Lork, Hartmann og Moltke paa Glorup. Paa Gaderne, især i Citty gaae

7) Lord 3: Lord Willoughby d'Eresby 11) Park 3: Green Park 21) 27] først skrevet 26

Mænd med Papirs Plader paa Brystet og paa Ryggen med Navne paa de der skulle vælges! Rotschild, & I Hast strømme Folk til, for at give Stemmer. Ikke stor Lyst at tage ud, fortvivlet over Indbydelser. – Gid jeg var i Tydskland, sukker jeg nu, og til Skottland maa jeg – for at brække Arme og Been, vel! – »Det bedste skeer jo altid!« har jeg sagt og skrevet. Et venlig Brev fra Mary Howitt. Tog til Middag hos Billedhuggeren *Lough* en hjertelig Mand. Hans Stræben efter at føre vor Tid ind i Skulpturen og i Natur; Alt hos ham Natur og Hjerte. Et yndigt sovende Barn, det syntes at aande, man havde Lyst til at kysse det! – Han er i Marmor hvad Retsch er i Conturer; hans Schackspears Række –, Skade at jeg ikke saae Hamlet. Orphelia vanvittig, Lady Mackbeth med Lampen i Søvn, hævende Fingeren [da] Klokken slog eet, Ariel springe frem, Titania, men især den lille Puk, Haaret hævende sig som en Flamme, Gevantet trukket fast om sig, en lille Ræv titter frem mellem Benene han har Theater-Placaten i Haanden. / jeg sagde jeg vilde skrive et Digt om Puk og han lovede at sende mig til Danmark en Afstøbning af Puk-Statuen. Hans Kone havde jeg til Bords; Damerne drak Skaal med mig; jeg talte meget engelsk og Damerne forstod mig bedst, det var eet af de Steder hvor jeg morede mig.

Onsdag 28. Staaet for Billedhuggeren Durham, han har ogsaa gjort Jenny Linds Buste, vi to Pendant. – Kjørt med Hambro ud til Jenny Lind, hun var ikke hjemme, men kom og var høist elskværdig mod den gamle der var henrykt og vilde kysse hendes Haand men om Penge var den meeste Tale!

4) i] *foran er overstreget* paa 22) bedst] *først skrevet* meest

– Kjørt senere med ham hen til Thalberg som tog med ud paa Hambros Lyststed hvor vi spiste Middag. Thalberg fortalte om Melbys Geni og Afectation; vi bleve særdeles Venner; han fortalte mig at han havde svømmet i Taare,
 5 da den lille Abbedisse i Improvisatoren gik i Kloster. Fortalte om den opdagede Sammensværgelse mod Paven; spillede ganske deiligt for os og jeg var den han hele Tiden henvendte sig til; vi kørte sammen til London; han fortalte om Don Juan der første Gang var udpebet, og Barberen, første Gang
 10 udpebet (i Rom) Folks Kamp mod det Usædvanlige. Jeg kørte ham hjem.

Torsdag 29. Ombyttede til i Dag Timen at sidde for Billedhuggeren, vilde skrive til Decent og opdagede da at det netop var i Formiddag jeg var til Frokost hos ham, blev
 15 fortvivlet, Klokken var slaet, jeg gik, Ingen Omnibus kom til Banken, ellers er der i hundredviis; da jeg saa / kom ind kørte den saa langsom, der var Trængsel og tilsidst kørte vi forbi Gaden, og i den løb jeg ind i et andet Huus, dog kom jeg først, var der med Grimur Thomsen og Bjelke, kørte
 20 saa hen til Billedhuggeren og da hjem hvor jeg laae, som ødelagt; jeg skulde have været hos Hunt paa Portland Place og see Valg, jeg troer for Colhrane; igaar saae jeg ved Drury lane Tribune opreist med Blomster og Flag, Folk som vilde; Mænd løb om med Faner hvor paa den der skulde stemmes
 25 for havde sit Navn. Idag seer jeg selv Vogne for dem, Folk have Navne med store Bogstaver paa deres Hat. – I Aften staaer opslaaet (skrevet) hvem der ere valgte øverst Evan, Russel, Chochrane og Rottschild. Fra Jenny Lind, Billet til

13) Decent ☉: Dasent

Pit Stal og saae Verdis nye Opera: »I Masnadieri«, daarlig Musik, langtrukket; Jenny Lind sang deilig, men hun gjorde dog ikke det Indtryk paa mig, som i andre Stykker. – Hendes Costume i første Akt smuk. Lablache passede slet ikke til den gamle Moor, især hvor han forhungret kommer ud af Taarnet. Tilsidst Le Pas de Deesses, hvori jeg første Gang saae Taglioni, hun gjorde slet intet Intryk paa mig, det er en smuk ældre Kone; Cerrito (der er gift med St Leon) dandsede mageløst en Slags flyvende Dands. – Taglioni har vist været udmærket, fuimus troes. Var Grev Bark ikke kommet, var jeg nær gaaet bort af Mathed; jeg saae nu noget men gik bort før Balletten var ude. 5 10

Fredag 30 Juli. Kjørt hen og staaet for Billedhuggeren og derfra ud til Bjelke, læste danske Aviser, hvor nu først kom om Haag, rimeligviis af den hjemsendte Avis. Ingen Breve endnu. Kom træt hjem og lagde mig til Hvile. / Besøgt Boghandler Longmann (Paternoster Row 39) han fortalte at Mis Lockhard var blevet forlovet med en Hope og gik til Skotland og ikke til Spanien. Kjørte med Omnibus, der blev Trængsel med Vogne der kom altid flere til, Alt stod stille, selv de smaae Cab kunde ikke slippe igjennem; mageløst er det ellers hvorledes de Mennesker forstaae at kjøre, det gaaer som det var beregnet. Middag hos Hunts med Hoskjærs Familie og Hambroe, talte ganske freidigt Engelsk, »jeg taler det bedre, end jeg forstaaer det!« – det vil sige jeg siger kun hvad jeg kan, men jeg hører mere end jeg kan[.] 10¹/₂ tog jeg hjem, Kudskene vidste kun daarlig Beskeed, tog om i en modsat Gade, jeg maatte vise ham Veien til Leicester Square. – 20 25

16) lagde] først skrevet lage

Løvedag 31. I det jeg vilde kjøre ud til Mary Howitt fik jeg Brev fra Dickens at han vilde komme til mig Klokken 2, jeg blev meget fortvivlet over ikke at kunne blive hjemme, kjørt ud til Hambro, sendt derfra et lille Brev til Dickens, 5 kjørt med Omnibus til Clapton, venlig Modtagelse, Manden behagede mig mere, han var særdeles venlig; de syntes meget hjertelige Mennesker; Klokken 2 spüiste vi, ret tarveligt, kjørte saa i en Eenspænder 3 uden paa 5 inden i til et smukt liggende Sted hos en gammel Frøken; vi kom over en Broe 10 hvor vi saae hele London under os, som et Steenhav. – Kom tæt ved i en By hvor Cromwel har boet; lige over for, med Udsigt til London, ligger Huset hvor hans Elskede boede, en Skuespillerinde[;] ude fandt vi under en stor Bøg en Mæng[de] glade Børn, med Krands af Bøg eller Epheu 15 om / Hovedet; de sang og sprang; de kjendte mine Eventyr, rakte mig Haanden; der var smukke Høie og Træpartier, deilig Slagskygge; oppe i et solhedt Lysthuus sad jeg [og] klippede Billeder. Der kom en døv Forfatterinde som skrev politisk; flere Digttere hvis Navne jeg ikke kjendte. Jeg blev 20 nerveus, maatte ligge paa Sophaen; Var forskrækket, og inderlig mat; vor Vogn blev den sidste som kom, det var lidende, piinlige Timer; endelig kjørte vi og saa London under os, ved Broen, med alle sine Lys, en Illumination var det; een Gade saae man hele den bugtede Ild-Contur af ved Gas- 25 lygterne; det var et Hav med tusinde Ildbaade. – Jeg var temmelig vel da vi kom hjem læste to Eventyr

3) blive] først skrevet komme el. lign. 11) lige] foran er overstreget saae 13) [;] linieudgang 14) Mæng[de] linieudgang 23) en] først skrevet et 23) Illumination] derefter er overstreget !

August.

Søndag 1te August. Sov i Nat for aabne Vinduer, uden at vide det, frøs lidt og var afficeret i Morgenstunden, fik en Bog til »lille Viggo«; lovede at skrive fra Skotland. Kjørte henimod 10 derfra, ikke ganske rask; kom hjem og overraskedes ved at finde fra Dickens alle hans Værker, deilig indbundet og heri skrevet »til H. C. A fra hans Ven og Beundrer C D.« jeg var lykkelig! kjørte hen og sagde Farvel til Hoskjærs, som indbød mig at boe hos sig, naar jeg kom til Algir; fik et Brev til Dickens oversat. – / Skrev i Fru Hoskjærs Album – Gik hen til Sigismund Thalberg, han fortalte at det havde engang – hos Fürst Didrikstein fraperet ham at høre af Prokres Osten, at eengang vilde Robespjerre blive hævet, som en Martyr; hans Idee havde været stor; til samme Overbevisning var Thalberg kommet ved at læse Lamartines Girondisterne (den smukke Pige jeg forleden Aften saae i Theatret var Lablaches Datter.) Han bad mig hilse Tuteins og Lillienkrone. (Igaar saae jeg ude ved Clapton en Kirkegaard, paa Gravene vare plantede Solblomster, de vendte sig mod Solen, det var Blomster af den dødes Støv, som pegede mod Lyset og Livet, ligesom efter sin bortgaaede bedre Deel.) Jeg er ængstelig over denne Mathed, denne Surren i Rygraden, jeg faaar vist Rykmarvs Tæring, eller bliver gal! Jenny Lind er syg, hun har vist været hos Lumley og dandset og forkjølet sig. – Clausen-Schjüts kommet fra Manschester at hilse paa mig. – Det forunderlige Stirrende hos de Fattige.

6) Dickens] *først skrevet* Bulwer 7) til] *først skrevet* f 25) Schjüts] *først skrevet* Schjöts 25) Manschester] *først skrevet* Manshe

De tør ikke Betle, men Hungeren staaer paa deres Ansigt, de stille sig uden for et Conditori og stirre med et Blik – et Blik, ind paa den Fremmede tidt har de et skrevet Blad paa Brystet: »har ikke spiiet i to Dage.« – I mit Qvarteer sees faa og i det Rige aldeles ingen. – / Den stakkels Paria er banlyst der. – Poletiet maa være utrolig stort, men hvilket eensformigt Liv Dag ud og ind kun at have *den Strækning* at kunne bevæge sig. – Som Uhrpendikler frem og tilbage. – Middag hos Lady *Duff Gordon*, her var Digterinden
 5 Mistris Norden, der er skildt ved sin Mand, hos hende boer Grevinde Dorsay, Datter af Lady Blessington, kort efter Brylluppet kom hun efter et strafværdigt Forhold mellem sin Mand og Moder; Dorsay er blevet hos Lady Blessington. Jeg sagde at der var Taarer i Øinene da hun talte om Jenny Lind
 10 som Søvnjængersken. Nei, det er for galt! raabte Lady Gordon! Lady Blessington bliver rørt ved Jenny Linds Dyd! hun er foragtelig! – (Jenny Lind stødte sig over jeg havde været der, sagde alle Mænd skulde forlade hende). – Mistris Norden har ganske havdt samme Idee som jeg til den lille
 20 Havfrue, skrevet halvdelen da min kom ud, hun opgav den. Et mageløs deilig Profil. Kjørt hjem i hendes Vogn. Man lovede mig Thomas Moores og Byrons Haandskrift. Skrevet til Dickens

Mandag 2 August. Kjørt hen og siddet for Billedhuggeren
 25 min Buste Sjælen liig. Fik et Brev fra Proffessor Meyer med Indbydelse at komme til Prinz Albert paa Wigh, fortvivlet

10) Norden ∴ Norton 18) Mistris] først skrevet La 21) mageløs] først skrevet mageløst 21) deilig] efter g er påbegyndt t 25) Sjælen] ms. har Sjæleln el. lign., først skrevet sjælel el. lign.

derover, kjørt ud til Reventlau og fik skrevet et undskyldende Brev. Usædvanlig rask, Gud være lovet. Slæbt den store Pakke bøger hen i Strand og kjørt i Omnibus ud til Hambro, der er syg, og leveret den af. – Indbydelse fra Bunzens, afslaaet. Drevet i Boutikker, hjemme siddet og pakket sammen. / 5

Tirsdag 3 August. I Morgenstunden kom og vilde besøge mig, jeg maatte see at faae ham bort da jeg skulde paa Landet med Bentley; Brev fra Clausen Skjütt, som der ei var Tid at svare paa; fik da heller ingen Brev i Dag fra Danmark. (Det er nok i Dag Louises Geburtsdag) Frokost hos Bentley; talt meget Engelsk, kom afsted Klokken henved eet; forbi Bedlam, Gaden ligner nu noget, den ydre Ende af Paris's Bouleward. Ondt i min ene Test: Paa Landet skar man med Segel Hveden. – Smukke gothisk byggede Huse; Zirater af Træ; Roser paa Muren. Grædepile ved Vandet. Engeland ligner Danmark, men i stor Stiil Paa Halveien drak vi igjen vort Soda-Vand og Rom; saae mig om i Værelserne der var en Rulle der kunde dreies med een Haand. Paa Væggen hang »Vote for N«. – Gik hen til Kirkegaarden, saae ind af Vinduerne; nedenfor Humlehave og Hvedemark. Venlig Modtagelse, til Aften en Herr Cole, som altid havde Jenny Linds Navn i Munden, skrev Vers, gav mig eet med Musik. 10 15 20

Onsdag 4. Kjørt over til Knole hvis Park støder op til Haven her og tilhører Lord Amherst; en Bygning liig Abottsford men større! to Gaarde, tæt Epheu op af Muren; en 25

13) den] først skrevet i 16) paa] ms. har opaa 20) N] først skrevet Num el Nn el. lign. 26) Amherst] foran er overstreget Ar

stor Hal med moderne og Antike Statuer, Billeder. I alle Stuerne Portrætter og Historiske Stykker. Dronning Elisabet, malet som en kalket gammel Kjærling, klædt ud som Sommerfugl, høist smagløs paaklædt. Saae et grueligt Billed af

5 Ugolino i Fængsel, sultende med sine Sønner, han halv vanvittig, den ene Søn vridende sig, ganske / en Figuur af Laocoons Gruppen; den ældste slaar sig for Panden og synes at forstaae deres Elendighed. Henrik VIII med sit Kjød-Ansigt, dyrisk; inde i Forsalen stod hans og Ane Bullens

10 Navne i Kakkellovns Tøiet. Saae James I Sovekammer, med hans Guld-Silkebroderede Seng og Overlæsning rundt om af svært Sølvtoi. Gamle kongelige Stole, umagelige at sidde paa. Smuk Udsigt til Haven. Et Gallerie af Digter-Portrætter hvor Grev Dorset, Digteren (hans Familie har boet her)

15 hang. Walter Skott det yngste Billede. Meget mat; kjørt hjem gennem den smukke Park. Maleren kaldet Crowquill kom, en humoristisk Mand, efter Bordet gav han a la Matews en Postvogn Scene, med en Dame de vilde have til at synge og bag efter hende vilde [en] gammel

20 Mand ogsaa give en Sang. Han gik uden for Døren og lavede Æggekage, man hørte den komme i Panden og snurre[,] Katten blev jaget bort, han jog en Flue bort &. Kom tidlig i Seng men sov ikke godt.

Torsdag 5 August. Skrev et lille Vers til Crowquill da han

25 bad om min Autograph, han reiste paa Jernbane ind; jeg spadseret i den lille By, hvor der er en Deel Boutikker og en pyntelig Kirke. Diaréh – Det er underligt, at høre Mistris Bentley taler høit med sig selv naar vi Alle sidde ved Bor-

16) 3: Forrester 18) de] først skrevet der 19) bag] først skrevet h

det, hun siger lydelig sine Tanker. Kjørt med Bentley's to ældre Søstre og hans Datter hen til Landsbyen Chevening, som tilhører Viscount de Mahon, i Kirken her et prægtig Monument over en Lady Stanhope født Mansfield, som døde i Barselseng hun ligger i Marmor med sit døde Barn ved Brystet[,] af den berømte afdøde Billedhugger Skrev mit Navn i Bogen man havde der i Kapellet til Reisende at / skrive deres Navne i. – Det blev Regnveir hjem; maleriske Huse, med gotisk, eller saxiske, hvad det er, Gavle. Et Huus var saa overgroet med Epheu, at selv Skorstenen var skjult, det var fuldkomment et grønt Huus. – (rød i Toppen som en moden Hvedemark kan der siges til en rødhaarret). – Læst Begyndelsen af »Gisella« og forstaaet den, det er den første Engelske Bog der er gaaet op for mig, Bentley foræret mig den. – Datteren og Brodersønnen gjøre sig ret Umage for at lære mig Engelsk, gjort Vesit hos Fru Bornemanns Søster. Hele Dagen Diaréh; man pleiede mig godt, kom tidlig til Sengs. –

Fredag 6. Sovet daarlig, oppe før 8te, spiiist Frokost og kjørt med Bentley ind til London. Taagen laae paa Høiene, som i Bjerglandet; Skyerne truede altid med Regn, men den blaa Luft brød dog igjennem. I Bromley var Valg, to Partier Hodges og vi mødte en Deel af det ene med vaiende Faner, mørke blaae med Orange, der var Musik og al Pøbel med; inde i Byen saae vi den lyseblaa Farve; paa Torvet voteredes, der var desuden Markeds Boutiker og et Theater reistes op; en gammel rystende, syg Mand kom paa

6) o: Chantrey 23) o: Bodkin 23) en] først skrevet et el. lign. 25) vi] først skrevet j

en Karrevogn til Vertshuset for at give sit Votum. Vi mødte hele kjørende Huse, det er Bissekræmmere, med Kone og Børn, en lille Dreng og Faderen reed, / Skorsteen paa Huset, Alt derinde. Kom Kl 12 til Byen; spiste Frokost og kjørte
 5 saa ud til Hambro; vi komme ikke afsted imorgen, han har Colera-Diareh, paa Mandag eller Tirsdag; blev kjed af det, da det koster Tid og Penge at ligge her. – Kjørte ind til Bjelke, ingen Breve, sendt Brev til Faderen Collin og et Par Ord til Eduard, noget mat; seet mit Portræt i Boglader;
 10 hjemme kjedet mig; ligeoverfor bestemt Mysterier, det saa underligt ud – jeg stirrede og Gardinet faldt.

Løverdag 7. Fik Idag Brev fra Fru Eisendecker og Alexander Beaulieu, opad Dagen Brev fra Ingeborg, et Par Ord fra Faderen og Brev fra Zeise og Falkenstein. Gaaet og drevet
 15 om. – Imorges spiiist Frokost hos *Hambro* der nu lover at vi skulle komme afsted paa Tirsdag; Tiden gaaer og det koster mig 1 ₤ om Dagen i Hotellet, altsaa intet vundet ved den fri Reise. – Visitkort fra Fru Hellesen og Augusta Møller. – Gik hen til Conventgarden for at høre Grisi i Lucrezia, men
 20 da det kostede en Souvereign, opgav jeg det og gik hjem, spiiiste Østers og drak Porter.

Søndag 8. Kjørt hen til Gusta Møller, men hun var i Rigmond. Været hos Bang og læst danske Aviser. Sendt Brev til Lork. Søndagen er rædsom kjedelig i London. Gik hen til Fru
 25 Willich (25 Suffolk Street, Pall mall) hvor Clausen-Schütz sagde man sværmede for mig; fandt en elegant midAldrende Dame i Fløiel og med Guldkjæde, hun og den gifte Datter formeligt sværmede for mig og Jenny Lind, Moderen sad og

7) ind] først skrevet he

saac hentabende paa mig og cengang greb hun min Haand og vilde kysse den Jeg blev forskrækket og kyssede hendes; »den dyrebare Haand maa jeg kysse!« sagde hun. Jeg forærede hende Møllers Portræt af mig, hun fandt det skrækkeligt, uden Sjæl og Aand, vilde kun have det fordi jeg gav det. 5
/ Ved Afskeeden vilde hun igjen kysse min Haand, saae med sværmerisk Blik paa mig. Ikke besøgt Jenny Lind til Afsked, uagtet jeg kunde, hvor jeg er mig selv en Gaade, skrev hende Farvel til, ikke modtaget Bark, som reiser til Wigh. Tordenveir. Jeg sad ved det aabne Vindue ud til Gaarden, to unge 10
Damer i Nabo baghuset blev ved at see paa mig og da jeg løftede Been høit op paa en Stol nikkede de; den ene klædte sig paa ved Vindue[t], bredte sit Schall ud for at jeg skulde kjende det, tog sin Hat paa og gik – ja hun kan længe søge. – 15

Mandag 9. Kjørt ud til Bjelke og derfra i Omnibus til Hambroe, faaet 20 \mathcal{R} [.] Reisen bestemt til imorgen Formiddag, sendt Brev til Faderen, Jette, Ingeborg og Lohmeyer. Følt mig bedre end ellers. Fru Willich fortalte at Jenny Lind 20
havde mange Modstandere, saaledes Forfatteren La Planche (Oberons Forfatter) og mange unge Lady, som Sang bleve blege naar man roste Jenny Lind, hun sang ikke hun skreeg. – Evig gaaer denne Søe gjennem Gaderne naar jeg er død; altid disse Bølger, Omnibus, Cab, Carriss! vandrende Mænd med Skildt for og bag, Skildt paa Stænger, kjørende colosale 25
Kasser med Plakater til Luftbalonen som gaaer op om Natten og om Dagen, Buskmændene, Dands i en Park, Vauxhal, Voxkabinet med Jenny Lind. – Betlere som have skrevne Lister for paa: »Lady and Gentleman &« – Idag da jeg gik gjennem Henriette Street, kom en Mand styrtende ud fra den tydske 30

Boghandel, det var den tyske Præst i London , han havde kjendt mig efter mit Portræt og maatte tale med / mig; han indbød mig at besøge sig. Mit Portræt hang ved Siden af Jenny Linds flere Steder, Folk i Flokke og stirrede
 5 paa dem. Imorgen paa Jernbanen, maaske en Ulykke, [skee] din Villie, Gud! og tilgiv senere min Klage!

Tirsdag 10. Fik en fuld Kudsk, som i eet væk raabte hui! – Hambroe begyndt at have Podagra og saae daarlig ud, vi kjørte, jeg med lille Hoskjær paa Skjødet. – Paa Jern-
 10 banen ventet $\frac{1}{2}$ Time, gik med expres Train. Før sagde man »gennem Dale, over Bjerger«, nu er det »gennem Bjerger, over Dale,« – vi foer som den vilde Hær, den ene Tunnel efter den anden, lange og mørke; een havde tre Kighuller; – Idee til et Jernbane Eventyr: »Jernbane Puk«
 15 de Mennesker som ikke have villet fornemmet at Menneskene nærmede sig og forstode hinanden, deres Sjæl kom i en Flaske og de spændes for Jernbane Toget. Hvor Engeland ligner Danmark, især Fyen; efter saae det bjergagtigt ud. – Teglbrænderier hvor Ilden stod ud af Skorste-
 20 nen; jeg var halv Veien halv død af at maatte holde mit Vand, da jeg ikke kunde komme ud. – Da vi Kl 5 kom til York talte en Mand til mig, det var Willingtons ældste Søn, jeg kjendte ham ikke strax, løb fra ham, men vendte tilbage og undskyldte mig, præsenteredes for to Ladys; kjørt til
 25 black Swane i York, efter Middagsbordet til Domkirken, der er prægtig, som snittet ud, i Smag som Köln vil blive. – Flere geistlige Bygninger, Jenny Linds Portræt. – Regnfuld Dag; vi mødte uendelig mange Tog, de susede som Raketter

9) Hoskjær] derefter er et overstreget ord 9) paa] indføjet over linien

forbi, eet mødte vi i en Tunnel, her sidder Bjergpigene, Storkene flyve med og Svalerne. Et Par Ruiner. – /

Onsdag 11. – I morgen Stunden Hambro syg, jeg troede ikke vi kom afsted; jeg følte mig ilde! – Klokken 9 kjørte vi til Newcastle, der laae i Røg og Damp i et Dyb, her maatte vi i en Omnibus og kom til en anden Jernbane hvor der var Trængsel og Uorden; der var i Dag gaaet et stort Express train, alle Vogne tagne, til første Classe, vi maatte altsaa gaae i anden Classe der er af Træ og meget elendig, liig tredie Classe i Tydskland; Baneveien uordenlig, vi kjørte, men forsigtigt hen over flere dybe Dale, – det var meget haardt at sidde derinde; vi saae Havet; ved Berwick, endnu større Trængsel og Uorden, kom op oven paa en Omnibus, der var ved at vælte, rullede over Floden, som her gjør Grændse mellem Skott[1]and og Engeland og kom i en god første Classe, hele Dagen ikke et Maaltid siden vi var i York; paa Veien derfra en Kage, som Emil Hoskjær sagde koste[de] 3 Pens, jeg lagde disse paa Bordet og gik, siden Samvittighed over ikke at have spurgt Konen selv da den maaskee kostede mere. / Landet begyndte at vise sig Bjerget; hele Kysten med smaa Baade; Edingburg laae stærk belyst, vi kom til Stoppestedet, jeg opdagede strax unge Hambro, som kiggede efter os; hjertelig modtagelse, hans Equipage holdt med Joquei, Hambro og jeg slæbte selv i Trængselen vore Kufferter til Vognen og kjørte nu til Lixmount Trinit, Klokken var henimod 10; et rigt Huus; her laae Breve til

1) Tunnel] først skrevet Tund 1) her] først sat tankestreg 8) Vogne] tilføjet over linien, derunder er overstreget Billetter 20) Bjerget 2) bjerget 21) Baade] foran er overstreget Skibe 25) vore] foran er overstreget h

mig fra Bjelke, Jette Wulff, Jørgen Kock, Fru von der Maase, Baronesse Pecklin. – Jeg fik en ypperlig Seng, læste og læste Brevene, var opfyldt af dem og af Tanken, jeg er i Skotland, Walter Skotts Land. – Lykkelig og glad i Gud! –

- 5 *Torsdag 12.* Efter Frokost kjørt paa Jernbane med unge Hambro til Edingburg i 10 Minutter, foran Byen en Tunnel, den er $\frac{3}{4}$ Miil (engelsk) de fleste stege ud, da man har Frygt for den, eftersom den kan styrte, troer man, Hambro sagde mig det, men vi kjørte igjennem; tog først hen til Mis
- 10 Rigby, som har skrevet om Kjøbenhavn, hun havde nys læst min Biographie og var især glad i Barndommen, der bragte enhver til at tænke paa sin. Kjørte saa til Professor *Wilson* der syntes en jovial Mand, Hambro vil indbyde ham til den Dinée, der skal gjøres for min Skyld, Lord Robertson var
- 15 paa Landet. Kjørt op i den gamle Deel af Edingborg, hvor jeg saae skottske Soldater med bare Knæ. – Smaa Gyder eller Slipper. / Afleverede Breve. Jeg kaldes i Skotland »den danske Walter Skott.« – Saae Walter Skotts Monument, det synes med Hensyn til hans Figur noget for høit; – kjørt paa
- 20 Jernbane hjem, sendt Brev til Fru Serre; spadseret med den unge Hambro, der er en religiøs, dannet Mand, vi kom ned til Fiskerbyen, Konerne saae ud, som Skovshoveds Koner; Luft og Sø graae. – Efter Bordet hjemme Bøn, Huuslæreren læste et Capitel af Bibelen, derpaa knælede Alle og læste en
- 25 Bøn.

Fredag 13. Solskinsdag. Seilet med Dampskibet over til Kirkcaldi; kom forbi en lille Ø, hvor Fyrtaarnet laae!, – vi spadserede ud til en Ruin, Ravenskræ, først troede Hambro

9) Mis] først skrevet Fru el. lign.

sikkert det var Ravensvood, men een af Fiskerkonerne sagde at der ingen Flyvesand var der, Doctoren sagde at det var en Phantasienavn af Walter Scott, Stedet laae høiere oppe. Familien Aston var ogsaa digtet, den sande Familie levede endnu og hedte Stair; vi kom gennem en Have til Ruinen 5 hvor der var mørke Fængsler, den laae ved en fremspringende Klippe, Havet var i Ebbe, en lille Egeskov tæt ved og tykt Epheu op om en Klippe som var det et Grav Monument[,] je[g] skrev et Digt om Skottlands Romeo og Julie, (Lucie og Edgard). Spiiste i Verthuset. / Edingburg laae i deilig 10 Belysning da vi seilede hjem; den blinde Spillemand som spillede skottske Viser paa Violin. I Formiddags kjørte vi i Minibus hen til Lord; hans Huus var ganske en Ridderborg, Epheu som havde Rod paa den ene Side Muren hang som et tykt Teppe ud over den paa modsatte Side. 15 Ild i Kaminen, alle Børnebørn kom, jeg maatte skrive foran i mine Eventyr og i tru Storie; gik med op i Parken og saae til Edinburgh der i Natur ligner noget Athen. – Brev fra Bonner.

Løverdags 14. Kjørt paa Jernbane til Byen, seet en Haandskrift Samling, der var Maria Stuarts, Knox & og ved hver henlagt alle Portrætter og Billeder, som hørte til samme Person; var i Galleriet, en Judith, Pigen meest interessa[nt] med det Blik hun saae op til Judith med af Beundren og Ærefrygt. Statuerne alle Gips Afstøbninger; kjørt først i 20 morges til *Leiyth*, Havnen for Edinburg, jeg følte mig meget nerveus. Saae den gamle By, ud fra Hovedgaden, der ligger

13) Lord 3) Lord Jeffrey 23) Judith] *foran er overstreget* interessant
23) interessa[nt] *linieudgang*

paa en Bjerg Ryg løber smalle sorte Stræder med de 6 Eta-
ges Huse, skidne og mørke, med svære Steen, som i Italiens
elendigste Byer, Jammer og Fattigdom saae ned fra Vin-
duerne, Laser hang, Vinduer uden Ruder; latinske Inskrip-
5 tioner; vi saae i eet af disse Stræder det første Hotel i Eding-
burg hvor Kong var taget ind, hvor Samuel John-
son havde boet; det var som en elendig Stald, mør[k] og
fængselsagtig; i Hovedgaden laae Knox faldefærdige Huus,
selv [stod han] i smaat udhugget i Hjørnet prædikende paa
10 en prædike Stol. I den nye Byes smukkeste Gade, Valter
Skotts Monument, hans Hund ligger ved hans /
Side; Figurer af hans Skrifter ere anbragte i Taarnet over
ham; Mac Merillies, den last Minstrel & – nedenfor i Dalen
bruser Jernbane Toget mellem det nye og gamle Edingburg;
15 mine Eventyr og tru Stori kjøbt; om Aftenen lod vi fra Ha-
ven en Balon gaee op. Meget træet;

Søndag 15. Fik iaftes et Kort foræret over Skotland. Den
unge Hambro er mageløs i Opmærksomhed mod mig og at
udfinde hvert Ønske og opfylde det. – Fri for at tage i Kirke,
20 da min Mave er daarlig, jeg skulde have været i skotsk
Kirke, hvor flere ønskede jeg gik; sidder nu og skriver
Breve. – En stille Dag Klokkerne ringe, Solen skinner. Spad-
seret ned paa Skibsbroen og seet de Badende, der gik Fruen-
timmer og saae paa det. En ung Mand svømmede saa langt
25 ud at jeg blev ængstelig for ham. Brev fra M Howitt

Mandag 16 Sendt Brev til Jette Collin, Jette Wulf og
Jørgen Kock, Bjelke, Mary Howitt, Mad: Puget – Jenny

5) det] *foran er overstreget* hvor 7) mør[k] *linieudgang* 11) o:
Maida 15) lod] *først skrevet* g 21) ønskede] *foran er overstreget* Ø

Lind. Kjørt op at see Heriots Hospital, hvorfra er en storartet Udsigt over Edinburg, Castellet & – En Guldsmed har, da han mistede sin eneste Søn anvendt alle sine Penge til at bygge dette for fattige Drengene. Da vi hos Portneren skrev vore Navne i Bogen, spurgte han Hoskjær, er det den danske 5 Digter, er det den gamle Mand med det hvide Haar og pegede paa Hambro; Hoskjær viiste mig: »saa ung!« raabte Manden, ham har jeg læst og ham læse Drengene / her; det er mærkeligt at see en saadan Mand, ellers er de altid gamle og døde! – Jeg gav nu Manden Haanden og følte mig høist 10 smigret, mindst troede jeg at være læst og kjendt her i et skottsk Hospital, kjørt op til Castellet, stor Udsigt; kjørt til Holyroodhouse der ligger i en Udkant af Byen under Bjerget ; saae en lang Riddersal med slette Portrætter; saae en Mængde kjedelige Værelser, som Carl den 10 har 15 beboet. Gik op til Maria Stuarts Sovkammer, paa Betrækket tæt ved Sengen var vævet Phaetons Fald, som var det en Forkyndelse om hendes eget; i Værelset tæt ved var Ricio slæbt ind og myrdet, man viiste Blodpletter paa Gulvet; gjennem en lav Dør vare Morderne komne ind i Dronning[ens] Sovkammer. Der var et Taarnkammer paa hver Side. 20 Var i Kirken der nu er en deilig Ruin, Epheu voxte op ad Muren om det smukke Vindue; saae Maria Stuarts Skrifteværelse. Mange Liigstene laae her; plukket en Blomst – meget træt, gik til Melodians Hjerte, en skummel Bygning til 25 høiere i Gaden, udmattet naaede vi til Blacks han forærede mig sin Guide. Hambro vilde købe en Dolk til mig men da den kostede 30 Rdlr dansk forhindrede jeg det og valgte

6) og] *ms. har ved linieskift og* | og 18) Ricio o: Rizzio

en Hue, en Bogopskjærer og en Skotske Melodier / Stor Middag hjemme for min Skyld, her var en Digterinde Mis Crow[e], som jeg havde tilbords, hun læste høit paa Engelsk ²⁾ den grimme Ælling og ¹⁾ Toppen og Boldten. (En Tidseltorn i Penis)

5 *Tirsdag 17* Sendt Brev til Bentley og Jerdan; kjørt ned paa den store Skibsbroe og aandet Sølufft; det blæste i Dag, Maagerne fløi graciøst og dykket i Vandet. Faaet af Hambro Walter Skotts Monument. – Jeg laae paa Sengen og hvilede,
10 da kom Lord Jeffry med hele sin Familie, (.) og vilde hilse paa mig! den unge Dame sagde hun skulde aldrig glemme mig; Jeffry bad mig komme snart [igjen] til Skottland da han ikke havde mange Aar at leve i. – Middag hos Doctor Simpson, hvor Mis Crowe og nok en Digterinde drak
15 Æther, jeg havde Følelsen af at være hos to gale[,] de loe med aabne døde Øine; der er noget uhyggeligt deri; jeg finder det ypperligt til en Operation, men ikke til at friste Gud. En Dame sang smukt skotske Sange; jeg sang. Kjørt hjem ud mod Natten.

20 *Onsdag 18.* Kjørt med Hambro den Unge til Byen, han forærede mig en Plaid til 28 Schilling (siden i Schirling kjøbes de til 18 Schilling), var hos Boghandler Watson, hvem jeg maatte give flere af mine Autografer, han lovede mig andre som jeg senere kjørte ind og fik, var hos Doctors
25 Emanuensis og saae Dagerrotyp, han havde taget paa en Reise i Palæstina. Sagt Farvel hos Doctor / Simpson hvor jeg maatte skrive mange Blade, (paa eet til Miss Ross)

2) her] først skrevet ved el. lign. 21) Schirling ∅: Stirling 22) Watson] først skrevet Wilson 22) hvem] først skrevet s 25) Dagerrotyp] foran er overstregt h 26) i] først skrevet ti

Da Skottlands Skjalde deres sange skrev,

Den skottske Tidsel til en Rose blev.

Kjørt hjem og hvilet og derpaa til Middag hos Mis *Rigby*, om Aftenen kom Wilson og de to Digterinder, nogle Tydskere, Vognen var alt 9½ efter mig og jeg gik, skjøndt de ikke syntes om det, bad mig længe men vi skulle afsted i morgen Klokken 6; kjørt med Rideknægt. Hjemme fandt jeg Bøger fra Mistris Crowe, Brev fra Hertugen af Weimar og Gebhardt Moltke. Doctoren var og bragte den Efterretning at Thelegraferne sagde Louis Philip is killed – det gjorde et dybt Indtryk paa mig; nu kan jeg da ikke tage til Loch lagan, indbudt at være Gjæst paa deres Reise i Høilandet. 5 10

Torsdag 19 Sov urolig, oppe Klokken 5, kjørte ned til Stranden Klokken 6, flyvende Taager, da vi kom ud paa Fjorden, en idelig Taage, kold og tyk, eengang øinede vi nær ved os i Taagen et fremspringende Bjerg. En blind Mand spillede Violin sang skotske Sange, halv recitativisk og spillede mellem de korte Stropher, da vi nærmede os Stirling bugtede sig Fjorden eller Floden, hvad den her maa kaldes meget stærk, Byen med sit Castel laae høist malerisk, taget ind i den gyldne Løve. Kjørt ud til Badestædet, to Gange maatte Hambro betale Bompænge 3 Schillin[g] for 2 Vogne, paa denne lille Vei! Udsigt til Byen og Castellet; meget varmt, Fru Hambro ikke rask; jeg bestemt mig til at undga[æ] Reisen til Lock Lagan, skrevet til Profess. Meyer hvad han raadede mig 15 20 25

1) Skottlands] først skrevet Skj 23) 3] først skrevet 2 26) undga[æ] linieudgang

og at jeg i Glaskov vilde vente paa hans Svar. / en gammel Bro, hvor vist Skotter have mødtes og stridt. – Tidlig til Seng.

- Fredag 20* sendt Brev til Dr Moir i Musselburgh; gaaet
 5 op til Castellet prægtig Udsigt over Dalen hvor Slaget stod under Eduard III og Robert Bruce; til den anden Side Bjergene; nær Castellet og Kirken Maria Stuarts Slot, det synes nu en Slags Caserne, lille og snever; et gammelt Huus, med fremspringende Mænd, halvdeelen af dem, Hovederne itu,
 10 Steen Kanoner, nedenfor i Gaden Darnleys Huus; Skotterne fortælle gjerne om deres Historie, her kom en Skomager med Skjødskind ud og fortalte Historien. Kjørt ud til Høien hvor Slaget stod med Eduard og Bruce, hvor Kongen plantede sin Standart paa Høien, har man brudt saa meget af
 15 Stenen at der nu er sat et Jerngitter over den. Kjørt hen til det Huus hvor Jakop den IV flygtede ind sendte Bud efter en Præst, skriftede og da denne hørte det var Kongen stødte ham en Kniv i Hjertet. Konen viiste os i sin lille Stue Hjørnet der hvor Mordet var skeet, hendes Seng stod lige udfor,
 20 Ild paa Kaminen, (Smedehuus var det nu); koldt Veir. – Klokken 2½ kjørte vi fra Stirling, den meeste Vei Character af dansk; Lindetræet stod i Blomster, som forlænge siden har blomstret i Engeland. Havren temmelig grøn. (Louis Philiip ikke dræbt, som Aviserne sige) Kom til et lille pyn-
 25 teligt Vertshuus, med Tepper / paa Gulvet, og Udstoppet Ræv over Kaminen, nu begynder Bjerglandet, kom efter 2½

7) nær] *foran er overstreget fra el. lign.* 7) Maria] *først skrevet D* 8) Huus] *først skrevet Ru* 16) flygtede] *først skrevet b* 18) Hjørnet] *foran er skrevet begyndelsen af et ord, h el. lign.* 21 - 23) *når siden vendes på hovedet, læses to overstregede linier: Mein lieber theurer Freund og ich habe Sie so lieb*

Times Kjørsel til Landsbyen Callander hvor vi tog ind i et Hotel; en Flod bugter sig i mange Krumninger uden for mit Vindue, en gammel hvælvet Bro fører over, tæt ved en lille Høi, som vore Kjæmpehøie; alle Drengene have her Skjørter af skotsk Tøi og nøgne Been, smaa skotske Heste. 5
 Bag veed en høi Bjergryg; vi løb om i vore Plaid; Fergusson, Duncan, Cohan ere de sædvanlige Navne man see[r]! i smaa Boutikkerne alle Slags Handel, Tage med graa Tegl, Vinden blæser koldt; mange Gentelmenn ude til Fiskning. —

Løvedag 21 Oppe Klokken 6 kjørt Klokken 7 ind i Bjærgene, de hævdede sig meer og meer, Lyng begyndte, een- 10
 somme Steenhuse, kom langs en Flod ind i Skoven, der var af unge Ege, en lille Indsø, nu reiste Bjergene sig, vi vare bange for at komme for seent til Dampskibet paa Loch Katterin. Dette var meget lille, og saa opfyldt af smaa hvide 15
 Myg, som strax stak, vi kom ud i den smalle Søe, dybt mørkt Vand, bruungrønne Bjerge; det seer ud som, dersom Jyl-lands Heder var Havblik, saa er det Heden i Storm, store Bjergbølger, men alle grønne, med Skove og med Græs; vi havde til høiere en lille skovgroet Ø, det var Ellens, Lady of 20
 the Lake. Da vi naaede Enden af Søen, et lille fattig In[n] med Seng ved Seng, her holdt et Mængde Trævogne, før gik kun en Bjergsti over til Locks Lomond, nu havde man skaaret en Kjørevei / men saaledes som Veiene vare for et Par hundred Aar tilbage, Kudsken gik ved Siden af Hesten 25
 og naar der kom en Bakke fløi vi i svinglende vild Fart ned,

1) Landsbyen] først skrevet d 4) lille] indføjet over linien 4) Drengene] først skrevet B 7) Cohan] således ms.; meningen er nok Cowan eller Cochrane eller Cochran 21) the] først skrevet d 26) der] først skrevet det 26) vild] foran er overstreget f

Vognen stødte. – Ikke et Huus at see, ikke et Menneske stille mørke Bjerger med Taage; halvveis saae vi et Huus for Jægere og eengang en Faarchyrde svøbt i sin Plaid, Ben Lomond saae ned til os, da vi nærmede os Søen, maatte vi af Vognen
 5 og gaae ned af Bjerget hvor Veien løb næsten Lodret ned, her laae et ret venligt Inn; snart kom Dampskibet, det var større; jeg glemte min Palmestok, Charles havde først laant den, forat den neapolitanske Palme skulde see Lock Lomon:
 »Luk!« raabte han og holdt Stokken op, nu blev den der,
 10 jeg maa skrive et Eventyr, om Palmestokken. Paa Skibet stod skrevet et Vers af Valter Skott.

»Land of brown heath and shaggy wood,

»Land of the mountain and the flood«;

her var skrækkeligt snevert, jeg mødte her den unge Pugaard, som vilde ind i Bjergene og til Innvernes; Regnen
 15 begyndte, vi gik heelt op til Enden af Søen ind, ligesom i en Flod hvor vi satte Folk af til Fort William, / Stutzkutsche ventede, vi maatte blive et Par Timer, til Omnibus fra alle Kanter kom, Regnen skyllede ned, vi bleve pakkede sammen
 20 i den smalle lange Kahyt, en tyk Skottlænder satte sig næsten paa mit Skjød og spærrede Døren for at vi ikke skulde faae flere ind, saa mange der kunde sendte[s] ind i Ladys Room. – Rundt om Bjergene i Skyer og Taage, vi seilede tilbage, Pugaard blev sat af ved det Inn vi kom fra; passerede
 25 Robroys Cave, Klippestykker styrtet ned. En Familie kom ombord, en ung Mand kom og sagde, at der var en Lady, som kjendte mig efter mit Portræt, om jeg ikke var Hans

11) Valter] først skrevet the L 15) Innvernes] først skrevet Inevers 24) passerede] først skrevet passed 26) sagde] foran er overstreget spurgte

Christian Andersen, hun kom, trykkede min Haand, hun var en Hamilton, jeg bad hende om en Blomst og hun gav mig de bedste af sin Bjergboukuet, hun kom fra Ben Lomond, Manden, Faderen, hele Familien omringede mig, jeg blev nu Gjenstanden for hele Selskabets Opmærksomhed, Alle saae venligt til mig, det morede Hambro; Familien indbød mig at følge med sig [og] overnatte hos dem, man gav mig et Kort til Broderen af Digteren: Tanahill. Jeg maatte give et Par Vesitkort og skrive nogle Ord derpaa: Land of brown heath & skrev jeg. – / Store Bølger gik paa Søen, det stormede, Skyer og Taage om Bjergene; Søen videde sig ud med mange Øer, vi kom til Balloch hvor Hambro leiede en heel Omnibus og vi kjørte endnu en Time til Dumbarton; Fru Hambro har været et Par Aar nerveus syg, denne Anstrængende Dag har hun godt udholdt og vil haabe vi være rask. Hambro mageløs i mod mig, nu da min Paraply brækkedes bad han mig eie den til Erindring og gav mig sin bedste! hvert Ønske af mig, al Beqvemmelighed for mig har han paa denne Reise søgt at skaffe mig. Folkene mere vilde her, omringet som i Italien, det er Kelter. Skrækkeligt dyrt er det at reise her hvert Øieblik 2 β i Bompenge for en Vogn. – Vi toge ind i the Kings Arms (saa paa Veien Monumentet for Smollet.) –

Søndag 22. Det var ikke mueligt iaftes at falde i Søvn, saaledes løb de og støiede i Hotellet, Een havde Knirke Støvler, Een rumlede ovenpaa, ved Midnat i Søvn og da vækket igjen ved en Storm, den kom i lange Stød, saa jeg troede

8) Broderen] først skrevet sin Broder 8) af] indføjet over linien 15) være] først skrevet bl 19) Folkene] først skrevet I 27) saa] ms. har saae

- at høre Havet, Alting knagede, Vinduerne, der er til at skyde op og ned klaprede, det var en Knagen i Huset, som i / et gammelt Skab; en syg Kat miavede i eet Væk, jeg sprang ud af Sengen for at vide hvorledes det egenlig stod til. – (Vi
- 5 seilede igaar paa Loch Lomond paa »the Water Wich!«) Her er ængsteligt stille i Byen; det er Søndag! – Ingen paa Gaden, Dørene lukket, de fleste Stæder Gardinerne nede, de læse i Bibelen eller drikke sig fulde; Skottland er det eneste Land hvor ingen Jernbaner gaae om Søndagen;
- 10 *Mandag 23.* Stod tidlig op i den Tanke at Hambros skulde afsted Klokken 8, jeg vilde da halv 9, de blev til 11, jeg fulgte dem ombord og var ganske veemodig ved Afskeden, de bad mig boe hos sig, naar jeg kom igjen til London; drev lidt om. – (I Formiddags var jeg med Hambro inde i en
- 15 Boglade, han spurgte Manden om han ikke havde af Hans Christian Andersens Værker og han sagde ja, og da han spurgte om Portrættet tog han det frem i Howitts Journal, da Hambro spurgte om det lignet og peget paa mig, blev Manden ganske rød, Ansigtet opklaredes og han greb min
- 20 Haand, »I am verry happy to see jou!« sagde han.) – Klokken 12½ seilede jeg med Dampskib fra Dumbarton, vi mødte ude i Clyde det ene Dampskib efter det andet, Castellet saae malerisk ud, Ben Lomond stod op i Luften, det var klart varmt Solskin, men kold Luft. Tønder paa Stænger
- 25 stode opreiste, ombord spurgte en Mand fra Dumbardon, da jeg talte til ham, om jeg ikke var Andersen, han havde kjendt mig fra mit Portræt; kom til Glascof og kjørte i

15) af] *indføjjet over linien* 15) Hans] *først skrevet* H. C. 17) Howitts] *først skrevet* Hovi 22) det ene] *det først skrevet* den 24) varmt] *indføjjet over linien*

Minibus til the Star; Opvartningen her utrolig slet; kjørte (for 2 β) til Mistriss Coosan, som ikke var hjemme, der var ikke Brev fra / Lock Lagan, jeg kom i et kjedeligt Humeur, hele Glasgow fik et daarligt Ansigt derved. – Gaderne ret pyntelige, gik gennem en Pasage. –

Tirsdag 24 Oppe Klokken halv 7 gik en Time efter til Posthuset, men der var intet Brev fra Meyer, meget fortvivlet og i sygelig Stemning opgav jeg Reisen til Loch Loggan, skrev til Meyer undskyldning, fik min Stok sendt fra Inverschnid, den unge Puggaard har prægtigt besørget den; et Kort fra Fru Coan om at komme, men jeg satte mig paa Jernbanen (12 β første Plads) og kjørte til Edinburg, to lange mørke Tuneller, tog ind i Nord-Brittisk Hotel, ved Tabel d hotte en Mand som spurgte om han ikke havde set mig eller mit Billed før, de drak Alle med mig; sendt Brev til den unge Hambro, til Bjelke og til Richardson, opgivet at gaae til Abothsfort, jeg vil til London imorgen. – En underlig Uro paa mig; jeg har Penge nok, men ikke Lyst at reise længer, jeg længes efter Hjemmet og at arbeide. Der er øieblikke hvor man i at bestemme sig, føler sig som i en magisk Kreds, man har Bevidstheden jeg kan, jeg skal gjøre det men usynlige Baand holde, man har en Kamp, det er Grændsen af vor Frihed vi staae paa, / Begrændsningen af Gud. – Udsigten fra mit Vindue i Aften er stor. Husene i den gamle By fra 8 til 12 Etager, Lysene skinne fra Vinduern[e] det ene over det andet, Gaslamperne i Gaden og nede i Dybden under mig hvor Dampbanen gaaer

2) Coosan \circ : Cowan 5) Pasage] først skrevet B 10) Inverschnid \circ : Inversnaid 11) Coan \circ : Cowan 26) Vinduern[e] linieudgang

skinne Lysene gennem Glastagene, Damppen hæver sig hen derover, Lygterækkerne synes Guirlander, under Vinduer[ne] dandser og synger og declamer[er] en lille Dreng til Tamburin[,] skjørtede Skotter gaac gravitetisk op og ned,
 5 Politiemænd, Dam[p]piblen lyder

Onsdag 25. Tidlig oppe, endnu uvis om jeg skulde tage til York eller til Abotsford, gik uvis og drev paa Gaden. Tog med Trainet; traf paa Vognen Hesse fra Altona, han og hans Broder have været i Glaskov i samme Hotel, som jeg, fortalte at det havde staaet i Edinburg Aviser at jeg var indbudt af Prinz Albert og taget til Lach Laggan; kom i et særdeles ilde Humeur herved. Kjørte ved Berich paa Omnibus over Floden som skiller Skotland fra Engeland, saae dem arbeide paa den herkuliske Bro ved Nevkastel. Traf paa en
 10 Station her Bardenfleth, som er her at kjøbe Heste. Tog i York ind i »blac Swane«, ilde Humeur feberagtig og uvis om jeg skulde vende om til Skotland. –

Torsdag 26. Samme ilde Stemning, feberagtig Morgen, sandselige syge Tanker, ulykkelig; ganske fortvivlet. – / Klokken 10 Minutter før 10 afsted, i Vognen en Herre og Dame
 20 som jeg havde reist med igaar, de kjendte mig, fortalte at de skottske Aviser havde været fulde af mig og mit Besøg hos Dronningen, det bragte mig i Sved og Lidelse, ved Chiefeld skildtes vi og han skrev sit Navn det var Digteren Hoog, som
 25 bad mig besøge sig; jeg havde kjøbt Puns, Damen viiste mig, jeg stod deri, i Anledning af Indbydelsen til Skotland, jeg

1) Damppen] *linieskift*: Damp/pen 5) Dam[p]piblen] *først skrevet* Damppen
 8) Vognen] *først skrevet* L eller B 13) saac] *foran er overstreget* traf 15) Bardenfleth] *først skrevet* Barn 18) feberagtig Morgen] *først skrevet* feberagtig;
 23) Chiefeld ๑: Sheffield 24) Hoog ๑: Thomas Jefferson Hogg [?]

var saa fortvivlet at jeg fandt mig i at der skete en Ulykke paa Jernbanen, hvor afskyelig Egoistisk. Hvor vor Skjæbne hænger i fine Traade, kun sjældent, som Guldet i Bjærgene løber Aarene et Stykke ud[en]paa Skorpen, saa Øiet seer dem; vi gaae ud af vor Gadedør og er et Øieblik uvis om vi skal gaae til Høire eller venstre, og det man uvilkaarlig vælger fører Enkelte til deres Død, til store Livsbegivenheder. Aldrig er jeg før reist saa ligegyldig paa Jernbane. Klokken 7½ kom jeg til London, i Sabloniere Hotel blev jeg næsten festligt modtaget og man nødte mig at tage et Værelse med Salon til 5 Schilling daglig /

Fredag 27. Gik tidlig ud til Bielke der søgte gjøre det Hele godt igjen hos mig, jeg var saa nerveus at jeg græd; Rewentlau trøstede mig, læste en Hilsen til mig fra Kongen, som glædede sig over min Erkjendelse. Kjørt ud til Hambroe; sendt Brev til Fru Zahrtmann, Faderen Collin, Drevsen og Jette Wulff; spiiist til Middag hos Reventlau; kom mat hjem Brev fra Lork, Eduard og Jette. Faderen

Løvedag 28. Kjørt ud til Jerdan og sagt ham, Konen og Børnene Farvel! jeg var ganske bevæget; kjørt til Hambro og faaet Resten af mit Creditiv. Brev fra unge Hambro, Northon Schouv og Mis Crove; Besøg af Grimur Thomse[n] og af Jerdan, som bragte mig sin Anmeldelse af Jenny Linds og min Buste; Middag hos Reventlau, han bad mig tage De-

3) sjældent] tilføjet over linien, derunder er overstreget stundom 4) et] foran er overstreget saa el. lign. 4) ud[en]paa] ms. har udpaa først skrevet uden 4) saa] ms. har saae 7) fører] foran er overstreget begyndelsen af et ord: f 7) Enkelte] foran er overstreget mange 7-8) når siden vendes på hovedet, læses to overstregede linier: Kjære Ven jeg har læst Deres Anmeldelse af min Bog, 18) Brev] først skrevet Løverd 22) Northon Schouv ∴ Norton Shaw

pescher til Frankfurth[,] gav mig et saadant Pas, der mangler den preusiske Visas Stempel, det ængstede mig; da jeg kom hjem fik jeg Brev fra Professor Meyer, han har ikke været med ved Loch Loggan, men er paa Wigh, derfor kunde
 5 han først svare nu; han raadede mig til at opgive Reisen, da det var slet Veir i Skottland og bad mig ei udsætte mit Helbred; jeg fik vist Brev fra Prindsen

Søndag 29. Sov urolig, vaagnet 4, oppe halv 7, afsted halv 9; Regnen skyllede ned, sendt først Brev til Milnes og til
 10 Mary Howitt; igaar til Eduard, at man ikke skulde være i Skræk for mig / med Hensyn til den store Ulykke paa Thomsen den Morgen (igaar) eet af de smaa Dampskibe »Cricket«, opfyldt med Mennesker sprang i Luften. 100 ere dræbte mange saarede. – Jeg kunde have været der, da jeg
 15 endnu ikke har seet Tunnelen og jeg vilde med eet af de Skibe derud, det kunde have skeet med mig. – Kjørt paa Jernbane til *Tunbridge*, Regnen blev til Taage, denne hævede sig; Bentleys Vogn ventede; Humlen hang deilig; nu blev det varmt, hvilken Forskjel mellem her og Skottland,
 20 man mærker Graderne naar man i een Dag paa Jernbane flyver 100 Mile. Rygtet siger nu Jenny Lind gift med Daqain det er Snak. Deiligt Solskin; skrevet til Hambro og Dickens. – Regn. I Aften henimod 10 kom alle Folkene ind i Stuen, jeg fik en Pude at knæle paa, Alle knælede med Ansigtet
 25 skjult, Mis Bentley læste op af en gudelig Bog, derpaa Alle Fadervor og igjen blev læst. – Deilig Maanskin, meget mat, fik forandret at vi imorgen ikke tage hen at see Digteren
 Hus.

5) først] først skrevet første r 21) Daqain o: Daquin

Mandag 30. Skrevet flere Stamblade, /

»Naar Sprogets Dør imellem sagde: »Stop!«
Dit Øie Nøglen var, som lukked' op.

I fremmed Sprog gaaer Sangen dig forbi,
Men hør i Hjertets Slag dets Melodie

5

Tog Klokken eet fra Seven Oaks gav 5 hal i Drikkepenge og Kudskan 4, altsaa henved 9 Rdlr dansk, jeg har vel da været engelsk Gentleman. – Sønnen og Brodersønnen fulgte mig til Tunbridge, Trainet overraskede mig, jeg kom med, var meget urolig for mit Tøi som jeg troede paa en feil 10 Vogn; saae Havet, kom til »Royal Oak« fik et daarligt Værelse med en god Udsigt, hele Hotellet var opfyldt. Jeg havde igaar skrevet til Dickens som boer i med sin Familie at jeg kom, og jeg fandt i Hotellet Brev fra ham man ventede mig til Middag og spiste Klokken fem, jeg fik ihast 15 en Vogn (6 Schilling) frem og tilbage, kjørte fra Ramsgate til Broad[s]tairs der skal ligge 2½ engelsk Miil borte det syntes ikke langt; det var en net lille Stad, tæt mod Havet, jeg kom, de sad ved Bordet i det de troede jeg ikke kom; Mistriss Dickens saae ældre ud, som Dame, end Dickens, 20 som Mand, de toge saa hjerteligt mod mig, jeg var saa glad der, at jeg først senere opdagede vi sad tæt ved Havet, Søen rullede under vore Vinduer; Dickens var Elskeligheden

6) hal] ordet står i liniens udgang, meningen er nok: half-crowns 9) overraskede] først skrevet overrasket 19) de troede] de først skrevet j 19) kom] først skrevet var

selv, / efter Maaltidet, til Æbler og Pærer kom Børnene, hele fem, den sjette, ælste var ude, de kyssede mig alle, og den mindste kyssede sin flade Haand, de var net, men tarvelig klædte, Mistris Dickens bad mig om en Haandskrift af
 5 Jenny Lind og hun skal faae det Brev jeg fik fra Jenny i London og lyder saa,

Old Brampton, Clairville Cottege den 24 Jun
 1847

10 Min gode Broder!
 Velkommen til England!

Jag är hemma i morgon från kl 12 till 3. at gläder mig at få sp[r]åka med Dem kära Broder.

adies tills vi råkos

15 Deres systerlige veninne
 Jenny Lind. –

Dickens lovede jevnlig at skrive mig til, han vil nu lære Tydsk og maaskee senere Dansk; vi sad i en Spisestue nær Havet, det var Ebbe, Fyret tændtes ude paa Sandbanken
 20 hvor mange strande: en Italiener kom og spillede uden for, et smukt bruunt Hoved, Dickens taledede flydende Italiensk til ham. – Jeg fortalte ham om Jette Wulff; efter Bordet traf jeg en Dame der, som kjendte Grev Bark og Bjelke. Kjært hjem Klokken 9, et daarligt Hotel royal Oak, slet
 25 Opvartning, skiddent

Tirsdag 31 Vaagnet [tidlig] oppe Klokken 7 ventet paa Barbeer, ærgerlig. – Et meget slet Hotel; blev snydt paa

12) at o: och 13) Dem] først skrevet Jer 14) adies] først skrevet adr el. lign.
 14) råkos o: råkas 26) [tidlig] ms. har tidlidlig med en blækklat over det første li

alle Kanter; jeg byttede Souvereigns og de kom og sagde /
 at jeg havde givet een Napoleon imellem, som er umueligt,
 da jeg ikke havde af dem, tabte saaledes 5 Franks. – Paa
 Skibsbroen stod Dickens og og ventede mig, han
 var gaaet fra Broadstair for at sige mig farvel; var i grøn 5
 skotsk Kjole, broget Skjorte, særdeles fjon engelsk; han var
 den sidste som gav mig Haand i Engeland, lovede naar han
 fik Brev fra mig at skrive hvorledes det stod til i Engeland;
 da jeg kom ombord var der endnu meget Vrøvl før Fartøiet
 kunde komme ud af Havnen. (I Hotellet før jeg tog afsted 10
 et Brev fra Lohmeyer i Kjøbenhavn, hans Brev i Fyen var
 det sidste i Danmark, og det gjorde mig ærgerligt og stæk-
 kede min Lyst at flyve til Engeland, dette Brev var dansk
 belærende skrevet at en Digter ikke kunde dømme selv om
 sine Skrifter og at Harzreisen var ligesaa god, som Bazaren 15
 & – han vilde have Penge ud af Oversættelsen). Da Skibet
 gleed ud af Havnen saae jeg Dickens paa den yderste Pynt,
 jeg troede at han forlænge siden var borte, han svingede
 med Hatten og løftede tilsidst sin ene Haand op mod Him-
 len, mon det betød: først deroppe sees vi igjen! – Smukt 20
 Veir. Overfarten varede i 4½ Time, en Mand kom hen til
 mig, han kjendte mig; jeg saae Kysten af Calais og Dover.
 Engeland svandt, Dunkirken; da vi naaede Ostendes Kyst,
 vaiede paa Badehuset en Mængde Flag; jeg steg i Land
 og Kongen af Belgien, Dronningen og to Prindser kom lige 25
 imod mig, jeg kunde see paa Folk at det maatte være Kon-
 gen, jeg kjendte hans Ansigt, hilsede og han saae særdeles /
 venligt paa mig og hilsede; gik ind i en Kirke hvor der var

17) saae] *foran er overstreget* svingede 22) jeg] *først skrevet v*

smuk Musik, holdt stille min Andagt. Klokken 7½ gik Toget til Gent, hvor jeg tog ind i, vi kjørte i mørk Aften hertil, Ilden faldt i store Gløder fra Locomotivet ned paa Jorden, brogede Løgter lyste; der var ikke Tid til at
 5 notere et Ord. —

September

Onsdag 1. Kjørt i Droske ud til Jernbanen Klokken 8½ ventede til 9. — Jeg traf en Hollænder, som kjendte mig efter mit Portræt, og sagde at han var glad ved at jeg var tilfreds
 10 med Holland. — En engelsk Familie kom jeg i tale med og en Dame her var tydsk men levede i Engeland, hun havde været i Selskab hos Lady Paulet, paa Ballet, bedet Reventlau præsentere sig, men det var ikke blevet muelig hun var nu særdeles glad ved at Skjæbnen førte os sammen hun var en
 15 Mis og Forfatterinde, jeg maatte skrive i Album i Vognen; en tydsk Landmand kjendte mig efter mit Portræt han havde faaet fra Kjøbenhavn; jeg blev trakteret med Mad og Frugt, da jeg selv ikke havde med og vi ikke holdt. — En Dame førte en Skildpade med (fra
 20 Ostende) i en Kurv, det stakkels lille Dyr dreiede Hovedet til alle Sider. Det gaaer mange Folk som den[,] de veed ikke Verden flyver frem, de sidde i deres Skal og seer kun Kurven uden om dem. Over Malline, Louwain, to Gange skiftedes paa

9) jeg] derefter er overstreget holdt 19) Skildpade] først skrevet Skildb el. lign.
 20) lille] indføjet over linien 22) Verden] først skrevet de 22) flyver] først skrevet flyve

Touren i Belgien, en Sommerfugl kom og satte sig paa Damens Haand; Veien fra Lüttich til Achen særdeles deilig, den / ene deilige Natur efter den anden; Dale og Bjerge, vi foer gennem en stor Mængde Tuneller; Lyststeder, Byer, smaa Enge laae under og ved os. Familien jeg var sammen med, og som Forfatterinden fulgte indbød mig at besøge sig i London. Det var Revd John Barlow 5 Berkelin St, Piccadilly. Vi fik en komisk gammel Cavalleer op, som førte et lille Fuglebur med en rød Fugl i, med sig; han skulde røre ved Alt; – Ved Achen rullede man ned a[d], det blev mørkt, vi foer frem i Aftenen, der var stille, ikke et Lys at see om os; med eet blev Sædet hvor jeg sad saa skrækkeligt hedt, jeg troede der var Ild i Vognen, men det var Phantasie. Klokken halv 9 til Köln, hvor der var en stor Forvirring med Tøiet, jeg var meget mat, troede at kun min Hattæske var der, fandt Alt kom i Droske (1½ Frank) og kjørte til Hotel royal hvor jeg fik et særdeles lille Værelse og gik til Sengs.

Torsdag 2 Oppe 8½, man sagde at jeg kunde gaae med Jernbane Toget som gik til Bonn 10½, jeg skulde med Omnibus, betalte for den, lidt efter kom Føreren og sagde jeg var eneste Pasageer, men at der var en Droske nede og den skulde jeg kun betale det samme 4 Ggross, han gav mig dem tilbage, jeg kjørte, paa Banegaarden affordrede mig Karlen det dobbelte og da han var bestemt paa det, gav jeg det, men mældte det strax, sagde hans Num 63, man takkede mig, thi det var Prelleri; jeg havde senere ondt af ham, dersom han skulde straffes; kjørte paa / Jernbane til Bonn, steeg her

7) Berkelin 5: Berkeley 10) rullede] først skrevet ruller 10) a[d] ms. har at 10) mørkt] foran er overstregat gan el. lign. 23) mig] først skrevet K

i Dampskibet Concordia; ikke mange Reisende; en gammel Dame lignede Fru Göthe, Sønnen og hans Kone (?) var med, jeg vilde indlade mig med dem, men Sønnen vilde ikke, maaskee havde de kjendt mig vilde de nok. Jeg var her aldeles ukjendt første Gang i lang Tid, det er Indtrædelsen i Tydskland; koldt Veir, Regnbyger; kom $4\frac{1}{2}$ til Coblens og tog ind i »der Riese« – fik først et lille snevert Værelse, men det byttedes om med et comfotabelt, med Altan Vindue. Nu først kan jeg skrive paa Dagbogen, det er Aften, Bjergene sorte, Løgterne fra Broen skinne i Rhinen som bruser, her er saa stille, en Klokke klinger fra et Dampskib som kommer, jeg hører alt dets Arbeiden i Vandet, to Løgter i Toppen. (sandselige Tanker)

Fredag 3 Der er i dette Aar ikke mange med Dampskibene, nu Kl. 6 kom eet næsten tomt, man siger det er Dyrtiden. Gik ombord Klokken 8; talte Engelsk med en Engælænder; traf igjen som jeg reiste med fra Marlines, naaede Biberich og tog der Plads paa Jernbanen; (traf paa Dampskibet en Broder til Hofdamen Frøken Würtzen, hos forrige Kronprindsessen, maatte skrive mit Navn paa hans Kones Rhinkort »saa fik det Værd«, han skrev et Vers til mig. Da Toget holdt Halvveien til Frankfurth maatte jeg ud og lade Vandet, det Tog som mødte foer forbi jeg maatte staae ind mellem vore Vogne, som jeg ikke vidste naar de sattes i Bevægelse, mit Legeme skjælvede / paa Halvveien gik Kjæderne løse, det halve Tog blev staaende, i det vi skulde frem. Da jeg kom til Frankfurt var alle Hoteller opfyldte, det er Messe; i römische Keiser skaffede de mig Plads

4) de nok] de først skrevet n 19) Würtzen ∴ Oertzen 25) paa Halvveien] først skrevet da vi eller Da vi

i et Privathuus ligeoverfor N° 19; fik et lille Værelse tilgaarden. —

Løverdag 4 Skylregn; Brev fra unge Hambro og et gammelt Brev fra Mary Howitt; (iaftes foer jeg i Droske ud til Baron Pecklin med Depescherne, det har kostet mig Penge og Anstrængelse). Kjørt hen til Hombergs, jeg kunde kun komme til Gaden, saa opfyldt var den med Grønt; jeg blev særdeles hjerteligt modtaget; fandt oprigtig Deeltagelse i min Engelske Hæder. — Spiist der til Middag med en Baron som ønskede saa inderlig at see mig. Skrevet Brev til Hertugen af Veimar. Hjemme fandt jeg mit Pas fra Pecklin, der vare ingen Visaer, og han kaldte mig Johan Christian Andersen, jeg blev gal i Hovedet, halv syg; kjørt derud, traf ingen hjemme, lagde Passet og skrev. — Nu er jeg afficeret; var i Atheneum og læste Allgemein Zeitungs Artikkel over min Biographie; var i en Boglade og saae min Improvisator paa Fransk, den koster over 4 Gylden, det er mig formeget og dog kjøber jeg den vist. Det varede længe over Tiden før Hombergs kom, jeg var ganske nerveus og ærgerlig, endelig kjørte vi ud til den Familie vi skulde til, jeg maatte læse to Eventyr, blev træt, vor Vogn var den sidste, som kom, jeg blev saa nerveus at jeg maatte see at komme ud. Hjemme spiist meget Mad. — /

Søndag 5. Kjørt ud til Pecklin at faae mit Pas; var hos Fru Homberg, som venter imorgen sin Broder, Professoren og hans Kone; skrev i Album; op ad Dagen faldt det mig ind at

1) tilgaarden. -] derefter er overstreget Br 4) Howitt;] derefter er overstreget gik
6) Anstrængelse] først skrevet på een linie Anstrængels og derefter ved linieskift Anstræn/-gelse 6) kun] indføjet over linien 7) Grønt] G først skrevet O el. lign.
13) Hovedet] først skrevet Hovet

Passet skulde viseres af Politiet her, man sagde ja, men om Søndagen viseredes ikke; kom igjen i irritabelt Humeur, da jeg reiser i aften og det er et Frankfurter Pas. – Hvor jeg veed at pine mig. – Spiist ved Table d hote, talt Engelsk.

- 5 Traf paa Gaden en Slægtning af Mis Risby i Edinburg. – Bestemt at reise; fik den midterste Plads i Coupeen; og kjørte Klokken 9 ud af Frankfurth, i mørk, kold Nat.

Mandag 6. Min Naboe en ung Mand, siger han kjender godt Jenny Lind; han er en Berliner og kommer fra
 10 Schweitzs – det er [en] Brodersøn af Componisten Meyerbeer og hedder Julius Beer, han componerer nok, han kjen-
 de mig ikke mærker jeg paa Alt, han spurgte om jeg kjendte Hertz og Øehlenschlæg[er] og til sidst om jeg var i Familie
 med Andersen, der havde skrevet Eventyr. Jeg forærede ham
 15 to kolde Vafler, han skulde have havdt dem Varme, det søde Fæ; syntes godt om ham, kjøbt i Eisenach min Harzreise og forærede ham. – Vartburg laae deiligt, som løftet paa grønne Træer i Triumph; paa Veien her mødte vi Diligensen, Natan David sad i den, jeg troer han kjendte mig. Meget koldt. – /
 20 Beer kom og besøgte mig, jeg forærede ham min Harzreise. Tidlig til Seng. –

Tirsdag 7. Savnede Dickens Criquet, fandt den; efter stor venten kom da Omnibus afsted Klok: 10 og først 11 kom vi afsted, megen Uorden, fortræffelige Vogne, reiste med en
 25 engelsk Familie; kom forbi die drey Gleichen. – passerede Gotha og Erfurth, naaede Klokken 2 Weimar, kom i en slet Omnibus og tog ind zum Kronprinzen, skrev Arvestorher-

2) irritabelt] først skrevet d 4) mig.] ms. har mig,. 6) fik] først skrevet k
 13) Øehlenschlæg[er] blækklatt

tugen til at jeg var kommet; gik hen til Beaulieu, der paa det hjerteligste kyssede mig og viiste mig det Værelse der stod og ventede paa mig! hans Kone var syg, hun stod op for at sige mig god Dag, jeg saae en høi, ret smuk Kone. Jeg flyttede ind. Besøgt Baron Maltitz, som ogsaa kyssede mig. – 5
Seet Fru Gross; Aftenen gemytlig hjemme. –

Onsdag 8. Besøgt Schöll, Möller, Eckermann, fik et ven-skabeligt Brev fra Arvestorhertugen at han kom ind til Wei-mar mellem 1 og 2 om jeg da vilde kjøre ud og blive i det mindste til Søndag; paa Slottet fløi han mig om Halsen, 10
kyssede mig, han kjørte, jeg sad ved Siden af ham, Vagten blev raabt ud, Trommerne gik, Folk hilsede paa Gader og Veie, paa Ettersburg førte han mig til mine Værelser, kys-sede mig endnu engang, og bad mig være hjemme; – Eglof-stein, Beaulieu & til Taffels. Arvestorhertuginen ønskede 15
mig Velkommen; den lille Prinz kunde nu tale og havde seet Kunstberidere, som han stod paa eet Been efter. – Jeg har Værelse med Gobelinske Tapeter; Andromeda bundet til Klippen, /

Torsdag 9. Om Formiddagen ved Kaffebordet interessant 20
Samtale, Frøken Klok vidste godt at rædde sig ud af det da Arvestorhertugen forlangte en Dom over sig og hun sagde at han havde jo selv sagt han var en Melodie uden Ord. – Kjørte om Middagen ind med Arvestorhertugen til Bel-vedere; de gamle Forældre toge hjertelig mod mig, Storher- 25
tugen forsikkrede at det var ikke Smiger, men Alvor, det gjorde ham ondt jeg vilde saa snart afsted, da vi kjørte

6) gemytlig] først skrevet gemytligt 8) kom] først skrevet v 14) Eglofstein,] derefter er overstreget Beau el. lign.

mødte vi Frau Kirmes hun var gaaet for at see mig, sagde hun, kjørte med Arvestorh til Schützensfest, vi steege af Vognen og gik ned i Vrimplen Alle hilse; det er geneert at see Sligt, at Vagten kommer ud, Trommerne gaae, mig gaaer
 5 det slet ikke an, jeg veed ikke om jeg skal hilse eller ei. Da vi kjørte hjem var det koldt[,] Arvestorhertugen gav mig sin Kappe, »den har aldrig været om en Værdigere«, sagde han, og forkjolede sig. – Hjemme læste han høit af O Z. –

Fredag 10. Kjört til Byen med Arvestorhertugen, han
 10 nødte mig til at sidde paa høiere Side, gjort Vesitter; hjemme stort Taffel; Brev fra Ingeborg Faderen, Gusta, Fru Baling. Indbydelse til Augustenburg. – Om Aftenen indbudt, med det unge Herskab at see Beriderne, jeg blev hjemme gik i Parken og saae mod Harzen / der laae som en Taage,
 15 Aftenen var stille, jeg læste mit Fader vor. – Var angrebet. Læste Digte. Arvestorhertuginen meget elskværdig, imorgen tager han paa Jagt men vil søge mig hos Beaulieu. Forkjølet. Arvestorhertuginen meget elskværdig. Aftenen gik smukt.

Løvedag 11. Kjørte ind til Weimar i Hertugens Vogn,
 20 gav for 3 Dage 2 Thaler i Drikkepenge og een Thaler til Kudskan; Brev fra Bang i London og fra Hartmann i Kjøbenhavn; fra Wolff i Jena, han er ikke hjemme imorgen, altsaa gaaer jeg paa Jernban[en] til Leipzig. Selskab her om Aftenen, Arvestorhertugen kom fra Jagt hiin Side Jena, lod
 25 sig mælde om jeg kunde modtage ham; Beaulieu blev ærgerlig over Besøget, jeg derved forlegen. Arvestorhertugen sagde, han vilde komme imorgen paa Jernbanen og sige mig

1) Kirmes o: Kirms 3) geneert] først skrevet s 6) var det koldt[,] ms. har var det, koldt 19) Kjørte] først skrevet Br 23) Jernban[en] linieudgang

Farvel; Ziegesar sagde mig at Leo havde sendt ham Maurerpigen til Opførelse. Marschal sværmer for Carlille. – Jeg læste Eventyr og var ganske opløst i Snue. –

Søndag 12. Med Beaulieu kørte jeg ud til Jernbanen, her kom Arvestorhertugen, ridene fra Ettersburg, med Rideknægt for at sige mig Farvel, vi var sammen i eet af de hertugelige Værelser, han omfavnede og kyssede mig, vi lovede hinanden trofast Venskab. Jeg havde taget første Plads. »Verschwender!« sagde Beaulieu, jeg meente at de[t] vilde tage sig underligt ud at den som Hertugen fulgte til Banen kørte paa anden Plads. I Halle maatte jeg vente over to Timer før Toget kom, jeg var halv syg af at vente, naaede Leipzig Klokken 9. Næsviis Drengepøbel. / Tog ind hos Lorks Svigerforældre i Stadt Hamborg, hjertelig Modtagelse.

Mandag 13 Gik strax til Lork og begyndte med at corrigere, spiieste til Middag, ypperlig Humeur, godt behandlet, som en Celebritet; i Gränzebothen skal staae et ondt [Stykke] om Jenny Lind og mig, under Artikkelen, Plaudereien aus London. Jeg skal leve med Prinzer og Hertuger, faae for Arket og have faaet en Kurv af Jenny Lind; gifte Beaulieu, Brockhaus, Bogtrykkeren tog hjerteligst mod mig; spiiist hos Lork. –

Tirsdag 14 Brev til Faderen, Jette Wulff og Eduard; Brev fra Eduard; (Visitter var ikke igaar, men først i Dag, med Undtagelse af Lork). – Spiiist i Hotellet med Gade; arbeidet hele Aftenen.

g) de[t] *ms. har der* 10) den som] *indføjet over linien* 22) hos] *først skrevet med, derefter er overstregt* Gade her hjemme i Hotellet 24) Visitter] *først skrevet S*

Onsdag 15 Arbeidet. Brev til Fru von Deeken; Middag hos Fritz Brockhaus; arbeidet, ypperligt Humeur, stille drømt over min Lykke.

Torsdag 16. Endt arbeidet; talt meget med Lork om
 5 danske Domme over mig læst tydsk[e] Critikker, som / i det hele taget vare gode, men jeg veed ikke, mit Humeur var borte, ved Table d hote kjedeligt. Der er skeet Maleur igaar paa Jernbanen mellem Cöthen og Wittenberg; 6 Heste have kastet sig ind paa Banen, een Mand er død. – Regn og
 10 Storm. – Gik i Theatret til Operaen »Berühre nicht die Königinn«, flaut Stykke, almindelig lirumlarum Musik og daarlig Udførelse; nikkede til David i Orkestret, traf sammen med Deinhardstein, der var fuld af at Øhlenslæger havde faaet en norsk Orden; Laube var der ogsaa, han har
 15 et ægte slavisk Fjes; en Officeer, jeg skal have været i Selskab med vilde præsentere mig for ham, men jeg kunde ikke holde anden Act ud og kjørte hjem, uden at tale med Laube. –

Fredag 17. Imorges Lork og Gade; kjørt til Jernbanen
 20 og gik paa anden Plads; en interessant Engelænder, der kom fra Ægypten og gik over Berlin og Hamborg hjem sad ved min Side, vi talte engelsk. – Det stormede saae at vi kom en Time senere til Magdeburg, kjørte med en skikkelig Dresdner der vilde til Hamborg og med en Familie fra Rio
 25 Janeiro[.] Tog i Braunsweig ind zum deutschen Haus (imorges før jeg reiste Brev fra Jette Wulff, sendt Brev til Baronesse Deeken, Fru Serre. Fru Eisendecker og Boner.

Løvedag 18. Reist fra Braunsweig, Verten fortalte mig

13) at] først skrevet Ø

det stod i Avisen jeg havde været i Weimar og spüst ved Taffelet; kjørt med Dresdneren, og Fruen fra Rio-Janeiro, Manden blev tilbage, det er en Hr Braun, jeg blev kjendt og de vare alle elskelige, der kom en Mand / fra med sin Kone; mens jeg paa en Station var ude af Vognen 5 fik han at vide hvem jeg var og begyndte at han hørte at han var sammen med en Mand, som havde skaffet ham mange glade Timer, Konen, som skjelede, var meget hjertelig og fortalte om en Fru Jagtraadinde hun veed, som altid sagde naar hun hørte det var en Bog af Andersen: giv hid. 10 Meget Vrøvleri ved Ompakning og Indskibn[ing] i Harburg[;] kom til Hamburg; Overkeln[ere]n hos Streit fortalte at han havde læst i Aviserne om min særdeles Optagelse i London. Det er Kongens Geburtsdag, ved Altona flagede Skibene; en komisk Hamborger om Bord, der idelig talte 15 om Stormen og Bølgerne; »nu er den største Fare forbi!« sagde han til Frøken Braun, da vi kom om een af Øerne, Brasilianerinden saae paa ham, – her var ikke Tanke om Fare. »Vi kunne ikke lægge an!« sagde han. – Blev hjemme hele Aftenen. 20

Søndag 19. Besøgt Bülow; Middag hos Holcks, var med dem i Stadt Theater og hørte Nebucudonoser, hvori ere melodieuse Chor, Madam Ferhringer brav. Gik med varmt Blod og drev. –

Mandag 20. Regn og koldt; kjørt ud til Altona og besøgt 25 Zeise; Middag hos Holcks[.] Sendt Brev til Hambro, Fader

4) Mand] foran er overstregt begyndelsen til et ord P 9) hun] læsningen usikker
11) [] i linierne 11-12 blækklatter 20) Aftenen.] derefter er overstregt St 23)
Ferhringer o: Fehringer

og Søn, til Reventlau; faaet Brev fra Jonna, Henrik og Eduard, kom ved det sidste ud af mit Humeur; igaar viiste man mig da strax Corsaren hvori jeg var i fire Billeder, som beundret Digter; jeg kunde dog ikke lide det. Brev fra Fru
 5 Hartmann. / Stor Lyst til Daarlighed, det stikker i Blodet[,] gik flere Gange op og ned af Gaden og derpaa ligesom før hjem igjen, jeg er en Nar! mit Hjerte bankede. Gammel Nar!

Tirsdag 21 Sov daarlig, oppe før 6. Traf paa Jernbanen
 10 Søofficeren Middelboe og Frue; Til Nabo i Vognen var et ungt, lystigt Selskab, Een af Damerne der sang eller rettere hvinede, vi disputerede om hun var gal, eller om det var [et] »Fruentimmer«, de unge Mennesker havde taget med til Lystighed; de vare net klædte. I Kiel lunken Modtagelse
 15 hos Fru Sommer, hun var syg; Hauch var i Sverrig; rædsomt kjedeligt, Blæst og Bygeveir. Senere kom Sommer, særdeles hjertelig Modtagelse.

Onsdag 22. Smukt Veir, bestemt at tage med Sommer, som lovede mig en Kahyt alene. Skrækkelig Sladder med
 20 Fru Hauch og dog fornuftigt; Døttrene synes at være inde i alle Forhold som Moderen; Mødt nogle Officerer som kjendte mig; ventet Emil Hornemann. —

10) Til] først skrevet k so 11) Damerne] ms. har Damenerne 22) Hornemann. -] resten af siden og næste side er ubeskrevet

1848.

Til Fyen 1848

Torsdag 11 [Mai]: Klokken 10 om Aftenen paa Jernbanen til Roeskilde; fra Banegaarden saae jeg Byen ligge i stille Ro, som var det en Søvn; deiligt Veir, stjerneklart; 5
Roeskilde Taarne ragede op i Luften, jeg tænkte paa Christian den ottende der i sin Ro, og Krigen for os. – I Deligensen var en Boghandler (Gudmundsen,?) fra Schlesvig, født Islænder; han nævnte en Student i Upsala Jenny Lind 10
havde været forlovet med; fortalte om sin Flugt fra Schlesvig, Dynger af Liig, især Preusere, ved Danevirke; Slette Vertshuse fandt vi, Alt sov og var lukket i Ringsted hvor vi stode i Træk og Vind i Forstuen.

Fredag 12. I Korsøer traf vi en Deel af Hes[t]garden. Paa Dampskibet *Lauritz Skou*, der skulde med Rapport til 15
Middelfart; han fortalte hvorledes at Folk der vare fløttede ud paa Marken for Bombardement. Hørte i Nyborg at der laae 40 Mand paa Glorup[,] at hele Fyen var stærkt besat med Trupper. Ny Landevei tæt forbi Holk[en]havn, ½ Miil kortere til Glorup; ved Frøerup traf vi Trupperne øve sig; 20
Præste Madammer og Jomfruer vare ude at see paa det. Mødte Excellensen som kjørte i Besøg paa Holkenhavn. Traf

13) og] først skrevet i 14) Hes[t]garden] hul i papiret 18) Glorup[,] hul i papiret 19) Holk[en]havn] hul i papiret

paa Gaarden Oberstlieutenant Nielsen, Major Blom, Linstow, Hohlenberg[,] Frivillig Testmand, (gift med Hohlenbergs Sø[ster],) Petersen, (der skal have været Tømmersvend) Grev Lottocol: Moltkes Søn, Rector Borgens Søn; Lieutenant
 5 Olsen, & Gik tidlig til Sengs, efter at have hørt om deres Marscher i Sand paa Vestjylland. Foræret Dr: Bricka: Agnete.

Løvedag 13. Skrevet Brev til Eduard Col[lin; besøgt] Doctoren, der boer en Lieute[nant Bentzen.] / Hørte en
 10 Deel om Slaget; de som bleve skudte i Brystet og Hovedet, laae, som om de sov; de, som vare rammede i Underlivet, vare næsten ukjendelig, saa krampagtigt var Ansigt fordreiet, een laae og havde bogstaveligt »bidt i Græsset« med Tænderne, Hænderne knugede sig om Grønsværen. Unge
 15 *Dons* havde af Kolbeslag faaet en Svulst paa Ryggen og var da han naaede de andre og en Officeer gav ham sin Hest at holde, besvimet. Maneuver ude paa Hovmarken; Middag i Dag Kloken 3, General Hedemann her; det er en smuk Mand, med et klogt og mildt Ansigt; han har for Øieblikket
 20 Odense til Hovedqvarter, hvor han ligger paa Slottet; han bad mig besøge sig, naar jeg kom til Odense. (Det har jeg glempt, at da jeg i forgaars kom her til Glorup, traf jeg med Docter Winther og Svoger, vor Doct: *Keiser* fra Odense, som vilde besøge Excellensen, han bad mig venligt at boe hos
 25 sig, naar jeg kom til Odense.) Frivillig Testmann, gift med Hohlenbergs Søster, Nordmand af Fødsel, er et dannet, behageligt Menneske; han var nærvædet at blive skudt ligesom

2) Hohlenberg[,] *hul i papiret* 3) Sø[ster],) *hul i papiret* 8) [] *i linierne 8-9) hjørne afrevet* 23) Keiser ∴ Kayser

Lumby, i det Geværet faldt om, Skudet streifede hans Øie, han besvimedede og da han vaagnede hørte han dem lee, thi han havde raabt: »Det var da en lumpen Død! jeg er Frivillig Testmand ved tredie Batallion!« – Lumby, fortalte Officererne mig stod melankolsk og lænede sig til Geværet, nogle Bønder gik forbi hvor de andre Geværer tæt foran ham [vare] opstillede og kom til at støde dem [omkuld, man] hørte Skuddet og saae Lumby styrte [til Jorden, sk]udt ned fra Kjæben opad, Munden / flænget og et Stykke Kjød med Skjæg bortskudt, han udstødte et Par svage Suk; blev svøbt i et Danebrog og lagt i Jorden. Lieutenant *Høst*, som er her græd. – Lieutenant *Dreier* ved Jægerne fortalte mig det. – Paa Lazaretterne stinke de Saarede fælt, de som ere skudte i Underlivet, gaae Exkrementerne ud paa Siden af. – Talt om Aftenen en heel Deel med Capitain Blom, der talte meget *frit*. Læst to Eventyr. 5 10 15

Søndag 14 deiligt Veir, Skoven fredelig smuk; jeg føler mig saa deilig løst fra Kjøbenhavns Tryk, føler mig selv bedre og Menneskene om mig ogsaa, større Begeistring kommer her naturlig frem hos mig. »Naar kommer Svensken?« er det levende Spørgsmaal her hos Alle. – Fik af Excellensen de første Jordbær. General Hedemann fortalte igaar, at de preuiske Officerer ovre paa Snoghøi, havde sendt Blomster, med en Parlamentair, til Frøknerne Riegels fra deres Have, at de skulde dog have nogle af deres smukke Blomster, et Digt fulgte med. – Vesit hos Major Blom og de Frivillige. 20 25

1) Lumby] først skrevet Lundby 4) ved] skrevet over overstreget komma 4) Batallion] t først skrevet l 4) Lumby ∴ J. Th. Lundbye 7) [] i linierne 7-8] hjørne afrevet 21) Spørgsmaal] først skrevet Spørs 26) Vesit] først skrevet B

Til Middag kom en Frivillig Hansen, Søstersøn af Conferensraad *Kock*, han havde, af Feber, ligget paa Lazarettet paa Augustenborg i Hertugindegens Seng. (Enkehertugindegens), de fik der baade Asparges og Kapuner. – Læst Eventyr om Aftenen.

5 *Mandag 15* Grimur Thomsens Geburtsdag, sendt Brev til ham og en lille Sæddel til Eduard. Major Blom fortalte om Flugten fra Flensborg; vore havde efter Slaget, ligget paa den vaade Mark og kom efter Marsch til Flensborg hvor de
10 lagde sig til Ro; henimod Aften blæste[s] til Afmarch for de friske Tropper, som ikke havde været i Ilden, en Ordre der tidligere var bestemt, et andet Sted blæstes andre sammen og nu kom just nogle Flygtende; vore vaagne, hørte de sidste skrige at Preuserne kom, Beboerne, som gjerne vilde
15 have vore ud af Byen for at i denne ikke et nyt Angreb skulde skee, drev paa dem, for at faae dem afsted og nu gik det i flyvende Fart, til Hest og til Vogns, Krudtkasserne dandsede og Ildgnister stod under dem, de kunde have sprunget; imidlertid / gik 3^{die} Batallion stille langs Fortouget
20 ud af Byen, men de Flygtende saae ikke derpaa. – I Dag har Major Blom forladt os, i det han har selv faaet Overkomando over en Batalli[o]n[.] Rygtet gaar at General Guldberg der har faaet sin Afskeed er blevet sindssvag og troer at han er Carl XII.

25 *Tirsdag 16.* Meget varmt. – Her er en Skyden rundt om med Skarpt, saa man neppe veed hvor man skal gaae. Besøgt Jomf *Ibsen*. Kjøretour med Excellensen gjennem Svindinge

6) Mandag 15] i margen ud for linierne 6-8 er tilføjet på langs 1848 8) ligget] først skrevet vaa el. lign. 9) hvor] først skrevet ved el. lign.

og Langaa. Bjerring har i Dag en Søn i Kirken. Droslerne og Nattergalerne slaae. Underlig Brandtaage, Maanen rød. –

Onsdag 17. Spadseret, læst Mid-Lothians Hjerte. Meget varmt. Intet nyt fra Leiren.

Torsdag 18. De Andre kjørt til Vedholm, jeg valgt at blive hjemme; Alle Officerer til 3^{die} Compagnie vare her og drak Thee om det store Steenbord i Aleen. En Tværmose syntes jeg godt om. De fortalte om deres overnatten paa Gaden i en slesvigs Landsby, hele Batalli[on]en udstrakt langs Husene, med Tornüster under Hovedet, i Regn og Blæst. Sammentrængning i et lille Kammer; Linstov sat paa en Drag[k]iste med tungt Messing Beslag der trykkede ham op i Kjødet mens han sov. – Senere havde Oberst Lieutnanten (Nielsen) Punschegilde.

Fredag 19. Store Bededag; kjørt med Damerne til Svingdinge Kirke hvor en ung Riis prædikede (Søn af min Slagelse Religions Lærer) han berørte Krigen og Fjenden i Jylland, een Soldat især græd; – stor Middag her hjemme, skrev en Deel paa Roman[en.] Besøg af de to Frivillige Testmann og Hansen.

Løverdag 20. Skrevet paa Romanen. Regnveir, Alt forfrisket og godt. Læst høit hver Aften. – x fortalte om en Dame som havde særdeles Interesse for ham og ved Afskeden forærede ham et Stykke Ost, som han gjemte i sin Koffert og glemte: hvad lugter her af, sagde han til Karlen & /

Søndag 21. Gik op til Docterens og drak Kaffe; Lieutenant Bentsen der et vakkert Menneske, til Middag her tre Officerer fra Mollerup, hvor der er indquarteret 50 Menige. Det

1) en Søn 2) en Datter 3) Leiren] først skrevet K 26) 21] først skrevet 20

er Jægere; den ene Officeer har været Underofficeer og er et vakkert Menneske; der var ogsaa denne Sørensen, som blev Student med mig, som tog min Bog uden at betale, han har nu med Pengekassen at gjøre, – Spadseret og læst i Røde Robin. Aftenen læst i min Roman.

Mandag 22. Brev fra *Eduard Collin* og *Richard Bentley*, sendt Brev til *Jette Wulff*. – Foræret i Aleen nogle Landsoldater et Par trykte Viser. – Det er et særdeles deiligt Veir, medens de excerserede paa Veien skjød deiligt et heelt Stykke Roman fremad, senere op ad Dagen fik jeg Tittelen for den: De to Baronesser, i Dag en rigtig Dag til at faae Roman i. –

Tirsdag 23. Skrevet flittig paa Romanen; mindre vel; frelst en Regnorm der blev holdt af en Bille. – I Dag kom Marschordre at alle vore Officerer og Soldater skulle bryde op i Morgen for at indlægges 2½ Miil herfra op mod Faaborg; der var lidt Veemod i denne Bryden op, nu have de været her over 14 Dage; den Frivillige Petersen var især stille og alvorlig; Gud veed hvem af dem man samles med. Igaar gik Lieutenant Olsen til Korsør for at indøve Tropper. En deilig Sommer-Dag. – (Oberstlieutenant Nielsen, Capitain Hohlenberg, Lægerne Bricka og Skov) Frivillig Moltke og Petersen, Lieutenant Skive, Høst &

Onsdag 24. Til Morgen siger Tjeneren mig at i Nat kom Ordre at Tropperne blev indtil videre, og Oberstlieutenant Nielsen fik sin Afsked, han skal fra 2 i Nat have græt og sagt nu kunde han gaae at tigge; han var ikke afholdt af

4) i Røde] først skrevet M 6) 22] først skrevet 21 12) 23] først skrevet 22
18) hvem] først skrevet naa 20) Sommer-Dag] S først skrevet D 22) Lieuten-
nant] indføjjet over linien 23) 24] først skrevet 23 26) af] først skrevet i

sine Folk og duede nok ikke. Jeg har ligesom lidt Feber i Dag; Excellensen og Damerne ere kjørte til Sehested-Juul. Efterretning om Preuserne forlange 4 Millioner Brandskat af Jyderne, vi skulle nu drive dem ud, vore faae Folk, uden Hjælp, det er Undergang. – I forrige Uge er Theodor gaaet med Belona, og Stampe og Waldemar er gaaet, Gud veed naar og hvorledes jeg seer dem. Bricka fortalte om Natten paa Heden hvor Batallionen laae i en Landsby og han maatte indrette sig Kirken, som Lazareth, der tændte han Lys; Skud hørtes. /

Torsdag 25. Brev fra Richard Bentley og fra Grimur Thomsen. Til imorgen er Hohlenbergs Frue indbudt; spadseret og talt med den svenske Officeer *Mörk*. Til Aften kom Ordre at alle Tropperne skulde afsted imorgen Klokken 3 til Faaborg. Forkjølet.

Fredag 26. Alle draget bort; stor Uro hele Natten. Besøg af Fru Lindegaard, der sagde at det danske Flag vaiede i Fredericia og paa Snoghøi. Sendt Pakke til Eduard med Brev til ham, Lohmeyer og Grimur Thomsen. Brev til Inge-mann. Koldt Veir.

Løvedag 27. Skyregn den meeste Deel af Natten. Det er meget koldt. Efterretning om at Preuserne have trukket sig ud af Jylland; det danske Flag vaier i Fredericia. – Kjært med Excellensen over til Ørebækkelunde og condoleret. Brev fra Christian Wulff, som tilbød mig at boe i sine Værelser naar jeg kom til Kjøbenhavn. Brev fra Jette Wulff.

Søndag 28. Mit Blod skrækkelig sandseligt +. Det er en halv Galskab, jeg kan ikke nære mig! – Brev til Jette og

21) Det] først skrevet K 25) tilbød] først skrevet tilbud el. lign.

Christian Wulff. Middag hos Sehsted Juul; han var i Begyndelsen lidt fornem; tog ikke stor Notits af mig; spadseret med ham og seet hans Skov og Have. Koldt da vi kjørte Hjem.

- 5 *Mandag 29.* Skrevet paa Romanen, læst i røde Robin; godt Humeur. Doctoren reist til Als. Canonade igaar og nu hele Natten.

- 10 *Tirsdag 30.* Kjört efter Bordet til Lykkesholm; Egnen minder om Richmond. Læste i Hempels Følgeblad til Avisen mit Brev til Engeland refereret efter Börsenhalle; det ærgrede mig meget, det er enten Ondskab eller Dumhed. Hjemme skrev Brev til *Keiser* derom i Odense.

- 15 *Onsdag 31* sendt Brevet med Excellensen til Odense, selv tog jeg ikke med; skrevet mit engelske Brev af og med eet til Grimur Thomsen om at lade det komme i »Fædrelandet«, sendtes det til Eduard Collin over Odense. Afficeret og ærgerlig. Gik op til Doctor Winthers, drak Kaffe der. – Slet Humeur. – Efterretning om et Slag Søndag og Mandag, vore Tropper have igjen besat Apenrade. – /

20

Juni

Torsdag 1ste. Christihimmelfartsdag. Excellensen Carl Moltke kom her til Gaarden. Megen Talen Mod Aften kom Doctor Winther og fortalte om sit Besøg paa Als; hverandet

3) Skov] *først skrevet* Mark 10) Börsenhalle] *først skrevet* Börzenhalle
 15) lade] *først skrevet* at 21) Christihimmelfartsdag] *først skrevet* Christihimmelfarth
 22) Mod Aften] *først skrevet* Fredag 2

Huus i Sønderborg Vertshuus; om de danske frivillige, der sang til den tyske Pige, som kom med Bollen:

»Wir wollen ihn nicht haben!

der Mäsigkeitsverein!« – Brev fra *Ingemann*.

Fredag 2; yperlig oplagt til at skrive paa Romanen[;] fik 5
Capitlet om Kirken. – Besøgt om Morgenen Winthers. Lyst til at tage til Als. Kjørt Tour med Excellensen til Møllen og gennem Langaee og Rygaard. Brev til Eduard Collin +.

Løvedag 3. Reenskrevet; træet i alle Lemmer.

Søndag 4 Præste Gilde da Bjering fra Langeaae holdt 10
sin Tiltrædelses Prædiken i Swindinge. –

Mandag 5 Brev til Chr: Voigt i Faaborg, som jeg igjen om Aftenen fik Svar fra. Excellensen indbudt mig at blive 8 a 14 Dage end[n]u, da han ikke reiser paa Torsdag efter som svenske Tropper komme. – Brev til Eduard. Canonade 15
hele Dagen.

Tirsdag 6. Besøgt Bjerrings. Idag reiste Excel: Carl og Otto Moltke, den sidste indbød mig, paa Hjemreisen at besøge sig paa Espe.

Onsdag [7]. I Knibe med reent Tøi, endelig fik jeg da. 20
Efterretning fra Krigsskuepladsen Major Blom dræbt. Nordmanden Løvenskjold dødelig saaret og fanget af Preuserne; det var i Mandags et stort Slag; imorgen ventes Svenskerne, de skal tages [imod] med Sange i Nyborg, Frøken Raben reise, desværre er ikke Plads for mig paa Vognen. Ilde stemt 25
over Slaget, Waldemar og Henrik Stampe er jeg gruelig angst for. Winther tilbød mig sin Vogn til Nyborg.

Torsdag 8, gik til Doctor Winther, blev syg af Solhede,

11) sin] først skrevet sit

Karlen sagde at han fra Svindinge Taarn saae Røg af Dampskibe, men det var ikke saa! kjørte til Nyborg; Porten pyntet med Blomster, det svenske og danske Vaaben en Tribune for de Syngende paa Skibsbroen. Kold, høflig Modtagelse hos
 5 Agent Suhr og Gyldenkrone, her var Fru Dannemand født Schulin. Torden og Regn; forgjæves Venten; kjørte hjem igjen Klokken halv 7 (Brev til Eduard). / Kammerherre Johan Bülov var i Nyborg; saae fra Svindinge Banke de
 10 Svenske Fartøier gaae ind i Nyborgfjord. Efterretning om at Preuserne gik nord paa igjen Folk flygte fra Kolding.

Fredag 9. Excellensen bragte Efterretning at en Kureer havde mældt i Nyborg 20000 Preusere indtruffet til Kiel. Seet Jomfru Ibsens Arangement for de Svenske, vi skulle have 16 Officerer med Opvartere og 20 Spillemand og Underofficerer. Skrev til Bülov, og Tjeneren red med Brevet;
 15 vi faae ingen Svenske imorgen og maaskee slet ingen; Rygtet om Russerne er ikke sandt. Kjært en smuk Tour, i Frørup holdt en eensom svensk Soldat i en Vogn, Bønder stod rundt om, een kom med et Horn og tudede til Stævne. – Skrevet til Ingemann. (Heste Fraade i Øiet)
 20

Løvedag 10 Ondt i Ryggen; Excellensen mindre elskværdig, kjedelig høflig med Complimenter, kjed derfor af at være her. –

Søndag 11 Pindsedag. Med Præsten Engelhardt fra Ørbæk kom tre svenske Officerer til Middag Lieutenant *Warn-*
 25

8) Johan] *indføjjet over linien* 8) Svindinge] *først skrevet Ban* 8) de] *ms. har det* 9) Fartøier] *først skrevet Fartøir el. lign.* 12) Preusere] *meningen er nok Russere, se linie 17* 20) Ingemann] *først skrevet E* 23) her. -] *derefter er skrevet In* 24) Engelhardt 3: Engelbreth 25) Warnsted] *først skrevet Warnsteg*

sted, blond med kornblaa Øine, *Nat og Dag*, der saa ud som en gammel Ridder af Henrik VIII Slags han boer i Wenersborg, hvor han bad mig besøge sig, talte om en dansk *Bøgh*, der skrev under Navnet Staal og kjendte mig. Capitain von *Kock* der eier Nygaard ved Troldhätta, han bad mig komme 5
der til sig. – Vi gik gjennem Dyrehaven, saa Beltet fra Sophienlund, foræret dem den Frivillige, de gav mig en svensk Vise, meget elskværdige Mennesker. Brev fra Eduard og lille Louise, Brev fra Frøken Bremer som sender mig sin ny Roman.

Mandag 12. Brev til Waldemar Drevsen, som jeg haaber 10
er i Kolding, Jægerchoret er revet op. / fik Hilsen fra de svenske Officerer, som med deres Folk brød op imorges Kl 6. I deres Compagni er 4 Mand, som Hertugen har maatte levere mod sig fra sin svenske Eiendom. sendt Brev til Jette Wulff og Fru Balling, til Eduard Collin og Luise samt 15
Grimur Thomsen. om Aftenen Besøg af Schested Juul, Brødrene Schack vare med. Brev til Ingemann.

Tirsdag 12. [2: 13.] Dr Winthers Kone faaet sig en Datter; skrækkeligt hedt. Excellensen gammel og ikke saadan idelig galant som han pleier, jeg har nok været her forlænge, 20
og han har glemt han selv har bedet og nødet mig der til. – Rygtet siger at Li[e]utnant Kjær, Husarofficeren er skudt; den unge smukke Mand, jeg sagde ham Farvel, saa ham ride bort, han hilste op til Vinduet, han var saa bleg. – Maa-
skee hans Fader Prindsen af Nøer selv har skudt det Gevær 25
af, hvor Skudet ramte ham. –

6) til] *indføjet over linien* 8) Vise] *først skrevet* Svise 11) Jægerchoret] *først skrevet* Jægerkoret, *meningen er: Jægercorpset* 11) de] *først skrevet* S 15)
Eduard] *først skrevet* In 16) om] *foran er overstreget* Gik lidt

Onsdag 13. [3: 14.] Kjær ikke skudt men fanget, hørte vi paa Hesselagergaard hvorhen vi kjørte; spadserede med den unge Dons i Haven og op paa en Høide hvorfra vi saae vidt om, Gaarden bygget af Cansler Friis! – deilig Veir, Beltet saa blaat,
 5 Langeland saa nær. – Sov slet ved Tanken om at gaae til Als

Torsdag 14. [3: 15.] Kjært til Svendborg Klokken 3½ om Eftermiddagen og tog ind hos Kammerjunker Jessen, deilig Udsigt fra Sovkammeret, seilede med ham ud, han sagde til Manden som roede, om mig at jeg havde skrevet
 10 en heel Bog om »Hulgaden« hvor denne boede, i Begyndelsen betvivlede han, men sagde saa: ja det er da ogsaa den ældste Gade i Svendborg. Dichmann bevæget over sin Søn der var faldet, skudt gennem Blæren. Jessen fortalte om Als da vore Krigere kom tilbage fra Slaget ved Düppel,
 15 Gosmann sad og sov paa en Trappe, over 1000 Mand gik ud at svømme[,] et Huus befæstet, Vinduerne tilmurede, et Stykke sad til i Høide, en Kalkbøtte Skriverbord. – De danske Soldater havde taget nogle Risengryn fra Preuserne, kogt disse og en Soldat med preusisk Kappe og Pikkelhue sad med
 20 og spiiste, / og brokkede Tydsk, »thi der skulde dog en Preuser med at spise sine Gryn!« sagde de; Lieut: Kaas viist sig flink. Der seer ud som et Markede i Gaderne. – Uvis om jeg skulde blive eller gaae med, bestemt det til næste Mandag. Kjært hjem, det var meget koldt. – (Saint Cyr
 25 spurgt efter mig)

Fredag 15. [3: 16.] De Svenske undrede sig over at de danske Damer vare brogede klædte i Sverrig gik Damerne

2) spadserede] først skrevet spadseret 15) Gosmann 3: Gusmann 16) et Stykke] et først skrevet en 24) Saint] først skrevet St C

sort klædte af Sorg for Danmark. Klokkerne ringede for os.
– Brev fra Jette Wulff.

Løvedag 17. Skrevet hver Dag flittig paa Romanen kjørt til Mølleren i Frøerup, gaaet med Grevinden til Frøerup Kilde, høide til Høiere, Elletræer til Venstre. Smuk Udsigt fra Kilden, kjørt om ad den anden Mølle hjem 5

Søndag 18. Særdeles hedt; stort Selskab af Sehsted Juuls, Dons's, General Lützen fra Nyborg, Føhns, & – Tordenveir ved Bordet; uvis om jeg vil gaae til Sjælland eller Als imorgen. Endt Søerøveren. – 10

Mandag 19. En kjedelig Uvished med mig selv, Excellensen lod mig faae Vogn hvor hen jeg vilde; jeg besluttede at Winther skulde afgjøre det, Frøken Charlotte Raben, sagde det var Frygt for Fjenden, Grevinden, raadede halv til; jeg kjørte, uvis endnu om hvad jeg vilde, Winther ikke hjemme; 15
saae den nyfødte lille Pige, Fru Winther skulde nu afgjøre, hun sagde til Nyborg og jeg lod Kudsken kjøre, men da vi var paa Veien leed jeg formelig, jeg besluttede at var en Mand den første jeg mødte vilde jeg vende om, det var en Pige – jeg kjørte, leed og havde jeg ikke skammet mig for 20
Kudsken havde jeg vendt om til Svendborg; i Nyborg traf jeg Doct: *Kaiser*, der sagde mig, at Waldemar var vel, indbød mig at gaae til Odense / med sig, det vilde jeg ikke da mit Tøi alt var ombord. – Her traf jeg Brockdorff ved Jægerne, som sagde mig, at Waldemar var rask; fortalte om en 25
Fjendtlig der var skudt Tænder og Tunge bort paa. – Keiser

3) 17] først skrevet 16 7) 18] først skrevet 17 7) Sehsted] først skrevet Sehsteds
8) Føhns ∴ Fønss 11) 19] først skrevet 18 24) Tøi] derefter er skrevet og
måske overstreget et ulæst ord, 2-3 bogstaver, k[. .] 26) Keiser] først skrevet D

havde sagt mig at Stampe var paa Als, skrækkelig kjed af det; En Baad med Svenske landede i Nyborg, Norske kom i en Baad fra Sprogø. Blev i Korsør, hvor den unge Tegner tilbød mig Plads paa Dampskibet »*Dragen*« naa det gik til
 5 Als. Smuk Solnedgang. Stillet min Seng til op til Vinduet. –

Tirsdag 20. Extrapost til Espe (2 Rdlr) = venlig Modtagelse. – Et Skib løb af Stabelen i Skjælskjør. – Skrevet til Excellensen Moltke paa Glorup. Kjært ned til Skrænterne seet Nyborg Spiir, Sprogø & – Amtmand Moltke og Fruen
 10 Thusnelda, han syntes ikke om jeg talte tydsk til Broderdatteren som de Alle talte tydsk til; ikke følt mig hyggelig, blev kjed af at gaac. – Maatte om Aftenen fortælle nogle Eventyr.

Onsdag 21. Spadseret lidt ned mod Stranden. Kjært efter Bordet til Basnæs; gennem Skjælskjør, der var Market,
 15 Solhede, Bøndernes Vadmel's Kofter dunstede. En Dreie Indretning med Kaner og Heste. – Basnæs er opført fra ny i disse sidste Aar, seer ud, som et Slot fra Engeland, eller en gammel B[org,] to Taarne, en smuk Portal, Væ[relserne] maledede pompeianske, hun førte [mig til] Manden. Det nydeligste
 20 Hønsehuus, Væ[relse] for Hønsepigen, som for en Familie uden for Bondestanden. Et smukt Huus for Gartneren i Tyrolerstiil, Voldgrave rundt om, Udsigt til Beltet ud mod Falster. Her kom i Besøg Fru Oxholm født Krog og Frøken Oxholm. Kjært hjem, smuk Solnedgang, men stærk Kulde – /

Torsdag 22. Graat Veir. Badet ude i store Belt. Kjært
 25 Klokken 12 til Slagelse. fra Bjerrebybanker (?) en stor Ud-

7) i Skjælskjør] først skrevet ved 10) Thusnelda] foran er påbegyndt et ord, F el. lign. 18) [] i linjerne 18-20] hul i papiret 19) hun førte] læsningen usikker 26) Bjerrebybanker 2: Bjergerby Banker

sigt over det flade Land ned mod Korsør. – Var en halv Time i Slagelse, kjørt til Sorø, hvor jeg ved at kjøre forbi Øehlenschlægers saae Frøken Cold i Vinduet. Boer hos Ingemanns i de gamle Værelser oven paa. –

Fredag [23]. Læst høit af Romanen. Brev fra Excellensen Moltke. Brev hjem til Faderen Collin og Jette Wulff. – 5

Løvedag [24], Middag med Ingemann hos Øehlenschlæger læst her høit af Romanen, Fru Bruun hører paa det. –

Søndag [25.] Skrækkelig Regnveir. – Læst Roman saa jeg er træt og ødelagt. – 10

Mandag 26. Svenske komme[,] var ude [ved] Landeveien at tage imod dem[,] [talt] med flere Menige, gik træt hjem, [her] kom Hjorts Søn fra Faderen om jeg vilde komme ud til Svenskerne, jeg blev gal i Hovedet at just han sendte sin Søn, fik Fru Øehlenschlæger til at gaae ud at see om de vare der, og da var de borte; Skjændtes med Johannes. Lyvende gal; Ingemanns ene Bemærkning mod Romanen, [jeg] var skrækkelig heftig. Endt Romanen. – / 15

[December] 1848

Mandag 18. Lidt febril hele Dagen for Festforestillingen; spiieste hos Ørsteds, gik saa paa Theatret; stod bag Coulisen paa Hofdamesiden; Næsten tre Gange stormende Bifald, men jeg var saa afficeret at det lød for mig som Mishag. Folk betydelig bevæget. – 20

11) [ved] *hul i papiret* 12) [talt] *hul i papiret* 13) [her] *hul i papiret* 16) *der] foran er overstreget borte* 17) [jeg] *hjørne afrevet, spor af bogstaverne eg er bevaret*

Tirsdag 19. Berlingstidende refereret Forspillet, saaledes at jeg ikke veed om det er skrevet i Dumhed eller Ondskab; jeg var lynende gal. –

Onsdag 20. Flyveposten, fra det overskouske Standpunkt
 5 bedre end jeg havde troet. Men i Bruuns »Folket«, blev Forspillet kaldet »fortvivlet«, at jeg vilde give de Danske en Sandsekage fordi de ikke havde passet paa ved Schlesvig, at derfor lod jeg en Soldat sove paa sin Post. – At det var væmmeligt det evige Danmark og Danebrog (?) at vi skulde lade
 10 andre rose os og ikke vi selv, da det ellers klang, som »Jakob von Thyboe«; Jeg blev overrasket, men ikke afficeret. *Middag hos Gener: Saaby.* Om Aftenen gik Forspillet anden Gang og blev, uagtet det første var taget mod med Jubel, nu særdeles lunkent modtaget. – O Publicum hvor er Du et
 15 Barn! – Det danske Folk kan blive hidsigt, men ikke begejstret. – En kold, foragtelig Følelse mod Publicum. – Havde Frøken Bræmer og Fru Hartmann i Theatret.

Torsdag 21. Indbudt til Ministeren Zahrtmann hvis Geburtsdag det var, men kom ikke, fik derimod fra Fru Zahrtmann en smuk Reisehue som hun selv havde gjort; spiste
 20 hos H. C. Ørsted, det var Broderens Geburtsdag; jeg sad mellem Provst Tryde og Professor Sibbern. / var indbudt hos Christian Wulff men tog ei derhen. Blev om Aftenen hjemme.

Fredag 22. Brev fra Lorck. 6 Exemplarer af mine illustrerede Eventyr; en smigrende tydsk Critik over dem i Illustrirte
 25 Zeitung. – Ingen Middagsmad. – Pakket ind om Aftenen.

3) gal. -] derefter er overstreget Talt med Oversk 9) vi] tilføjet over linien, derunder er overstreget jeg 10) Jakob] først skrevet Jakob 12) Middag hos Gener: Saaby] tilføjet i marginen ud for linierne 5-11 13) første 3: første Gang 15) Det] først skrevet Den

Løverdags 23. Paa Jernbanen Klokken 8; vi vare saa mange Pasagere at vi først kom afsted halv 9; var i Vogn med Moltke Nytschau, Dumreicher, Føns. Den Første henrykt over min Roman. – Ved høie Thostrup maatte, for Vogns Skyld, ventes til Kl 11½. kjørt paa aaben Vogn til Kjøge; Frits og de andre toge til Kjøgegaard, jeg kjørte ene til Bregentved, kom til Spisetid, fik Generalens Kammer. Læste om Aftenen det meeste af første Deel af de to Baronesser. – I Aften gaar mit Forspil 3 Gang. 5

Søndag 24. Stødt min ene Th. – spadseret, Prøve paa en Nat i Roeskilde. – Dovnet. – Juleaften. 2 Juletræer med Danebrog i Toppen. Fik en Papirstrykker med Tassos Billed og et Billede af St Bernhardshundene. – Leget. 10

Mandag 25. Læst i Adam Homo (2 Deel) hver Dag. Spiist og spadseret. – Søen aaben, ingen Sne, lidt Riim paa den friske Mos, det eneste Grønne; Serinbuskene store Knoppe; taget nogle og sat i Vand. Om Aftenen Comedie. Mikkelsen sagde »Matrosens Bryllup«, Cadetten Veddel sang om »Krigen derovre«. Jeg fortalte Svinedrengen. Til sidst spillede »En Nat i Roskilde«. 15 20

Tirsdag 26. Spadseret, dovnet. Bal, kun halv saa mange, som ellers. Frøken von Witzleben Hofdamen fra Oldenborg var her som Vemmeltofte Stiftsdame. Drak Champagne; gik i Seng Klokken 2.

Onsdag 27. Sovet til over Klok 10; spadseret i Skoven, der staaer sort og død. 25

9) I] *foran er overstreget* Søndag 2 13) et] *først skrevet en* 19) om] *foran er påbegyndt* K 19) Jeg] *først skrevet* T

1849.

Kjøbenhavn til Sverrig 1849.

Torsdag den 18. [3: 17. Mai]. Christi-Himmelfartsdag; sov kun lidt om Natten; Klokken henimod 7 kom Otto
5 Møller og hjalp med at pakke ind; da der ei var Plads i Kufferten laant en Natsæk hos Hartmanns. Nu kom Gottlieb Collin og blev til jeg tog bort, Hartmann kom ogsaa. – Gik ombord paa *Øresund*. Faderen Collin kom nu at sige mig lev vel; det blæste stærkt. Grev Pipper fortalte mig Mimi
10 Zahrtmanns Forlovelse med Grev Holstein. Nu kom Eduard og Jette. Ombord Carstensen med sin Kone og en Kjøbmand Levyson, denne vilde til Göthenborg. – Ved Toldboden stod igjen den gamle Collin yderst ude, *han* var den sidste jeg saae ved Kjøbenhavn. Ved Rongsted kom Damer ud og da
15 jeg svingede med Hatten hilsede de med Tørklædet, de maa have kjendt mig; stærk Blæst; vi kom til Helsingøer her laae et Damp Skib, som kom fra Wismar, det havde og et hvidt Flag oppe; Alle Pasagerne hilsede os; man skulde troe de bragte Freds Efterretninger. – Søen gik stærk, vi kunde ikke
20 med Dampskibet gaae ind i Havnen; Baad fra Qvarantaine-skibet kom, den dandsede i Luften og paa Dybet; jeg maatte i den med Levyson, det var et langt Stykke at roe; det var

10) Nu] *foran er overstreget* Ombord 12) Ved] *foran er overstreget* Det
17) Damp] *indføjjet over linien* 18) hilsede] *ms. har hilsedes*

som vi ikke kom frem imellem løftede Bølgen os, saa jeg gjøs og gav et »Jesus!« – Det killede mig i Fingerspidsene. – Paa Broen stod Sturzenbecher, der tog venligt imod mig, med Skjænd fordi jeg ikke havde henvendt mig til ham om at faae Arangeret Reise, – Tog ind hos *Munthe*; hele Eftermiddagen Sturzenbecker hos mig; ude skyller Regnen ned, her er trist og stille[;] / ønskede inderligt at være ene; gik med S. ned paa Broen, Hr Levyson kom til og fortalte til S og et Par Svenske hvor ængstelig jeg havde været i Baaden[,] det forstemte mig; fulgt med S hjem han boer net. – Var forstemt besøgte L, syntes godt om Manden, sagde ham at det var nerveust min Angst. – Gik i godt Lune ind i min Stue efter at have laant ham De to Baronesser. Nu gaaer Solen skinnende ned; nede i Stuen synge de smukt Sange. – Svea hvad bringer Du mig! – jeg har ikke Ro i Tanken endnu til at tænke paa Reisen. –

Fredag 19 [2: 18]. Fra Helsingborg Kl 6 om Morgenen Levison blev min Naboe, han fortalte fortroligt om sit Hjem og sine Forhold. – Bøgeskoven deilig grøn; saae et Sted paa Reisen en gammel Karreet benyttet som Svinesti. – Kom seent til *Halmstad*, den anseeligste Stad paa denne Tour. – Sukker i Brødet, daarlig Mad. – Kom meget silde til Falkenberg, en lille By; Levison og jeg maatte ligge i Værelse sammen;

Løvedag 20 [2: 19]. Afsted Kl 6; Regnveir. Levison har lært at spille hos Kuhlau, han fortalte om denne at han faldt med en Flaske som Dreng og slog Øiet ud, maatte længe holde Sengen og fik da det gamle Claveer frem og spillede

18) fortroligt] først skrevet om el. lign. 25) har] ms. har hars

derved blev Kulau Componist. – Igaar sagde Levison til
 Svenskerne om »Kongeord«, i anledning af Kongen, det var
 neppe her passende. – I Varberg (en smuk Stad) blev de
 to Damer, Moder og Datter, de havde været i Kjøbenhavn
 5 og fulgt Kjæresten, der gik som frivillig Officeer til Dan-
 mark. Stor Steen Natur; nøgne askegraae Klipper; Taage
 fra Søen, Træerne bøiede af Vestenvinden, intet saaledes
 udsprunget, som i Skaane, smaa Pletter Jord opdyrket. Kom
 Kl 7 til Göthaborg og tog ind i Göthakälleren fik et lille
 10 Værelse, som jeg vragede, Levyson sagde høit jeg maatte
 have to for Besøgene jeg fik. – /

Søndag 20. Gik til Consul Scheel, der lod sin Tjener føre
 mig til de forskjellige jeg søgte, hjertelig Modtagelse af Co-
 merseraad Wijk; tog Plads paa Dampskibet Polhem, som
 15 gaar paa Tirsdagmorgen. Regnveir. Gik til Madms: Rolan-
 der, der først undrede sig over at Frøken Bremers Brev var
 aabent, syntes glad ved at see mig, sværmet for De to Baro-
 nesser, bad mig om Bidrag til et Qvartalsskrift. – Spiist til
 Middag hos Scheels; hjemme Besøg af Comerseraaden og
 20 senere kom fra Madms. Rolander med Brev en Hæreds-
 høfding Brusevits, der vilde have mig hjem i sin Familie; var
 der, gik i Theatret, der er med Træbænk i første Parquet,
 der var faae Folk, uhyggeligt, de gave: en Kone, som sprin-
 ger ud af Vinduet og en original Pjese, Magister ,
 25 Hovedrollen udførtes af Forfatteren; det handlede om en
 gammel Magister, der lever endnu i Stockholm paa Fattig-

8) smaa] *foran er overstreget begyndelsen til et ord: hv[. .]* 15) Rolander o: Bo-
 lander 24) Magister o: »Magister Ageholm« af Arthur Ejserman
 26) paa Fattighuus] *indføjet over linien*

huus og blev kaldet »Arab«, da han kunde saa godt de østerlandske Sprog; han vilde altid saa gjerne giftes. Det hele var løse Scener uden Handling og Character; jeg gik efter anden Act. – Boghandler Gumpert kjendte mig fra sin Loge og kom ned til mig. – Kom hjem Kl 10 + .

5

Mandag 21 Sendt Brev til Faderen, Eduard og Frøken Bræmer. Besøg af Gumpert. Gik med Comerceraad Wiik ud og saae den af ham foranstaltede Havn, Muddermaskiner ved Damp og et høist nydeligt Badehuus med Marmor-Badekar. – Blev præsenteret for Dampskibs Capitainen. Imorges var her Ildebrand, der blev skudt to Canonskud. / Gik til Gumpert, købte Kort og Reisebog, var hos Scheel hvor jeg traf Kammeraad Bang og Fru Buttenschön, hun var kjedelig høflig; gik til Frøken Rolandar, fik tynd Chokolade og en Bog af Tjörnerös; der var en danskfødt Frue, jeg fortalte to Eventyr. – Middag hos Wiik, han havde det grønne Baand paa, der var Landshöfdingen og Biskop Bruun & alle i fuld Stads, jeg havde kun almindelig klædt mig. – En ret vakker Frøken havde jeg til bords. – Biskoppen meget distrai, han kaldte mig Assessor og forvelede Kiel med Kolding. (Historien om en distrai Biskop der havde stort Selskab og skulde gaae for at hente Papir og Blæk, og da han kom paa sit Værelse og fandt Seng og Alt istand til at gaae til Ro, huskede ikke andet end at han skulde det, gik saa i Seng, Fruen ventede og ventede og kom saa, og sagde, men min Gud vi har jo stort Selskab). Efterbordet da Bi-

10

15

20

25

13) hos] først skrevet med 15) Rolandar o: Bolander

skoppen og Landshöfdingen var gaaet, kom det ældste Barn ind, der blev tydet paa at give hende et Eventyr hun fik det paa halv svensk og de ældre et med og nu bleve vi alle mere bekjendt med hverandre. Lovede at komme paa Tilbage-
 5 reisen og tage ud hos dem paa Landet. – Fik fra Gumpert een af Madms Rolanders Bøger, han fulgte mig ombord Klokken 9; Kl 10 var jeg i min Køie i Polhem, jeg har Kahytten alene. – Wijk var efter at jeg laae. –

Onsdag 23. [3: *Tirsdag 22.*] Klokken 6 seilede vi, Klokken
 10 7 var jeg oppe, Solskin men koldt; Kilderne og det / Vaade paa Klipperne skinnede som var det Snee der laae og smæltede. Inde i de smaae Dale skinnede Solen mellem Træerne. Ved Frokostbordet sad tre der talte Tydsk og syntes tilbageholdne mod mig, det var imidlertid svenske, den ene tydskfødt, her er
 15 faae Pasagerer. En Engælænder har skrevet et Værk over Sverrig og just roest Polhem (især Restaurationen). Tørre Klipper som var det Skove indspundne i store Spindelvæv. guul blomstrende Enge. Blomsterne sigte vor Slægt havde for 1000 Aar samme Farver, samme Duft; vi vare saa udvik-
 20 lede som vi kunne, medens Menneskene ikke vare det. – Fuld-Maanen er det store Punktom vor Herre sætter 12 Gange og saa kaldes det et Aar. – Engælænderen Ellan, som vil kjøbe en Eiendom her; en norsk Søekapitain ; de gaae til Wenersborg; ved Troldhætten ere komne nye
 25 Sluser otte, som ere bredere end de ældre og see ikke saa storartede ud; her steeg vi af, ledsaget af en Flok Dreng,

10) Kilderne] *foran er overstreget* det 13) Frokostbordet] *først skrevet* Frokostbort 18) vor] *først skrevet* vi 18) Slægt] *indføjet over linien* 21) Fuld-] *indføjet over linien*

der hver havde sin modsigende Forklaring, alle skrigende i Munden paa hinanden; hvor høit Vandet stod hvor lavt & Der var Uenighed blandt de Lærde; vi var ved Helvedsfaldet (?) herfra saae vi heelt op, gik Skovveien langs med Elven; de fortalte om en Fisker der i disse Dage var druknet 5
 der. (Historien fra Dalerne, om Broderen der kom over paa en Ø, Ingen ellers kunde komme til, var der fra Søndag til Onsdag, Broderen for at rædde hans Liv lod binde to[u]g om sig og eet om Baaden og slap over, frelste Broderen, men denne døde dog to Dage derefter). Troldhætten maa ses i 10
 enkelte Partier – der er i de senere Aar kommet saa mange Bygninger, Brug & at det maleriske forsvinder; smukt var den blaa Røg[.] Var nede ved Øen hvor Jernbroen var, men havde ikke Smaapenge. – Klokkeren 5½ herfra til Vennersborg, en Miil derfra kom et Selskab Herrer fra Wennersborg, 15
 de lagde Mærke til mig, og smilede; de har vist gjort Nar af mig, siden da de hørte af Capitainen hvem jeg var, kom de til / mig, vare mine Venner mine Beundrere, Landskamere-
 ren Ryding tilbød sig at være min Fører ved Tilbagekomsten, jeg erfarede at Frøken Friedenreich nu hedte Fru Warberg. – 20
 Traff en Major Erikson som i fjor havde været i Fyen, (Kone og Børn saae jeg) sendte med Lieut Kyllenlog (?) Hilsener til Nat og Dag, Kock og Warnsted. – Her kom ombord den danske Consul fra Udevalla og en norsk Hr Anker. – Søen gik noget paa Wennern, jeg gik lidt efter og til 25
 Køys, var meget ængstelig, tusinde Ulykker løb gjennem

10) maa] først skrevet er el. lign.
 12) Kyllenlog] måske menes Gyllenkrok
 2: Kuhlman

15) kom] k først skrevet s eller f
 23) Her] foran er overstreget Seile
 24)

Hoved. – (Gjennem Hoved gaer Tankens store Landevei, paa min kommer underlige Caravanner, fra Digternes Værker, fra Erindrings Hjem og nye, som Øieblikket føder, der kommer fromme Barneprossioner, med vaiende Faner og
 5 glade Hymner, der kommer dandsende Bachanter, (Blodets vilde Bacchanter med Sange, som jeg er ræd for at nedskrive) Det blev slet ikke mørk,

Onsdag – 23

vi seilede hele Natten, jeg sov seent og kun lidt. Dette
 10 skrives endnu paa Wennern, hvor her er koldt! I Nat holdt vi lidt an ved Ecken, Wennern ligger udstrakt for os. Det blæste op af Dagen. Læst i Tornrös. (Blodløs 3: Uhre) (husk ved Troldhætten den hvide Hest, der stod som en fortryllet Konge og saae ned fra Klippestykket omgivet af
 15 Graner). Vi seilede henad Høisletten før vi kom til Wigen, Tiggerdreng, den ene Las slog den anden; hørte om en Tigger der havde sex Klædninger paa, den ene over den anden at han spiiste et Spil gamle Kort, lagde mellem to Knækkebrød med Smør paa. – Var / mod Aften til en
 20 Birkeskov hvor Monumentet stod som det høieste Punkt ved Canalen, Alt speilede sig paa Vandet. Paa Wigen blæste det lidt, den havde Øer og skovgroede Holme, mindede lidt om den sydlige Deel af Loch Lomond. Det blev smuk Aften. – Jeg gik til Sengs og saae ikke Carlstad ved Udfarten i
 25 Wettern.

Torsdag 24. Saae om Natten ud af Vinduet, vi vare midt

3) føder] *først skrevet* fødder 5) dandsende] *først skrevet* B 5) Blodets] *først skrevet* med 8) Onsdag - 23] *indsføjet mellem to linier* 11) Ecken 3: Eken
 24) Carlstad 3: Carlsborg

paa Vettern, den var blikstille; sov igjen men blev lidt over
 3 kaldt paa af Consulen at komme op for at see Motala,
 jeg foer uvilkaarlig op, kom i Klæderne, men gnaven, da jeg
 steeg op var det smukt Veir, men Intet at see og vi kom ei
 i Land, gik derfor ned igjen men var vred, fordi han havde
 5 forstyrret min Søvn, endelig sov jeg da igjen og kaldtes paa
 henimod 8; gik til Wreta Kirke; i een Grav laae den svenske
 Kong Valdemar og den danske Kong Niels; Bønderbørn
 kastede Bouquetter af Oxedriver til os. – Følte mig til Kirken
 nerveus. Brændende Solhede. Skriver i Sluserne dette. – Gik
 10 over Roxen, glemte at see Munkeboda; ved Sluserne mod
 Söderköping steeg jeg af, gik en Strækning, men det blev
 mig for langt at naae Byen, jeg var mat, sad og ventede
 ene paa at Skibet kom; Söderköping meget lille, mellem
 her og *Mem*, mødte vi et Dampskib, gamle Grev *Bark* var
 15 derpaa, vi kjendte hverandre. – Smuk Aften, men koldt. En
 Miil før Stegeborg Ruiner gik jeg til Sengs.

Fredag 25. Vaagnede imorges, da var vi netop ud for det
 aabne Hav, blik stille; stod op halv 7; her er et Archipel af
 20 Øer; graa smuldrende Ur-Klipper, med Granskov; Smaa /
 Holme, alt Steen; store Granskove, hist og her en rød Gaard,
 Sømærket, enkelte Fugle; Havet er som et Speil. – Kort ud
 for Södertilge kom Consul Kulmanns Broder og hilsede paa
 Broderen, han havde svært ved at komme op og faldt tilbage
 i Baaden var nær gaet overbord; Södertelge seer ud som
 25 en tyrkisk By; Broen paa en Tap, ikke saa storartet synes

7) Grav] først skrevet B 8) Kong Niels ∴ Kong Niels' Søn Magnus 9) til
 Kirken ∴ paa Vej til Kirken 17) Miil] først skrevet mild 25) overbord]
 først skrevet over Bord

mig som første Gang. – I Mælaren Björkö hvor Anskar
 prædikede – Øen med en Hat paa en Stang – Bellmanns
 Kneipe. Kom til Ridderholmen i Land Kl. 5. – Tog til
 Stadt Frankfurth, Verten dansk, Hotellet daarligt og opfyldt;
 5 fik et Værelse i Stuen, med plumpe Træmeubler, Jernskud-
 der til Dør og Vindue, Pakhuus ligefor, uhyggelig. I Aften-
 bladet for igaar stod fra Helsingborg at jeg: en »nobliteret
 Resande« var paa Veien til *Dalerne*. Spadserede over til
 Nordmalm, gik ind i Bonniers Boglede; mødte Dr Leo, si-
 10 den gik han og Madms. Bergnehr forbi, hun kom ind men
 jeg undskyldte at mit Værelse var saa slet og tog ikke mod
 hende drak en heel Flaske Bayrisk Øl. –

Løverdags 26. Meget stærk Solhede, gik til Boghandler
 Bakke, en sygelig udseende Mand, mødte den unge Beck-
 15 Friis; venlig Modtagelse af *Bille*, han bad mig spise hos sig
 hver Dag naar jeg ei var buden andet Steds; gik til Madms:
 Bergnehr, men Adressen førte mig til hendes Onkel, hun
 boer 48, mødte hende paa Gaden, hun blev meget glad; gik
 til gamle Fru *Bremer*. / *Agathe* tog først imod mig, begge
 20 saa glade, saa velbekjendte, Baron Fabian Wrede kom og
 kjendte mig fra jeg var her sidst og fra Videnskabs Besøget
 i Kjøbenhavn. – Blev indbudt til imorgen. Gik til Fru Wacht-
 meister; som jeg ikke traf; derpaa til Beskov, der lige er min
 Naboe; han kjendte mig strax af mit Portræt i den tydske
 25 Udgave. Venlig Modtagelse. Stuerne pyntede med Portræt-
 ter, (men ikke mit, see det lagde jeg naturligvis mærke til). –
 Meget heed af Varmen. Spadseret med Dr Leo til Ridder-
 holm han gaer imorgen til Upsala; var med mit Brev hos

3) Kom til] *ms. har* Kom i til

Banquieren *Arvidson*, der var syg; ligger nu og strækker mig. Gik mod Middag til Præsidenten *Hartmannsdorff*, en meget behagelig Mand, han raadede mig til ikke at gaae til Haparanda, der var saa langt og meest Søreise. – Middag hos Bille, Præben Bille-Brahe var der, vi spiste godt og snakkede, imorges om Poetik, Bille sagde: de Danske ere altid haardnakkede naar de have Ret, de glemme at de ere smaa, glemme at see paa deres rette Gavn, saaledes holdt de fast med Napoleon, vilde ikke slutte sig til de andre Magter og de maatte afstaae Norge. De laae i Strid med Sverrig til det fik hele Norge, Danmark summede sig lidt derpaa og blev nu Ven med Sverrig, sluttede sig med Sympati til det. Nu hader det Tydskland, og holder paa sin Ret, uagtet den, efter Omstændighederne, nødes igjen til at opgive en Deel af den, – men der vil komme en Tid, den forstaaer sin Plads, at den er Broen mellem Tydskland og Norden, at den vil staae sig godt med begge Naboer og selv staae sig godt derved. – Gik til *Shicheny*, der fløi mig om Halsen og kysede mig, hans Forældre have i Ungarn mistet alle deres Eidendomme, ere fattige; Broderen der gik til Ungarerne, blev saaret og er nu i Spanien. / fløttet op paa tredie Sal, god Udsigt, slet Værelse, (1 Rdlr Banqo daglig). Blev hjemme. +

Søndag 27 Mai – Pindsedag; Klokkerne ringe; meget varmt, gik ud til Fru *Flygare-Carlén*, hun var paa Landet. Drak Kaffe i den lille Have under Broen til Nordmalm; søgte Hjärta, han er i Paris, Konen boer paa Barne-Engen i

1) Banquieren] *foran er overstreget* Groseren 10) og] *derefter er overstreget*
det uagtet Bl 12) sig] *derefter er overstreget* S

Södermalm. – Skrevet Ballet Program og Brev til Bournonville, ventet paa Beskov, som skrev mig til i morges. (imorges var jeg saa uhyggelig ved min Seng at jeg nær var sprunget op). I en Gad[e] klang slet Claveerspil; tre Daler-Karle, den ene særdeles smuk, men bleg stod og lyttede dertil. – Udenfor mit Vindue vaier fra et Skib et Flag, derpaa staaer »Freden«, mon det er et godt Paaske-Varsel? – Spadseret med Beskov, han førte mig op paa Theatret, viiste mig Steedet (omtrent tredie Coulise fra Lamperne til Venstre, (vor Kongens Side)) hvor Gustav III blev dræbt paa Maskeraden. – Vi gik op til Scenen af en brolagt Vei, den Heste føres op [ad], naar de skulle optræde. – (paa dette Theater har Jenny Lind begyndt. Her er min Mulat opført). – Vi gik derpaa hen til *A. Lindblad*, han seer kraftig ud, har et Jenny Lindsk Ansigt, Hang til Melankoli, jeg syntes om ham, han yttrede høit til Beskov, at kunde han faae en Operatext af mig det vilde være nogen Ting for ham; vi talte om Jenny Lind, han troede heller ikke paa hendes Giftermaal, men sagde, som jeg »opsat er overstyr«. – Hun føler sig eensom, sagde han, saa vil hun gifte sig troe det er bedre, der kom-/mer ogsaa Sorger og saa siger hun, nei, nu er jeg kjed af det! – Stærk Varme. – Middag hos Fru Bremer, jeg var næsten over Broen da jeg huskede at have glemmt min Tegnebog, Klokken var over 3, men jeg maatte tilbage; kom derved en halv Time for seent; der var Baron Wrede, Grevinde Wachtmeister med Søn og Forlovede

7) Paaske-Varsel ☉: Pindse-Varsel 13) har] først skrevet er 19) overstyr] foran er overstreget sat 22) Varme] først skrevet S 25) Baron] tilføjet over linien, derunder er overstreget Grev

Frøken de Geer gift med en tredje Frøken Bræmer. – Vi spiste godt, der var livligt og hjemligt, jeg læste Flipperne og Hørrer, den sidste gjorde meest Lykke; gik træt hjem og saae paa Udsigt. Der kom et Dampskib, 4 Skud, der svarede to. Torden er i Veiret. Nogle Dalere blæse, saa melan- 5
kolsk, det minder om de bulgariske Spillemænd. –

Mandag 28 tidlig paa Morgen *Besøg* af Boghandler Magister Bagge der bød mig til Middag, derpaa kom med lignende den unge Grev Wachtmeister. En Schlesviger Etats- 10
raad Prehn der boer paa Gang her med mig mældte sig. Digteren Carlén kom, med ham gik jeg til *Mellin*, der er blevet temmelig tyk, vandrede saa ud til Humlegaarden for at besøge Fru Carlén, der var komfortabelt og nydeligt hun er lille, noget a la Madame Forconi, hun syntes ikke at kjende 15
til mine Eventyr, men til Romanerne og var især opfyldt af Klaus og Piltitz. Derude har Byen noget der minder om Constantinopel. Hos Bille traf jeg Kellermann og gik med ham til *Jomf Fjeldsted* fik igaar Indbydelse for i Dag hos Banquier Arfwedson, men da det var langt ude i Dyr- 20
gaarden Armilla, afslog jeg samme. / Middag hos Bille; efter Bordet kjørte jeg med ham ud i Diurgården; her var Alt i sit første Grønne, Egen lige sprunget ud; mange Men- nesker spadserede her, det var med Gaaende og Kjørende, som paa Villa Borghese; Udsigten til Södermalmen mindede mærkeligt om Bosphorus kun var det smallere; vi mødte Kel- 25

1) Frøken de Geer] her har H. C. Andersen først sat to streger, med plads til et eller to navne, men kun udfyldt pladsen med det ene navn. Meningen er: Grevinde Wachtmeister med Søn og Forlovede Frøken de Geer [og Justitieraad Quiding] gift med en tredje Frøken Bræmer. 20) Armilla ∴ Manilla 23) Gaaende] foran er overstreget G, dette først skrevet Folk

lermann og Jomf Fjeldsted til Fods; Bille kjørte mig til min Dør; hjemme skrev jeg første Scene paa Valkyrien. —

Tirsdag 29. Gik til Bille; Intet Nyt hjemme fra; jeg staaer i Dag i Avisen, mit Portræt hænger hos Bonnier. — Sendt
 5 Brev til Jette Wulff, deri Brev og Opera Plan til Bournonville. Fik Brev fra Faderen Collin. Gik i Athenæum, hvor Beskow har indført mig. — Middag hos Beskov hvor jeg traf Professor Bødtiker og Historikeren Professor Fryxel, han har et godt ærligt Ansigt, eet af dem man strax føler Tillid til,
 10 Jeg syntes jeg bedst om af de Svenske jeg endnu har seet. Jeg læste 3 Eventyr. — Gik i det mindre Theater, som gav sidste Forestilling, sad hos Beskov, siden kom Fryxel til; vi saa »Morbroer Pehr« et bredt tydsk Stykke, jeg var mæt da det var forbi og gik, fulgt af Früxel; Luften deilig sval; store
 15 Skibe for fulde Segl, kom som Aander i hvide Lagner svævende ind mod Stockholm.

Onsdag 30. Tidlig Besøg af Carlén og Mellin, om at jeg vilde blive da man paa Løverdags vilde gjøre en lille Fest for mig. / Gik med Beskow paa Slottet for at præsenteres
 20 Kongen. (imorges da jeg gik ud mødte jeg Kronprindsen til Hest, han saae saa stift paa mig, jeg hilsede). I Forge-maket en Mængde decorerede Herrer, flere vare Skribenter, vor Herre kjender dem; Hazelius Fader havde Opvarnting; blandt de flere jeg præsenteredes for behagede mig især uden-
 25 rigs Ministeren prægtig Udsigt fra Slottet. Kongen skal døbe 3: slaa til Ridder idag, jeg blev derfor bedet komme paa Fredag Klokken 10¼. — Mødt paa Gaden

11) det] først skrevet T 16) ind] først skrevet op 17) og] derefter er over-
 streget Böttiger 25) 3: Stierneld

Madms Johansen; siden Berwalls. Besøgt Bagge og Grevinde Wachtmeister. Jeg har lidt Hovedpine og Kuldegys. Middag hos Grevinde Wachtmester, hele Familien saaledes ogsaa Arfwedson med Frue. Gik i italiensk Opera her var uendelig fuldt og hedt, Dronning Christina, Text af Casanova, *Musik* 5 af Foroni, denne mere Ha[r]moni end Melodie, Acten med de Sammensvorne bedst. – Gode Costumer, og ret gode Decorationer. – Enkedronningen var i Theatret, en meget gammel Kone med Vorte paa Kinden, hun sad lige bag ved mig. – Udenrigs Ministeren Stjerneld, som jeg i Dag traf 10 i Forgemaket var der. –

Torsdag 31. Stærk Varme, søgte Beckfriis, fandt Josephson, som har en ypperlig Udsigt, Clara-Søen seer ud som en Flod; gik til Bille, Bonniers og Mellin, Festen for mig er 15 Søndag. Gik op paa Syngeskolen til *Strandberg* her var gamle Bervall og Jomf: Bergnehr, mødte hende siden med Søsteren Mad: Kinmanson, denne syntes et livlig rask Fruentimmer. Gik ombord paa Gauthiod med Madms Johansen og sendte et Vesitkort til Jenny Lin[d] i Paris, Middag med 20 Magister Bagge i Littera[tur] Selskabet, langt ude paa Drotninggaden. / Der var en stor Mængde Mennesker og Bekjendtskaber jeg husker ikke flere end Swedbom, Retzius, og ham jeg traf i Upsala for 13 Aar og viste mig Vei, – jeg sad hos *Beskov* ligeoverfor *Mellin*, der var en gammel General Præsident, han læste op og læste daarligt, derpaa ud- 25 bragte han en Skaal for de to udmærkede Fremmede A fra

3) hele] først skrevet F 3) saaledes] først skrevet og 9) med Vorte paa Kinden] indføjet over linien 17) et] først skrevet en 19) [] i linierne 19-20] hjørne afrevet 24) hos Beskov] først skrevet mellem 26) fra Kjøbenhavn] indføjet over linien

Kjøbenhavn Forfatteren til Improvisatoren og Eventyr fortalte for Børn, og Dr Leo fra Leipzig Forfatteren til Telegraphen, – jeg kan ikke nægte jeg følte Sammenstillingen. – Siden efter Bordet kom Retzius til mig hæftig og forsikkrede
 5 at jeg ikke maatte dømme Svenskens Kjendskab og Beundring for mig efter Præsidentens Sammenstillen, at man vidste min Dygtighed og Berømthed, medens den anden først begyndte at kjendes, Manden meente det godt svarede jeg og slog det hen. – Lidt efter, udenfor tog Bagge Ordet
 10 og udbragte paa ny en smuk Skaal for mig og for Danmark, bad mig sige mine Landsmænd at naar de ikke hjalp da var det ikke det svenske Folks Skyld. Jeg sagde Digtet om: »Skarpt som et Sværd &« – at flere Skjalde vare komne til paa svensk og dansk Side og ved disse havde Folkene
 15 mere og mere lært at forstaae hinanden[;] vi følte Hjerteslaget og det svenske Hjerteslag havde vi just i den sidste Tid dybt og inderligt følt, som jeg i dette Øieblik, Taarene kom mig i Øinene, min Haand rystede, de / raabte Hurra rundt om. Geiers Søn fremsagde derpaa et Digt om Danmarks Ret
 20 til Schlesvig. Jeg følte mig rørt. – Talte med Engælænderen S som har skrevet Digte til Danmark paa engelsk i den sidste Tid. En Skaal skulde nu udbringes af Leo, han sagde til mig at han troede han maatte tale ret democratisk, jeg bad ham lade være; ja men jeg maa jo tale om Tydskland, sagde
 25 han; Tydskland har saa meget aandeligt Stort i Poesi, sagde jeg, tal derom og han lovede det og gjorde det tildeels. –

2) fra Leipzig] først skrevet Forfatteren 2) Telegraphen] først skrevet Thele
 8) Manden] foran er en overstregning, 2-3 bogstaver 16) Hjerteslag] først skrevet
 S 21) S] derefter er nogle bogstaver overstreget

Hjemme fik jeg Tandpine, holdt Brændeviin til Tænderne, da kom unge Baron Wrede, det generede mig den Brændeviins Lugt, han vilde have mig med til Blixten, som er her, men jeg blev hjemme. + -.

Juni

5

Fredag 1. Besøg af Carlén. Gik Klokken 10 til Kongen, kom ind Kl 12, kjedede mig uendeligt, var i høi-Grad nerveus! – Indenrigs Ministeren var saa længe derinde, de løb med Landkort, »nu dele de vel Schlesvig«. Endelig kom jeg ind, Kongen var høist elskværdig, noget næsten forlegent i hans Væsen, men saa hjerteligt, som vi ofte havde seet hinanden, jeg takkede ham for Nordstjernen, talte [om] Stockholms Liighed med Constantinopel, Roxens med den sydlige Deel af Loch Lomond. Om de svenske Soldaters Diciplin og Gudsfrygt og Kongen sagde at han havde læst hvad jeg havde skrevet om Svenskernes Ophold i Fyen; udtalte sin særdeles »Følelse« for det danske Folk, sit Venskab for Kongen, beklagede at Krigen fra dansk Side var sidst erklæret, da han havde haabet at faae det bragt til en god Fred. – »Der er et krigssindet Parti i Dan-/mark«, sagde han, »det vil det, og jeg erkjender vel den smukke Følelse der ligger til Grund«. Jeg sagde at det laae i Nat[i]onens Charachteer at hvor den følte at den havde Ret, holdt den fast derpaa og glemte at den var lille. Han erkjendte det smukt, sagde at

3) med] *kan også læses* ned 10) næsten] *først skrevet næstent* 20) Der] *først skrevet* Det 24) sagde] *foran er overstreget* ønsk

han vilde saa gjerne gjøre hvad han kunde, som nordisk Konge, men han havde to Riger, hvis Tarv han ogsaa maatte tænke paa. Jeg sagde ham, at hvad godt det danske Folk saae han gjorde for det, vilde bringe ham hele dette Folks
 5 Taknemlighed. Vi taledes om Arvestorhertugen af Weimar, som han holdt meget af. Spurgte mig om naar jeg kom tilbage fra Upsala, at jeg da vilde komme til ham en Middag, han vilde gjerne see mig en saadan og »Dronningen min Hustru« sagde han »kjender Deres Skrifter og vil gjerne
 10 personlig lære at kjende Dem«. – Middag hos Justitsraad Qvieding, her var en Grev Mörner og Datter. – Efter Bordet gik jeg i Theatret til Den Stumme i Portici. Strandberg Massanielo, en blød Stemme, Günther Prindsen, han saae ikke kjøn ud. Sad bag ved Fryxel, blev meget seet paa. Jomf
 15 Norberg dandsede; samme Dandsespræt, / som hjemme. Theatret er 5 Etager. Gik hjem ved 4 Acts Slutning; talte i Theatret med *Chasei*. –

Løvedag 2^{den} Besøgt Leo. (Spadseret op til Clarakirken for at finde Stagnelii Grav men det er paa den anden Kirke-
 20 gaard). – Seilet med Dalkuller over til Diurgaarden at besøge Ministeren Dues. Kom i en »Væverbaad«; Pigerne grovt hvidt Linned, Strømpe og Buxe i eet øverst rødt, ned mod Anklerne hvidt med grønne Hæle, Skoen tyksaallet med Overlæder heelt op til Skinnebenet, de have Alle lidt friske
 25 grønne Grene bagude nede i Baaden, man seer dem paa Gaden med en grøn Green, som vilde de dog have lidt af

1) som] *først skrevet* man 8) han] *foran er overstreget* saa skulde jeg 11) Mörner] *tilføjet på den plads* 13) Massanielo] *først skrevet* Massaniels 17) Chasei ∴ Ciaffei

Landet med sig, de er fra, med deres Klokke staaer de og ringe paa Qu[ai]en, en af Pasagerne sætter sig sædvanlig til Roers ellers maa een af Dalkullerne, Haaret chinesisk strø- [g]et tilbage, enkelte have en brun høi Hue paa det, hvor man dog seer en tynd hvid Strimmel under. – Jeg saae en 5
 qvindelig Kaproening mellem to Baade, det morede vore. – Blev venligt modtaget hos Dues, der takkede mig at jeg kom; han syntes heller ikke at det var ganske i takt Indbydelsen til min Fest nævnt i Avisen. – (Dalkullen gav mig en Skilling formange, da hun ikke havde ringere.) – Bille spiser ude 10
 i Dag; jeg var i Atheneum for at spise, men der saae man saaledes paa mig, man lod sig præsentere, bøiede sig saa dybt at jeg ikke vovede at tage jordisk Næring; jeg fik saaledes ingen Middagsmad og hjemme kunde jeg kun faae Smørrebrød, det maatte jeg lade mig nøie med og saa Æren 15
 Madam! – Ak, jeg kan ikke i Breve hjem saaledes spørge, jeg veed hvilket blodigt Tryk *der* hviler; gik op til Södermalm der stod tæt ved Vindelbroen en lille Gaard med Jernkram, men der blomstrede et Æbletræ saa rigt og en vild Kastanie, hvormegen Poesie! – / Op til Södermalm gaae hele Gader 20
 der bestaae af Bjælketrapper, inde under disse morede en Dreng sig med at kryve op og Kammeraterne fulgte trinviis hans Klattren. – Brev og Indbydelse fra unge Wrede om at være med ham og Grev Blixten paa Casino i Diurgården, men jeg blev hjemme; tung i Hovedet, ilde. – Den unge 25
 Comtesse jeg saae igaar, lille, tyk, eenøiet og med Øielaaget

5) hvid] *foran er overstreget* Strimmel, *foran dette ord er indføjet og igen overstreget* hvid 6) qvindelig] *indføjet over linien* 10) ringere] *foran er en overstregning, tre-fire bogstaver, [...]*k 21) morede] *først skrevet moer*

langt ned, saae fra den øiede Side saa mild og god ud! – hun var fæl styg, men hvor smuk kan hun ikke være indvendig! jeg vil i den ny Roman skildre en saadan grim, med de ædleste bedste Egenskaber.

- 5 *Søndag 3.* Besøgt unge Wrede og Blixten, hans Frue og Søster ere komne imorges med Dampskibet fra Ystad; de bragte Rygte om snartkommende Fred. Dandseren Gade og Sangeren Albrecht indtraf med Skibet. Gik ud til Madms Johansen, saae Jenny Linds Værelser naar hun er her, med
- 10 mange Erindringer, hendes Portræt Medalion af Wikmann, Bysten af Durham & I Athenæum og læst Aviser. Besøgt Beskov, han har faaet »Kunstens Dannevirke« og »die zwei Baronessen.« – Middag hos Bille med Etatsraad Prehn, Leo og Kellermann, hele Conversationen, meest om at reise; jeg
- 15 var lidt febril og ilde ved Tanken om at »delinquente« denne Aftens Festkonge, jeg gruede for de mange Skaaler og den lange Aften. Kl 7 gik jeg derud; der var Fru Carlén, en Mængde Damer og Herrer, vi fik Thee, Iis og Aftensmad; jeg spadserede i Haven med Fru Carleen, da kom en Skare
- 20 Børn og omslyngede mig med en stor Blomster-Guirlande, strøede Blomster paa min Vei, jeg tog det som Spads, spøjte med Ungerne og især / een lille Pige slog ind paa det, trak i Guirlanden. En lille tyk Pige saa mærkelig ud, hun stirrede stift paa mig. – Ved Aftensbordet udbragte Mellin en Skaal
- 25 for mig efter at have tydet hen paa min digteriske Virksomhed, derpaa fremsagdes til mig et Digt skrevet af en Dame (Vilhelmine), dernæst et smukt Digt af Carlén. Jeg sagde at

10) Portræt] først skrevet B
over linien

13) Leo] først skrevet B

26) skrevet] indføjet

jeg vilde betragte denne Hjertelighed man ydede mig, som en Forudbetaling jeg haabede Gud gav mig Kraft til at give tilbage ved et Arbeide der udtalte min Kjærlighed for Sverrig og det svenske Folk. – Lystspildigteren, Skuespiller Jolin sagde en Dalkarle Historie. Almlöf (?) fremsagde et Digt, 5
der udbragtes Skaal for Leo, og for Madms Fjeldsted og Kellermann. Orchesteret spillede flere smukke Stykker og begyndte med: Der er et yndigt Land. – Strandberg, Wallin og Günther sang fiirstemmige Sange. Günther behagede mig meget, han var særdeles elegant og elskværdig. Fru Strandberg er en nydelig lille Kone, meget jomfruelig. – Klokken 10
11 kjørte jeg hjem omtrent 9 ½ kostede den lille Tour; glad ved at det var gaaet saa gemytligt. Hvor dog Dagen er lang, det er som Norden ret vilde holde ud gjøre sig en lystig Dag, som man siger, en lystig Dag der varer til næste Morgen; 15
det er angribende for Nærværne.

Mandag 4. Besluttede at opgive for i Dag Touren til Upsala, sov lidt længere, gik i Athenæum og op til Nikanders og Stagnelii Grav, eet Monument med begges Navne, en Krands af Lyng hang over det. Nogle Børn kom og stirrede 20
med paa Monumentet, begreb ikke hvad *der* var at see. Middag ude paa Dürngaarden hos Excellensen Due i Fjeldstuen, jeg var ikke nok pyntet følte jeg. – / Der var *Chasei*, som elskede Danimarka, der var Casanova og Componisten til Christina, der var Berg, som fortalte mig at Jenny Lind 25
havde sagt til ham ved hans Børn, »Ak hvor skal jeg dog paa et hæderligt Sæt kunde faae mig et lille Barn!« –

1) ydede] *foran er overstreget* vilde 4) Lystspildigteren] *først skrevet* D 4) Jolin] *først skrevet* Joll 27) et lille Barn!« -] *derefter er overstreget* Stor *el. lign.*

Schitzenei var der & – Gik i Operaen og hørte Jomf Bergnehr i en Stump af Robert og Slutningen af Norma, hun blev ved hver fremkalddt. En ung Piges Dagbog et flaut fransk Stykke. – Sad ved Madam Berwalhl.

- 5 *Tirsdag* 5 oppe Klokken 6, ombord paa Upland Klokken henved 8 og med Etatsraad Prehn afsted; traf ombord Skibsbyggeren den unge Henne; en Grevinde Rosen græsk født. Fra Søe til Søe, snart i smaae snevringer med Skove og smaa grønne Pletter gik det fremad. – Klokken 3½ var
10 vi i Upsala hvor Professor Schröder var paa Strandbreden og tog imod mig, boer hos *Gjæstgiver Østerberg*. – Om Aftenen gik til Bötticher, der er gift med Tegners Datter, ret behagelig Kone, Falkranz traf jeg ikke hjemme men mødte ham seent paa Aftenen, han behagede mig ikke ganske, der
15 var noget af en gammel Skolemester. Gik til Atterbom; Pigen vilde ikke lade mig komme ind, men jeg trængte paa og blev venligt modtaget af Kone og Datter, han var en lille Mand med et stort Hoved, saae rusticeret ud, talte om Lyksalighedens Ø. – Om Aftenen hos Schröder her var Lands-
20 høvdingen Baron Creem (?) og Erkebiskopen, samt en stor Deel flere for at hilse paa mig, de vare / meget elskværdige, Landshövdingen især hjemme og glad i mine Skrifter. –

- Onsdag* 6. Gik op til Landshövdingen, det var Adolphs Dagen, Studenterne med Faner og Sang feirede Festen oppe
25 ved hans Monument og ved hans Grav; der var stor Udsigt over Sletten, Døttrene glade ved at see mig. Sendt Brev hjem

1) Schitzenei ∴ Széchenyi 5) ombord] *først skrevet* ombort 7) Rosen] *indføjet over linien* 11) Om] *først skrevet* T, *dette først skrevet* hos *el. lign.*
12) gik] *indføjet over linien* 20) Creem ∴ von Kræmer 22) Landshövdingen] *først skrevet* B

til Faderen Collin og *Jonna* Middag hos Böttiger, der er gift med Tegners Datter, fik Tegners Levnet, læste 5 Eventyr. Da jeg kom hjem var der Sexa i Salen jeg skulde igjennem, jeg skyndte mig, men nu kom en Hr Seve (der senere bragte mig en Bog) og bad fra Studenterne om jeg vilde høre dem 5 synge, de gav mig nu et 3 Gange Hurra og een holdt en lille Tale, Componisten til flere Sange sang med. Om Aftenen Comedie som jeg opgav og besøgt i det Sted Erkebispnen og siden Falkranz, der behagede mig, Konen var mærkværdig stærk frugtsommelig. Regnveir; Prehn reist til Danemora. 10

Torsdag 7. Spadseret med Böttiger til Linees Have, der nu staaer eensom, Orangerierne ere Forsamlingsstuer, her hang Portrætter af Berzelius og flere Lærde, een var malet liggende i Sengen, det var Theologen *Ødmann* som i 15 Aar laae i Sengen, efter en Feber, han oversatte der Reiser i Africa, men stod aldrig op, havde sin Skrivepult; der kom aldrig Vinduer op og var en utaaelig Stank, han levede til de 70; var skarp i sin Tale, var bange for at døe og for Kulde, naar Studenterne kom med deres Prædikener, maatte disse først lægges paa Kakkelovnen, en Dag 20 gik en Dalbonde feil og kom ind til ham, i sin Skinpels, Sne og I[is i] Haar og Skjæg, *Øddmann* skreeg at han [skulde] / gaae, Bonden var døv, gik heelt hen til Sengen, og *Ødmann* blev syg af dette Besøg af den personificerede Vinter. – Han 25 havde hos sig en døvstum Datter. – Paa Gaden sees flere

4) Seve o: Säve 8) Erkebispnen] først skrevet Erkepispen 18) var] først skrevet d 22) sin] derefter er overstregat hvide 22) Skinpels] først skrevet Skin
23) [] [] hjørne afrevet

røde Træhuse, Tagene ere Græstørv, der stod i fuld Væxt mange med Blomster, Böttiger fortalte om et saadant Huus i Dalerne, hvor en gammel Morlille havde sit eneste Faar paa Græsning, det var saa lavt at hun hver Aften selv løftede
 5 det ned og ind. – Gik til Kirkegaarden til Geyers Grav, Monumentet var endnu ikke reist; Törnross Grav var overgroet med Græs og Nelder. – Det blæste koldt. »Nordenvinden er kold fra hvad Kant den blæser«, er Talemaade. Besøgt Fru Grevinde Silfverstolpe født Montgomery, der var
 10 Smaakopper i Stuen, Alle sky Huset; jeg traf unge Piger, gav den ene en Bouquet Blomster eftersom det var hendes Fødselsdag. Gik til Schröder og Botanikeren Friis, hvis lille Datter kaldte mig Fa'rbroer; – Besøgt Grevinde Nordenfalk. Blev af Schröder indført i Gillets Salen (Athenæum) og
 15 læste Aviser. Besøg hjemme af Erkebiskoppen Wingaard. – Middag hos Böttiger, foræret hans Kone en tydsk »to Baronesser«. Spadseret ud langs Fyrisaee, Veien gaaer til Skoven hvor bagved Studenterne excersere. – Aften hos Böttigers, jeg var meget snaksom, Klokken blev 11. –

20 *Fredag 8.* Imorges reiste Etatsraad Prehn tilbage; (hans Fortælling om Eckernsförde, : Manden der loe, og den dansk-sindede Kone der græd.) – Ventet længe paa Barbeer, gaaet op til »Carolina«, Udsigt over Byen (tildeels) til Danmarks Kirke. Besøg af Atterbom, der var livlig; sammenlignede de
 25 tydske / Professorer med Göthes Zauberlerling, der havde faaet Vandet til at strømme ud, men nu ikke forstode at

8) fra] *foran er overstreget* hvor 8) hvad Kant] *indføjet over linien* 13) Besøgt] *foran er overstreget* til G 15) Besøg] *først skrevet* Mid 18) Studenterne] *først skrevet* Sold

holde det i Skranke og derfor Alt reves hen. – Med Dampskibet Upsala kom Beskow. Middag hos Landshøvdingen oppe paa Slottet; meget stort Selskab, han udbragte min Skaal; jeg læste efter Bordet et Par Eventyr. – Gik saa hjem og kom om Aftenen igjen. – Docenten Wennerberg der nu skal til Skara, (og som jeg hørte hos Studenterne) sang sine Duetter med en anden Herre, det er en Slags bellmansk Digtning, men Scenen er Upsala, og bevæger sig noget høiere i Udtrykket; man maa kjende Localiteter og Personer der, som komme for; Natur-Skildringerne ere sunde, der er Liv og Friskhed og Forfatteren er selv Componisten og udfører dem selv, hvorved de faae et uendeligt dramatisk Liv, saaledes en Serenade, hvor den Skjønne ikke viser sig og de gaae vrede bort. – En Scene i eet af de ringere Vertshuse hvor Harpespillersken opfordres at synge og spille, hun begynder paa forskjellige men afbrydes hvergang i det man netop ikke vil høre den. – Atterbom, Beskow & vare her. – Det var ved 11 da vi gik derfra, Aftenhimlen stod i et Guld ud bag Kirken, saa Lyset faldt gjennem Vinduerne der. – Den østlige Deel af Landskabet laae saa sortblaat tungt, en uendelig kold Tone som var det en opsminket død Vintertid. Hjemme Studenter-Selskab med instrumentel Musik. –

Løverdag 9. – Besøg af Schröder og Statsraad Grube. – Gik til Bibliotheket, der lugtede muggent, saa Lærdommen beed Een i Øinene. Saae den berømte gothiske oversættelse af de fire Evangelier. – Tegners Haandskrift til Frith[iof]

16) netop] t først skrevet p 17) ved] tilføjet over linien, derunder er overstreget hver el. lign. 21) en] foran er overstreget den 21) opsminket] op indføjet over linien 26) Frith[iof] hjørne afrevet

(den egenlige første Afskrift hos Böttiger). af Tegner var Haa[ndskrift til] oversættelse af Øehenschlægers Pallentoke og Hakon Ja[rl.] /Schröder bad om et Manuskript af mig. – Da jeg for 12 Aar siden var her var dette Bibliothek ei i
 5 stand, det er rummeligt og smukt. Brinkmann har givet meget her til. – Gik i bothanisk Have, det var iskoldt Veir, ganske en Vinterdag. Tunge sorte Skyer hang over det røde Slot, deroppe frasagde sig Christina Sverrigs Krone. Gik i Stockholms Nationshuus; nyt, af Steen. – Prehn fortalte om
 10 en Begravelse han havde seet ved Dannemora; ude i Bondegaarden stod i en opreist Løvhytte af Sirener Liget i aaben Kiste. (Dette kan give Indledning til en Historie, under Ligets Hoved et Herbarium, den stumme Bog, hver Blomst fortæller et Afsnit af hans Liv). – Aften hos Professor Friis,
 15 stort Selskab, vi fik Grav Lax & – jeg læste Eventyr og var søvniq og træt. Middag hos Erkebispem der udbragte min Skaal.

Søndag 10. Heller ikke i Dag kom jeg i Kirke; gik til Landshöfdingen, der tilbød mig sin Vogn til Reisen i Dalerne; Middag hos Statsraad Grube, den ældste Datter har været smuk, jeg maatte da læse Eventyr igjen. Om Aftenen Concert i Caroline; Salen er stor men ikke istand, Søilerne et Pilebunt med Øxer; det var Wennerberg der gav Concerten for de brandlidte i Lidkjøpping (?) Slutnings Choret
 25 af ham, vel componeret; han sang med Boronius nogle af de Duetter jeg hørte hos Kraemers (Landshövdingens) en

1) var] *indføjet over linien* 2) [] i *linierne 2 - 3] hjørne afrevet* 16) Middag hos Erkebispem der udbragte min Skaal.] *senere indføjet mellem to linier*
 25) Boronius o: Beronius 25) nogle] *først skrevet de*

ung Student fulgte mig bestandig, jeg talte da til ham og opdage[de] siden at hans Øine altid var hos mig, to smaa Sønnesonner af Jerta var ogsaa meget opmærksomme paa mig og jeg talte til dem. Før Concerten var jeg med Schröder og Beskov i den gamle Bibliothek Bygning og saae gamle 5
 Portrætter og Curiositeter. – Om Aftenen hos Professor Lundblad ([?]) Udgiveren af Tiden; Er[ke]biskoppen tog hjertelig [Afs]ked. – Fulgt hjem af Landshöfdingen og Schröder, [der] var igjen, som hver Nat Sexa med Musik og Sang. / 10

Mandag 11 Oppe Klokken 6½ og med Dampskibet Upsala Kl 8. Der var en Deel Venner og Veninder. Falkrantz bragte mig sine Skrifter til Erindring. Strandberg var ombord, han sang paa Conserten igaar. Grevinde Nordenfalk med Sønnen, hun indbød mig til sig paa sit Gods ved Vesterwik; der var et Par Studenter som endelig vilde i Lag med 15
 mig, een var fra Dannemora, han fortalte med Begeistring om de svenske Studenters Besøg i Kjøbenhavn, hvor han havde boet hos Lector Wilken. – Da vi kom ud i Mælaren blev jeg budt op til Studenterne der vilde drikke min Skaal, 20
 de sang »Der er et yndigt Land« og jeg fik 3 Gange Hurra[.] Grev Uglas. – Senere nede ved Sigtuna kom Baronesse Blixten og Svigerinde ombord, Baronessen mere talende end før; Skibet temmeligt fuldt. Det vexlede med Sky og Solskin, hvor ved der kom smuk Chatering i Landskabet; mørke 25
 Graner, Klippeblokke, smaae Enge eller en bølgende Korn-

7) Lundblad 2: Palmblad 7) [?] *hul i papiret* 7) Er[ke]biskoppen først skrevet Bi 8) [] i linierne 8-9) *hjørne afrevet* 22) Grev Uglas] *indføjet over linien* 23) Baronessen] *først skrevet de*

ager. – Klokken halv 4 vare vi i Stockholm i Hotel Franckfort; fik et Værelse med daarlig Udsigt. Gik en lille Tour; fandt Brev fra Faderen, Jonna og Bournonville; tænker lidt veemodigt paa det poetiske, hyggelige Upsala, med det hjertelige Studentertiliv, den kolde Blæst og de varme Hjerter. Syrener og Tulipaner blomstrede først der nu; Studenterne laae i Leir, nu begynder Ferien, de flyve til deres Hjemboeder. Mødte Dampskibet Upland, Jomf: Bergnehr ombord, vi svingede med Tørklæder. – Baaden med de lystige Studenter, den vippede for Dampskibets Kjølvand, een lidt [dr]ukken Student vilde ikke sætte sig, stod op, de [An]dre skreeg: sid, han var freidig og glad. – [.] med i lille Dal [.]lle ved G[u]stav [III]s Statue / Manden er Jordens Herre, men Qvinden er den himmelsendte Genius, der hengiver sig, bøier sig som Bølgen om den tunge Kraft. – næste Side – /

Tirsdag 12 – Jomf Bergnehr er her, det var da hende jeg mødte. Besøg imorges af Prehn, der med Taarer talte om at vende tilbage til Hertugdømmerne; Brev fra Jette Wulff og fra Lorck. Spiist i Atheneum. Meget koldt. Gik ud at besøge Sangeren Strandberg og hans Broder Talis qualis. Fandt mig og Festen omtalt i det corsarartede Blad »Søndagsblad« – om Ordener & – Aften Thee hos Beskov. – Besøgt Chr: Tyberg der er kommet

Onsdag 13 særdeles koldt. Besøgt Jomf Fjeldsted, Bergnehr, Thyberg & – Morgenbesøg hos Digteren Almquist.

11) [] i denne linie] hjørne afrevet 11) [] i linierne 11-13] læsningen usikker, bladets nederste kant er beskadiget 15) tunge] foran er overstreget tug
16) næste Side -] resten af bladet er ubeskrivet

– Middag hos Kongen; Dronningen, som ligner meget sin Moder, kom mig hjertelig imøde, sagde at hun alt kjendte mig længe af mine Skrifter og das Märchen meines Lebens; Kongen var ligesaa hjertelig; ved Taffelet havde jeg Plads hos Beskow; Prinds Gustav meget talende, til mig over Bordet ligesaa Dronningen, jeg læste siden for dem *Hørren*, den grimme Ælling, en Moder, og Flipperne, ved en Moder græd Kongen og Dronningen. Hun sagde til Beskov at man vidste ikke hvor mangan god moralsk Spire jeg nedlagde i de Unges Hjerter. Længe underholdt hun sig med mig og trykkede derpaa min Haand, jeg kyssede hendes. Kongen talte om det menneskelige inderlige i mine Eventyr, spurgte naar jeg kom fra Dalerne og da han blev her til den 7de vilde han ikke sige Farvel, eftersom vi da saaes endnu engang; Dronningen beklagede at Prindsessen var syg og spurgte om det var ubeskedent at komme endnu en Aften før jeg reiste. Med Prinds Gustav talte jeg om Hertugen af Weimar, han beklagede at han var med, men indsaac hans tvungne Stilling. Klokken var over 7 da jeg kom hjem / og gik strax til Theatret, sidste [Fo]restilling Jomf Bervalls Aften; Alle Billetter taget, jeg løb da op paa Theatret, traf gamle Bervall der gav mig en Plads i Orchestret hvor jeg fik en Stol ved Døren, jeg saae Zigeunersken af Flotov, et flovt Stykke; siden kom Theater Directeuren Schyberg og bød mig op i sin Loge; Jomf Fjeldsted dandsede Krakoviene; det er meget koldt. De fleste have i Kakkellovnen, Alle gaac med Overtøi. –

8) man] *foran er overstreget* jeg 13) Dalerne] *først skrevet* U 20) [Fo]restilling] *hul i papiret* 23) Flotov ∴ Balfe 23) et] *først skrevet* en

Torsdag 14. Meget koldt. Middag hos Beskov, derpaa til Musik hos Josephson, hvor jeg traf Wallin, Günther og en stor Mængde Herrer og Damer, der blev musiseret og jeg læste en Moder og fortalte Svinedrengen og Toppen og
 5 Boldten; »Det har jeg aldrig tænkt mig« sagde Günther, saaledes simpelt at kunne fortælle, det skulde vore dramatiske Kunstnere høre og lære af, de er saa høit pathetiske. – Gik derpaa igjen til Beskov, hvor jeg traf Enkedronningens Hofdame (de 3 jeg igaar gjorde Bekjendtskab med var Frø-
 10 ken Mörner, der sagde at hun ziterede altid for dem: Klaus gaaer paa Loftet med Piltitz! Men ventede ikke at blive spiiist.) – Det var Frøken Bennet og Sparre). Som jeg sad og læste hos Beskovs blev Husene paa Södermalm mere og mere belyst ved Solnedgang, Klokken var 9. Det regnede
 15 og nu med eet stod Himlen i Graat over Södermalm, det Graa blev mere og mere mørkt, tilsidst ganske Sort, og en dobbelt Regnbue spændte sig ud fra Holmen og til Södermalmen. Aldrig saae jeg det prægtigere. / Den hvilede paa klar blaae grøn Luft, Syden har den ikke renere,
 20 og den anden tilfældig netop ned paa Södermalms Kirkegaard paa Stagnelii og Nicanders Grave; Husene var af det stærke Sollys bestraalede som om Væggene vare transperante og de nylig udsprungne Lindetræer i Haverne kom frem som ung frisk Skov. – Sollyset faldt dernæst paa den
 25 gothiske Bygning paa Øen, saaledes at de høie Vinduer vare som illuminerede; andre Ruder skinnede bag de mørke Gra-

15) det Graa] først skrevet dett 17) dobbelt] indføjet over linien 22) det] først skrevet den 22) bestraalede] foran er overstreget lig 22) Væggene] først skrevet de

ner, disse saae ud som Juletræer med Lys; Regnbuen blev stærkere og stærkere, Grunden sortere og Belysningen klarere, medens hvide Maager fløi, mellem Skibene. –

Fredag 15 Brev til Eduard, Theodor og Hartmann[.] I Dag skulde jeg see ind i Kakkellovnen, der laae beskrevne Papire, jeg skulde da see hvad det var, der laae et tydsk liderligt Digt da jeg aabnede det fløi der mig noget i mit Øie, det brænder, jeg er meget ængstelig og straffet for min Nysgjærrighed[.] Middag hos Billes, saa Fruen. Kjørt med Prehn i D[i]urgaarden; det var meget koldt. Deilige Egetræer. Sirenerne ere endnu her i Blomster. – Det er et nordisk Villa Borghesa. – Aften hos Dues med Madms Penio, med Nordmanden Ingeborgs Ven. Kjørt hjem med Beskovs. Traf og en Hofdame Frøken *Falbe* og den portugisiske Atachee. – Bech-Friis fortalte hvor der var Fruentimmer i Diurgaarden; (Brev til Mad Palm Spatzer). /

Løvedag 16. Lidt mere varmt; Middag hos Boghandler Bonnier, der var Blanche, som synes mig lidt ry, neppe af min Slags, der var Leo[;] tilbragte Aftenen hos Beskov; fik Tilsigelse til imorgen hos Dronningen og til Taffel. De porcelans Urtepotter med Levkoyer, paa Slot[s] Terrassen ere fra Carl XII Tid, en præsent fra Dresden. – Smuk Solbelysning paa Södermalm. – Besøgt Thyberg; igaar morges var jeg tilfods ude hos Blanche der boer ved »Tullen«; Braun der havde været der om Natten var nys gaaet; der er et raat litterairt Liv. –

3) mellem] først skrevet med 3) Skibene. -] derefter er overstreget Sendt
16) Brev] foran er overstreget af el. lign. 17) Løvedag] først skrevet Fredag
17) hos] derefter er overstreget Bille 18) ry ∴: rude 21) Slot[s] hul i papiret

Søndag 17 Skylregn, vækket af Beskovs Tjener for at faae Brev til Dues; evig Forstyrrelse denne Morgen. Sandseligt stemt i en høi Grad + . Besøgt Beskov, Paraplyen knækket i Blæst, koldt og vaadt Veir. – Klokken 3 til Dronningen, 5 der var Prindsessen, Kronprindsen, Prinds Gustav og Carl; Kongen havde faaet Post, men han maatte fra den prosaiske Forretning til Poesien, sagde han; jeg læste: Grantræet, Stoppenaalen, den lille Pige med Svovlstikkerne og paa Forlangende: Hørren. Kongen var meget opfyldt af den dybe 10 Poesi deri, sagde han; fortalte at han paa sin Reise til Norge havde læst Grantræet. Jeg forærede Dronningen, den tydske illustrerede Udgave af Eventyrene. Kronprindsen sagde at han var i Grunden alvorlig og meest for det, men at man jo i Selskabs Livet maatte være lystig, Prinds Gustav var 15 som en gammel Bekjendt. Alle tre Prindser trykkede min Haand. Ved Taffelet sad jeg mellem Beskov og Grev *Hamilton*. Talte med Overhofmesterinden Frøken *Anker*. – Kongen indbød mig til sin Fødselsdag den 4 August, da skulde Beskow være min Cicerone, sagde han. Hjerteligt og længe 20 talte han med mig. – Besøgt Billes. Aften til Thee igjen hos Beskows. /

Mandag 18. Lidt Regn; ombord Klokken henved 8; Günther kom at sige mig lev vel! – Meget koldt, i to Frakker, Kappe og Plaid. – Mælaren er høist vaxlende, man 25 kommer fra den ene Viig ind i den anden, altid afvexlende Søer, med skovgroede Kyster, de nys udsprungne lysegrønne Linde gjør godt foran de sorte Graner og graa sorte Klip-

1) Søndag] først skrevet Løvedag 5) Kronprindsen] først skrevet P 5) Prinds] først skrevet o 5) Carl o: Oscar 18) skulde] først skrevet kunde

per, enkelte Steder kommer man ligesom ind i Canaler, Søen synes at ende i en smal Aa, og pludselig aabner sig en ny, rundt om Holme og trægroede Klipper; de rødmaledede Træhuse tage sig oplivende ud; i fladbundede Baade komme og gaae Pasagerer og Bølgeslaget ved Hjulets Bevægelse er nærved at vælte dem. – Ved Sigtuna sees Ruiner af 4 store Taarne, Byen synes at have strakt sig i Hesteskoe form om Klippen. – Luften var tyk og graae; i Fyrisaa brød Solen frem. Bötticher modtog mig, bød mig til Middag og fortalte mig at den sidste Aften jeg var i Upsala vilde Studenterne her have bragt mig en Sang, men da jeg just var hos Prof: Palmblad, hvem de har givet et Preat, kunde de ikke gaae derhen. – Gik op til Landshøvdingen. Besøg af Falkranz[,] der naturligviis var meget misfornøiet med at jeg kun kunde blive 14 Dage i Dalerne, nu sidder han her og opskriver for mig Reiserouten. – Aften hos *Atterbom*, jeg havde nær fordreiet Foden og blev ærgerlig; læste Eventyr; hørt af Frøken Kremer at der stod i en svensk Tidende at jeg ved Josephsons Soirée havde fortalte Eventyr, jeg blev gruelig ærgerlig, netop det jeg sagde til ham var skeet. – Gik henimod 10 derfra og bestilte Hester til imorgen. Ikke i Humeur.

Tirsdag 19. Klokken 8½ kjørte jeg fra Upsala, Schröder fulgte mig til Porten og købte der en Pidsk til mig, samt skaffede mig de mindste Slanter jeg endnu har seet. – (Falkranz kom med nogle Breve da jeg sad paa Vognen). Upsala viiste Kirken, Slottet og Caroline. Led fulgte Led,

1) Canaler] *foran er overstreget sma el. lign.* 5) Bevægelse] *først skrevet Bevæs*
 7) i] *foran er overstreget under* 13) Falkranz[,] der] *ms. har Falkranz der,*
 17) læste] *først skrevet for el. lign.*

man maa virkelig have en stor Pose Slanter. / Kjørte gennem en Gran og Birkeskov hvor der rundt om laae graa Klippestykker. – I *Kölpa* fik jeg nyt Sjuts, Bonden var meget glad, nu kjørte vi igjen; inde i Skoven i Sumpene blomstrede en Slags Kala, smaa hvide. – Næste Station var 5 Östaby (?) – Kom gennem lysegrønne Granskove, man føler at her er Granen hjemme, er sig selv, den stod saa fri og frodig; kom til *Härfvesta*; en venlig Vert og mere end Bonde, her spiieste jeg Frokost i Æg, Skinke og en halv Flaske Porter 24 β Banko. – I Skoven gik Køer med Klokker. – Vi kom i en smuk Dal. – Vertshuset i *Sörby*, traf Konen i færd med at Bage, blev viist op i et Rum der var med Billeder: den lykkelige Bonde, Collosseum og to affecteerte tyske Billeder, Herodia[s] og Johannes døber Christ. – 15 en smuk grøn Eng med Træhuset omgivet af Skov og solbelyst, men koldt, det er Norden. – Imorges leed jeg af angst over ikke at have Penge nok med nu jeg kjøre med to Heste, ja jeg kunde ikke sove, nu er det fortaget sig, derimod plager den josphonske Historie mig, saaledes veed 20 jeg altid at pine mig. Kom Klokken $\frac{1}{2}7$ til *Sala*, en dødsstille By, de kiggede fra alle Boutiker ud efter mig, da jeg var i Vertshuus gik jeg til Kirkegaarden, thi Gruberne ere $\frac{1}{4}$ Miil borte; Kirkegaarden med høit Græs, ubekjendte Navne; de fleste Liigsten udslidte, paa enkelte dog Aarstallet. [S]id[de]r nu hjemme; dødsstille i Gaderne, nogle Køer 25 komme brølende hjem (paa Landeveien i Dag vrimlede det overalt med Sviin). Pigen her er fra Hedemora og har kun

2) graa] *indføjjet over linien* 3) *Kölpa* ∴ *Kölva* 6) *Östaby* ∴ *Ösby*
 8) *Härfvesta* ∴ *Härvsta* 25) [S]id[de]r *blækklat*

været der og her i Sala. – Ingen veed jeg er her, en Ven eller Veninde af mine Skrifter findes maaskee dog, der vilde blive glad ved at vide mig her og række mig Haanden; jeg er saa deilig ene med Gud og mig selv.

Onsdag 20 Oppe Klokken $\frac{1}{2}6$ for at reise $\frac{1}{2}7$; drømte 5
te imorges at jeg forvildede mig i Paris, kom mellem Soldater og spurgte een, om Vei han var [en] Tydsker [.] / og svarede vredt: jeg veed ikke jeg kom igaar efter Freds-
slutningen ved Roeskilde, jeg lagde en god Betydning deri. –
Regnveir; stor Skovegn, den hvide Kala lignende Blomst 10
sagde Skjutskarlen kaldtes Sjörose; Veien løb ligesom over en Række Øer i en stor Sø, det var til høiere Silkjøfer Søen, til Venstre Urions Dam, paa den første var en svømmende Eng, [den] drev om sagde Karlen. Veien var tidt ligesom
[Ba]andet mellem Øerne; stor Skov, Heste g[i]k med Klokker 15
om Halsen, midt inde i Skoven et Bedested. – Et Sted var meget stenet men der stod en Mængde unge slanke Fyr, de syntes som Vandstraaler at skyde op i Luften. – Der laae rødemalede Bjælkehuse, ganske som Tartarernes. Jeg saae naar Skoven aabnede sig blaa Bjerger; mellem det grønne 20
sees visne rødlige Buske, ganske den Farve, som man giver Mephistofeles til Haar. Kom til *Brunbæk*, der sad Fanger med Benene i Jern i den første Stue jeg kom ind; Verten spurgte mig om jeg var Skalden Andersen og jeg fik en venlig Modtagelse men maatte vente 1 Time paa Hester. – Fik 25

6) Paris,] *derefter er overstreget* spurgte 7) [en] Tydsker [.] *hul i papiret*
12) høiere] *derefter er overstreget* Søen 12) Silkjøfer ∴ Silvköparen 13) Uri-
ons Dam ∴ Ol-Jonsdammen 14) Eng] *ms. har* Enge 14) [] i *linierne 14-*
15] hul i papiret 15) stor] *foran er overstreget* Broddö 15) g[i]k] *hul i papiret*
22) Brunbæk ∴ Brunnbäck 22) Fanger] *foran er overstreget* Slave

en Dreng til Kudsk; nu aabnede sig store Dale. Bønder
kjørte med Skjødskind staaende op i Kærren som blev truk-
ket af en Stud. – Her var nu mere livligt paa Veien, Vogn
efter Vogn, tidt flere uden Kudsk; – Kom til *Avesta* hvor
5 Dal-Elven gjør t[o] Fald, det største nærmest Byen, Vognen
holdt ved Kirken og jeg gik med en Arbejder ned i Kobber-
værket; saae hvor de smæltede; Luen stod forunderlig græs-
grøn og guul, ligesom en lille Eruption viiste sig. [Saae] hvor
de gjorde Plader og der hvor de hamrede [dem]. – Saae paa
10 Faldet, det størter inde ved brat [ud] lyst ravguult, og der-
paa i store Fald; noget [nede] kom hvert Øieblik en mørk
Klippe til syne, [som] om den hoppede op og ned. – Grodö
i Verts[huset] der saae bedst ud paa Reisen, var en Deel
[Bøge]r, min Bazar; en Herre, saae efter mit [Navn] og
15 spurgte nu om jeg var »Skalden«, blev [meget g]lad og bad
om han maatte hente Præsten [fra] [Hede]mora som det
vilde glæ[de a]t træffe mig; [...] [...] en gammel lille
M[and], [.....] min Reise i E[ngeland] / [.....]
.....]

20 [Lørdag 30. juni]
.....]
imod, som vilde den see de to Andre falde; gik over Broen,

2) Kærren] *foran er overstreget* Vognen 4) Kom] *foran er overstreget* idelig h
5) t[o] hul i papiret 8) [] i linierne 8-18] huller i papiret 10) lyst] *ind-*
føjet over linien 11) i] *foran er overstreget* over 12) Grodö 3: Grådö 18-
21) [.....] *her mangler flere blade af dagbogen med rejsen til Dalarna og tilbage*
over Falun og Gävle 20.-30. juni

under den et lille Fald og op til det større Fald, en Regnbue var spændt over det til Øen; Klipperne der ere som skaarne af. – Paa Veien en stor Skare Gjedder. – Nøddebuske, Carl Holms Bruk, her fik Hestene lidt Knækkebrød, jeg gik ud paa et Brætt i Vandet hvor gamle Pile hang ud over; Solen skinnede, Fløielsgrønne Siv og Hasler en lang rød Gade med et Træ-Taarn. – Vi saae nu Saltsjöen. – Enebærbusken ligner lidt Cypræssen, men vissen er den mephistopheles Haar.– Svinehistorien kunde passe her hvor det mylrede med Sviin. Et Egern sprang over Veien; nu kom en Strækning hvor Landeveien var meget beboet, saa, derpaa stor Skov; endelig *Löfsta* Bruck med en Have; paa et lille Græstørv belagt Huus voxte et lille Træ, det blev netop hugget over med Øxe i det jeg foer forbi, jeg kom i det det fald[t], et Digterøie saae det og derfor skal det evigt blomstre; en stor Alee ved Bruket, det var Løvtræer. I Skoven vi kom ind i var der i en uendelig Strækning alt med Lillieconvaller. Kom til Kroen ved Hakons Bro, et elendigt Sted, Intet kunde erholdes ikke engang Æg, Datteren var en Skjønhed med bare Been og Guld-Ørenringe – kjørte nu forbi Alék-Søen. Skoven blomstrede med Linea. En Steenkuls Grube i Skoven. Kom forbi Friherre Tamms Bruck men kjørte videre til Danemora, som ligger til Høiere. Særdeles storartet, mere end Fahlun; 9 Svælg. Det største langt og udbredt, jeg saae dem, da Klokken lød og Arbeidet om Aftenen var forbi, stige op paa Stiger, der hang i Afsats op af Klippevæggen / Andre bleve

2) var] *foran er overstreget* h 10) Et] *foran er overstreget* Mange 13) over] *indføjjet over linien* 14) et] *først skrevet* en 16) Bruket] *først skrevet* Brug 18) ved] *indføjjet over linien* 18) Hakons Bro ∴ Håkansbo 20) Alék-Søen ∴ Älgsjön 23) Fahlun;] *derefter er overstreget so el. lign.*

heisede op, endnu dybere nede fra, fire i een Tønde, de stode med deres Træsko paa paa Randen og det gik opad opad opadt, de saae ud som Fluor, og bleve altid større og større; sorte Svælg aabnede sig dernede, der laae Iis og Snee
 5 endnu, »den smelter aldrig!« sagde Poiken. Maschingruffen 93 Favne, saae jeg saa godt som intet af, det var en næsten lukket Brynd. Fra Grubens mindre Aabning steg Røg, det dundrede dernede, det var Ild der var tændt sagde en Herre, som var her i Besøg, jeg sagde ham mit Navn og han ud-
 10 brød at han var glad ved dette Møde, mit Navn var et Adgangs Kort overalt. – Traf ogsaa nogle Herrer fra Bleklinge. – Kjørt saae tilbage til Friherre Tamms Slot, afgav mit Brev, men der maledes og jeg maatte tage til Kroen hvor jeg har det godt i Østerby. –

15

Juli

Søndag 1. Oppe Klokken 8, Solskin. »På huset«, alle guder og Gudinder samt frisk Egeløv. Gad ikke see Slottet, da jeg ikke fik Logi der. – Klokken 10 fra Østerby, fik en snu Karl fra Bro, der fortalte mig om hvorledes han tog sine
 20 Heste fra Vognen naar den Reisende var grov, og ikke som jeg; han var 23 Aar og havde ikke Fæstemøe, og uden, engang imellem; han snakkede saaledes for mig at han fik 9½ β Banko i Drikkepenge, hans Heste havde et Par Gange løbet løbsk for ham; kom forbi Dannemora-Søen. Holdt paa

6) næsten] *indføjet over linien* 7) Grubens] *først skrevet d* 16) På] *derefter er overstreget hu el. lign.*

Landeveien ved Andersbro og fik Hester, en næt Dreng
Hjarnar kjørte for mig; i Skoven saae jeg de første røde vilde
Roser, en Dreng kom med Jordbær paa et Straa. Digtede
til Baron Kræmers Exemplar af mine Eventyr:

De vær saa god og sid op i min Vogn, 5
Den er Skib og Ballon tillige,
Over Sky og Skov, fra Sogn til Sogn
I Eventyrenes Rige! – /

Digte[de] til Bötchers Album.

Hvor er dit Hjem dog hyggeligt og godt 10
Din Hustrues Øie der saa mildt og blaåt,
Hos Eder to man føler [s]ig ei fremmed,
Guld har Dit Hjerte og Din Harpe Guld
En Løsesum for hver en Sorrigfuld
– Guds Solskin Altid Der Altid og i Hjemmet. 15

Kom forbi Salstad Slot hvor Enkegrevinde Brahe boer, en
deilig grøn Eng udenfor, Gran Skoven laae i en Belysning,
saa at den saae ud, som en Cypresskov. – Vadtolver-Bruck
ved en lille Aa; fire fem eensomme Graner stode i en Eng;
Folk kom i Skare fra Kirke. – Beboet Landevei. – Fyrisaa, 20
stærk begroet med Siv, kom vi over ved Eckby-»Qvarn«. – Et
Læs Fløttegods paa en bred Pindevogn, Senge, Tønder, Stol,
Krukker, og øverst en gammel Morlille, som holdt paa sin
Spinderok, det var til at male, rundt om Veien laae store

3) Digtede] *først skrevet* Digtet 5) De vær saa god og sid op i] *først skrevet*
Tør jeg nu byde Dem lidt 12) man føler] *først skrevet* jeg følte 12) [s]ig]
ms. har mig 15) Altid Der Altid] *først skrevet* i dit Hjerte 16) Salstad
o: Salsta 17) Gran] *indsøjet over linien* 18) Vadtolver o: Vattholma
19) eensomme] *foran er et bogstav overstreget* 21) Eckby-»Qvarn« o: Ekeby
Qvarn

Steenblokke, som omstyrkede Templer. – Idee til en Historie om en vandrende Veiviser. Gammel Upsala, den høieste Deel af Kirken er ældst; nu er den forreste Høi gennemgravet; Hustruen som har Nøglen dertil og hvis gamle Faster for 13 Aar siden der skjænkede i Mjødehornet for mig, blev glad ved at høre hvem jeg var og nu vilde hun illuminere for mig som for Professoren fra Stockholm, jeg gik imidlertid ene derop og knælede ned, og den Bøn som fløi mig fra Hjertet var: »Gud din Villie skee med mig!« glad taknemlig for de 13 Aar; gik nu ned, der var sat Voxlys hele Gangen og vi saae den brudte Urne, med hvad hun kaldte Odins Been ∴ Ynglingeslægtens, hans Afkoms; Aske af brændte Dyr laae rundt om; – gik saa op paa den mellemste Høi, hvor Gravningerne ere begyndte ovenfra. Kom Kl 5 til Upsala, kjørt op med Vognen, besøgt Falkrans, Bötthier, en og Grevinde, gik saa hjem, træt og søvnig. – /

Mandag 2 Juli. Læst Aviser; bragt den illustrerede Ud-gave af Eventyr til Landshøvdingen. Skrevet Brev til Atter-bom. Gik i Kirken, for Hovedindgangen stod Billedstøtte af St Erik, men ved Reformationen tog Catholikerne ham bort for at fri ham fra ikke at brydes sønder. – Ved Indgan-gen hvor vi gik ind staar St Olaf og tramper paa Trolden, lige overfor findes St Laurentius. (Erik for Sverrig dræbt 1160 i Slag ved Upsala, Knud for Danmark, Oluf for Norge). Kirken her er den længste i Norden. Til venstre

11) den] først skrevet U[.] 11) Urne] først skrevet A[...] eller O[...]

12) Aske] foran er overstreget gik saa 15) Bötthier ∴ Böttiger 20) Hovedindgangen] først skrevet Hoveding 23) hvor vi] ms. har hvordvi el. lign.

24) dræbt 1160 i Slag ved Upsala] indføjet over linien

ved Hovedindgangen (Hjertets Side) ligger Linné, lidt
 derfra, samme Side i et Kapel er hans Monument, reist af
 »amici & Discipuli«, da Gustav den tredje vilde give Penge
 dertil, og man fremhævede dette, svarede han, er jeg ikke
 een af hans Venner. Grav for Kong Johan den 3, Gustav 5
 Vasas Søn og Dronning Chatrine. – En Prinds Magnus af
 Sachsen som dræbte sig ved et Vaadeskud. – Gustav Vasas
 Kapel med Freskomalerier af Professor Sandberg, begyndt
 1831 endt 38. Først 5 mindre, – Slaget ved Brännkyrka (nær
 Stockholm) – Gustav for Raadet i Lübeck – Laden i Isala, 10
 hvor Gustav tærskede og Pigen fik Mistanke at han nok var
 en dansk Spion, da hans Skjortekrave var saa fiin, (hos An-
 ders Persson paa Rankhyttan) – Morakirke hvor Gustav
 taler til Dalkarlerne, her har Sandberg afbildet sig mellem
 disse – Olaus- og Laurentius-Petri bringer Gustav Bi- 15
 bel Oversættelsen, Kongens Luth ligger paa Bordet, saa to
 større[, -] Indtog i Stockholm, Børn strøe Blomster, (den
 knælende unge Pige med det lange gule Haar er Sandbergs
 Datter). – Afskedet paa Rigsdagen i Stockholm (Carl IX
 sidder som Dreng ved Hestens Fødder) – Under en Trappe 20
 Steenbuchs Grav (var længe Fange i Danmark). Over Erke-
 bisp Menander et smukt marmormonument af Angelini i
 Rom. Paa en Grav læstes at den tilhørte den og den Familie
 og deres »Bröstarfvinger«. Feltmarschal Dona et velgjort
 Monument – Capeller for Danquart – og Güllembourg. – 25

1) ved] *foran er overstreget f* 1) Linné] *først skrevet Liné* 3) Penge] *først skrevet m* 5) Grav] *foran er overstreget Kapel* 6) Magnus 3: Gustav
 9) (nær] *først sat -* 13) -] *ms. har . -* 17) [, -] *ms. har .* 19) Afskedet]
først skrevet Afskeden 19) IX] *først skrevet X* 21) Steenbuchs 3: Svante
 Steenbocks 24) et] *først skrevet en*

Saae Stures blodige Kjortel, hans Elskedes broderede Silkehandske, og mellem en Mængde Guld / Kroner og Spiir taget op af Kisterne laae den Ring Ebba Brahe fik af Gustav og altid bar. – Følte mig ikke vel. Middag hos Bøtther, hans
 5 Broder, Præst i Dalarne kom, fik Tegners Haandskrift. Skrev Brev til Landshöfdingen Baron Kraemer. Besøgt Grevinde Sølvverstolpe, ikke var jeg vel. Aften hos Bötticher med Professor Schröder, skrev bouts rimés, klippede. Disa, Tegners Datter, Böttchers Hustru saae mig veemodig, sygeligt ind i
 10 Øiet da vi skildtes ad, som var det forevigt. Regn hele Dagen og meget mørkt og koldt.

Tirsdag 3 Juli. Reist Klokken 8 med Dampskibet Upsala fra Upsala, Blæst og Regn, Ingen jeg kjendte; da jeg sad ved Frokostbordet, laae vi stille udenfor Signilsberg, jeg saae
 15 alle Lagerheims paa Broen og løb op og svingede med Servietten. Frøken Lagerheim svingede sit Tørklæde. Da jeg siden kom agterud, fandt jeg Friherreinden og den ældste Søn, jeg tog mod Indbydelse at komme paa Løverdage derud et Par Dage. – Blev paa Skibsbroen modtaget af Beskovs Karl med
 20 Indbydelse at spise der til Middag. Accisebetjenten kjendte mig og ikke eftersaa mit Tøi. – Bærekarlen kjendte mig ogsaa i Bærecontoiret ligesaa, i det man der kun tog 16 β imod ellers 1 Rdlr for at bære det. Middag og Aften hos Beskov, Bekjendtskab med Lagerheim fra Vadstena, besøgt
 25 Thyberg og Bonnier, som gav mig en Bog af Ovarvod, hvori jeg ikke staaer net omtalt. Ingen Breve hjemme fra.

4) Middag] først skrevet S 7) Sølvverstolpe] først skrevet Lillienstolpe. Navnet er Silfverstolpe 10) skildtes] d er indføjet senere 10) Regn] ms. har ved linieskift Regn- 18) jeg] først skrevet som 19) Blev] først skrevet K 25) Ovarvod 3: Orvar Odd (O.P. Sturzen-Becker)

Onsdag 4 Juli. Kongens Fødselsdag, Regn og Rusk, et Skib laae ud for Slottet med alle Flag. Middag hos Bille; kjørt Klokken henved 7 ud til Maneuvren, var med Beskov og hans Frue, han foreslog mig at vi skulde sige Du til hinanden, jeg blev noget forlegen derved. Broget Folkevrimmel; 5
saae det Hele fra den kongelige Pavillon; presenteret for den rusiske Minister, den engelske Ambassadeurs Frue, mat i Benene saa jeg var nærved at falde, talt med Dronningen, som havde læst høit lille Claus og store Claus, gav mig Hilsen til Enkedronning Caroline Amalie; ført Fru Beskov til Bords. 10
Spiüst i Telt med Wrede, & – Kongen meget naadig, jeg ved at segne; Prinds Gustav holdt mig længe i Haanden, ogsaa Kronprindsen, Kongen sagde endnu, mig Levvel, /

Torsdag 5 Juli – Forkjølet. Koldt og Regn. Gik til Fru Flygare, forærede hende Billedbog uden Billeder. Besøgt 15
Thyberg. Tog Plads paa *Værmeland*, hørte at det var et daarligt Skib og gik derfor med Bonier der hen og fik igjen mine Penge. Tog Plads paa Commandeurkapitainen Fredag den 13de. Middag hos Billes. Aften hos Beskovs.

Fredag 6. Tog et varmt Bad, jeg var febril, et Fruentimmer børstede mig i Badet, geneer Dem ikke, sagde hun, da jeg tøvede med at tage Skjorten af, jeg følte forlegenhed, Børstningen gjorde ganske vel, men rask var jeg ikke; gik til Dues, hvor der var en Deel unge Damer f Ex Frøknerne Stjerneld ogsaa Hofdamen frøken Falbe & jeg læste en 25
Deel Eventyr, Fru Due sang med en smuk, dannet Stemme. Seilede hjem; smukt tager Södermalmen sig ud, med den

1) 4] først skrevet 7 3) ud] først skrevet t 14) 5] først skrevet 8 20) 6] først skrevet 9

røde gothiske Bygning forude, Kirken & – Beskov raadede mig at undskylde mig hos Fru Lagerheim, jeg skrev Brev, som han selv bragte i Cabinettet. Aften hos Beskovs.

Løvedag 7 Sov til over 9. – Gik ud og kom med Anstrengelse hjem, laae et Par Timer, gik ud igjen, laae og var
 5 altid nerveus og ilde. Spiiste ingen Middag, var om Aftenen inde hos Fru Beskovs Søster – jeg havde kjøbt mine samlede Digte (9 R) og foræret Fru Beskov. Aftenen smuk, Vandet blikstille, Skibene laae spredte, Luften klar, gjennemsigtig,
 10 Fuldmaanen saa gul, dens Skin paa Vandet, som Guld. – Husene paa Södermalm saa fremtrædende. –

Søndag 8. Meget varmt, gik til Christian Thyberg, der ikke var rask; jeg følte mig bedre; skrevet Brev til Grevinde Platen og Grev Salza. / Middag hos Beskovs; Klokken
 15 6 kjørte vi ud til Diurgaarden; her paa en stor af Tiden rundet Klippe staaer Byströms Villa, mellem prægtige Ege og den herligste Udsigt over Vandet til Stockholm, fra faae Villaer i Verden har man det mere malerisk; den er næsten heelt af Marmor, og synes et Casa santa di Italia, et Stykke
 20 Italien baaret herop i Norden; Væggene pompeiansk malede, men ikke genialt, ikke mange Kunstsager og flere syntes jeg ikke om, saaledes Pigen med Blomsterguirlanden er en særdeles grim Unge, daarligt skabt; Madonna med Barnet har et tungt Drapperi, og at Byström dog kan gjøre det viser
 25 den Badende, som svøber sig ind i Linet, her bøier Stenen sig i det bløde Lin; her var en halvsnees badende Qvinder

4) 7] først skrevet 10 12) 8] først skrevet 11 20) i] foran er overstreget af
 20) Væggene] foran er overstreget men alle 23) daarligt] foran er overstreget
 med

opstillet rundt om; meest tiltalte mig een, som føler sig for med Foden, man har Følelsen hos hende at Vandet er koldt. – Hero med den grædende Amor er efectfuld, lidt franskt. Smuk er Amorsælgersken. – Juno med Herkules er et stort Stykke Steen. – I et Værelse fandt jeg en gammel svensk Comediebog, deri »Swenska Sprätthöken«, Comedie uti 5 Acter, første Gang opført i Stokholm October 1737 (heri fandtes Ordet: Cammar-Piga) Ideen til Stykket siges laant af en fransysk Comedie kallet: le François a Londres. Rime-
 5
 ligviis har Holberg derfra sin Jean de France. – Kjørt om i Diurgaarden, prægtige Ege, gracieuse Birke, Solen faldt smukt ind mellem Træerne paa det høie Græs; Grupper af Folk oppe paa Steenklipperne, vilde Roser der, Folk ved Bellmans Monument og nede ved Stranden. Porphyr Vasen ved Rosendal. – Klipperne havde et lilla Skjær da vi kjørte
 10
 hjem. Himlen klar, men mælkeblaae, Søen graa grøn i den stærke Blæst. /

Mandag 9 Juli. Slet Hotel; skiddent altid og dog vadskes der daglig Gulv, men Huset er saa gammelt, Trapperne saa trødskede, Murene saa graae, Loftet med Sprækker, som var
 20
 der tegnet et Landkort paa det; paa Loftet gaaer man »på Påven«, heroppe al Skrimmel-Skrammel, og fra Loft og Tag Støvbetyngt Spindelvæv, som var det et Tag af sortgraat Drypsteen, Granqviste ere strøede heroppe. – Pigen som vadsker løber halv nøgen med en vaad Las om Livet; og
 25
 hvilken Larm! saa kommer Naboen seent hjem, kaster sine Støvler mod Døren, snakker høit og floiter; man sover lidt

8) Cammar-Piga)] først skrevet Cammar-Piga - 20) Loftet] først skrevet Lovet el. lign. 24) Pigen] foran er overstreget Og hvilken La

og der er lystigt paa Gaden, med sildig hjemvandrende Svirebrødre. – Klokken henimod tre dundres der nede med Støvler og Steen paa en Dør hvor der findes »Näring«, een vil ind! han bliver ved, Naboerne komme op og raabe ned at
 5 det er en skammelig Larm. Klokken 5 vækkes man igjen som om Huset styrtede, ligeover for faaes Brænde, hele Læset væltes om paa Gaden og Stykke for Stykke kastes Vedet ned, nu kommer et nyt Læs og atter et nyt. – Saa begynder Bødkeren underneden at hamre paa sine Tønder, saa raabes
 10 der og saa videre. – Gaaet paa Theatret og med Hr Wolberg seet Jenny Linds Portræt som Norma af Södermark, det er godt. – Paa Theatret er det mellem 1 og anden Coulise Gustav III blev myrdet. – Besøgt Qvarnström. – Smukt Veir. Brev til Grev Saltza og til Nygren. (Loftet heroppe har en
 15 sodbruun Farve som havde Røgen gaaet her, Gulvet / brolagt med Muursteen, som smuldre; en Kat i Solen en lang Straale som en Støv-Bue trænger ind). – Gik Klokken 2 med Fru Beskov og hendes Søster hen i Ridderholmskirken (kostede 2 Rdlr Rigsg.); her sad til Hest Rust[n]ingerne af
 20 Birger Jarl, Magnus Ladulås og Carl IX af Benvenuto Velini over Manequin, som før havde siddet over Mænd; tusinde Faner i Laser, mange Skafter, som Fanerne vare smuldrede hen for, laae bag ved. I Gustav Adolps Kapel mange Trommer, under ham Carl Johan, ligeoverfor Carl XII, med hans
 25 Støvler, Kaarde, blodige Klædning, og i Kjælderen laae Hertugen af Augustenborg, jeg bankede paa Kisten »veed du

10) der og] *først skrevet* der, 10) Wolberg o: Wählberg 19) Rust[n]ingerne] *hul i papiret* 20) Velini o: Cellini 24) under] *foran er overstregtet* ligeoverfor

hvor din Slægt nu sender Hære mod Danmark«. Ogsaa
 Christian den 2^{dens} Rustning saae jeg. – Jeg blev svindel og
 var nær fra Carl XII faldet ned til Augustenborgeren. Fik
 ingen Middag, aad lidt stegt Skinke og drak Sodavand;
 kjørte med Beskovs først ud til *Carl-berg*, der ligger smukt 5
 ved en Vik af Mælaren, vi kom ind i Skov-Eensomhed af de
 høieste Ahl, Lind og Ask, kjørte nu til Solna en lille smuk
 Landsbykirke hvorfra Wallin havde sin Berømthed, paa den
 lille Kirkegaard ligger Berzelius, Choræus, Ingelmann og
 Crüsell. Paa den store nye Kirkegaard har Wallin sin Grav 10
 og i Skoven her ved Solna finde Dueller sted. – Vi toge Veien
 til Haga en prægtig løvrig Have med store Søer, Svaner & –
 Solen gik smuk ned, men Sommeraftenen var dog en grøn
 Vinter.

Tirsdag 10 Juli. Ingen Breve. Efterretninger om at vi ved 15
 Fredericia have taget 800 Fanger. Besøgt Billes; taget Plads
 paa Commandeurcapitainen. Læst Aviser i Atheneum og
 besøgt den danske Consul Wennberg. Middag hos Billes.
 Besøg af Thyberg. – Torden-Regn. Aften hos Frøken Wol-
 berg. Til Strömparterret lægger den lille ångbåd Nökken an, 20
 den flyver over Vandet. Maagerne ja[ge] omkring; Fruen-
 timmer med store Straahatte roe, Dalkuller dreie, altid i
 godt Humeur. Karle staae op i Vognene de kjøre. Skor-
 steenfeiere med Kapper og lange Huer. /

Onsdag 11. Faact af Christian Thyberg 25 Rdlr dansk, 25
 for ikke at komme i Forlegenhed paa Reisen. Hans Naboe
 Spaniolen Fruentimmer Comers & – Besøgt Qvarnström. –

2) Jeg] først skrevet S 10) Paa] foran er overstreget Vi 19) Wolberg 3:
 Wählberg

Gaaet ud paa Kongsholmen; prægtige gamle Pile ud i Vandet, mellem Tø[mm]eret gule Aaknappe, Dalkuller roe til Carlberg. Middag hos Bonnier, fremmede høflige, hædrede Mennesker, Fruens Broder var det; Barnet er smukt. Gik
 5 til Fru Carléen; der kom fra Kinnekulle en smuk Frue Ramsé, som var meget opfyldt af mine Skrifter, der kom Mellin og Blanche, jeg føler mig hos disse Mennesker Fremmet, blev urolig, vilde afsted, Fru Carlén holdt paa mig, jeg fik hendes »Enslingen på Johannes Skjæret« og to
 10 Hefter Digte af Manden. – Klippede og fik Lov at slippe hjem Klokken 8; Aftenen hos Beskovs, her er jeg mere i mit Hjem.

Torsdag 12. Nerveus, Svindel; sagt Farvel hos Thyberg, betalt 8 *Th* Banko i Regning hos Bonnier; Besøgt Almqvist
 15 og Hjerta, denne er lige kommet fra Paris; været oppe hos Anker. Gaaet til Mellin hvor jeg fandt Blanche og Carléen, drak der Chocolate og fik to Bøger. Hjemme Besøg af Beckfriis, Brev fra Fru Lagerheim, jeg havde lige afsendt eet til hende. – Middag hos Beskovs, min Skaal drukket i Cham-
 20 pagne, hendes Broder fra Skjærgaarden. Da jeg forlod Hotellet bragte Verten mig en Roman af Vilhelmine, til et Minde om sig; jeg gik nu ombord med mit Tøi, da jeg gik til Beskovs derfra kom jeg forbi et Huus, hvor en Bayadere smilede og lokkede, men jeg gik forbi; hos Beskovs var jeg
 25 [i] en evig Reise Uroe, jeg klippede to Lampeslør; Beskov hans Kone og hendes Søster fulgte mig ombord, jeg var meget mat, ved Afskeden græd Fru Beskow, det gode Men-

2) Tø[mm]eret] hul i papiret 6) Ramsé ∴ Ramsay 20) Da] først skrevet K
 25) klippede] k først skrevet l 27) det] først skrevet den

neske. Jeg traf Lindblad. Kom i Hytte med en Lieutenant Broberg fra Jönkjöpping; han sov alt da jeg gik ned.

Fredag 13 Meget urolig Nat, sov saa godt som slet ikke. De kastede Jernspader ned i Rummet, altid kom nye Reisende og fra Klokken 3 gik Nabo-Dampskibe. / endelig Klo- 5
 ken 5 seilede vi, og en Time efter var jeg oppe paa Dækket og saae netop endnu Stockholm. Smukt Veir og stille; Skove ned til Vandet. Holme hvor engang Scenen for krigerisk Holmgang. Mælaren er her som den Vig til Upsala, men i større Stiil. Her laae en Vandmølle, tæt ved et Herresæde; 10
 flere Seilbaade saaes. Det blev en vældig Solvarme; velbelyst laae Løv og Granskov og mange smaa Øer; saa vare vi ved Södertelje, som jeg denne Gang ikke saae, jeg sad i Kahytten ved Frokost. – Det gik fort ud i Saltsøen, Køer laae paa 15
 de runde Steenklipper. – Der kom smaa Steenholme med tre fire Træer o: Gran; smuldrende hvidgraa Klipper, forkuede smaa Træer skyde op i Klipperne, man begriber ikke hvor Rødderne faae Næring. – Sorte Steenøer, som Uhyrers Ryg, een syntes en Skilpade, en anden en Deel af en Elephant, ganske dennes skrumpede Farve. – Nu saaes en Bid af det 20
 aabne Hav, saa kom Øer med Fiskerhuse, Lods. Dampskibet Hermoder gik os forbi til Nykjöpping. Nu gik vi som i en Flod, mellem Løvbuske og med Fiskerhuse. Ny Lods. Skjær- gaarde kaldes Samlingen af Skjær, det er Skjærgjærde for Landet selv. Prof: fra Upsala fortalte at Sverrig 25
 steg meer og meer, men at Skaane og Danmark sank. – Stor aaben Havbugt, et enkelt Skib saaes derude, Bjælkehuus til Mærke opreist derude; Nøgne Klipper laae ligesom ka-

6) 5] først skrevet 6 18) Rødderne] o først skrevet y 21) med] indføjet over linien

stede rundt omkring, nogle ganske som om Søen havde
 skyllet over dem og glattet dem. – Der var Skjær hvor
 Søen brødes; utallige Steenøer. – Nu kom vi under Kysten
 igjen, der saae ud som en Have, et heelt Stykke Tyrol. (Pro-
 5 fessoren fortalte om Franzéns Lyst til at frie til Frøken Bræ-
 mer, Bibelsproget der forhindrede det, hans Hæftighed: jeg
 skal nævnes som een af Sverrigs største Skalde – og siden
 hvor han bad om ikke at tale om sit Udtryk.) – Øer med
 Ege Fyr og Gran, deilige svømmende Holme med Trær,
 10 maleriske Klippeøer, det saae ud som et stort engelsk Have-
 anlæg; men her har man blikstille Søe for Grønsværen. /
 Dampskibet Wermeland var forude, det jeg skulde have væ-
 ret med, men vi indhentede det. – Frisk Græs i smaa Dale
 mellem de nøgne Klipper, et enkelt rødt Træhuus, melankol-
 15 ske sorte Skove, Røgen fra en Mile langtborde, (er det Damp-
 skib eller Mile, nei Mile thi Røgen stiger altid fra samme
 Punkt); et Kobberværk ved Stranden, her hugges Stenene
 ud hvori Kobberet findes; en stor Eiendom nær ved. Ligeud
 laae paa en Ø, forbundet med en Bro til det venstre Fast-
 20 land, Stegeborgs Ruiner, tykke Mure med runde Steen og et
 eneste Taarn. Til høiere næsten Lodrette Klipper, til Venstre
 Eng med Løvtrær. Ved *Mem* kom en Mængde Morliller og
 Madammer ombord, de vare spadserede herved fra Söder-
 kjöpping. – (Ombord paa Reisen en svensk Frue født i
 25 svensk Pommern med sin Datter og hendes Kjæreste en Offi-
 ceer, som var ret smuk) – Venlig, luun Aften; gik i Seng
 efter Klokken 10.

2) glattet] 1 senere indføjet 16) fra] først skrevet paa 20) og] først skrevet i
 23) Madammer] først skrevet Maddam el. lign. 26) smuk)] derefter er udstreget Gik

Løverdag 14. Urolig Nat, der blev igjen kastet mange Ting ned i Rummet, ved Siden af knagede Alt; først Klokken 8 kom jeg op og da vare vi over *Roxen* ved den første Sluse; jeg gjorde mig istand, drak Kaffee og gik saa i Land og plukkede en stor Buquet af Roser, Kornblomster & – gik 5 saa ved den 3^{die} sidste Sluse ombord og til Frokosten, fik fordærvet Carbonade, (slet Restauration ombord) i det samme traadte *Josephson* ind, vi vare i halv Mørke nede i en Sluse, han bragte Vogn fra Grev Salza paa Sæby, var kjørt 10 derfra Klokken 5 om Morgenen for at træffe mig her, jeg bestemte mig til at stige af ved næste Sluse; bad Capitainen hilse i Motala og kjørte nu afsted i Regn til Lindkjöpping, stærk Snue, lidt ondt i Hals og Hoved, Snuen tog til. – Var inde i Kirken, vist den smukkeste jeg har seet i Sverrig, stor- 15 artet luftig, slanke Piller, der blev just spillet paa Orgel. – Her i Byen er Skjalden Ridderstad Redacteur. – Kjørt i Regnveir til Sæby, der har italiensk Udseende, den gamle Greve tog glad mod mig: »der er et aandelig Slægtskab«, sagde han, »det følte jeg strax da jeg saae Dem! vi vare ikke 20 hinanden fremmede«. Hans Datter Friherreinde Fock (Enke) var der og / tog meget hjerteligt mod mig; dernæst en ung Hr:, som siger at jeg har seilet med ham fra Upsala. Greven fortalte om sit Bekjendtskab til Konger og Førster, Breve med Göthe og Jung Stilling, senere læste *Josephson* et Stykke af Grevens nyeste Bog, det var en Skildring 25 af Julen i hans Fadershuus og interesserede mig. Fortalte om sine Forfædre, der først var Bønder i Norge, kom til

3) over] først skrevet ved 5) Buquet] først skrevet Buk 9) Sæby 3: Bjärka-Säby 11) ved] først skrevet med 18) der] først skrevet det 22) . . . 3: Wiman

Venedig, ræddede christne-Fanger, bleve Førster af Saltza, det var ganske interessant, men angreb den gamle saa at jeg maatte bede ham holde op til næste Dag; vi sad i en stor Sal med to Kaminer og Roccoco-Stole; her havde Carl Joh⁵ han tidt spiiist[;] af ham og Dronning Desideria var skrevet i hans Album. Gik angrebet i Seng og Hyldethee.

Søndag 15. En febril Nat, jeg havde slem Hovedpine, svedte lidt; kom op klokken henved 9, forærede Friherren-
 10 inden »Das Märchen meines Lebens«, Greven viiste tre danske Kugler, den ene havde saaret hans Fader, den anden hans Farfader, og den tredie dræbt dennes Fader, – Viiste et Kors fra Stamfaderen faaet af Paven, en smule Træ af det virkelige Kors deri. – Spadserede i Haven i varmt Solskin; Lindene ved at springe ud; de første Roser saae jeg iaar;
 15 paa den ene Side, Søe, paa den anden, en Aa. Faaet Havresuppe, syg og ledsam! Hoved dunker. Josephson kommer og læser sin Oversættelse af Rückert. – Efter Middagsbordet kom Aviserne med fuldstændigere Efterretninger om den danske Seier, jeg blev bevæget og da jeg læste Ry var faldet
 20 kom Vandet mig i Øinene, ogsaa Trane er død. – Gubben Saltza gjælder hos Folk for Aandeseer, han fortalte hvorledes hans Oldefader havde viist sig for ham og ladet ham føle hvad Døden var, ført ham ind i Forgaarden til Guds Himmel, truffet der sin Broder og Søster, det var Christi-Navnedag, og hun skulde da fra Barnehimlen ind i den store Him-
 25 mel, Skildringerne vare alle laant af Jorden, Gudstemmen, som Harmoniske Hymner hørtes & og han fik da alt at vide

4) Carl] først skrevet Ch 27) vide] foran er overstreget hv

hvad der vilde hendes. »Jeg veed om enhver Ting hvad Udgang det faaer!« sagde Greven; »Jeg var dengang 15 Aar vidste alt at Gusta[v] III skulde dræbes jeg havde seet det. Det blev den Gang optegnet«. Datteren sagde at det stod saa my[stisk] om een der blev dræbt og svøbtes i sin Kappe. / 5
Smuk Aften. Jeg har fra mit Vindue Udsigt over Søen Ringen til en Kirke, og bag den hæver sig igjen blaanende Skovland –

Mandag 16 imorges reiste Friherreinne Tock og den unge Hr Ernst Wiman til et Sølvbryllup nede ved Mem. – Greven fortalte mig i Dag en underfuld Historie om Keiserinde 10
Chatrina, der havde tjent hans Faders Mormoder, redt Seng & og været Kjæreste for Farfaderens ældre Broder, der siden af hende blev ansat som hendes øverste Kammerherre. Spadseret langs Søen; gamle Pile hænge ud i Vandet; Pilen er et høist malerisk Træ, men man forhugger det altid, gjør det 15
til en stor Knude. – Skrevet i Grevens Stambog. –

Bag Stjernen paa dit Bryst et Hjerte slaaer,

Og i dit Slot man Digterharpen finder.

Lyksalig den Gud giver mange Aar,

Og Aar som dine, rig' paa store Minder 20

Efter Middagsbordet kjørt med Josephson til Provsten, der var hans Moder død, saa tog vi Veien, altid nær Aaen der ofte er som en lille Søe, til Sturefos, til Friherreinde før Grevinde Bjelke, Gaarden er stor men med lave Stue- 25
Etager, en gammeldags Ludvig XIV^{des} Sal, ikke stor, i et

1) hendes ∴ hændes 5) my[stisk] kanten af bladet er smuldret, kun rester af bogstaver ses 6) Ringen ∴ Rengen, Rängen 8) Tock ∴ Fock 12) været] foran er overstreget hv el. lign. 18) dit Slot] først skrevet din Bo 20) rig'] først skrevet riig 22) Moder ∴ Svigermoder 23) ∴ Kalling

Værelse hang af Ehrensthrahl et Maleri, nogle smaa nøgne Børn, der havde fundet et Negerbarn, som de vilde vadske hvid, der var en Alvor i de smaa Ansigter, en Deeltagelse og Forundring. Et særdeles vel udskaaret gammelskab, saa fiint
 5 at det syntes gydt i Jern. Haven var vel vedligeholdt, at det murede Lysthuus omtales i Reisebogen, som noget[,] er dumt. Udsigten herfra over Gaarden og tilbage over Aaen, smuk, den 19aarige Stamherre tog imod os, og var saa kold saa lidet talende at han enten var forlegen, eller vi uvelkomne Gjæster,
 10 jeg blev gal i Hovedet og vilde strax bort, (Idee til Historie / om Upsala hvide Møtzer, de blev til da Studenterne toge til Kjøbenhavn, de vare mig rundt i Sverrig som Tegn paa Venner, og her satte een den paa sit Hoved, som jeg ikke syntes om.) – Portrætter af Axel Oxenstjerne, Bjelker & fine
 15 aristokratiske Damer med væmmelige bløde Fingre og bøiede Haandled, tykke Pioner lignende udmajede Fruer, Grevinden ret venlig, Datteren styg, paa Bal skal hun see bra ud! kjørte derfra gnaven, Kudsken kom til at slaae mig med Pidsken over Næsen; ærgerlig; gav den lille Gartnersøn, som var
 20 fulgt med at aabne Led, 8 β Banko. Hjemme traf vi Skoleholderen eller hvad han var og Sønnen for at mælde Provstens Moders Død; gik tidlig op. – Smuk Aften. Høet er slaaet paa Engen; den forgyldte Aftenhimmel speiler sig i Aaen, der som Guld ligger bag Pilene, en Baad, som et
 25 Silhuet-Billede glider forbi. Paa den ikke belyste Deel af Søen sover Alt, Søen er som Søvnens udspændte Lagen.

1) smaa] *foran er overstreget* Amoriner 8) og var] *indføjet over linien* 10) bort,] *derefter er overstreget* Gre 16) Grevinden] *foran er overstreget* tog 26) sover] *foran er overstreget* hviler

Tirsdag 17. Meget forkjølet, laae til Kl 10, Friherreinden kommet tilbage fra Sølvbrylluppet, den gamle Greve skrev et Stambogsvers til mig. Til Naboebesøget tog jeg ikke med, gik ene hen over Broen, Oxer laae i Græsset foran Vognen de vare spændte til; vilde Roser voxte om Steenklipperne og i Revnerne mange Jordbær, Aaen danner, under Broen, et lille Fald. (Gud er som Magneten den tildeler Jernet af sine Kræfter, og mister derved, ingen af sig selv.) – Om Aftenen skrev vi Bous rimés og digtede Historier, jeg var Skoven, Josephson Kirkegaarden, Friherreinden Maaneskin & & –

Onsdag 18 Endnu meget forkjølet; sendt Brev til Beskov. Den gamle Greves Navnedag (Frederik) Nede var reist i Stuen en Bue af Egeløv og en smuk Krone af Egeløv med Roser i, som vare de Ædelstene hang over hans Navnetræk. Ved Kaffebordet hørtes fra Søen Skud; Tjeneren kom ind med høi Stemme med et Smiil der forraadte Comedie og sagde at et / Skib Nordstjernen laae til Ankers udenfor med fremmede Søefarere, de bleve indbudne, Skud lød igjen fra Skibet og nu kom Inspectoren, Hustru og to Døttre, dem var det som fra Godset hin Side Søen var kommet. – Josephson og jeg havde hver skrevet et lille Vers til Gubben. – Ved Middagsbordet var to Inspectorer og flere af Husets høiere Tjenestefolk tilbords; siden kom Nabogodsernes Familier til Lykønskning; Alle Skolebørn, Piger og Drengene stode i Række uden for, hver med en lille grøn Green, gamle Greve kom ud til dem og de gav et Hurra, Skolemesteren saa jeg fik Penge; Børnene fik Kaffe og Mad og derpaa fik de Lov at dandse i den store Forstue hvor en Bonde spillede Violinen; Friherreinden gik nydelig om med dem og de mange Bønderfolk af Qvindekønnet viiste hun om i Stuerne og gav Mad. –

Jeg stod oppe i Salen og talte med en tydsk Gouvernante fra Hanover da den gamle Greve i Champagne udbragte en Skaal i Champagne for det danske Folk og mod Tydskerne, da jeg havde takket for Skaalen gik jeg hen til den stakkelt
 5 tydske Mamsel og talte venligt om Fred og gode Dage. Sendt Brev til Kammerherre Beskov; nøiere Underretning om den danske Seier, sært bevæget derved.

Torsdag 19. Endnu forkjølet; Smerter i Fingrene af de smaa Aloe Torne jeg igaar fik i. Skylregn; skrevet ud af
 10 Salzas Levnet Brudstykke af Catharinas Ungdom. – Seet Listen over dræbte og saarede. – Om Aftenen phantaserede Josephson smukt.

Fredag 20. Kjært med den gamle Greve ned til en Bro hvor Stångaaen gjør Vandfald, høiere oppe i Skoven et be-
 15 tydeligere, saae en smuk blomstrende Eng, det vil sige et halvt Skovpartie. (Fortalt igaar om Bjørnen nede ved Trollhätta der gik paa bagbenene og saae ud som en Præst, den gnavede paa et Havrekjærv, og da var den god, Bonden kaldte den Guldfod, thi havde han sagt Bjørnen, havde den
 20 anfaldet dem, var hans Tro.) – Her kom en riig Skrædder fra Stockholm / Efter Middagsbordet sagt Farvel, (det var Torden og Regn) den gamle Greve kyssede mig paa Kind og Mund, Friherreinden stod ved Vognen og sagde bedrøvet lev vel, og saa forlod jeg de venlige Mennesker; den unge
 25 Wimann var med ogsaa Josephson, vi kjørte til Lindkjöpping hvor vi kom Klokken 8 og efter at jeg paa Vertshuset var barberet kjørte vi, efter Løfte, hen til Professor *Omann* hvis

2) udbragte] først skrevet uds 14) et] først skrevet en 15) et] først skrevet en
 27) kjørte] foran er overstreget gik jeg hen 27) Omann 3: Aman

Søn laae i Fyen (med Svenske) hos Dons paa Hesselager; her var smukke Værelser og en kjøn Have med et særdeles stort Lysthuus, decoreret med Portrætter, i en dybere Deel, eller Cabinet, i samme, vare de i Betrækket selv med en paa det malet Ramme, der vare ganske skuffende, der kom nogle 5
 Herrer fra Staden og Ridderstad, og jeg overraskedes med Sange han havde skrevet, først een til mig paa Melodi: Der er et yndigt Land, saa een til Danmark og i det de sang den stod med eet den deiligste Regnbue paa Himlen, som et Fredens Tegn, jeg blev bevæget og afficeret, tilsidst sang de en 10
 Sang til Dannebrog; mellem hver vare hjertelige Taler om Sverrigs Kjærlighed til Danmark, Glæde over vor Seier. – Vi gik derpaa over i Stuen, hvor Sønnen, med smuk Stemme sang og Josephson phantaserede; jeg var nerveus og lidende; da vi kom over i Lysthuset igjen udbragtes en Skaal af Rid- 15
 derstad for de Faldne ved Frederitzia, jeg kom i Taarer, en smuk Skaal igjen for mig, jeg fortalte derpaa: Toppen og Boldten Husets Vogn var spændt for, Sønnen kjørte selv, en Redacteur og Ridderstad fulgte mig til Berg, hvor Grev Sparre havde bestilt Værelse til mig, jeg fik det sidste, her 20
 var Sexa; mit Selskab drak igjen min Skaal i Madera, jeg fortalte Svinedrengen, (Ridderstad sagde bestandig Du til mig i sin Fortrolighed). / kyssede dem ved Afskeden; fik et lille Værelse ud til Canalen. – (skrækkelig sandselig stemt.)

Løverdag 21. Sov ikke hele Natten, der var Ild i mit 25
 Blod; i Natten passere (mod Stockholm) et Dampskib; Klokken 5 kaldte man paa mig at nu nærmede sig to Skibe,

3) Lysthuus,] derefter er overstreget hv el. lign. 3) en] først skrevet et 14) jeg] foran er overstreget siden 18) Husets] indføjet over linien

jeg stod op og med Grev Sparres tog Plads paa Dampskibet
 Thomas Thelford ført af en Capitain Kriger, en behagelig
 ung Mand der havde i engelsk Tjeneste været i Constan-
 tinopel; læste Aviser om dansk Fredsslutning og nu gik Rei-
 5 sen gennem hvad jeg vil kalde Götha-Canalens Have; vi
 saae endnu engang Roxen under os og Havepromenaden be-
 gyndte, det er som en Sammenblanding af Sverrig og Dan-
 mark, og her skrev jeg for en Provst fra Bleckinge om disse
 Landes Slægtskab »Tegnér og Øhlschlæger«. Liung, som
 10 tilhørte Fersen til høiere; Træerne bøiede sig ud over Vandet,
 ved en Bro et smukt Sted med Blomster; nede løb til høiere
 Motala, med et lille Fald og Træer tæt om Strømmen, rød-
 taggede Huse i Skoveggen; nu kom den klare Søe Borren,
 med beboed, skovfuld omgivning; Ulfåse laae storartet i en
 15 Løv-Skov der som en Sky laae ud paa Vandet; ved Enden
 af Søen kom fire Sluser og her steg jeg af modtaget af Hr
 C. D. Nygren, som ved hvert Dampskib hele Ugen havde
 ventet mig; tre Drenge bar mit Tøi; vi gik til Verkstads
 Vertshuset, det var Nygrens eget Værelse han her, da alt
 20 var besat, overlod mig, i en Uge havde han derfor boet hos
 en Ven; jeg var lidt forlegen ved det. Udsigt til *Boren*. – Til
 Naboe har jeg Statsraad Grubbes fra Upsala. – Udenfor mit
 andet Vindue flyder Motala hele Skrænten er skjult med
 Buske og Løvtræer og over Toppen af disse komme grøn
 25 Slette med smaa Graner og Kornmark, begrændset af Gran-
 skov; gaaer man ned til Bredden da seer man et glasgrønt,
 hurtigt ilende Vand, hvori de grønne Buske og Træer speile
 sig, hver Steen sees i Dybet, hver Fisk, / Malerisk ligger en

Mølle, lidt henne ved Værkstedet, her under Broen ere nogle Fald, hvor Vandet viser sig ganske blaagrønt, det flyver frem, som skudt ud af en Kanon; over Stockholm kom til mig to Breve et fra Charles Dickens og eet fra Hertugen af Veimar, han er i Forundring over ikke at høre fra mig, om han skal ogsaa tvivle paa mig, min Gud jeg kunde jo ikke skrive til ham naar han gik mellem Fjender mod Danmark, ellers slet intet Brev hjemme fra, kom i et ilde Humeur. 5

Søndag 22 Juli. Styrket af Sønnen; Hr Nygreen vilde have mig paa en ny Ångbaad til Ulfåsa men jeg gad ikke, jeg undskyldte med Hæshed og Hoste; spadseret i denne parklignende Egn; endt Frøken Bræmers »*Rhenreise*«. – Et Selskab kom i en Baad trukket af en Hest hvorpaa sad en Rytter. – Lyst til at komme afsted, opgive Kinnekulla og jage til Trollhättan hjemad. Skrevet Breve, spadseret og læst i Belani[s] Roman Banditten. – Fik smukke Roser: Solen sender sit Kys, det er Guld nøglen som aabner den, Vindene have forgjæves søgt der paa, Stormen brød den, vi skulle nok faae den op sige Vindene og Stormen siger jeg vil, den kan bryde men ikke aabne og nu kommer Solen og kysser den op[,] den udvider sig[,] et duftende Tempel, bag fine Gardiner ligger de underlige Kløfter, et Mysterie, et Østerlandsk Palads. – 10 15 20

Mandag 23. Gik med Nygreen til Motala Værksted og saae for første Gang en Propél, Skruehjulet til et Dampskrueskib, det er heelt under Vandet og der for kunne de smaa Skovle virke mere end de enkelte paa Siden. – Saae hvor de pressede de glødende Jernstykker til lange Stænger, der var 25

27) Siden] først skrevet Sk

en hamren, en Støien, Maskiner gik, det var som stod jeg ved et sjælløst mægtigt levende Uhyre. Jeg saae Maskiner klippede tykke Jernplade, saa stille og blødt, som var det Papir, en anden Maskine knækkede Jernstænger som var
 5 det kun en Stang Lak, / der var noget »rüsligt«, deri; gik ombord paa det ny lille Dampskib (ogsaa Propél) til at gaae paa Neva, der var to prægtige Kahytter, alt Rum velbenyttet. Spadserede, saa Dampskibet Værmeland. – Besøg af en Greve fra Gothenborg, som havde været paa Dampskib med
 10 Holmers og en Candidat Pedersen fra Nyhavn; vilde hilse mig fra disse og vidste ikke hvem jeg var. – Middag hos Törngreen; den gamle Moder livlig og glad, Sønnen der ligner noget Byron, melankolsk stille; der var en Præst, som talte baade latin og engelsk til mig om jeg havde
 15 Smerte ved »at føde Digte«. – Det var et tarveligt venligt Maaltid, Alt reent og net, Blomster paa Bordet. – Gik hjem og drak Thee hos Statsraad Grubbes hvor, det var een af Døttrenes Navnedag. –

Tirsdag 24. Mulet Veir. Besøg af Nygreen, spadseret langs
 20 Canalen ned til Platens Grav, den var næsten skjult for mig ved de høit opvoxede Buske; (husk Tegnér's Digt til Platen) paa anden Side Veien var nogle smaa Fald i Motala-Strømmen og ved disse Vandmøller. – Besøg af en Stockholmer, Gud veed hvem. Klokken gik næsten over tre før Vognen
 25 kom, det var en Slags Droske; Veien ret smuk, mange Huse med grønsværs Tag vrimplende af Blomster, Enebærbuske, mange »Grinder«. – Jeg kom da til Wadstena og tog ind

1) stod] *foran er overstreget* gik 20) for] *ms. har afor, d.v.s. H. C. Andersen har først skrevet af, derefter for* 21) Buske] *først skrevet Bux*

hos Fanejunker og fik et Rum, interemistisk op
til Skjænkestuen. Poiken der kjørte for mig maatte jeg
skjænds med, han vilde snyde mig og foruden Betaling for
at hente mig oppe ved Motala Vertshuus og bringe Vognen
tilbage forlangte han for at tage den herfra til Gjæstgiver- 5
gaarden i Rdlr Rigsgjæld. [Ha]vde det været hans egen Bon-
devogn skulde [ha]n [ha]ve taget den med, men min Vogn
[.] naar jeg vil, sagde Poiken, jeg beta[lte] /
[.]
[Onsdag 25. Juli] 10
[.]
Lægen ved Galehospitalet og en fordoms Militair der cite-
rede Vers og var opfyldt af Øehlenschläger der havde læst
for ham af »Røverborgen«, han sagde at Ø – var den stør-
ste Digter Verden havde, det var mig forgalt og jeg svarede 15
at Schackspear var større, noget han ikke vilde gaae ind paa
og uagtet jeg sagde at Øehlenschläger var den største i Nor-
den – mindre kan det da ikke være, sagde han – og at mange
blive udødelig ved at tildeles eet af hans Arbeider, sagde han
til de andre: »der seer man, en Prophet er ikke agtet i sit 20
Land!« Da blev jeg vred og sagde hvorledes jeg skatte[de]
den store Digter men ikke kunde Rose hans svage Sager,
fremhævede Scackspears Humor og nu nævnede den anden
Freias Alter. – Efter Kaffeen gik vi over i Kloster Kirken,
Spirene er borte, det 3 Etage høie Tag forvandlet til eet, under 25
Gustav den 3 skete det, da alt chatolisk spottedes, det var
saa gammelt sagde man og brystfældigt og gamle Folk sagde

1) 3) Svanbeck 6) [] i linierne 6-8] huller i papiret 9-11)
[.] et blad af dagbogen mangler her

at man havde maattet save Bjælkerne over for at faae det til at falde; Kirkens Hvælvinger herlige, Pillerne slanke som i flere svenske Kirker; lidt indenfor Døren er en Gravsteen over Boo Johnson Grip en stor Synder, paa den er udhugget

5 14 Ringe, som Tegn paa at han gav 14 Gaarde for at komme til at ligge 14 Fod inde i Kirken. Foran Alteret er Prinds Magnus's ophøiede Grav, under den hænger i Kjælderens i Kjæder hans Kiste. – Den vanvitt[ig]e Første har her den

10 meest fremtrædende Plads i Kirken hvor tæt omtil nu alle Sverrigs Vanvittige leve. – Altertavlen udskaaet i Træ, deri var Marias Himmelfart, som endnu staae i denne lutherske Kirke / den er taget fra Rødkirken (Domkirken kaldes blaa Kirken) prægtig udskaaet, og foræret af en Pave, den egentlig gamle Altertavle staaer i en Krog nede, slemt molesteret, malede Hoveder baartskaaet og ypperligt malet: St

15 Birgitta siddende mellem to Cardinaler; – Et Basrelief hugget i Steen, Christus bærende sit Kors mellem to Krigsknægte hjulpet af Simon af Cyrenæ vel gjort af en svensk Steenhugger Silberling. hans Ligsteen ligger ud for 1693; kunde

20 disse Ligstene løfte sig, Dronninger, Helte[,] Nonner, Munke reise sig, see den levende Dødningdands; her ligger Dronning Filippas, kun en Steen paa Gulvet, flad, som de andres. Dronning Katarina Steenbuks Fader og Moder (de kunne staae op og fortælle Datterens Historie) – I Sacrestiet to

25 gode italienske Malerier af Christi Liv. St Birgittas Kiste i rødt Fløiel lagt i en Trækiste, her ligger hendes og Datter-

4) Grip en stor Synder] *indføjet over linien* 7) Kjælderens] *først skrevet* Kjælder
 9) omtil 9: omkring eller optil 18) svensk] *indføjet over linien* 21) Dødningdands] *først skrevet* Dødningd 25) af] *indføjet ovenover et ikke overstreget komma*

rens Hovedpande og Been, Brittas er mindst Datteren den
 hellige Katarina, Klosters første Abedisse, nogle sige at de
 ere falske og de virkelige bragt til et Kloster i Polen, Benene
 ere særdeles store, som af Mænd. Portræt af hende døende,
 malet i Rom. – I Kirken Jös Eriksön, dansk Adelsmand, 5
 Foged paa Vesteraas, spændte tidt i sin Grumhed Fruentim-
 mer for Ploven. – Fattigsangen lød! / Vi gik nu til Klosteret,
 som nu er Daarekiste, det var høist uhyggeligt; vi kom en
 til en Præst, som da jeg nævnedes for ham spurgte maliceus
 Doctoren, skal han nu altid blive her. – Saae en Nonne Celle 10
 lyset faldt gennem en Aabning i Muren, kun som en Spræk-
 ke, her stod de første Familiers Døttre i den kolde Celle;
 nede i Kjælderen var een med en Kilde til Klosters Brug. –
 Birgittas Celle, i det forreste lille Kammer staar den kun-
 stig udskaarne Kiste hvori Brita bares paa fromme Hænder 15
 fra Rom hertil under alle Byers Klokkringning[.] I det
 Teglsteens Gulv i hendes lille Celle, (med et Par smaa Vin-
 duer, paa fire Ruder), er indgravet en Rosenkrands, paa
 Knæ her læste Nonnen et vist Antal Paternoster. Ingen Ka-
 min, koldt, eensomt; gik til Daarhuset, som bygges paa, 20
 for de som komme sig. Gik til de mere dannedes og traf der en
 Consul Aller fra Helsingør; saae Fruentimmernes, een løb
 til Vinduet. Aften til Thee hos Provsten. – (Omkring 1526
 & – under Gustav Vasa tog denne Konge Leilighed til at
 træde op mod den katolske Geistlighed. Mickel Krämare var 25
 en riig Kjøbmand i Wadstena hvis unge deilige Datter
 gjorte indtryk paa en ung smuk Mand, der da han gik stille
 og eensom i sin Elskov kaldtes Olof Tyste, han kjæmpede

8) en o: ind

længe mod sin Elskov, men til sidst udtalte han den for hende, hun blev forskrækket, men snart elskede hun ham, Olof friede / Kræmmeren blev rasende, og da hun holdt fast ved Olof, satte Faderen hende i Wastena Kloster (see
 5 svenske Folkeviser af Geier og Afzelius)

»Men tyste Hr Olof båd
 Han havde deraf stor Harm,
 Der de nu kastar den svarta Muld,
 Allt öfver skön Agdas Arm!«

10 Ceremonien var den. – I et ondt Veir om Natten bortførte
 Olaf Nonnen, tog over Vettern i en lille Baad til Westgöta
 Land. – Om Morgenen savnedes hun. Biskopen Hans Brask,
 lyste Bann over dem. (Biskop i Linkjöpping) Den traf dem
 just som de paa det smukke Hellekis hos een af Olofs Ung-
 15 doms Venner skulde vies af en Pater fra Husaby Kloster.
 Budgaffelen kom til Vielsen og istedenfor Vielsen oplæstes
 den. – Alle veeg tilbage selv Ungdomsvennen, Olof bad
 forgjæves om Vogn og Hest, men de sloge efter ham med
 Kjæppe og Steen, han bar da sin Brud. I Guldkroken i Ve-
 20 stergötland blev de hos et skikkeligt gammelt Par, hvis
 unge Døttre fik stor Kjærlighed for dem, (Mor Sigbrit
 hedte Konen) til Juleaften havde Manden Torsten Ha-
 raldson / indbudt Naboerne til Julegrød, Sognets Pastor
 traadte ind, kjendte Olof og Nonnen, Glæden forstum-
 25 mede og de Elskende joges ud i Frostnatten, da var det
 her at hun raadede Olof at ty til Kong Gustav, han
 var paa Wastena, her kjendtes de og modtoges med For-

6) båd] *foran er overstreget* brat 10) den] *først skrevet* det

haanelse, det var Nød før de slap ind til Kongen, der ville see alle, han rørtes over deres Ulykke og ville ydmyge Bisp-
pen, sendte sin Kansler Laurentius Andræ til Kræmmeren, der blev rasende, men Laurentius truede ham med at hans
Hoved vilde springe, (dennes egen Idee) tog han ei de 5
to venligt i sit Huus, Kræmmeren blev forskrækket og tog
godt mod dem. Kongen lod dem vie i Kloster Kirken, Non-
nerne vare befalede at være med, Kongen førte hende til
Altret, og Kræmmeren gjorde et kosteligt Bryllup hvor
Ridderne dandsede.) 10

Torsdag 26. Med Provsten paa Slottet; nu skal Voldene raseres og Gravene blive en Have, Slottet er alt Oplagsted for Korn, oppe i et af Taarnene, ind fra Volden er Kostald; i et andet Taarn sprang paa Bjælker over Dybet, nogle Lam, som ellers græssede her paa Volden. – Vaabnerne over Porten vel vedlige holdte, to smukke runde Steenvinduer, ind i Gaarden var i ældre Tid en stor Balkon over Porten, nu er den borte, men Dørene gaae brat ud; op ad en Trappe til første Stokværk red Carl XII. Inde i en Sal, som de sagde havde været Kjøkken stod skrevet med rødt paa Muren 20
Aaret 1619, et Skib var ligesaa afridset og Vadstena Slot, samt Træer paa de enkelte Piller; Carl X Gemalinde boede her til omtren[t] 1715, paa Kaminerne var hugget 1674. Var i Hertug Magnus Værelse / hvor han fra Vinduet styrtede sig ud til Havfruen, her staaer endnu over Kaminen Vasa-
vaabenet; Øerne ude paa Vettern give Hegring, en rød 25
Klippe synes snart Krigshære, de skovgroede Holme flytte

1) ind] *foran er overstregel for eller før* 9) hvor] *først skrevet med* 11) Prov-
sten] *først skrevet D* 13) er] *foran er overstregel var*

sig, tæt ved Magnus Værelse er Drabantsalen. Vi kom i Rigssalen, i hvis Vindues Fordybninger paa begge Sider, var malet Drabanter? – Capellet er midt i Bygningen og har de smukke runde Vinduer over de store. . – Lille Rigssalen.

5 Cecilies Værelse, (Cecilia Gustav Vasas Datter født 1540 var meget deilig, skøn paa Jagt og ved Tournering, hun var nu 19 Aar (1559) Grev Edzard den anden af Ost-Friesland kom at frie til Wasas ældste Datter Katarina, ham fulgte hans Broder Johan, der seirede i alle Tourneringer, klog og

10 smuk, og høisindet, han indtoges i den smukke ildfulde, kloge Cecilie, i Dands paa Jagt og Tourneringer senere. 1 October 1559 stod Edzards Bryllup med Katarine, Afreisen var nær, Cecilie fik Lov at følge med Søsteren til Rigsgrændsen, paa alle Herregaarde feste, saa at de først (fra

15 Stokholm) kom den 11 December 1559 til Wadstena[.] Gustavs 3^{die} Søn Magnus modtog dem her og Fest fulgte Fest som var det et Trylleslot, Vinteren 1559 var meget kold, Alt ved Ankomsten var Vettern lagt til; Cecilia red ud en Dag paa Isen, den brast, Johan sprang til, Kronprinds Erik kom

20 til Hest, Johan bad ham springe af, da han til Hest vilde bryde / Isen, det hjalp ikke og Prindserne brødes saa Erik faldt fra Hesten og blev rasende, Johan ræddede Cecilie; men Erik svoer at hævne sig, det blev senere heftig Ordstrid, Erik vilde ingen Ord høre og var Hertugen af Østgöthland ei kommet til var det blevet blodig Strid; i Feber

25 og Sygdom, vakttes Cecilies Kjærlighed, til Johan, da hun blev rask fulgte Fester, men Skilsmisse nær; Natten før

1) Magnus] først skrevet Magnus 7) 19] først skrevet 18 7) (1559)] først sat tankestreg 7) Edzard] foran er overstreget Edu 24) af] derefter er et bogstav overstreget

kom Johan i hvid Kappe, som Sneen udenfor, og paa en Silkestige steeg han ind til Cecilie; som de sad der, huggedes med Øxer Døren itu, Erik kom og de sloges, nær var Erik overvunden, men Cecilie kastede sig imellem, Erik lod Johan gribe og fængsle i et koldt lavt hul og midt op næste Dag uden at smage en Bid kaste i Bondeslæde og føre til Ørbyhus Slot. – Fruentimmer Fruer og Borgermadamer der misundte Cecilies tidlige Hæder bagtalte hende og udmalede Sagen. Kong Gustav blev inderlig bedrøvet;) – I Voldene endnu ere store Kassematter, i Graven voxer Brudelys, hvor Klostret stod. –

Hvor Vadstena staaer stod et Slot Susenborg hvor Birger Jarl vistnok boede, Magnus Smek gjorde det til Kloster. (Sønnesøn af Birger). Raadstuen er lille men gammelt Præg med et Taarn. Alt 1490 havde Wadstena eget Bogtrykkeri. (Det er i Søen Tåkern at der især findes Fisken Laka.) – Ved Gustav Vasas Bryllup med Katarina af Saxen Lauenburg var stor Fest og under den afsluttedes flere Bryllupper saaledes det mellem Gustav Stenbock til Torpa, Statholder over Westergötland og Birgitta / Leijonhufvud, paa

1) i højre side, på tværs af linierne har H. C. Andersen skrevet

32 Thaler Banko -

$$\begin{array}{r}
 2) 300 \quad (150 \quad - \quad 3) 100 \quad (33 \\
 \underline{2} \qquad \qquad \qquad \underline{90} \\
 10 \qquad \qquad \qquad \underline{10} \qquad \qquad \qquad 66 \text{ Banko}
 \end{array}$$

Imellem udregningerne står overstreget:

$$\begin{array}{r}
 3) 100 \quad (30 \quad 25 \\
 \underline{90} \qquad \qquad \underline{3}
 \end{array}$$

1) Johan] foran er overstreget E 2) som] foran er overstreget mid 20) Leijonhufvud] foran er overstreget Lejonho

Torpa 22 Juli 1536 fødtes dem Katarina. Gustavs Vasas
 Bryllupsdag fødtes paa Nykjöpping Slot af Fruen der Johan
 Tureson af tre Roser en Søn Gustaf, hans Moder var Sver-
 rigs ædlest Qvinde Kristina Gyllenstjerna, hun opdrog Søn-
 5 nen sa[a] vel at Kong Gustav 1550 sendte ham i Ærinde
 til Keiser Carl V. hos hvem han kom i stor Naade og gav
 han ham ved Afreisen en tung Guldkjæde, da han kom
 hjem var Forældrene i Besøg paa Torpa og derhen kom den
 i kostelig Dragt klædte Gustav, han mødte her først den
 10 yndige Katarina, Sommeren gik; 1550 og 51 vare de to hin-
 andens Selskab, de elskede hinanden, Forældrene bifaldt det,
 til 26 August 1551 indbjødes Trolovelses Gjæster. En Aften
 i November hvor de taledes om deres Bryllup kom Bud fra
 Kong Gustav at Gustav skulde bringe Brev til den romerske
 15 Keiser Carl V. Svigerforældrene vare stolte over den Ære
 der vistes den unge Gustaf *Johansson*; han og Katarina
 vare bedrøvede, og toge en rørende Afsked om gjensidig
 Troskab. Stille og eensomt blev det paa Gaarden, til Juul
 kom fra Kongen Indbydelse at de skulde komme til Wastena,
 20 Katarina vilde helst blive hjemme men maatte med, og de
 modtoges med stor Udmærkelse der; ved Taffelet saae Gu-
 stav første Gang Katarina og blev kjær i hende, Dagen efter
 kom Gustav[s] Forældre, Kristine Gyldenstjerne & og Julen
 / feiredes i Glæde; der var tidt Sang og Strængespil, Kon-
 25 gen spillede Luth; da de senere skulde skilles, sagde Kongen
 det til Katarinas Moder, der uagtet Datteren var forlovet,
 Kongen meente et ungt Hjerte glemte det snart og samme

12) Trolovelses] *foran er overstreget* Bryllups Gjæster 18) Juul] *indføjjet over
 linien, derunder er overstreget* Vaar 23) Gustav[s] *linieudgang*

Dag kom Brev fra den unge Gustav, men Britta brændte det i den store Kamin paa Wadstena, og saaledes alle hans kommende Breve og alle Katarinas til ham; Moderen søgte at vække Tvivl hos Katarina paa Gustav Johanssons Troskab, talte om at han ikke skrev, men Katarina var tryg og fast. I Vaaren 1552 sagde Forældrene hende hendes Lykke, men hun sagde bestemt Nei; og da man sagde det skulde skee, skreeg hun høit flere Gange nei, og sank da ydmyg bedende ned; Moderen skrev til Kongen at det gik godt, men at hun var saa bly. Kongen mældte sig til Torpa i Juli, alle modtog ham jublende, men Katarina var forsvundet, de søgte, og Kongen selv fandt hende paa den Plet hvor hun med sin Gustav helst samledes; Glæde var paa Slottet, men hun taus og stille, Moderen gav hende alle sine Smykker, men hun tog ingen paa og blev derved skjønnere. – Før Kongen reiste skulde forlovelsen skee, Moderen vristede Gustavs Ring af hendes Finger og Forældrene førte hende med Magt ind i det Moderen vidskede fiffigt at det galt den unge Gustavs Liv; Moderen sagde at hun frivillig havde lagt Ringen og Kongen satte sin paa hendes Finger. Man var misfornøiet med, fandt det ugudeligt at Kongen vilde ægte sin Gemalindes / Søsterdatter. Erkebispnen Laurentius Petri traadte op mod Kongen og ivrede derimod, nægtede at vie dem, hans egen Søster Nonnen Ana Vasa af Wadstena traadte ind til ham og ivrede derimod; Kongen bestemte at hæve den unge Gustav og gjøre ham alt godt. Den 14 August afhæn-

7) det] først skrevet den 7) skulde] foran er overstreget afgjør 15) Før] foran er overstreget Kongen friede, hun sagde nei, men han 22) Petri] foran er overstreget Petri,

tedes det steenbockske Huus, og Katarina tog fortvivlet Afsked med Hjemmet. En kongelig Jagt laae ved Vettern at afhente dem, med stor Pragt modtoges Katarina af Kongen i Wadstena og alt næste Dag skete Vielsen, Væggene paa

5 Slottet vare behængt med gylden Dug og Silferdug, Silke og Fløiel. – I Taarer sad Katarina. I November 1552 kom Gustav Johanson tilbage og hans Moder modtog ham ved Rigets Grændse, og anvendte al sin Kraft og Klogskab mod hans voldsomme Udbrud af Fortvivlelse, og hun sørgede

10 for at han ikke før 3 Maaneder efter kom til Wadstena hvor Kongen med Flid modtog ham paa det kjærligste. Men til det kongelige Taffel var han ikke at bringe, Kongen forstod hans Smerte, han og Moderen blev / som Kongens Gjæster Julen over. En Søndagaften i December leed han meget,

15 Natten gik søvnløs og i Daggry søgte han ind i Kirken i Byen og gik til Stammemoderen St Brittis Grav; paa Philipas Grav laae Dronningen, Gustav vilde fly, hun bød ham blive, bød tilsidst som Dronning og de talte og det kom til en Forklaring, hun viiste ham en Rose hun endnu gjemte,

20 hun gav ham et Kys til evig Afsked, han døde 32 Aar gammel af galloperende Lungesot. – I Beskrifning öfver the I Øster-Götland befintelige Städer, Slott & af Broocman 1760 læses at [da] Abedisse Ana Gylte i Vadstena et gammelt forstandigt Fruentimmer spadserede i Kloster Haven med

25 Kong Johan 3. spurgte denne om Jomfruerne i Klostret ikke imellem anfægtedes af Kjærlighed, hun pegede da paa en Fugl der fløi og sagde »man kan ikke forhindre at Fuglen flyver over Haven, men man kan forhindre at den bygger

9) Udbrud] *foran er overstreget* Udbr 15) i Byen] *indføjet over linien*

Bo der«. – En anden Gang gik Hertug Carl der, fra et tykt Æbletræ skinnede noget hvidt ud af et Hul, han lod Træet omhugge og det var fyldt med smaa Barnebeen, Nonnernes Børn. – Stor Middag gjort for mig her i Hotellet, Capitain Rosenblad udbragte Skaalerne, men da han sværmede for Gjenfærdet ved Herlufsholm (og ikke fandt Napoleon at være en stor General) havde jeg ikke Følelse ved den Smiger han sagde til mig; det var nette venlige Mennesker. Danmarks og Kongens Skaal blev drukket, jeg svarede paa Skaalerne / Klokken 7 drog jeg mig bort, men Capitainen kom ind og bad mig blive endnu lidt hos dem, jeg blev til 1/29 men var da inderlig træt og hvilede og skrev ud af Wastena-Bøgerne. 5 10

Fredag 27 Besøg af Docteren; kom først fra Wastena Klokken 11; Dr: Hjertested, Provstens Svigersøn laante mig sin Vogn, Verten, Hr Fanejunker Swanbeck kom ind og vilde underholde mig bad mig Hilse sin Slægtning Bruckspatron Boeg i Lyngby, der havde været gift med hans Søster. – Reiste. Vettern laae med mørkeblaat Vand, Horisonten med lysere blaae taagede Bjerge. – Her paa Veien ere mange meget lave smaa Huse, med blomstrende Græstørvs Tag, just for en Morlille til at græsse sit Lam; paa et af disse smaa Huse voxte Roser op ad Muren. – I Gjæstgivergaarden det gamle Vrøvl med Skjutspoiken der ikke fik nok og vilde have halv Skjuts for at tage Vognen tilbage. Jeg har faaet et Hjørneværelse med Udsigt til den murede Bro over Motala Elv. Paa Veien hid mødte jeg Statsraad Grubbes, der nu 15 20 25

16) Swanbeck] senere tilføjet på åben plads 26) over] her var først sat punktum og tankestreg

drog til Wadstena. Var i Motala om Brev og fik eet fra Beskow. Skrev Brev til Ch: Thyberg og bragte paa Posthuset; Besøg af Nygreen, han var saa rørende, og da vi skildtes, gav han mig et lille Digt, stakkel han sygner vist her i denne
 5 Eensomhed. – Deilig Solnedgang, Vettern som et Rosenblad. Uhumske Gestalter om Vertshuset. Vandet bruser gennem Steenbroens ni Buer, Smaakjærrer kjøre over, Sviin løber ind til Brovogteren; den nye hvide Kirke ligger for Enden af Broen; Fartøier i den lille Havn. – Jeg var mellem 9 og 10
 10 i Seng, mit Sind og Blod saa vildt sandseligt, som om jeg var 20 Aar, da lød udenfor Sang, jeg sprang ud af Sengen, saae en Skare, det gjalt mig, det var Arbeidere fra Værkstedet som bragte mig en Serenade, jeg sprang ned til dem, takkede som jeg kunde og var inderlig taknemlig Gud for hans for-
 15 underlige Kjærlighed mod mig. – /

Søndag 29. Gik til Provsten, Magister *Vensiöe*, hos ham traf jeg Professor Lindblad fra Upsala, der sagde hvem jeg var og hvor jeg fik en venlig Modtagelse tilbød mig at boe hos sig; han fulgte mig til Baron Manheiner, hvis Frue var
 20 exalteret glad, men oprigtigt vistnok. – Besøgte siden Kirken, Orgelet er her bygget i Form af en flyvende Fugl; paa Kirkegaarden gamle Gravsteen og Udsigt over en Vig og til Skoven. – Var hos Landshöfdingen General, han vilde endelig jeg skulde see Celle-Fængslerne, disse ere
 25 en velbygget Maskine, en aandelig »alp«, Mare som trykker; vi kom ind i Aftrædelses Værelset, Badekammer, en

9) Fartøier] først skrevet Skib 16) Søndag 29.] *H.C. Andersen er nu i Mariestad. Fra lørdag 28. juli findes ingen dagbogsoptegnelser* 18) tilbød mig at boe hos sig] *indsføjet over linien* 23) 3: Dorchimont

stor Sal med lange Gallerier langs Cellerne, paa dette prædiker Præsten for en usynlig Menighed, Dørene aabnes saa at de see ikke ham og han ikke dem. – Et lille Glas var der paa hver Dør, stort som et Øie, naar jeg rørte Klappen, saa lydhøre ere de derinde, mødte deres Øie mit; vi vare inde i flere Celler, i een en smuk Pige, der laae i sin Hængekoie og rullede den ihast sammen. – Barnemordersken – de to Sødskende. – Der var to mørke Celler for de, som ei vilde være lydige, der var en stakkels Tjenestpige som var uden Tilhold og Condition, som sad her, det er jo afskyeligt! – Disse Fængsler ere vist gavnlige, men som en Gift skal de anvendes, med største Forsigtighed. Pigen som sad med Hoved i Skjødets. Den 14 Aar Dreng. – Middag hos Vensjöe, siden kom flere Damer deriblandt den forrige Landshöfdings Enke Fru Ehrenborg, med to fremmede Drengene fra Carlborg den ene især: Victor Klein meget opvagt og sluttede sig særdeles til mig, jeg klippede for Børnene, læste for de Gamle, var afholdt; vi gik i Haven, tilsidst blev jeg meget mat og træt og maatte forlade Selskabet. I Middags smukt min Skaal.

Mandag 30. Klokken $\frac{1}{2}9$ hos Mannerheimer til Kaffe og Frokost / der var Vensjöes Familie og Flere, blandt andet en gammel Militair, der sagde at hans Frue havde reist paa Canalen med mig for 12 Aar siden og at jeg [i] Söderkjöpping havde givet hende en Bouquet. En Doctor Örbom bad mig hilse Emil Hornemann. – Mannerheimer holdt en Af-

2) for] *foran er overstreget useet* 2) en] *først skrevet et* 3) Glas] *først skrevet K*
 5) vare] *først skrevet f el. lign.* 19) mat] *først skrevet t* 23) paa] *indføjjet over linien* 24) Söderkjöpping] *først skrevet Södek*

skeds Tale; jeg havde hans Vogn og en ret skikkelig Bonde; Veien lagde jeg over Svanberg som hun bad mig om Fru Ehrenborg, her fik jeg Melon og den lille Victor Klein bad om at følge med til Hönseter. – Det blev Regn, og der var

5 mange Led og for første Gang kjørte jeg gennem disse: – Der var megen Skovvei, (og først var det Kongevei) ved Forshem, hvor Gjæstgivergaarden ligger var det ganske tyroler Parti, der laae en meget gammel lille Kirke. Stor Vegetation; vi kom til Hönseter, der kom just nogle Damer, disse og en toge venlige mod mig, men jeg

10 var forlegen ved Indtrædelsen, Modtagelsen med megen *Artighed*. Den gamle Greve syntes jeg var kun høflig og brød sig ikke om mig det generede mig særdeles i hvor elskværdig Grevinden og Døttrene var. Stor Udsigt over Venern.

15 Der kom en Regnbue, særdeles lav og meget nær, man saae gennem de stærke Farver Gjenstandene. – Frøkenen og den af Sønnerne som havde været i Fyen ved Krigstoget førte mig op i Skoven hvor den aabne Søe i Solglans laae, vi gik ned til Alun-Fabriken her er hele Grunden belagt med store

20 Steen, som var det Havbunden. I Haven en stor Bøg, jeg hilste den saa hjemlig. Læste Eventyr for dem. Ved Bordet sang den unge Grevinde Hamilton, Geiers Datter af sin Faders Sange, hun ligner meget Jenni Lind; Moderen syntes jeg vel om. / Her var en Greve Odenkrans med Frue, hun

25 er født Gùldenhaal, han sang særdeles vel, de boe paa Torpe og indbød mig der; – temmelig træt gik jeg i seng; jeg var ikke tilfreds der og da den militaire Søn kom og bad mig

25) han] først skrevet de 26) i seng] derefter var først sat punktum og tankestreg, derunder en lang streg og under denne skrevet August

blive næste Dag over, var jeg ganske gal i Hovedet, jeg havde Lyst at komme til *Blomberg*, hvor jeg syntes godt om Folkene. —

Tirsdag 31. Bedet om at blive idag man vilde da gjøre Tour med mig heromkring. — Særdeles elskværdige mod mig 5
er Grevinden og Datteren. Kjørt med Grevinden og en Søn hen ad Kinnekulle til det øverste Punkt, en Steen er reist deroppe. — I Grev Silferskjölds Eiendomme (hvor Frøken Sylov har været Gouvernante, som jeg siden erfarede) er en Grotte under Rødstenen, denne Steenart er meget med 10
Petrefacter; hver seer ud som en romersk Grav, som de findes paa Roms Campagne, afrundede af Vandet, hvilende paa Jordlaget, begroet med Moos, Græs, Blomster og selv store Træer; i hundrede Viis findes her disse Colosser. Kinnekulle bestaaer nederst af Sandsteen, saa Alunsteen, Kalksteen, 15
Rødsteen og øverst Chiffer og Trap. — Vi gik ned i Silferskjölds Have her er en Sandsteens Grotte, egenlig en Kløft; det synes som Grunden af en Bygning rystet ved Jordskjælv, thi alt er løst paa Jorden. Venlige Mennesker oppe; saae her, som paa Hönsäter i Tubus Leckö slot med Kirke; da Bjerget 20
ikke vilde komme til Mahomet, kom M. til Bjerget, jeg vilde ikke gaae til Kinnekulle top og lod den i Tubus gaae ned til mig. — I Haven Valdnød Træer. Riig Vegetation. Hjemme her paa Hönsäter kom efter Middagsbordet Fru Silferskjöld med »Maag« og Datter her hen, Ramse med Datter, jeg 25
læste Eventyr. Comtesse Hamilton spillede for mig af Chopin

4) idag] først skrevet is 10) Grotte] foran er overstreget rødste 11) Petrefacter] først skrevet F 11) hver] foran er overstreget af 16) og øverst] indføjet over linien 16) Trap] først skrevet ov 20) Bjerget ikke vilde komme til] indføjet over linien 21) jeg] foran er overstreget saa 25) Ramse ∩: Ramsay

og Bethoven, hun og Moderen uendelig nydelige mod mig. Der blev læst høit nogle Spaadomme om uhyre Krige og Nød paa Jorden, – Om Aftenen underlig Mad, feed Leverpølse og Chocolate; jeg havde Halsbrand hele Aftenen og
 5 ønskede virkelig en Sup. Gik ned og pakkede ind, trætt af Dagen. – /

August.

Onsdag 1. Oppe Klokken 7; gamle Greve tog paa Jagt og sagde ret venlig Lev vel. – Først henimod 10 kom vi af-
 10 sted, Vogn med fire Heste; vi kom forbi flere Bondehuse beboede af Soldater, som her havde deres Jord, paa et Skjold over Døren eller i Gavlen, stod malet hvad Regiment de hørte til. Da de droge til Danmark ifjor, vidste de saa lidt Beskeed at de spurgte om det var de Danske de skulde slaaes med,
 15 nu vare de opfyldte af Begeistring for Danmark, og naar de roste noget sagde de, det er som i Fyen! – Vi kom til Blomberg, en lille Bygning med fire Udhuse, i eet af disse smukt pyntet med to Glas Blomster, hyggelig og net indquarteredes jeg; her var jeg velkommen saaes det; det unge Par saa nyde-
 20 lige mod mig; den lille Anna, gik strax til mig, her vare fremmede; vi spiieste godt og Grevinden Agnes Hamilton sang sin Faders Sange og af Mozart; efter Bordet i Regn kjørte Grev Hamilton mig til Huseby-Kirke, den seer ærværdig graa ud, minder om enkelte gamle franske Kirker, tre Taarne tæt
 25 paa hinanden, udenfor er to særdeles gamle Grave, sammen-

1) Moderen] først skrevet Søsteren 16) Fyen] først skrevet Da 18) Glas]
 foran er overstreget Blomster

sat af fire lange Stene, saa at de danne en stor Liigkiste, der
 var udhugget Figurer fra chatolsk Tid. Det havde om Søn-
 dagen været Bønderbørnenes første Nadver og Kirken var
 derfor pyntet med Grønt og Blomster, et gammel udskaaret
 malet Madonna Billede var ganske bekrandset, Blomster om 5
 hendes Hoved, Blomsterguirlander, men at Præsten havde
 tilladt Bønderbørnene at sætte hans Navnesciffer af Blomster.
 A. H. paa Altret, var forunderlig. – Der hang i Skabe catol-
 ske Bispekaaber og Munkekutter, her har været Munke-
 kloster; lidt fra Kirken staaer Ruin af den gamle catholske 10
 Bispegaard. / vi kjørte nu hen under »Kleven« som hele
 Bjergformationen kaldes og egenlig først her seer man det
 characteristiske i Kinnekulle, jeg vidste længe ikke Udtryk-
 ket for disse besynderlige Formationers Lag paa Lag, run-
 dede, som var det hensmuldrende Taarne, Ruiner af gamle 15
 Fæstningsværker, vi kom til et lille Vandfald, *Martorp*, der
 med en lille Mølle danner et vakkert Billed, her hæver sig
 Formationerne til høie Klinter, og det Hele viiste der at
 vise tydeligt hvad det ligner, det hele synes som Grunden
 til en hindostansk Tempelgrund, der laae en nedstyrtet 20
 Masse, ganske som en colossal Carnis; Klippen syntes en
 Muur med Skydehuller. – Da vi kjørte af Bakke ned mod
 Gaarden saaes fra den nedgaende Sol en Vifte af Straaler
 lige ned i Vennern. Aftenen særdeles behagelig, elskelige
 Mennesker og god fortræffelig Mad. Ude skyller Regnen ned. 25

8) A.H.] præsten hed A.L.Olbers 18) viiste] derefter er overstreget snart 18)
 der] først skrevet at 19) det ligner] det først skrevet der 19) det hele] først
 skrevet den har 22) Da] foran er overstreget Aftenen 24) Aftenen] ordet er
 skrevet hen over en påbegyndt tegning : en vifte af stråler

Torsdag den 2. Elskværdige Mennesker; den lille Anna, som ellers er forlegen for alle lange og med sort Haar, er særdeles fortrolig med mig; Opholdet her syntes mig for kort, havde jeg blevet her en Dag længer skulde jeg have været til Kloster (?) – Jeg kjørte med Grev Hamilton der fra $\frac{1}{2}$ 11 ned om Broderens Eiendom til *Hellekis*, hvor Lieutenant Ramze særdeles glad tog mod mig, det er et stort Sted, her kom Dardel og bragte mig to af sine gode Tegninger. Stor Middag, alle Hamiltons var der, Ramse udbragte i Champagne min Skaal, det var den første Skaal for mig paa Kinnekulle, jeg regner ikke at man drikker mig til; Netop da vi kom fra Bordet, lidt over to, mældtes Dampskibet (: Vestergöthland, Capitain Söderberg) mit Tøi var alt nede, jeg løb dog forud; deiligt varmt Solskin, høi Klint ved Stranden, Søen speilglat, gamle Hamilton, ønskede mig et velkommen igjen. / af Frøknerne havde jeg Blomster, Ramse bad mig besøge sig et andet Aar. – Ombord blev jeg af en Kjøbmand hilset paa med Champagne, siden kom Borgemesteren fra Christ[in]ehamn med to Flasker og min Skaal blev drukket. – Fru Ehrenborg med 2 Dattersønner var med. Længe laae vi ved Lidkjöbbing og lossede ind, Havnen er ikke færdig, den halve By afbrændt. Saae Kinnekulle smukt belyst, alle Herresæderne. En Decorations Maler Meyer ombord i Slægt med Abrahams og med Værten Bähr i Stockholm, han havde nogle kouleurte Glas Stumper Glas, som han gjorde sig interessant med at lade Damerne see Egnen i gjennem. Ved Solnedgang vare vi tæt ud for Leckö-Slot der med sine fire Taarne ligger paa en fremspringende

5) Jeg] først skrevet Vi 7) Ramze o: Ramzay 15) gamle] først skrevet gammel

Klippe, som steget op af Havet; vi kom nu ind i Skjærgaarden, mange smaa Steenholme, og Fartøier som i en Havn. Det blev Aften, en finsk Student og nogle flere fik Punschebolle op og drak min Skaal, jeg listede mig saa bort for ikke at maatte drikke mere, men gik ikke i Seng. Maanen skin- 5
nede smukt; Klokken $\frac{1}{2}1$ kom vi til Vennersborg, hvor nogen sang paa Broen da Skibet kom; een af Deelhaverne i Dampskibet som har nogle Værelser for Fremmede i sit Huus, tog, da Capitainen præsenterede mig, og gav mig sit eget Sovkammer; og to Sale, der var elegant, Hr 10
fulgte med op og bad mig endelig blive Søndag over.

Fredag 3. Der er Kro nedenunder, jeg vaagnede ved Bøndernes høie Røster; Skylregn. Gik med mit Brev til Oberstlieutenant Lewenhaupt, han var bortreist. Fru Warberg født Friedenreich ligger ved Trollhätta, Besøgt Rüding. / 15
Gik til Uhrmageren og fik Glas i Uhret, spadserede ud paa Moloen; 3 Skibe ad Gangen have Lov at komme igjennem Broen, saalænge maa kjørende og gaaende vente. Smuk Udsigt fra Vinduet, over Søen, den lange Steenbro, til den sterile Klippekystr ligefor, som minder om Egnen over Triest. – 20
Opad Dagen kom »Telford« jeg hilsede paa Capitainen, som tog Feil af mig og Kellermann. Sendt Brev til Otto Møller og Jette Vulff. Spiist Middag paa en Restauration og dovnnet længe hjemme paa Sophaen. Spadseret med Rüding over til den nøgne Klippeside og derpaa hen i Læseselskab 25
og seet deres store Sal; besøgt et Par unge Folk, hvor Konen især var lykkelig ved at see mig, henrykt over at see Dickens

8) for Fremmede] *indføjet over linien* 8) sit] *først skrevet sin* 9) præsenterede] *først skrevet anbef*

Haandskrift, saa at jeg ikke kunde andet end forære hende Brev-Conveluten, da hun samlede paa Haandskrifter. Oppe hos Rüding læst i svensk Conv: Lex: »Gustav I Gemalinde Margarethe Leijonhufvud var først forlovet med Svante

5 Stenson Sture, denne knælede en Dag for hende, som Dronning, da Kongen kom ind og spurgte: hvad betyder det, Chatarina svarede klogelig ihast. »Han begjær min Søster Märta til Ægte«, og han fik hende og de blev lykkelige; Chatarina var Moster til Katharina Steenbok, denne som

10 Dronning forraadte i Søvn Kongen sin Ungdoms Kjærlighed i det hun sagde: »Gustav hållar jag mycket kär, men Rosen förgäter jag aldrig« – Smuk Sol Nedgang, Skyerne som Guld og Sølv, Vandet forgyldt, Klipperne saa sorte. +

Løverdag 4. Formiddagen lidt lang, spadserede ud mod

15 Vennersøen. Jeg var slet ikke vel, tung i Hoved, dum og nerveus. Klokken halv to skulde Rüdding hente mig til at kjøre, men kom først halv tre, nu begynte Regnveiret, Veien gik over en lille Arm af Götha-Elven derpaa over den større hvor tæt under Broen Floden danner sit første Fald / her har

20 dog Loyds seilet, sideom ned, med en Baad. – Vi kjørte til Præstens Bekjendtskab en Lieutenant Blindt og derfra ud mellem Halleberg, forbi »Ättestupa« hvor fra Klinten vore hedenske Forfædre styrtede sig ned naar de vare for gamle og ikke havde Kræfter mere, de gik eller blev baaret derop,

25 men først vadskede de sig nedenfor i en Dam, Odins Dam, nu en lille rund Sump. – I Klippevæggen har Vind og Veir virket til at forme alle Slags Skikkelser, som Een med Phantasie kan give Betydning, en Præst i lange Klæder syntes jeg

5) knælede] først skrevet kl 19) her] først skrevet vi 20) Loyds ∴: A. L. Lloyd

at see. fire, 5 Bøge staae her; tæt ved er et Tingsted med 8 Steen, een er omfaldet og reist op under een af de sidste svenske Konger og fordærvet ved at indhugge den Begivenhed at samme Første var her; flere Gravhøie findes paa den anden Side af Veien, Stenene kaldes Hestewad Stene; paa Høiene groe Lyng. Det er en smuk Dal mellem Halleberg og Hunneberg. Regnen skyllede ned og da vi naaede tilbage begyndte en voldsom Torden, jeg var saa søvrig og træt at jeg maatte ind i et Værelse og hvile. Kjededede mig uendelig men skulde holde ud, jeg sagde jeg var syg, men det hjalp ikke, Klokken blev 10 før vi kom afsted og kjørte nu i Rusk hjem ad, kjørte paa en Kjærre, en fiin Stemme skreeg. Klokken over 11 hjemme; jeg havde bestemt at kjøre til Trollhätte, hvor Rüdning havde Indbydelse fra Oberstlieutenant Warberg om jeg vilde boe hos ham, men jeg opgav at kjøre, for at sove des længer og seiler nu derned.

Søndag 5. I Solbelysning ere Klipperne ligeover for rødlige og ligesom spættede med det Grønne; her i Byen staaer under Bygning et nyt Celle-Fængsel. 2 Damer med Schäferhatte og grønne flaggrende Baand spadsere over Broen. Igaar Løverdag vrimlede her af fulde Bønder hele Landeveien. Recedensen har formange smaa Vinduer og synes en Fabrik. – / Spadseret op paa Klipperne, von Sydow indhentede mig med Indbydelse til Middag. – Nede ved Broen var forleden Aar saa tørt at Soldaterne exercerede der, før det blev Havn kastede Stormveir et Skib sammesteds over Broen. –

1) fire] først skrevet fem 1) 5] indføjet over linien 5) Stenene] først skrevet de 7) skyllede] først skrevet skyld 23) indhentede] foran er overstreget h 25) Aar] først skrevet saa 26) Stormveir] først skrevet Stormen

- Polhem, Capitain Falk. – Götheborg C: Warberg – Eric Nordevall, Crusenstierna – Thomas Telford, Krüger – Daniel Thunberg, Rosengreen – Arvika Hjordt – Wermeland, Anderson – Niord, Ekheldt – Skrevet i Frøken Hamiltons
- 5 Stambog (paa Hönsäther paa Kinnekulle)

Velkommen, velmeent sagt maa Hjertet naae[,]
 Det lyste for mig fra to Øine blaae,
 De gav et Solskin over Kinnekulle,
 Og Alt blev seet i Solskin, som det skulde!

- 10 Middag hos Sydow; Fruen meget lykkelig ved mig; lige da Kaffen var drukket kom Dampskibet Daniel Thunberg, jeg skyndede mig ombord, her traf jeg ombord Conferensraad Garlieb med Frue og 3 Døttre; det første Indtryk ubehageligt; jeg bliver altid ængstelig ved at træffe udenlands Lands-
- 15 mænd, de sagde ogsaa strax noget saa jeg blev gal, senere syntes jeg bedre om dem. Hørte om Theaterdirectionens Afsked og at Heiberg var Directeur[.] Deiligt Veir. Smuk Natur, Halle og Hunneberg. Traf ombord Oberstlieutenant von Levenhaupt. – Da jeg forlod Vennersborg, stod Fru Sydow
- 20 og flere Damer og svingede Tørklæderne; kom Klokken henved 7 til Trollhätte, og fulgte paa Skibet ned til Sluserne hvor Oberst-Lieutenant Varberg, gift med Marie Friederich boer og hvor jeg er indbudt, at tage ind; jeg blev særdeles vel modtaget, der var en ung, smuk Frøken Varberg og
- 25 en gammel Frøken Fröhlich; drak Thee, sagde Farvel til Dampskibet.

Mandag 6. I Nat kunde jeg ikke ret sove; Luften var tyk

5) (paa Hönsäther paa] først skrevet (paa Hönsäther)

og Maanen, som en rød Ildkugle, jeg hørte Vandet bruse i Sluserne udenfor og fjernere Trollhättefaldet; ganske utaaleligt varmt; vi kjørte op til Faldene, saa Polhems Slusen, som ikke blev benyttet, tog op til Vertshuset; en Dreng paa en 6 Aar var kjørt ihjel af nogle Reisende; Veien flød med hans Blod; saae Savværket, hvor der blev skaaret Planker. Steeg ud paa Øen, / Som brusende Champagne, som kogende Mælk, et brusende Fald, forud, og rundt om og nedenfor, et susende Bulder. Skrev oppe i Trollhättebogen: 5

Trollhätten til Vandringsmanden 10
 Jeg synger stolt den samme Sang,
 Naar ei din Grav man minder.

Vandringsmanden.
 Da over Stjerner gaer min Gang.
 Mens knust til Skum Du svinder! 15

Til en Ø foran Trollhätte Øen kom mang[e] en Vinter, da Isen dæmmede Vennerns Ud[l]øb. Fik med hjem en Deel af Trollhättebøgerne, deri næsten evig det samme Forbauselse i alle Sprog, Natur og Kunst, veni vidi obstupui! – Een skriver. »Jeg har seet Naturens Mesterstykke vandre gjennem Kunstens.« – En anden. 20

»Og ikke kan jeg sige hvad jeg saae,
 Men hvad jeg saae [var] ikke til at sige«.

En Brukspatron, har skrevet, »med største Nøie beseet dette

4) blev] derefter er overstreget ful el. lign. 6) Steeg] foran er overstreget Skrev
 9) et] først skrevet en 11) den] foran er overstreget endnu 19) obstupui] b
 først skrevet p 23) [var] ms. har hvad 24) En Brukspatron,] derefter er over-
 streget der synes kun at ha

for os i Vermeland nyttige Arbete, Trollhätte« En Provstinde har holdt sig til sin Familie og kun tegnet i Mindebogen: »Gud give min Svoger Lykke, Forstand har han.« enkelte have føiet til de andres Nedskrevne flaué Vittigheder, man 5 træffer bekjendte Venner og ikke Venner, tæt ved hinanden staae som sammenværende H. P. Holst og Hr. Boas. – Smukt og værdigst staaer af Tegnér!

Vildt Göta störtade från Fjällen,
Hemsk Trollet från sit Toppfall röt!
10 Men Snillet kom og sprängt stod Hällen
Med Skeppen i sitt sköt. –

Efter Middags-Bordet spadseret om de nye Slusser som danne en halv Bue til de nye der er meget colosale; Warberg lod en Række af de store Sluser aabne, at vi kunde see Vandet 15 styrte. – Dybt under os laae Trætoppene; Udsigt over en Deel af Götha-Elv. /

Tirsdag 7. Sov bedre. – (Store rundede Klipper med hvidgrøn Mos, blomstrende Lyng; nede mellem Træerne sees Göthe-Elv, lige over for vilde Klipper med Skov indeslut- 20 tende grønne Enge, Lyngen sært belyst af den nedgaaende Sol, det var igaar da jeg klattrede om paa Bjergene.) Idag gik jeg op til de gamle Sluser og derfra til det nederste Fald. – Trollhätten ombruser to Øer, Vandstøv stiger rundt om; rødagtige Klipper med Lyng. *Svindel er en usynlig Aand der* 25 *omsuser Een og vil hvirvle os ned i Dybet.* I 200 Aar havde man under Forslag og endelig Udførelse Canalveien. – Her

1) En] først sat tankestreg 2) og] først skrevet k 2) kun] indføjet over linien
11) Skeppen] k først skrevet p 19) Skov] derefter er overstreget og 19) indesluttende] ms. har indesluttetende 21) om] først skrevet op 26) endelig] indføjet over linien

er Udløbet for Sverrigs største Indsøe, og her var i Cekler
 Grændsen mellem Sverrig og Norge. Paa Holmene her i El-
 ven var Kamp[e] afgjorte. – Stærkoder forlovede sig med en
 Pige Ogn fra Jotnahem, hun vilde ikke og gifte[de] Hergrimer,
 og mellem ham og St- blev en Holmgang ved Troll- 5
 hätte, Hergrimer faldt og Ogn dræbte sig selv med et Sværd;
 senere omtales Trollhätten kun som Røversæde; de boede i
 en Hule tæt ved Fallet, hvor nu Tjuffallet er; Hulen og Veien
 er nu faldet sammen, de fangede en Pige, hun tændte en Ild
 og efter Røgen fandt man Hulen. Skrædder Klinten er ogsaa 10
 styrte[t], hvor en Skrædder sagde han vilde sidde og sye en
 Klædning færdig, men blev ør og faldt. Neden for Topö,
 troer man i selve Faldet er en Hule. Aar 1526 tænkte alt
 Gustav den Første paa en Canalvei. Ubestemt om jeg skulde
 gaae med Polhem i Dag eller vente til Fredag; – Med Damp- 15
 skibet kom i Dag en Elev af Bissen, han kom fra Marstrand,
 jeg viiste ham de gamle Sluser, med næste Skib kom Juveeler
 Moldenhauer og to Danske, som jeg ligeledes fulgte, sagt
 Fru Ehrenborg lev vel! Frøken Fröhlich reist til Wenners-
 borg. (Reisen derfra og hertil har jeg glemmt at betale). Hr 20
 Varberg Fader, med Datter kom, hun sværmer for mig, hendes
 Øine lyse derved.) Smuk Aften; ganske stille, jeg kom
 op i Skoven og hørte Trollhätte, som en Chor af hundrede
 Vandmøller, men ganske samme Tone, kun een og i den
 klang et dybt Bulder, der syntes at forplante sig gjennem 25
 Jorden / En stor Fugl fløi ud fra Træerne og fløi tung hen

1) i Cekler] *indføjet over linien* 3) Kamp[e] *linieudgang* 4) Ogn] *foran er
 overstreget fra* 11) styrte[t] *ms. har styrter* 14) Canalvei] *først skrevet Cal
 17) kom] først skrevet d*

over mig. Sluseportene aabnedes med Tyngde; Skibe med Segl gik som Spøgelse (i Canalen) hen over Engen.

5 *Onsdag 8.* Jeg blev her da! spadserede imorges en Sti, der hang nær ved Elven hen mod et lille Fald, jeg var svindel og nerveus. – (Gustav I. havde stor Nytte af Chr: II Blodtørstighed, derved var de haardeste Halse af Adelen knækkede for ham.) Husk Historien om Hunden som døde oppe paa Kirkegaarden paa sin Herre Skibscapitainens Grav (paa Södermalm) husk Historien om Theaterhunden, der lever bag
10 Couliserne og om Sommeren tager ud i Diurgårds Theatret. – Spadseret langs Elven og gjort Overflødheds Horn af Siv. Nerveus. Gaaet op mod Helvedsfaldet i den stille, eensomme Aften.

15 *Torsdag 9.* – Udsigten fra de gamle Sluser er over en Dal og Elven, paa den anden Side hæver sig bølgeformige grønne Høie, grupperet med Løvtræer, to røde Gaarde og bagved Granskov paa Klipperne, det er fuldkommen et Sveitz, og i Dalen stige Skibene, man seer henover de høieste Master; i Bogen staaer med Tegnér's egen Haand.

20 Göta kom i dans från Seves fjällar,
 Kölar spelte på dess lugna flod;
 Plötsligt ur en borg af hällar
 Thröllhättan i hennes förväg stod.
 Skum ock fasa Trollet kring sig spydde,
25 Seglarn såg, ock bäfvade och flydde.
 Snillet kom – med mäktig hand

1) Skibe . . . Engen.] senere tilføjet, først sat tankestreg 16) to] foran er overstreget to el. lign. 17) Sveitz] først skrevet Sveis 18) stige] først skrevet stiger
20) Göta] foran er overstreget Götha

Slog det Klippan, som föll ner ock lydde
Ock knöt så ihop, i evigt band
Ocean ock fjällboens land.

Trollhättan den 28 Juni 1804

Esaias Tegnér. 5

En Maria Sophia Hage har 16 August 1805 skrevet paa
Engelsk og V. Hage: Mennesket kan hvad det vil / i Trold-
hätten Bogen staaer[:]

»Den Wåg här rusar fram, till ärestod du får.

Hon skyhög är ock klar, ur ingen marmor skuren, 10

Som Himla hvalfvet vid, ock evig, som Naturen.

(Lidner)

Gaaet hen til Oviden og seet paa Helvedsfaldet. (Man stud-
ser ikke nu over Trollhätten, nu man har seet Jernbane-
Tuneller gennem Bjerger i England, Broer, som Jernbroen 15
i Sveitz). – I Trollhätte ligger øverst en stor Ø, lidt nedenfor
kommer en lille Toppö, længere nede trænges Vandet mere
sammen, styrter og gaaer i Circl tilbage som i lugnt Vand,
og styrter da i Helvedsfaldet, der er langt og bestaaer af
flere, en lille Birk dernede hænger ud over Vandet. Spaane[r] 20
dandse i Ring. Over Faldene øines Halleberg. Nu ligger alt
som en By om Faldene, om 20 Aar er her en Stad, den lig-
ger frem paa den brækkede Klippe der har Farve som Lyng-
blomsten. Paa Klipperne ligeover groe Gran, Eeg og Fyr. Jeg
gik men vendte anden gang om at sige lev vel, gik og mødte 25

7) V.] indføjet over linien 8) [:] ms. har punktum 15) Tuneller] først skre-
vet Tuneler 17) kommer] indføjet over linien 17) lille] først skrevet m
17) Toppö] indføjet over linien 17) trænges] først skrevet trænger 23) paa]
først skrevet til

da Commandeur Varberg med de to Døttre og vendte anden Gang om, laae paa Klipperne, saae de kogende Vande, det stigende Vandstøv. Vi gik siden til Lyksalighedens Ø en lille bitte Ø der omskylles af to styrtende Bække og falder ud
 5 neders ved Helvedsfaldet, det er en Trollhætte i Mignatur, et Legetøi. Solstraalerne af den nedgaaende Sol faldt ind mellem Løvtræerne og lyste underligt paa det styrtende Vand. Elven selv laae dybt nede. – /

Fredag 10. Skylregn; Klokken 10 $\frac{1}{2}$ gik jeg med Vester-
 10 göthland, da det var uvist naar »Götheborg« kom; Commandeuren fulgte mig ned med Indbydelser til sig paa Varfvet. Begge Damerne vare med og stode og svingede fra Balkonen med Tørklæder; først ved lille Edet blev det bedre Veir, men koldt og Blæst. Klipperne op mod Götheborg mere og
 15 mere nøgne. Da jeg kom i Land kom Gumpert paa Broen og indbød mig at boe hos sig, da der, for Markedets Skyld ikke fandtes Plads i Byen. Jeg fløttede ind paa deres Sal og var med om Aftenen til Auberts Consert, hvor Strandberg sang. Fik to Breve fra Eduard, to fra Jette Vulff, dernæst fra
 20 Mathilde Ørsted, Beskow en Engelænder, Gusta og Ingeborg. – Gaderne har Gas Belysning.

Løvedag 11 Tidlig Besøg af Ness, som er her og lever af at daguerreotypere, han bad mig sidde for sig da han gjerne vilde forære mit Billed til Gumpert. – Besøgt Wick som
 25 vilde have mig paa Landet imorgen; gik med Mads: Bolander ud til Buttensjöns, hvor de Alle vare meget nette. Traf Beskov og hans Frue og var senere at sige dem Farvel paa

1) vendte] *ms. har derefter andte, først skrevet anden* 4) der] *derefter er overstreget ved to* 20) Beskow] *indføjet over linien* 22) Ness ∴ Nees 24) Wick ∴ Wijk

Nordstjernen, et prægtigt stort Fartøi; Fru Lagerheim var ombord. Var at see en Amor, som hvæsser Pile af Molin, gjort i Rom 1849. Under Krigsbulderet fløi det smukke Marmorbarn mod Norden. Fru Gumpert er Søster til Sangerinden Madms Nissen. –

5

9 Septem 1849

Alle Husene vare pyntede med Guirlander og Krandse, Danebrogs Flag vaiede fra alle Side og hen over Garderne; smukke Skjolde af Georginer vare opstillede: »Velkommen« lød det fra de i Bogstaver sammenstillede Blomster, og fra alle Læber; med Løv i Hatten og Blomsterkoste i Geværpiiben kom Soldaterne med Kjæreste, Moder og Søstre under Armen; Laugene gik med Faner, Snedkerne havde deres af Høvlspaane; Sangforeninger med Faner og Sange fulgte. – Kun een Mand Issenkræmmer Jakopsen havde ikke det mindste paa sit Huus. Folk stode i Skarer ned ad Volden udad, en Victoria flagrede oven over og der læst[es] paa Vesterport: »Sit Løfte har han holdt den tappre Landsoldat!« – Hos Gades hvor jeg stod var Skuespillerinden Madam Nielsen, jeg viiste hende en saaret Soldat i Massen staaende under os og hun kastede en Bouquet til ham, jeg kastede ogsaa een og han stak den ind i Bindet ved sin knuste

10

15

20

4) Gumpert] først skrevet M 5) Nissen. -] resten af siden er ubeskrivet. Hermed slutter dagbogen fra Sværrijsrejsen. 6) 9 Septem 1849] senere tilføjet 18) læst[es] hul i papiret

Haand, det rørte mig, jeg bad om han maatte faae min Plads, og da Gade sagde ja, løb jeg ned og fik ham op[,] det glædede mig særdeles, jeg kom derved [dog] i lidt Virksomhed. Da jeg siden om Aftenen kom til Gottlieb, sagde
 5 Drevsen, »ovre paa Tribunerne opholdt de sig over at de kastede Blomster ned mellem Folk og sagde at det var Andersen der fik dem til det, at det var flaut!« jeg blev lynende gal og saae deri den sædvanlige kjøbenhavnske Maade at ville drage mig ned i det Flaue og Latterlige. Jeg kom ud af
 10 Humeur til at skrive om Festen.

Mandag 10 Sep. Gik i Styrte-Bad og derfra til Fods ud til Frederiksberg og sagde Beskovs Farvel, de vare bevægede. Forærede dem min Buste. Gik tilbage igjen til Kjøbenhavn, altsaa den l[æ]n]g[ste] Tour i mange Aar. – Saae Frøken
 15 Bræmer som kom med Diligensen fra Helsingør og maaskee / imorgen seiler med Hellen Mac Gregor til London og derfra til Amerika; tog Afsked! fik fra London et deligt Blad til Billedbog uden Billeder. I Formiddags venligt Brev fra Faderen Collin at vi dog saaes før jeg reiste. Gik i Casino og saae
 20 Soldaternes Modtagelse der. Man sang Landsoldaten og Holmens faste Stok. Hjemme Besøg Kl 9 af Fru Drevsen for at jeg skulde ikke reise bort i slet Humeur. – Sendt Brev til Hertugen af Weimar. Reist med Jernbane; derude kom Kock og Fru Kock for at sige mig lev vel, de vare meget venlige;
 25 reiste i Diligense med Capitain Falsen og Kone, jeg havde N° 1.

Tirsdag 11 Mødte mange hjemvandrende Soldater paa

2) [] i linierne 2-3] hul i papiret, d er delvis læseligt 11) Styrte-Bad] Styrte-
 indføjet over linien 14) l[æ]n]g[ste] hul i papiret

Veien; Byerne lidt pyntede med Grønt og Danebrog. Gik over Beltet; traf Frøken Raben i Nyborg, hun gaaer til Kjøbenhavn for at sige Broderen Farvel der tager til Madera. – Traf paa Glorup Baron Wedel og Kone. Leon. –

Onsdag 12. Idag kom Grev Sigfried Scheel; Disput med Vedel, som sagde at Svenskerne havde gjort os alt Fortræd, at Tydskerne langt mere vare vore Venner, jeg blev gal i Hovedet. Gik til Doctorens, foræret Georg der mine Eventyr; Grevinde Maria Moltke født Buchwald fik ogsaa et Exemplar. Kjørt Tour til den tykke Møllerkone. – Læst om Aftenen 1 Act af »Meer end Perler og Guld«. –

Torsdag 13. Skrevet Brev til Jette Wulff; besøgt Bjerring. – Kjørt en lille Tour ad Svendborg Veien og hjem gjennem Skoven, læst Wadstena og Stykket ud.

Fredag 14. Regn og koldt. Skrevet Sang til Tutein. Kjøretour Sendt Brev til Ingeborg Drevsen og Hr Lange

Løvedag 15 Kjørt hen til Taarnholm (?) Ellen Marsvins Gaard. Haven. Capellet; Riddersalen & /

Søndag 16 tilmorgen reiste Baron Vedels. Brev fra Faderen Collin og Jonna. Besøg af Borgemester Jessen fra Svendborg. Læst høit Livet i Norden –

Mandag 17. Idag kom Grev Moltkes fra Odense, Konen er en Hennings fra Itzehoe; 3 Døttre; der tales en Deel tydsk. – Otto Moltkes Søn Vilhelm med Kone, Tusnelda kom fra et tydsk Bad. Sov slet.

Tirsdag 18. Regn og Rusk begynder; skrevet paa min Svenske Reise – læst Fleischers Naturhistorie. –

Onsdag 19. Vaagnede i Nat ved Raab og Skrig, som af

8) Doctorens,] *derefter er overstreget læst* 17) Taarnholm 2: Holckenhavn

en gal Mand, det var Rygteren som mønstrede Qvæget; opgivet Reisen til Fredericia og Kolding. Læst høit Søstrene paa Kinnekulle. – Brev fra Theaterdirecteur Lange.

Torsdag 20 Storm-*Veir!* lille Georg Vinters Fødselsdag,
5 foræret ham en Ring fra Dalerne til hans vordende Fæstemøe. –

Fredag 21 i Dag reiste V Moltke til Espe; gik op til Bjerings og Doctorsens. –

Løvedag 22 Smukt *Veir*; saa i Dag burde jeg dog have
10 taget til Fredericia!

4) Storm-*Veir*] først skrevet Li 10) Fredericia.] *resten af siden er ubeskrevet, næste side er ikke benyttet til dagbogen, men rummer, når siden vendes på hovedet, begyndelsen til et brev:*

Kjøbenhavn 13 Mai 1847
Kjære Ven!
Igjennem Deres Boghandel

1850

Reise til Jylland, Fyen &

Mai

Fredag 17 Mai. Middag hos Hartmanns, sendt Brev til Weimar. Rungs Consort i Casino: Slaget ved Fredericia og min Sang: »Danmark, mit Fædreland!« Klokken 9½ paa Posthuset om Aftenen, Worsaae sagde mig Farvel; kjørt Klokken 10½ paa Jernbane til Roeskilde. 5

Løvedag 18 Mai; kom med Diligense til Ringsted, mellem de Reisende var Præben-Bille Brahe fra Sverrige, jeg saae ham først paa Vertshuus Trappen i Ringsted. – Saae ved Krebshuset de første udsprungne Bøge. Kom Klokken 6 om Morgenen til Sorø hos Ingemanns og gik strax iseng; oppe Klokken 11, spadseret. Besøgt *Borup*. 10

Søndag 19. Deilig Sommer, Pindsedag gik over Flommen og hentede en Bøgegreen, kom mat tilbage, følte mig nerveus; og blev hjemme om Aftenen 15

Mandag 20 Anden Pindsedag; Kirken smukt pyntet med grønne Grene. Besøg af Kirkegaard Præsten, *Anker &* – En Mand saae en Gibsbuste og spurgte Eieren, hvormeget han havde givet for den og da han hørte 5 Rdlr, sagde han: Det 20

2) &] foran er overstreget to tilløb til dette tegn 4) 17] først skrevet 24, dernæst 16
9) 18] først skrevet 25, dernæst 17 11) Vertshuus] først skrevet R 15) 19]
først skrevet 26, dernæst 18 15) Deilig] først skrevet Deiligt 15) Pindsedag]
indføjet over linien 18) 20] først skrevet 27 21) han hørte] han først skrevet
hør el. lign.

er dyrt især da den er huul! – Kjørt med Ingemanns over til Digteren Bredal der boer, i en Gaard lidt mere end en Bondes indeni men dog som hos en fattig Skoleholder, hans Haar var ganske bruunt, men det store Skjæg snehvidt; paa Væggen hang hans Portræt tegnet af Frøken Bræmer. – Den ældste Datter var blevet forlovet med Hjælpelæreren Brandt, han er af vestindisk Familie sagde de og da jeg spurgte ham, hører jeg at han er en Søn af den høie Brandt, Chor-Regisseuren, der engang spillede Commandanten i Don Juan, og som engang kastede mig Snuus i Øinene og der var Klage over hos Directionen. Den unge Hjælpelærer var et smukt Menneske, jeg blev ganske takkefuld ved Verdens Gang. – Bredal talte om sin Knud Svendsen, som han ikke havde indleveret, men engang laant P. L. Møller, og da pludselig fik Brev fra Heiberg om Antagelse, »Heiberg har taget sig meget af den li[g]e til at sætte Prikker over mine »I er«, sagde han og Streger over mine T!« – Bredals Kone saa munter ud, der var en 3 a fire Døttre. – / Om Aftenen her hjemme, Besøg af Professor Mundt, Fru Wilster og hendes Søn Frederik, der ligner Faderen.

Tirsdag 21. Hverdag bringer jeg Bøgegrene og Blomster til Fru Ingemann. Smukt varmt Veir. Sendt Brev til Faderen Collin og Sophie Hartmann. Igaar læste Ingemann, et orientalsk Billed for mig, og en Fortælling de sidste Herrer af; det er første Gang I: har læst noget af sine Arbejder for mig.

1) især] *foran er overstreget* da den 4) Væggen] *ms. har Væggens* 15) Antagelse] *foran er overstreget* optag 16) li[g]e] *ms. har lille* 17) munter] *foran er overstreget* klog og 23) et orientalsk Billed] *formodentlig menes »Araberne i Constantinopel. Maaneskinsbillede.«* 25) : Gervansborg

Onsdag 22. Besøg af og hos Boyesen hvor jeg traf Fru Markmann. Igaar havde den unge Hr Svane Bryllup med Frøken Bruun, inde i Kjøbenhavn, de kom her til iaftes silde og er idag ikke modtagende. Vesit hos Mundt. Fru Wilster, den yngste Datter og Sønnen interesserer mig. Besøgt Fru Bræsdorf, den lille Datter kjøn. – Gaaet sommerklædt i tynde Beenklæder. Om Aftenen var Harders her og i Selskab med dem, den unge Dame fra Roeskilde der før har været forlovet med Marstrand.

Torsdag 23. Besøgt Svanes, det unge Ægtepar, de boe omme i Sidegaden i Posthuset; drak Kaffe der, Fru Bruun født Plum var der. – Varmt! – Om Aftenen kom Svanes til Ingemanns, ogsaa Fru Bræsdorf og Datter, Ingersløv, og Pastor Zeuthen, jeg læste om Svinestien og Bedstemoderen. – Brev til Excellensen Moltke.

Fredag 24. Klokken 10 kjørte jeg med Extrapost, en Bondevogn fra Sorø, paa Veien udenfor Byen kom Soldater, der skulde i Krig; een af dem der havde faaet Lov at besøge sine Forældre, der boede en halvanden Miil fra Veien, tog jeg op at kjøre med; han var meget tilfreds med Kaserne Livet, de fik rene Lagner og reent Haandklæde hver Uge, just at han fremhævede dette var characteristisk. – Det er en Fornøielse at komme ud og see Skoven grøn! sagde han. – Det var en smuk Vei gennem Landet. Vi kom forbi Tiissøe, her var jeg for 25 Aar siden, inde hos Præsten, hvis Søster ikke vilde være i Stue med Walther Skott for ei at blive beskrevet. De gamle Familie billeder paa Væggen i Præstegaarden, Samtalerne med Præsten om Struense. Alt rullede saa levende

18) en] derefter er overstreget 1/2 h 21) en] først skrevet er 27) Struense] foran er overstreget Strunsesse 27) rullede] først skrevet ruller

op, Klokken 3½ kom jeg til Rørby-Præstegaard, Fru Poulsen tog / saa venligt mod mig; der var i Besøg to unge Frøkner Bull fra Norge. – Der kom 3 Hjælpe lærere (og en Borger,) fra det ny Kald ved Refsnæs jeg læste et Par Eventyr.

5 Fik Jonnas Værelse; der var Dynen kun i Sengen.

Løvedag 25. Igaar var vi inde i Kirken. Fra Haven Udsigt til Kallundborg. – Besøg af en Pastor Holst med Familie, jeg læste høit »*Ole Lukøie*«. – Efter Middag, Klokken var over 4 kjørte jeg med Frøknerne Bull til Kallundborg; 10 fik to Værelser ud til Stranden; spadserede op til den gamle Kirke, der er vanziret med store Glas Ruder. En simpel Mand nævnede mit Navn i det jeg gik forbi hans Huus (:»Digteren Andersen«). – Om Aftenen kom Reisende, de fik Værelse tæt ved; de kom hjem da jeg var i Seng og 15 snakkede høit, jeg hørte hvert Ord og kaldte Pigen, som jeg sagde det, de blev ved, jeg vilde have min Seng fløttet, men det skete ikke. Deiligt Havblik og Maanskin udenfor.

Søndag 26. Klokken 5 var de allerede oppe ved Siden [af], for at see om Veiret, det blæste! – De snakkede og jeg 20 stod ærgelig op Klokken 6. – Først Kl 9 kom Diligensen og saa gik det ombord paa Dampskibet Laaland. Den yngste Skolelærer, og »Borgeren«, kom at sige mig lev vel. – Det var meget godt Veir ude. – Jeg blev slet ikke søesyg. Vi kom forbi Samsøe, hvor paa Syd-Skrænten en Rest staaer af 25 Marsk Stiigs Borg, aldeles ved at styrte i Havet. – En Baad kom fra Samsøe, med lange Samsinger. Der var en jydsk Bonde-Enke ombord, med to Smaabørn, jeg gav dem Smørrebrød og rev to Billeder ud af Gersons Bog til den ældste.

5) Sengen.] derefter er overstreget I Kirk 20) ærgelig] foran er overstreget ærlig

Det blev oven for Samsøe Byge-Veir. Klokken 3 kom vi til Aarhus; her var Drevsens Karl paa Broen og Schjern, som var kommet med Vognen fra Silkeborg, han fik mine Nillekomvaller og gav mig een med til sin Brud Fanny Bøytner. Fra hotel royal sendte jeg et Kort til Elmquist og kjørte Klokken 3½; en høi Vei; store Dale med Skovpartier, lae nedenfor; Udsigten stor og Udstrakt, som fra Fugle-Perspectiv. / (I Aarhus var jeg med Schjern inde i Domkirken, Orgelet spillede i det samme) Paa Heden og Markerne rundt om Gravhøie, en heel Kirkegaard, men de pløies bort, Bonden graver dem ud til Faarestald og til at gjemme Kartofler i. – Landet storartet udstrakt, saae fra en Høide til Himmelberg og til Molboelandet. – I Kroen roste Bonden Preuserne, det var »galante Folks Børn«. – Vi kom forbi lave Bøgeskove, der paa de høie Banker syntes af Høide, Vestenvinden havde bøiet dem mod Øst. – Klokken henved 9 var jeg paa Silkeborg, som er 6 Miil Vest for Aarhus; tæt ved kom vi over et Stykke Land hvor der har været Hedebrand. Blev venlig modtaget hos Drevsens; Fruen Patient; Waldemar fløi mig om Halsen. – Fik to Breve fra Faderen og Beskow. Brød mit Urglas. Deilig Maaneskin.

Mandag 27 Mai. Ved Gudena, 14 Miil fra Randers, ligger Silkeborg, Aaen løber her gennem en lille Sø, Langsøen, her har ligget et gammelt Munkekloster, i Haven ved Søn findes endnu røde Muursteen, og et stort Stykke udhugget Graasteen, fra Klostertiden. Gik den nye By igjennem. Det

1) Det] *foran er overstreget Klo* 2) og] *først sat komma* 2) Schjern] *foran er overstreget Sjern* 8) Domkirken] *derefter er overstreget*) 18) vi] *først skrevet je*
21) Maaneskin] *først skrevet Maans*

er som man seer et Barn hvis Physionomi interesser[er] os, og vi tænke paa dets Fremtid, saa uvis; maaskee ogsaa denne By om 50 Aar er en Stad. 1844 lod Brødrene Drevsen Papirværket her opbygge. Gik med Valdemar, saae Kludene, dernæst vadskede og lidt efter lidt til de som hvidt Papir gik
 5 fra Maskinen. – Spadseret op paa Høiden over en lille Birkeskov og saae ud over Ringkjøpping Veien.

Tirsdag 28 Mai. Fisket igaar og i Dag; fik en stor Flene. Læst i Carl Bernhards Novelle: Krøniker fra Kong Erik af
 10 Pommerns Tid; det smager af vore Dage, og man løber sig hvert Øieblik et Ordsprog i Livet. – Regnveir. – Spadseret. –

Onsdag 29 Mai. Brev til Ingeborg Drevsen, Theodor og Jette Wulff. Smukt varmt Veir Blev barberet af Waldemar. Besøgt den unge Hr Bindsbøl, der boer i det saakaldte *Slot-*
 15 *tet*, der er opført af det gamle Klosters Stene, Klosteret er ødelagt af de Svenske. Kjørt med / Drevsen (med to Fuldblods) ud til Tindbjerg. – Det gik gennem Bøgeskoven, der er Bakke op og ned, tæt ved dybliggende Søer. Gudenaæ, der begynder ved Veile og løber forbi Skanderborg og under
 20 Himmelbjerg, er Danmarks største Aa, den gaaer gennem mange Søer og er over 30 Mile lang. – Birkene duftede saa forfriskende i Skoven. Fra Tindbjerg saae man ned over en stille Sø med flere Øer, en Baad roede dernede; (Skoven er mod Vest som afklippet nede fra). Over Skoven løftede sig
 25 en enkelt Bondegaard, som laae den paa Trærnes Top; til Venstre over den brede Aa, hævede sig høie bølgeformige

7) Ringkjøpping] først skrevet Ringkjøb 8) Flene] således ms. 10) Pommerns] først skrevet Pomer 12) Drevsen] først skrevet Collin 13) Wulff] først skrevet Vulff 13) Waldemar] W først skrevet V 25) en] først skrevet et

Lyngbakker, det hele Landskab har noget storartet. Her var en uendelig Stilhed. Vi saae Toppen af Himmelbjerget begroet med mørke bruun Lyng. Her er Ørne, og sorte Storke, disse sidste ere mindre end de hvide.

Torsdag den 30. Fiskede lige under Hjulet fire Aborrer, 5
 der slugte Krogen ned i Maven. – Meget varmt. Spadseret
 op paa Høiden over Silkeborg; over Søen seer man tæt ved
 Skov og store mørke Lyngbakker; en Mølle. Kjørt med
 Drevsen ud til Aasen. – Bøgen er saa frisk, vi kom over høie
 Marker; i en Bakke-Skrænt var mange Huller hvorinde Sva- 10
 lerne byggede. Kom igjennem en lille Landsby, der laae saa
 eensom nede; der gik brede sandede Veie op mellem Lyng-
 bakkerne, de kjørende have selv ved at kjøre dannet Veien;
 Hjulene gaee dybt i. – Aasen løber et langt Stykke høit i 15
 Skoven, ikke meget bredere end en Vogn kan kjøre deroppe,
 og brat ned paa hver Side, som var det en kastet Vold; paa
 det yderste Punkt valgte jeg min Plads, her seer ganske skottsk
 ud; med Udsigt over Gudena; heelt op under Himmelbjerg
 og ned til Silkeborg, jeg skulde opkalde et Sted efter mig og 20
 bad / jeg om Høiden her, der stod en Bænk, maatte ka[l]des
 »Andersens Høiland«. – Vi kjørt ned af steile Skov-Veie.
 I Mosen, paa Hentouren saae jeg to sorte Storke, da jeg
 klappede, fløi den ene op i et nøgent Træ og pillede sig un-
 der Vingen. – Der er noget troldmæssigt at see en Skare
 af disse sorte Dyr spanke i de stille Moser. – Vi saae ud over 25
 Skove og Søer, den hele Aa synes en Kjæde af Søer mellem
 Skovene. I Horisonten steeg en tyk Røg, det var Hede-
 brand. – Ved Solnedgang blodrød Luft, Skovene bleve der-

27) steeg] først skrevet sa

ved mørkere, Hederne mere sorte; det vrimlede med Oldenborg. —

Fredag 31 Mai. (Igaar paa Lyngheden stode enkelte Buske, ganske afrundede af Vinden, ganske som klippede til paa sin fransk). Fisket; spadseret op paa Høiden bag Gaarden, Kornet voxte tyndt i det hvide Sand, der laae mange Flintesteen, Udsigt over til et Skovløber Huus. Her i Gudena, ligger en Ø, der boede en Konge, hvis Datter blev bortført af en anden Konge, denne blev forfulgt, maatte slippe hende, satte selv med sin Hest i Aaen, men druknede, Stedet kaldes Konge Dybet. — Evighedsblomster voxte vildt. Der er noget afskyeligt i den Moerskab at fiske, den arme krympende Orm, der sættes paa Krogen, hvor den bløder, Fisken der sluger den og Krog, saa det er besværligt at faae den ud, i det den tidt gaer indenfra ud af Øiet, som maa rives ud. — Snart havde han grundbid og trak en mange alenlang Rem op, snart et Stykke Brænde, nu hang Snøren fast i Trægrenene; Aborren med sit tiggrede Skind, Flenen der har Orm i sig i de Maaneder, som Torsken. — Maagerne fløi om. / Stod for Regnveir oppe i en Birkebusk; her er en Deel Birke, dog ikke stolte, som oppe i Sverrig. En Herr Dreby, jeg har boet om Side med i Hotel du Nord er her som Toldvæsens Bestyrer. — Om Aftenen sang Johanne Drevsen, hun har en smuk Stemme, ung og frisk. — I Seng Klokken henved 12; læser Steen-Blichers Noveller.

3) Fredag 31] *først skrevet* Torsdag 30 6) Kornet] *først skrevet* Korn
 16) mange] *indføjet over linien* 17) Brænde] *først skrevet* Bæ 21) Dreby] *tilføjet på åben plads* 22) om Side] *indføjet over linien*

Juni

Løverdags første Juni. Været ude at Fiske ved Møllen; – Gartneren hedder *Bache*. – Brev fra Faderen og Varberg i Venersborg om Frøken Wulffs Reise. – Spadseret op paa Lyng-Siderne. –

5

Søndag 2 Juni. Der blev ikke af Seiltouren til Himmelsbjerg. Fiskede, en stor Fisk slap fra mig. Krogen hang fast og tilsidst fik jeg Krogen i Tømmelfingeren. – I Morges reiste *Bache*, til aften Kl 11 reiste Waldemar og Fany Bøytner til Kjøbenhavn. Fik Brev fra Theodor Collin og Frøken Sophie Hartmann. – Eduard er blevet Ridder af Danebrog.

10

Mandag 3 Juni. Spadseret ind i Skoven langs Gudena; store Træer hælde sig ud over det dybe, mørke Vand, der ere alle Slags, Ege, Bøge, Elle og gamle Pile, der voxer tidt en heel Rod, som en Halvø ud i Vandet, hele Buske af Bregne voxer der, gamle Træer synes mere at tilhøre Aaen end Landet, som var de drevne ind mod Bredden kun og der stode fast, men de lange Rødder gribe dybt ind; Lyngen voxer høj og tæt, Birkene skyder op imellem den. – En Maage kommer og slaar et Slag paa Vandet, som var det en Steen der blev kastet ud. – (igaar en deilig Regnbue) Løbet om at faae Beskeed med Deligense, Posthuset veed det ei. / Fiskede og fik fire Aborer, derpaa en ganske ualmindelig stor, jeg havde den heelt oppe ved Bredden, da beed den Snøren over ved Krogen og løb, jeg blev i ganske ilde Humeur;

15

20

25

Tirsdag 4. Stærk Solhede, fiskede hele Morgenen uden at

11) Eduard er blevet Ridder af Danebrog.] *tilføjet under linien* 14) der voxer] *først skrevet* de voxer 17) Bredden] *foran er overstreget* Kysten

faae noget; ondt i den ene T –. Igaar ved Regnskyer, var Heden Milelangt ude, blaa som et Indigo; – Kjørt med Doctor Ryge til hans Hjem i Them, for derfra at see Himmelbjerg og overnatte hos ham. – Han har det smukt, men

5 det er et kjedeligt Sted; fra Vinduerne seer det nøgent ud, med Kornmarker, vi kjørte som det syntes meer og meer ned ad, fik Skov paa Siderne, kom gennem en Bondemands Gaard, og da først til en Høide, hvorfra man saae ned over Skoven og da op af en Bjergside, det var Himmelbjerg, det

10 var ikke stort i Omfang, har to Høider, omtrent som Høiene ved Upsala; nedenfor mod Vest løb, som rundede Bølger nogle mindre Høie, med en tynd Lyng paa, som var det et Mos, ud mellem Skovene ned ad Silkeborg, skinnede Søerne, som Gudenaas forbinder; Solen var endnu et Stykke oppe; i

15 Øst saae jeg et Øieblik Havet; der stod en Veirstøtte, den blev en heel Regnbue, med den ene Fod i Skanderborg, den anden i Horsens; jeg tog den for et godt Varsel for Danmark og for mig; plukkede noget Lyng og blomstrende Gyvel. – Øerne nede i Søerne saa ganske smaae ud fra Høiden[,] det

20 regnede lidt da vi kjørte; i Nærheden af Them, saae vi Hedebrand, det lyste i klar Lue. Kudsken fortalte om en stor Gjede, / der var fanget i Næt paa Silkeborg og havde Skellet af en Ørn paa sin Ryg; Ørnen havde engang slaet ned, Klørerne borer sig fast i Kjødet og ædes først ud af

25 Fuglen; men Fisken havde været Fuglen forstærk og da denne blev vaad, maatte den ned med; Skovridderen hører stundom fæle Skrig af Ørnen naar den saaledes føres bort. –

Onsdag 5. Oppe før otte; og kjørte Klokken 9½ til Sil-

9) en] først skrevet et

keborg med den unge Bindsbøl; han er dansk Jurist, men de vil her i Jylland heller have disse end de latinske, disse ere lidt fornemme, holde ikke af Skriverforretninger, som de andre derimod ere inde i. Regnveir. Om Aftenen da jeg pakkede ind, kom Hødt og Fru Wiehe, jeg gik ned og sagde dem god Aften, kunde siden slet ikke falde i Søvn. 5

Torsdag 6 Oppe Klokken 7½ for at komme afsted Klokken 9, Drevsen drog det ud og sagde altid Vognen kommer, men Klokken blev 9 og 10 tilsidst sagde han at den var ikke bestilt, endelig halv elleve kom een med Postkarl, jeg gav for de elleve Dage 5 Rdlr i Drikkepenge; jeg syntes det var godt, var forlidt og ærgrede mig; Johanne fulgte mig ud og lidt efter kom Fru Wiehe, jeg syntes ikke ret om Afskeden; kjørte og var slet ikke ret glad, som kom jeg fra et Sted hvor jeg følte mig fremmed, Fruen havde jeg heller ikke seet til Afskeed. – Nu gik Veien gennem Skov og op til Them. – Sæden har nu begyndt at faae Fodefæste, mange Stæder omgav den Lyngpletterne, de saae ud som Muldjord i Bullingreinen; de opskudte Bøgebuske var Plantningerne i disse Bede. – Vinden bøier Træer og Hække mod Øst; en stor Busk dannede en halv Bue, der holdt en Bondes Vogn under den fremspringende Deel. – Vi kjørte en Huulvei høit over et Teglværk. (Hestene sættes om Vinteren tidt kort Tid paa Lyngen) / I den disede Luft saae hele Skovstrækningen ud som Bjerge. Dal mellem Lyngbjerge. Kom til Herredsfoged Hunnerup i Spiiste Middag der, og 10 15 20 25

8) Vognen] *først skrevet* Vogner 11) elleve] *foran er overstregtet* 5 11) var] *først skrevet senere* 12) godt] *overstregtet* 19) Bullingreinen ∴ Boulingrin'en, Bowlinggreen'en 21) halv] *først skrevet heel* 26) Hunnerup ∴ Hundrup 26) ∴ Brædstrup

drak Kaffe, klippede til den lille Dreng; der var en heel Deel Skri-
 ven, herfra til Horsens kjedelig Vei, men mere frugtb-
 ar. Min Kudsk vidste ingen Beskeed, jeg maatte vise ham Verts-
 huset. Camillo Buntzen var med Mosins Batteri sagde man
 5 taget til Seritslev; min gode Lykke lovede mig at jeg dog
 nok traf ham; jo, Staldkarlen sagde at han var herinde, hans
 Hest stod paa Stalden, jeg løb op og ned af Gaderne for at
 træffe ham. Strax paa min Vogn traf jeg Torp, den Unge,
 siden Capitain Thrane, Her er Liv paa Gaderne, Soldater
 10 Liv, de staae i Gruppe de Gemene og sladdre, Underofficerne
 for sig; der kommer en lille Piber, hans Moder gaaer maaskee
 og græder for ham hjemme, og han gaaer nok saa glad og
 ryger sin Cigar, Officerer gaae forbi, alle hilse, hvor mangan
 lille føler sig ikke her stor! dog tilgiv mig, Du Lille! jeg har
 15 lært at smaae Modedukker med Glacé Handsker i Park[u]et-
 ter vare Helte, medens Bramarbas bleve Coujoner. – Jeg
 maatte betale Extraposten fra Silkeborg med 6 Rdlr 2 #,
 det var en meget simpel Maade for Hr Drevsen at skaffe
 mig Vogn paa; jeg er gal der over, han kunde nok have
 20 været saa høflig at befordre mig hertil; nu er jeg tilfreds med
 at jeg kun gav 5 Rdlr Drikkepenge; den Reise har kostet
 nok! – Som jeg gik paa Gaden kom Camillo styrtende ud til
 mig, han havde seet mig fra en Pastor Salomons Vinduer,
 fulgtes hjem og talte en Mængde løs Snak. – / Drak Porter
 25 og gik i Seng 9¹/₂;

Fredag 7. Vaagnede Klokken lidt før 4, følte mig syg, nær-
 ved at besvime; stod op, gik iseng igjen. Klokken 5 bestemte

3) Vertshuset] foran er overstreget Værkste

15) Park[u]etter] hul i papiret

25) 9¹/₂] derefter er overstreget Vogne

jeg at reise strax til Weile, Veiret var saa smukt, Tropperne stilledes udenfor, nogle kjøbte Brød hos Brødkonen; kjørt 6½ med Extrapost. (4 Rdlr); det blev Byge Veir. Ved en afbrændt Kro, mødte jeg Officerer af Garden: Simonsens Svoger, Berregaard og Malling, de dreiede ind ad Landet. 5 En Madame som fra Aalborg med sin 3 Aars Søn vilde besøge sin Mand, en Commandergesent i Fredericia, kom paa Bondevogn og bad om at maatte kjøre med; »det er en svær Tid at være militair Kone!« sagde hun! fortalte om Varselet der gik forud for Krigen: at Slaverne vare brudt ud ved Rensborg og at de i alle Byer væbnede sig mod disse. Klokken lidt over 9 i Veile hvor jeg besøgte Orla Lehmann, der boer smukt, spiste Frokost der, saae Haven. Brev til Excel- lensen paa Glorup. Besøgt Kammerjunker Treskovs og Apo- 15 theker Friis. Middag hos Orla Lehmann, Fru Bech og Datter, samt Jomfru Liunge er der i Huset. Orla sagde om sig at han var halv Republicaner og jeg: Du royalist. Følte mig ikke ganske vel; kjørt fra Weile med Extrapost lidt over 6 og fik en mindre behagelig Kudsk, der førte Hund med sig som sprang ugeneert om fra Sæde til Sæde, uden Tilladelse røg 20 Karlen; jeg tog op at kjøre en Soldat der skulde bringe Breve ud paa Landet; sendte et Vesitkort ved Skildvagten ind til den lille Major Wilster. – Kudskene vilde kjøre over et Vand fra Stranden jeg vilde han skulde holde sig til Landeveien, det var hører jeg siden det Vandt hvor Staffeldt vilde over. 25 – Viiste os hvor Ryge faldt, Hækkene inde paa Marken saae i Skumringen ud som opstille Soldater; vi kom til Volden

8) med;] derefter er overstreget h 21) at kjøre] indføjet over linien 26) Mar-
ken] først skrevet L

og ind i den store Fæstning, det var derinde som vi igjen kjørte ud paa Landet før vi kom til Hr Berings Vertshuus. Jeg fik et lille Kammer, en taalelig Seng og var i den Klokken elleve. – /

- 5 *Løverdag den ottende.* Gik hen til Commandanten Major Vahl, præsenterede mig selv for ham, han kjendte mig, gav mig et Kort til at gaae i Fæstningen hvor jeg vilde; jeg gik først til den danske Kirkegaard[;] i en lang Række, ligge de Faldne, jeg læste alle Navne, jeg fandt der *Fugls* og tog
10 lidt Græs fra hans Grav, lagde alle Krandse igjen paa de Grave hvor de vare faldne af. – Jeg læste flere Navne som syntes mig bekendte, saaledes Eibeschutz, (var han ikke Chorist, da loe Gardeofficerer i Parquettet, som ikke vare Helte af ham som blev det). – Gik til Udfalds Porten og
15 heelt udenfor de yderste Befæstninger, det er høist storartet. – Gik saa op paa Volden og saae senere Soldaterne komme ind fra Øvelse, en ung Officeer hilsede mig. – Her i Frederits faaer jeg Mod paa Krigen, jeg som følte mig angst langt fra Fredericia for hvad der kunde skee igjen, synes nu det
20 var Lyst at være med, jeg kan forstaae at al Frygt kan være borte. – Man præsenterede for min Orden, jeg syntes jeg var for Ubetydelig til at Hædres af de Tappre. – Byen er uendelig stor, meest med lige, brede Gader. Her ned mod Vandet er hele Marker hvor Qvæg græsser og bred Landevei
25 med gamle kappede Piletrær. Det er Byge-Veir, Søen gaaer; Strib ligger tæt ud for mine Vinduer. – Gik gjennem »Anlæget« og mødte Lieutenant Vestergaard? med Capitain

9) tog] *foran er overstreget* lade 12) Eibeschutz o: Eichmüller 14) og] *først sat semikolon*

From-Møller, den sidste fulgte mig igjen hen til de Faldne og til et andet Monument fra Krigen mod de Svenske, en stor Steen der bar et mægtigt Sværd og paa Stenen læses den 24 October 1657 og et Vers. Her blev dengang en Skare Danske omringet af Svenske og da de ikke vilde give sig bleve de nedsablede. – Nu ligge i næste Høi Svenske og Danske sammen; (Duse). Saae det Huus hvor Ry lagde Planen, spiieste to Kyllinger / gik i Slaget og nogle Timer efter bragtes som Liig, det var Latinskolen. Da jeg kom hjem traf jeg Herredsfoged Hunderup med Frue, som da jeg havde besøgt dem havde faaet Lysten at reise til Fyen, de gik over til Striib, jeg var deres Guide i Fredericia og førte dem til Gravene, altsaa kom jeg der 3^{die} Gang, skildtes her fra dem og gik igjen til Gravene, Saa paa Navnene Officerene fra 6 Juli ligge Side ved Side jeg troer 31 eller 21 var det af bekjendte Navne opskrev jeg følgende: Käsemodel, Underlæge Blichfeld. Lieutenant Duse. Capitain Fugl. Lieutenant Eichmyller. Lieutnant Ursin. Grev Trampe. Lieutenant Ussing. – Foran disse ligger saaledes Capitain Bonnichsen saaret 23 April ved Kolding 1849. Den halve lange fiirkant gjemme Menige i 4 eller 6 Lag paa hinanden, med Kalk imellem, uden Kister. Officererne i Kister. Hvilken Alvor for Livet, her mellem Gravene. En stor grøn Eng med Marker om danner den halve Deel indenfor Volden, ned mod Beltet. Traf en ung venlig Officeer, der vilde have *redet* ud med mig til Catherineberg & – Aldeles Landevei med Træer paa

7) (Duse).] *derefter er overstreget* D 10) jeg] *først skrevet* d 18) Grev Trampe
 1) C. F. Tronier 20) Den] *først skrevet* I 26) Catherineberg] *t senere tilføjet*

hver Side inde i Byen. (Postmesteren en hidsig Person, han var uartig mod en Herre, der kom og vilde have sit Brev Postkarlen endnu fra 7 imorges nu 6 iaften ikke havde bragt). – En meget lille Havn. Oppe ved Indkjørselen af

5 Byen, en Deel Huse under Bygning, de have været afbrændt; en Bombe gik ind i en Pyramide og kastede et Gevær til den anden Ende af Gaden og krummede Løbet. Ud paa Dagen er det blevet smukt Veir. – Da mit Tøi var bragt paa Posten kom From Møller, maa jeg give Dem det sidste jeg har skrevet

10 sagde han og gav mig noget som en Sang i et Papir, jeg troede det var en gammel Vise, takkede og gjemte den, forærede ham »Slaget ved Fredericia,« han vilde endelig traktere med rhinsk Viin, men jeg frabad mig det, vi passiarede, nu kom Overauditeur *Lund* og vilde have mig hjem med sig,

15 men jeg holdt paa at tage afsted. Han sagde, ja nu bliver jeg i daarlig Humeur naar jeg gaaer fra Dem. – Vognen kom, jeg var eneste Pasageer, da jeg kørte bort aabnede jeg hvad From-Møller havde givet mig det var et trykt Digt til mig, i hast skrevet og tryk[t,] / det bevægede mig. Fredericia har

20 bragt mig Alvors Tanker og Glæde. Kjørte en smuk Vei til Snoghøi, hvor jeg kom henimod 9; traf Mørner og flere Officerer, der hver Løverdag her komme sammen; jeg gik over til Kammerherre Riegels, der netop var hjemme, Brodersønnen skaffede mig et bedre Kammer i Vertshuset, gik

25 med ham om i Haven og saae hvorledes Brohovedet havde strakt sig, nu var Alt igjen jevnet, en Gran var Toppen taget af ved en Bombe, saae over til Batterierne paa fyensk Side.

1) Byen.] *derefter er overstreget* Ligesaa Veirmøller, hen mod 14) kom Overauditeur] *først skrevet* kommer 19) tryk[t,] *hjørne afrevet*

Klokken halv elleve i Seng; lidt efter 12 vaagnede jeg ved en fæl Drøm, jeg syntes jeg blev overfaldet og nu da jeg foer op, var Alt dødsstille og tudsmørke, jeg følte mig uhyggelig i den eensomme Fløi af Huset, saae ud af Vinduet, ned mod Stranden stod to Gjenstande, som Mennesker eller Træer, de bevægede sig, men langsomt, kom altid nærmere, syntes at snige sig hen mod Huset, der blev de borte, lidt efter kom den ene tilbage og gik om af den anden Side, han saae flere Gange op til mine Vinduer, som om han blev noget vaer der; jeg gik længe og drev, Klokken blev eet, gik saa iseng og sov til halv tre; stod derpaa op, kaldte halv fire paa Pigen, fik Kaffe, og da jeg spadserede op af Koldingveien kom Posten uden Pasagerer, jeg var den eneste. 5 10

Søndag [9. Juni] seilede ene med een Karl over i en lille Baad, der var stærk Strøm, Segl og een Aare; der kom i Mid- delfart to Pasagere den ene, en ung Præst havde nær for- sovet sig; jeg fik dem, som tobaksrygende ind i den midterste Deel af Vognen og sad ene i Coupeen, under Kjørselen mødte vi flere Afdelinger af danske Tropper, jeg leed af at komme ud og lade Vandet, men maatte holde ud til Gripsvad, jeg var ganske lidende og som Blæren vilde sprænges. Paa Veien videre sov jeg lidt. – / Klokken henimod ti rullede jeg ind i min gamle Fødeby; med Tak til Gud der havde ført mig frem i Verden, her skulde jeg uden ham have siddet som en fattig Haandværk[er], til Spot af Kammeraterne, det er 31 Aar siden jeg drog herfra, *han* som har ført mig den Tid vil ikke slippe mig i Tiden der kommer. Kjedelige Folk paa Postgaarden; fik dog et godt Værelse. Besøgt Bille-Brahe, 15 20 25

7) lidt] først skrevet men *el. lign.*

kold-leende, forbindtlig; han talte om Christian den ottendes »faste Stok«, i Anledning af From-Møller; gik til Biskop Gad, traf Ingen hjemme, senere kom hjem til mig Elieser Gad, og bad mig hjem til Kaffe, vi gik i Haven, sad i Lysthuset, gamle Tanker kom. – Besøgt Hansens, han kom senere hjem til mig og indbød mig til Middag, hos ham boer den »Geniale«, Dronningens Livlæge, spiste der. – Besøgt Aarestrup, der var i Kirke, han kom siden i Eftermiddag, da jeg træt lae paa min Sopha, sladdrede lidt med mig. – Meget træt og udaset. – (Mødt Skuespiller Foersom, der er her). – Bygeveir, Aften smuk tilsengs Klokken 9.

Mandag 10. Da jeg vaagnede imorges kom Lieutenant Christian van der Maase at hilse paa mig; tidligere var jeg vækket ved at en Karl bankede Klæder udenfor. Gik til Lieutenant Grundtvig og Schönheidens, som han boer hos, derpaa til gamle Foersoms, Konen er næsten blind, Manden næsten stok døv, de talte om »vor Søn« : Christen Foersom. Gik til Aarestrup, der har 12 Børn og en smuk Kone, talte om Poesi, klippede den lille to Dukker, drak Kaffe der og spiste Frokost, gik saa til Søren Hansen at sige Farvel. Klokken halv Tolv var endnu ingen Vogn efter mig. Jeg tog da Extrapost, en Vogn med een Hest og kjørte til Glorup, hvor jeg kom lidt før fire og blev hjerteligt modtaget. Da jeg kjørte op ad Aleen tænkte jeg: mit Brev er enten ikke kommet, eller gamle Excellence er død, jeg blev mere og mere underlig tilmode. Brevet var kommet igaar, / Excellensen med Grevinde Moltke og Frøken Raben kjørte herfra Klokken 9 for at

16) Manden næsten] først skrevet Manden s 23) Da] foran er overstreget Mit

hente mig, men paa halv Veien mødte de den gamle Fru Retz fra Palsgaard, hun kom fra Christiansdal for at gjøre Vesit og saa maatte de vende om. Hun fortalte at hun, gamle Kone var roet over fra Jylland til Fyen af hendes yngste Søn, men tilføiede hun: jeg læste ogsaa en Søe Psalme først; 5
hun mindede mig i Skikkelse og livlighed om Fru von Wolzogen i Jena. Her er dansk en Qvartering, en Capitain Høhling en Lieutenant Stockfleth og en Regnskabsfører Schou; jeg fik to Værelser ud til Vandet. –

Tirsdag ellefte, skrevet Breve til Eduard Collin, Theodor 10
Collin og Capitain From Møller. Besøgt Doctoren; læst i Baggensens Critikker over Øehlenslæger, dennes Levnet og om Aftenen høit et Par af mine Eventyr. Jomf Ibsen ligger af Asthma, seet til hende. –

Onsdag 12. Brev til Drevsen paa Silkeborg, Excellensen 15
og Damerne ere kjørte til Odense, jeg er alene med de Her- rer Officerer. Spadseret i Dyrehaugen. – Besøg af Capitain van Dockum, Chef paa Vagtskibet ved Nyborg og en anden Militair, gik med dem til Rygaard, saae Salen, gik i Dyre- haven og hjem og gav dem Thee. – 20

Torsdag 13. Skrevet Brev til Ingemann; Skylregn hele Formiddagen; endt Øehlenschlægers Erindringer første Hefte. – +.

Fredag 14. Kom til Middag Criminil og Frue, de havde været i 14 Dage paa Trolleborg; efter Bordet gik jeg med 25
ham til Rygaard og hjem gjennem Dyrehaven; det stormede

1) de] *foran er overstreget* h 7) en Qvartering o: Indqvartering 9) Schou] *tilføjet under linien i stedet for overstreget* Schjøtt 24) Criminil] *foran er overstreget* Reventlau og

og / paa Søen fra Kjøbenhavn er Grevinde Sophie Scheel med Børn, de og Grev Siegfried Scheel kom Klokken 10 om Aftenen. Brev fra Christian Wulff, der nu er maretim Adjudant hos den Commanderende General i Hovedkvarteret i
 5 Kolding; Jette Wulff har været syg! – Læst om Aftenen.

Løvedag 15. Criminils reist; Blæst og Regn; skrevet Brev til Christian Vullff; Spadseret og om Aftenen læst Sneedronningen.

Søndag 16. Spadseret op af Anhof-Veien hvor der nu er
 10 hugget til Beltets Side. Skrevet til Jette Wulff og til Sophie Hartmann. Lieutenant Boesen behager mig.

Mandag 17. Spadseret; kjørt gennem Skoven og om af Langaæ. Imorges gik jeg til Langaæ og besøgte Laub (Apothekeren), Præsten var hos sin Brud, op ad Dagen kom en
 15 Lieutenant Steens. . . ., som jeg har seet hos von der Maases, han blev her til Middag og Aften; jeg læste og fortalte.

Tirsdag 18. Kjørt efter Bordet over til Lykkesholm Det var meget koldt, jeg frøs og løb strax om i Skoven for at opvarmes og mødt Fru Lindegaard der var ude; Oberstlieutenant Du Plat, talte saa godt, som ikke et Ord til mig, Frue
 20 Lindegaard meget lidt, jeg blev ærgerlig; paa Hjemveien tænkt paa Folkecomedien: Hyldemoer.

Onsdag 19. Kjørt ned til Stranden; vi saae 3 Dampskibe; for 4000 Rdlr kjøbte Grevens Fader for 80 Aar siden Skoven
 25 dernede; («Byggen skrider» sagde Sko[v]ridderen) Brev fra Ingemann. – G-inden ubehagelig veltalende, overfladisk, dominerende.

15) Steens. . . .] således ms. 23) Onsdag] først skrevet Fredag 25) Sko[v]-ridderen] først skrevet B 26) G-inden . . . dominerende.] senere tilføjet

Torsdag 20. Stor Revue i Dag uden for; traf Lieutenant Knudsen, Popp & Frokost, hvor Du Plat ikke talte til mig. Husk! – Smukt Veir, men koldt om Morgen. Den hvidkildske Baron har bragt Rygter til Nyborg at der var kommet høist ubehagelige Efterretninge[r] til Kjøbenhavn! Det sludder-Hoved, naar han Intet veed ordenlig skulde han holde Mund. – Rædsom er det at høre den fornemme Verdens Tomhed, tale bestemt og rask om Alt, uvidende, dumt! Bregner hører til Urplanter. »Hvad mener De med Deres Ur!« – De første Væxter Naturen frembød. – Nei min Gode, de er ikke saa gamle, nu løber Phantasien vild med Dem, Verden er jo mange hundred Aar! – O opadkneisende Taalighed, med Vaabenmærke, – / »Bare De er rigtig dansk !« siger Jomfru Ibsen. »Der har De jo et schlesvig Holsteens Tørklæde!« siger Grevinde Sophie Scheel: Deres Naade det er Danebrog og Nordstjernen. »De skriver vel ikke til Hertugen af Weimar!« – saaledes gaaer det idelig! – Aldrig har jeg følt mig mere dansk end under Krigen og *mig* tale de saaledes til, medens mange *udanske* spille danske Herrer! jeg bliver irriteret ved alt det Sludder! – Skrevet paa Folkekomedien.

Fredag 21 Vækket ved Grev Siegfried Scheel som skulde kjøre til Wedholm; meget varmt, Fiskene staae i Flokke nede i den muddrede Dam og bade sig i Solen. Reise Lyst! – Kjørt til Hesselager, været nede i det gamle Fængsel og oppe paa Bakken med Udsigt over Beltet. En Bæk rislede under Bakken mellem Bøgene; smukt Veir; frygtelig tynd Pjadder af G-S; en Sufficanse en Svømmen ovenpaa; en Ord Skvalder,

7) Verdens] *først skrevet* Verden 19) mange] *indføjet over linien* 27) G - S
 3: Grevinde Scheel

som man ikke har det mindste af naar man kommer hjem.

Løvedag den 22. I Formiddag kom Grev Scheel, Kammerherren; spadseret med Capitain Høling der talte med
 5 Deltagelse om mit Digterliv; ubehagelige politiske Efterretninger. Læst Baggenses Møde og Kjærlighed til Sophie Haller, selv blev jeg veemodig, for mig opgaaer ikke en saadan Tid, i denne Stemning skrev jeg Romanzen[:] Hvil sødt.
 (Drømt sidste Nat om Hertugen af Augustenborg, igaar saae
 10 jeg hans Portræt, Gülüchs og Prindsens af Nøer, klistret op paa Locumet paa Hesselager.) Underlig Brandtaage hele Formiddagen. Skrevet Brev til Jenny Lind.

Afskrevet til Jenny Lind, mit Digt Poesien. Brev til Høst, Boghandleren. Kjært i deiligt Veir ud til den store Steen paa
 15 Hesselager Mark – Usædvanligt deiligt Veir. –

Søndag [3: Mandag] 24. Efter Bordet kjørt til Frøerup Kilde-Market, det holdes paa selve Landeveien; Boutik ved Boutik, opfyldt med Mennesker, vi kunde neppe komme frem, vore Heste vare ved at tage / een og anden Boutik
 20 paa Hovedet. Der lavedes Kaffe, Røgen fra Tørvæne og Lugt af slet Tobak qvalte Luften. – Der stod Borde med stegte Aal i al den Støv. – Vi gik til Kilden[,] i Træerne om den hang magre spæde Lys, og en Las af et blaat Silketørklæde, Vandet rakes i en stor Bryggerhuus Sløv. Koner vadskede
 25 sig tre Gange i Vandet: »Det er godt mod mange Ting!«

8) Romanzen[:] *ms. har Romanzen.* 11) Locumet] *u først skrevet o* 13) Afskrevet] *foran er overstreget* Søndag 23. 24) rakes] *først skrevet rakter*

sagde een. Der stod en fæl Vagabundus ved Kilden, jeg havde fornæmmelse af at han maaskee vidste hvem jeg var, og kunde sige mig noget ubehageligt; som var jeg en Paria kommet i en høiere Kaste. – Jeg følte mig i Trængselen nerveus og vi gik over Gjærde, Kartoffelager, der var hyppet, 5
over en raaden Brønd ind i Møllen, hvor de stode i Grupper paa Mjøddingen Til Middag var her Borgemesteren fra Svendborg og Præsten Quiwitz. – Brev fra Capitain Christian Wulff.

—
Mandag [ɔ: *Tirsdag*] 25. Stor Middag, 24 Personer, ud- 10
mærket Beværtning. Efter Bordet gik vi gjennem Haven til Skoven. Hr Lindegaard var flau vittig paa min Bekostning, talte om mit Mod for Tyre, og Sligt, senere hjemme om jeg havde gjort Tøiblomsterne i Lysekronen, jeg feiede ham nu af; men følte mig nerveus derved. Siden da vi sad ene, 15
som høre hjemme, kommer Grevinde Scheel med noget Pjadder, at jeg havde sagt: at jeg ikke var modig i Krig, men at jeg nok vilde gaae med som Troubadour! jeg blev gal i Hovedet over at paadutte mig sligt Sludder og opponerede imod noget saa »unaturlig Snak«, – »De er ikke saa ganske god- 20
modig!« sagde Capitain Høling da vi gik op! – Jeg var irriteret, sad i Skjorte-Ærmer ved det aabne Vindue, havde næsten Lyst strax at tage Bort; mit Blod i stor Bevægelse. Commandersergent Ruben blev Lieutenant i Dag.

—
Tirsdag [ɔ: *Onsdag*] 26. Gik ud at plukke Forglemmig ei 25

8) Quiwitz ɔ: Chievitz 19) opponerede] *foran er overstreget s* 24) Commandersergent Ruben blev Lieutenant i Dag.] *senere tilføjet*

til Frøken Raben og Grevinde Moltke, besøgte hver og var længe hos den sidste og talte om vor Tid. / Efter Bordet kjørt en Tour om ad Landeveien, gennem Skoven. Den lille Harald Bjerrings Fødselsdag. Jeg seer paa de lange Aleer
 5 og paa Fiskene der staae stille i Vandbasinet udenfor; et Billede paa Livet her, eensformigt som Aleen, stillestaaende som Fiskene i det søvninddøsende Solskin mellem fedt Græs og blomstrende Buske. —

Torsdag 27. Syvsversdag; i Morgenstunden lidt Regn. I
 10 Nat Kl 12 kom Scheel tilbage fra Vedholm. Bajonetfægtning i Gaarden. — Skrevet afveklende paa »I Sverrig«.

Fredag 28. Medens Herrerne vare paa Ravnholdt, kom mange Fremmede deriblandt Laub med sin Kjæreste, med hende var Præsten Nielsen fra Frøerup, Præstekonen er Fuglesangs ældste Datter fra Slagelse; vi talte om gamle Dage,
 15 jeg har ikke talt med hende vist i 25 Aa[r.]

Løvedag 29. Bygeveir. Alle disse Dage have vi havdt Bouquetter af Aakander, Høling bragte dem nu to Dage. Til Middag kom fra Sjælland Grev Carl. — Læst høit om Aftenen. (Skrevet paa Sæther).
 20

Søndag 30 Bygeveir. — Nu staae Hyldetræerne i Blomster, alt i et Par Dage, i Nat ere Akazierne udsprungne. —

Juli

Mandag 1. Bygeveir. Tandpine og Tandbyld; Diaré; jeg
 25 tog Rhabarbara; blev paa mit Værelse hele Dagen; fik lidt

7) søvninddøsende] først skrevet ind 16) i] først skrevet 2 16) Aa[r] linieudgang
 23) Juli] tilvenstre herfor er overstregtet Mandag

Kapun og Jordbæ[r.] Voldsom Diaré, saa jeg blev ganske angest; laae hele Dagen paa Sophaen; Benzon var at sige mig Farvel! maatte i Seng og faae Havresuppe, kom i voldsomt Transpiration. Fik idag Fortsættelsen af Øehlenschlägers Levnet. Veemodig; min Fremskriden som Digter er forbi. 5

Tirsdag 2 + , sov febrilt; i Dag Skylle paa Skylle, var nede igjen til Frokosten, Middag, & men følt mig svag; spadseret noget. Læst Øehlenschlägers Erindringer. /

Onsdag 3. Gik op til Doctor Winther fik min Tandbyld skaaret; det hjalp paa Hævelsen. – Kl 2 vilde de Alle kjøre til Egeskov, jeg var med, men udenfor Porten, tabte Grevinde Scheel sin Paraply, vi holdt og jeg tog Anledning til at stige af Vognen og sagde at Blæsten var for stærk for mine Tænder. Hjemme drak jeg Kaffe hos Jomfru Ibsen, med Jomfruen hos Scheels og Huusholdersken. Regn og Blæst. Ilde Humeur. Brev fra Jette Wulff og Skotlænderen Hamilton. 10 15

Torsdag 4. Skrevet til Jette Wulff med Anbefalings Breve for Hamilton til Nygreen i Motala, Beskov og Frøken Bremer, Böttiger i Upsala. – Til Middag kom Etatsraad Benzons. Styrrende Regnskyl medens jeg havde Besøg af lille Maria og Capitain Høst. – Seet i Berlings Tidende at Bøghs »Meer end nok eller Ole Lukøie«, var udkommet, blev meget forstemt igjen. 20

Fredag 5. Imorges sagde Stockfleth Farvel! gik med Brødrene Scheel op til Svindinge hvor Regimentet stod opstillet 25

1) Jordbæ[r.] *linieudgang* 3) faae] *først skrevet* og f 7) +] *anbragt nedenunder 2* 10) Onsdag 3.] *Øverst på denne side har H. C. Andersen skrevet 1850.* 20) Benzons o: Bentzens 26) Regimentet stod opstillet] *først skrevet Regimenterne sto*

for at forfløttes; talte med Stockfleth, Boesen, Engelbrechtsen; en Underofficeer Cramer der er Student og seer saa opvakt ud; jeg var ganske veemodig da de dreiede om Veien og forsvandt bag Hækkene; hvo veed, tænkte jeg om ikke de

5 Fleste gaae Døden i Møde, vi sees aldrig. – Imorgen er det 6te Juli; følt mig blød bevæget, og lidende over Bøghs Bog; hvorefter skal just jeg, nu der er saa mange Folk der kunde anderledes være Grund til at tage fat paa, være udset som

10 den der skal haanes og lees af. – Ved Frokostbordet lod Høling os læse en militair Meddelelse om den russiske Flaades ankomst ved Slesvigs Kyst. Jeg gik op af Veien, mørk og ilde Humeur, da jeg slentrede tilbage kom Tjeneren løbende, sigende de søgte alle efter mig, der var kommet glædelige Efterretninger, vi havde Fred; Vandet trængte mig op i

15 Øinene, jeg løb ind til Excellensen, saa Skillingsbladets Meddelelse sendt os fra Nyborg af Kjøbmand Suur; det er ikke Officielt, jeg tør ikke hengive mig til / Glæde; men min Tanke var hos Hertugen af Weimar, var hos de som faldt for os ved Fredericia; imorgen er det den 6 Juli, skal den

20 Dag bringe os de sikke Efterretninger, o min Gud der lyser Glæde gennem mit Hjerte! – Skrev om Aftenen Vers paa opgivne Riim; tegnede Billeder for lille Maria for at trøste hende for Capitain Høsts Afreise. – Aviserne kom stadfæstende Skillingsbladet, Kongen har sagt paa Skydebanen at

25 Freden er afsluttet – + .

Løvedag 6. Fredericia Dagen, den fylder min Tanke, gik til Rygaard, syngende i Solskin og Blæst, tænkende paa tydske Venner, al min Tanke og Sang var paa tydsck, Glæde over

11) af] først skrevet at 22) tegnede] først sat tankestreg

Danmark; Lyst til at reise ud, Pengeberegninger! – Satte Flaget ud i Haven; i Dag vilde jeg have skrevet til Veimar men jeg havde ikke Ro nok. – Snakket med Grev Carl, der er Original-Dipolmatiker! Vor Digter, vor Skjald siger han altid; taler saa forunderligt meget og dog ingen Ting; – 5

Søndag 7 Gaet op til Svindinge hvor Pastor Sidenius prædikede, det var ikke godt; en lille Takkebøn for den Deel af Freden vi havde faaet tiltalte mig meest. – Det var Øreskjærende at høre Sangen, her er ingen Orgel, Skolelærerens Basgik rigtig nok som melodisk Standart men om denne løb og krøb, snart forud og snart bagud, de meest falske Qvindestemmer; det var som en fæl Graad og Jamren. – Skylregn; om Middagen var her en anden Præst Sidenius, Broder til ham vi hørte i Kirken; dernæst Borgemesteren Jessen fra Svendborg med Kone. Læser meget i Rises Arkiv. – Brev fra Theodor Collin. Sandselig stemt + . 10 15

Mandag 8. Mat. Gik gennem Dyrehaven, en sølet Vei, mine Støvler itu, vaade Fødder. – Brev til Eduard. – Besøg af Mad Laub og af Testmann.

Tirsdag 9. Byge Veir. I Dag begynder det som jeg havde været forlænge her; – det er paa 3^{die} Uge med Vadsk, jeg faaer i klatviis. Høling og Høst var her. Brev fra Christian Wulf og fra / Eduard Collin; mit Brev til Jenny Lind kom tilbage fra Stokholm, hun var reist! – 20

Onsdag 10. Drømt i nat at mine Tænder faldt ud; Forudfølelse om en ond Dag. Greven sagde mig til morgen at han om otte Dage reiste bort for at staae Fadder paa Lækene; jeg skal altsaa afsted, det havde jeg ikke beregnet; blev 25

4) Vor] foran er overstreget Gr^t el. lign. 22) klatviis] ms. har klatvviis

lidt ærgerlig; siden kom Brev og Pakke fra Delbanko; nordische Telegrafh gaaer ind af Mangel paa Understøttelse. Jeg fik Bøgghs Parodie paa min Ole Lukøie, var forstemt og febril; kjed af al litterair Virksomhed. –

5 *Torsdag 11* Sovet Febrilt; gik ned til Frøken Raben og spurgte hende lige ud om det var en Talemaade af Excellensen at jeg kunde godt blive og holde hans Svigerdatter med Selskab; hun fortalte hvor kjær de havde mig, hvor opmærksom hun fandt jeg frem for Andre var mod den gamle Mand,
10 lovede mig at vide Grevindens Planer for denne forestaaende Reise. – Sendt Brev til Lohmeyer med to Breve til Oversættelse. Brev til Grev Holck i Hamborg med Brevet til Jenny Lind, Brev til Ingemann. Otto Møller og Fru Clasen. – Skyllregn og altid Skylregn. –

15 *Fredag 12* Altid Skylregn, Skrevet en Deel Breve. Bundet Bouquetter. Ikke Humeur.

Løvedag 13. Smukt Veir; efter Bordet kjørt med de andre til Helvede; det er en Høi, som er gjort til Sneglebanke ude paa Sludegaard-Mark, lige under ligger Skoven, med
20 udhugget, men meget tilvoxet Alee til Taarnholm; man seer Slibshavn, hele Odden; Nyborg Fjord og Nyborg over Skoven. Luften var lidt diset, men vi saae Refnæs og Korsør; Vresen og Langeland. Vi kjørte en ganske deilig frodig Vei hjem med rige Marker, Bønderhaver hvor Græsset / voxte
25 om Frugtræerne. Hylden blomstrede; det var smuk Solnedgang og Nyet tændt. – en ganske deilig Aften.

Søndag 14. Stærk Varme, blev ganske angrebet i Solheden,

13) Skyllregn] først skrevet Skulle 20) udhugget] foran er overstreget halv
21) hele] indfajet over linien 22) Refnæs ∴: Halskov

da jeg plukkede Blomster og maatte hælde Hovedet over med koldt Vand. Til Middag Grev Moltkes fra Odense og en Enke fra Itzehoe. Skrev Breve. Iaftes fik jeg Brev fra Eduard med Oversættelse af de tydske Breve, igaar Brev fra Eduard og igaar fra Jette Wulff og Hamilton. Spadseret i tynde Sommerklæder. Flyveposten omtaler, til min Fordeel, Bøghs »Meer end nok!« kom i godt Humeur. – Kunde ikke falde i Søvn iaften. Brev fra Faderen og fra Ingemann. + 5

Mandag 15. – I Dag reiste Grev Scheels, Siegfried Scheel tog med, de vare alle meget bedrøvede ved Afskeden; sendt Blade og Bøger hjem, samt Brev til Hertugen af Weimar – Theodor Collin – Mathilde Ørsted – Fru Balling – og to Sædler til Faderen Collin. – Da de var afsted skrev jeg Brev til Christian Wulff, det sendes iaften. Skrækkelig Hede; (iaftes Klokken 8 var det endnu 16½ Grad). Jeg er som opløst af Varmen. – Læser daglig i Rises Archiv. – (Paa Veien op til Helvede igaar mødte vi Lægen Lehman, og Musikeren Svane). / 10 15

Tirsdag 16. Hver Dag nu brændende Sol; Winthers Dreng vare hernede til Middag; fra Svendborg kom Enken Fru Moltke med Datter og de to Frøkner Benzon. Vi spadserede i Dyrehaven jeg var nerveus. Fik Brev fra Faderen Collin, med Brev fra Hertugen af Weimar, Enden af et Brev fra en Frøken Rosenkrands, hun havde lagt Begyndelsen inden i en Pakke jeg ikke fik; Brev fra en nordamerikansk Beundreinde. 20 25

4) igaar] *ms. har igaars, først skrevet iforgaars, tilføjet over linien; derunder er overstreget igaar* 11) samt] *først skrevet B el. lign.* 16) op] *først skrevet til* 21) Benzon 3: Bentzen

Onsdag 17. Skrev til Theodor og til Frøken Rosenkrands. tog med Etatsraad Benzon til Nyborg i en skrækkelig Varme; I Nyborg var trykkende hedt, besøgte van Doccum; han ventede det russiske Dampskib Smelow der skulde transportere de svenske Tropper; dette er den første Hjælp vi have faaet af Russerne. Traf en Engelænder Hugo Plaw af Witts Familie, han talte om Andersen som den bekjendte Forfatter, jeg sagde ham tilsidst at det var mig og han var lykkelig; tidligere fik jeg »Times« og Athenæum af ham. – Var ganske nerveus i Vertshuset. – Da jeg kjørte hjem gik Dampskibet til Korseur og det russiske kom. + .

Torsdag 18. Samme Varme; Klokken 11 reiste Excellensen og Frøken Raben til Lækkene for at være med til Barne- daab der, hvor en ung Stamherre er født. Gud veed hvad Rolle han skal spille i Landet, naar vi andre ere borte. Før imorgen 8 Dage kommer Excellensen neppe tilbage, jeg er her alene med Grevinden Der kom den Efterretning at to af vore Soldater skulde være styrtede ved Nyborg af Hede og een død. Mod Aften kom Bud at Lieutenant Boesen og Gersent Jørgensen skulde være druknet i en Aa ved Badning, jeg blev forstemt. Brev med Oversættelse fra Lohmeyer, samt fra Engelænderen Hunter i Christiania.

Fredag den 19. Vækkedes i Nat ved et Rabalder mod Døren, jeg blev angst og foer op fra Sønnen, det var vist Nimrod. Sendt Breve til Bently og Dickens i London. Altid varmt. / Doctoren veed Intet om Historien med Boesen, Præsten har intet Brev faaet, det Hele er altsaa vistnok Løgn.

4) transportere de] *ms. har transporterende* 9) Var] *først skrevet Kr el. lign.*
 12) Torsdag] *først skrevet Fredag* 13) være] *først skrevet k*

Løverdag 20. Læst hele Dagen i Vedels Saxo; det lufter en Deel, det gjør godt; om Aftenen læst høit af Saxo om Amlet og Uffo hiin Spage. – Smukt Maaneskin.

Søndag 21 Gik op til Vinther, der har taget Nøglen til Bibliotheket, der hører jeg at det er en Straf, han har taget den fordi jeg har laant en syg Tjener een af Rises Archiv fra Bibliotheket; jeg fik den ikke igjen og var vred i mig selv da jeg gik, dog uden at lade mig mærke med det. Skrev Vise til Grevinde Moltke-Bregentveds Fødselsdag; har lidt Følelse af at kjede mig. – Igaar Brev fra Jette Wulff, som nu maa være ved Trollhätten. Der er aldrig om Søndagen gjort Kjøretour fra Glorup, da jeg hørte det vilde jeg ikke tage med Vogn, men blev hjemme og spadserede. – Seent paa Aftenen kom Posten, jeg fik Ingemans fire ny Fortællinger, og Ørstedes anden Deel af Aanden i Naturen med et ganske ypperligt opmuntrende Brev fra ham. – Brev og Digte samt Oversættelser til Gjennemlæsning fra Frøken Rosenkrands. – Brev fra Theodor Collin og fra Fru Clasen. – Blev meget oplivet. Aviserne kom til jeg læste til over Klokken 12; kunde ikke sove, de sands Længsl ere stærke endnu i mig; lykkelig den der vel er gift + .

Mandag 22. Læst i Ørstedes Bog og i Saxo. – Meget varmt. Kjørt alene i den ny Vogn, om Eftermiddagen til Ørebækkelunde, hvor Enken Fru Lange tog særdeles venlig mod mig, Datteren, der er forlovet med en svensk Officeer og i denne

6) syg] *ms. har syge* 11) Der] *foran er overstreget B* 12) ikke] *først skrevet t*
 14) jeg] *først skrevet I* 18) fra Fru] *fra først skrevet C* 20) de] *først skrevet*
 den 20) de sands Længsl o: de sandselige Længsler

Uge første Gang reiser derover, var ikke vel, men jeg fik Lov at komme op i hendes Kammer hvor hun laae i Sengen, der var en trykkende Solvarme, saa jeg neppe kunde holde det ud. – Da jeg siden gik lidt i Haven / følte jeg mig ganske
 5 nerveus. Igaar var her i Besøg flere svenske Officerer, som Alle kjendte mig og havde efterladt Hilsener til mig, deriblandt fra Dela Gardie. – Nu var her svensk Indqvartering af de fra Sverrig for en Maaned siden oversendte Tropper, der nu ved Krigens Udbrud kom tilbage; de holdt Bøn ude
 10 i Gaarden[,] to Psalmer bleve sjungne. – Der var en Capitain og 3 Officerer, den ene var Broder til den svenske Offi- ceer, der kjørte med mig fra Jernbanen første Krigsaa og ikke kjendte mig og spurgte om et Fruentimmer. – Der var ogsaa Digteren Tegnér's Søn, en tyk Karl, vi talte om hans
 15 Søster Disa i Upsala & – kjørte derpaa efter Solnedgang tilbage til Glorup. – Fik Brev fra Christian Wulff som nu er i Flensborg. +

Tirsdag 23. Skrevet Sangen til Grevinde Moltke Bregentved. Skrevet Breve. Middag var Doctoren med sine Dreng
 20 her og Fru Benzon; Kl halv 5 kjørte vi til *Able*, vi kom over smallesporede Markveie, Storken gik strunk og spankede foran os og kun naar vi var den ganske nær bredte den sine Alen lange Vinger ud og den lille Krop blev baaret op i Luf- ten. naar Storken gaaer, seer den fra Ryggen ud som en
 25 »barmhjertig Søster«, den er sort for nedens og hvid foroven,

4) Da] *foran er overstreget begyndelsen af et ord Sv[. .]* 10) Psalmer] *først skre- vet S* 12) første] *foran er overstreget første Krigs og forrige A* 13) ikke] *først skrevet ikj* 13) et] *foran er overstreget hvor* 14) hans] *først skrevet D* 18) Skrevet] *først skrevet Reens* 18) Sangen] *tilføjet over linien, derunder er over- streget og rettet Sang [. .]* 20) 5] *foran er overstreget sex* 20) Able o: Æble

det er som Søstrenes sorte Kjole og hvide Slør. Ved Able
gik vi fra Gaarden, hvor der var mange svenske Soldater,
op til Udsigten, men den var voxet til, vi saae ingen Ting,
jeg var nerveus, men det gik strax over da vi kom tilvogns.
Hjemme var Præsten Bjerring med Kone, jeg læste dem 5
Ingemanns Gervan von Gervansberg og da de vare borte et
Stykke af Ørstedes Bog for Grevinden. – /

Onsdag 24. Varmt. Spadseret i Skoven; Læst Øehlen-
schlægers Stærkoder og Rises Arkiver. – Tjeneren fortæller 10
det Rygte at »Hekla« har skudt Dampskibet Bonin i Brand,
og vi have en Søs-Seier; – senere erfaret at det er Dampski-
bet »van der Than«. –

Torsdag 25. Spadseret; skrevet Breve; læst i Rises Ar-
chiv. –

Fredag 26. Kjørt med Grevinden til Nyborg; det danske 15
Flag var oppe paa Thelegraphen; det lod mig ane noget
godt; Seier. Nyborg opfyldt med Rygter, at Slesvig var taget
efter at vi havde mistet 1000 Mand; Wridsberg, som fører
Dampskibet Slesvig, hvor Rambus[ch] var med, fortalte at 20
der var kjæmpet uhørt, i 36 Timer; en Kammerjunker Fries
gjorte Alt til Løgn. – Jeg var i stor Spænding. Mødte See-
mann og fulgte hjem med ham til hans Kone og Børn. –
Sendt Brev til Frau von Eisendecker. Maria Moltke med en
Sang til Moderens Fødselsdag. Brev til Theodor. Fik selv
fra Eduard Pengebrev med 50 Rdlr. – Da vi kom hjem, 25
til Middag blev Regn. Om Aftenen meget nerveus og
mat + .

11) ; -] først sat . - 15) 26] først skrevet 27 15) danske] indføjet over linien

Løverdag 27. Idag Klokken halv eet kom Excellensen tilbage med Frøken Raben og hendes ældste Søster; med Efterretning om at vi havde taget Schlesvig, at mange af vore vare faldne, derimellem *Læssøe*; jeg blev bedrøvet især for
 5 Moderen, tænkte ret paa ham, vor Ungdoms Tid. – Gik om Aftenen op til Doctoren og fortalte det. – Excellensen vil have jeg skulde blive 14 Dage endnu; jeg reiser paa Mandag otte Dage.

Søndag 28. Henimod Kl 12 stærk Tordenveir. / Uhyre
 10 begjærlig og spændt efter Aviserne, løb til Forvalteren og tilbage, endelig kom de; det er Sandhed vore Tropper have kjæmpet i henved 36 Timer, de har taget Slesvig og over 1000 Fanger, men have henved 3000 Døde og Saarede, *Læssøe* er faldet, man siger skudt af et Fruentimmer, Trepka
 15 og Schleppegrel døde. – Jeg var afficeret; Dr Winther var lidt anmassende, jeg kunde ikke taale det mindste, uhyre pirrelig og da jeg kom paa mit Værelse og han besøgte mig sagde jeg ham at han ikke var net mod mig, han meente det var en Misforstaaelse; da jeg var ene græd jeg mig ud. Om
 20 Aftenen seent skrev jeg Brev til Fru Lessøe, men lagde det inden i et Brev til Ludvig Læssøe; skrev ogsaa til Christian Wulff; sove kunde jeg ikke da jeg kom i Seng, det gik ud paa Natten.

Mandag 29 Sendt Brevet til Læssøes afsted, ligesaa det
 25 til Chr Wulff og eet til Fru Clasen som jeg skrev i gaar Morges om Tiden jeg kom. Drev om i Skoven og skrev saa et Digt over Oberst Læssøe. Siden kom Dons, han vil i Dag

12) de] først skrevet vi 15) afficeret] foran er overstreget skrække 16) jeg] først skrevet han

reise over til [sin] Søn for at see ham, han har faaet Brev at han lever. Gud var dog Enden med denne Kamp, men vi vide ikke hvad der endnu er tilbage. Vort Hovedkvarter er nu i Slesvigs sydlige Forstad: Frederiksberg. Sendt Digtet afsted til Ploug, samt et Brev til Faderen Collin. Correspondenten i Dag er lidt mere sandrue om Kampen end den var 5
 igaar. Ved Solnedgang en deilig Regnbue. – Saint Auban er død efter at et Been blev afsat; nu siges der at ogsaa Boesen er faldet. – Gud bring snart Fred og Ro! /

Tirsdag 30. Varmt. Klokken halv fem Eftermiddag kørte 10
 vi til Svendborg, jeg sad hos Kudskens, der var lidt svimlende for mig; vi kørte først til Ovinchøi hos Enken Grevinde Moltke, der var i Besøg fra Hvidkilde Enken Fru Hølenberg. Et Dampskib kom med to Fartøier paa Slæbetoug, deri var Saarede. – Hørte nede hos Byfogeden om Læssøes Død, I Landsbyen blev først sendt nogle ind at recognoscere, 15
 men fandt ingen Fjende, derpaa gik en Afdeling af vor Hær, som fik Mælk og Vand at drikke af Beboerne som om disse vare venligt sindede, saa rykkede Batteriet Baggeseen ind og efter dette kom Sleppegrel, Læssøe og Trepka, og da Baggeseen var ved Udkaanten af Byen og de andre vel inde, aabnedes pludseligt alle Porte og Insurgenterne 2000 styrtede 20
 over vore; Beboerne Mænd og Qvinder hjalp, en 70 Aars Bonde skjød Sleppegrel. Læssøe og Trepka faldt, det var et blodigt Slag, men vore dræbte nu Alle og brændte Byen af. – 25
 Besøgt Herredsfogeden og kørte derpaa hen til Byfogeden Jessen; han kom denne Morgen fra Byen Schlesvig

5) afsted] først skrevet til 11) der] først skrevet det 16) : Øvre Stolk
 21) af] først skrevet og 23) vore] derefter er overstreget og 26) : Bruun

og fortalte levende derom. – Vore Soldater have reist Telte, Barakker af grønne Grene, Seildug, Græstørv; de vare smykkede med Danebrogs Flag og med Hjelme fundne paa Valdpladsen; hele [Gader] ved Navn: de danskes Gade, de svenskes. de norskes; – Kanonkuglerne havde ligesom oppløiet
 5 Agrene, Hestene havde afædt Havremarkerne; de levende Hegn nedhuggede[,] Skovpartier og enkelte Huse afbrændte; Fjenden havde havdt særdeles for sig hældig Position, men vore vare tre Gange trængte gennem Tørvemose, synkende
 10 dybt i, beskudt med Kardætscher, saa at / de faldt som Fluier, men dog tog vore Fjendens Position og forjog dem. – Magistraten i Slesvig By sagde da Duplat gav Ordre til at heise Danebrog paa Gottorp Slot, at der i hele Byen intet dansk Flag fandtes. »Saa lad de Damer som ere vandte til
 15 at sy schleswigholsteenske Flag sy eet, det er der til Klokken 2 eller *De* (selv) faaer Fugtel!« – Og det var der. Kom hjem Klokken 11; kunde ikke sove, ogsaa nu rører sig det sands: Blod i mig. – Ak jeg lider, + .

Onsdag 31 Juli. Ved Middagsbordet følte jeg mig syg;
 20 Blodet under mit Hjerte knugede mig saa at jeg var nær ved at besvime; fik Hofmanns Draabe[r]. – Om Aftenen detaillerede Beskrivelser af Slaget, staae i Avisen. Jeg gik imorges op til Bjerring og fortalte Nyhed[er] fra Svendborg, siden til Doctor Winther hvor jeg spiiste rød Grød. Brev fra Jette
 25 Wulff i Wenersborg. – + . Regnveir. Stor Lyst til at reise til Slesvig.

1) Vore] *indføjet over linien* 2) de] *først skrevet der* 4) [Gader] *ms. har Dager*
 5) Kanonkuglerne] *ne senere tilføjet* 13) at] *først skrevet* og 15) schleswigholsteenske] *w først skrevet v* 17) sands: o: sandselige 21) detaillerede] *i først skrevet l* 23) Nyhed[er] *hul i papiret*

August

Torsdag 1. Varmt. Skrevet Breve. – Kjørt en Tour om Eftermiddagen til Møller Wibes. Brev fra Faderen Collin og Ingeborg.

Fredag 2. Kjørt til Broholm, men der var ingen hjemme, 5
saa vendte vi om igjen. Sendt Brev og Manuskripter til Frøken Rosenkrands paa Rosendal ved Aarhus. Brev til Otto Møller, Brev til Fru Kock, Jette Wulff og Fru Drevsen.

Løvedag 3. Skrevet Brev, spadseret; i daarlig Stemning 10
fordi jeg i de Nummre jeg seer af Telegraphen ikke finder det optaget jeg sendte Lorck fra Riegels. – Ærgerligt Humeur derover. Kjørt efter Bordet over til Dons der netop var kommet hjem fra det Slesvigske og traf sin Søn nede ved Eckernförde, han bragte mig Hilsener fra Christian Wulff som han saae i Schlesvig By. – Lyst til at reise derover, 15
jeg var ganske febril. Hjemme Brev fra / Christian Wulff og fra Fru Hanck i L. Læssøes Navn. Fædrelandet med mit Vers i sendt mig. Maleren Holbek kommet her.

Søndag den 4. Febril; spadseret og siden ud paa Aftenen 20
fuldendt Breve som afsendes i morgen. Til Posthuset i Nyborg. Til Ørsted – Christ: Wulff. Ingemann. Delbanko, von Rosen. – Riegels. –

Mandag 5 tidlig oppe og pakket ind; stærk Blæst. Klokken 11 sagt Farvel, Grevinden hjertelig: Gud veed naar vi sees igjen! sagde hun, Frøken Raben havde Taarer, Excel- 25

8) Jette] først skrevet Ida 14) Eckernförde] først skrevet Eckernförte 17) L.] indføjet over linien

- lensen kysede mig; kjørte i Blæst og stærk Hede til Svendborg hen til Madam Madsen, fik en en næt Sal og et Kammer, men da jeg kom ned og Biskop Gads var saa slet indqvartret lod jeg dem faae mit, og fik et varmt lille Kammer til
- 5 Gaarden. Middag hos *Jessen*, der var en Jægeroffiseer Graah (?) som i Slaget ved Fredericia har miistet sin ene Testikel, han saae smertelig ud; – Græsselig Hede, over 20 Grader, om Aftenen seilet ud i Skoven med Jessens og spiiist til Aften der. – Var meget angrebet af Varme; hjemme kunde
- 10 jeg aldeles ikke sove i den slette Seng[;] Klokken gik til 4 og endnu havde jeg ikke lukket et Øie; nu kom Fremmed[e] der ikke andet Sted kunde faae Plads og *vilde* blive paa dette det sidste; de gjorde stoer Støi, det var Kofod Hansen, Enken efter Poul Møller & – Sov først Klokken 5.
- 15 *Tirsdag* 6. Oppe Klokken 7; sat ude i Solhede paa Pladsen og ventede paa Vesper der skulde komme Klokken 8, men først henimod 11, da vi Aldeles havde opgivet det, kom Fartøiet; Ombord en Pastor Krogh fra Laaland, som indbød mig til sig; ved Langeland fik vi Professor Beckker ombord. –
- 20 Smukt Veir, men først efter / Klokken fire naaede vi Gaabense hvor jeg med Dagvogn kjørte til Nykjøbing, her var Vogn efter mig og Baron Julius Weddel, der kom fra Bregentved, vi kjørte med sky Fuldblods heste, kom Klokken 9 til Cortselitze. Brev fra Otto Møller.
- 25 *Onsdag* 7. Hæs! – En trykkende Hede. Diareh, saa at jeg ikke turde gaae i Stranden; spadseret i Haven. Vedel fortalte at een af Bønderne han sagde til om en Tjørn: »den Torn

3) saa slet] først skrevet saalet 10) Seng] ms. har Sengen 21) jeg] først skrevet v 27) at] først skrevet o

der«: – Bonden svarede, Poulsen kalder den en Tjørn, »ja det kalde de den over i Sjælland«, sagde Vedel, »de veed nok ikke bedre der«, sagde Bonden. – Om Aftenen Brev fra Weimar og fra Bentley, der vil dele med mig efter at have faaet Udgifterne betalt. – Kom i en ærgelig trist Stemning 5
derved. –

Torsdag 8. Stærk Varme. – Var med Wedel i Vandet. – Spadseret i Lystskoven.

Fredag 9. Koldt Veir; men gik dog op ad Dagen i Vandet; Fru Clasen syg. Stort Selskab, Byfogeden[,] Kammerherre 10
Holsten, Postmester von Barner med Forlovede ∴: en Enke Fru Holstein. Testrup, med sin tydske Kone der taler godt dansk, hun var glad, ved at jeg talte saa mildt om Krigen, men jeg sagde hende dog at jeg fandt de Andre havde aldeles 15
Uret. – Efter Bordet kjørte vi ned til Stranden, det var Blikstille. Baron Vedel barberede mig.

Løvedag 10. Søen gik i Dag saa høit at jeg maatte lade være at gaee i den. Sov bagefter. Brev fra Jette Wulff i Trollhätta, Fru Clasen fik Brev med Efterretning om at Kong 20
Frederik VII har i Onsdags ladet vie til sin venstre Haand Baronesse, nu Grevinde Danner; hun var i blaa Fløiels Kjole, hvid Rose paa Brystet, Myrthekrands og Slør. Hendes Forlovere var Dr Lund og Bülov, Kongen havde Prinds Ferdinand og Scheel. – Grevinde Ahlefeldt, Grevinde K[n]uth og hele Hoffet. Biskopen viede og holdt hende siden længe 25
i Haanden og undskyldte at Talen ikke var saa god som den skulde da han havde saa kort Tid til at forberede sig i. – /

9) Fredag] først skrevet O 11) von Barner ∴: von Banner 12) Testrup ∴: Tesdorpf 13) talte] først skrevet d

Søndag 11. Sendt Brev til *Otto Møller* og deri et til Faderen Collin. Kjørt til Middag hos Testrup der har en smuk Gaard, deres lille Pige Dorothea c : *Dora* var blevet døbt; et smukt lille mørkt Barn; der var Præsten Oldenborg og
 5 Kone, Hendes Søster Jomfru Melchior der i 14 Aar ikke havde seet mig og nu fandt at jeg saae saa mandig ud. – Min Skaal blev udbragt; – Farvel til Wedel der reiser imorgen tidlig.

Mandag 12. Da vi sad ved Theebordet, stod Andreas Bunzen pludselig i Døren, han var gaet her til fra Nykjøbing, havde ikke seet Vognen med Vedel. Badet. Blev Barberet og klippet af Skovrideren Rosenstand. – Ved Middagsbordet fik jeg 5 Breve. Fra Jette Wulff i Trollhätta, Christian Wulff i Slesvig, Oberst Riegels paa Als, Viggo Læssøe i København og Comtesse Maria paa Bregentved. Gik i et poetisk
 15 Humeur. Skrev om Aftenen gode bous rimés! – Storm.

Tirsdag 13. Gaet i Stranden; stærke Bølgeslag, skrevet til Badehuset.

Aabne Strand ved Corselitze!
 ud vil Hjertet skal man gaae
 20 Lette som Berliner Vitze
 Bølgerne omkring os slaae.
 Man kan svømme pjadske, »sitze«
 Stige op som født paa ny!

5) Hendes] først skrevet S 6) Min] foran er overstreget Sagt Farvel til 16) linie 18-23] Mellem dagbogens linier læses, når siden vendes på hovedet, en overstreget begyndelse til et brev: Glorup in Fünen 22 Juli 1850 Liebe Frau von Eisendecher! Nach dem Empf 18) Aabne Strand ved Corselitze!] ovenover er en overstreget linie Aabne (over overstreget Friske) Strand 19) ud vil Hjertet skal man gaac] indføjet under en overstreget linie Hvor de høie Bøge staae. - 19) skal] først skrevet vil 19) man] foran er overstreget jeg gaac 21) os] først skrevet mig

Aabne Strand ved Corselitze

I de danske Bøges Ly. /

Efter Frokost kjørt ud til Halskov-Vænge, hvor der i en lille Skov voxer, først unge slanke Ege, med smaa bladfulde Grene op ad Stammen, det synes en Humlehave, længer inde staae underlig knudrede Ege og Bøge, een kaldes, da den seer ud som en Elephant, Elephanten, her er Grav og Tingsteder; Andreas Bunzen sad øverst paa en Steen, jeg sagde: 5

Her hvor ikke Hjorden græsser,
Har man fordom Kjæmper seet. 10
Nu sees øverst en Professor,
Og forneden en Poet. –

Havet var stærkt i Bevægelse. Hjemme var jeg meget livlig. –

Onsdag 14. Lavet til Fru Testrups Album.

Hvor Luther talte og hvor Göthe sang, 15
I Nabolandet gik din Vugge-Gjænge,
Hvor Bølgen bruser høit om Danevang
Dig blomstre Livets Rose frisk og længe.

Efter Frokost kjørt ud til Klinten hvor Skovrider Rosenstand boer; samlet og søgt smaa Steen i Sandet, fandt en Flindt med et stort Hul midt i, stillede den paa en stor Steen i Brændingen, Bunzen kastede forgjæves efter den. – Kom hjem Klokken 7 til Middag; deilig stille, mild Aften. Sendt Brev til Christian Wulff. 20

Torsdag 15. I Vandet daglig med Andreas Buntzen, der er interessant og elskværdig. Levet ret et dolce farniente. 25

Fredag 16. Længe i Vandet; kastet om af Bølger[ne,]

2) de] først skrevet den 6) kaldes, da den] indføjet over linien 27) Bølger[ne,] linieudgang

stødt min Hæl mod en Steen. Til Middag og Aften Fru Testrup her; jeg læste Eventyr og skrev Vers paa opgivne Riim.

Løvedag 17. Kammerherre Classen reiste til Kjøbenhavn; jeg bliver her til imorgen og gaaer med Diligensen. Trykken
5 under Brystet. — /

Søndag 18. Med Bunzen længe i Vandet; Kjørte Klokken
6 fra Corselitze efter Middagsbordet og havde Huuslæreren med. I Nykjøbing blev jeg af Stiftamtmanden Holstens budet at boe der, men da jeg skulde tidlig op afslog jeg det,
10 samme Tilbud fik jeg hos Rector Rosendal; Postmesteren lod mig vide at jeg skulde en Time tidlige[re] afsted 5¼ og at Dampskibet Vildanden var taget i Afbenyttelse paa Slien, jeg maatte over i aaben Baad, det var mig høist ubehageligt; jeg tog imidlertid Plads, gik allerede Klok 9 i Seng
15 for at komme betids op, men Hundene gjøede, Folk snakkede udenfor det var ikke mueligt at sove.

Mandag 19. Klokken blev eet, den blev to, Vægteren raabte tre! jeg sov ikke. Det stormede stærk, Regnen skyllede ned, jeg saae mig alt paa Havsens Bund, Sveden sprak ud
20 af alle Porer; jeg stod op og vilde forsøge om jeg kunde faae mine Penge tilbage paa Posten, Klokken 4 var jeg derhenne der var intet i Veien; og saa opgav jeg Reisen og gik hjem i Seng og sov til henimod otte; nu var jeg lidt flau ved at tage til Corzelitze, jeg gik til Holstens for at see om Indbydelsen fornyedes, Stiftamtmanden var reist i Forretnings
25 Reise. Rosendal var taget til Slesvig at besøge sin Søn; jeg aflagde en Morgenvesit hos Biskop Monrads, de toge venligt mod mig, bad mig endelig blive til Middag, da kom Chr Winther med Kone og i Samtalens Løb overtaltes jeg til
30 at boe hos dem og ikke vende de to Nætter [tilbage] til Cor-

selitze. / Jeg fløttede nu fra Hotellet hen til Monrads og fik Værelse i en Gaard tæt ved deres, omtrent paa Slotsbanken ud mod Landeveien, her var ganske livlig, men jeg følte mig dog hos Fremmede. – Spadserede efter Bordet med Winther gennem Byen ud til det Sted hvor de reise den nye Bispegaard, men blev nerveus og vendte om. – Føler mig kjed i det. 5

Tirsdag 20. Formelig Storm; Piletræerne pidske sig med deres Grene, Toppene af Rørene udenfor løbe forvildede i hinanden. En Præst Skovgaard, som kom her kan ikke komme søverts hjem, det er en »Overfalds Storm«; gid jeg dog var gaaet med Posten igaar. Nu er Cholera udbrudt ved Banholm sige de! – Skrevet til Fru Clasen. Spadseret langs Fjorden og paa Slotsbanken, føler mig ikke ganske vel! kjeder mig. – Om Middagen var Overlæreren og hans Kone her; Tiden gik ret godt, de bleve her Aftenen med. 15

Onsdag 21. Kjørt med Dagvogn til Gaabense, her traf jeg Chr Winthers og mange Reisende, vi toge Plads med Vesper; Skibet kom ikke, vi byttede Penge tilbage; Arenkiel raadede meget fra at gaae over i Baad, vi kunde ligge 5 Timer for Strøm, der vilde være stærk Søb & – jeg var ikke for at gaae over men lod mig dog bestemme der til; det var i en lille Smakke og blev en behagelig Fart paa tre Qvarter. Fra Vordingborg Færggaard, Verten der kjendte mig fra Slagelse, han har staaet i Davids Boutik, kjørt med Christian Winthers derfra i smukt Veir, Vesper var endnu ikke til at øine. / 20 25

5) ud] først skrevet t 5) det] først skrevet den 10) En] først skrevet S 19) Arenkiel] først skrevet man, navnet er Arnkiel) 27) øine.] derefter en ubeskrevet side